

75 YEARS
STABILITY FOR PROSPERITY
1950-2025

වාර්ෂික ආර්ථික විවරණය
2025

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

වාර්ෂික ආර්ථික විවරණය

2023 අංක 16 දරන ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනතෙහි 80(3) වගන්ති ප්‍රකාරව නියම වී ඇති ව්‍යවස්ථාපිත අවශ්‍යතාව සපුරාලමින් මෙම වාර්තාව ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත.

2025

පිටපතක මිල

මහ බැංකු කවුන්ටරයෙන් මිලදී ගැනීමේ දී - පිටපතක මිල රුපියල් 800 යි.

ISBN 978-624-6764-26-5

අංක 20, සාන්ත බස්තියම කන්ද, කොළඹ 12 හි පිහිටි සීමාසහිත ඇම්.ඩී. ගුණසේන මුද්‍රණකරුවෝ සහ (පුද්ගලික) සමාගම විසින් මුද්‍රණය කරන ලදුව, කොළඹ 01 ජනාධිපති මාවතේ, අංක 30 දරන ස්ථානයේ පිහිටි ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් පළ කරන ලදී.

**ආචාර්ය පී. නන්දලාල් විරසිංහ
අධිපති**

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
30, ජනාධිපති මාවත,
කොළඹ 01, ශ්‍රී ලංකාව.

2026 අප්‍රේල් 06

අතිගරු ජනාධිපති අනුර කුමාර දිසානායක මැතිතුමා

මුදල්, ක්‍රම සම්පාදන හා ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍ය
මුදල්, ක්‍රම සම්පාදන හා ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය
මහ ලේකම් කාර්යාලය
කොළඹ 01.

ගරු ජනාධිපතිතුමනි,

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ වාර්ෂික ආර්ථික විවරණය - 2025

2023 අංක 16 දරන ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනතෙහි 80(3) වගන්ති ප්‍රකාරව, මහ බැංකුව විසින්, සෑම මුදල් වර්ෂයක් අවසාන වී මාස හතරක කාල සීමාවක් ඇතුළත තම ප්‍රතිපත්ති අරමුණු සහ මූල්‍ය පද්ධතියේ තත්ත්වය අවධාරණය කරමින්, එම මුදල් වර්ෂය තුළ ආර්ථිකයේ තත්ත්වය පිළිබඳව මහ බැංකුවේ පාලක මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද වාර්තාවක් ප්‍රසිද්ධ කර, එය ගරු මුදල් අමාත්‍යවරයා මගින් පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. එම මුදල් වර්ෂය තුළ මහ බැංකුව විසින් අනුගමනය කළ ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ සමාලෝචනයක් සහ තක්සේරුවක් එම වාර්තාවේ ඇතුළත් විය යුතු වේ.

මෙම නීතිමය අවශ්‍යතාව සපුරාලමින්, 2025 වර්ෂයට අදාළව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ පාලක මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද මහ බැංකුවේ තෙවන වාර්ෂික ආර්ථික විවරණය මේ සමඟ ඉදිරිපත් කරමි.

මෙයට විශ්වාසී,

පටුන

මූලික ආර්ථික දර්ශක

මූලික සමාජ දර්ශක

සමස්ත සාරාංශය

2025 වසරේ ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය සංක්ෂිප්තයක් ලෙස

පිටුව

1.	සාර්ව ආර්ථික ප්‍රවණතා				
	සාරාංශය	1
1.1	උද්ධමනය සහ මිල ප්‍රවණතා	2
	1.1.1 උද්ධමනය	2
	1.1.2 මිල	4
	1.1.3 පාරිභෝගික මිල දර්ශක සහ ජීවන වියදම	8
	1.1.4 උද්ධමන අපේක්ෂා	10
	1.1.5 වැටුප්	11
1.2	මූර්ත අංශයේ ප්‍රවණතා	17
	1.2.1 ආර්ථික වර්ධනය	17
	1.2.2 නිෂ්පාදිතය	18
	1.2.3 වියදම	19
	1.2.4 ආදායම	20
	1.2.5 ජනගහනය, ශ්‍රම බලකාය සහ සේවා නියුක්තිය	20
	1.2.6 ආර්ථික යටිතල පහසුකම්	21
	1.2.7 සමාජ යටිතල පහසුකම්	27
1.3	මුදල් අංශයේ ප්‍රවණතා	29
	1.3.1 වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික	29
	1.3.2 දේශීය මුදල් වෙළඳපොළ ද්‍රවශීලතාව	32
	1.3.3 ණය සමස්ත	33
	1.3.4 මුදල් සමස්ත	37
1.4	විදේශීය අංශයේ ප්‍රවණතා	40
	1.4.1 ගෙවුම් කුලනය	40
	1.4.2 අන්තර්ජාතික ආයෝජන තත්ත්වය, සංචිත වත්කම් සහ සමස්ත ශේෂය	51
	1.4.3 විදේශීය ණය සහ ණය සේවාකරණ ගෙවීම්	53
	1.4.4 විනිමය අනුපාතිකයේ හැසිරීම	55
1.5	රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයේ ප්‍රවණතා	58
	1.5.1 ප්‍රධාන රාජ්‍ය මූල්‍ය ශේෂයන්	58
	1.5.2 රජයේ ආදායම, වියදම සහ ශුද්ධ ණය දීම	58
	1.5.3 අයවැය හිඟය මූල්‍යනය	63
	1.5.4 මධ්‍යම රජයේ ණය	63

2.	මූල්‍ය පද්ධතියේ තත්ත්වය				
	සාරාංශය	67
2.1	බැංකු අංශය	68
2.2	බැංකු නොවන මූල්‍ය ආයතන අංශය	75
2.3	මූල්‍ය වෙළඳපොළ කාර්යසාධනය	80
2.4	මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය	83
2.5	මූල්‍ය යටිතල පහසුකම්	83
2.6	තිරසර මූල්‍ය	87
3.	මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ සමාලෝචනය	
	සාරාංශය	89
3.1	මුදල් ප්‍රතිපත්ති රාමුව	90
3.2	මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය සහ ක්‍රියාමාර්ග	94
3.3	විදේශීය අංශයේ ප්‍රතිපත්ති	99
3.4	මූල්‍ය අංශයේ ප්‍රතිපත්ති	100
4.	සාර්ව ආර්ථික ඉදිරි දැක්ම				
	සාරාංශය	111
4.1	ගෝලීය ආර්ථික පරිසරය සහ ඉදිරි දැක්ම	112
4.2	දේශීය ආර්ථිකයේ ඉදිරි දැක්ම	115
	4.2.1 උද්ධමනය පිළිබඳ ඉදිරි දැක්ම	115
	4.2.2 මුදල් අංශයේ ඉදිරි දැක්ම	116
	4.2.3 විදේශීය අංශයේ ඉදිරි දැක්ම	118
	4.2.4 මූල්‍ය අංශයේ ඉදිරි දැක්ම	119
	4.2.5 රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයේ ඉදිරි දැක්ම	121
	4.2.6 වර්ධන අපේක්ෂා	122
	සංඛ්‍යාලේඛන පරිශීෂ්ටය				
	විශේෂ සංඛ්‍යාලේඛන පරිශීෂ්ටය				

1.	සාර්ව ආර්ථික ප්‍රවණතා				
1.1	උද්ධමනයේ හැසිරීම (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය)	4
1.2	කර්මාන්ත මූලය අනුව ස්ථාවර මිල (2015) යටතේ දළ ජාතික ආදායම	17
1.3	පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව සමස්ත ඉල්ලුම සහ ඉතුරුම්	19
1.4	පවත්නා වෙළඳපොළ මිල යටතේ ආයතනික අංශ අනුව ආදායම් සංරචක	20
1.5	කුටුම්භ ජනගහනය, ශ්‍රම බලකාය සහ ශ්‍රම බලකා සහභාගිත්වය	21
1.6	ප්‍රවාහන අංශයේ ක්‍රියාකාරිත්වය	25
1.7	පොලී අනුපාතිකවල හැසිරීම	31
1.8	මුදල් සමස්තවල ප්‍රවණතා	39
1.9	ජංගම සහ ප්‍රාග්ධන ගිණුම	40
1.10	වෙළඳ භාණ්ඩ ක්‍රියාකාරිත්වයෙහි සාරාංශය	41
1.11	වෙළඳ මිල අනුපාතයෙහි සාරාංශය (2010=100)	45
1.12	ශ්‍රී ලංකාව වරණීය වෙළඳ ගිවිසුම් සහ නිදහස් වෙළඳ ගිවිසුම් යටතේ සිදු කළ අපනයන	47
1.13	මූල්‍ය ගිණුම	50
1.14	අන්තර්ජාතික ආයෝජන තත්වය (සාරාංශය)	52
1.15	දළ නිල සංචිත, මුළු විදේශීය වත්කම් සහ සමස්ත ශේෂය	53
1.16	නොපියවා ඉතිරිව ඇති විදේශීය ණය තත්වය	54
1.17	විදේශීය ණය සේවාකරණ ගෙවීම්	55
1.18	විනිමය අනුපාතික වෙනස්වීම්	56
1.19	නාමික සහ මූර්ත සඵල විනිමය අනුපාතික	57
1.20	රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු පිළිබඳ සම්පිණ්ඩනය	60
1.21	මධ්‍යම රජයේ නොපියවූ ණය	64
2.	මූල්‍ය පද්ධතියේ තත්වය				
2.1	මූල්‍ය පද්ධතියේ සමස්ත වත්කම්	68
2.2	බැංකු, බැංකු ශාඛා සහ අනෙකුත් බැංකු ඒකක ව්‍යාප්තිය	69
2.3	බැංකු අංශයේ වත්කම් සහ වගකීම් සංයුතිය	69
2.4	බැංකු අංශයේ තැන්පතු සංයුතිය	69
2.5	බැංකු අංශයේ ලාභය	74
2.6	බැංකු අංශයේ නියාමන ප්‍රාග්ධන සංයුතිය	75
2.7	මුදල් සමාගම් අංශයේ වත්කම් සහ වගකීම් සංයුතිය	76
2.8	සේවක අර්ථසාධක අරමුදලේ කාර්යසාධනය පිළිබඳ වසර පහක සාරාංශය	79

රූප සටහන්

පිටුව

1.1	ශ්‍රී ලංකාවේ උද්ධමනයේ හැසිරීම	3
1.2	කො.පා.මි.ද. සහ මතුපිට උද්ධමනය	10
1.3	ජීවන වියදම	10
1.4	උද්ධමන අපේක්ෂා (ව්‍යාපාර අංශය) - 2025	11
1.5	අවිධිමත් පෞද්ගලික අංශයේ වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශකයේ විචලන (2018=100) (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත)	12
1.6	අවිධිමත් පෞද්ගලික අංශයේ නාමික වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශකයේ විචලන (2018=100)	12
1.7	රාජ්‍ය අංශයේ වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශකයේ විචලන (2016=100) (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත)	16
1.8	රාජ්‍ය අංශයේ නාමික වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශකයේ විචලන (2016=100)	16
1.9	වාර්ෂික මූර්ත ද.දේ.නි. වර්ධන අනුපාතික	17
1.10	2025 වසරේ ආර්ථික කටයුතුවල වර්ධනය (ස්ථාවර මිල අනුව)	18
1.11	විදුලිබල හා බලශක්ති අංශයේ ප්‍රවණතා	23
1.12	තෝරාගත් වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතිකවල හැසිරීම	30
1.13	රජයේ සුරැකුම්පත් සඳහා ද්විතියික වෙළඳපොළ ඵලදා වක්‍රය	32
1.14	ප්‍රධාන කෙටි කාලීන පොලී අනුපාතික සහ මුදල් වෙළඳපොළ ද්‍රවශීලතාව	33
1.15	බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු විසින් පෞද්ගලික අංශයට ලබාදුන් ණය	33
1.16	උප අංශ අනුව පෞද්ගලික අංශයට ලබාදුන් ණයෙහි වාර්ෂික ප්‍රසාරණය (රුපියල් බිලියන) - 2025	35
1.17	බැංකු පද්ධතියෙන් රාජ්‍ය අංශයට ලබාදුන් ණයෙහි වාර්ෂික වෙනස	36
1.18	සංසරණයේ පවතින ව්‍යවහාර මුදල් (දෛනික)	38
1.19	පුළුල් මුදල් සැපයුමේ (M_2) වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනය සඳහා තුඩු දුන් සාධක	38
1.20	වාර්ෂික විදේශීය ජංගම ගිණුම	41
1.21	අපනයන සංයුතිය	42
1.22	ආනයන සංයුතිය	44
1.23	ද්විපාර්ශ්වීය වෙළඳ ශේෂයන්	46
1.24	සේවා අංශයේ ලැබීම් සහ ගෙවීම්	49
1.25	දළ නිල සංචිත සහ ශුද්ධ ජාත්‍යන්තර සංචිත	52
1.26	එ.ජ. ඩොලරයට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකා රුපියල අතිප්‍රමාණය වීම/අවප්‍රමාණය වීම	55
1.27	දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ වෙත මහ බැංකුවේ මැදිහත්වීම	56
1.28	දෛනික විනිමය අනුපාතිකයේ වෙනස්වීම්	56
1.29	සඵල විනිමය අනුපාතික දර්ශක (2017=100) - මුදල් වර්ග 24 පැස අනුව	58
1.30	ප්‍රධාන රාජ්‍ය මූල්‍ය ශේෂයන් (ද.දේ.නි.යෙහි % ලෙස)	58
1.31	රජයේ ආදායමේ සංයුතිය - 2025	59
1.32	රජයේ පුනරාවර්තන වියදමේ සංයුතිය - 2025	62
2.1	බැංකු අංශයේ ශේෂ පත්‍රයෙන් පරිබාහිර නිරාවරණ (2025 වසර අවසානයට)	70
2.2	බැංකු අංශයේ ලාභදායීතා දර්ශක	74

2.3	බැංකු අංශයේ ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතාව	75
2.4	මුදල් සමාගම් අංශයේ සමස්ත ණය සහ අත්තිකාරම් (ශුද්ධ) - ණය කාණ්ඩ අනුව	76
2.5	මුදල් සමාගම් අංශයේ ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතාව	77
2.6	ඒකක භාරවල ආයෝජන සංයුතිය	78
2.7	කොටස් වෙළඳපොළ මිල දර්ශකවල හැසිරීම සහ වෙළඳපොළ ප්‍රාග්ධනීකරණය	82
2.8	කොටස් වෙළඳපොළෙහි විදේශ සහභාගිත්වය (ද්විතීයික වෙළඳපොළ)	82
2.9	විශාල වටිනාකම් සහිත ගනුදෙනු ප්‍රමාණය සහ ගනුදෙනුවල වටිනාකම	84
2.10	සුළු පරිමාණ ගනුදෙනු ප්‍රමාණය සහ ගනුදෙනුවල වටිනාකම	84
4.1	ගෝලීය පුරෝකථන (කාර්තුමය)	116
4.2	කාර්තුමය මතුපිට උද්ධමනයේ මූලික පුරෝකථන (කො.පා.මි.ද., වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය)	117
4.3	කාර්තුමය මූර්ත දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ වර්ධනයෙහි මූලික පුරෝකථන (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය)	123

විශේෂ සටහන්

				පිටුව
1.	ශ්‍රී ලංකාවේ මෑත කාලීන අවධමන තත්ත්වය	5
2.	සේවක අර්ථසාධක අරමුදල (EPF) පදනම් කරගත් විධිමත් අංශයේ වැටුප් අනුපාතික දර්ශකය මගින් පෞද්ගලික අංශයේ වැටුප් ප්‍රවණතා දත්තවල අඩුපාඩු සඳහා පිළියම් යෙදීම	13
3.	බැංකු අංශයේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව සහ ස්ථායීතාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා බැංකු අංශය ඒකාබද්ධ කිරීම	71
4.	ශ්‍රී ලංකාවේ මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති අතර සම්බන්ධීකරණය	92
5.	ශ්‍රී ලංකාවේ දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ තුළ මිල අනාවරණය කිරීමේ යාන්ත්‍රණය ශක්තිමත් කිරීම විශේෂාංග සටහන - ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද හෝ ඊට අදාළ ප්‍රධාන ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග	107

විශේෂාංග රූප සටහන්

				පිටුව
1.1	සේවා සහ සේවා-නොවන උද්ධමනයේ හැසිරීම	8
1.2	කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකයේ අන්තර්ගත භාණ්ඩ හා සේවා කාණ්ඩයන්හි මිල පීඩන ව්‍යාප්තිය	9
1.3	සූර්ය බලශක්ති උත්පාදනයේ ව්‍යාප්තිය	24
1.4	බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු මගින් පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දුන් ණය පරිණත කාලය අනුව ව්‍යාප්තිය	36
1.5	දේශීය ණය සංයුතියේ වෙනස්වීම්: රාජ්‍ය අංශය සහ පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දුන් ණයෙහි ප්‍රවණතා	37
1.6	ඉන්ධන ආනයන වියදම	43
1.7	මෝටර් රථ ආනයන සීමා ලිහිල් කිරීම සහ ආනයන ප්‍රවණතා	44
1.8	ශ්‍රී ලංකාවේ සංචාරක ඉපැයීම්	48
1.9	ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම් (IMF-EFF) වැඩසටහනේ ප්‍රගතිය	57
1.10	ප්‍රධාන දර්ශක මගින් පෙන්නුම් කරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්යසාධනයේ වැඩිදියුණු වීම	61
4.1	ශ්‍රී ලංකාවේ මෑතකාලීන ආර්ථික කම්පන: අවිනිශ්චිතබව නව සාමාන්‍යයයි	124

සංඛ්‍යාලේඛන පරිශීෂ්ටය

සංඛ්‍යා සටහන

1. මූර්ත අංශය				
දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය	1
ජනගහනය, ශ්‍රම බලකාය සහ විදේශ සේවා නියුක්තිය	2
කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකය (කො.පා.මි.ද., 2021=100)	3
ජාතික පාරිභෝගික මිල දර්ශකය (ජා.පා.මි.ද., 2021=100)	4
වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශක	5
2. විදේශීය අංශය				
අපනයන සංයුතිය	6
ආනයන සංයුතිය	7
අපනයන වෙළඳ දිශාව	8
ආනයන වෙළඳ දිශාව	9
ගෙවුම් තුලනය - ජංගම ගිණුම	10
ගෙවුම් තුලනය - මූල්‍ය ගිණුම	11
අන්තර්ජාතික ආයෝජන තත්ත්වය	12
නොපියවා ඉතිරිව ඇති විදේශීය ණය තත්ත්වය	13
විනිමය අනුපාතිකයේ හැසිරීම (විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් ඒකකයකට රුපියල් අගය)	14
3. රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශය				
ආර්ථික වර්ගීකරණය අනුව රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු	15
මධ්‍යම රජයේ නොපියවූ ණය (වසර අවසානයේ දී)	16
4. මුදල් සහ මූල්‍ය අංශය				
මහ බැංකුවේ සහ වාණිජ බැංකුවල පොලී අනුපාතික	17
ඒකාබද්ධ පුළුල් මුදල් සමීක්ෂණය (M_{2b})	18
වාණිජ බැංකු විසින් පෞද්ගලික අංශය වෙත සපයන ලද ණය හා අත්තිකාරම්	19
මූල්‍ය ශක්තිමත්භාවය පිළිබඳ දර්ශක/ බැංකු අංශය	20
මුදල් සමාගම් පිළිබඳ තොරතුරු	21

විශේෂ සංඛ්‍යාලේඛන පරිශීලනය

සංඛ්‍යා සටහන

1. මූර්ත අංශය					
	ජනගහනය සහ ශ්‍රම බලකාය	1
	ජාතික නිෂ්පාදනය	2
	මිල	3
2. විදේශීය අංශය					
	ගෙවුම් තුලනය	4
	සංචිත, මුළු විදේශීය වත්කම්, විදේශීය ණය සහ විනිමය අනුපාතික	5
3. රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශය					
	රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු	6
	මධ්‍යම රජයේ ණය	7
4. මුදල් අංශය					
	පොලී අනුපාතික	8
	මුදල් සමීක්ෂණය (M_{2b})	9

සංඛ්‍යා සටහන් සඳහා අදාළ විග්‍රහ හා විස්තර සටහන්

පහත දැක්වෙන පොදු සටහන් එක් එක් සංඛ්‍යා සටහනෙහි පාදක සටහන් සඳහා පරිපූරක වෙයි.

- සම්පූර්ණත්වය සඳහා සමහර සංඛ්‍යා සටහන්වල තාවකාලික සංඛ්‍යාවන් ඇතුළත් කොට ඇත.
- ඇතැම් සංඛ්‍යා සටහන්වල සංඛ්‍යාවන් ආසන්නම පූර්ණ සංඛ්‍යාවට දක්වා ඇත. එබැවින් දක්වා ඇති එකතුවෙහිත්, සංඛ්‍යා එකතු කළ විට ලැබෙන මුළු එකතුවෙහිත් සුළු වෙනස්කම් පැවතිය හැක.
- කලින් පළ කොට ඇති සංඛ්‍යාවන්ගෙන් වෙනස් වන්නේ, පසුව කළ සංශෝධන නිසාය.
- වරහන් තුළ සඳහන් කර ඇති සංඛ්‍යා සෘණ වටිනාකම් වේ.
- පහත සඳහන් සංකේතයන් යොදා ඇත.

... = සැලකිය යුතු නොවේ

- = නැත

ලැ.නො. = ලැබී නොමැත

මූලික ආර්ථික දර්ශක

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025 (ඉ)
ජනගහනය							
මධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහනය (පුද්ගලයන් දහස) (ආ) (ඇ)	21,811	21,927	22,156	22,181	22,037	21,916	21,756
මධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහනයෙහි වර්ධන අනුපාතය (%) (ආ)	0.7	0.5	1.0	0.1	-0.6	-0.5	-0.7
ජනගහන සනත්වය (වර්ග කි.මී ට පුද්ගලයන්) (ආ)	348	350	353	354	351	352	349
ශ්‍රම බලකාය (පුද්ගලයන් දහස) (ඇ)	8,592	8,467	8,553	8,547	8,408	8,316	8,554 (ඉ)
ශ්‍රම බලකා සහභාගිත්ව අනුපාතිකය (%) (ඇ)	52.3	50.6	49.9	49.8	48.6	47.4	49.4 (ඉ)
සේවා වියුක්ති අනුපාතිකය (ශ්‍රම බලකායේ %ක් ලෙස) (ඇ)	4.8	5.5	5.1	4.7	4.7	4.4	3.9 (ඉ)
නිෂ්පාදන (ව)							
පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව ද.දේ.නි. (රුපියල් බිලියන)	15,911	15,646	17,612	24,063	27,539 (උ)	30,096 (ඉ/උ)	32,751
පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව ද.ජා.ආ. (රුපියල් බිලියන)	15,470	15,223	17,217	23,446	26,705 (උ)	29,311 (ඉ/උ)	32,142
පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව ද.දේ.නි. (එ.ජ. ඩොලර් බිලියන) (උආ)	89.0	84.4	88.6	76.8	84.1 (උ)	99.6 (ඉ/උ)	108.8
පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව ද.ජා.ආ. (එ.ජ. ඩොලර් බිලියන) (උආ)	86.5	82.1	86.6	75.0	81.6 (උ)	97.0 (ඉ/උ)	106.8
ඒක පුද්ගල ද.දේ.නි. පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව (රුපියල්) (එ)	729,493	713,561	794,926	1,084,855	1,249,675 (උ)	1,373,235 (ඉ/උ)	1,505,371
ඒක පුද්ගල ද.ජා.ආ. පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව (රුපියල්) (එ)	709,256	694,267	777,073	1,057,035	1,211,847 (උ)	1,337,426 (ඉ/උ)	1,477,395
ඒක පුද්ගල ද.දේ.නි. පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව (එ.ජ. ඩොලර්) (උආ) (එ)	4,080	3,850	3,999	3,464	3,818 (උ)	4,546 (ඉ/උ)	5,003
ඒක පුද්ගල ද.ජා.ආ. පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව (එ.ජ. ඩොලර්) (උආ) (එ) (එ)	3,967	3,746	3,910	3,379	3,702 (උ)	4,428 (ඉ/උ)	4,910
මුද්‍රිත නිෂ්පාදන (වෙනස්වීමේ %) (ව)							
දළ දේශීය නිෂ්පාදනය	-0.2	-4.6	4.2	-7.3	-2.0 (උ)	5.0 (ඉ/උ)	5.0
දළ දේශීය නිෂ්පාදනයේ ප්‍රධාන ආර්ථික කටයුතු							
කෘෂිකර්මය	0.5	-0.9	1.0	-4.1	0.1 (උ)	0.6 (ඉ/උ)	1.4
කාර්මික	-4.1	-5.3	5.7	-16.0	-9.2 (උ)	11.1 (ඉ/උ)	7.8
සේවා	2.9	-1.9	3.4	-2.6	0.5 (උ)	2.4 (ඉ/උ)	3.3
දළ ජාතික ආදායම	-0.5	-4.5	4.7	-7.6	-2.5 (උ)	5.4 (ඉ/උ)	5.7
සමස්ත ශුද්ධ සහ ඉතිරිකිරීම් (ද.දේ.නි. %ක් ලෙස) (ව)							
පරිභෝජනය	71.7	73.3	70.7	76.3	77.9 (උ)	76.3 (ඉ/උ)	74.2
පොද්ගලික	62.7	62.9	61.2	69.1	71.1 (උ)	69.3 (ඉ/උ)	67.5
රජය	9.0	10.4	9.5	7.2	6.7 (උ)	7.0 (ඉ/උ)	6.7
ආයෝජනය	34.1	32.9	36.7	27.3	24.3 (උ)	26.3 (ඉ/උ)	29.6
භාණ්ඩ සහ සේවා ශුද්ධ අපනයන	-5.8	-6.2	-7.4	-3.6	-2.1 (උ)	-2.6 (ඉ/උ)	-3.9
භාණ්ඩ සහ සේවා අපනයන	21.8	15.5	16.9	21.6	20.6 (උ)	19.8 (ඉ/උ)	19.0
භාණ්ඩ සහ සේවා ආනයන	27.6	21.6	24.3	25.1	22.7 (උ)	22.4 (ඉ/උ)	22.8
දේශීය ඉතිරිකිරීම්	28.3	26.7	29.3	23.7	22.1 (උ)	23.7 (ඉ/උ)	25.8
විදේශීය ශුද්ධ ප්‍රාථමික සහ ද්විතියික ආදායම	3.7	4.7	3.6	2.3	3.9 (උ)	3.8 (ඉ/උ)	5.5
ජාතික ඉතිරිකිරීම්	32.0	31.3	33.0	26.0	26.0 (උ)	27.6 (ඉ/උ)	31.2
මිල සහ වැටුප් (වෙනස්වීමේ %) (ව)							
කො.පා.මි.ද. (2021 = 100) - වාර්ෂික සාමාන්‍යය	-	-	-	-	17.4	1.2	-0.5
කො.පා.මි.ද. (2021 = 100) - වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත (කාලපරිච්ඡේදය අවසානයට)	-	-	-	-	4.0	-1.7	2.1
කො.පා.මි.ද. (2013 = 100) - වාර්ෂික සාමාන්‍යය (ඔ)	4.3	4.6	6.0	46.4	-	-	-
කො.පා.මි.ද. (2013 = 100) - වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත (කාලපරිච්ඡේදය අවසානයට) (ඔ)	4.8	4.2	12.1	57.2	-	-	-
ජා.පා.මි.ද. (2021 = 100) - වාර්ෂික සාමාන්‍යය	-	-	-	-	16.5	1.6	0.2
ජා.පා.මි.ද. (2021 = 100) - වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත (කාලපරිච්ඡේදය අවසානයට)	-	-	-	-	4.2	-2.0	2.9
ජා.පා.මි.ද. (2013 = 100) - වාර්ෂික සාමාන්‍යය (ඔ)	3.5	6.2	7.0	50.4	-	-	-
ජා.පා.මි.ද. (2013 = 100) - වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත (කාලපරිච්ඡේදය අවසානයට) (ඔ)	6.2	4.6	14.0	59.2	-	-	-
නි.මි.ද. (2018 4 වන කාර්තුව = 100) - වාර්ෂික සාමාන්‍යය	-	5.8	10.9	74.0	11.5	...	-0.9
ද.දේ.නි. අවධානය (ව)	3.9	3.1	8.0	47.5	16.8 (උ)	4.1 (ඉ/උ)	3.7
ද.ජා.ආ. අවධානය (ව)	3.9	3.0	8.1	47.4	16.8 (උ)	4.2 (ඉ/උ)	3.8
නාමික වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශක							
විධිමත් පොද්ගලික අංශයේ සේවකයන් (1978 දෙසැ. - 100) - වාර්ෂික සාමාන්‍යය (ක)	2.9	0.2	74.4	9.8	0.4	0.1	29.8
රාජ්‍ය අංශයේ සේවකයන් (2016 - 100) - වාර්ෂික සාමාන්‍යය	4.7	9.2	-	16.1	-	18.5	14.9
අවිධිමත් පොද්ගලික අංශයේ සේවකයන් (2018 - 100) - වාර්ෂික සාමාන්‍යය	-	6.4	9.2	24.5	11.4	6.0	5.3
විදේශ වෙළඳාම							
වෙළඳ ශේෂය (එ.ජ. ඩොලර් මිලියන)	-7,997	-6,008	-8,139	-5,185	-4,900	-6,069	-7,899
අපනයන	11,940	10,047	12,499	13,106	11,911	12,772	13,581
ආනයන	19,937	16,055	20,637	18,291	16,811	18,841	21,480
වෙළඳ මිල අනුපාතය (වෙනස්වීමේ %) (ව)							
අපනයන ඒකක වටිනාකම් දර්ශකය (2010 = 100) (වෙනස්වීමේ %) (ව)	-6.3	-6.8	5.4	0.9	-11.3	-3.7	-0.4
ආනයන ඒකක වටිනාකම් දර්ශකය (2010 = 100) (වෙනස්වීමේ %) (ව)	-4.8	-9.1	15.2	14.1	-10.8	-4.9	0.4
අපනයන පරිමා දර්ශකය (2010 = 100) (වෙනස්වීමේ %) (ව)	7.2	-9.7	18.0	3.9	2.4	11.3	6.8
ආනයන පරිමා දර්ශකය (2010 = 100) (වෙනස්වීමේ %) (ව)	-5.8	-11.4	11.5	-22.4	3.0	17.9	13.6
විදේශ මූල්‍ය (එ.ජ. ඩොලර් මිලියන)							
සේවා හා ප්‍රාථමික ආදායම් ශිඝ්‍රම (ශුද්ධ)	388	-1,386	-373	240	505	837 (උ)	1,671
ජංගම පොද්ගලික සංක්‍රාම (ශුද්ධ)	5,757	6,194	5,221	3,493	5,815	6,429	7,946
ජංගම නිල සංක්‍රාම (ශුද්ධ)	9	13	6	3	20	10	1
ජංගම ශිඝ්‍රමේ ශේෂය	-1,843	-1,187	-3,284	-1,448	1,439	1,207 (උ)	1,719
සමස්ත ශේෂය	377	-2,328	-3,967	-2,806	2,826	2,890	1,798
(අ) තාවකාලික	(ආ) රෙජිස්ට්‍රාර් ජනරාල් දෙපාර්තමේන්තුවේ 2026 මාර්තු 31 දිනට නවතම ජනගහන සංඛ්‍යා දත්ත අනුව ඇස්තමේන්තු ගවේෂණය කර ඇත.						
(ආ) 2016 මාර්තු 31 දිනට රෙජිස්ට්‍රාර් ජනරාල් දෙපාර්තමේන්තුවේ තාවකාලික දත්ත මත පදනම් වේ	(ඈ) එ.ජ. ඩොලර්වලින් ද.ජා.ආ. ගණනය කිරීම සඳහා වාර්ෂික සාමාන්‍ය විනිමය අනුපාතික හා සංරක්ෂණය මත පදනම් වන අතර, 2025 ඇස්තමේන්තුව 2024 ජනගහන හා නිවාස සංරක්ෂණයේ මූලික දත්ත මත පදනම් වේ.						
(ඇ) ශ්‍රම බලකාය ගණනය කිරීමේ දී වයස අවුරුදු 15 හට වැඩි කුලුම්බ ජනගහනය සලකා බලනු ලැබේ.	(ඉ) මෙම දර්ශකය ගණනය කිරීම 2023 පෙබරවාරි මස සිට අන්විද්‍යා ඇත.						
(ඈ) කාර්තු හතරවන සාමාන්‍යය මත පදනම් වේ.	(ඊ) මෙම දර්ශකය ගණනය කිරීම 2023 ජනවාරි මස සිට අන්විද්‍යා ඇත.						
(ඉ) ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2026 මාර්තු මාසයේදී නිකුත් කරන ලද ද.දේ.නි. ඇස්තමේන්තු (පදනම් වර්ෂය 2015) උපයෝගී කොටගෙන ඇත.	(ක) පවිලාලක සහා මගින් වැටුප් පාලනය වන විධිමත් පොද්ගලික අංශයේ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ නාමික වැටුප්, කම්කරු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සමීක්ෂණය කරනු ලබන අවධි වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශකය (1978 දෙසැම්බර් = 100) මගින් ගණනය කරනු ලබයි.						
(උ) සංශෝධන							
(ඌ) 2015 සිට කාර්තුව සාමාන්‍ය විනිමය අනුපාතිකය යොදාගෙන ද.දේ.නි./ද.ජා.ආ., එ.ජ. ඩොලර්වලින් ගණනය කර ඇත.							

මූලික සමාජ දර්ශක

භෞතික ලක්ෂණ සහ දේශගුණය

භූගෝලීය පිහිටීම

උතුරු අක්ෂාංශ 5° 55' සහ 9° 50' අතර
නැගෙනහිර දේශාංශ 79° 41' සහ 81° 53' අතර

උර ප්‍රමාණය

උතුරේ සිට දකුණට කි.මී. 433 (සැතපුම් 269) (උපරිම දිග)
බටහිර සිට නැගෙනහිරට කි.මී. 241 (සැතපුම් 150) (උපරිම පළල)

උස ප්‍රමාණය

උපරිම උස මීටර 2,525 (අඩි 8,284)

භූමි ප්‍රමාණය

මුළු ප්‍රමාණය : වර්ග කි.මී. 67,240 භූමි ප්‍රමාණය : වර්ග කි.මී. 62,302
අභ්‍යන්තර ජලාශ : වර්ග කි.මී. 3,186 කලපු ප්‍රමාණය : වර්ග කි.මී. 1,406.5
මුහුදු බොක්ක : වර්ග කි.මී. 345.5

දේශගුණය

පහත රට : අවම 24.8° සෙල්සියස් - උපරිම 32.1° සෙල්සියස්
කළු රට : අවම 18.9° සෙල්සියස් - උපරිම 27.3° සෙල්සියස්
වාර්ෂික වර්ෂාපතනය : 2025 : 2,325 මිලි මීටර
(සාමාන්‍යය) : 2024 : 2,371 මිලි මීටර

ජනගහනය සහ ජීව සංවිකාති

ජනගහන සංඛ්‍යාව (අ)

මධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහනය ('000) (2025) : 21,756
වයස් කාණ්ඩ අනුව ව්‍යාප්තිය ('000) (2025)
අවු 0 - 14 : 4,502
අවු 15 - 64 : 14,520
අවු 65 සහ ඊට වැඩි : 2,734
ජනගහන ඝනත්වය වර්ග කි.මී. ට පුද්ගලයින් (2025) : 349
දළ උපන් අනුපාතය ජනගහනය 1,000කට (2025) : 9.9
දළ මරණ අනුපාතය ජනගහනය 1,000කට (2025) : 7.9
ස්වාභාවික වර්ධන වේගය ජනගහනය 1,000කට (2025) : 1.9
ලදරු මරණ අනුපාතය සජීවී උපන් 1,000කට (2021) : 6.0 (සංශෝධිත)
යෑපීම් අනුපාතය (2025) : 49.8%
සාමාන්‍ය ගෘහ ඒකකයක සාමාජික සංඛ්‍යාව (2019) (ආ) : 3.7

ආදායම් ව්‍යාප්තිය (ආ)

ගෘහ ඒකක ආදායමේ ගිනි සංගුණකය (2019) : 0.46
මධ්‍යන්‍ය ගෘහ ඒකක ආදායම (2019) : මසකට රුපියල් 76,414
මධ්‍යස්ථ ගෘහ ඒකක ආදායම (2019) : මසකට රුපියල් 53,333

දරිද්‍රතාව (ආ)

දිනකට ලබා ගන්නා කිලෝ කැලරි ප්‍රමාණය (2019) : 2,120
ජනගහන දරිද්‍රතා දර්ශකය (අ) : 14.3 (2019)
: 16.0 (2016)
: 22.5 (2012/13)

මානව සංවර්ධන දර්ශකය (2023)

රටවල් 193 ක් අතර ශ්‍රී ලංකාවේ තත්ත්වය : 89

සේවා නියුක්තිය (2025)

සේවා නියුක්තිය ('000) (අ) : 8,219
කෘෂිකර්මාන්ත : 23.9%
කර්මාන්ත : 26.2%
සේවා : 49.9%
රාජ්‍ය අංශයේ සේවකයන් සංඛ්‍යාව ('000) (2024) (ඉ) : 1,336
රාජ්‍ය අංශය : 84.9%
රජය සතු ව්‍යවසායයන් : 15.1%

ශ්‍රී ලංකා සෞභාග්‍යතා දර්ශකය (2021)

: 0.796
ආර්ථික සහ ව්‍යාපාර පරිසරය උපදර්ශකය : 0.825
ජන ජීවිතයේ යහපැවැත්ම උපදර්ශකය : 0.786
සමාජ ආර්ථික යටිතල පහසුකම් උපදර්ශකය : 0.777

උපතේදී පිවිස ඇපේක්ෂාව (2017)

සාක්ෂරතාව (2024) (ආ) : අවු 75.5

සාමාන්‍ය

සාමාන්‍ය : 93.3%
පිරිමි : 94.0%
ගැහැණු : 92.6%

භෞතික, සමාජ සහ මූල්‍ය යටිතල පහසුකම්

	ඒකක	2025	ඒකක	2025
ප්‍රවාහනය			ජල සම්පාදනය සහ සතිපාරක්ෂාව	
මහා මාර්ගවල දිග ප්‍රමාණය (ඒ සහ බී)	කි.මී.	12,263	පිරිසිදු පානීය ජල පහසුකම් සඳහා ප්‍රවේශය %	93.9
අධිවේගී මාර්ගවල දිග ප්‍රමාණය	කි.මී.	312.6	තළ ජල පහසුකම් සඳහා ප්‍රවේශය %	62.3
මෙහෙයුම් කටයුතු සිදු කෙරෙන දුම්රිය මාර්ගවල දිග ප්‍රමාණය (2023)	කි.මී.	1,610.9		
විදුලිබලය			සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය	
විදුලිබලය සඳහා ඇති ප්‍රවේශය (2016)	%	99.3	පාසලකින් ආවරණය වන භූමි ප්‍රමාණය (එ) වර්ග කි.මී.	6.7
ඒක පුද්ගල විදුලිබල පරිභෝජනය	කි.වො.පැ.	738.6	ගුරු/ශිෂ්‍ය අනුපාතය (උ)	සංඛ්‍යාව 15.5
පණිවුඩ තුවමාරුව			වයස් විශේෂිත ඇතුළත්වීම් අනුපාතය (1-9 ශ්‍රේණි)	% 95.0
දුරකථන ඝනත්වය			ප්‍රාථමික ගුද්ධ ඇතුළත්වීම් අනුපාතය	% 95.5
ස්ථාවර දුරකථන	පුද්ගලයින් 100කට	12.1		
ජංගම දුරකථන ද ඇතුළත්ව	පුද්ගලයින් 100කට	147.6	විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනය (ඒ)	
අන්තර්ජාල ඝනත්වය (ඊ)	පුද්ගලයින් 100කට	109.6	ගුරු/ශිෂ්‍ය අනුපාතය	සංඛ්‍යාව 26.3
තැපැල් කාර්යාලයකින් සේවාව ලබන පුද්ගලයන්	සංඛ්‍යාව	5,352	වයස් විශේෂිත ඇතුළත්වීම් අනුපාතය (වයස අවුරුදු 18-22) (ඔ)	% 10.9
මූල්‍ය ආයතන			අ.පො.ස. උසස් පෙළ සිට විශ්වවිද්‍යාලයට ඇතුළත්වීම් සඳහා සුදුසුකම් ලැබූ ප්‍රමාණය %	62.4
බැංකු			ඇතුළත්වීම් - සුදුසුකම් ලැබුවන්ගේ % ලෙස %	24.3
බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු ශාඛා (උ)	සංඛ්‍යාව	2,931	අධ්‍යාපනය සඳහා රජයේ වියදම (ඔ) (2023) ද.දේ.නි. % ලෙස	1.6
බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු ශාඛා (උ)	සංඛ්‍යාව	711		
භාවිතයේ පවතින ණය කාඩ්පත්	පුද්ගලයින් 100,000කට	9,954	මහජන සෞඛ්‍යය (2024)	
බැංකු ඝනත්වය	පුද්ගලයින් 100,000කට බැංකු ශාඛා	17	ආරෝග්‍යශාලා ඇදුන්	පුද්ගලයින් 1,000කට 4.2
අනෙකුත් මූල්‍ය සමාගම්			වෛද්‍යවරයෙක් සඳහා පුද්ගලයින්	සංඛ්‍යාව 905
මුදල් සමාගම් ශාඛා	සංඛ්‍යාව	1,998	හෙද සේවක	පුද්ගලයින් 10,000කට 22.8
විශේෂිත කල්බදු සමාගම් ශාඛා (උ.අ)	සංඛ්‍යාව	05	සෞඛ්‍ය සඳහා රජයේ වියදම (2023)	ද.දේ.නි. % ලෙස 1.5
බලපත්‍රලාභී ක්ෂුද්‍රමූල්‍ය සමාගම් ශාඛා	සංඛ්‍යාව	156		
ස්වයංක්‍රීය වෙළුම් යන්ත්‍ර (ATMs), මුදල් ප්‍රතිචක්‍රීකරණ යන්ත්‍ර (CRMs) සහ මුදල් තැන්පතු යන්ත්‍ර (CDMs)	පුද්ගලයින් 100,000කට	34		

සටහන: 2025 වර්ෂය සඳහා වන දත්ත තාවකාලික වේ. මූලාශ්‍රය: අදාළ ආයතන සහ එකසේ ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩසටහන් සංඛ්‍යාලේඛන

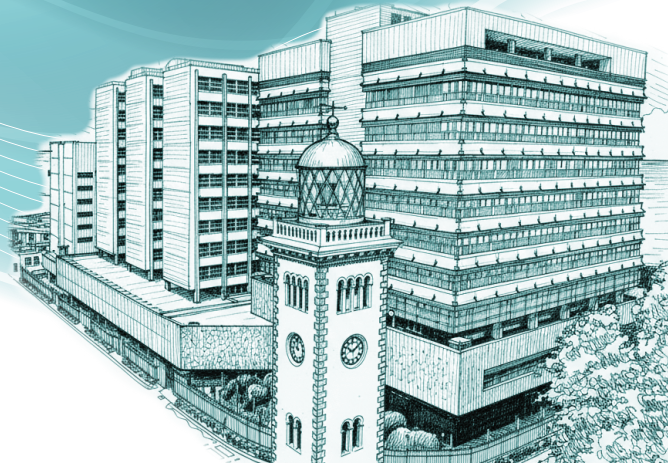
(අ) රේස්ටූර් ජනරාල් දෙපාර්තමේන්තුව (ඊ) ජංගම අන්තර්ජාල සේවා ඇතුළත්ය.

(ආ) ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සිදුකරන ලද ගෘහ ඒකක ආදායම් සහ වියදම් (උ) සිසු තැන්පතු ඒකක රහිතව සියලු බැංකු ශාඛා සමීක්ෂණය - 2019 මත පදනම් වේ. (උ.අ) අනෙකුත් ඒකක ද ඇතුළත් වේ.

(ඇ) ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ 2019 ගෘහ ඒකක ආදායම් වියදම් සමීක්ෂණ වටයේදී, 2002 සමීක්ෂණ දත්ත මත පදනම්ව ගණනය කළ නිල දර්ශක වේබො, 2012/13 සමීක්ෂණ දත්ත භාවිතයෙන් සංශෝධනය කර ඇත. නිල දර්ශක වේබොවේ සංශෝධනය සමඟ, ජනගහන දර්ශක දර්ශක දත්ත ද සංශෝධනය කර ඇත. (උ.ආ) ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සිදු කරනු ලබන තාර්කික ශ්‍රම බලකා සමීක්ෂණයේ 2025 වසර තාර්කික භනවර්ගී සාමාන්‍ය මත පදනම් වේ. (ඔ) අභ්‍යන්තර වශයෙන් ලියාපදිංචි සිසුන් පමණක් ඇතුළත් වේ.

(ඉ) මුදල් අමාත්‍යාංශයේ කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිකුත් කරන ලද දත්ත මත පදනම් වේ. (ඔ) සාමාන්‍ය සහ උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා වූ රජයේ වියදම්

සමස්ත සාරාංශය

සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාව අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීම සහ ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින ප්‍රතිපත්තිමය හා ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ තුළින් අනුබල ලබමින් 2025 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය පෙර වසර වල දී සාක්ෂාත් කරගත් ප්‍රගතිය තවදුරටත් ශක්තිමත් කර ගත්තේය. වෙළඳ සහ භූ දේශපාලනික ප්‍රවණතා ආශ්‍රිත ගෝලීය අවිනිශ්චිතතා ඉහළ යෑම මෙන්ම, 2025 වසර අග භාගයේ දී ඇති වූ අයහපත් කාලගුණ තත්ත්ව සහ ව්‍යසනකාරී ස්වාභාවික විපත්වල බලපෑම් මධ්‍යයේ වුව ද දේශීය ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්හි ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව පැවතිණි. සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන් වර්ධනය වීම සහ ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරත්වය වැඩිදියුණු වීම මෙන්ම, ඒ හරහා වැඩිදියුණු වූ ආයෝජක විශ්වාසය මගින් කම්පනවලට වඩාත් ඵලදායීව මුහුණ දීම සඳහා අවශ්‍ය ස්වාරක්ෂක ගොඩ නැංවීමට ආර්ථිකය සතු හැකියාව වැඩි දියුණු කරමින් තිරසර ආර්ථික වර්ධනයකට මග පෑදුවේය.

මූර්ත දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ 5%ක ඇස්තමේන්තුගත වර්ධනයක් වාර්තා කරමින් 2025 වසරේ දී ආර්ථිකය අඛණ්ඩව දෙවන වසරටත් ප්‍රසාරණය වූ අතර, එමගින් සමස්ත ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වල ශක්තිමත් වර්ධනය පිළිබිඹු විය. ආර්ථිකය යථා තත්ත්වයට පත් වීමත් සමඟ ශ්‍රම වෙළඳපොළ තත්ත්වයන් වර්ධනය විය. අවධමන කාලපරිච්ඡේදයකින් පසුව, ප්‍රධාන වශයෙන් බලශක්ති ආශ්‍රිත මිල ගණන් පහළ යෑම අඩු වීම සහ ආහාර මිල ගණන් ඉහළ යෑම හේතුවෙන්, 2025 වසරේ අගෝස්තු මාසයේ දී උද්ධමනය ධන මට්ටමකට පත් වූ අතර, ඉල්ලුම් තත්ත්වය ස්ථාවරව පැවතීම ද මේ සඳහා හේතුවිය. පැවති ලිහිල් මුදල් තත්ත්ව පිළිබිඹු කරමින් පොලී අනුපාතිකවල සිදු වූ පහළ යාම හේතුවෙන් පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබාදුන් ණය කැපී පෙනෙන අයුරින් ඉහළ ගියේය. වාහන ආනයන සීමා ඉවත් කිරීම හේතුවෙන් 2025 වසරේ දී ආනයන සහ ණය සඳහා වූ ඉල්ලුම තවදුරටත් ඉහළ ගියේය. වෙළඳ හිඟයේ පුළුල් වීමක් වාර්තා වුවද, විශේෂයෙන් මේ දක්වා වාර්තා වූ ඉහළ ම වැඩිවීමක් පෙන්නුම් කළ විදේශ ප්‍රේෂණ ලැබීම් සහ වැඩිදියුණු වූ සේවා අපනයනවල සහායයෙන් ජංගම ගිණුම අඛණ්ඩව තෙවන වසරටත් අතිරික්තයක් වාර්තා කිරීමත් සමඟ බාහිර අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය තවදුරටත් ශක්තිමත් විය. විදේශීය ණය සේවාකරණ ගෙවීම් මධ්‍යයේ වුවද, අඛණ්ඩව සංචිත ගොඩනගා ගැනීම සඳහා මෙම විදේශ විනිමය ලැබීම් හේතු වූ අතර, නම්‍යශීලී විනිමය අනුපාතික ක්‍රමය යටතේ ශ්‍රී ලංකා රුපියල මධ්‍යස්ථ මට්ටමේ අවප්‍රමාණය වීමක් වාර්තා කළේය. ආදායම් මත පදනම් වූ රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාමාර්ගවල සහායයෙන් රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්යසාධනයේ සිදු වූ ශක්තිමත්භාවය පිළිබිඹු කරමින් ප්‍රාථමික ශේෂය, අඛණ්ඩව තෙවන වසරටත් අතිරික්තයක් වාර්තා කළ අතර, අවදානමට ලක්විය හැකි පිරිස් වෙත අවශ්‍ය සහාය සැපයීම සඳහා ද වසර තුළ දී අඛණ්ඩව පියවර ගැනිණි. සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන් ශක්තිමත් වීම මධ්‍යයේ මූල්‍ය අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය ද වර්ධනය විය. ප්‍රධාන වශයෙන් ණය ප්‍රසාරණය ශක්තිමත්වීමේ සහාය ලබමින් වත්කම්වල ගුණාත්මකභාවය සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යෑමත් සමඟ 2025 වසරේ දී බැංකු සහ බැංකු නොවන මූල්‍ය ආයතන යන දෙඅංශයේ ම ලාභදායීත්වය ඉහළ ගියේය. බැංකු සහ මුදල් සමාගම්වල ද්‍රවශීලතාව සහ ප්‍රාග්ධන ස්වාරක්ෂක වසර තුළ දී අවම නියාමන අවශ්‍යතාවලට වඩා ඉහළින් පැවති අතර, එමගින් මූල්‍ය අංශයේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව පිළිබිඹු කෙරිණි.

වැඩි දියුණු වූ සාර්ව ආර්ථික වාතාවරණය මධ්‍යයේ, මිල ස්ථායීතාව සහ මූල්‍ය පද්ධති ස්ථායීතාව පවත්වා ගැනීම 2025 වසර තුළ දී මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රමුඛතාවය විය. අඩු උද්ධමනය සහ ඉහළ ගිය ගෝලීය අවිනිශ්චිතතා පවතින වාතාවරණයක් තුළ මුදල් ප්‍රතිපත්තිය ලිහිල්ව පවත්වා ගැනිණි. එමගින්, අඩු පොලී අනුපාතික මට්ටමක් අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීමටත් ණය ප්‍රසාරණය වීමටත් සහාය සැපයිණි. විදේශ විනිමය මිලදී ගැනීම් හරහා විදේශ සංචිත ගොඩනැගීමට කටයුතු කරන ලද අතර, එමගින් ස්වාරක්ෂක ශක්තිමත් කිරීම සහ බාහිර අංශයේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ඉහළ නැංවීම සිදු විය. තවද, විදේශ අංශයේ ඉහළ ගිය කාර්යසාධනයත් සමඟ ප්‍රාග්ධන ප්‍රවාහ මත පනවා තිබූ කළමනාකරණ විධිවිධාන ක්‍රමයෙන් ලිහිල් කිරීමට සහ වාහන ආනයන සීමා

සම්පූර්ණයෙන් ම ඉවත් කිරීමට අවස්ථාව සැලසුණි. පද්ධති ස්ථායීතාව තහවුරු කරන අතර, වෙනස් වන ආර්ථික හා තාක්ෂණික තත්ත්වයන්ට මූල්‍ය පද්ධතිය අනුකූල වීම සහතික කිරීම සඳහා මහ බැංකුව විසින් 2025 වසරේ දී පුළුල් පරාසයක විහිදුණු නියාමන, අධීක්ෂණ හා මූල්‍ය පද්ධතියේ සංවර්ධන මූලධර්ම සමූහයක් ක්‍රියාවට නැංවීය. වැඩිදියුණු කළ සාර්ව විචක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ග සහ ශක්තිමත් අධීක්ෂණ හා නියාමන රාමු හරහා මූල්‍ය පද්ධතියේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව තවදුරටත් වැඩිදියුණු කිරීමට කටයුතු කෙරිණි. මූල්‍ය ප්‍රතිසාධන සැලසුම්කරණ අවශ්‍යතා හඳුන්වා දීම සහ නිරාකරණ හා තැන්පතු රක්ෂණ රාමුව වැඩිදියුණු කිරීම මගින් මූල්‍ය අර්බුද සඳහා පූර්ව සූදානම ශක්තිමත් කිරීමේ ප්‍රයත්න තවදුරටත් ඉදිරියට ගෙන යන ලදී. ඩිජිටල් ගෙවීම් ප්‍රවර්ධනය කිරීම, වැඩිදියුණු කළ සයිබර් ආරක්ෂණය සහ තාක්ෂණික අවදානම් කළමනාකරණය සමඟින් මූල්‍ය පද්ධති නවීකරණය කිරීමේ ප්‍රයත්න තවදුරටත් ප්‍රගතියක් අත්කර ගත්තේය. නෛතික ප්‍රතිසංස්කරණවල සහාය ඇතිව, මුදල් විගුණකරණය වැළැක්වීම, ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීම සහ සමූලඝාතක අවි සංගුණනය සඳහා මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීමේ ක්‍රියාමාර්ගයන්හි අඛණ්ඩ ප්‍රගතියක් වාර්තා විය. මේ අතර, මහ බැංකුව, 2025 වසර අවසානය වන විට රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යාලය වෙත රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යයන් බාධාවකින් තොරව නියමිත අන්දමින් පැවරීම සඳහා පහසුකම් සැලසීය.

ස්ථායීතාව ප්‍රමුඛ කරගනිමින් ක්‍රියාවට නංවන ලද ප්‍රතිපත්ති සහ ප්‍රතිසංස්කරණ තුළින් ශ්‍රී ලංකාවට ස්චාරක්ෂක ගොඩනගා ගැනීමට මෙන්ම, ස්ථාවර සාර්ව ආර්ථික පදනමක් පවත්වා ගැනීමට හැකි විය. කෙසේ වෙතත්, භූ-දේශපාලනික අර්බුදකාරී තත්ත්ව, වෙළඳ අවහිරතා සහ දේශගුණික විපර්යාස ආශ්‍රිත අවදානම් ඇතුළුව අඛණ්ඩව ඉහළ මට්ටමක පවතින ගෝලීය අවිනිශ්චිතතා, ආර්ථික ඉදිරි දැක්ම කෙරෙහි අහියෝග ඵලදායී කරන අතර, මෙම ඉදිරි දැක්ම මැදපෙරදිග කලාපයේ යුදමය වාතාවරණය පවතින කාල සීමාව සහ එහි බලපෑමේ ප්‍රමාණය මත මෙන්ම, එමගින් ගෝලීය බලශක්ති වෙළඳපොළ, වෙළඳ ප්‍රවාහ සහ මූල්‍ය තත්ත්ව වෙත ඇති විය හැකි අහිතකර බලපෑම් මත තීරණය වනු ඇත. මැදපෙරදිග යුද තත්ත්වයෙහි බලපෑම පිළිබිඹු කරමින් මෙතෙක් අඩු මට්ටමක පැවති උද්ධමනය, පෙර පුරෝකථනය කළ මට්ටමට වඩා කඩිනමින් ඉලක්කය වෙත ළඟා වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. නම්‍යශීලී උද්ධමන ඉලක්කකරණ රාමුව යටතේ ක්‍රියාත්මකවන මුදල් ප්‍රතිපත්තිය, උද්ධමන අපේක්ෂා ස්ථාවර කිරීමට සහ මිල ස්ථායීතාව පවත්වා ගැනීමට සහාය වෙමින්, දත්ත මත පදනම්ව සහ ඉදිරි දැක්මක් සහිතව අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මකවනු ඇත. මධ්‍යස්ථ වේගයකින් වුවද, මූල්‍ය පද්ධතියෙන් පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දෙන ණය වර්ධනය අඛණ්ඩව පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන අතර, මැදපෙරදිග යුද තත්ත්වය හේතුවෙන් වෙළඳාම, සංචාරක සහ මූල්‍ය ප්‍රවාහ මත ඇති විය හැකි පීඩන මධ්‍යයේ විදේශීය අංශයේ තත්ත්වය ගැටලුකාරී නොවන මට්ටමක පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය. මැදි කාලීන ණය තිරසරභාවය තහවුරු කිරීම සඳහා අතිශයින් වැදගත් වන ආදායම් මත පදනම් වූ රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාමාර්ග, ප්‍රධාන ප්‍රතිපත්තිමය ප්‍රමුඛතාවක් ලෙස තවදුරටත් පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම සහ ණය ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණය යටතේ සාක්ෂාත් කරගෙන ඇති සැලකිය යුතු ප්‍රගතිය මෙන්ම දේශපාලන ස්ථාවරත්වය ද හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාව නව වර්ධන විභවතාවන්ගෙන් යුතු ආර්ථිකයක් ලෙස ශක්තිමත් වී ඇත. සමස්තයක් ලෙස ගත් කළ, සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාව යළි අත්කර ගැනීමේ දී ශ්‍රී ලංකාව ලබා ඇති ප්‍රගතිය මෙන්ම, ස්ථාවර ප්‍රතිපත්ති සහ ප්‍රතිසංස්කරණවලට අනුකූලව කටයුතු කිරීම තුළින් ඉදිරියේ දී තිරසර සහ සියලු දෙනාට ප්‍රතිලාභ හිමිවන ආර්ථික වර්ධනයක් අත්කර කරගැනීමට හැකිවනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. කෙසේ වෙතත්, තීව්‍ර වූ ගෝලීය අවිනිශ්චිතතා සහ දේශගුණික විපර්යාස තුළින් අඛණ්ඩව ඇතිවන බලපෑම් මධ්‍යයේ, ආර්ථිකයේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ශක්තිමත් කිරීමට සහ සාර්ව ආර්ථික හා මූල්‍ය ස්ථායීතාව සුරක්ෂිත කිරීම සඳහා ප්‍රතිපත්තිමය ස්චාරක්ෂක අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීම, ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ වේගවත් කිරීම හා එම ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාවට නැංවීමේ දී ස්ථීරසාර ප්‍රවේශයක් අනුගමනය කිරීම අත්‍යවශ්‍යවනු ඇත.

2025 වසරේ ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය සංක්ෂිප්තයක් ලෙස

ආර්ථික කම්පන මධ්‍යයේ වුවද ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ යථාතත්වයට පත්වීමේ ක්‍රියාවලිය තවදුරටත් ශක්තිමත් විය.

මූර්ත ද.දේ.නි.යේ වර්ධනය

වර්ධන ප්‍රවණතාව අඛණ්ඩව පැවතීණි

5.0% → 5.0%

2024 (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය) 2025 (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය)

කාමිකර්මාන්තය 1.4% | කර්මාන්ත 7.8% | සේවා 3.3%

නාමික ද.දේ.නි.

	2024	2025
රු. ප්‍රිලියන	30.1	32.8
එ.ජ. ඩොලර් බිලියන	99.6	108.8

2025 වසරේ වර්ධනය 8.8% (රු.ඩොලර් වටිනාකම නො)

ඒක පුද්ගල ද.දේ.නි.

එ.ජ. ඩොලර් **5,003**

2025

එ.ජ. ඩොලර් **4,546**

2024

මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය

	2024 අවසානයට	2025 අවසානයට
එකඟ ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය	8.00%	7.75%
නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය	7.50%	7.25%
නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය	8.50%	8.25%

මුදල් ප්‍රතිපත්තිය කවදුරටත් ලිහිල්ව පැවතීණි

වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික (%)

	2024 අවසානයට	2025 අවසානයට
බරිත සාමාන්‍ය ප්‍රමුඛ ණය පොලී අනුපාතිකය (මාසික)	8.92	8.87
බරිත සාමාන්‍ය ණය පොලී අනුපාතිකය	11.93	11.48
බරිත සාමාන්‍ය නව ණය පොලී අනුපාතිකය	10.77	10.69
බරිත සාමාන්‍ය තැන්පතු අනුපාතිකය	7.53	6.78
බරිත සාමාන්‍ය නව තැන්පතු අනුපාතිකය	6.52	6.29
දින 364-භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ඵලදා අනුපාතිකය	8.96	8.45

විදේශීය අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය

වෙළඳ හිඟය පුළුල් විය

එ.ජ. ඩොලර් බිලියන **6.1** → එ.ජ. ඩොලර් බිලියන **7.9**

2024 වසරේ දී 2025 වසරේ දී

අනායතන වර්ධනය > අපනයන වර්ධනය

දළ නිල සංචිත

2025 වසර අවසානයට එ.ජ. ඩොලර් බිලියන **6.8**

2024 වසර අවසානයට එ.ජ. ඩොලර් බිලියන **6.1**

විදේශීය ණය සේවාකරණය මධ්‍යයේ වුවද ඉහළ ගියේය

විනිමය අනුපාතිකය (එ.ජ. ඩොලර්වලට රුපියල්)

2025 වසර අවසානයට **309.99**

2024 වසර අවසානයට **292.58**

-5.6%

2025 වසරේ දී අවප්‍රමාණය විය

+10.7%

2024 වසරේ දී අතිප්‍රමාණය විය

එ.ජ. ඩොලර්වලට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකා රුපියල අවප්‍රමාණය විය

මහ බැංකුව විසින් සිදුකළ ශුද්ධ විදේශ විනිමය මිලදී ගැනීම් (වටිනාකම් දිනය මත පදනම්ව)

එ.ජ. ඩොලර් බිලියන **2.0**

2025 වසරේ දී

එ.ජ. ඩොලර් බිලියන **2.8**

2024 වසරේ දී

අඛණ්ඩව ශුද්ධ විදේශ විනිමය මිලදී ගැනීම සිදු කළේය

සංගම ගිණුමේ අතිරික්තය වර්ධනය විය

2024 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන **1.2** → 2025 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන **1.7**

* විදේශ සේවා නියුක්තියාත්මක ප්‍රේෂණයට දිව්‍යා සුළු කුණාටුවෙන් පසුව ලැබුණු ප්‍රේෂණ වැනි වෙනත් ප්‍රේෂණ ඇතුළත් විය හැකිය.

පොද්ගලික අංශයට ලබාදුන් ණය (බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු මගින්)

ණය වර්ධනය (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය)	ණය ප්‍රමාණය
2025 25.2%	2025 රු. බිලියන 2,056
2024 10.7%	2024 රු. බිලියන 790

රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශය

රජයේ ආදායම ද.දේ.නි.යෙහි % ලෙස	අයවැය හිඟය ද.දේ.නි.යෙහි % ලෙස	ප්‍රාථමික අතිරික්තය ද.දේ.නි.යෙහි % ලෙස
2025 16.7	2025 2.3	2025 5.4
2024 13.6	2024 6.8	2024 2.2

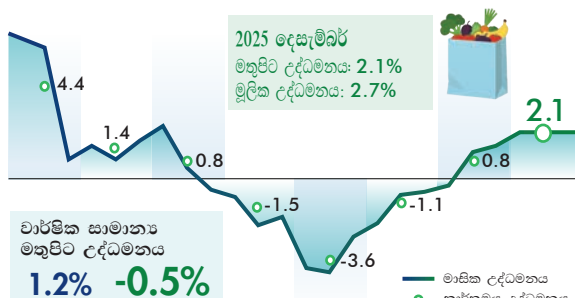

මධ්‍යම රජයේ නොවියවූ ණය** ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස **95.5%** → **91.6%**

2024 වසර අවසානයේ දී 2025 වසර අවසානයේ දී

**මෙම වාර්තාවේ 1.21 සංඛ්‍යා සටහනෙහි පාදක සටහන් බලන්න

මතුපිට උද්ධමනය (කො.පා.මි.ද., වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය)

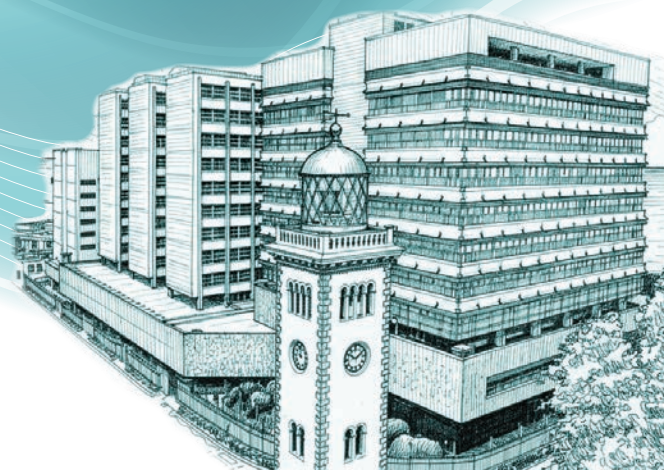
2025 දෙසැම්බර් මතුපිට උද්ධමනය: **2.1%**
මූලික උද්ධමනය: **2.7%**

වාර්ෂික සාමාන්‍ය මතුපිට උද්ධමනය **1.2%** (2024) → **-0.5%** (2025)

මාසික උද්ධමනය (කාරකූමය උද්ධමනය)

මූල්‍ය අංශය

දළ අදියර 3 යටතේ වන ණය අනුපාතය	2024	2025
බැංකු අංශය	12.3%	9.7%
මුදල් සමාගම් අංශය	11.5%	6.1%
ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා අනුපාතය		
බැංකු අංශය	20.3%	17.9%
මුදල් සමාගම් අංශය	21.3%	18.7%

1 පරිච්ඡේදය

සාර්ව ආර්ථික ප්‍රවණතා

සාරාංශය

දේශීය හා ගෝලීය කම්පන හමුවේ ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය ඉහළ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාවක් පෙන්නුම් කරමින්, 2025 වසරේ දී අඛණ්ඩව ශක්තිමත් වර්ධනයක් වාර්තා කළේය. 2025 වසර තුළ දී විශේෂයෙන් ජාත්‍යන්තර වෙළඳාමට අදාළ ගෝලීය ප්‍රතිපත්තිමය අවිනිශ්චිතතා ඉහළ ගිය අතර, වසර අවසානයේ දී ව්‍යවසානකාරී කාලගුණික තත්ත්ව මගින් බලපෑම් ඇතිවිය. මෙම අභියෝග මධ්‍යයේ වුවද, ආර්ථික අර්බුදයෙන් අනතුරුව ක්‍රියාවට නැංවූ සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීකරණ ක්‍රියාමාර්ග සහ දැනට ක්‍රියාත්මක ආර්ථික ප්‍රතිසංස්කරණවල සහාය ඇතිව, අඛණ්ඩව දෙවන වසරටත් වර්ධනයක් වාර්තා කරමින්, 2025 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය 5%ක මූර්ත වර්ධනයක් වාර්තා කළේය. වසර තුළ දී සේවා විසුකිති අනුපාතයෙහි පහළ යෑමක් ද වාර්තා විය. අඛණ්ඩව මාස එකොළහක් පුරා සෘණ අගයක පැවති උද්ධමනය, බලශක්ති සහ ප්‍රවාහන අංශවල පැවති අවධමන පීඩන ලිහිල් වීම සහ ආහාර උද්ධමනය ඉහළ යාම හමුවේ 2025 අගෝස්තු මාසයේ දී ධන මට්ටමට ළඟා වීමෙන් අනතුරුව ක්‍රමයෙන් ඉහළ ගියේය. තවදුරටත් මන්දගාමීව පැවතුණු ඉල්ලුම් තත්ත්ව පිළිබිඹු කරමින් මූලික උද්ධමනය 2025 වසර තුළ දී අඩු මට්ටමේ ධන අගයක පැවතුණි. අඩු මට්ටමේ පවතින උද්ධමනය සහ පාලනය වූ උද්ධමන අපේක්ෂාවන්ගේ සහාය ලබමින්, මහ බැංකුව සිය ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය තවදුරටත් ලිහිල් කළ අතර, එමගින් වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතිකවල සිදු වූ අඛණ්ඩ පහළ යාම හරහා පරිභෝජනය සහ ආයෝජන දිරිමත් කිරීමට අවශ්‍ය පසුබිම සැකසිණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, වසර තුළ පෞද්ගලික අංශය වෙත සැපයූ ණය ප්‍රමාණය වාර්තාගත මට්ටමකින් ඉහළ ගිය අතර, එය පුළුල් ලෙස ආර්ථික අංශ අතර ව්‍යාප්තව පැවතිණි. 2025 වසර මුල දී වාහන ආනයන සඳහා වූ සීමා සම්පූර්ණයෙන් ම ඉවත් කිරීමත් සමඟ ඇති වූ ඉහළ ආනයන ඉල්ලුම ද මෙම වර්ධනයට තවදුරටත් දායක විය. විදේශීය අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය 2025 වසරේ දී තවදුරටත් වැඩි දියුණු වූ අතර, ජංගම ගිණුම අඛණ්ඩව තෙවන වසරටත් අතිරික්තයක් වාර්තා කළේය. වෙළඳ හිඟය පුළුල් වුවද, සේවා ගිණුමේ ඉහළ අතිරික්තය, විදේශ ප්‍රේෂණවල සැලකිය යුතු වර්ධනය සහ ප්‍රාථමික ආදායම් ගිණුමේ හිඟය අඩු වීම හේතුවෙන් 2025 වසරේ දී ජංගම ගිණුමේ අතිරික්තය පසුගිය වසර දෙකට වඩා ඉහළ මට්ටමක පැවතුණි. විදේශ විනිමය ගලා ඒම් ඉහළ යෑම තුළින් දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ ද්‍රවශීලතාව වර්ධනය වීමත් සමඟ දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළෙන් විදේශ විනිමය මිලදී ගැනීම සඳහා මහ බැංකුවට ඉඩප්‍රස්තා සැලසුණු අතර, ඒ හේතුවෙන්, 2020 වසරෙන් පසු ගෙවන ලද ඉහළම විදේශ ණය සේවාකරණ ගෙවීම් මධ්‍යයේ වුවද, 2025 වසර අවසානය වන විට නිල සංචිත ප්‍රමාණය එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 6.8ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. වසර දෙකක් තුළදී ශ්‍රී ලංකා රුපියල අතිප්‍රමාණය වීමකින් අනතුරුව, විශේෂයෙන් වසරේ දෙවන භාගයේ දී ඉහළ ගිය වෙළඳ හාණ්ඩ ආනයන හේතුවෙන් 2025 වසර තුළදී යම් අවප්‍රමාණය වීමක් වාර්තා කළේය. නමුත් විනිමය අනුපාතික ක්‍රමවේදයක් යටතේ විදේශ අංශයේ සිදුවන වෙනස්කම්වලට විනිමය අනුපාතිකයෙහි සිදු වූ මෙම වෙනස්කම් අනුකූල වේ. ප්‍රාථමික ශේෂයෙහි අඛණ්ඩව තෙවන වසරටත් වාර්තා වූ කැපී පෙනෙන අතිරික්තයන් සමඟ 2025 වසරේ දී රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්යසාධනය තවදුරටත් වැඩි දියුණු විය. රජයේ ආදායම් මත පදනම් වූ මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාවලිය, රාජ්‍ය ව්‍යවසාය ප්‍රතිසංස්කරණ ඇතුළු විවක්ෂණශීලී රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිසංස්කරණ සහ පවතින සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීකරණ රාමුව යටතේ සිදු කරන ලද විසඳුම් තාර්කිකරණය මේ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. එමෙන්ම, සමාජ ආරක්ෂණ ජාල ශක්තිමත් කරමින් අවදානමට ලක්විය හැකි පුරවැසියන් සඳහා ඉලක්කගත සහන පුළුල් කිරීම හරහා ආර්ථික වර්ධනයේ ප්‍රතිලාභ සාධාරණ ලෙස බෙදී යෑම තහවුරු කිරීමටත්, තිරසාර

වර්ධනයක් උදෙසා අත්‍යවශ්‍ය ආර්ථික හා සමාජ යටිතල පහසුකම් සැපයීමටත් රජය විසින් පියවර ගන්නා ලදී. මේ අතර, මෑතකාලීනව පැන නැගුණු ආර්ථික කම්පන සහ අවිනිශ්චිතතා මගින් ඉහළ ගිය අස්ථාවර තත්ත්ව මධ්‍යයේ ආර්ථිකයේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව සහ ස්ථාවරත්වය ඉහළ නැංවීම සඳහා ආර්ථික ස්ථාවරත්වය ගොඩනැගීමේ වැදගත්කම යළි තහවුරු කර ඇත.

1.1 උද්ධමනය සහ මිල ප්‍රවණතා

1.1.1 උද්ධමනය¹

මාස එකොළහක් පුරා වාර්තා වූ අවධමන තත්ත්වයෙන් පසුව, 2025 වසරේ අගෝස්තු මාසයේ දී මතුපිට උද්ධමනය ධන අගයක් වාර්තා කළ අතර, ඉන්පසුව එය ක්‍රමයෙන් ඉහළ ගියේය. 2024 වසරේ සැප්තැම්බර් මාසයේ දී ආරම්භ වූ අවධමන තත්ත්වය 2025 වසරේ මුල් කාලයේ දී තවදුරටත් තීව්‍ර වූ අතර, ඒ සඳහා 2025 වසරේ ජනවාරි මාසයේ දී විදුලි ගාස්තු පහළ දැමීම සහ 2024 වසරේ මුල් කාලයේ දී එකතු කළ අගය මත බදු හේතුවෙන් වූ මිල ගණන් ඉහළ යෑම හා ආහාර උද්ධමනය ඉහළ යෑම මගින් ඇති වූ සංඛ්‍යාතමය පදනම් බලපෑම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. විශේෂයෙන් එළවළු සහ මාළු ඇතුළු ආහාර උද්ධමනය ඉහළ යෑම, 2025 වසරේ ජූනි මාසයේ දී ක්‍රියාත්මක කරන ලද විදුලි ගාස්තු ඉහළ නැංවීම සහ සංඛ්‍යාතමය පදනම් බලපෑමෙන් වූ ධනාත්මක දායකත්වය හේතුවෙන් 2025 වසරේ මාර්තු මාසයේ සිට අවධමන තත්ත්වය ලිහිල් වීම ආරම්භ විය. බලශක්ති සහ ප්‍රවාහන කාණ්ඩයේ දිගු කලක් පැවති අවධමන පීඩන ක්‍රමයෙන් ලිහිල් වීම සහ ආහාර උද්ධමනය ඉහළ යෑම මෙන්ම ඉල්ලුම් තත්ත්වයන් අඛණ්ඩව සාමාන්‍ය තත්ත්වයට පත්වීම හේතුවෙන් 2025 වසරේ අගෝස්තු මාසයේ දී මතුපිට උද්ධමනය ධන අගයකට පත් වී ඉන්පසුව ක්‍රමයෙන් ඉහළ ගියේය. දිවා සුළි කුණාටුවෙන් පසුව ඇති වූ සැපයුම් බාධා සහ උත්සව සමයේ පැවති ඉල්ලුම හේතුවෙන් 2025 වසරේ දෙසැම්බර් මාසයේ දී ආහාර මිල ගණන්වල තාවකාලික ඉහළ යෑමක් දක්නට ලැබුණ ද, වසර අවසානය වන විට උද්ධමනය අඩු මට්ටමක පැවතුණි. සමස්ත ඉල්ලුම යථා තත්ත්වයට පත්වීම මන්දගාමීව සිදු වීම මධ්‍යයේ, 2025 වසර තුළදී සමස්තයක් ලෙස උද්ධමන ප්‍රවණතා කෙරෙහි සැපයුම් අංශයේ සාධක ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. ඒ අනුව, කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකය (කො.පා.මි.ද., 2021=100)² මගින් මනිනු ලබන වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය මතුපිට උද්ධමනය, 2024 වසර අවසානයේ දී වාර්තා වූ -1.7% සිට 2025 වසර

අවසානය වන විට 2.1%ක් දක්වා ඉහළ ගිය අතර, කො.පා.මි.ද. මත පදනම් වූ වාර්ෂික සාමාන්‍ය මතුපිට උද්ධමනය, 2024 වසරේ දී වාර්තා වූ 1.2% සිට 2025 වසරේ දී -0.5%ක් දක්වා පහළ ගියේය. ජාතික පාරිභෝගික මිල දර්ශකය (ජා.පා.මි.ද., 2021=100)³ මත පදනම් වූ වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය මතුපිට උද්ධමනය ද මීට සමාන හැසිරීමක් පෙන්නුම් කරමින් 2024 වසර අවසානයේ දී වාර්තා වූ -2.0% සිට 2025 වසර අවසානය වන විට 2.9%ක් දක්වා ඉහළ ගිය අතර, ජා.පා.මි.ද. මත පදනම් වූ වාර්ෂික සාමාන්‍ය මතුපිට උද්ධමනය, 2024 වසරේ දී වාර්තා වූ 1.6% සිට 2025 වසරේ දී 0.2%ක් දක්වා පහළ ගියේය. මේ අතර, ආහාර සහ ආහාර නොවන යන කාණ්ඩ දෙකෙහි ම මිල ගණන් ඉහළ යෑම හේතුවෙන් කො.පා.මි.ද. මත පදනම් වූ මතුපිට උද්ධමනය, 2026 වසරේ ජනවාරි මාසයේ දී 2.3%ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. කෙසේ වෙතත්, නිතර මිල උච්චාවචනය වන ආහාර අයිතමවල, විශේෂයෙන් එළවළු මිල ගණන්, සැලකිය යුතු ලෙස පහත වැටීම හේතුවෙන් 2026 වසරේ පෙබරවාරි මාසයේ දී එය 1.6%ක් දක්වා පහත වැටුණි. එසේ වුවද, ප්‍රධාන වශයෙන් ප්‍රවාහන අංශය ඇතුළු ආහාර නොවන කාණ්ඩයේ මිල ගණන් ඉහළ යෑම හේතුවෙන් 2026 වසරේ මාර්තු මාසයේ දී කො.පා.මි.ද. මත පදනම් වූ මතුපිට උද්ධමනය 2.2%ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. මේ අතර, ජා.පා.මි.ද. පදනම් කරගත් මතුපිට උද්ධමනය, 2026 වසරේ පෙබරවාරි මාසයේ දී 1.6%ක් ලෙස වාර්තා විය.

ආර්ථිකයේ යටිදැරි ඉල්ලුම් තත්ත්ව පිළිබිඹු කරනු ලබන මූලික උද්ධමනය 2025 වසරේ දී ක්‍රමයෙන් ඉහළ ගිය අතර, අඩු ධන මට්ටම්වල පැවතුණි. 2025 වසරේ මුල් කාලයේ දී මූලික උද්ධමනය සාපේක්ෂ වශයෙන් පහළ මට්ටම් වාර්තා කළ අතර, ඒ සඳහා 2024 වසරේ මුල් කාලයේ දී එකතු කළ අගය මත බදු හේතුවෙන් ආහාර නොවන කාණ්ඩවල මිල ගණන් ඉහළ යෑම මගින් ඇති වූ සංඛ්‍යාතමය පදනම් බලපෑම අර්ධ වශයෙන් හේතු විය. ඉන්පසුව, මූලික උද්ධමනය ක්‍රමයෙන් ඉහළ යෑමක් දක්නට ලැබුණු අතර, එමගින් මූලික උද්ධමනය සඳහා වන පාරිභෝගික පැසෙහි ආහාර සහ ඇතැම් ආහාර නොවන කාණ්ඩවල මිල ගණන් ඉහළ යෑම

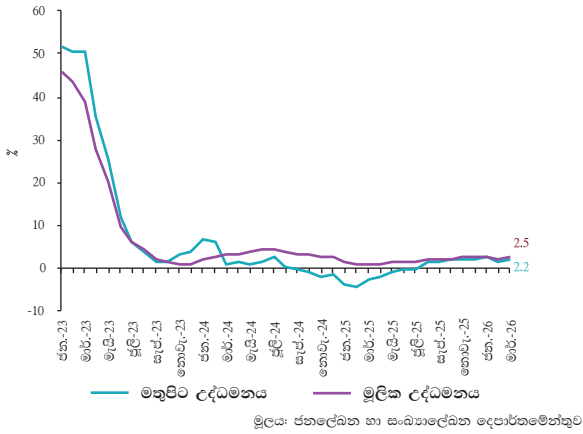
1 උද්ධමනයේ මෑත කාලීන ප්‍රවණතා පිළිබඳ වැඩි විස්තර මහ බැංකුව විසින් අර්ධ වාර්ෂිකව ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලබන මුදල් ප්‍රතිපත්ති වාර්තාවේ සාකච්ඡා කෙරේ.
2 කො.පා.මි.ද., ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් මාසිකව සම්පාදනය කරනු ලබන අතර, කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ නාගරික කුටුම්භයන් භාවිත කරන පාරිභෝගික අයිතම පැසෙහි මිල හැසිරීම් මෙමගින් නිරූපණය කෙරේ.

3 ජා.පා.මි.ද., ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් මාසිකව සම්පාදනය කරනු ලබන අතර, ජාතික මට්ටමින් භාවිත කරන පාරිභෝගික අයිතම පැසෙහි මිල හැසිරීම් මෙමගින් නිරූපණය කෙරේ.

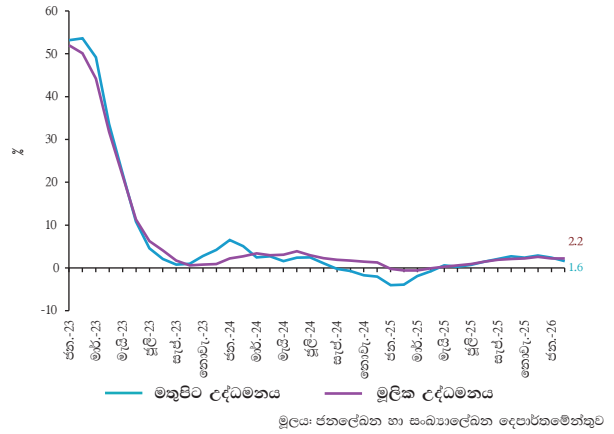

1.1 රූප සටහන
ශ්‍රී ලංකාවේ උද්ධමනයේ හැසිරීම

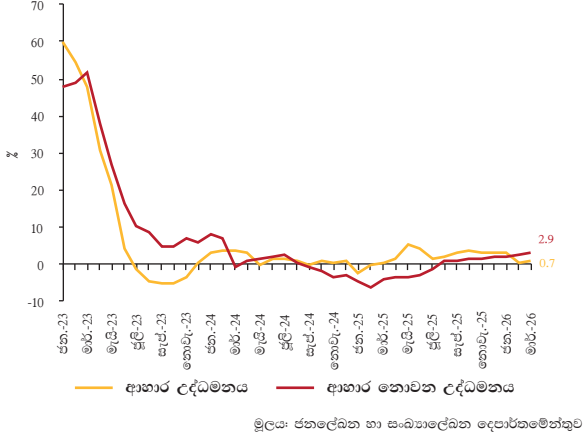
මතුපිට සහ මූලික උද්ධමනයේ හැසිරීම
(කො.පා.මි.ද., 2021=100, වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය)

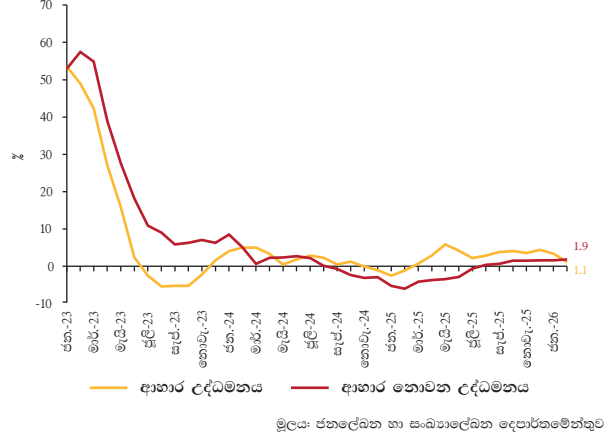
මතුපිට සහ මූලික උද්ධමනයේ හැසිරීම
(ඡා.පා.මි.ද., 2021=100, වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය)

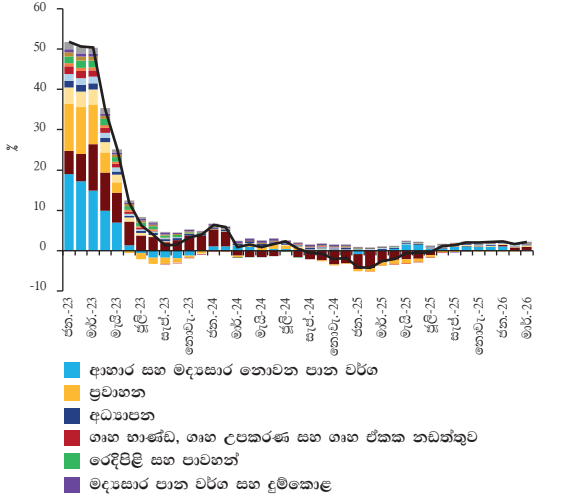
ආහාර සහ ආහාර නොවන උද්ධමනයේ හැසිරීම
(කො.පා.මි.ද., 2021=100, වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය)

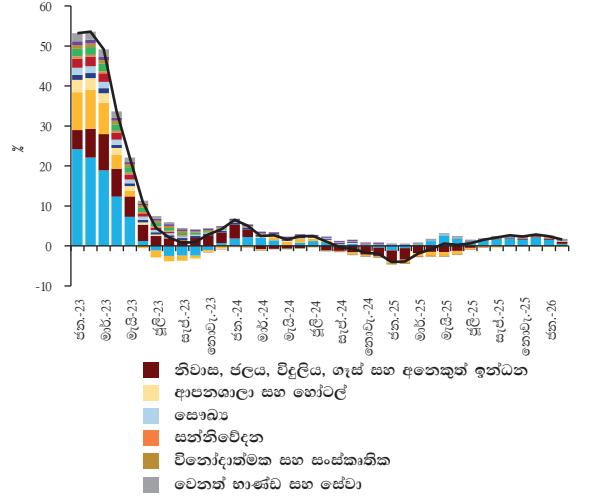
ආහාර සහ ආහාර නොවන උද්ධමනයේ හැසිරීම
(ඡා.පා.මි.ද., 2021=100, වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය)

කො.පා.මි.ද., මත පදනම් වූ මතුපිට උද්ධමනය සඳහා දායකත්වය (2021=100, වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය)

ඡා.පා.මි.ද., මත පදනම් වූ මතුපිට උද්ධමනය සඳහා දායකත්වය (2021=100, වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය)

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු කාර්යමණ්ඩල ගණනය කිරීම

		1.1 සංඛ්‍යා සටහන							
		උද්ධමනයේ හැසිරීම (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය)							
		2013=100				2021=100			
		දෙසැ.-2021	දෙසැ.-2022	දෙසැ.-2023	දෙසැ.-2024	දෙසැ.-2025	ජන.-2026	පෙබ.-2026	මාර්.-2026
මතුපිට උද්ධමනය	කො.පා.මි.ද.	12.1	57.2	4.0	-1.7	2.1	2.3	1.6	2.2
	ජා.පා.මි.ද.	14.0	59.2	4.2	-2.0	2.9	2.4	1.6	
මූලික උද්ධමනය	කො.පා.මි.ද.	8.3	47.7	0.6	2.7	2.7	2.3	2.1	2.5
	ජා.පා.මි.ද.	10.8	57.5	0.9	1.3	2.6	2.2	2.2	
ආහාර උද්ධමනය	කො.පා.මි.ද.	22.1	64.4	0.3	0.8	3.0	3.3	0.2	0.7
	ජා.පා.මි.ද.	21.5	59.3	1.6	-1.0	4.4	3.4	1.1	
ආහාර නොවන උද්ධමනය	කො.පා.මි.ද.	7.5	53.4	5.8	-3.0	1.8	1.8	2.3	2.9
	ජා.පා.මි.ද.	7.6	59.0	6.3	-2.9	1.6	1.6	1.9	

සටහන : ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ජා.පා.මි.ද. සහ කො.පා.මි.ද. නව පදනම් වර්ෂය වන 2021-100 යටතේ ප්‍රකාශයට පත් කිරීම, පිළිවෙළින්, 2023 වසරේ ජනවාරි සහ පෙබරවාරි මාසවල දත්ත නිකුත් කිරීමේ සිට ආරම්භ කරන ලද අතර, පැරණි පදනම් වර්ෂය වන 2013-100 යටතේ ජා.පා.මි.ද. සහ කො.පා.මි.ද. ප්‍රකාශයට පත් කිරීම අත්හිටුවන ලදී.

මූලය : ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

පිළිබිඹු විය. මෙම තත්ත්වයන් මධ්‍යයේ වුවද මූලික උද්ධමනය වසර පුරාම මතුපිට උද්ධමන ඉලක්කයට වඩා අඩු මට්ටමක පැවතුණි. පෞද්ගලික අංශයේ ණය වර්ධනයේ සැලකිය යුතු ඉහළ යෑම සහ ආනයන වේගයෙන් වර්ධනය වීම වැනි අනෙකුත් ආර්ථික දර්ශකවලින් පෙන්නුම් කරන මට්ටමට වඩා ඉල්ලුම ඉහළ යෑම තරමක් දුරට මන්දගාමී වී ඇති බව, මූලික උද්ධමනය සාපේක්ෂ වශයෙන් පහළ මට්ටම්වල පැවතීම මගින් පෙන්නුම් කරයි. මහජනතාවගේ මිලදී ගැනීමේ හැකියාව සාපේක්ෂව අඩු මට්ටමක පැවතීම මධ්‍යයේ, ව්‍යාපාරික ආයතන විසින් ආර්ථික අර්බුදය පැවති සමයේ දී සංශෝධනය කරන ලද මිල මට්ටම් තවදුරටත් ඉහළ නැංවීම වෙනුවට, එම මට්ටම්වල ම බොහෝ දුරට පවත්වාගෙන ගොස් ඇති බව ද මෙයින් ඇඟවිය හැකිය. ඒ අනුව, කො.පා.මි.ද. මත පදනම් වූ වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය මූලික උද්ධමනය 2025 වසර අවසානය වන විට 2.7%ක් ලෙස වාර්තා වූ අතර, එය 2024 වසර අවසන් වන විට පැවති මට්ටමට සමාන විය. කො.පා.මි.ද. මත පදනම් වූ වාර්ෂික සාමාන්‍ය මූලික උද්ධමනය 2024 වසරේ දී පැවති 3.3% සිට 2025 වසරේ දී 1.6%ක් දක්වා පහත වැටුණි. මේ අතර, ජා.පා.මි.ද. මත පදනම් වූ වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය මූලික උද්ධමනය 2024 වසර අවසානයේ පැවති 1.3% සිට 2025 වසර අවසානය වන විට 2.6%ක් දක්වා ඉහළ ගිය අතර, ජා.පා.මි.ද. මත පදනම් වූ වාර්ෂික සාමාන්‍ය මූලික උද්ධමනය 2024 වසරේ වාර්තා වූ 2.5% සිට 2025 වසරේ දී 0.9%ක් දක්වා පහළ ගියේය. මූලික උද්ධමනය තවදුරටත් අඩු ධන මට්ටම්වල පවතින බව 2026 වසරේ මුල් කාලයේ උද්ධමන ප්‍රවණතා මගින් පෙන්නුම් කෙරෙන අතර, දේශීය ඉල්ලුම් තත්ත්වයන් අපේක්ෂා කළ වේගයට වඩා ක්‍රමිකව යථා තත්ත්වයට පත් වන පරිසරයක් එමගින් පිළිබිඹු කෙරේ.

1.1.2 මිල

කො.පා.මි.ද. සහ ජා.පා.මි.ද. යන දර්ශක ද්විත්වය මගින් මනිනු ලබන පොදු මිල මට්ටම, පෙර වසරේ නිරීක්ෂණය වූ පහළ යෑමේ ප්‍රවණතාව වෙනස් කරමින්, 2025 වසර තුළ දී සුළු ඉහළ යෑමක් වාර්තා කළේය. වසර තුළ දී සිදු වූ මිල විචලනයන් කෙරෙහි ආහාර සැපයුමේ සෘතුමය බලපෑම නිසා සිදුවන මිල උච්චාවචනයන් සහ පරිපාලිත මිල ගණන් කිහිපයක සිදු කළ සංශෝධනවල ප්‍රතිඵලයන් බලපෑවේය. අස්වනු හිඟ කාල සීමාවල දී මෙන්ම උත්සව සමයේ පැවති ඉහළ ඉල්ලුම සහ 2025 වසරේ නොවැම්බර් මස අග භාගයේ දී ඇති වූ දිට්ටා සුළි කුණාටුවෙන් පසු ඇති වූ තාවකාලික සැපයුම් බාධා හේතුවෙන් ඇතැම් ආහාර අයිතමවල මිල ගණන් ඉහළ ගිය අතර, එය 2025 වසරේ දෙසැම්බර් මාසයේ දී ආහාර මිල ගණන් ඉහළ යෑම කෙරෙහි යම් පීඩනයක් ඇති කළේය. එසේ වුව ද, වසර තුළ දී වරින් වර ඉන්ධන මිල ගණන් පහත දැමීම මගින් යම් සහනයක් ලැබීමත් සමඟ, සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන් වැඩිදියුණු වීම මධ්‍යයේ සමස්ත මිල පීඩනයන් පාලනය වී පැවතුණේය.

සෘතුමය බලපෑම නිසා ආහාර අයිතමවල සැපයුමේ වෙනස්වීම් සහ අහිතකර කාලගුණ තත්ත්වයන් හේතුකොටගෙන 2025 වසර තුළ දී ආහාර අයිතමවල මිල ගණන් සැලකිය යුතු උච්චාවචනයක් පෙන්නුම් කළේය. 2025 වසරේ මුල් මාස දෙක තුළ ආහාර මිල ගණන් සුළු ඉහළ යෑමක් වාර්තා කළ අතර, මහ කන්නයේ අස්වැන්න හා ආශ්‍රිතව සැපයුම් තත්ත්ව වැඩිදියුණු වීම හේතුවෙන් 2025 වසරේ අප්‍රේල් මාසය දක්වා ආහාර මිල ගණන් පහළ යෑමක් දක්නට ලැබුණි. ඉන් අනතුරුව, අවාර කාලවල දී පැවති සැපයුම් සීමා වීම් සහ නිතර මිල උච්චාවචනය වන ආහාර අයිතම කිහිපයක නිෂ්පාදනයට බලපෑ

විශේෂ සටහන 01
ශ්‍රී ලංකාවේ මෑත කාලීන අවධමන තත්ත්වය

හැඳින්වීම¹

මතුපිට උද්ධමනය 2022 වසරේ සැප්තැම්බර් මාසයේ දී ඉතිහාසයේ පැවති ඉහළම අගය වාර්තා කිරීමෙන් පසුව මන්දගාමී වී, 2024 වසරේ සැප්තැම්බර් මාසයේ දී සෘණ අගයක් වාර්තා කර 2025 වසරේ අගෝස්තු මාසය දක්වා මාස 11ක් පුරා අවධමන තත්ත්වයේ පැවතුණි. මෙය 1995 වසරේ මාර්තු මාසයෙන්² පසුව වාර්තා වූ පළමු අවධමන කාලපරිච්ඡේදය විය. අවධමන ක්‍රියාවලිය පුර්වෝපායික දැඩි මුදල් ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග පිළිබිඹු කළ ද, ඉන්පසුව ඇති වූ අවධමන තත්ත්වය සඳහා බලශක්ති සහ ප්‍රවාහන කාණ්ඩවල මිල ගණන් සැලකිය යුතු ලෙස අඩු වීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. හිතකර කාලගුණික තත්ත්වයන් හේතුවෙන් ජල විදුලි උත්පාදනය ඉහළ යෑම සහ ගෝලීය බලශක්ති මිල ගණන් පහළ යෑම, මෙම මිල අඩු කිරීම් සඳහා සහාය විය. විශේෂයෙන් ම, 2024 වසරේ මුල් කාලයේ දී එකතු කළ අගය මත බදු හේතුවෙන් වූ මිල ගණන් ඉහළ යෑම හා ආහාර උද්ධමනය ඉහළ යෑම මගින් ඇති වූ සංඛ්‍යාතමය පදනම් බලපෑම් ද 2025 වසරේ මුල් කාලයේ පැවති අවධමන තත්ත්වයට දායක විය. මෙම සියලුම බලපෑම් පිළිබිඹු කරමින්, 2025 වසරේ පෙබරවාරි මාසයේ දී අවධමනය තවදුරටත් කීවු වූ අතර, ඉන්පසුව ක්‍රමයෙන් ලිහිල් විය. කෙසේ වෙතත්, ආර්ථික අර්බුදය පැවති සමයේ දී

සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගිය ඇතැම් මිල ගණන් අවධමන කාලසීමාව තුළදී පහළ ගිය අතර, එමගින් ව්‍යාපාර සහ ගෘහ ඒකක මත පැවති පීඩාවන් ලිහිල් කිරීමටත් පිරිවැය පීඩන යම් දුරකට අවම කිරීමටත් හේතු විය. 2023 වසරේ ජූනි මාසයේ සිට අනුගමනය කළ ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය, සමස්ත ඉල්ලුම ක්‍රමයෙන් යථා තත්ත්වයට පත් වීමට සහාය වූ අතර එය මතුපිට උද්ධමනය ඉහළ යෑමට දායක විය. මීට අමතරව, ආහාර උද්ධමනය ඉහළ යෑම, 2025 වසරේ ජූනි මස මැද භාගයේ දී විදුලි ගාස්තු ඉහළ නැංවීම සහ සංඛ්‍යාතමය පදනමෙන් වූ ඉහළ යෑමේ දායකත්වය මගින් අවධමන තත්ත්වය අවසන් කිරීමටත් ඉන්පසුව උද්ධමනය ක්‍රමයෙන් ඉහළ යෑමටත් දායක විය.

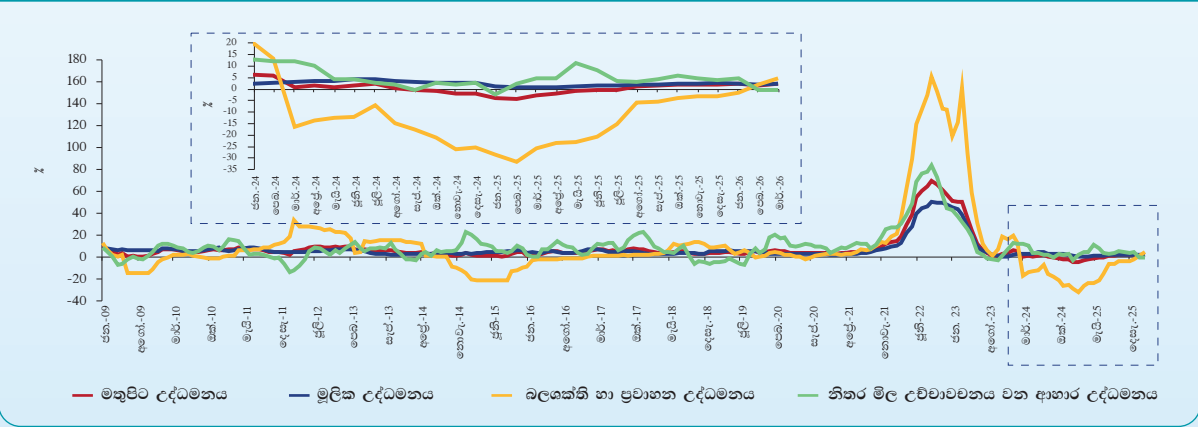
වි.ස. 1.1 රූප සටහන මගින් මතුපිට උද්ධමනය, මූලික උද්ධමනය, බලශක්ති හා ප්‍රවාහන උද්ධමනය සහ නිතර මිල උච්චාවචනය වන ආහාර උද්ධමනයෙහි හැසිරීම් පෙන්නුම් කරයි. මේ අතරින්, බලශක්ති හා ප්‍රවාහන උද්ධමනය ඉහළ විචලන පෙන්නුම් කරන අතර, මෑත වසරවල දී අනෙකුත් සංරචකවලට සාපේක්ෂව සැලකිය යුතු ඉහළ උච්චාවචන පෙන්නුම් කරයි.

මූලික උද්ධමනයේ ප්‍රවණතා

පාරිභෝගික මිල දර්ශකයෙන් නිතර මිල උච්චාවචනය වන ආහාර සහ බලශක්ති හා ප්‍රවාහන කාණ්ඩ ඉවත් කිරීමෙන් ගණනය කරනු ලබන මූලික උද්ධමනය, ආර්ථිකයේ යටිදැරි උද්ධමන පීඩන පෙන්නුම් කරන දර්ශකයක් ලෙස කටයුතු කරන අතර, ඉල්ලුම් තත්ත්ව සහ මුදල් ප්‍රතිපත්ති සම්ප්‍රේෂණය සමඟ වඩාත් සමීපව බැඳී පවතී. එමනිසා, එය, තාවකාලික සැපයුම් අංශයේ කම්පනයන් මගින් ඇතිවන බලපෑම් බැහැර කිරීමෙන් පසු අඛණ්ඩව පවතින උද්ධමන ප්‍රවණතා පෙන්නුම්

1 මෙම විශේෂ සටහන, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් 2026 පෙබරවාරි මාසයේ ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද මුදල් ප්‍රතිපත්ති වාර්තාවේ, ශ්‍රී ලංකාවේ මෑත කාලීන අවධමන තත්ත්වය පිළිබඳව ගැඹුරින් විමසා බැලීම යන ශීර්ෂය යටතේ ප්‍රකාශිත විශේෂ සටහන මත පදනම් වී ඇත.
2 එක් එක් කාණ්ඩයේ උද්ධමන අනුපාතික, සලකා බැලෙන කාල සීමාවට අදාළ වඩාත් මෑත පදනම් වර්ෂය මගින් ගණනය කර ඇත. දත්ත සම්බන්ධ කිරීමේ දී, නිරීක්ෂණ කිහිපයක් පවතින කාල සීමා සඳහා මෑත කාලීන පදනම් වර්ෂයට ප්‍රමුඛතාව ලබා දී ඇත. අදාළ මාසයේ දී ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකය (කො.පා.මි.ද.) සලකා බැලීමේ දී 2006/ 07-100 පදනම භාවිතයෙන් 2015 ජූලි-සැප්තැම්බර් කාලයේ දී සෘණ උද්ධමන ප්‍රකාශයට පත්කර ඇති බව සැලකිය යුතුය. කෙසේ වෙතත්, 2013-100 පදනම භාවිත කරන විට 2015 වසරේ දී එවැනි අවධමනයක් නිරීක්ෂණය කළ නොහැක.

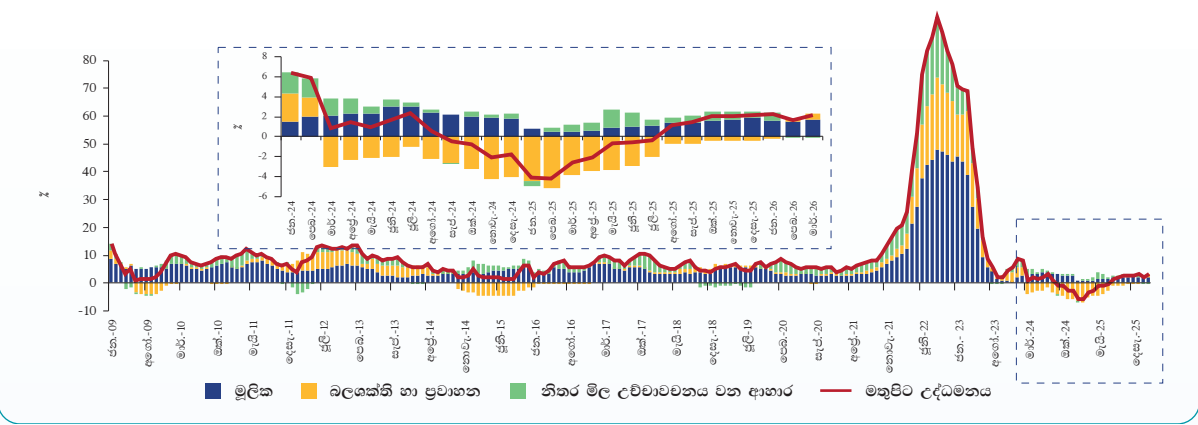
වි.ස. 1.1 රූප සටහන
මතුපිට, මූලික, බලශක්ති හා ප්‍රවාහන සහ නිතර මිල උච්චාවචනය වන ආහාර උද්ධමනයේ වෙනස්වීම්
(කො.පා.මි.ද. 2006/ 07-100, 2013-100, 2021=100, වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය)

සටහන: එක් එක් කාණ්ඩයේ උද්ධමන අනුපාතික, සලකා බැලෙන කාල සීමාවට අදාළ වඩාත් මෑත පදනම් වර්ෂය මගින් ගණනය කර ඇත. දත්ත සම්බන්ධ කිරීමේ දී, නිරීක්ෂණ කිහිපයක් පවතින කාල සීමා සඳහා මෑත කාලීන පදනම් වර්ෂයට ප්‍රමුඛතාව ලබා දී ඇත.
මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, මහ බැංකු කාර්යමණ්ඩල ගණනය කිරීම්

වි.ස. 1.2 රූප සටහන
මතුපිට උද්ධමනය සඳහා දායකත්වය (කො.පා.මි.ද., 2006/ 07-100, 2013-100 සහ 2021-100, වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය)

සටහන: එක් එක් කාණ්ඩයේ සලකා බැලෙන කාල සීමාවට අදාළ වඩාත් මෑත පදනම් වර්ෂය මගින් වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය උද්ධමනය සඳහා දායකත්වය ගණනය කර ඇත. දත්ත සම්බන්ධ කිරීමේ දී, නිරීක්ෂණ කිහිපයක් පවතින කාල සීමා සඳහා මෑත කාලීන පදනම් වර්ෂයට ප්‍රමුඛතාව ලබා දී ඇත.

මූලාශ්‍ර: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, මහ බැංකු කාර්යමණ්ඩල ගණනය කිරීම්

කරයි. අවධමන තත්ත්වය පැවති කාලය පුරා මූලික උද්ධමනය ධන අගයක පැවතුණු අතර, මතුපිට උද්ධමනය අඩු වීම මධ්‍යයේ වුවද යටිදැරි ඉල්ලුම් තත්ත්වයන්, පහළ මට්ටමක නමුත්, ස්ථාවරව පැවති බව එමගින් පෙන්නුම් කරයි. අවධමන තත්ත්වය, ප්‍රධාන වශයෙන් යටිදැරි උද්ධමනයේ පුළුල් හා දිගුකාලීන දුර්වල වීමක් නිසා ඇති වූවක් නොව, බලශක්ති මිල ගණන් පහළ යෑම සහ උද්ධමනය පහළ යන දෙසට වූ පදනම් බලපෑම් වැනි තාවකාලික සාධක මගින් ඇති වූවක් බව මෙමගින් පෙන්නුම් කෙරේ. තවද, මෙය උද්ධමන අපේක්ෂාවන්ගේ සමස්ත හැසිරීමෙන් ද, එනම් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ උද්ධමන අපේක්ෂා පිළිබඳ සමීක්ෂණයට අනුව, මාස හයක් හෝ ඊට වැඩි කාලයක් සඳහා ආයතනික සහ කුටුම්භ අංශ දෙකෙහි ම උද්ධමන අපේක්ෂා එම කාලසීමාව පුරා ධන අගයක පැවතීම මගින් ද පිළිබිඹු වේ.

මේ අතර, වි.ස. 1.2 රූප සටහන මගින් මතුපිට උද්ධමනයට මූලික උද්ධමනය, බලශක්ති හා ප්‍රවාහන උද්ධමනය සහ නිතර මිල උච්චාවචනය වන ආහාර උද්ධමනය දක්වන දායකත්වය පෙන්නුම් කරයි. මෑත කාලීනව, බලශක්ති හා ප්‍රවාහන උද්ධමනය, මතුපිට උද්ධමනයට සැලකිය යුතු සාණාත්මක දායකත්වයක් සපයා තිබේ. ඒ අතර ම, මූලික උද්ධමනයේ දායකත්වය ධනාත්මක අගයක පැවතිය ද, ආර්ථික අර්බුදයට පෙර පැවති මට්ටම්වලට සාපේක්ෂව අඩු මට්ටමක පවතී.

අවධමන තත්ත්වය මධ්‍යයේ ආර්ථික වර්ධනය

මෑත කාලීන අවධමන තත්ත්වය පැවති කාලසීමාවේ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වල මන්දගාමී වීමක් සිදු නොවීය. ආර්ථික අර්බුදයෙන් අනතුරුව වර්ධන වේගය ශක්තිමත් වූ අතර, 2024 සහ 2025 යන වසර දෙකේදී ම මූර්ත ද.දේ.නි. වර්ධනය 5%ක් විය. මෙම ශක්තිමත් වර්ධනයට සමගාමීව, මෑත කාලපරිච්ඡේද සමඟ සසඳන විට අඩු විරැකියා අනුපාතිකයක් සහ ශ්‍රම බලකා සහභාගීත්වය

ක්‍රමයෙන් ඉහළ යෑම මගින් ආර්ථිකය මන්දගාමී වීමක් නොව ප්‍රසාරණයක් පෙන්නුම් කරයි. ඒ අතර ම, ඉහළ වර්ධන ගම්‍යතාවක් පෙන්නුම් කරමින්, පෞද්ගලික අංශයට ලබා දුන් ණය සහ ආනයන ඉල්ලුම වැනි ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වල පූර්ව දර්ශක ද සැලකිය යුතු ඉහළ යෑමක් වාර්තා කළේය. ඒ අනුව, මෙම අවධමන තත්ත්වය, නැවත නැවතත් අවධමනය ඇතිවීමේ අවදානම් සමඟ අඛණ්ඩ ඉල්ලුම් අංශයේ දුර්වලතා පිළිබිඹු කරන්නක් නොව තාවකාලික සහ බොහෝ දුරට සැපයුම් අංශයේ බලපෑම් මත සිදු වූවක් ලෙස දැක්විය හැකිය.

උද්ධමනය අඩු මට්ටමක අඛණ්ඩව පැවතීම

2025 වසරේ අගෝස්තු මාසයේ දී නැවත ධන අගයකට ළඟා වුවද, මතුපිට උද්ධමනය ඉහළ යෑම මන්දගාමීව සිදු විය. මෙය 2022 වසරේ ඉහළ උද්ධමනයක් පැවති කාලසීමාව තුළ, පුළුල් වශයෙන් විවිධ අංශයන්හි සිදු වූ මිල ගණන් වැඩි වීම් මධ්‍යයේ පාරිභෝගික මිල දර්ශක පැසෙහි ඇතුළත් පාරිභෝගික මිල මට්ටම්වල ඇති වූ සැලකිය යුතු ඉහළ යෑම මෙන්ම දැඩි රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති හේතුවෙන් වැය කල හැකි ආදායම පහළ යෑම යම්තාක් දුරට පිළිබිඹු කරයි. මෙම පසුබිම තුළ, ආර්ථිකය යථා තත්ත්වයට පත් වීම මධ්‍යයේ වුවද උද්ධමනය අඛණ්ඩව අඩු මට්ටමක පැවතීමට දායක වෙමින්, ව්‍යාපාර විසින් මිල නියම කිරීමේ දී සාමාන්‍ය කාලවලට වඩා යම් පාලනයකින් යුතුව මිල මට්ටම් තීරණය කර ඇති තත්ත්වයක් පෙන්නුම් කරයි. තවද, සැලකිය යුතු ඉහළ උද්ධමනයකින් පසුව වේගවත් නිර්-උද්ධමන කාලයක් වාර්තා කරමින් සමාන උද්ධමන ප්‍රවණතා අන්වීද ඇති රටවල් සමඟ සැසඳීමේ දී, ආර්ථිකයන් කිහිපයක ම සාමාන්‍ය මට්ටමට වඩා අඩු උද්ධමන වාර්තා වීම නිරීක්ෂණය කළ හැකිය.³

³ පිලිපීනය, ඉන්දුනීසියාව සහ පකිස්ථානය වැනි කලාපීය රටවල් ඇතුළු සංවර්ධනය වෙමින් පවතින ආර්ථිකයන් කිහිපයක් මෙවැනි හැසිරීම් නිරීක්ෂණය කළ හැකිය. කෙසේ වුවත්,

හිඟමනය

පෙර පැවති ඉහළ මට්ටමේ උද්ධමනයෙන් පසුව, හිතකර කාලගුණික තත්ත්ව, ගෝලීය බලශක්ති මිල ගණන් පහත වැටීම සහ සංඛ්‍යානමය පදනම් බලපෑම් හේතුවෙන් බලශක්ති හා ප්‍රවාහන මිල ගණන් සැලකිය යුතු ලෙස අඩු වීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වෙමින්, ආර්ථිකයේ අවධමන තත්ත්වයක් වාර්තා විය. 2025 වසරේ අග භාගයේ දී උද්ධමනය ධන අගයක් කරා නැවත පැමිණීමත් සමඟ, මිල ප්‍රවණතා ක්‍රමානුකූලව හා අධික උච්චාවචන වලින් තොරව යථා තත්ත්වයට පත් වීමක් පෙන්නුම් කරමින්, උද්ධමනයේ ඉහළ යෑම මන්දගාමීව පැවතිණි. ආර්ථික වර්ධනය සහ මූලික උද්ධමනයේ ප්‍රවණතා මගින් අවධමන කාලපරිච්ඡේදය තුළ යටිතැන් ඉල්ලුම් තත්ත්ව අධික ලෙස දුර්වල නොවූ බව පෙන්නුම් කරයි. තවද, අනෙකුත් සාර්ව ආර්ථික දර්ශක මගින් ද ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් කල් පවත්නා පහළ යෑමක් වෙනුවට අඛණ්ඩව ඉහළ යෑමක් වාර්තා

විවිධ රටවල උද්ධමන ප්‍රවණතා පැවති කාලපරිච්ඡේද සහ උද්ධමනය සඳහා හේතු වූ සාධක සමාන නොවේ.

කළ බව පෙන්නුම් කරයි. එක්ව සැලකූ විට, මෙම සාධක පෙන්නුම් කරන්නේ, මෑත කාලීනව උද්ධමනය අඩු මට්ටමක සැලකිය යුතු කාලයක් පැවතීම, ඉල්ලුම් තත්ත්වයන්හි දිගු කාලීනව පවතින සංකෝචනයක් නොව, ඉහළ ගිය මිල මට්ටම් මධ්‍යයේ මිල ප්‍රවණතා ක්‍රමයෙන් සාමාන්‍ය තත්ත්වයට පත් වීමක් බොහෝ දුරට පිළිබිඹු කරන බවයි. මෑත කාලීන අවධමන තත්ත්වය සහ අඛණ්ඩව අඩු මට්ටමක පවතින උද්ධමනය, අඩු උද්ධමන ඉලක්කයක් සඳහා අවකාශයක් ඇති බව පෙන්නුම් කළ ද, එවැනිනක් ශ්‍රී ලංකාවේ ව්‍යුහාත්මක ලක්ෂණ සමඟ සලකා බැලිය යුතුය. විශාල හා වඩා දියුණු ආර්ථිකයන් සමඟ සසඳන විට, කාලගුණය හා සම්බන්ධ බාධා සහ බාහිර කම්පන ඇතුළත් සැපයුම් අංශයේ කම්පනවලට මුහුණ දීමට සිදුවීමේ වැඩි ඉඩක් ඇති, කුඩා, විවෘත ආර්ථිකයක් ලෙස, එවැනි විචලනයන් හේතුවෙන් උද්ධමන අපේක්ෂා පාලනයෙන් ගිලිහීම වැළැක්වීමට සහ ඵලදායී ලෙස ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම සහතික කිරීමට, ශ්‍රී ලංකාවට සාපේක්ෂව ඉහළ උද්ධමන ඉලක්කයක් මෙන්ම තරමක පුළුල් අපගමන ආන්තිකයක් අවශ්‍ය වේ.

අහිතකර කාලගුණ තත්ත්ව හේතුවෙන්, 2025 වසරේ මැයි සහ ජූනි මාසවල දී ආහාර අයිතමවල මිල ගණන් සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගියේය. කෙසේ වෙතත්, 2025 වසරේ ජූනි මාසයේ දී ආහාර මිල ගණන් උපරිමයකට ළඟා වීමෙන් අනතුරුව, යලි කන්නයේ දී වාර්තා වූ ඉහළ අස්වැන්න හා ඒ ආශ්‍රිත සැපයුම් තත්ත්ව වැඩිදියුණු වීම හේතුවෙන්, එතැන් සිට මිල ගණන් තියුණු ලෙස පහළ ගොස් 2025 නොවැම්බර් මාසය දක්වා සාපේක්ෂව පහළ මට්ටමක පැවතුණි. 2025 වසරේ නොවැම්බර් මස අග භාගයේ දී ඇති වූ දිව්වා සුළි කුණාටුවෙන් පසු ඇති වූ තාවකාලික සැපයුම් බාධා හේතුවෙන් ප්‍රවාහන දුෂ්කරතා ඇති වී ආහාර අයිතම කිහිපයක වෙළඳපොළ සැපයුම සීමා වූ අතර, උත්සව සමයේ පැවති ඉහළ ඉල්ලුමත් සමඟ, 2025 වසරේ දෙසැම්බර් මාසයේ දී ආහාර මිල ගණන් සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගියේය.

ප්‍රධාන වශයෙන් පරිපාලිත මිල සංශෝධන හේතුකොටගෙන, ආහාර නොවන අයිතමවල මිල ගණන් ද 2025 වසරේ දී සමස්තයක් ලෙස ඉහළ යෑමේ ප්‍රවණතාවක් පෙන්නුම් කළේය. 2025 වසරේ ජනවාරි මස 18 වන දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි ක්‍රියාත්මක වූ 19.6%ක විදුලි ගාස්තු⁴ අඩුකිරීම හේතුකොටගෙන, වසරේ මුල් මාස කිහිපය තුළ දී ආහාර නොවන අයිතමවල මිල ගණන් සාපේක්ෂව පහළ මට්ටමක පැවතුණි. කෙසේ වුව ද, 2025 වසරේ ජූනි මස 12 වන දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි ක්‍රියාත්මක වූ විදුලි ගාස්තුව 16.2%කින් ඉහළ දැමීමෙන්

4 කො.පා.මි.ද. (2021-100) සහ ජා.පා.මි.ද. (2021-100) ගණනය කිරීමේ දී ගාහස්ත කාණ්ඩයේ එකක 90ක් සඳහා වූ විදුලි ගාස්තුව සලකා බලනු ලැබේ.

පසුව, වසරේ මැද භාගයේ දී මෙම ප්‍රවණතාව වෙනස් වූ අතර, එය 2025 වසරේ ජූලි මාසයේ දී ආහාර නොවන අයිතමවල මිල ගණන් සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යෑමට හේතු විය. ඉන් අනතුරුව, ආහාර නොවන අයිතමවල මිල ගණන් වසරේ අග භාගය දක්වා සුළු වශයෙන් ඉහළ ගොස් වසර අවසානයේ දී ස්ථාවර විය. වසර තුළ දී විදුලි ගාස්තු සැලකිය යුතු ලෙස උච්චාවචනය වුව ද, ජල ගාස්තු නොවෙනස්ව පැවතුණි.

මීට අමතරව, 2025 වසරේ ජූලි මාසයේ දී පෙට්‍රල් (ඔක්ටේන් 92) සහ සුදු ඩීසල් මිල, පිළිවෙළින්, රුපියල් 12කින් සහ රුපියල් 15කින් ඉහළ දැමීම හැර, වසර තුළ අවස්ථා කිහිපයක දී එම මිල ගණන් පහළ ගියේය. මෙම මිල ගැලපුම් හේතුකොටගෙන, පෙට්‍රල් (ඔක්ටේන් 92) ලීටරයක මිල 2025 වසරේ ජනවාරි මාසයේ පැවති රුපියල් 309 සිට 2025 වසරේ දෙසැම්බර් මාසය වන විට රුපියල් 294 දක්වා පහළ ගිය අතර, එම කාලසීමාව තුළ දී සුදු ඩීසල් ලීටරයක මිල රුපියල් 286 සිට රුපියල් 277 දක්වා පහළ ගියේය. ඒ හා සමානව, 2025 වසරේ ජූලි මස 01 වන දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි ක්‍රියාත්මක වූ රුපියල් 7ක මිල ඉහළ දැමීම හැර, වසරේ මාස කිහිපයක දී ම භූමිතෙල් මිල පහළ ගියේය. තවද, 2025 වසර තුළ දී එල්.පී. ගෑස් මිලෙහි සිදු වූ එකම සංශෝධනය වූයේ 2025 වසරේ අප්‍රේල් මස 01 වන දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි ක්‍රියාත්මක වූ ලාග්ස් කිලෝග්‍රෑම් 12.5ක සිලින්ඩරයක මිල ඉහළ දැමීම වන අතර එහි මිල රුපියල් 4,100 දක්වා

5 කො.පා.මි.ද. (2021-100) සහ ජා.පා.මි.ද. (2021-100) ගණනය කිරීමේ දී කිලෝග්‍රෑම් 12.5ක එල්. පී. ගෑස් සිලින්ඩරයක මිල සලකා බලනු ලැබේ.

1

රුපියල් 420කින් ඉහළ ගොස්, ලිට්ටෝ කිලෝග්‍රෑම් 12.5ක සිලින්ඩරයක මිල වසර පුරාම රුපියල් 3,690ක් ලෙස නොවෙනස්ව පැවතුණි. වසර තුළ දී සිදු වූ ඉන්ධන මිල ගැළපුම්වලට සමගාමීව, වාර්ෂික බස් ගාස්තු සංශෝධනයට අනුව, 2025 වසරේ ජූලි මස 04 වන දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි බස් ගාස්තු 0.55%කින් අඩු කරන ලදී. කෙසේ වුව ද, 2025 වසර තුළ දී දුම්රිය ගාස්තු නොවෙනස්ව පැවතුණි.

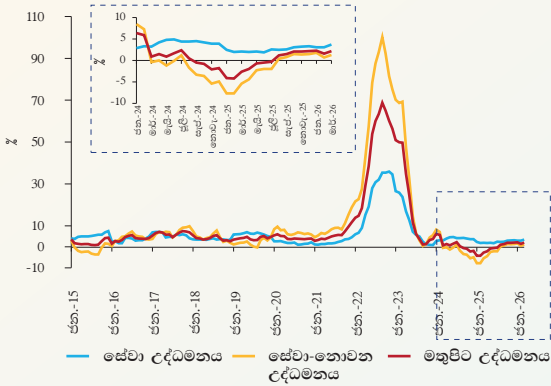
1.1.3 පාරිභෝගික මිල දර්ශක සහ ජීවන වියදම

නිල පාරිභෝගික මිල දර්ශක ද්විත්වය ම 2025 වසර තුළ සමස්ත ඉහළ යෑමක් පෙන්නුම් කළේය. ඒ අනුව, කො.පා.මි.ද. 2024 වසරේ දෙසැම්බර් මාසයේ පැවති දර්ශක අංක 191.7හි සිට 2025 වසරේ දෙසැම්බර් මාසය වන විට දර්ශක අංක 195.8ක් දක්වා අඩු වේගයකින් ඉහළ ගියේය. ඒ හා සමානව, ජා.පා.මි.ද. ද 2024 වසරේ දෙසැම්බර් මාසයේ පැවති

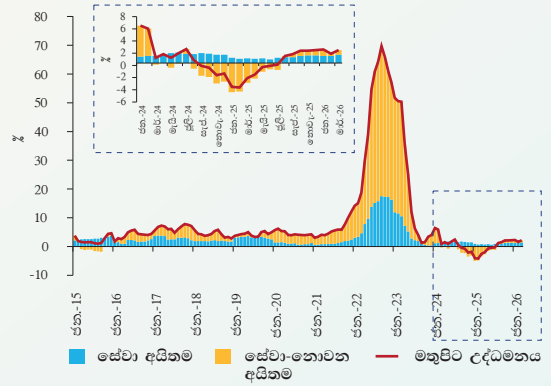
1.1 විශේෂාංග රූප සටහන

සේවා සහ සේවා-නොවන උද්ධමනයේ හැසිරීම

සේවා, සේවා-නොවන, සහ මතුපිට උද්ධමනයේ හැසිරීම (කො.පා.මි.ද., වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය)

මතුපිට උද්ධමනය සඳහා දායකත්වය (කො.පා.මි.ද., වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය)

සටහන: 2023 වසරේ ජනවාරි මාසයට පෙර දත්ත කො.පා.මි.ද. (2013-100) මත සහ 2023 වසරේ ජනවාරි මාසයේ සිට දත්ත කො.පා.මි.ද. (2021-100) මත පදනම් වේ.

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු කාර්යමණ්ඩල ගණනය කිරීම්, ජනලේඛන සහ සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

සේවා උද්ධමනය යනු නිවාස කුලී, ආපන ශාලා සහ හෝටල් සේවා, අධ්‍යාපනය, සන්නිවේදනය සහ ප්‍රවාහන ආදී සේවා මිල ගණන් කාලයක් සමඟ ඉහළ යෑමයි. හාණ්ඩ මිල ගණන්වලට සාපේක්ෂව, සේවා මිල ගණන් අඩු උච්චාවචන සහිතව සැපයුම් අංශයේ අවහිරතා හෝ බාහිර කම්පන සඳහා ක්‍රමානුකූලව සහ වඩාත් මන්දගාමීව වෙනස්වීමේ ප්‍රවණතාවක් පවතී. තවද, සේවා මිල ගණන්, වැටුප් ආශ්‍රිත වෙනස්වීම් ඇතුළත් දේශීය සාධක මත සැලකිය යුතු ලෙස රඳා පවතී. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, සේවා උද්ධමනය යටිතල උද්ධමන පීඩන පිළිබිඹු කරන වඩාත් වැදගත් දර්ශකයක් ලෙස ක්‍රියා කරයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ සේවා උද්ධමනය හඳුනා ගැනීම සඳහා පාරිභෝගික මිල දර්ශකයේ පැසෙහි ඇතුළත් අනු-කාණ්ඩ භාවිත කළ හැකිය. ඒ අනුව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් සිදු කරන ලද වර්ගීකරණයකට අනුව, සේවා සම්බන්ධ සංරචක කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකයේ (කො.පා.මි.ද.) පාරිභෝගික පැසෙහි අඩකට ආසන්න ප්‍රමාණයක් නියෝජනය කරයි.¹ එබැවින් සේවා

මිල ගණන්හි විචලනයන් මතුපිට උද්ධමනය සහ සමස්ත ජීවන වියදම මත සැලකිය යුතු මට්ටමේ බලපෑමක් ඇති කරයි. ඒ හේතුවෙන් සේවා උද්ධමනය නිරීක්ෂණය කිරීම, ඒ සඳහා බලපාන සාධක හඳුනා ගැනීමට සහ උද්ධමන වාතාවරණය අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා වැදගත් වේ.

රූප සටහන මගින් 2015 සිට 2026 මුල් කාලය දක්වා කාලසීමාව තුළ සේවා, සේවා-නොවන සහ මතුපිට උද්ධමනයේ වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය හැසිරීම පෙන්නුම් කරයි. සේවා-නොවන උද්ධමනයෙහි දක්නට ලැබුණු සැලකිය යුතු උච්චාවචන සමඟ සසඳන විට, සේවා උද්ධමනය කාල සීමාව පුරා සාපේක්ෂව ස්ථාවරව පැවතී ඇත. මතුපිට අවධමන තත්ත්වයක් පැවති සහ සේවා-නොවන කාණ්ඩයේ අවධමනය වැඩි වශයෙන් තීව්‍ර වූ කාලයේ දී පවා සේවා උද්ධමනය ධන අගයන්හි පැවතෙමින් සමස්ත උද්ධමනය ඉහළ යාම සඳහා පීඩන ඇති කිරීම අඛණ්ඩව සිදු වී ඇති බව මෙමගින් ගම්‍ය වන සැලකිය යුතු කරුණකි.

1 ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු කාර්යමණ්ඩලය විසින්, 2018 වසරේ අරමුණ අනුව ඒකපුද්ගල පරිභෝජන වර්ගීකරණය (Classification of Individual Consumption According to Purpose (COICOP) 2018) භාවිත කරමින්, සමස්ත (මතුපිට) පාරිභෝගික මිල දර්ශකයේ හාණ්ඩ සහ සේවා පැසෙහි (2013-100 සහ 2021-100) අඩංගු අනු-කාණ්ඩ අතරින් සේවා සම්බන්ධ සංරචක උකහා ගෙන ඇත. මේ පිළිබඳ වැඩිදුර තොරතුරු සඳහා, 2025 අගෝස්තු මුදල් ප්‍රසිද්ධති වාර්තාවේ පළමු විශේෂ සටහන (අ); සේවා උද්ධමනය පිළිබඳ දැනුම්පත් විමා එය වැදගත් වන්නේ ඇයි? යන විශේෂ සටහන බලන්න.

1.2 විශේෂාංග රූප සටහන
කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකයේ අන්තර්ගත භාණ්ඩ හා සේවා කාණ්ඩයන්හි මිල පීඩන ව්‍යාප්තිය

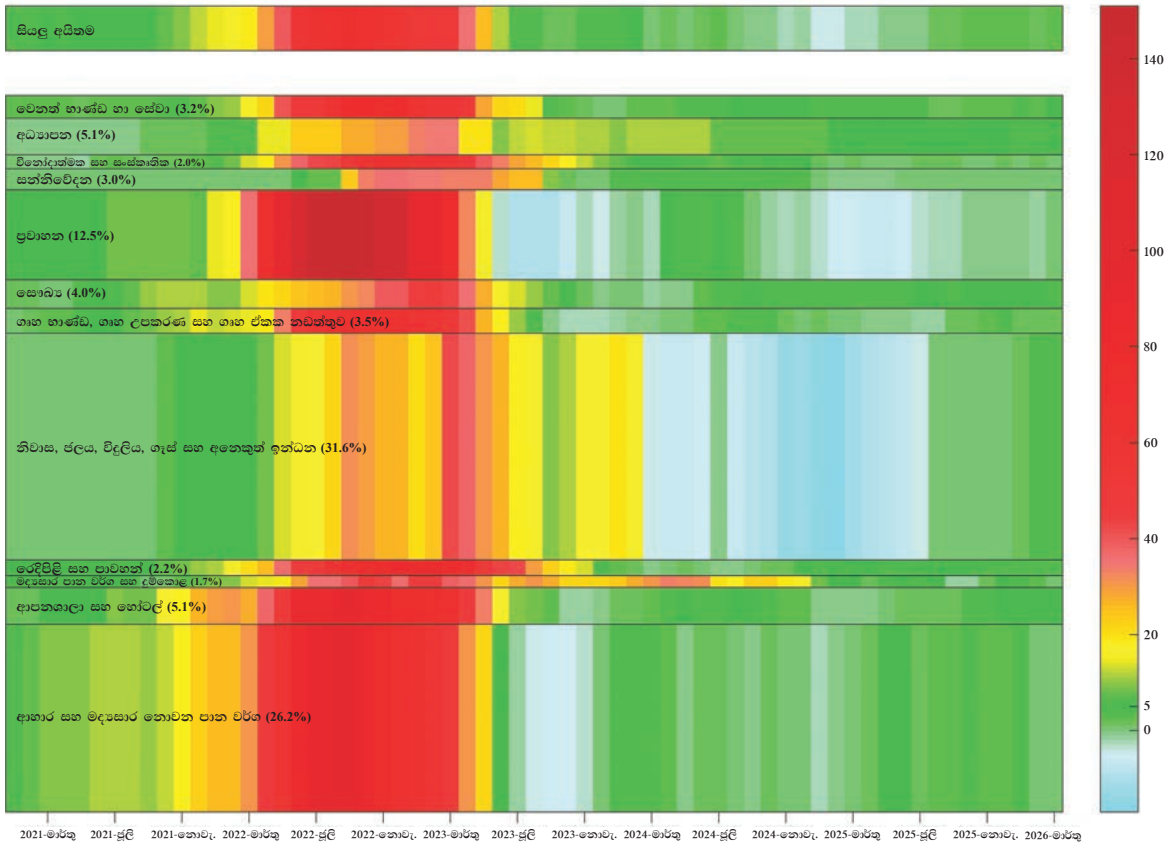

මෙහි ඉදිරිපත් කර ඇති විවිධ වර්ණ රූප සටහන මගින්, කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකයේ (කො.පා.මි.ද.) ප්‍රධාන කාණ්ඩයන්හි වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය උද්ධමනය 2021 වසරේ සිට වෙනස් වූ ආකාරය නිරූපණය කෙරේ. මෙහි ඇති වර්ණ අනුක්‍රමණය මගින් මිල වෙනස්වීම්හි තීව්‍රතාවය නිරූපණය වන අතර, එහිදී උණුසුම් වර්ණ මගින් (කහ සිට තද රතු දක්වා) ඉහළ උද්ධමන පීඩන ද, කොළ වර්ණය මගින් 5%ක ඉලක්කය ආසන්නයේ උද්ධමනය පැවතීම ද, ලා නිල් වර්ණය මගින් අවධමන කාලසීමාවන් ද පෙන්නුම් කෙරේ. මේ අතර, එක් එක් කාණ්ඩයේ උස මගින් සාපේක්ෂව කාණ්ඩයක පදනම් වර්ෂයේ බර තැබීම නිරූපණය වේ. මෙවන් ඉදිරිපත් කිරීමක් මගින් මානයන් තුනක් ඔස්සේ උද්ධමනය පිළිබඳ දැන ගැනීමට අවකාශ සලසයි; එනම්, එක් එක් කාණ්ඩයන්හි මිල පීඩනයන්ගේ දිශානතිය හා තීව්‍රතාවය පෙන්වීම, සමස්ත උද්ධමනය කෙරෙහි වැඩි බලපෑම්

ඇති කරන අයිතමයන් පිළිබඳ අනාවරණය කිරීම, සහ උද්ධමනය පුළුල් ලෙස සෑම කාණ්ඩයකම ව්‍යාප්ත වී පවතී ද නැතහොත් කිසියම් සීමිත කාණ්ඩයක් හේතුවෙන් ඇතිවන්නක් ද යන්න නිරූපණය කිරීමයි.

2021 වසරේ මුල් භාගයේ දී, බොහෝ කාණ්ඩයන්හි උද්ධමනය 5%ක ඉලක්කය ආසන්නයේ පාලනය වී පැවතුණි. කෙසේ වෙතත්, 2022 වසරේ මුල් භාගයේ සිට 2023 වසරේ මැද භාගය දක්වා බොහෝ කාණ්ඩයන්හි උද්ධමනය ඉතා වේගයෙන් ඉහළ ගිය අතර, ආර්ථික අර්බුදය මධ්‍යයේ 'ආහාර සහ මද්‍යසාර නොවන පාන වර්ග', 'ආපනශාලා සහ හෝටල්' සහ 'ප්‍රවාහන' යන කාණ්ඩයන්හි වඩාත් තීව්‍ර මිල පීඩන වාර්තා විය. කාණ්ඩයන් අනුව හැසිරීමේ කාල පරාස සහ එම ප්‍රමාණයන් එකිනෙකට වෙනස් වුවද, සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන් යහපත් වීමත් සමඟ, ඉන් පසුව උදාවූ කාලසීමාව තුළ ක්‍රමයෙන් මෙන්ම පුළුල් ලෙස

මතුපිට උද්ධමනයේ විවිධ වර්ණ රූප සටහන (කො.පා.මි.ද., වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය, %)

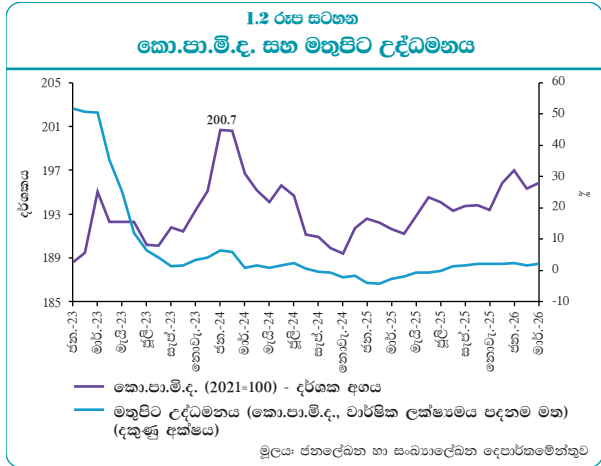

සටහන:
 1. 2023 ජනවාරි මාසයට පෙර දත්ත කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකය කො.පා.මි.ද. (2013-100) මත පදනම් වන අතර, 2023 ජනවාරි මාසයේ සිට ආරම්භ වන දත්ත කො.පා.මි.ද. (2021-100) මත පදනම් වේ.
 2. කො.පා.මි.ද. (2021-100) මත පදනම්ව, වර්ගත් තුළ පදනම් වර්ෂයේ බර තැබීම සඳහන් කර ඇත. උස මගින් සාපේක්ෂව කාණ්ඩයක පදනම් වර්ෂයේ බර තැබීම නිරූපණය වේ (සියලු අයිතමයන් අවස්ථාවේ දී ගැට).
 3. දකුණු පස ඇති පරිමාණය මගින් වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය උද්ධමනය නිරූපණය වන අතර, එහිදී 5%ක උද්ධමන ඉලක්කයට ආසන්න අගයන් කොළ වර්ණයෙන් දක්වා ඇත. උද්ධමනය ඉහළ යන විට, එහි වර්ණය කොළ වර්ණයේ සිට කහ වර්ණය දක්වා ද, ඉන් අනතුරුව උද්ධමනය තීව්‍ර ලෙස ඉහළ යන විට ලා රතු සහ තද රතු වර්ණයන් දක්වා ද වෙනස් වේ. 5%කට වඩා අඩු උද්ධමන වේටම් කොළ වර්ණයේ සිට නිල් වර්ණය දක්වා වෙනස් වීමෙන් නිරූපණය වන අතර, වඩාත් තද නිල් පැහැති වර්ණ මගින් ඉහළ අවධමන තත්ත්වයන් පෙන්නුම් කරයි.
 මූලාශ්‍ර: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

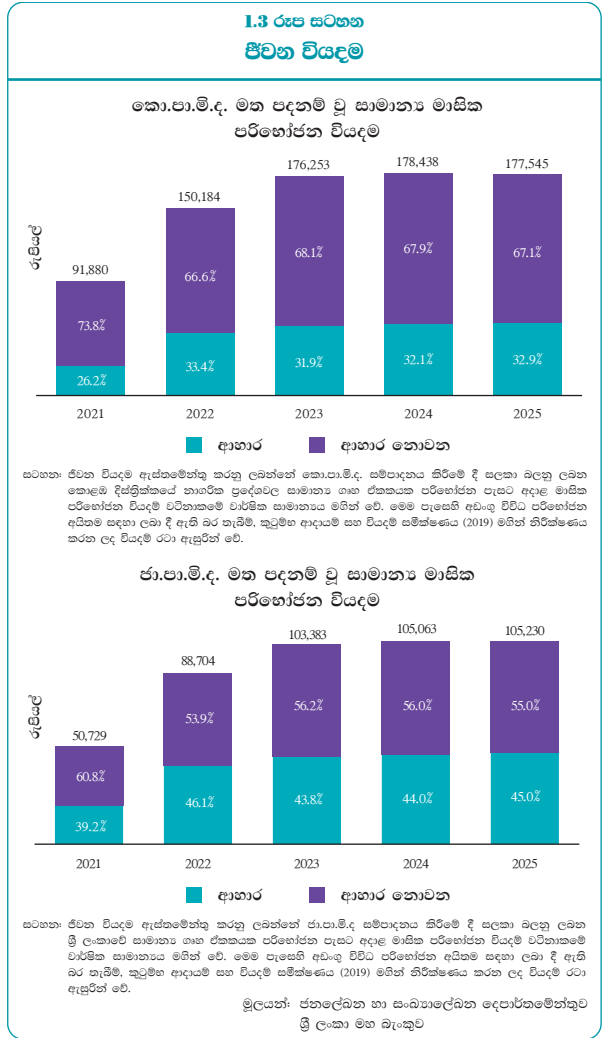
නිර්-උද්ධමන ප්‍රවණතාවක් දක්නට ලැබුණි. මේ හා සැසඳීමේ දී, 2024-2025 කාලසීමාව තුළ දක්නට ලැබුණු අවධමන තත්ත්වය, සමස්ත ආර්ථිකය පුරා ව්‍යාප්ත වූ මිල පහත වැටීමකට වඩා, ප්‍රධාන වශයෙන් 'නිවාස, ජලය, විදුලිය, ගෑස් සහ අනෙකුත් ඉන්ධන'

මෙන්ම 'ප්‍රවාහන' වැනි ඉහළ බර තැබීමක් සහිත කාණ්ඩ හේතුවෙන් සිදු වූවකි. මෑතකාලීනව, බොහෝ කාණ්ඩයන්හි නැවත කොළ වර්ණය දිස්වීම මගින් මිල පීඩනයන් සාමාන්‍ය තත්ත්වයට පත්වීම සහ සමස්ත මිල ස්ථායීතාවක් කරා නැවත පැමිණීම පෙන්නුම් කරයි.

දර්ශක අංක 204.6හි සිට 2025 වසරේ දෙසැම්බර් මාසය වන විට දර්ශක අංක 210.5ක් දක්වා ඉහළ ගියේය.

පාරිභෝගික මිල දර්ශකවල වාර්ෂික සාමාන්‍ය වෙනස මගින් පිළිබිඹු වන පරිදි, 2024 වසරට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී ජීවන වියදම⁶ මිශ්‍ර ප්‍රතිඵල පෙන්නුම් කළේය. කො.පා.මි.ද. මත පදනම්ව, කුටුම්භයක් සඳහා ඇස්තමේන්තුගත සාමාන්‍ය මාසික පරිභෝජන වියදම,⁷ 2023 සහ 2024 කාලය තුළ දක්නට ලැබුණු ඉහළ ගිය වැඩිවීම්වලින් පසුව, 2024 වසරේ පැවති රුපියල් 178,438හි සිට 2025 වසරේ දී රුපියල් 177,545ක් දක්වා 0.5%ක සුළු ප්‍රතිශතයකින් පහළ ගියේය. මීට වෙනස් ප්‍රවණතාවක් පෙන්නුම් කරමින්, ජා.පා.මි.ද. මත පදනම්ව, කුටුම්භයක් සඳහා ඇස්තමේන්තුගත සාමාන්‍ය මාසික පරිභෝජන වියදම,⁸ 2024 වසරේ පැවති රුපියල් 105,063හි සිට 2025 වසරේ දී රුපියල් 105,230ක් දක්වා 0.2%ක සුළු ප්‍රතිශතයකින් ඉහළ ගියේය. කො.පා.මි.ද. සහ ජා.පා.මි.ද. යන දර්ශක ද්විත්වයේ ම කුටුම්භයක ඇස්තමේන්තුගත සාමාන්‍ය මාසික පරිභෝජන වියදම් ආහාර සහ ආහාර නොවන කාණ්ඩවලට බෙදී යාම සලකා බැලීමේ දී, ආහාර නොවන කාණ්ඩය කුටුම්භ

වියදම්වලින් වැඩි ප්‍රමාණයක් අඩුකොට නියෝජනය කරයි. කෙසේ වෙතත්, 2022 වසරේ ඇති වූ ආර්ථික අර්බුදයෙන් පසුව ආහාර කාණ්ඩය සඳහා වෙන් කළ වියදම් ප්‍රමාණය තවදුරටත් ඉහළ මට්ටමක පවතී.

1.1.4 උද්ධමන අපේක්ෂා

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් සිදු කරනු ලබන උද්ධමන අපේක්ෂා සමීක්ෂණය මගින් පිළිබිඹු වන පරිදි, ආයතනික සහ කුටුම්භ යන දෙඅංශයෙහිම උද්ධමන අපේක්ෂා, කාල පරාස අනුව වෙනස්කම් පෙන්නුම් කරමින්, 2025 වසර තුළ දී ක්‍රමයෙන් ඉහළ ගියේය. ආයතනික අංශයේ ඉදිරි මාස 3 සහ ඉදිරි

6 පාරිභෝගික මිල දර්ශක, ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2019 වසරේ දී සිදු කරනු ලැබූ ගෘහ ඒකක ආදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණයට අනුව හඳුනාගත් ස්ථාවර පරිභෝජන පැය මත පදනම් වේ. එබැවින්, කාලයන් සමඟ ගෘහස්ථ පරිභෝජන රටාවල සිදුවන වෙනස්කම් මෙයින් පිළිබිඹු නොවේ.

7 ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2019 වසරේ දී සිදු කරනු ලැබූ ගෘහ ඒකක ආදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණයට අනුව කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ සාමාන්‍ය කුටුම්භයක් පුද්ගලයන් 3.8කින් සමන්විත වේ.

8 ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2019 වසරේ දී සිදු කරනු ලැබූ ගෘහ ඒකක ආදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණයට අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ සාමාන්‍ය කුටුම්භයක් පුද්ගලයන් 3.7කින් සමන්විත වේ.

මාස 6 කාල පරාසයන් ආවරණය වන කෙටි කාලීන උද්ධමන අපේක්ෂා, වසර ආරම්භයේ දී පැවති අඩු උද්ධමන වාතාවරණයට අනුකූලව, එම කාලසීමාව තුළ දී 5%ක උද්ධමන ඉලක්කයේ ප්‍රතිශතාංක ± 2 ක පරාසයේ පහළ සීමාවටත් වඩා අඩු මට්ටමක පැවතුණේය. ඉන් අනතුරුව, බලාපොරොත්තු වූ පරිදි උද්ධමනය සාමාන්‍යකරණයට සමගාමීව, 2025 වසරේ මැද භාගයේ සිට උද්ධමන අපේක්ෂා ක්‍රමයෙන් ඉහළ යෑමක් වාර්තා කරමින් ඉලක්කගත මට්ටමට ආසන්න විය. ඉදිරි වසරක කාල පරාසය සඳහා වූ උද්ධමන අපේක්ෂා ද එවැනිම ප්‍රවණතාවක් අනුගමනය කරමින් 2025 වසර පුරා ක්‍රමයෙන් ඉහළ ගිය අතර, 2025 වසරේ මැයි මාසයේ සිට ඉදිරියට ඉලක්කගත මට්ටමේ සිට ප්‍රතිශතාංක ± 2 ක පරාසය තුළ පැවතුණි. කුටුම්භ අංශයේ උද්ධමන අපේක්ෂා ද වසර තුළ දී මෙයට සමාන ඉහළ යෑමේ ප්‍රවණතාවක් පෙන්නුම් කළේය. නමුත්, ඔවුන්ගේ උද්ධමන අපේක්ෂා අතින් උද්ධමනය මත පදනම්ව සකස් කර ගැනීමේ ප්‍රවණතාව නිසා, පවතින අඩු උද්ධමනකාරී පරිසරයක් තුළ, එම අපේක්ෂා ආයතනික අංශයට සාපේක්ෂව පහළ මට්ටමක පැවතුණි. මේ අතර, ඉදිරි වසර 2 සහ වසර 3 කාල පරාසයන් ආවරණය වන ආයතනික අංශයේ මධ්‍ය කාලීන සහ දිගු කාලීන උද්ධමන අපේක්ෂා, වසරේ අග භාගය වන විට දක්නට ලැබුණු සුළු ඉහළ යෑමක් හැරුණු විට, උද්ධමන ඉලක්කය වටා ස්ථායී වී පැවතුණි. සමස්තයක් වශයෙන්, 2025 වසර තුළ දී උද්ධමන අපේක්ෂාවන්හි විකාශනය මගින් පෙන්නුම් කරන්නේ, ආයතනික අංශය කෙටි කාලීන සිට මධ්‍ය කාලීන කාල පරාසය දක්වා උද්ධමනය ක්‍රමයෙන් ඉහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කළ නමුත්, සියලු කාලසීමාවන් සඳහා වූ අපේක්ෂා, උද්ධමන ඉලක්කය සමඟ පුළුල් ලෙස අනුකූලව

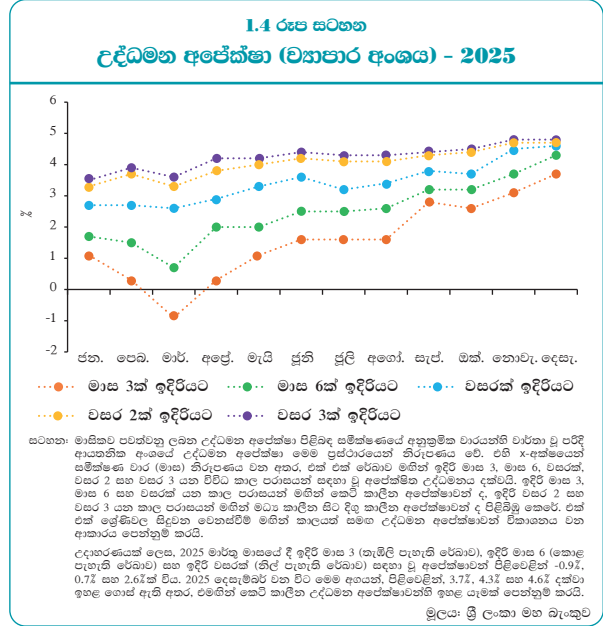
පැවති බවයි. මෙමගින් මධ්‍ය කාලීන උද්ධමන ඉලක්කය කෙරෙහි පවතින අඛණ්ඩ විශ්වාසය සහ මුදල් ප්‍රතිපත්ති රාමුවේ සඵලදායීතාව පිළිබිඹු වේ.

1.1.5 වැටුප්

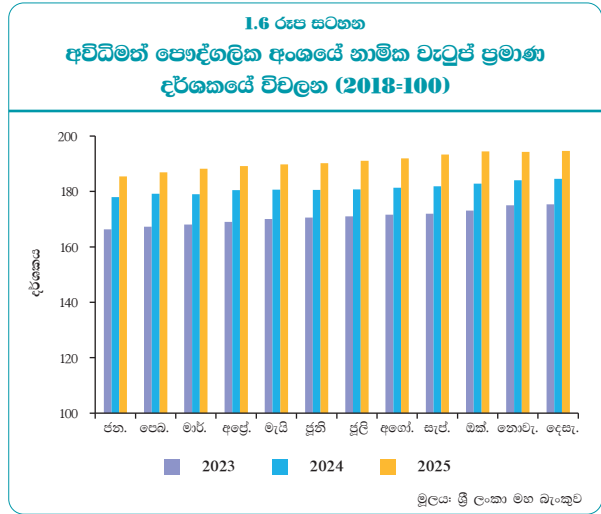
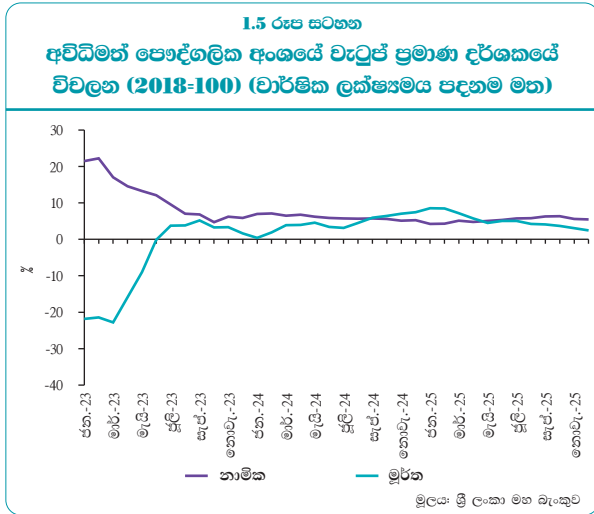
පවතින දත්තවලට අනුව,⁹ විකාසය වන ශ්‍රම වෙළඳපොළ තත්වයන් සහ පරිපාලනමය වැටුප් ගැළපීම් පිළිබිඹු කරමින්, පෞද්ගලික සහ රාජ්‍ය යන අංශ දෙකෙහි ම සේවා නියුක්තිකයන්ගේ නාමික වැටුප් පෙර වසරට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී ඉහළ යෑමක් වාර්තා කළේය. අවිධිමත් පෞද්ගලික අංශයේ වැටුප් වර්ධනය සඳහා ආර්ථික කටයුතු කිහිපයක ම අඛණ්ඩව පැවති ශ්‍රම හිඟය සහ සේවකයන් සඳහා වූ ඉහළ ඉල්ලුම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. විශේෂයෙන් සේවක සැපයුම අඩු ක්ෂේත්‍රවල පවතින දැඩි ශ්‍රම හිඟය දෛනික වැටුප් අනුපාතික සහ කොන්ත්‍රාත් පදනම මත සිදු කරන ගෙවීම් ඉහළ යෑමට බලපා තිබේ. රාජ්‍ය අංශයේ නාමික වැටුප් ඉහළ යෑම කෙරෙහි රාජ්‍ය සේවකයන් සඳහා සිදු කරන ලද වැටුප් සංශෝධන ප්‍රධාන වශයෙන් බලපෑවේය. රජයේ ප්‍රතිපත්තිමය වැඩපිළිවෙලෙහි කොටසක් ලෙස හඳුන්වා දුන් මෙම සංශෝධන, වසර පුරා රාජ්‍ය අංශයේ වැටුප් පිරිවැයෙහි සිදු වූ සැලකිය යුතු ඉහළ යෑම සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. මූර්ත වටිනාකම අනුව සලකා බැලීමේ දී, වැටුප් වර්ධනයන් සාධනීය ප්‍රතිඵල පෙන්නුම් කළේය. නාමික වැටුප් වැඩිවීම් මෙන්ම සාපේක්ෂව පාලනය වූ උද්ධමන පීඩනයන්හි බලපෑම හේතුවෙන්, රාජ්‍ය අංශයේ, අවිධිමත් පෞද්ගලික අංශයේ සහ විධිමත් පෞද්ගලික අංශයේ මූර්ත වැටුප් 2025 වසරේ දී වර්ධනයක් වාර්තා කළේය. කෙසේ වුවද, පවතින දත්ත මගින් සේවකයන්ට ලැබෙන විවිධ වර්ගයේ දීමනා සහ ප්‍රතිලාභ සම්පූර්ණයෙන් ම නිරූපණය නොවීය හැකි බැවින්, මෙම ඇගයීම ප්‍රවේශමෙන් තේරුම් ගත යුතුය.

පෞද්ගලික අංශයේ වැටුප්

අවිධිමත් පෞද්ගලික අංශයේ වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශකය (2018=100) මගින් පිළිබිඹු වන පරිදි, අවිධිමත් පෞද්ගලික අංශයේ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ නාමික වැටුප් 2025 වසර පුරා ඉහළ යෑමේ ප්‍රවණතාවක් පෙන්නුම් කළේය. පෙර වසරේ නිරීක්ෂණය වූ ශක්තිමත් වැඩිවීම්වලින් අනතුරුව, අවිධිමත් පෞද්ගලික අංශයේ වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශකය මගින් පිළිබිඹු වන පරිදි එම අංශයේ සේවා

⁹ මෙම කොටසෙහි ඇතුළත් තොරතුරු ප්‍රධාන වශයෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව මගින් සම්පාදනය කරනු ලබන රාජ්‍ය අංශයේ වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශකය (2016-100) සහ අවිධිමත් පෞද්ගලික අංශයේ වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශකය (2018-100) මත මෙන්ම කම්කරු දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සම්පාදනය කරනු ලබන, පඩි පාලක සහ මගින් පාලනය වන සේවා නියුක්තිකයන්ගේ විධිමත් පෞද්ගලික අංශයේ අවම වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශකය (1978 දෙසැම්බර්-100) මත පදනම් වේ. කෙසේ වුවද, පවතින වැටුප් දර්ශක මගින් ආර්ථිකයේ සමස්ත වැටුප් ප්‍රවණතාවන් සම්පූර්ණයෙන් ම නිරූපණය කිරීමෙහි ලා සම් සීමාවන් පවතී.

නියුක්තිකයන්ගේ නාමික වැටුප් 2025 වසර තුළ මධ්‍යස්ථ ලෙස වර්ධනය විය. ඒ අනුව, මෙම දර්ශකය 2024 වසරේ දී වාර්ෂික සාමාන්‍ය පදනම මත නාමික වශයෙන් වාර්තා වූ 6.0%ක වැඩිවීමට සාපේක්ෂව, 2025 වසරේ දී 5.3%ක වැඩිවීමක් වාර්තා කළේය. වර්ධන වේගය මන්දගාමී වීම මගින් උද්ධමන පීඩන ලිහිල් වීම සහ ශුඛ වෙළඳපොළ තත්ත්වයන් ක්‍රමයෙන් සාමාන්‍යකරණය වීම පිළිබිඹු කෙරේ. ප්‍රධාන ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් ත්‍රිත්වය වන කෘෂිකර්මාන්ත, කර්මාන්ත සහ සේවා යන අංශ තුනෙහි ම වර්ධනයක් දක්නට ලැබුණු අතර, ඒ අතරින් ඉහළ ම වැටුප් වර්ධනය කෘෂිකර්මාන්ත ක්‍රියාකාරකම්වල වාර්තා විය. අවිධිමත් පෞද්ගලික අංශයේ නාමික වැටුප් දර්ශකය 2024 වසරට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී කෘෂිකර්මාන්ත, කර්මාන්ත සහ සේවා යන උප ක්‍රියාකාරකම් සඳහා, පිළිවෙළින්, වාර්ෂික සාමාන්‍ය පදනම මත, 5.8%ක්, 5.6%ක් සහ 4.0%ක් ලෙස වර්ධනයන් වාර්තා කළේය.

කම්කරු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සම්පාදනය කරනු ලබන, අවම වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශකය (1978 දෙසැම්බර්=100) මගින් මනිනු ලබන විධිමත් පෞද්ගලික අංශයේ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ නාමික වැටුප් 2025 වසර තුළ දී ඉහළ ගියේය. ඒ අනුව, විධිමත් පෞද්ගලික අංශයේ අවම නාමික වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශකය, වාර්ෂික සාමාන්‍ය පදනම මත, 2024 වසරේ වාර්තා වූ 0.1%ක සුළු වැඩිවීමට සාපේක්ෂව, 2025 වසරේ දී 29.8%කින් ඉහළ ගියේය. නාමික වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශකවල තිබුණු සැලකිය යුතු ප්‍රතිශතාත්මක ඉහළ යෑම හේතුවෙන්, අවම මූර්ත වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශකය ද වාර්ෂික සාමාන්‍ය පදනම මත, 2024 වසරේ වාර්තා වූ 1.1%ක පහළ යෑමට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී 30.3%කින් ඉහළ ගියේය. 2025 වසරේ අයවැයෙහි සඳහන්ව තිබූ පරිදි සහ සේවයෝජක සංගම් සමඟ ඇති කරගත් පූර්ව එකඟතාවන්ට අනුව, 2025 අංක 11 දරන සේවකයන්ගේ ජාතික අවම

වේතනය (සංශෝධන) පනත යටතේ ක්‍රියාත්මක වන පරිදි, රජය විසින් පෞද්ගලික අංශයේ සේවකයන්ගේ අවම මාසික වැටුප, 2025 වසරේ අප්‍රේල් මාසයේ දී රුපියල් 21,000 සිට රුපියල් 27,000 දක්වාත්, 2026 වසරේ ජනවාරි මාසයේ සිට රුපියල් 30,000 දක්වාත් ඉහළ නංවන ලදී. මීට අමතරව, 2026 වසරේ අයවැය යෝජනාවල කොටසක් ලෙස, වතු අංශයේ සේවකයන්ගේ දෛනික වැටුප 2026 ජනවාරි මාසයේ සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි රුපියල් 1,350 සිට රුපියල් 1,750 දක්වා ඉහළ නැංවීමට රජය යෝජනා කළේය. මෙම වැටුප් වැඩිවීම රුපියල් 1,550ක මූලික වැටුපකින් සහ රුපියල් 200ක් දක්වා වූ පැමිණීම මත පදනම් වූ දිරි දීමනාවකින් සමන්විත වේ.

රාජ්‍ය අංශයේ වැටුප්

2025 අයවැය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කළ රාජ්‍ය අංශයේ පුළුල් වැටුප් සංශෝධන ක්‍රියාවට නැංවීම හේතුවෙන්, රාජ්‍ය අංශයේ සේවක වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශකය (2016=100) මගින් මනිනු ලබන රාජ්‍ය අංශයේ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ නාමික වැටුප් 2025 වසර තුළ දී කැපී පෙනෙන ලෙස ඉහළ ගියේය. මෙම සංශෝධන යටතේ, මූලික වැටුප් වැඩි කිරීමේ සහ පවතින දීමනා විධිමත් කිරීමේ අරමුණින් රජය විසින් රාජ්‍ය අංශයේ වැටුප් රාමුව ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමක් හඳුන්වා දෙන ලදී. ඒ අනුව, 2025 වසරේ අප්‍රේල් මස 01 වන දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි රාජ්‍ය අංශයේ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ අවම මූලික වැටුප රුපියල් 24,250 සිට රුපියල් 40,000 දක්වා, රුපියල් 15,750කින් ඉහළ දැමීය. මෙම සංශෝධනය යටතේ, රුපියල් 2,500ක තාවකාලික අතුරු දීමනාව සහ රුපියල් 5,000ක විශේෂ දීමනාව මූලික වැටුපට එකතු කරනු ලැබූ අතර, මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් රාජ්‍ය අංශයේ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ අවම මූලික වැටුපෙහි ශුද්ධ වැඩිවීම රුපියල් 8,250ක් විය. පවතින රාජ්‍ය මූල්‍ය සීමාවන් සැලකිල්ලට ගනිමින්, මෙම

විශේෂ සටහන 2
සේවක අර්ථසාධක අරමුදල (EPF) පදනම් කරගත් විධිමත් අංශයේ වැටුප් අනුපාතික දර්ශකය මගින් පෞද්ගලික අංශයේ වැටුප් ප්‍රවණතා දත්තවල අඩුපාඩු සඳහා පිළියම් යෙදීම

ශ්‍රම වෙළඳපොළ තත්ත්වයන්, උද්ධමනය සහ සමස්ත සාර්ව ආර්ථික ස්ථාවරත්වය කෙරෙහි බලපාන ප්‍රධාන සාධකයක් වේ. එබැවින් මුදල් ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධ තීරණ ගැනීමේ දී වැටුප් හැසිරීම නිරීක්ෂණය කිරීම අත්‍යවශ්‍ය කරුණකි. ශ්‍රම ඵලදායිතාවයේ වෙනස්කම් සමඟ අනුගතවන්නා වූ වැටුප් විචලනයන් තුළින්, මිල ස්ථායීතාව පවත්වා ගනිමින් තිරසාර ආර්ථික වර්ධනයට සහාය ලබා ගත හැකිය.¹ එබැවින්, මෙම කාර්යය සපුරා ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විවිධ දර්ශක වෙත අවධානය යොමු කර ඇත. එහිදී විධිමත් පෞද්ගලික අංශයේ වැටුප් හැසිරීම නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා කම්කරු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් මාසිකව සම්පාදනය කරනු ලබන විධිමත් පෞද්ගලික අංශයේ අවම වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශකය භාවිතා කරනු ලැබේ. මෙම දර්ශකයේ ප්‍රධාන වාසියක් ලෙස එය මාසිකව ගණනය කිරීම සඳහන් කළ හැකි අතර, එමඟින් අවම වැටුප් ප්‍රවණතා කාලීනව නිරීක්ෂණය කිරීමට පහසුකම් සැපයේ. එමඟින් උද්ධමනය සහ ශ්‍රම වෙළඳපොළ තත්ත්වයන්ට අදාළ විශ්ලේෂණයන්ට සහාය ලබාදේ. කෙසේ වුව ද, මෙම දර්ශකය සතු සීමාවන් කිහිපයකි. මෙම දර්ශකය සම්පාදනය කිරීමේ දී 1978 දෙසැම්බර් මාසය පදනම් කාලය ලෙස සැලකීමෙන් සහ පඩි පාලක සභා 21ක අවම වැටුප් ආවරණය කරන ලෙස හඳුන්වා දෙන ලදී. නමුත් වර්තමානයේ දී පඩි පාලක සභා සංඛ්‍යාව 44 දක්වා වැඩි වුව ද, එහි පදනම් කාලය යාවත්කාලීන කිරීමක් සිදු කර නොමැත. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, පදනම් කාලය වන 1978 දෙසැම්බර් මාසයට පසුව පිහිටුවන ලද පඩි පාලක සභා සඳහා වන වැටුප් වර්ධනයන් මෙම දර්ශකය මගින් පිළිබිඹු නොවේ. මීට අමතරව, පඩි පාලක සභා මගින් ආවරණය වන සේවක සංඛ්‍යාව සමස්ත පෞද්ගලික අංශයේ ශ්‍රම බලකායෙන් කොටසක් පමණක් නියෝජනය කරන අතර, එම නිසා මෙම දර්ශකය මගින් විධිමත් පෞද්ගලික අංශයේ සමස්ත අවම වැටුප් ව්‍යුහය පිළිබිඹු නොකෙරේ. තවද, මෙම දර්ශකය සේවකයන්ගේ මුළු ඉපැයීම් වෙනුවට ව්‍යවස්ථාපිත අවම වැටුප් භාවිතා කරමින් ගණනය කර ඇත. සේවක අවම වැටුප් සංශෝධනයන් නිරන්තරයෙන් සිදු නොකරන නමුත්, මූලික වැටුප්, විචල්‍ය ගෙවීම් සහ විවිධ දීමනා ඇතුළත් සේවක මුළු ඉපැයීම් ශ්‍රම වෙළඳපොළ තත්ත්වයන්ට ප්‍රතිචාර වශයෙන් නීතිපතා වෙනස් විය හැකිය. එම නිසා වැටුප් සංශෝධනයන්ගේ සැබෑ වෙනස්වීම් ග්‍රහණය කර ගැනීමට මෙම දර්ශකයට ඇති හැකියාව සීමා වී ඇත. මෙම සීමාවන් සැලකිල්ලට ගනිමින්, පෞද්ගලික අංශයේ වැටුප් විචලනයන් වඩා හොඳින් නිරූපණය කරනු ලබන දර්ශකයක් ගොඩනැගීමේ අරමුණින්, සේවක අර්ථසාධක අරමුදලේ දායකත්වයන්ගෙන් ලබාගත් දත්ත

භාවිතා කරමින්, පෞද්ගලික අංශය සඳහා විකල්ප වැටුප් දර්ශකයක් සම්පාදනය කිරීමට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් පියවර ගෙන ඇත.²

අර්ථසාධක අරමුදල් දායකත්ව දත්ත භාවිතය සඳහා වූ හේතුසාධක

පවතින වැටුප් සංඛ්‍යාලේඛනවල ඇති සීමාවන් මෙන්ම පෞද්ගලික අංශයේ වැටුප් වෙනස්වීම් ඇගයීම සඳහා කාලෝචිත දර්ශකයක අවශ්‍යතාව සැලකිල්ලට ගනිමින්, පරිපාලන තොරතුරු මූලාශ්‍ර කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන ලදී. මේ අතරින්, සාර්ව ආර්ථික සහ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති විශ්ලේෂණය සඳහා වැදගත් වන ශ්‍රම පිරිවැය වර්ධනයන් නිරීක්ෂණය කිරීම තවදුරටත් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා, නිතර වෙනස් වීම වඩාත් හොඳින් නිරූපණය වන පෞද්ගලික අංශයේ වැටුප් අනුපාතික දර්ශකයක් සකස් කිරීම සඳහා සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් දායකත්ව වාර්තා වඩාත් උචිත පදනමක් ලෙස හඳුනා ගන්නා ලදී. මෙම විශ්ලේෂණය සේවක අර්ථසාධක අරමුදලේ ඒකරාශී කරන ලද පරිපාලන දත්ත පදනම් කරගෙන සිදු කර ඇති අතර, දායකයන්ගේ රහස්‍යභාවය තහවුරු කරමින්, පුද්ගල මට්ටමේ තොරතුරු භාවිතයෙන් මුළුමනින්ම වැලකී ඇත.

දත්ත මූලාශ්‍රය සහ ක්‍රමවේද ප්‍රවේශය

2017 ජනවාරි සිට 2025 දෙසැම්බර් දක්වා කාලය ආවරණය වන පරිදි, සේවක අර්ථසාධක අරමුදලෙන් ලබාගත් පරිපාලන තොරතුරු භාවිතයෙන් මෙම වැටුප් අනුපාතික දර්ශකය සකස් කරනු ලැබේ. මෙම දත්ත සමුදාය, ලිඛිත (manual), මාර්ගගත (online) සහ විද්‍යුත් මාධ්‍ය (e-media) ඔස්සේ ඉදිරිපත් කෙරෙන සේව්‍යෝජක දායකත්ව වාර්තා වලින් සමන්විත වන අතර, ඉන් වැඩි දායකත්වයක් මාර්ගගත සහ විද්‍යුත් මාධ්‍ය ඔස්සේ වාර්තා වීම මඟින් විධිමත් අංශයේ සේවා නියුක්තිය පිළිබඳ පුළුල් ආවරණයක් සහතික කෙරේ. මෙහි සේව්‍යෝජක අන්‍යාත්‍යව, සේවක සංඛ්‍යාව, දායකත්ව වටිනාකම් සහ වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේද වැනි ප්‍රධාන විචල්‍යයන් ඇතුළත් වන බැවින්, නිතර යාවත්කාලීන වන වැටුප් දර්ශකයක් සම්පාදනය කිරීමට ඉඩ සැලසේ. දත්ත වාර්තා කිරීමේ දී සිදුවන ප්‍රමාදයන්හි පවතින වෙනස්කම් සැලකිල්ලට ගනිමින්, ප්‍රතිපත්ති විශ්ලේෂණය සඳහා වඩාත් කාලෝචිත අර්ධ දත්ත සමුදායන් භාවිතා කළ හැකි අතර, නිල ප්‍රකාශනයන් සඳහා අවසාන කරන ලද දත්ත සමුදායන් භාවිතා කරනු ලැබේ.

1 Bank for International Settlements (2010), Monetary policy and the measurement of inflation: prices, wages and expectations, BIS Papers No. 49, Basel: Bank for International Settlements. Available at: <https://www.bis.org/publ/bppdf/bispap49.pdf> (Accessed: 20 March 2026).

2 විධිමත් අංශය සඳහා තව වැටුප් දර්ශකයක් පර්යේෂණය කිරීම සහ සම්පාදනය කිරීම, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ විද්‍යා පීඨය සමඟ ඒකාබද්ධව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ආරම්භ කරන ලදී. ඊට අමතරව, මෙම දර්ශකය සම්පාදනය කිරීමේ දී භාවිතා කරන ලද ක්‍රමවේදය වලංගු කිරීම (Validation) සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, ජාත්‍යන්තර කම්කරු සංවිධානයේ (ILO) සහ කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ කලා පීඨයේ විශේෂඥ මහපෙන්නිම් ලබා ගන්නා ලදී.

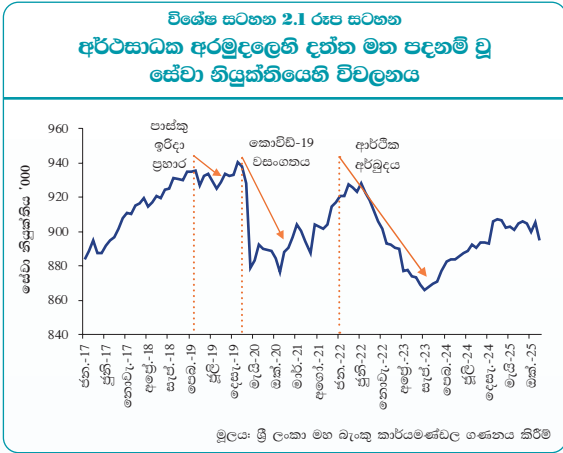
1

මෙම දර්ශකය සම්පාදනය කිරීම සඳහා 2017 ජනවාරි මාසය පදනම් කාලය ලෙස යොදාගෙන ඇති අතර, එම කාලය සාපේක්ෂව ස්ථාවර වැටුප් තත්ත්වයක් පැවති කාලයක් ලෙස සැලකේ. මෙම දර්ශකය සෑදීම සඳහා විකල්ප දර්ශක ගණනය කිරීමේ ක්‍රමවේද අනුරින්, එහි ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරීත්වය සහ අනුකූලතාව පදනම් කරගනිමින් ලැස්පියර්ස් (Laspeyres) ක්‍රමය තෝරා ගන්නා ලදී. ජාත්‍යන්තර භාවිතයේ දී පුළුල් ලෙස පිළිගැනෙන, ස්ථාවර පදනම් වර්ෂ බර්තයන් (Fixed base-period weights) භාවිතා කරන මෙම ප්‍රවේශය, කාලයක් සමඟ වැටුප් විචලනයන් පිළිබඳ ස්ථාවර මිනුමක් ලබා දෙයි.

පරිපාලන දත්ත සහ සමීක්ෂණ මත පදනම් වූ වැටුප් සංඛ්‍යාලේඛන සංසන්දනය කිරීමේ දී, දත්ත ලබා ගත හැකි වාර ගණන, ආවරණය සහ සම්පාදන ක්‍රියාවලිය අනුව පැහැදිලි වෙනස්කම් පවතී. අනිවාර්ය වාර්තාකරණ ක්‍රමවේදයන් යටතේ සම්පාදනය වන සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් දායකත්ව වාර්තා මඟින් සැබෑ වැටුප් ලේඛන තොරතුරු පිළිබිඹු කරන බැවින්, ඒවා නියැදි විචලනයාවන්ට (sampling variability) ලක්වීමේ ප්‍රවණතාව අවම වේ. එසේ වුව ද, සමීක්ෂණ මත පදනම් කරගත් වැටුප් සංඛ්‍යාලේඛන කාලානුරූපව සම්පාදනය කරනු ලබන අතර, දත්ත රැස් කිරීම සහ සැකසීම සඳහා අමතර කාලයක් අවශ්‍ය වේ. සේවා නියුක්ති ව්‍යුහයන් සහ ආදායම් ව්‍යාප්තිය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට සමීක්ෂණ දත්ත උපකාරී වුව ද, එම දත්ත නිතර ලබා ගත නොහැකි වීම හේතුවෙන් කෙටි කාලීන වැටුප් විචලනයන් හඳුනා ගැනීමට ඇති හැකියාව අඩුය. ඒ අනුව, පරිපාලන දත්ත සහ සමීක්ෂණ දත්ත යන දෙවර්ගයම එකිනෙකෙහි අඩුපාඩු සමනය කරමින් වඩා පූර්ණ අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට වැදගත් වේ.

සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් දායකත්ව වාර්තා මඟින් විවිධ ක්ෂේත්‍රයන්හි විධිමත් අංශයේ සේවා නියුක්තියෙන් 60%ක් පමණ ආවරණය වන අතර, එමඟින් වැටුප් අනුපාත දර්ශකයේ නියෝජිතභාවය තවදුරටත් ඉහළ නංවයි. සමස්ත ඉල්ලුම මෙහෙයවීමේ දී සහ වැටුප් පීඩනයන් මිල ගණන් වෙත සම්ප්‍රේෂණය කිරීමේ දී විධිමත් පෞද්ගලික අංශය ඉටු කරන කාර්යභාරය සැලකිල්ලට ගත් කල, එම අංශය කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම යෝග්‍ය වේ. මෙම දත්තවල පවතින ප්‍රධාන වාසිය වන්නේ ඒවා මාසික පදනමින් ලබා ගත හැකි වීම වන අතර, එමඟින් වැටුප් විචලනයන් කාලෝචිත ලෙස නිරීක්ෂණය කිරීමටත්, මතුවන්නා වූ ප්‍රවණතාවන් කලින් හඳුනා ගැනීමටත් අවස්ථාව සැලසේ. එවැනි දත්ත නොමැති වීම, ප්‍රතිපත්ති විශ්ලේෂණයන් ප්‍රමාද වී ලැබෙන තොරතුරු මත පදනම් වීමට සිදුවන අතර, එමඟින් වැටුප් සහ මිල මට්ටම් අතර සිදුවන වෙනස්වීම් නිවැරදිව ඇගයීමට ඇති හැකියාව සීමා වේ.

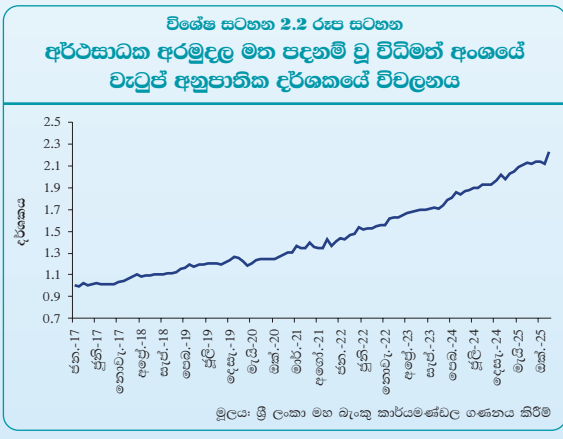
මෙම දර්ශකය, කාලයක් සමඟ පවතින අනුකූලතාව සහ සංසන්දනාත්මක බව සහතික කිරීම සඳහා ස්ථාවර පදනම් කාලයක් සහිතව, ඒකරාශී කරන ලද සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් දායකත්ව වාර්තා ඇසුරින් සම්පාදනය කරනු ලබයි. විධිමත් අංශය තුළ සිදුවන සමස්ත වැටුප්

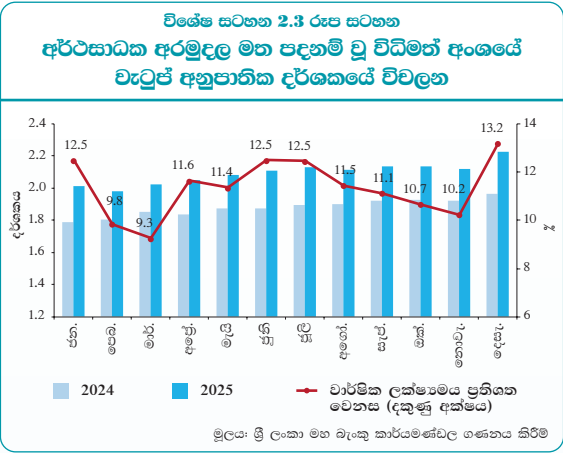

විචලනයන් පිළිබිඹු කරන දර්ශකයක් ලබා ගැනීම සඳහා සේවායෝජක මට්ටමේ වාර්තා ඒකරාශී කරනු ලැබේ. නීතිපතා සිදු කරනු ලබන නිරීක්ෂණ කටයුතු පහසු කිරීම සඳහා, මෙම ප්‍රවේශය සරල සහ විනිවිදභාවයකින් යුතුව පවත්වාගෙන යනු ලබන අතර, මෙහි සවිස්තරාත්මක ක්‍රමවේදයන් වෙනම ලේඛනගත කර ඇත.

විධිමත් පෞද්ගලික අංශයේ සේවා නියුක්තියේ චලනයන්, වැටුප් වෙනස්වීම් අවබෝධ කර ගැනීමට ප්‍රයෝජනවත් පසුබිමක් සපයයි. එමෙන්ම, වැටුප් වර්ධනයන් සහ ශ්‍රම පිරිවැය පීඩනයන් ඇගයීමේ දී පුළුල් ශ්‍රම වෙළඳපොළ තත්ත්වයන් සැලකිල්ලට ගැනීමේ වැදගත්කම විශේෂ සටහන 2.1 රූප සටහන මඟින් පෙන්නුම් කරයි. මෙහි ඉදිරිපත් කර ඇති සේවා නියුක්ති දත්ත, අධිකාරී සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් දායකත්ව වාර්තා ඉදිරිපත් කරන සහ දර්ශක සම්පාදනය සඳහා වන නිර්ණායක සපුරාලන ආයතන පදනම් කරගෙන සකස් කර ඇත. එබැවින්, මෙම සංඛ්‍යාලේඛන නිල ශ්‍රම බලකා ඇස්තමේන්තු සමඟ සෘජුව සැසඳිය නොහැක.

විශේෂ සටහන 2.2 රූප සටහන මඟින් විධිමත් අංශයේ වැටුප්වල ක්‍රමික ඉහළ යෑමක් නිරූපණය වන අතර, 2022-2023 කාලපරිච්ඡේදයේ දී පැවති උද්ධමනකාරී තත්ත්වයෙන් අනතුරුව එම ඉහළ යෑම වඩාත් හොඳින් කැපී පෙනේ. විශේෂ සටහන 2.3 රූප සටහන මඟින් 2025 වසරේ මැද භාගයේ දී වැටුප් වර්ධනය යම්

මට්ටමකට මන්දගාමී වුව ද, වසර අවසානය දෙසට නැවතත් ඉහළ යන ප්‍රවණතාවක් පෙන්වයි. මෙම වෙනස්වීම් ආර්ථික ක්‍රියාකාරීත්වයේ වෙනස්වීම්, සෘතුමය සාධක සහ වැටුප් තීරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලියන්හි බලපෑම් පිළිබිඹු කරයි.

සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් දායකත්වයන් සේවක ඉපැයීම්වල ස්ථාවර ප්‍රතිශතයක් ලෙස ගණනය කරනු ලබන බැවින්, වාර්තාගත වැටුප් සහ දායකත්ව මුදල් අතර සෘජු සම්බන්ධතාවක් පවතී. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, සමස්ත දායකත්ව මුදල්වල සිදුවන වෙනස්වීම් මගින් ඉපැයීම්වල විචලනයන් පුළුල් ලෙස පිළිබිඹු වන අතර, කාලයත් සමඟ පෞද්ගලික අංශයේ වැටුප් වර්ධනයන් නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා ඒවා විශ්වාසනීය මිනුමක් ලෙස භාවිතා කිරීමට සහාය සපයයි.

නව වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශකයේ සංකල්පීය රාමුව

මෙම වැටුප් අනුපාත දර්ශකය නිර්මාණය කර ඇත්තේ වැටුප්වල නිරපේක්ෂ මට්ටම්වල හැසිරීම බැලීමට වඩා, පෙර වසරවලට සාපේක්ෂව පෞද්ගලික අංශයේ වැටුප්වල සිදුවන වෙනස්වීම් මැනීම සඳහාය. සාපේක්ෂ විචලනයන් කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම මගින්, මෙම දර්ශකය කාලපරිච්ඡේද හරහා ඇගයිය හැකි වැටුප් වර්ධන ගතිකත්වයන් පිළිබඳ දර්ශකයක් සපයයි. එමගින් උද්ධමනය වෙනස් වීම සහ නිමැවුම් මිනුම් ඇතුළු අනෙකුත් සාර්ව ආර්ථික දර්ශක සමඟ ද එය සැසඳිය හැකිය.

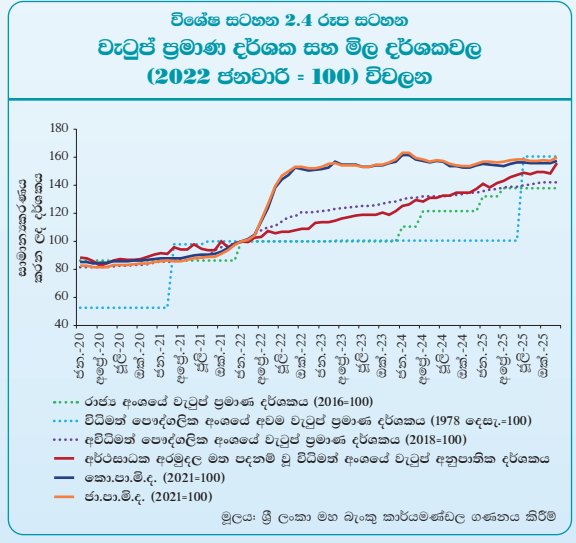
මෙලෙස සම්පාදනය කරන ලද වැටුප් අනුපාත දර්ශකය, සාර්ව ආර්ථික විශ්ලේෂණය සඳහා උචිත විශ්වාසනීය කාලානුරූපී දත්ත මාලාවක් සපයයි. පරිපාලන දත්ත භාවිතය මගින් කාලයත් සමඟ පවතින සංසන්දනාත්මක බව ඉහළ නංවන අතර, නියැදි විචලනයන් (sampling variation) හා සම්බන්ධ අස්ථාවරත්වය අවම කරයි. වැටුප් සැකසීමේ යාන්ත්‍රණයන් සහ ආයතනික විධිවිධාන පිළිබිඹු කරමින්, මිල විචලනයන්ට සාපේක්ෂව වැටුප් ගැලපුම් යම් ප්‍රමාදයකින් සිදු වීමට නැඹුරුවක් දක්වයි. මෙම පසුබිම යටතේ, නිතර යාවත්කාලීන වන වැටුප් අනුපාත දර්ශකයක් ලබා ගත හැකි වීම ශ්‍රම පිරිවැය

පීඩනයන් නිරීක්ෂණය කිරීම ශක්තිමත් කරන අතර, සමීක්ෂණ දත්ත සහ ආයතනික වැටුප් ගැලපුම් ඇසුරින් ලබා ගන්නා පවතින වැටුප් දර්ශක සඳහා අනුපූරකයක් ලෙස ද එය ක්‍රියා කරයි.

මුදල් ප්‍රතිපත්තිය සහ ශ්‍රම වෙළඳපොළ විශ්ලේෂණය සඳහා වන බලපෑම

පෞද්ගලික අංශයේ වැටුප් වර්ධනය, උද්ධමන පීඩනයන් සහ පුළුල් සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන් අතර පවතින අන්තර් සම්බන්ධතාව පිළිබඳ කාලීන සහ වඩා හොඳ අවබෝධයක් නව දර්ශකය මගින් සපයයි. මෙම දර්ශකය විශ්ලේෂණය කිරීමේ දී පෙනී යන්නේ, වැටුප් වර්ධනය, පවත්නා ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වලට පමණක් නොව මිල මට්ටමේ වෙනස්වීම්වලට ද ප්‍රතිචාර දක්වන බවයි. නව වැටුප් දර්ශකය ද මිල දර්ශකවල සිදු වූ ඉහළ යෑමට සාපේක්ෂව ඉහළ ගොස් ඇති බව විශේෂ සටහන 2.4 රූප සටහන මගින් පෙන්නුම් කරයි. උදාහරණයක් ලෙස, 2022-2023 කාලපරිච්ඡේදය තුළ වැටුප් සාමාන්‍යවල දක්නට ලැබුණු කැපී පෙනෙන ඉහළ යෑම මගින් ඉහළ මට්ටමක පැවති උද්ධමනයේ බලපෑම පිළිබිඹු කරන අතර, වැටුප් තීරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය තුළ දෙවන වටයේ බලපෑම් ඇතිවීමේ හැකියාව ද ඉන් අවධාරණය කෙරේ. සාම්ප්‍රදායික දර්ශකවලට වඩා නිවැරදිව මෙම ගතිකත්වයන් ග්‍රහණය කර ගැනීම මගින්, අනාගත උද්ධමන පීඩනයන් හඳුනා ගැනීමට සහ ඒවා සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වීමට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට ඇති හැකියාව නව වැටුප් දර්ශකය හරහා ඉහළ නැංවේ.

ඉදිරි දැක්මක් සහිතව ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය සඳහා නිතර වෙනස් වීම වඩාත් හොඳින් නිරූපණය වන පරිපාලන දත්ත විශ්ලේෂයෙන් වැදගත් වේ. සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් දායකත්වයන්ගෙන් දළ වශයෙන් 80%ක් පමණ මාර්ගගත සහ විද්‍යුත් මාධ්‍ය හරහා ඉදිරිපත් කිරීමත් සමඟ, මෙම තොරතුරු මායිකව ඒකරාශී කිරීම මගින් ශ්‍රම පිරිවැය වර්ධනයන් වඩාත් කඩිනමින් නිරීක්ෂණය කිරීමට අවස්ථාව සැලසේ. සේවක වාර්තා 800,000කට

අධික ප්‍රමාණයක් ආවරණය කරමින් විධිමත් පෞද්ගලික අංශයේ වැටුප් පිළිබඳ වඩාත් පුළුල් හා නියෝජිත මිනුමක් සැපයීම හරහා, නව වැටුප් දර්ශකය මගින් දිගු කාලීනව පවතින විධිමත් පෞද්ගලික අංශයේ අවම වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශකය ඇතුළු දැනට පවතින දර්ශක සඳහා ආදේශකයක් සපයයි. මෙම පුළුල් ආවරණය මගින් ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන්ට ශ්‍රම වෙළඳපොළ ව්‍යුහාත්මක ප්‍රවණතා වඩාත් නිවැරදිව හඳුනා ගැනීමට ඉඩ සැලසෙන අතර, එමගින් මුදල් ප්‍රතිපත්තිය සහ වැටුප් ආශ්‍රිත මැදිහත්වීම් සම්බන්ධයෙන් දත්ත මත පදනම් වූ තීරණ ගැනීම සඳහා සහාය ලබා දේ.

වැටුප් නිරීක්ෂණය ශක්තිමත් කිරීම සහ ඉදිරි දිශානතිය

මෙම දර්ශකය සම්පාදනය කිරීම මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ සාර්ව ආර්ථික දත්ත ව්‍යුහයෙහි සුවිශේෂී දියුණුවක් නිරූපණය කෙරේ. වසර 9ක කාලසීමාවක් පුරා ලබාගත් විශාල දත්ත විශ්ලේෂණ (big data analytics) තාක්ෂණික ක්‍රම භාවිතයෙන් විශ්ලේෂණය කරන ලද මිලියන 6කට අධික නිරීක්ෂණ ප්‍රමාණයක් ප්‍රයෝජනයට ගනිමින්, නිතිපතා සහ නිතර වෙනස්වීම වඩාත් හොඳින් නිරූපනය වන පෞද්ගලික අංශයේ වැටුප් නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා මෙම දර්ශකය මගින් පදනමක් සපයයි. ඉදිරියේ දී, ප්‍රතිපත්ති විශ්ලේෂණයන් සඳහා මාසික දායකත්වයන් මනාව ඒකාබද්ධ කිරීම සහතික කරමින් සහ සම්පූර්ණ දත්ත සමුදාය සඳහා අර්ධ-වාර්ෂිකව

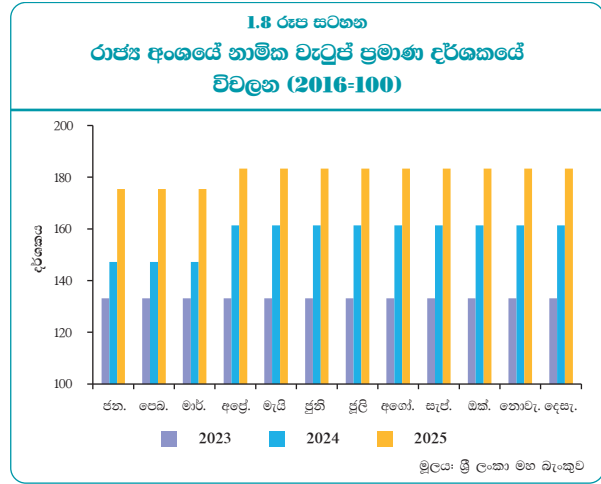
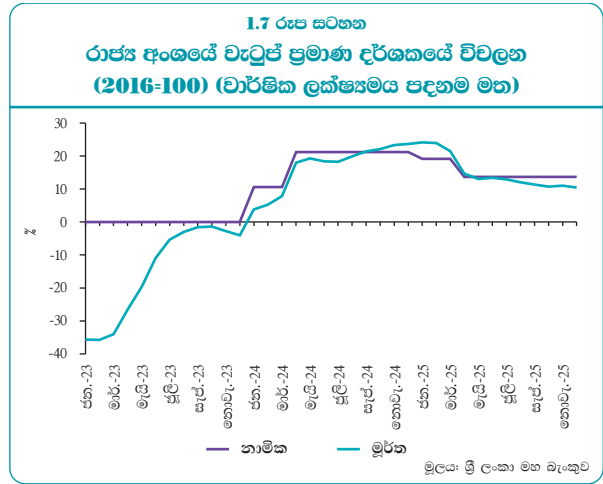
යාවත්කාලීන කිරීම් සිදු කරන අතරම, දත්ත හුවමාරු කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය ආයතනගත කිරීම සඳහා ප්‍රමුඛත්වය ලබා දෙනු ඇත.

සමස්ත වැටුප් නිරීක්ෂණය කිරීමෙන් ඔබ්බට, මෙම පරිපාලන දත්ත සමුදාය සතුව සැලකිය යුතු විශ්ලේෂණාත්මක විභවයක් පවතී. සැලසුම් කර ඇති වැඩිදියුණු කිරීම් අතරට, වැටුප් ගතිකත්වයන් පිළිබඳ එක් එක් කර්මාන්ත සඳහා සුවිශේෂී වූ අවබෝධයක් ලබා දීම සඳහා ආංශික දර්ශක දියුණු කිරීම ඇතුළත් වේ. දිගු කාලීනව, පරිපූරක පරිපාලන දත්ත සමුදායන් ඒකාබද්ධ කිරීම හරහා වැටුප් විශ්ලේෂණය සඳහා බහුමාන රාමුවක් නිර්මාණය කිරීමට අවස්ථාව සැලසෙන අතර, එමගින් විනිවිදභාවය වැඩිදියුණු කරමින් විකාසය වන ශ්‍රම වෙළඳපොළ තත්ත්වයන් ඇගයීම සඳහා ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන්ට සහ පර්යේෂකයන්ට පුළුල් මෙවලමක් ඇත. සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කළ, මෙම ක්‍රියාවලිය මගින් මෙම දර්ශකය වැටුප් සහ උද්ධමනය නිරීක්ෂණය කිරීමේ තීරණාත්මක මෙවලමක් ලෙස පමණක් නොව, ශ්‍රී ලංකාව තුළ දත්ත මත පදනම් වූ සාර්ව ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය ශක්තිමත් කිරීමේ මූලික පදනමක් ලෙස ද ස්ථාපිත කරනු ලබයි. ඉදිරියේ දී, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව තම වාර්ෂික හා අර්ධ වාර්ෂික ප්‍රකාශන මගින්, සේවක අර්ථසාධක අරමුදල මත පදනම් විධිමත් අංශයේ වැටුප් අනුපාතික දර්ශක සංඛ්‍යාලේඛන ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට අදහස් කරයි.

වැටුප් සංශෝධනය අදියර වශයෙන් ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර, එය 2025 වසරේ අප්‍රේල් මාසයේ සිට රුපියල් 5,000ක අවම ශුද්ධ වැටුප් වැඩිවීමකින් සහ 30%ක වැටුප් ගැලපීමක් සමඟ ආරම්භ කරන ලදී. අනුමත කරන ලද වැටුප් වැඩිවීමේ ඉතිරි කොටස ද අදියර වශයෙන් ලබා දී ඇති අතර, ඒ අනුව 2026 වසරේ ජනවාරි මාසයේ සිට රාජ්‍ය අංශයේ සේවකයන් හට රුපියල් 5,000ක් සමඟ

ශේෂ මුදලෙන් 65%ක් ලබා දෙන ලදී. මෙය 2026 වසර තුළ දී නාමික වැටුප් තවදුරටත් ඉහළ යෑමට දායක වන අතර, සම්පූර්ණ වැටුප් සංශෝධනය 2027 වසරේ ජනවාරි මස වන විට අවසන් වීමට නියමිතය. තවද, 2025 වසරේ අප්‍රේල් මස 01 වන දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි අවම වාර්ෂික වැටුප් වර්ධකය රුපියල් 250 සිට රුපියල් 450 දක්වා 80%කින් ඉහළ නැංවීම මගින් වැටුප් ප්‍රගති යාන්ත්‍රණය සැලකිය යුතු

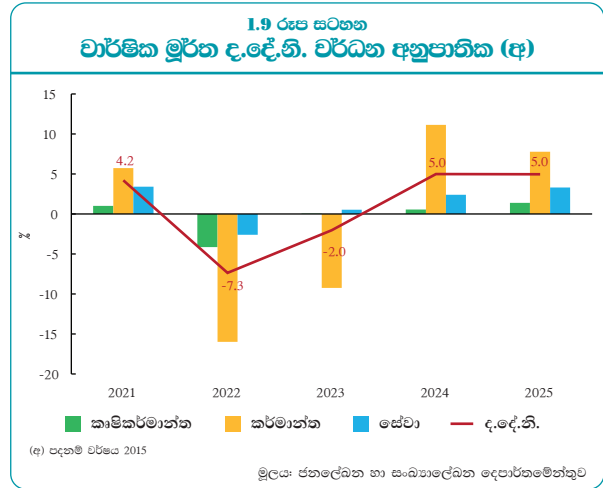

ලෙස වර්ධනය කිරීමට අමතරව රාජ්‍ය අංශයේ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ සියලු ම කාණ්ඩවල වාර්ෂික වැටුප් වර්ධක ව්‍යුහය ප්‍රමිතිගත කිරීමට ද රජය යෝජනා කළේය. මෙම වැටුප් සංශෝධන සිදු කළ ද, රාජ්‍ය අංශයේ සේවකයන්ගේ නාමික වැටුප්, වාර්ෂික සාමාන්‍ය පදනම මත, 2024 වසරේ වාර්තා වූ 18.5%ක වර්ධනයට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී 14.9%කින් ඉහළ ගොස් ඇති අතර, එමගින් රාජ්‍ය අංශයේ සේවකයන්ගේ නාමික වැටුප් වර්ධනය අඩුවීමක් පෙන්නුම් කරයි. මේ අතර, මිල මට්ටම්වල වෙනස්වීම්වලට සාපේක්ෂව නාමික වැටුප් වැඩිවීමේ වේගය අඩුවීම පිළිබිඹු කරමින්, මූර්ත වැටුප් වර්ධනය 2024 වසරේ පැවති 16.8%හි සිට 2025 වසරේ දී 14.7%ක් දක්වා මන්දගාමී විය.

1.2 මූර්ත අංශයේ ප්‍රවණතා

1.2.1 ආර්ථික වර්ධනය

2025 වසරේ දී, ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය, දිව්වා සුළි කුණාටුවේ බලපෑම මධ්‍යයේ වුවද, ස්ථාවර මිල අනුව දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය (ද.දේ.නි.) 5.0%ක සවිමත් මූර්ත වර්ධනයක් වාර්තා කළේය. මේ සඳහා වසරේ කාර්තු හතරෙහි ම ධනාත්මක වර්ධනයන් හේතු විය. මෙම සමස්ත වර්ධනය සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් කර්මාන්ත අංශයේ දායකත්වය හේතු වූ අතර, එහිදී නිෂ්පාදන

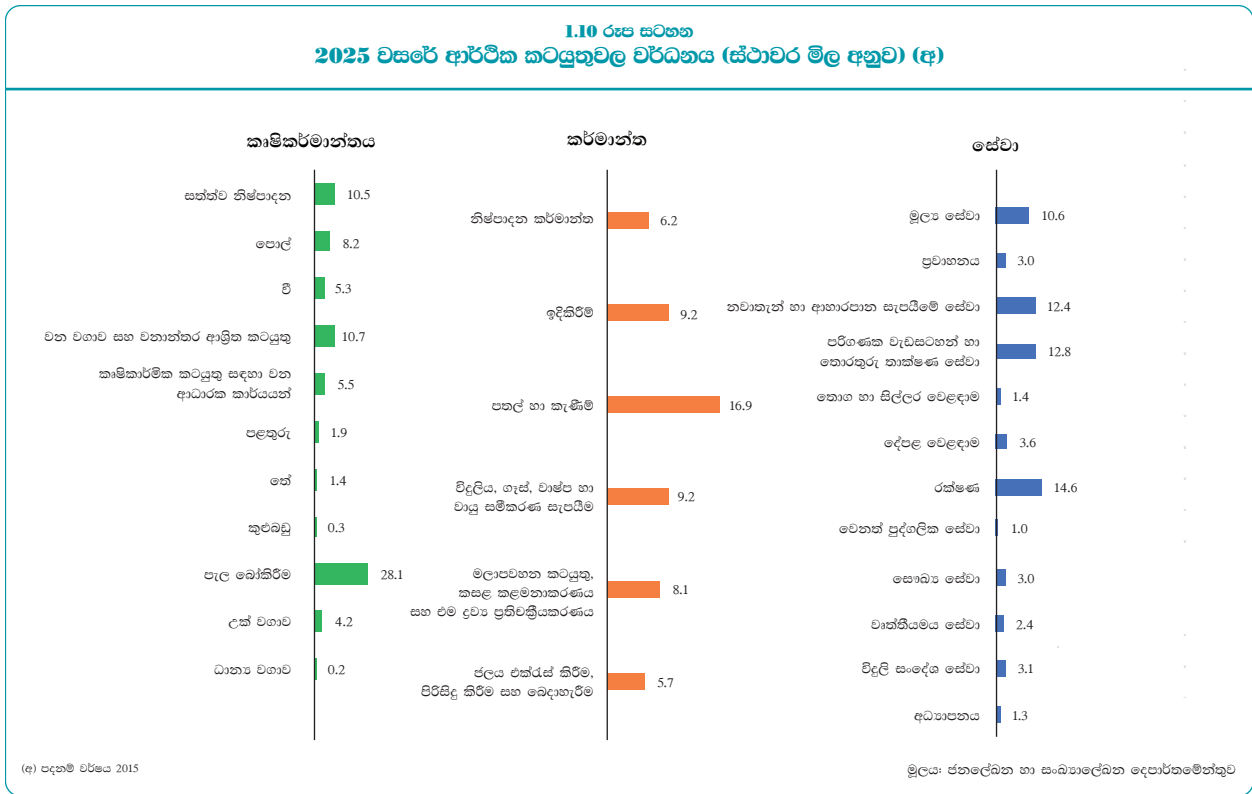

කර්මාන්ත සහ ඉදිකිරීම් කටයුතුවල දායකත්වයන් කැපී පෙනුණි. මීට අමතරව, සමස්ත වර්ධනය සඳහා සේවා අංශය සැලකිය යුතු දායකත්වයක් දැක්වූ අතර, මේ සඳහා මූල්‍ය සේවා සහ ප්‍රවාහන සේවා කටයුතුවල අඛණ්ඩ වර්ධනයන් ප්‍රධාන වශයෙන් දායක විය. තවද, කෘෂිකාර්මික කටයුතු ද මෙම වසරේ සමස්ත ආර්ථික වර්ධනය සඳහා කැපී පෙනෙන දායකත්වයක් ලබා දුන් අතර, 2025 වසරේ දී මෙම අංශයේ වාර්තා වූ වර්ධනය 2024 වසරේ දී වාර්තා වූ වර්ධන වේගය අතිබවා ගියේය.

ආර්ථික කටයුතු	වර්ධනය (%)		වර්ධනය සඳහා දායකත්වය (%)		ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස (%)	
	2024 (අ)	2025	2024 (අ)	2025	2024 (අ)	2025
	මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව					
කෘෂිකර්මාන්තය, වන වගාව හා ධීවර කර්මාන්තය	0.6	1.4	0.0	0.1	7.3	7.1
කර්මාන්ත	11.1	7.8	2.8	2.1	26.7	27.4
නිෂ්පාදන කර්මාන්ත, පනල් සහ කැණීම් සහ අනෙකුත් කර්මාන්ත	8.2	7.3	1.6	1.4	19.6	20.1
එයින්: නිෂ්පාදන කර්මාන්ත කටයුතු	7.7	6.2	1.2	1.0	16.4	16.6
ඉදිකිරීම්	20.1	9.2	1.2	0.7	7.1	7.3
සේවා	2.4	3.3	1.5	2.0	59.4	58.5
තොග හා සිල්ලර වෙළඳාම, ප්‍රවාහන සේවා සහ ගබඩා පහසුකම් සැපයීම සහ නවාතැන් සැපයීම හා ආහාරපාන සැපයීමේ සේවා	3.7	3.0	1.0	0.8	27.6	27.1
තොරතුරු සහ සන්නිවේදන කටයුතු පිළිබඳ සේවා	5.1	8.6	0.2	0.3	3.4	3.5
මූල්‍ය හා රක්ෂණ කටයුතු	0.2	11.2	0.0	0.5	4.6	4.9
නිවාස අයිතිය හා දේපල වෙළඳාම	4.2	3.6	0.2	0.2	4.3	4.3
වෘත්තීයමය සේවා	3.5	2.4	0.1	0.1	2.1	2.1
රාජ්‍ය පරිපාලනය, ජාතික ආරක්ෂාව, අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍ය සහ සමාජ ආරක්ෂණ සේවා	-1.1	0.3	-0.1	0.0	9.2	8.8
වෙනත් පෞද්ගලික සේවා	1.3	1.0	0.1	0.1	8.1	7.8
මූලික මිල ගණන් අනුව සමස්ත එකතු කළ අගය	4.6	4.4	4.3	4.1	93.4	93.0
භාණ්ඩ හා සේවා මත අය කෙරෙන බදු-සහනාධාර	10.9	12.3	0.7	0.8	6.6	7.0
වෙළඳපොළ මිල අනුව දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය	5.0	5.0	5.0	5.0	100.0	100.0
විදේශීය ශුද්ධ ප්‍රාථමික ආදායම	7.4	22.6				
වෙළඳපොළ මිල අනුව දළ ජාතික ආදායම	5.4	5.7				

(අ) පදනම් වර්ෂය 2015
(ආ) තාවකාලික
(ඇ) සංශෝධිත

පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව ද.දේ.නි. 2024 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 30,095.8ක් වූ අතර 2025 වසරේ දී එය රුපියල් බිලියන 32,750.8ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. මේ අතර 2025 වසරේ ද.දේ.නි. ගමා අවධානය 3.7%ක් ලෙස වාර්තා විය. තවද, ද.දේ.නි. සඳහා ඉද්ධ විදේශීය ප්‍රාථමික ආදායම ගැලපීම මගින් ඇස්තමේන්තු ගත කරනු ලබන දළ ජාතික ආදායම (ද.ජා.ආ.) ද 2025 වසරේ දී පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව රුපියල් බිලියන 32,142.2ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. එ.ජ. ඩොලර් වටිනාකමින් ගණනය කළ පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව ද.දේ.නි. 2025 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 108.8ක් ලෙස වාර්තා විය. එය 2024 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 99.6ක් ලෙස පැවතුණි.

පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව ද.දේ.නි. ඉහළ යෑම සහ මධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහනය පහත වැටීම හේතුවෙන් 2024 වසරේ රුපියල් 1,373,235ක් වූ ඒක පුද්ගල ද.දේ.නි. 2025 වසරේ දී රුපියල් 1,505,371ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. මේ අතර, 2024 වසරේ දී රුපියල් 1,337,426ක් වූ ඒක පුද්ගල ද.ජා.ආ. 2025 වසරේ දී රුපියල් 1,477,395ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. එ.ජ. ඩොලර් වටිනාකම අනුව ඒක පුද්ගල ද.දේ.නි., 2024 වසරේ දී වාර්තා වූ 4,546ට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී 5,003ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. තවද, 2024 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් 4,428ක් වූ ඒක පුද්ගල ද.ජා.ආ. 2025 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් 4,910ක් දක්වා වැඩි විය.

1.2.2 නිෂ්පාදිතය

කෘෂිකර්මාන්තය

කෘෂිකාර්මික ක්‍රියාකාරකම් 2024 වසරේ දී වාර්තා වූ 0.6%ක වර්ධනයට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී 1.4%ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළේය. මෙම වර්ධනය සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් සත්ව නිෂ්පාදන කටයුතු මෙන්ම පොළ සහ වී වගා කටයුතු ද දායක විය. එසේම, වන වගාව, කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා වන ආධාරක කාර්යයන්, පළතුරු, තේ සහ කුළුබඩු හෝග වගාවන් ද මෙම වසරේ සමස්ත වර්ධනයට ධනාත්මක බලපෑමක් දැක්වීය. කෙසේ වෙතත්, 2025 වසර තුළ දී ධීවර කටයුතු, එළවළු, රබර්, වෙනත් බහු වාර්ෂික හෝග සහ පානීය හෝග වගාවන්ගේ වර්ධනය පහත වැටීම නිසා මෙම වසරේ සමස්ත වර්ධනයට අයහපත් බලපෑමක් ඇතිවිය.

කර්මාන්ත

2024 වසරේ දී වාර්තා වූ 11.1%ක ශක්තිමත් වර්ධනය මත පදනම්ව 2025 වසරේ දී කර්මාන්ත කටයුතු 7.8%කින් තවදුරටත් වර්ධනය වූ අතර, ඒ සඳහා නිෂ්පාදන, ඉදිකිරීම් සහ පතල් හා කැණීම් කටයුතු ප්‍රධාන වශයෙන් දායක විය. නිෂ්පාදන කටයුතුවල වර්ධනය සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් ආහාර, බීම සහ දුම්කොළ නිෂ්පාදන කටයුතුවල අඛණ්ඩ වර්ධනය මෙන්ම රෙදිපිළි, නිම් ඇඳුම්, සම් සහ සම් භාණ්ඩ

නිෂ්පාදන කටයුතුවල වර්ධනය ද හේතු විය. තවද, 2025 වසරේ දී ඉදිකිරීම් ව්‍යාපෘති තවදුරටත් ඉහළ යෑම හේතුවෙන් ඉදිකිරීම් කටයුතු අඛණ්ඩව වර්ධනය වූ අතර, මේ සඳහා කලින් අත්හිටුවා තිබූ ව්‍යාපෘති නැවත ආරම්භ කිරීම සහ ආයෝජන හා සංවර්ධන කටයුතු ක්‍රමයෙන් ශක්තිමත් වීම හේතු විය.

සේවා

2024 වසරේ දී 2.4%ක්ව පැවති සේවා කටයුතුවල වර්ධනය, ක්‍රමයෙන් යහපත් වූ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් හමුවේ 2025 වසරේ දී 3.3%කින් වර්ධනය විය. යහපත් ආර්ථික වාතාවරණය හමුවේ මූල්‍ය සේවාවල ධනාත්මක ක්‍රියාකාරීත්වය සේවා කටයුතුවල වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් දායක විය. තවද, ප්‍රවාහන සේවා, නවාතැන් හා ආහාරපාන සැපයීමේ සේවා සහ පරිගණක වැඩසටහන් හා තොරතුරු තාක්ෂණික සේවා ද සමස්ත සේවා කටයුතුවල වර්ධනය සඳහා සැලකිය යුතු දායකත්වයක් ලබා දුන්නේය.

1.2.3 වියදම

2025 වසර කුළ දී පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව ගණනය කළ දේශීය ඉල්ලුම 10.2%කින් වර්ධනය වූ අතර, මේ සඳහා පරිභෝජන වියදමෙහි 5.9%ක වර්ධනය සහ ආයෝජන වියදමෙහි 22.4%ක වර්ධනය දායක විය. සමස්ත ඉල්ලුම සඳහා ප්‍රධාන දායකත්වය සපයන පරිභෝජන වියදමෙහි වාර්තා වූ වර්ධනයට, පෞද්ගලික පරිභෝජන වියදමෙහි 6.0%ක වර්ධනය සහ රජයේ පරිභෝජන වියදමෙහි 5.6%ක වර්ධනය දායක විය. තවද, ප්‍රධාන වශයෙන් ප්‍රවාහන උපකරණ සහ ඉදිකිරීම් සඳහා වන වියදම් ඉහළ යෑම හේතුවෙන් ආයෝජන වියදමෙහි ප්‍රධාන අංශය වන දළ ස්ථාවර ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය මෙම කාලපරිච්ඡේදය කුළ දී වර්ධනය විය. එමෙන්ම අපනයන වියදමෙහි වර්ධනයට වඩා ආනයන වියදමෙහි වර්ධනය වැඩිවීම හේතුවෙන් ශුද්ධ විදේශීය ඉල්ලුමෙහි පහත වැටීමක් වාර්තා විය.

1.3 සංඛ්‍යා සටහන
පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව සමස්ත ඉල්ලුම සහ ඉතුරුම් (අ)(ආ)

ආර්ථික කටයුතු	රුපියල් බිලියන		වර්ධනය %		ද.දේ.නියෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස %	
	2024 (අ)	2025	2024 (අ)	2025	2024 (අ)	2025
1. දේශීය ඉල්ලුම	30,880.6	34,019.7	9.8	10.2	102.6	103.9
1.1 පරිභෝජනය	22,951.4	24,310.6	7.0	5.9	76.3	74.2
පෞද්ගලික	20,859.6	22,102.3	6.5	6.0	69.3	67.5
රාජ්‍ය	2,091.8	2,208.3	12.6	5.6	7.0	6.7
1.2 ආයෝජන (දළ ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය)	7,929.3	9,709.1	18.6	22.4	26.3	29.6
දළ ස්ථාවර ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය	5,743.1	6,803.2	14.8	18.5	19.1	20.8
තොග වෙනස්වීම් සහ වටිනා දේ අත්පත් කරගැනීම හා අත්හැරීම	2,186.2	2,905.9	30.0	32.9	7.3	8.9
2. ශුද්ධ විදේශීය ඉල්ලුම	-784.8	-1,268.8	-32.6	-61.7	-2.6	-3.9
භාණ්ඩ හා සේවා අපනයන	5,945.7	6,212.0	4.8	4.5	19.8	19.0
භාණ්ඩ හා සේවා ආනයන	6,730.5	7,480.8	7.4	11.1	22.4	22.8
3. මුළු ඉල්ලුම (ද.දේ.නි.) (1+2)	30,095.8	32,750.8	9.3	8.8	100.0	100.0
4. දේශීය ඉතුරුම් (3-1.1)	7,144.5	8,440.3	17.3	18.1	23.7	25.8
පෞද්ගලික	8,453.6	8,223.3	9.2	-2.7	28.1	25.1
රාජ්‍ය (අ)	-1,309.1	217.0	20.7	116.6	-4.3	0.7
5. විදේශීය ශුද්ධ ප්‍රාග්ධන ආදායම (ඉ)	-784.8	-608.6	5.9	22.4	-2.6	-1.9
6. විදේශීය ශුද්ධ ජංගම සංක්‍රාම (ඉ)	1,942.7	2,394.5	1.9	23.3	6.5	7.3
7. ජාතික ඉතුරුම්(4+5+6)	8,302.4	10,226.1	15.9	23.2	27.6	31.2
8. ඉතුරුම්-ආයෝජන පරතරය						
දේශීය ඉතුරුම්-ආයෝජන (4-1.2)	-784.8	-1,268.8			-2.6	-3.9
ජාතික ඉතුරුම්-ආයෝජන (7-1.2)	373.1	517.0			1.2	1.6
9. විදේශීය ජංගම ගිණුම් ශේෂය (2+5+6) (ඉ)	373.1	517.0			1.2	1.6

(අ) පදනම් වර්ෂය 2015
 (ආ) තාවකාලික
 (ඇ) සංශෝධිත
 (ඈ) මෙය මධ්‍යම රජයේ වර්තන ගිණුමේ ශේෂය වේ.
 (ඉ) මෙම අගය ගෙවුම් ශේෂයෙහි ඇස්තමේන්තුගත අගයෙන් කුමන හෝ වෙනසක් වනුයේ ගණනය කිරීමේ දී ඇතිවන කාල පමාව හේතුවෙනි.

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
 ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

1

ස්ථාවර මිල අනුව සලකා බලන විට, දේශීය ඉල්ලුම 2025 වසර තුළ දී 6.4%කින් වර්ධනය වූ අතර, ඒ සඳහා පරිභෝජන වියදමෙහි 5.3%ක වර්ධනයක්, ආයෝජන වියදමෙහි 9.8%ක වර්ධනයක් හේතු විය. තවද, පරිභෝජන වියදම ඉහළ යෑම සඳහා පෞද්ගලික පරිභෝජන වියදමෙහි ඉහළ යෑමත්, ආයෝජන වියදම ඉහළ යෑම සඳහා දළ ස්ථාවර ප්‍රාග්ධන සම්පාදනයෙහි ඉහළ යෑමත් දායක විය. කෙසේ වුවද, වසර තුළ දී ආනයන වියදම ඉහළ යෑම ශුද්ධ විදේශීය ඉල්ලුම කෙරෙහි අහිතකර බලපෑමක් ඇති කළේය.

පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව ගණනය කළ ජාතික ඉතුරුම් 2025 වසරේ දී 23.2%කින් වර්ධනය වූ අතර, මේ සඳහා දේශීය ඉතුරුම්වල වාර්තා වූ 18.1%ක වර්ධනය ප්‍රධාන ලෙස දායක විය. 2025 වසරේ දී යහපත් වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළ විදේශීය ශුද්ධ ප්‍රාථමික ආදායම සහ ශුද්ධ ද්විතීයික ආදායම, ජාතික ඉතුරුම් ඉහළ යෑම සඳහා අමතර දායකත්වයක් ලබා දුන්නේය. ඉතුරුම්වල දක්නට ලැබූ මෙම වර්ධනය පිළිබිඹු කරමින් ඉතුරුම් සහ ආයෝජන අතර පරතරය 2025 වසරේ දී ද ධන අගයක පැවතුණ අතර, මෙමගින් ආර්ථිකයෙහි විදේශ අංශයේ අසමතුලිතතාවයන් තවදුරටත් අඩු වීමක් පෙන්නුම් කරනු ලැබීය.

1.2.4 ආදායම

ආදායම් ප්‍රවේශයේ ඇස්තමේන්තුවලට අනුව, 2025 වසරේ දී විශාලත ම ආදායම් සංරචකය වන දළ මිශ්‍ර ආදායම, පවත්නා මිල ගණන් අනුව ගණනය කළ දළ එකතු කළ අගයෙන් 36.9%කට දායක වෙමින් 5.0%කින් වර්ධනය විය. දෙවන ප්‍රධාන ආදායම් සංරචකය වන දළ මෙහෙයුම් අතිරික්තය 2025

වසරේ දී 5.4%කින් වර්ධනය විය. අනෙකුත් ආදායම් සංරචක සලකන විට, සේවක ආදායම සහ නිෂ්පාදනය මත සහනාධාර අඩු කරන ලද අනෙකුත් බදු 2025 වසරේ දී, පිළිවෙලින්, 5.1%ක සහ 24.2%ක වර්ධනයන් වාර්තා කළේය. දළ එකතු කළ අගය සඳහා දායකත්වය දක්වන ආයතනික අංශ අනුව ආදායම ජනනය කිරීම සැලකීමේ දී, මූල්‍ය නොවන ආයතනික අංශය ප්‍රධානත ම දායකත්වය ලබා දුන් අතර, ඉන් අනතුරුව, පිළිවෙලින්, ගෘහ ඒකක හා ලාභ අපේක්ෂාවෙන් තොරව ගෘහ ඒකක සඳහා සේවය සලසන අංශය, මූල්‍ය ආයතන අංශය සහ රාජ්‍ය අංශය දායක වී ඇත.

1.2.5 ජනගහනය, ශ්‍රම බලකාය සහ සේවා නියුක්තිය

2024 වසරේ ජන හා නිවාස සංගණනයේ ඇස්තමේන්තුවලට අනුව, ශ්‍රී ලංකාවේ මුළු ජනගහනය 21,781,800ක් ලෙස වාර්තා වී ඇති අතර, එයින් 51.7%ක් ස්ත්‍රීන් වන අතර 48.3%ක් පුරුෂයින් වේ. ජන හා නිවාස සංගණන මත පදනම්ව රෙජිස්ට්‍රාර් ජනරාල් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඇස්තමේන්තු කරන ලද ශ්‍රී ලංකාවේ මධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහනය 2024 වසරේ දී වාර්තා වූ මිලියන 21.9¹⁰ සිට 2025 වසරේ දී වාර්තා වූ මිලියන 21.8¹¹ දක්වා 0.7%¹² කින් අඩු විය. ජනගහනයේ මෙම පහත වැටීමත් සමග 2024 වසරේ දී වර්ග කිලෝමීටරයකට පුද්ගලයින් 352ක් ලෙස වාර්තා වූ ජන ඝනත්වය 2025 වසරේ දී වර්ග කිලෝමීටරයකට පුද්ගලයින් 349ක් දක්වා සුළු වශයෙන් අඩු විය.

10 තාවකාලික, රෙජිස්ට්‍රාර් ජනරාල් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2026.03.31 දිනට ඇස්තමේන්තු කරන ලද ජන හා නිවාස සංගණනය 2012 මත පදනම් වූ 2024 මධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහනය.
 11 තාවකාලික, රෙජිස්ට්‍රාර් ජනරාල් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2026.03.31 දිනට ඇස්තමේන්තු කරන ලද ජන හා නිවාස සංගණනය 2024 මත පදනම් වූ 2025 මධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහනය.
 12 තාවකාලික.

1.4 සංඛ්‍යා සටහන										
පවත්නා වෙළඳපොළ මිල යටතේ ආයතනික අංශ අනුව ආදායම් සංරචක (අ)(ආ)										
ශීර්ෂය	ප්‍රතිශත දායකත්වය (%)									
	2024 (අ)					2025				
	මූල්‍ය නොවන අංශය	මූල්‍ය අංශය	රාජ්‍ය අංශය	ගෘහ ඒකක හා ලා.නො.ගා සේ.අ. අංශය	දළ එකතු කළ අගය	මූල්‍ය නොවන අංශය	මූල්‍ය අංශය	රාජ්‍ය අංශය	ගෘහ ඒකක හා ලා.නො.ගා සේ.අ. අංශය	දළ එකතු කළ අගය
සේවක ආදායම	54.2	7.6	20.3	18.0	100.0	54.1	7.1	21.1	17.6	100.0
දළ මෙහෙයුම් අතිරික්තය	81.7	16.1	2.2	-	100.0	83.0	14.8	2.2	-	100.0
දළ මිශ්‍ර ආදායම	-	-	-	100.0	100.0	-	-	-	100.0	100.0
නිෂ්පාදනය මත වෙනත් බදු (අඩු කළා එම සහනාධාර)	66.5	13.8	-	19.7	100.0	67.5	12.5	-	20.1	100.0
මූලික මිල ගණන් අනුව දළ එකතු කළ අගය	43.5	7.7	6.5	42.3	100.0	44.0	7.1	6.7	42.1	100.0

(අ) පදනම් වර්ෂය 2015
 (ආ) තාවකාලික
 (ඇ) සංශෝධන

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

1.5 සංඛ්‍යා සටහන		
කුටුම්භ ජනගහනය, ශ්‍රම බලකාය සහ ශ්‍රම බලකා සහභාගිත්වය		
ශීර්ෂය	2024	2025 (අ)
කුටුම්භ ජනගහනය පුද්ගලයන් '000 (ආ)	17,548	17,307
ශ්‍රම බලකාය පුද්ගලයන් '000	8,316	8,554
සේවා නියුක්ත	7,950	8,219
සේවා වියුක්ත	366	335
සේවා වියුක්ති අනුපාතිකය	4.4	3.9
පුරුෂ	3.0	2.8
ස්ත්‍රී	7.1	6.1
ශ්‍රම බලකා සහභාගිත්ව අනුපාතිකය (ඇ)	47.4	49.4
පුරුෂ	67.4	69.1
ස්ත්‍රී	29.8	32.5

(අ) කාර්තු හතරේ සාමාන්‍යය
(ආ) වයස අවු. 15 හරහා වැඩි
(ඇ) ශ්‍රම බලකාය, කුටුම්භ ජනගහනයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පවත්වනු ලබන ශ්‍රී ලංකා ශ්‍රම බලකා සමීක්ෂණයෙන්¹³ පිළිබිඹු වන පරිදි, ආර්ථික වශයෙන් සක්‍රීය ජනගහනය (ශ්‍රම බලකාය), 2024 වසරේ වාර්තා වූ මිලියන 8.316 සිට 2025 වසරේ දී මිලියන 8.554ක් දක්වා ඉහළ ගොස් ඇත. ශ්‍රම බලකාය සහ කුටුම්භ ජනගහනය අතර අනුපාතය වන ශ්‍රම බලකා සහභාගිත්ව අනුපාතිකය ද 2024 වසරේ වාර්තා වූ 47.4%ට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී 49.4%ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. 2025 වසරේ දී, ස්ත්‍රී ශ්‍රම බලකා සහභාගිත්ව අනුපාතිකය 32.5%ක් වූ අතර, එය පුරුෂ ශ්‍රම බලකා සහභාගිත්ව අනුපාතිකය වූ 69.1% හා සැසඳීමේදී අඩකටත් වඩා අඩු මට්ටමක පැවතිණි. මේ ආකාරයට ස්ත්‍රී ශ්‍රම සහභාගිත්වය අඩු මට්ටමක පැවතීම ආර්ථිකයේ ප්‍රධාන ගැටලුවක් වන අතර, මෙසේ ශ්‍රම සම්පත උගත උපයෝජනය වීම රටේ වර්ධන විභවය ඉහළ යෑමට සීමා කරන තත්ත්වයක් පෙන්නුම් කරයි. කෙසේ වෙතත්, 2025 වසරේ ස්ත්‍රී ශ්‍රම බලකා සහභාගිත්ව අනුපාතිකය, 2024 වසරේ දී වාර්තා වූ 29.8%ක මට්ටමට සාපේක්ෂව වර්ධනය වී ඇත. සේවා නියුක්ත අංශයන්හි ප්‍රතිශතයන් සලකා බැලීමේ දී, 2025 වසරේ මුළු සේවා නියුක්තියෙන් 50%ක් පමණ සේවා අංශය නියෝජනය කරයි. මේ අතර, සේවා නියුක්ත ජනගහනයෙන් හතරෙන් එකකට ආසන්න පිරිසක් කෘෂිකාර්මික අංශයේ නියැලී සිටියි.

2024 වසරේ දී 4.4%ක් වූ විරැකියා අනුපාතිකය 2025 වසරේ දී 3.9%ක් දක්වා අඩු විය. ආර්ථික කටයුතුවලට සේවකයින් ක්‍රමයෙන් අන්තර්ග්‍රහණය

කිරීමක් පිළිබිඹු කරමින් 2025 වසර තුළ දී සේවා නියුක්ත ජනගහනය ඉහළ ගිය අතර, සේවා වියුක්ත ජනගහනය අඩු විය. කෙසේ වුවද, 2025 වසරේ දී වයස අවුරුදු 20-24 සහ 25-29 වයස් කාණ්ඩවල තරුණ විරැකියා අනුපාතිකයන්, පිළිවෙළින්, 18%ක සහ 11%ක සාපේක්ෂ ඉහළ මට්ටමක පැවතුණි. මීට අමතරව, අ.පො.ස. (උසස් පෙළ) හෝ ඊට ඉහළ අධ්‍යාපනික සුදුසුකම් සපුරා ඇති ස්ත්‍රීන් අතර විරැකියා අනුපාතිකය 8.3%ක් පමණ වන අතර, එමගින් කාන්තා ශ්‍රම බලකා සහභාගිත්වයේ පවතින ව්‍යුහාත්මක ගැටලු තවදුරටත් විදහා දැක්වෙයි.

ශ්‍රී ලංකා විදේශ සේවා නියුක්ති කාර්යාංශයට අනුව, විදේශ රැකියා සඳහා සමස්ත පිටත්වීම් 2025 වසරේ දී 311,223ක් දක්වා 1.1%කින් පහළ ගියේය. මේ අතර, 2025 වසරේ දී පුහුණු ශ්‍රම සංක්‍රමණිකයින් 3.0%කින් පහතට වැටුණි. තවද, වසර තුළ දී විදේශ රැකියා සඳහා පිටත්ව ගිය මුළු සංඛ්‍යාවෙන් 61.3%ක් පුරුෂයින් ද 38.7%ක් ස්ත්‍රීන් ද විය.

1.2.6 ආර්ථික යටිතල පහසුකම්

විදුලිබලය හා බලශක්තිය

බනිජ තෙල්

භූ දේශපාලනික ගැටුම් හේතුවෙන් සිදු වූ විචලනා සහිතව වුව ද සමස්තයක් ලෙස 2025 වසර පුරා බොරතෙල් මිල පහළ යෑමේ ප්‍රවණතාවක් පෙන්නුම් කළේය. විශේෂයෙන් ම, ඔපෙක් සංවිධානය සහ එයට සහාය දක්වන අනෙකුත් රටවල් අතර සන්ධානය මගින් සිය නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීමත් සමඟ ඇති වූ අතිරික්ත සැපයුම සම්බන්ධ අපේක්ෂා සහ එක්සත් ජනපද වෙළඳ ප්‍රතිපත්තිය සම්බන්ධ අවිනිශ්චිතතා මධ්‍යයේ ගෝලීය ආර්ථික වර්ධනය මන්දගාමී වීම පිළිබඳ අවිනිශ්චිතතා ඇතිවීම, මෙම මිල පහළ යෑමේ ප්‍රවණතාව සඳහා බොහෝ දුරට හේතු විය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, බ්‍රෙන්ට් බොරතෙල් බැරලයක මිලෙහි වාර්ෂික සාමාන්‍යය, 2024 වසරේ දී වාර්තා වූ එ.ජ. ඩොලර් 79.79 සිට 2025 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් 68.25ක් දක්වා 14.5%කින් පහළ ගියේය. ඒ අනුව, ලංකා බනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව (ලං.බ.නී.සං.) විසින් ආනයනය කරන ලද බොරතෙල් බැරලයක මිලෙහි වාර්ෂික සාමාන්‍යය, 2024 වසරේ දී වාර්තා වූ එ.ජ. ඩොලර් 84.69 සිට 2025 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් 73.22ක් දක්වා 13.5%කින් පහළ ගියේය. මේ අතර, ශ්‍රී ලංකා රුපියල සුළු වශයෙන් අවප්‍රමාණය වීම මධ්‍යයේ වුව ද, ගෝලීය බලශක්ති මිල ගණන් පහළ යෑම පිළිබිඹු කරමින්, 2024 වසරේ මුල් භාගයේ සිට දේශීය බනිජ තෙල් නිෂ්පාදිතවල මිල ගණන් ක්‍රමයෙන් පහළ ගියේය. කෙසේ වුව ද, මැද පෙරදිග කලාපයේ දැනට පවතින යුද ගැටුම්

13 2025 වසර සඳහා වාර්ෂික අගයන් එහි කාර්තුමය අගයන් හතරේ සාමාන්‍යය ලෙස ගණනය කර ඇත.

හේතුවෙන් සැපයුම් දාමයන්ට බාධා එල්ල වීමෙන් 2026 වසරේ මාර්තු මාසයේ දී බොරකෙල් මිල ගණන් ශීඝ්‍රයෙන් ඉහළ ගියේය.¹⁴

දේශීය බනිජ තෙල් නිෂ්පාදිතවල මිල ගණන් සඳහා පිරිවැය පිළිබිඹු කෙරෙන ඉන්ධන මිල සංශෝධන අඛණ්ඩව වසර පුරා ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර, එමගින් ගෝලීය මිල විචලනා දේශීය බනිජතෙල් නිෂ්පාදිතවල සිල්ලර මිල ගණන් තුළින් පිළිබිඹු වීමට ඉඩ සලසන ලදී. ඒ අනුව, 2024 වසර අවසානයට සාපේක්ෂව, 2025 වසර අවසානය වන විට ලං.බ.නී.සං. විසින් අලෙවි කරන පෙට්‍රල් 92, සුදු ඩීසල් සහ භූමිතෙල් නිෂ්පාදිතවල සමස්ත මිල ගණන්, පිළිවෙළින්, රුපියල් 15.00කින්, රුපියල් 9.00කින්, සහ රුපියල් 8.00කින් පහළ ගියේය. මේ අතර, ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වල වර්ධනය පිළිබිඹු කරමින් 2025 වසර තුළ දී බනිජ තෙල් අංශයේ අලෙවියෙහි කැපී පෙනෙන වර්ධනයක් වාර්තා වූ අතර, 2025 වසරේ දී බනිජතෙල් අංශයේ නිෂ්පාදිතවල විකුණුම් පරිමාව පෙර වසරට සාපේක්ෂව 7.4%ක වර්ධනයක් වාර්තා කළේය. මැදපෙරදිග කලාපයේ දැනට පවතින යුද ගැටුම් හේතුවෙන් උද්ගත වූ භූ දේශපාලනික ප්‍රචණ්ඩතාවලට ප්‍රතිචාර වශයෙන් 2026 වසරේ මාර්තු මාසයේ දී සාමාන්‍යයෙන් සිදුකරන මාසික මිලකරණ යාන්ත්‍රණයෙන් බැහැරව බනිජතෙල් නිෂ්පාදිතවල මිල සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ දැමීමේ සංශෝධන ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

2025 වසරේ දී අඛණ්ඩව නෙවන වසරටත් ශක්තිමත් මූල්‍ය කාර්යසාධනයක් පවත්වා ගැනීම සඳහා ලං.බ.නී.සං.ට පිරිවැය පිළිබිඹු කෙරෙන මිලකරණ යාන්ත්‍රණය අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් සහාය ලැබුණි. 2024 වසරේ දී වාර්තා කළ රුපියල් බිලියන 34.2ක ලාභයෙන් පසුව, ලං.බ.නී.සං., 2025 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 36.4ක ලාභයක් වාර්තා කර ඇත. 2025 වසර අවසානයේ දී ලං.බ.නී.සං.හි නොපියවූ විදේශ විනිමය ණය සහ ආනයන බිල්පත් එ.ජ.ඩොලර් මිලියන 252.0ක් විය. මේ අතර, මැදපෙරදිග කලාපයේ දැනට පවතින යුද ගැටුම් මධ්‍යයේ ඉන්ධන පරිභෝජනය සීමා කිරීම සඳහා 2026 වසරේ මාර්තු මස මැද භාගයේ සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි QR කේතය සහ වාහනයේ ලියාපදිංචි අංකය මත පදනම් වූ ඉන්ධන කෝටා ක්‍රමයක් හඳුන්වා දෙන ලදී.

විදුලිබලය

ආර්ථික කටයුතුවල සිදු වූ වර්ධනයත් සමඟ 2025 වසරේ දී විදුලිබල ඉල්ලුම අඛණ්ඩව ඉහළ ගියේය. ඒ අනුව, සියලු ම පාරිභෝගික කාණ්ඩ සඳහා සිදු කළ අලෙවියෙහි දක්නට ලැබුණු වර්ධනයත් සමඟ විදුලිබල අලෙවිය වසර තුළ දී සමස්තයක් ලෙස 5.8%ක ඉහළ යෑමක් වාර්තා කළේය. විශේෂයෙන් ම, පාරිභෝගික කාණ්ඩවල විශාලතම කාණ්ඩය වන ගෘහස්ථ කාණ්ඩයේ ඉල්ලුම දෙවන කාර්තුවේ සිට ශක්තිමත් වර්ධනයක් වාර්තා කළේය. කෙසේ වුව ද, දිව්වා සුළි කුණාටුවෙන් එල්ල වූ බාධා හේතුවෙන් වසර අවසානයේ දී බොහොමයක් පාරිභෝගික කාණ්ඩවල විදුලිබල ඉල්ලුම තාවකාලිකව පහළ ගිය ද සමස්ත ඉල්ලුම පෙර වසරට වඩා ඉහළ මට්ටමක පැවතුණි.

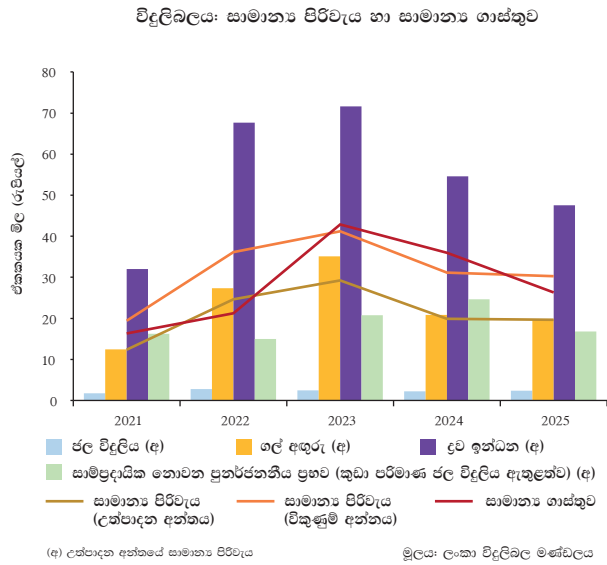
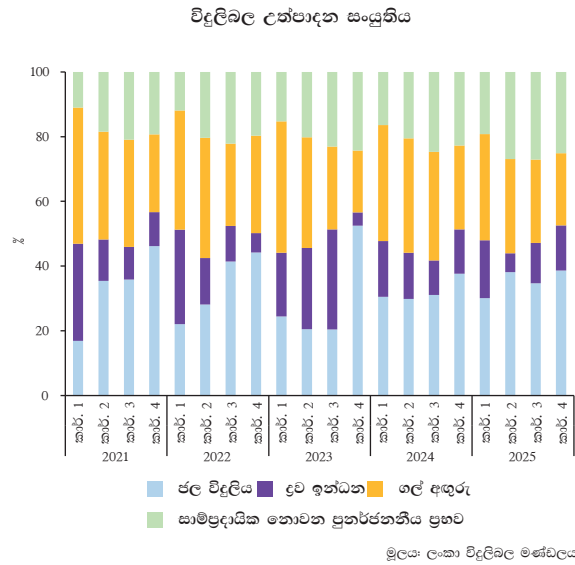
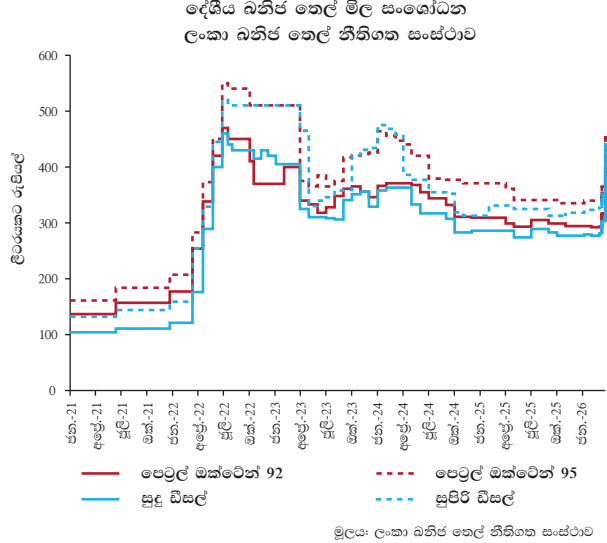
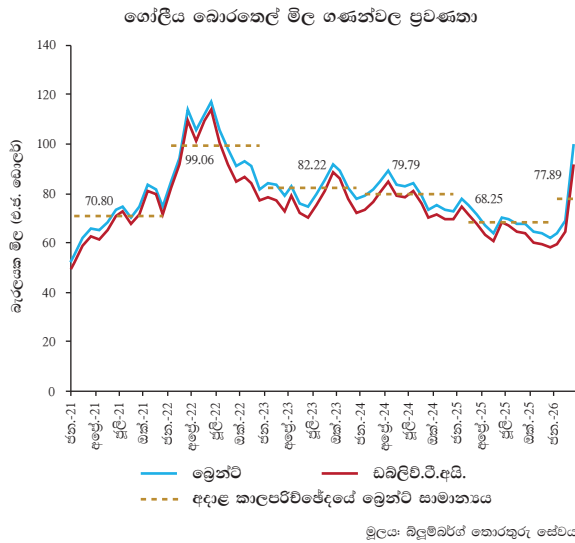
ජල විදුලි උත්පාදනය සඳහා පැවති හිතකර තත්ත්ව මධ්‍යයේ, වැඩිවන විදුලි ඉල්ලුමට සමගාමීව 2025 වසරේ දී විදුලි උත්පාදනය 5.8%ක වාර්ෂික වර්ධනයක් වාර්තා කළේය. වසර පුරා සාපේක්ෂව ස්ථායී මට්ටමක පැවති ජලාශවල ජල මට්ටමෙහි සාමාන්‍යය 69.6%ක් වූ අතර, 2025 වසරේ ඔක්තෝබර් මාසයේ දී වාර්තා වූ අවම ජල මට්ටම ද 50%කට වඩා ඉහළ මට්ටමක පැවතුණි. මීට අමතරව, වහල මත සූර්ය බලශක්ති පද්ධති භාවිතය විශාල ලෙස ඉහළ යෑම හේතුවෙන් එමගින් ජනනය කරන සූර්ය බලශක්තිය දෙගුණයකට ආසන්න ප්‍රමාණයකින් ඉහළ යෑමත් සමඟ සූර්ය විදුලිබල උත්පාදනය සැලකිය යුතු ලෙස වර්ධනය විය. වසර තුළ දී, සමස්ත විදුලි උත්පාදනය සඳහා ජලය, ඉන්ධන, ගල් අඟුරු සහ සාම්ප්‍රදායික නොවන පුනර්ජනනීය බලශක්ති ප්‍රභව මගින් දැක්වූ දායකත්වය, පිළිවෙළින්, 35.5%ක්, 12.5%ක්, 27.4%ක් සහ 24.7%ක් විය.

ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය (ලං.වි.ම.) විසින් 2025 වසරේ අවස්ථා දෙකක දී සහ 2026 වසරේ මාර්තු මාසයේ දී විදුලි ගාස්තු සංශෝධනය කරන ලදී. 2024 වසරේ අවස්ථා කිහිපයක දී ම විදුලි ගාස්තු අඩු කිරීමෙන් අනතුරුව, 2025 වසරේ ජනවාරි මාසයේ දී ද විදුලි ගාස්තු තවදුරටත් 20%ක සාමාන්‍ය අගයකින් අඩු කරන ලදී. මෙම ගාස්තු අඩු කිරීම් සහ පළමු කාර්තුවේ දී සාමාන්‍යයෙන් පවතින වියළි කාලගුණය මධ්‍යයේ තාප විදුලිබල උත්පාදනය සාපේක්ෂ වශයෙන් ඉහළ යෑම සමඟ උත්පාදන පිරිවැය ඉහළ යෑම හේතුවෙන් 2025 වසරේ පළමු කාර්තුවේ දී ලං.වි.ම.යෙහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වයට සැලකිය යුතු බලපෑමක් එල්ල විය. මෙම එකතු වූ මූල්‍ය අලාභ පියවා ගැනීමේ අරමුණින් 2025 වසරේ ජූනි මාසයේ දී විදුලි ගාස්තු 15%කින් ඉහළ දමන ලදී. මෙම සංශෝධනය, ලං.වි.ම.යේ මූල්‍ය තත්ත්වය

14 2026 වසරේ පෙබරවාරි අග සිට මැදපෙරදිග යුද ගැටුම් ආරම්භ වීමත් සමඟ, බොරකෙල් මිල ගණන් ඉතා කෙටි කලක් තුළ දී සැලකිය යුතු විචලනයක් පෙන්නුම් කළ අතර, එම මිල ගණන් අඛණ්ඩව ඉහළ මට්ටමක පැවතුණි. බනිජ තෙල් නිෂ්පාදන පරිශ්‍ර වෙත එල්ල වූ පුනර් සහ සැපයුම් දාමයන්ට ඇති වූ බාධා හේතුවෙන් මතු වූ අවිනිශ්චිතතා මෙම අස්ථාවරත්වයට හේතු විය. ඒ අනුව, 2026 වසරේ පෙබරවාරි අග (ගැටුම් ආරම්භය) වන විට බැරලයකට එ.ජ. ඩොලර් 70.48ක් ලෙස පැවති මුහුණට බොරකෙල් මිල, වරින් වර ඇති වූ මිල උච්චාවචනයන් සමඟ, 2026 වසරේ මාර්තු 31 වන විට එ.ජ. ඩොලර් 105.79ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. ගෝලීය මිල ප්‍රවණතා අනුව යමින්, දේශීය පෙට්‍රල් 92 සහ සුදු ඩීසල් ලීටරයක් සඳහා සිල්ලර මිල 2026 වසරේ මාර්තු 31 වන විට, පිළිවෙළින්, රුපියල් 293.00 සිට රුපියල් 398.00ක් දක්වා සහ රුපියල් 281.00 සිට රුපියල් 382.00ක් දක්වා ඉහළ ගියේය.

I.II රජ සටහන
විදුලිබල හා බලශක්ති අංශයේ ප්‍රවණතා

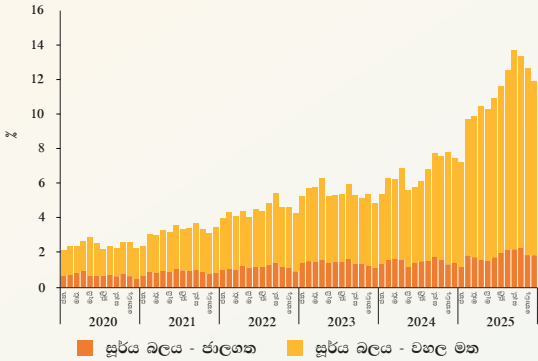
යම්තාක් දුරකට යහපත් අතට හැරවීමට හේතු වුව ද, එම ගාස්තු වැඩි කිරීම පළමු කාර්තුවේ දී සිදු වූ අලාභ පියවා ගැනීමට ප්‍රමාණවත් නොවීම යම් පමණකට හේතු කරගෙන 2025 වසරේ දී ලං.වි.ම. රුපියල් බිලියන 38.7ක සමස්ත අලාභයක් වාර්තා කළේය. මෙම ප්‍රවණතා හේතුවෙන්, 2024 වසර අවසානය වන විට රුපියල් බිලියන 174.3ක් වූ ලං.වි.ම.යෙහි කෙටිකාලීන ණය සහ වගකීම්, 2025 වසර අවසානය වන විට රුපියල් බිලියන 206.2ක් දක්වා ඉහළ ගිය අතර, එම කාලපරිච්ඡේදයේ දී දිගුකාලීන වගකීම් රුපියල් බිලියන 409.0ක සිට රුපියල් බිලියන 411.2ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. මේ අතර, දෙවන කාර්තුවේ විදුලි සැපයුමේ පිරිවැය සහ ඉදිරි ආදායම් පුරෝකථන සැලකිල්ලට ගනිමින්,

2026 වසරේ අප්‍රේල් මස සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි විදුලි ගාස්තු කවදුරටත් 10.3%කින් ඉහළ දමමින් සංශෝධනයක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකාවේ විදුලිබල ක්ෂේත්‍රයේ සංවර්ධනයට මඟ පෙන්වීම සඳහා රජය විසින් ප්‍රධාන ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ හඳුන්වාදෙන ලදී. ඒ අනුව, 2024 අංක 36 දරන ශ්‍රී ලංකා විදුලිබල පනතෙන් පසුව, 2025 වසර තුළ දී 2025 අංක 14 දරන ශ්‍රී ලංකා විදුලිබල (සංශෝධිත) පනත බලාත්මක කරන ලදී. මෙම පනත යටතේ ඵලදායීතාව සහ පාලනය වැඩි දියුණු කිරීමේ අරමුණින්, 2026 වසරේ මාර්තු මාසයේ දී විදුලි උත්පාදනය, සම්ප්‍රේෂණය, බෙදාහැරීම සහ පද්ධති මෙහෙයුම් සඳහා වෙන් වූ රජය සතු ආයතන හතරක් පිහිටුවමින් ලං.වි.ම. ප්‍රතිව්‍යුහගත කරන ලදී.

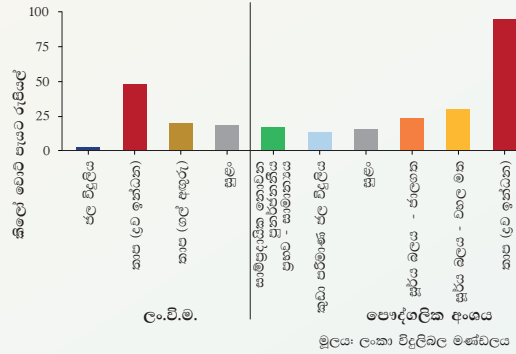
1.3 විශේෂාංග රූප සටහන
සූර්ය බලශක්ති උත්පාදනයේ ව්‍යාප්තිය

මුළු විදුලි උත්පාදනයට දායකත්වය¹

විදුලිය: උත්පාදන අන්තයේ සාමාන්‍ය පිරිවැය - 2025

සටහන: ජාලගත සූර්ය බලශක්තිය යනු මහා පරිමාණ, බිමට සවිකර ඇති පද්ධති වන අතර, වහල මත සූර්ය බලශක්තිය යනු සාමාන්‍යයෙන් ගොවතුරු බිම් වහල මත සවිකර ඇති කුඩා පරිමාණ පද්ධති වේ.

විශේෂයෙන් ම සූර්ය හා සුළං බලශක්ති ප්‍රභව වැනි පුනර්ජනනීය බලශක්ති වෙත වැඩි වශයෙන් යොමු වීම හේතුවෙන් ගෝලීය වශයෙන් විදුලිබල වෙළඳපොළ නව මුහුණුවරක් ගනිමින් පවතී. ශ්‍රී ලංකාවේ, එවැනි සාම්ප්‍රදායික නොවන පුනර්ජනනීය බලශක්ති ප්‍රභවයන් වෙත සංක්‍රමණය වීම දශකයකට පමණ පෙර ආරම්භ වුවද, එහි සැලකිය යුතු වර්ධනයක් දක්නට ලැබුණේ 2022 වසරේ දී උපයෝගීතා සඳහා වඩාත් පිරිවැය පිළිබිඹු කෙරෙන මිල යාන්ත්‍රණයක් කරා යොමු වීමට රජය ගත් ප්‍රයත්නය සමඟ බලශක්ති සඳහා වඩාත් වූ සහනාධාර ඉවත් කිරීමෙන් පසුවය. මෙම ප්‍රතිපත්තිමය තීරණය හේතුවෙන් පෞද්ගලික අංශයට මෙන්ම ගෘහ ඒකකවලට ද ස්වකීය පුනර්ජනනීය බලශක්ති ප්‍රභව සඳහා ආයෝජනය කිරීමට මූල්‍යමය දිරිගැන්වීමක් ඇති වූ අතර, එමගින් අඩු වියදම් විකල්ප ඔස්සේ බලශක්ති අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමටත්, වර්ධනය වන විදුලිබල ඉල්ලුම සපුරාලීමට සහාය වීමටත් හැකි විය.

ඒ අනුව, විශේෂයෙන් ම සූර්ය බලශක්ති අංශයේ වහල මත සවිකළ සූර්ය පැනල සඳහා වූ ශීඝ්‍ර ආයෝජන හේතුවෙන් පුනර්ජනනීය අංශය තුළ ධාරිතා වර්ධනයක් දක්නට ලැබුණු අතර, 2025 වසරේ දී ලං.වි.ම.ට සම්බන්ධිත වහල මත සවිකළ සූර්ය බලශක්ති පද්ධති මගින් මුළු විදුලි උත්පාදනයෙන් 9.4%කට¹ ආසන්න ප්‍රමාණයකට දායකත්වය ලැබුණි. වර්ධනය වන විදුලි ඉල්ලුම හමුවේ, වහල මත සවිකළ සූර්ය පැනල භාවිතය වැඩි වීම නිසා, සාපේක්ෂව මිල අධික තාප විදුලි උත්පාදනය මත යැපීම අඩු වී ඇත.

කෙසේ වුවද, සූර්ය බලශක්ති උත්පාදනයේ මෙම ශීඝ්‍ර වර්ධනයත් සමඟ අභියෝග කිහිපයක් ද ඉස්මතු වී ඇත. විශේෂයෙන් ම, දිවා කාලයේ සූර්ය බලශක්ති උත්පාදනය සහ රාත්‍රී කාලයේ පවතින උපරිම ඉල්ලුම අතර ඇති නොගැළපීම විදුලිබල පද්ධතිය කළමනාකරණයට සහ එහි ස්ථාවරත්වයට බාධා පමුණුවයි. බලශක්ති ගබඩා කිරීමේ බැටරි පද්ධති මගින් මෙම ගැටලුව බොහෝදුරට නිරාකරණය කරගත හැකිය. රාත්‍රී උපරිම ඉල්ලුමක්

පවතින කාලසීමාවන්හි දී, විදුලි පද්ධතියට විදුලිය සපයන, බැටරි සහිත සූර්ය බලශක්ති පද්ධති සඳහා ඉහළ ගාස්තු (Feed-in tariff) ක්‍රමයක් හඳුන්වා දීම සහ ක්‍රමයෙන් නෙට් ජලස් (Net Plus)² හා භාවිත වේලාව මත පදනම් වූ (Time of Use) ගාස්තු ක්‍රම වෙත සංක්‍රමණය වීම බැටරි ගබඩා පද්ධති සඳහා ආයෝජන ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා වන විසඳුම් කිහිපයකි. කුඩා පරිමාණයේ සූර්ය බලශක්ති නිෂ්පාදකයින් ශීඝ්‍රයෙන් වර්ධනය වන පසුබිමක, වහල මත සවි කරන සූර්ය පැනල මගින් ජනනය කරන විදුලිය ලබා ගැනීම සඳහා, පාරිභෝගික කණ්ඩායමක නිෂ්පාදනය එකතු කරන ක්‍රම (Aggregators) හෝ 'ප්‍රජා බලශක්ති සමුළුකාර' වැනි නව ව්‍යාපාරික ආකෘතීන් ගවේෂණය කිරීම විදුලිබල පද්ධති කළමනාකරණයට බෙහෙවින් ප්‍රයෝජනවත් වනු ඇත. මීට අමතරව, සූර්ය බලශක්ති උත්පාදනය වර්ධනය සඳහා පවතින ශීඝ්‍ර ප්‍රවණතාවත් සමඟ, සූර්ය පැනල සහ ඒ සඳහා භාවිත වන බැටරිවල ආයු කාලය අවසානයේ දී ඒවා ආරක්ෂිතව බැහැර කිරීම හෝ ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කිරීම පිළිබඳව ඉදිරි දැක්මකින් යුතු උපායමාර්ගික සැලසුම් සකස් කිරීම විචක්ෂණශීලී වේ.

මෙසේ සූර්ය බලශක්තිය වෙත යොමු වීම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යෑමට සහ එහි උපරිම විභවය වෙත ළඟා වීමට නම් කාලෝචිත සහ මනා සම්බන්ධීකරණයකින් යුතු ක්‍රියාමාර්ග අත්‍යවශ්‍ය වේ. තවද, ඉන්ධන භාවිතයෙන් සිදුකරන තාප විදුලි උත්පාදනයේ පිරිවැය උච්චාවචනය ඉහළ යෑම සලකා බලන විට සහ ශ්‍රී ලංකාව 2050 කාබන් ශුද්ධ ශුන්‍ය ඉලක්කය සඳහා වූ මාර්ග සිතියම සහ උපායමාර්ගික සැලැස්මෙහි (Carbon Net Zero 2050 Roadmap and Strategic Plan) ඉලක්ක සපුරා ගැනීම සඳහා, මෙම බලශක්ති සංක්‍රාන්තිය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ පුනර්ජනනීය බලශක්ති උත්පාදනයට සහාය දීම අත්‍යවශ්‍ය කරුණකි.

1 ලංකා විදුලි (පුද්ගලික) සමාගමට (LECO) සම්බන්ධ කර ඇති වහල මත සවිකළ සූර්ය බලශක්තිය මෙයට ඇතුළත් නොවේ.

2 සූර්ය බලශක්ති නිෂ්පාදකයන් මුළු විදුලි උත්පාදනය ම ජාතික විදුලිබල පද්ධතියට සපයන සහ ඒ සඳහා උපයෝගීතා සමාගම විසින් නිෂ්පාදකයාට ගෙවනු ලබන මෙන්ම එම නිෂ්පාදකයන් විදුලි පරිභෝජනය සඳහා වෙනම ගාස්තු අය කරනු ලබන, වහල මත සවි කළ සූර්ය පැනල සඳහා වූ ක්‍රමයෙහි.

තව ද, ලං.වි.ම.යෙහි අවශේෂ කාර්යයන් සහ වත්කම් හැසිරවීම සඳහා තවත් අමතර ආයතන දෙකක් පිහිටුවන ලදී.¹⁵ මීට අමතරව, අයකුම ප්‍රතිපත්තිය ඇතුළත් ජාතික විදුලිබල ප්‍රතිපත්තිය සඳහා 2026 වසරේ මාර්තු මාසයේ දී කැබිනට් මණ්ඩලයේ අනුමැතිය හිමි විය. ජාතික විදුලිබල ප්‍රතිපත්තිය මගින් මූලික පදනම විය යුතු ප්‍රතිපත්ති සහ පවත්නා ප්‍රතිපත්ති සංකීර්ණව ඉදිරිපත් කරමින්, විදුලිබල ක්ෂේත්‍රයේ පරිවර්තනය සඳහා සමස්ත ප්‍රතිපත්ති රාමුවක් සපයා ඇත. එමගින් සාධාරණ, මිල පිළිබිඹු කරන සහ තිරසර විදුලිබල ගාස්තු ක්‍රමයක් සඳහා මූලධර්ම ඉදිරිපත් කර ඇති අතර, එමගින් තරඟකාරී විදුලිබල වෙළඳපොළක් ලෙස පරිවර්තනය වීම සඳහා අවශ්‍ය සහාය ලබා දෙයි. මෙමගින් ශ්‍රී ලංකාවේ විදුලිබල ක්ෂේත්‍රයේ පාලනය ශක්තිමත් කිරීම, මෙහෙයුම් ඵලදායීතාව වැඩි දියුණු කිරීම සහ ඉහළ විනිවිදභාවය හා තරඟකාරීත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීම අරමුණු කරයි.

ලං.වි.ම.යෙහි ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණවලට අමතරව, එහි සේවා පුළුල් කිරීම සඳහා යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන මුලපිරීම් ද ක්‍රියාවට නංවන ලදී. ඒ අනුව, මොරගොල්ල ජල විදුලි බලාගාරය, සහස්දනවි සංයුක්ත වක්‍රීය බලාගාරය, සියඹලාණ්ඩුව සූර්ය බලශක්ති බලාගාරය, මුල්ලිකුලම් සුළං විදුලි බලාගාරය සහ මන්නාරම සුළං විදුලි බලාගාරයේ පළමු අදියර සංවර්ධනය කිරීම 2025 වසරේ දී අඛණ්ඩව සිදු විය. තවද, හරිත විදුලි ජනනය සඳහා වන දිගුකාලීන සැලසුම් සම්බන්ධයෙන් සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් ලබා ඇත. ඒ අනුව, ජාතික බලශක්ති පාලන මධ්‍යස්ථානයේ පුනර්ජනනීය බලශක්ති පාලනය සඳහා වන මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටුවීමට සහ කොළොන්නාව ප්‍රදේශයේ මෙගාවොට් 100ක බැටරි බලශක්ති ගබඩා පද්ධතියක් පිහිටුවීම සඳහා ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවෙන් ප්‍රතිපාදන වෙන්කර ගෙන ඇත.

ප්‍රවාහන අංශය

2024 වසරට සාපේක්ෂව මාර්ගස්ථ සහ දුම්රිය ප්‍රවාහන ක්‍රියාකාරකම් 2025 වසරේ දී සුළු වශයෙන් පහළ ගියේය. ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලයේ (ශ්‍රී ලං.ග.ම.) ධාවන කිලෝමීටර සංඛ්‍යාවෙහි සහ මගී කිලෝමීටර සංඛ්‍යාවෙහි පහළ යෑමක් 2025 වසරේ දී දක්නට ලැබුණු අතර, ශ්‍රී ලං.ග.ම. බස් රථ ඇණිය ප්‍රමාණවත් නොවීම මීට හේතු ලෙස

15 2026 වසරේ මාර්තු මාසයේ දී ලං.වි.ම. ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම යටතේ පිහිටුවන ලද ආයතන අතරට ඉලෙක්ට්‍රිසිටි ජෙනරේෂන් ලංකා (පුද්ගලික) සමාගම, නැෂනල් වෘත්ස්මීෂන් නෙට් වර්ක් සර්විස් ප්‍රොවයිඩර් (පුද්ගලික) සමාගම, විදුලි බෙදාහැරීම ලංකා (පුද්ගලික) සමාගම, නැෂනල් සිස්ටම් මපෙරටර් (පුද්ගලික) සමාගම, ලං.වි.ම.හි සේවක අරමුදල් (පුද්ගලික) සමාගම, සහ බලශක්ති ඒකාබද්ධ ව්‍යාපාර ලංකා (පොද්ගලික) සමාගම යන සමාගම් ඇතුළත් වන අතර, අවසානයට නම් සඳහන් ආයතන දෙක අවශේෂ කාර්යයන් සහ වත්කම් සඳහා වගකීම යුතුය.

1.6 සංඛ්‍යා සටහන			
ප්‍රවාහන අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය			
ශීර්ෂය	2024 (අ)	2025 (අ)	වෙනස 2024/2025 (%)
	මාර්ගස්ථ ප්‍රවාහනය (ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලය)		
ධාවන කිලෝමීටර (මිලියන)	364	358	-1.6
මගී කිලෝමීටර (මිලියන)	12,855	11,888	-7.5
දුම්රිය ප්‍රවාහනය (ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය සේවය)			
මගී කිලෝමීටර (මිලියන)	6,000	5,990	-0.2
භාණ්ඩ ටොන් කිලෝමීටර (මිලියන)	172	162	-6.0
ගුවන් ප්‍රවාහනය			
මගී මෙහෙයුම් (මිලියන) (අ)	8.8	10.1	15.2
එයින් ශ්‍රී ලංකන් ගුවන් සේවය	3.5	4.1	17.2
භාණ්ඩ (මෙ.ටො. දහස්)	195.4	188.8	-3.4
එයින් ශ්‍රී ලංකන් ගුවන් සේවය	93.0	80.4	-13.6
මුහුදු ප්‍රවාහනය			
කොළඹ වරාය			
බහාලු මෙහෙයුම් (TEUs දහස්)	7,792	8,301	6.5
පැමිණි නැව් සංඛ්‍යාව	3,968	4,102	3.4
හම්බන්තොට වරාය			
බහාලු මෙහෙයුම් (TEUs දහස්)	53	428	707.5
පැමිණි නැව් සංඛ්‍යාව	472	881	86.7
(අ) තාවකාලික (අ) සංක්‍රමණික මගීන් ඇතුළත් නොවේ TEUs - අඩි 20ට සමාන බහාලු ඒකක	මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලය ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය සේවය ශ්‍රී ලංකා සිවිල් ගුවන් සේවා අධිකාරිය ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය		

දැක්විය හැක. තවද, විශේෂයෙන් වසර අවසානය වන විට දිට්ටා සුළි කුණාටුවෙන් දැඩි ලෙස බාධා වීම හේතුවෙන් 2025 වසරේ දී දුම්රිය ප්‍රවාහන ක්‍රියාකාරකම් ද පහළ ගියේය. සුළි කුණාටුවෙන් හානියට ලක් වූ දුම්රිය මාර්ග කිහිපයක් අලුත්වැඩියා කර 2026 වසර ආරම්භයේ දී මෙහෙයුම් නැවත ආරම්භ කරන ලදී. කෙසේ වුව ද, සුළි කුණාටුවෙන් සිදු වූ දැඩි හානි හේතුවෙන් උඩරට සහ උතුරු දුම්රිය මාර්ගවල ඇතැම් කොටස් භාවිතයෙන් ඉවත්ව පැවතුණි. මේ අතර, කාලසටහනට අනුව ක්‍රියාත්මක කෙරෙන ගුවන් මෙහෙයුම් සහ ක්‍රීඩා පදනම මත ක්‍රියාත්මක කෙරෙන ගුවන් ගමන් අලුතින් ම ආරම්භ කිරීම සමඟ සාමාන්‍ය ගුවන් මෙහෙයුම්වල වාර ගණන ඉහළ යෑම ද හේතුවෙන් ගුවන් ප්‍රවාහන කටයුතු වසර තුළ දී සතුටුදායක වර්ධනයක් අත්කර ගත්තේය. කෙසේ වුව ද, 2025 වසරේ දී ගුවන් මගීන් සිදු කෙරුණු භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය සුළු සංඛ්‍යා වර්ධනයක් වාර්තා කළේය. ඉතිහාසයේ ඉහළ ම බහාලුම් හැසිරවීමේ පරිමාව වාර්තා කරමින් වරාය අංශය සැලකිය යුතු වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළේය. කොළඹ බටහිර ජාත්‍යන්තර පර්යන්තයේ පළමු අදියරේ මෙහෙයුම් ආරම්භ කිරීම ද බහාලුම් හැසිරවීමේ

පරිමාව ඉහළ යෑමට දායක විය. 2025 වසරේ ජනවාරි මාසයේ සිට වාහන ආනයන සීමා ලිහිල් කිරීමත් සමඟ මෙරට භාවිතයට ගෙන්වූ වාහන හැසිරවීම ඉහළ යෑම හේතුවෙන් හම්බන්තොට වරායේ මෙහෙයුම් කටයුතු සැලකිය යුතු වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළේය.

අනෙකුත් යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන කටයුතු

2025 වසර තුළ දී අනෙකුත් ආර්ථික යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය අඛණ්ඩව සිදු විය. කුලුණු මතින් දිවෙන වරාය ප්‍රවේශ අධිවේගී මාර්ග ව්‍යාපෘතියේ ඉදිකිරීම් කටයුතු එහි අවසන් අදියරට ළඟා වෙමින් පවතින අතර, 2026 වසරේ දී එම ව්‍යාපෘතිය සම්පූර්ණ වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. කඩවත සිට මීරිගම දක්වා වන පළමු අදියර සහ පොතුහැර සිට ගලගෙදර දක්වා වන තෙවන අදියර ඇතුළු මධ්‍යම අධිවේගී මාර්ගයේ කොටස් කිහිපයකට අදාළ ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම සහ සිවිල් වැඩ කටයුතු වසර තුළ දී අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කෙරුණු අතර, එම වැඩකටයුතු, පිළිවෙළින්, 2028 වසරේ සැප්තැම්බර් මාසයේ දී සහ 2029 වසරේ ජූනි මාසයේ දී අවසන් වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. රටේ මාර්ග පද්ධතිය තවදුරටත් ශක්තිමත් කරමින්, ඒකාබද්ධ මාර්ග ආයෝජන වැඩසටහන, අන්තර්ගතිකව සම්බන්ධිත සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය සහ බදුල්ල-වෙංකලාඩ් මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය ඇතුළුව විදේශ ආධාර වැඩසටහන් යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ව්‍යාපෘති කිහිපයක් 2025 වසර තුළ දී ක්‍රියාත්මක විය. තවද, මගී අත්දැකීම් වඩා යහපත් කිරීමේ අරමුණින් කොළඹ මධ්‍යම බස් නැවතුම්පොළෙහි ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු වසර තුළ දී ආරම්භ කරන ලදී. 2026 වසරේ මාර්තු මාසයේ මුල් භාගයේ දී ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශය, ක්ලීන් ශ්‍රී ලංකා වැඩසටහන සමඟ එක්ව, ආබාධ සහිත පුද්ගලයින්ට පහසුවෙන් ප්‍රවේශ විය හැකි, උස් නොවූ දොරටු සහිත වායු සමනය කළ ප්‍රමුඛතා බස් රථ සේවාවක් ආරම්භ කරන ලදී. මෙය නියමු ව්‍යාපෘතියක් ලෙස ආරම්භ කරන ලද අතර, එහි සාර්ථකත්වය මත පදනම්ව, ආබාධ සහිත පුද්ගලයින්ගේ සහ පොදු ජනතාවගේ ප්‍රවාහන අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා මෙම සේවාව තවදුරටත් පුළුල් කිරීමට රජය සැලසුම් කරයි. මෙම ව්‍යාපෘතියට සමගාමීව, බස් නැවතුම්පොළ වැඩි දියුණු කිරීම මගින් ඒවායෙහි ප්‍රවේශය හා සම්බන්ධ ප්‍රමිතීන් ඉහළ නැංවීමේ සැලසුම් ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.

2025 වසරේ දී නිවාස සහ නාගරික සංවර්ධනය ආශ්‍රිත නව ව්‍යාපෘති කිහිපයක් ආරම්භ කරන ලදී. නිවසක් නොමැති දිළිඳු සහ අඩු ආදායම්ලාභී පවුල්

සඳහා වසර 5ක් තුළ දී නිවාස ඒකක 70,000ට අධික සංඛ්‍යාවක් ඉදිකිරීමේ අරමුණින්, ජාතික නිවාස සංවර්ධන අධිකාරිය “තමන්ගේම තැනක් - ලස්සන ජීවිතයක්” නිවාස ආධාර ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කළේය. මේ අතර, සැමට සෙවණ සහ සෙවණ ආධාර ව්‍යාපෘතීන් ද වසර තුළ දී අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක විය. තවද, ඉන්දීය ආධාර වැඩසටහන යටතේ ක්‍රියාත්මක උතුරු සහ දකුණු පළාත් ග්‍රාම ශක්ති වැඩසටහන ද 2025 වසර තුළ දී ක්‍රියාත්මක විය. අඩු පහසුකම්ලාභී ප්‍රජාව සඳහා නිවාස පහසුකම් ඉහළ නැංවීමේ අරමුණ ඇතිව විදේශ ආධාර වැඩසටහනක් යටතේ නිවාස ඒකක 1,996ක් ඉදිකිරීම ද වසර තුළ දී නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ අධීක්ෂණය යටතේ අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. සියක් නගර නාගරික යටිතල පහසුකම් සහ නගර සංවර්ධන වැඩසටහන, කතරගම, මහනුවර සහ අනුරාධපුර යන නගර ආදර්ශ නගර බවට පරිවර්තනය කෙරෙන සංචාරක ප්‍රවර්ධන සහ නගර සන්නාමකරණ වැඩසටහන, ක්ලීන් ශ්‍රී ලංකා වැඩසටහන යටතේ සංචාරක ගමනාන්තවල සනීපාරක්ෂක පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම, නගර පුනර්ජීවන වැඩසටහන, මැදි ආදායම්ලාභී නිවාස වැඩසටහන සහ සහනදායී නිවාස වැඩසටහන ආදිය වසර තුළ දී නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කරන ලද අනෙකුත් වැඩසටහන් අතර වේ. මේ අතර, නවීන උපයෝගීතා, තාක්ෂණය, අනෙකුත් පහසුකම් සහ විනෝදාස්වාද අවකාශයන් ඇතුළු අති නවීන පහසුකම්වලින් සමන්විත වෙරළාශ්‍රිත නගර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියක් සඳහා කොළඹ වරාය නගරය විසින් මූලික පියවර ගන්නා ලදී.

කොළඹ වරායේ ධාරිතාව ඉහළ නංවන ප්‍රධාන සංවර්ධන ව්‍යාපෘති වන, කොළඹ නැගෙනහිර බහාලුම් පර්යන්තයේ සහ බටහිර බහාලුම් පර්යන්තයේ කටයුතු 2025 වසරේ දී සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් අත්කර ගත්තේය. භාණ්ඩ මෙහෙයුම් පරිමාවේ අපේක්ෂිත වර්ධනය සැලකිල්ලට ගනිමින්, බටහිර බහාලුම් පර්යන්තයේ දෙවන අදියර සඳහා දියකඩනය දීර්ඝ කිරීම සහ කොළඹ වරාය පුළුල් කිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ දෙවන අදියරයේ කටයුතු 2025 වසරේ දී ආරම්භ කරන ලදී. මේ අතර, ඉහත ව්‍යාපෘති සම්පූර්ණ කිරීමෙන් පසුව උතුරු කොළඹ වරාය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කිරීමට සැලසුම් කර ඇත. කන්කසන්තුරේ වරාය ප්‍රතිසංස්කරණය කරන අතර ම, වාණිජ සහ ධීවර වරායක් ලෙස ඔලුපිල් වරාය සංවර්ධනය කිරීමට බාධාවක්ව පවතින වැලි තැන්පත්වීමේ ගැටලුව සඳහා විසඳුම් හඳුනා ගැනීමට ද රජය ප්‍රයත්න දැරීය.

1.2.7 සමාජ යටිතල පහසුකම්

අධ්‍යයනය

කොවිඩ්-19 වසංගතය සහ ආර්ථික අර්බුදය හේතුවෙන් අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයේ ඇති වූ පසුබෑමවලින් පසුව, 2024 වසරේ දී පෙන්නුම් කළ වර්ධන ප්‍රවණතාව තවදුරටත් ඉහළ නංවා ගනිමින් 2025 වසරේ දී ද අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රය අඛණ්ඩව යථා තත්ත්වයට පත්විය. ප්‍රාථමික මට්ටමේ සිට තෘතීයික මට්ටම දක්වා නිදහස් අධ්‍යාපනය ලබාදීම ජාතික ප්‍රමුඛතාවක් ලෙස පවතින අතර, වසංගත සමයේ සිට පවතින ජාතික විභාග පැවැත්වීමේ ප්‍රමාදය සහ කලාපීය විෂමතා, ගුරු හිඟය හා දත්තවල පවතින අඩුපාඩු වැනි ව්‍යුහාත්මක ගැටලු ආදී වූ අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයේ දක්නට ඇති ගැටලු විසඳීමට අවශ්‍ය පියවර ගන්නා ලදී. 2026 වසරේ සිට ආරම්භ වන පරිදි නව අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්ති රාමුවක් රජය විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර, ඒ යටතේ අඛණ්ඩ ඇගයීම් කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් විභාග කේන්ද්‍ර කරගත් ආකෘතියක සිට කුසලතා පදනම් කරගත් මොඩියුල විෂයමාලාවක් දක්වා පරිවර්තනය වීම සිදුවේ. සංශෝධිත විෂයමාලාව පළමුව 2026 වසරේ දී 1 ශ්‍රේණිය සඳහා හඳුන්වා දුන් අතර, 6 ශ්‍රේණිය සඳහා නව විෂයමාලාව 2027 වසරේ සිට ක්‍රියාත්මක වනු ඇත. වර්තමානයට හා අනාගතයට ගැලපෙන ආකාරයට ප්‍රයෝජනවත්, යාවත්කාලීන මෙන්ම ගෝලීය ප්‍රවේණිත් හා දියුණු වන තාක්ෂණයට අනුකූල වන ලෙස අධ්‍යාපනය පවත්වා ගෙන යෑම සඳහා විෂයමාලා සංශෝධන අත්‍යවශ්‍ය වන නමුත් විෂයමාලා සංශෝධනවලින් සියලුම ශිෂ්‍යයින්ට ප්‍රතිලාභ හිමිවන බව සහතික කිරීම සඳහා පාසල් අතර සහ කලාපීය වශයෙන් පවතින සම්පත් අසමතුලිතතා සම්බන්ධයෙන් ප්‍රවේශමෙන් සලකා බැලීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. තවද, නව ජාතික අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්ති රාමුවේ ප්‍රධාන කුලුණු පහ ලෙස විෂයමාලා නිර්දේශ සංවර්ධනය, තක්සේරු හා ඇගයීම, යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය හා පරිපාලන ප්‍රතිසංස්කරණ, මානව සම්පත් සංවර්ධනය සහ මහජන දැනුවත්භාවය ඇතුළත් වේ. 2025 වසර තුළ, පාසල් ආහාර වැඩසටහන පුළුල් කිරීම මෙන්ම පාසල් නිල ඇඳුම් සහ පෙළපොත් බෙදා හැරීම ඇතුළු ප්‍රධාන ශිෂ්‍ය සුබසාධන වැඩසටහන් අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යන ලදී. වෘත්තීය පුහුණු සහ විශ්වවිද්‍යාල ශිෂ්‍යයන් සඳහා ලබා දෙන මූල්‍ය සහාය පුළුල් කිරීම සඳහා අමතර ප්‍රතිපාදන හඳුන්වා දුන් අතර ම ශිෂ්‍යත්ව වැඩසටහන් ද අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක විය. මේ අතර, කොවිඩ්-19 සහ ආර්ථික අර්බුදය නිසා පෙර ඇති වූ පසුබෑම හේතුවෙන් අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (අ.පො.ස.)

සාමාන්‍ය පෙළ (සා/පෙළ) සහ උසස් පෙළ (උ/පෙළ) විභාග පැවැත්වීම සම්බන්ධයෙන් වූ ප්‍රමාදයන් තවමත් පවතී. තවද, දිට්ටා සුළු කුණාටුවේ බලපෑම හේතුවෙන් 2025 වසරේ අ.පො.ස. උසස් පෙළ විභාගයට අතරමග දී බාධා ඇති විය. කෙසේ වෙතත්, මෙම ජාතික විභාග 2026 වසරේ සිට නියමිත කාලයේ දී පැවැත්වීමට සැලසුම් කර ඇත. දිට්ටා සුළු කුණාටුව හේතුවෙන් අධ්‍යාපන අංශය සැලකිය යුතු ලෙස පීඩාවට පත් වූ අතර, එහිදී පාසල් 1,300කට වැඩි ප්‍රමාණයක් බලපෑමට ලක්විය. එමෙන්ම විශ්වවිද්‍යාල කිහිපයකට ද හානි සිදු වූ අතර එම හානිය රුපියල් බිලියන 3ක් පමණ වන බව ඇස්තමේන්තු ගත කර ඇත.

සෞඛ්‍යය

සීමිත සම්පත් මධ්‍යයේ වුව ද, 2025 වසරේ දී සෞඛ්‍ය අංශය විසින් අත්‍යවශ්‍ය සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීම අඛණ්ඩව සිදු කරන ලදී. ජනගහනය වයස්ගත වීම, බෝ නොවන රෝග ඉහළ යෑම, ශ්‍රම බලකායේ සංක්‍රමණය සහ දේශගුණය ආශ්‍රිත සෞඛ්‍ය අවදානම් වැනි නැගී එන අභියෝගවලට මුහුණ දෙන අතර ම රෝග වැළැක්වීම, පූර්ව රෝග විනිශ්චයත් සහ සෞඛ්‍ය සේවා යටිතල පහසුකම් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා අඛණ්ඩව ප්‍රයත්න දරන ලදී. ජාතික ප්‍රතිපත්ති දිශානතිය ශක්තිමත් කිරීම උදෙසා, 2016-2025 වසර සඳහා පැවති ජාතික සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්තියෙන් පසුව සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය, ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ සහාය ඇතිව සෞඛ්‍ය සහ යහපැවැත්ම පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය (2026-2035) සැකසීම ආරම්භ කළේය. මාතෘ හා ළමා සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය සකස් කිරීම ද සමාලෝචනය කෙරෙන අතර, පාසල් සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය (2025-2030) සම්බන්ධ කෙටුම්පත සැකසීම අවසන් කර ඇත. දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ පෝෂණ වැඩසටහන් පැවැත්වීම, යාවත්කාලීන කරන ලද ආහාර මාර්ගෝපදේශ බෙදා හැරීම සහ සෞඛ්‍යාරක්ෂිත ආහාර පුරුදු ප්‍රවර්ධනය අරමුණු කරගනිමින් 2025 වසරේ ජුනි මාසය ජාතික පෝෂණ මාසය ලෙස නම් කිරීම තුළින් මන්දපෝෂණය සඳහා විසඳුම් ලබා දීම 2025 වසරේ ප්‍රමුඛතාවක් ලෙස පැවතුණි.

සලකා බලනු ලබන කාල සීමාව තුළ සෞඛ්‍ය අංශයේ අඛණ්ඩ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය රට පුරා සෞඛ්‍ය සේවාවල කාර්යක්ෂමතාව සහ ගුණාත්මකභාවය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා දායක විය. 2025 වසර තුළ සෞඛ්‍ය අංශයේ ප්‍රධාන යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනයන් අතරට පෙර අත්හිටුවන ලද ව්‍යාපෘති නැවත ආරම්භ කිරීම සහ විශේෂයෙන් රෝහල් පරිශ්‍ර සහ විශේෂිත සත්කාර ඒකක ඉදිකිරීම්

සහ පුළුල් කිරීම් ඇතුළත් නව මහා පරිමාණ ආයෝජන අනුමත කිරීම අයත් විය. තවද, 2026 වසරේ රාජ්‍ය ආයෝජන වැඩසටහන යටතේ, ජාතික මුඛ සෞඛ්‍ය සංගණනය, නව බහු මහල් රෝහල් ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම, විකිරණවේදී පහසුකම් පුළුල් කිරීම සහ ශ්‍රී ලංකා ජාතික හෘද මධ්‍යස්ථානය ස්ථාපිත කිරීම ඇතුළු අමතර වැඩසටහන් සඳහා කැබිනට් අනුමැතිය හිමි වී ඇත.

2025 වසර තුළ සෞඛ්‍ය අංශයේ ප්‍රගතියක් දක්නට ලැබුණ ද යටිතල පහසුකම් සහ මානව සම්පත් සම්බන්ධයෙන් කලාපීය විෂමතා, පුහුණු සෞඛ්‍ය වෘත්තිකයින්ගේ හිඟය, රසායනාගාර සහ පරීක්ෂණ ධාරිතාවන් පිළිබඳ සීමා සෞඛ්‍ය අංශයේ අභියෝග ලෙස තවදුරටත් පැවතුණි. තවද, දිට්ටා සුළු කුණාටුවෙන් සෞඛ්‍ය අංශයට සැලකිය යුතු බලපෑමක් සිදු වූ අතර, රජයේ සෞඛ්‍ය යටිතල පහසුකම් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම, නැවත ස්ථානගත කිරීම සහ ආපදාවන්ට ඔරොත්තු දෙන අයුරින් නැවත ගොඩනැගීම සඳහා සැලකිය යුතු පිරිවැයක් දැරීමට සිදු වනු ඇත. සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව සහ සමානාත්මතාව වර්ධනය කරමින් වඩාත් යහපත් සෞඛ්‍ය ප්‍රතිඵල අත්කර ගැනීම සඳහා, ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා ශක්තිමත් කිරීම, රෝග නිවාරණ වැඩසටහන් ව්‍යාප්ත කිරීම, ඩිජිටල් සෞඛ්‍ය පද්ධති වැඩිදියුණු කිරීම, තිරසාර සෞඛ්‍ය මූල්‍යකරණයක් සහතික කිරීම සහ පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය සේවාවන්හි නියාමන අධීක්ෂණය ඉහළ නැංවීම තවදුරටත් අත්‍යවශ්‍ය කරුණු ලෙස හඳුනා ගැනේ.

සමාජ ආරක්ෂණ ජාල

අවදානමට ලක්විය හැකි ජන කොටස් සඳහා සුබසාධනය සහතික කරමින්, අවශ්‍යතාවයන් ඇති පුරවැසියන් ඉලක්ක කර ආධාර ලබා දීම පුළුල් කිරීම මගින් රජය සිය සමාජ ආරක්ෂණ ජාල අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යෑමට පියවර ගත්තේය. ඒ අනුව, 2025 වසරේ දී අස්වැසුම යෝජනා ක්‍රමය හරහා ප්‍රතිලාභී පවුල් මිලියන 2.0කට ප්‍රතිලාභ සලසා ඇති අතර, ඒ සඳහා රුපියල් බිලියන 148.4ක මුදලක් වැය වී ඇත. මීට සාපේක්ෂව, 2024 වසරේ දී ප්‍රතිලාභී පවුල් මිලියන 1.8කට රුපියල් බිලියන 145.6ක මුදල් ප්‍රතිලාභ සපයා ඇත. තවද, සමාජ ආරක්ෂණ ජාල පුළුල් කිරීමේ අරමුණින්, සුබසාධන ප්‍රතිලාභ සහ ඉන් ආවරණය වන පිරිස ඉහළ නැංවීමට, 2024 වසරේ දෙසැම්බර් සහ 2025 වසරේ මාර්තු සහ දෙසැම්බර් මාසවල දී අස්වැසුම යෝජනා ක්‍රමය සම්බන්ධ සංශෝධන හඳුන්වා දෙන ලදී. 2025 වසරේ දෙසැම්බර් මාසයේ නිකුත් කළ අති විශේෂ ගැසට්

පත්‍රය අනුව, මෙම යෝජනා ක්‍රමය මගින්, 2026 වසරේ සහ 2027 වසරේ මුල් භාගයේ දී ප්‍රතිලාභී පවුල් මිලියන 1.92කට සහ ආබාධ සහිත පුද්ගලයන්, අවිනිශ්චිත සම්භවයක් සහිත නිදන්ගත වකුගඩු රෝගීන් සහ වයෝවෘද්ධ පුරවැසියන් ආවරණය වන පරිදි පුද්ගලයින් මිලියන 1.27කට දීමනා ලබා දීම මෙම යෝජනා ක්‍රමය මගින් ඉලක්ක කර ඇත. තවද, සුබසාධන ප්‍රතිලාභ වැඩසටහන යටතේ ගෙවනු ලබන ප්‍රතිලාභ ඉහළ නංවන ලදී. ඒ අනුව, 'දුප්පත්' සහ 'අන්ත දිළිඳු' කාණ්ඩවලට අයත් පවුල් ඒකක සඳහා ලබාදෙන මාසික දීමනාව 2025 වසරේ ජනවාරි මාසයේ සිට, පිළිවෙලින්, රුපියල් 8,500 සිට රුපියල් 10,000ක් දක්වා සහ රුපියල් 15,000 සිට රුපියල් 17,500ක් දක්වා ඉහළ නංවන ලදී. තවද, ආබාධ සහිත පුද්ගලයින් සහ අවිනිශ්චිත සම්භවයක් සහිත නිදන්ගත වකුගඩු රෝගීන් සඳහා ලබා දෙන දීමනාව රුපියල් 7,500 සිට රුපියල් 10,000ක් දක්වා සහ වයෝවෘද්ධ පුරවැසියන් සඳහා ලබා දෙන මාසික දීමනාව රුපියල් 3,000 සිට රුපියල් 5,000ක් දක්වා ඉහළ නංවන ලදී.

ආයතන කිහිපයක් හරහා විවිධ කාණ්ඩවලට අදාළව දීමනා ලබා ගන්නා පුද්ගලයින් පිළිබඳ තොරතුරු පද්ධතිමය වශයෙන් ඒකාබද්ධ කිරීම සහතික කිරීම පිණිස එම දත්ත ඒකාබද්ධ සමාජ ආරක්ෂණ ලියාපදිංචි ලේඛනයකට ඇතුළත් කිරීමට පියවර ගෙන ඇත. මෙම ක්‍රියාවලිය තවදුරටත් ශක්තිමත් කිරීමේ අරමුණින්, කාණ්ඩගත දීමනා මධ්‍යගතව සිදුකිරීමට පහසුකම් සැලසීම සඳහා, ඒකාබද්ධ සුබසාධන කළමනාකරණ පද්ධතිය (Integrated Welfare Management System) වෙත සමාජ ආරක්ෂණ ලියාපදිංචි ලේඛනය සම්බන්ධ කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී. මෙම ක්‍රමවේදය, 2026 වසර මැද භාගයේ සිට ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. තවද, ගෙවීම් ක්‍රියාවලිය සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිලාභී තොරතුරු වේගවත්ව එක්රැස් කිරීමට සහ යාවත්කාලීන කිරීමට හැකිවන පරිදි සංගණන සහ තොරතුරු නැවත සහතික කිරීමේ කටයුතු සඳහා ජංගම දුරකථන යෙදවුමක් නිර්මාණය කර ඇත. මීට අමතරව, ජාතික ආපදා ප්‍රතිචාර රාමුව යටතේ, හදිසි ආපදා තත්වවලින් බලපෑමට පත්වන ජන කොටස් සඳහා නිසි කලට සහාය දැක්වීමට, ආපදා සඳහා ප්‍රතිචාර දක්වන සමාජ ආරක්ෂණ (Shock-Responsive Social Protection) යාන්ත්‍රණයක් මේ වනවිට සකස් කෙරෙමින් පවතී. මේ වන විට කාන්තා හා ළමා කටයුතු අමාත්‍යාංශය, ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ එක්ව, ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය පදනම් කරගත් අයවැයකරණය පිළිබඳ නව පනත් කෙටුම්පතක් සම්පාදනය කරමින් සිටියි.

2025 වසරේ දී මෙම අමාත්‍යාංශය විසින් අවදානමට ලක්විය හැකි ජන කොටස්වල කාන්තා මූලික පවුල් සවිබල ගන්වමින් කාන්තාවන් අතර ව්‍යවසායකත්වය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා වැඩසටහන් දියත් කරන ලදී. මේ අතර, ගර්භණි සහ කිරිදෙන මව්වරුන් සඳහා පෝෂණ සහ ආහාර දීමනා වැඩසටහන්, පෙර පාසල් ළමයින් සහ පූර්ව ළමාවිය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන සඳහා උදෑසන ආහාර වැඩසටහන්, පෙර පාසල් ගුරුවරුන් සඳහා ප්‍රතිලාභ සලසන වැඩසටහන් සහ මුල් ළමාවිය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන තුළ සිටින ළමුන් සඳහා මූල්‍යාධාර ලබාදෙන වැඩසටහන් 2025 වසර තුළ දී අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කෙරිණි.

සමාජ ආරක්ෂණ ජාලවල ආවරණය සහ ප්‍රතිලාභ වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා සැලකිය යුතු ප්‍රයත්නයක් ගෙන තිබුණ ද, විශේෂයෙන් ම ප්‍රතිලාභීන් ඉලක්ක කර ගැනීම ශක්තිමත් කිරීම වැනි අංශ තවදුරටත් වැඩි දියුණු කරගැනීමට අවකාශයක් පවතී. අවදානමට ලක්විය හැකි සියලුම ජනකොටස් ප්‍රමාණවත් ලෙස ආවරණය වන බව සහතික කිරීම සඳහා, ප්‍රතිලාභීන් තෝරා ගැනීමේ ක්‍රමවත් සමාලෝචන සහ ඵලදායී මෙන්ම විනිවිදභාවයකින් යුත් පැමිණිලි විභාග කිරීමේ යාන්ත්‍රණයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම තීරණාත්මක වේ. එමෙන්ම, රජයේ ආධාර මත අනවශ්‍ය ලෙස දීර්ඝකාලීනව යැපීම අවම කිරීමට සහ සමාජ ආරක්ෂණ වැඩසටහන්වල ඵලදායීතාවය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා, ප්‍රතිලාභීන් සවිබල ගැන්වීමට මෙන්ම ප්‍රතිලාභීන් ක්‍රමවත්ව සමාජ ආරක්ෂණ ජාල වෙතින් ඉවත්වීමේ යාන්ත්‍රණයන් හඳුන්වා දීම ද තීරණාත්මක වේ.

1.3 මුදල් අංශයේ ප්‍රවණතා

1.3.1 වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික

2025 වසර අග භාගයේ දී කෙටි කාලීන පොලී අනුපාතිකවල ඇති වූ තාවකාලික ඉහළ යෑම් හේතුවෙන් වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික සුළු වශයෙන් ඉහළ යෑමක් පෙන්නුම් කළ ද, 2025 වසර තුළ දී සමස්තයක් ලෙස වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික අඛණ්ඩව පහළ ගියේය. අඛණ්ඩව පැවති ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය, අඩු උද්ධමන වාතාවරණය, මනාව පාලනය වූ උද්ධමන අපේක්ෂා සහ රටේ ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම් ඉහළ යෑම මධ්‍යයේ අවදානම් අධිමිල පහළ යෑම, 2025 වසර තුළ දී වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතිකවල සමස්ත පහළ යෑම සඳහා හේතු විය. 2023 ජූනි මාසයේ සිට 2024 වසර දක්වා කාලය තුළ ප්‍රතිශතාංක 7.75කින් පමණ සැලකිය යුතු ලෙස අයුරින් ලිහිල් කළ මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය, 2025 වසරේ දී එක්දින ප්‍රතිපත්ති පොලී

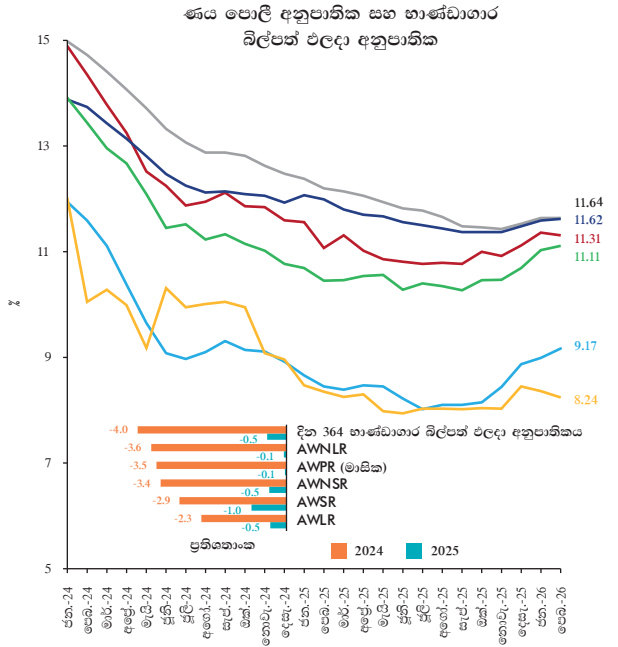
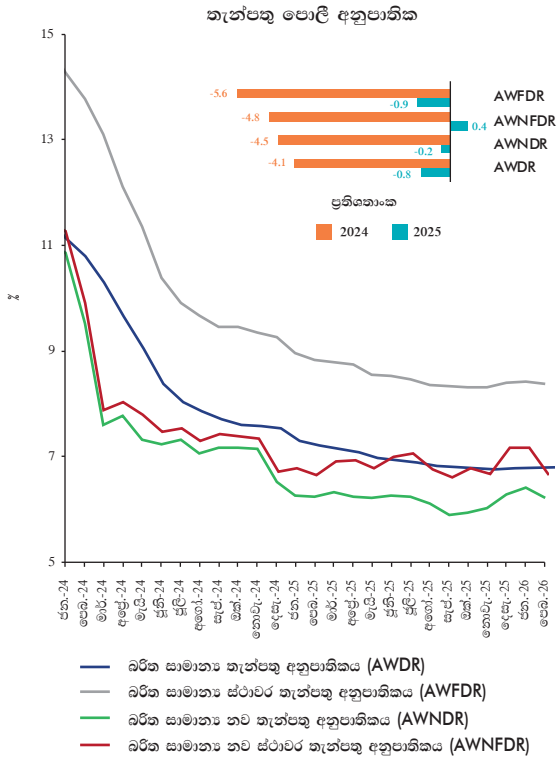
අනුපාතිකය ප්‍රතිශතාංක 0.25කින් අඩු කිරීමත් සමඟ තවදුරටත් ලිහිල් කෙරිණි. එක්දින ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය අඩු කිරීමට අනුකූලව බර්ත සාමාන්‍ය ඒකෂණ මුදල් අනුපාතිකය ද අඩු වූ අතර, 2025 වසරේ ජූලි මැද භාගය දක්වා එය එක්දින ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකයට සමපාතව පැවතුණි. මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය නොවෙනස්ව පැවතුණ ද, දේශීය මුදල් වෙළඳපොළ සහභාගිත්ව ආයතන අතර අඛණ්ඩව පැවති ද්‍රවශීලතාව බෙදී යෑමේ අසමතුලිතතාව හේතුකොටගෙන බර්ත සාමාන්‍ය ඒකෂණ මුදල් අනුපාතිකය ක්‍රමයෙන් ඉහළ ගිය අතර, 2025 වසර අවසානය වන විට එය එක්දින ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකයට වඩා ප්‍රතිශතාංක 0.29ක් ඉහළින් පැවතුණි. ද්‍රවශීලතා අතිරික්තය තවදුරටත් ඉහළ යෑමත් සමඟ ද්‍රවශීලතාව බෙදී යෑමේ අසමතුලිත බව ලිහිල් වීම හේතුවෙන් 2026 වසර ආරම්භයේ දී මෙම තත්ත්වය සමනය විය. කෙටිකාලීන පොලී අනුපාතික සහ රජයේ සුරැකුම්පත් මත ඵලදා අනුපාතික තාවකාලිකව ඉහළ යෑමත් සමඟ 2025 වසරේ අවසාන භාගයේ දී පොලී අනුපාතික හැසිරීමෙහි ඇතැම් විෂමතා දක්නට ලැබුණ ද තැන්පතු සහ ණය පොලී අනුපාතික ඇතුළු අනෙකුත් වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික එම වසර තුළ දී සමස්තයක් ලෙස අඩු විය.

බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු වෙතැති පොලී උපයන සමස්ත තැන්පතුවලට අදාළ පොලී අනුපාතික, එනම් බර්ත සාමාන්‍ය තැන්පතු අනුපාතිකය සහ බර්ත සාමාන්‍ය ස්ථාවර තැන්පතු අනුපාතිකය, පිළිවෙළින්, ප්‍රතිශතාංක 0.75කින් සහ 0.86කින් අඩු විය. බර්ත සාමාන්‍ය තැන්පතු අනුපාතිකය සහ බර්ත සාමාන්‍ය ස්ථාවර තැන්පතු අනුපාතිකය වසර මුළුල්ලේ අඛණ්ඩව අඩු වීමේ ප්‍රවණතාවක් පෙන්නුම් කළ අතර, 2025 වසරේ දෙසැම්බර් මාසයේ දී සුළු වශයෙන් ඉහළ යෑමක් දක්නට ලැබුණි. 2025 පළමු භාගයේ දී නව තැන්පතු අනුපාතික ශීඝ්‍රයෙන් පහළ ගිය නමුත් 2025 සැප්තැම්බර් මාසයේ සිට යම් ඉහළ යෑමේ ප්‍රවණතාවක් පෙන්නුම් කළේය. එම ඉහළ යෑම, වසරේ දෙවන භාගයේ දී දක්නට ලද සැලකිය යුතු ණය ප්‍රසාරණයට සහාය වීමේ අරමුණින් බැංකු අතර අරමුදල් රැස් කිරීම සඳහා වූ තරඟකාරීත්වය වැඩි වීමත් සමඟ තැන්පතු පිරිවැය මත ඇති වූ ඉහළ පීඩනය මෙමගින් පිළිබිඹු විය. ඒ අනුව, 2025 වසර තුළ දී බර්ත සාමාන්‍ය නව ස්ථාවර තැන්පතු අනුපාතිකය ප්‍රතිශතාංක 0.45ක ඉහළ යෑමක් වාර්තා කළේය. නව තැන්පතු මත පොලී අනුපාතික, 2025 වසර අග භාගයේ දී ඉහළ ගිය ද, බර්ත සාමාන්‍ය නව තැන්පතු අනුපාතිකය වසර තුළ දී ප්‍රතිශතාංක 0.23ක පහළ යෑමක් වාර්තා කළේය.

1.12 රූප සටහන

තෝරාගත් වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතිකවල හැසිරීම

සටහන: කීරු ප්‍රස්ථාර මගින් 2024 සහ 2025 වසරවල දී පොලී අනුපාතික වල වාර්ෂික වෙනස්වීම් කීරුප්‍රස්ථාරය වේ.

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යාලය

ප්‍රමුඛ ගනුදෙනුකරුවන්ට ලබා දෙන කෙටි කාලීන ණය සඳහා අදාළ වන බරිත සාමාන්‍ය ප්‍රමුඛ ණය පොලී අනුපාතිකය 2025 වසර පළමු භාගයේ දී පුළුල් ලෙස පහළ මට්ටමක ස්ථායීව පැවතිය ද වසරේ අවසාන භාගයේ දී යම් ඉහළ යෑමේ පීඩනයක් පෙන්නුම් කළේය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, 2025 ජූලි මැද භාගය දක්වා ප්‍රතිශතයක එකකට වඩා වැඩි අඩු වීමක් පෙන්නුම් කළ සතිපතා බරිත සාමාන්‍ය ප්‍රමුඛ ණය පොලී අනුපාතිකය, වසර අවසානයේ දී ප්‍රතිශතයක 0.17ක වාර්ෂික ඉහළ යෑමක් වාර්තා කළේය. මේ අතර, බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු විසින් මාසයක් තුළ සපයන ලද සියලුම ණය සහ අත්තිකාරම් මත පදනම් වූ බරිත සාමාන්‍ය ණය පොලී අනුපාතිකය සහ සියලුම නව ණය සහ අත්තිකාරම් මත පදනම් වූ බරිත සාමාන්‍ය නව ණය පොලී අනුපාතික 2024 වසරේ දී, පිළිවෙළින්, වාර්තා කළ ප්‍රතිශතයක 2.28ක සහ ප්‍රතිශතයක 3.61ක සැලකියයුතු පහළ යෑමට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී, පිළිවෙළින්, ප්‍රතිශතයක 0.45කින් සහ ප්‍රතිශතයක 0.08කින් පහත වැටුණි.

මේ අතර, ක්ෂුද්‍ර, කුඩා සහ මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සඳහා ලබාදුන් ණය සඳහා අදාළ පොලී අනුපාතික වලද මෙම වසර තුළ දී සමුච්චිත පහළ යාමක් සිදු විය. ඒ අනුව, බලපත්‍රලාභී බැංකු විසින් ක්ෂුද්‍ර, කුඩා සහ මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර අංශයට මාසයක් තුළ ලබාදුන් නව ණය සහ අත්තිකාරම් මත පදනම් වූ පොලී අනුපාතිකය (බරිත සාමාන්‍ය කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර නව ණය පොලී අනුපාතිකය) මෙන්ම බලපත්‍රලාභී බැංකු විසින් ක්ෂුද්‍ර, කුඩා සහ මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර අංශයට ලබා දුන් සියලුම ණය සහ අත්තිකාරම් මත පදනම් වූ ණය පොලී අනුපාතිකය (බරිත සාමාන්‍ය කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ණය පොලී අනුපාතිකය) වසර තුළ දී, පිළිවෙළින්, ප්‍රතිශතයක 0.47කින් සහ ප්‍රතිශතයක 0.95කින් අඩු විය. කෙසේ වුවද, 2025 වසර මුළුල්ලේ අඩු වීමක් පෙන්නුම් කළ බරිත සාමාන්‍ය කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ණය පොලී අනුපාතිකය ද ඉහත සාකච්ඡා කළ අනෙකුත් වෙළඳපොළ ණය සහ තැන්පතු පොලී අනුපාතික ඉහළ යෑමට සමගාමීව 2025 වසරේ දෙසැම්බර් මාසයේ දී ඉහළ යෑමක් වාර්තා කළේය.

1.7 සංඛ්‍යා සටහන
පොලී අනුපාතිකවල හැසිරීම

පොලී අනුපාතිකය	වාර්ෂිකව (%)		
	2024 අවසානයට	2025 අවසානයට	ප්‍රතිශතාංක වෙනස
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය			
එක්දින ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය (OPR) (අ)	8.00	7.75	-0.25
නිත්‍ය පහසුකම් අනුපාතිකය (අ)			
නිත්‍ය කැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR)	7.50	7.25	-0.25
නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR)	8.50	8.25	-0.25
බරිත සාමාන්‍ය ඒකමණ මුදල් අනුපාතිකය	8.00	8.04	0.04
රජයේ සුරැකුම්පත් මත ඵලදා අනුපාතික			
ප්‍රාථමික වෙළඳපොළ (ආ)			
හාණ්ඩාගාර බිල්පත්			
දින 91	8.62	7.74	-0.88
දින 182	8.77	8.27	-0.50
දින 364	8.96	8.45	-0.51
හාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර			
වසර 2	13.83 (ඇ)	-	-
වසර 3	11.63 (ඇ)	8.85 (ඇ)	-2.78
වසර 4	10.42 (ඇ)	9.55 (ඇ)	-0.87
වසර 5	10.75 (ඇ)	9.80 (ඇ)	-0.95
වසර 10	-	10.67 (ඇ)	-
ද්විතියික වෙළඳපොළ			
හාණ්ඩාගාර බිල්පත්			
දින 91	8.43	7.61	-0.82
දින 182	8.61	7.84	-0.77
දින 364	8.81	8.07	-0.74
හාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර			
වසර 2	9.31	8.66	-0.65
වසර 3	9.87	9.15	-0.72
වසර 4	10.30	9.54	-0.76
වසර 5	10.61	9.79	-0.82
වසර 10	11.27	10.70	-0.57
කැන්පතු පොලී අනුපාතික			
බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු (ඉ)			
ඉතිරිකිරීමේ කැන්පතු	0.25-9.00	0.25-9.00	-
එක් අවුරුදු ස්ථාවර කැන්පතු (ඊ)	2.50-18.39	2.50-12.00	-
බරිත සාමාන්‍ය කැන්පතු අනුපාතිකය	7.53	6.78	-0.75
බරිත සාමාන්‍ය ස්ථාවර කැන්පතු අනුපාතිකය	9.27	8.41	-0.86
බරිත සාමාන්‍ය නව කැන්පතු අනුපාතිකය	6.52	6.29	-0.23
බරිත සාමාන්‍ය නව ස්ථාවර කැන්පතු අනුපාතිකය	6.57	7.02	0.45

පොලී අනුපාතිකය	වාර්ෂිකව (%)		
	2024 අවසානයට	2025 අවසානයට	ප්‍රතිශතාංක වෙනස
අනෙකුත් මූල්‍ය ආයතන (උ)			
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව			
ඉතිරිකිරීමේ කැන්පතු	3.00	3.00	-
එක් අවුරුදු ස්ථාවර කැන්පතු	7.00	6.75	-0.25
මුදල් සමාගම් (ඌ)			
ඉතිරිකිරීමේ කැන්පතු	3.91-6.03	3.99-6.06	-
එක් අවුරුදු ස්ථාවර කැන්පතු	9.23-11.00	8.68-10.36	-
ණය පොලී අනුපාතික			
බලපත්‍රලාභී බැංකු (එ)			
බරිත සාමාන්‍ය කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර ණය පොලී අනුපාතිකය	12.48	11.53	-0.95
බරිත සාමාන්‍ය කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර නව ණය පොලී අනුපාතිකය	11.59	11.12	-0.47
බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු (ඉ)			
බරිත සාමාන්‍ය ප්‍රමුඛ ණය පොලී අනුපාතිකය - මාසික	8.92	8.87	-0.05
බරිත සාමාන්‍ය ණය පොලී අනුපාතිකය	11.93	11.48	-0.45
බරිත සාමාන්‍ය නව ණය පොලී අනුපාතිකය	10.77	10.69	-0.08
බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු (උ)			
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව	12.75-18.00	6.75-13.50	-
රාජ්‍ය උකස් හා අයෝජන බැංකුව (ඒ)	9.00-20.00	9.00-18.50	-
මුදල් සමාගම් (ඌ)			
මූල්‍ය කල්බදු	10.99-31.75	12.76-33.98	-
සාමාන්‍ය ණය වෙළඳපොළ			
ණයකර	12.00-15.25	9.75-13.15	-
වාණිජ පත්‍රිකා	12.00-13.75	11.00-12.20	-

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව අදාළ මූල්‍ය ආයතන කොළඹ කොටස් හුවමාරුව රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යාලය

- (අ) 2024 නොවැම්බර් 27වන දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි, එක්දින ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය ලෙස අර්ථ දැක්වේ. මහ බැංකුව විසින් කලින් තීරණය කරන ලද ආන්තික සමග, නිත්‍ය කැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය සහ නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය එක්දින ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකයට සම්බන්ධ කර ඇත.
- (ආ) ආසන්නතම වෙන්දේසියේ දී නිකුත් කළ බරිත සාමාන්‍ය ඵලදා අනුපාතිකය
- (ඇ) 2024 වසරේදී අවසාන ප්‍රාථමික වෙන්දේසිය: වසර 2 - ජන.11 | වසර 3 - නොවැ.12 | වසර 4 - දෙසැ.30 | වසර 5 - දෙසැ.12
- (ඈ) 2025 වසරේදී අවසාන ප්‍රාථමික වෙන්දේසිය: වසර 3 - මැයි.29 | වසර 4 - දෙසැ.11 | වසර 5 - දෙසැ.30 | වසර 10 - දෙසැ.11
- (ඉ) වාණිජ බැංකු විසින් සපයන ලද පොලී අනුපාතික මත පදනම් වේ.
- (ඊ) ඇතැම් වාණිජ බැංකු විසින් ලබාදෙන ලද විශේෂ පොලී අනුපාතික මෙහි උපරිම පොලී අනුපාතික වේ.
- (උ) තෝරාගත් අනෙකුත් මූල්‍ය ආයතන විසින් සපයන ලද පොලී අනුපාතික මත පදනම් වේ.
- (ඌ) පොලී අනුපාතික පරාසයන් බලපත්‍රලාභී මුදල් සමාගම් විසින් අදාළ මාසයේ දී කැන්පතු ලබා ගැනීම සහ ණය ලබා දීම සඳහා ඉදිරිපත් කරනු ලබන උපරිම සහ අවම සාමාන්‍ය පොලී අනුපාතික මත පදනම් වේ. 2025 වසර සඳහා දත්ත නාවකාලික වේ.
- (එ) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු හා බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු විසින් සපයන ලද පොලී අනුපාතික මත පදනම් වේ.
- (ඒ) නිවාස කටයුතු සඳහා දෙන ලද ණය පමණි.

1

මේ අතර, අනෙකුත් වෙළඳපොළ ණය පොලී අනුපාතිකවල පහළ යෑමට සාපේක්ෂව, ක්ෂුද්‍ර හා කුඩා පරිමාණ ණය ගැනුම්කරුවන් සඳහා ලබා දෙන ණය සඳහා වූ පොලී අනුපාතිකවල අඩු වීම පහළ මට්ටමක පැවති අතර, එමගින් එම අංශයේ ණය ලබාදීම් වලට අදාළව පවතින ආවේණික වූ අවදානම් තත්ත්වයන් සහ එවැනි ණය ලබාදීම්වල ව්‍යුහමය ලක්ෂණ පිළිබිඹු වේ. නාමික වෙළඳපොළ ණය පොලී අනුපාතිකවල සමුච්චිත වශයෙන් පහළ යෑමක් වාර්තා වුවද, පැවති අවධිමත සහ අඩු උද්ධමන තත්ත්වය හේතුවෙන් වාර්තා වූ උද්ධමන අගයන්වලට සාපේක්ෂව මනිනු ලබන මූර්ත පොලී අනුපාතික 2025 වසරේ දී අඛණ්ඩව ධන අගයක පැවතිණි.

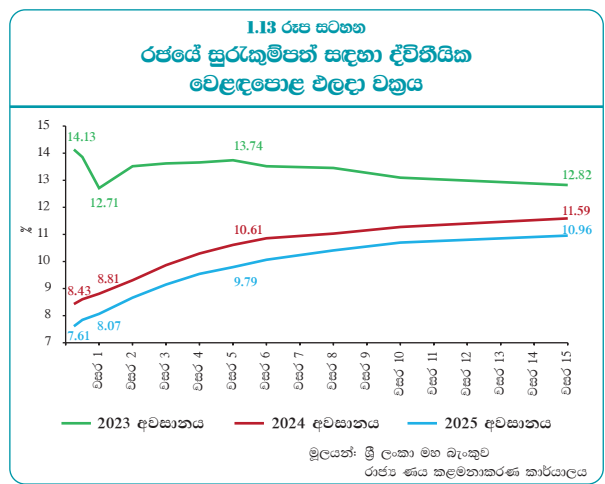
රජයේ සුරැකුම්පත් ඵලදා අනුපාතික

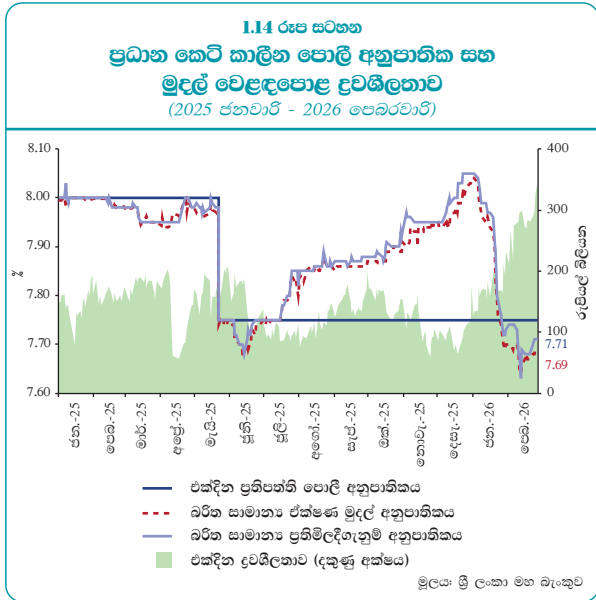
රජයේ සුරැකුම්පත් මත ඵලදා අනුපාතිකවල 2024 වසරේ දක්නට ලැබුණු සැලකිය යුතු අඩු වීමට සාපේක්ෂව, විශේෂයෙන් වසර අවසානයේ දී දක්නට ලැබුණු තාවකාලික ඉහළ යෑම් මධ්‍යයේ, 2025 වසර තුළ දී ඵලදා අනුපාතික මන්දගාමී ලෙස පහළ ගියේය. 2025 මැයි මාසයේ දී ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික අඩු කිරීමට පසු සැලකියයුතු ලෙස භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ඵලදා අනුපාතික අඩු වීමත් සමඟ, 2025 වසර තුළ දී සමස්තයක් ලෙස ප්‍රාථමික වෙන්දේසිවල සියලුම කල්පිරීම්වලට අදාළ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ඵලදා අනුපාතික, ප්‍රතිශතාංක 0.50ත්-0.88ත් අතර ප්‍රමාණයකින් අඩු විය. වසර තුළ දී දක්නට ලැබුණු රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්යසාධනයෙහි වර්ධනය ද මේ සඳහා සහාය විය. කෙසේ වෙතත්, දිව්වා සුළු කුණාටුවෙන් පසු සිදු කරන ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතුවලට මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන සපයා ගැනීම සඳහා රජය විසින් සිදු කරනු ලබන ණය ගැනීම් ඉහළ යනු ඇතැයි වූ වෙළඳපොළ අපේක්ෂාවන් ද සුළු වශයෙන් කිසියම් දුරකට පිළිබිඹු කරමින් ඵලදා අනුපාතික 2025 දෙසැම්බර්

මාසයේ දී කැපී පෙනෙන අයුරින් ඉහළ ගියේය. එසේ වුවද, 2026 වසර ආරම්භයේ දී භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ඵලදා අනුපාතික සමස්තයක් ලෙස යම් ලිහිල් වීමක් පෙන්නුම් කළේය. භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ඵලදා අනුපාතිකවල ප්‍රවණතාව අනුව යමින්, තාවකාලිකව යම් විචලනයක් පැවතිය ද, භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර ඵලදා අනුපාතිකයන් ද 2025 වසර තුළ දී පහළ ගියේය. 2025 වසරේ දී භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම්වලින් බහුතරයක් මැදිකාලීන සහ දිගුකාලීන කල්පිරීම් වූ අතර, එමගින් දිගු කාලීන මූල්‍ය උපකරණ සඳහා ආයෝජකයින් තුළ ඇති උනන්දුව සහ සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන් සම්බන්ධයෙන් ආයෝජකයින්ගේ විශ්වාසය ඉහළ යෑම පිළිබිඹු කරයි. සමස්තයක් වශයෙන්, සියලුම කල්පිරීම් වලට අදාළ ඵලදා අනුපාතික වසර තුළ දී ප්‍රතිශතාංක 0.7ත්-2.8ත් අතර ප්‍රමාණයකින් පහත වැටී ඇත. ඒ අනුව, අවදානම් අධිමිල අඩුවීම සහ සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන් වර්ධනය වීම පිළිබිඹු කරමින් ද්විතීයික වෙළඳපොළ ඵලදා චක්‍රය 2024 වසර අවසානයට සාපේක්ෂව 2025 වසර අවසානයේ දී පහළට විතැන් වී ඇත.

1.3.2 දේශීය මුදල් වෙළඳපොළ ද්‍රවශීලතාව

ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරයට සමගාමීව 2025 වසර පුරා දේශීය මුදල් වෙළඳපොළ තුළ ද්‍රවශීලතාව අතිරික්ත මට්ටමක පැවතුණි. විදේශ සංචිත ශක්තිමත් කිරීම සහ විනිමය අනුපාතිකයේ අනිසි විචලනයන් අවම කිරීම සඳහා මහ බැංකුව විසින් සිදු කරන ලද ශුද්ධ විදේශ විනිමය මිලදී ගැනීම් හරහා වෙළඳපොළ වෙත රුපියල් ද්‍රවශීලතාව සැපයීම මෙම අතිරික්ත ද්‍රවශීලතාව සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූ අතර, මහ බැංකුව විසින් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු සමඟ ඇතිකරගත් විදේශ විනිමය හුවමාරු ගනුදෙනු ද අතිරික්ත ද්‍රවශීලතාව සඳහා හේතු විය. කෙසේ වෙතත්, මහජනයා විසින් වාණිජ බැංකු වෙතින් මුදල් ආපසු ගැනීම, මහ බැංකුව සතු භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර මත කුපන් පොලී ආදායම් ලැබීම සහ රජයේ විදේශ ණය සේවාකරණය සඳහා මහ බැංකුවෙන් විදේශ විනිමය මිලදී ගැනීම සඳහා රජය විසින් රුපියල් ද්‍රවශීලතාව භාවිත කිරීම හේතුවෙන් දේශීය මුදල් වෙළඳපොළ ද්‍රවශීලතාව යම් ප්‍රමාණයකට අඩු විය. ඒ අනුව, 2024 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 93.2ක් වූ සාමාන්‍ය ද්‍රවශීලතා අතිරික්තයට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී සාමාන්‍ය ද්‍රවශීලතා අතිරික්තය රුපියල් බිලියන 136.4ක් විය. 2025 වසරේ දී සමස්තයක් ලෙස ද්‍රවශීලතා අතිරික්තයක් වාර්තා වූව ද එහි යම් තාවකාලික විචලනයන් දක්නට ලැබුණි. දේශීය මුදල් වෙළඳපොළෙහි අඛණ්ඩ ද්‍රවශීලතා අතිරික්තයක් පැවතීම හේතුවෙන් විවට වෙළඳපොළ කටයුතු හරහා

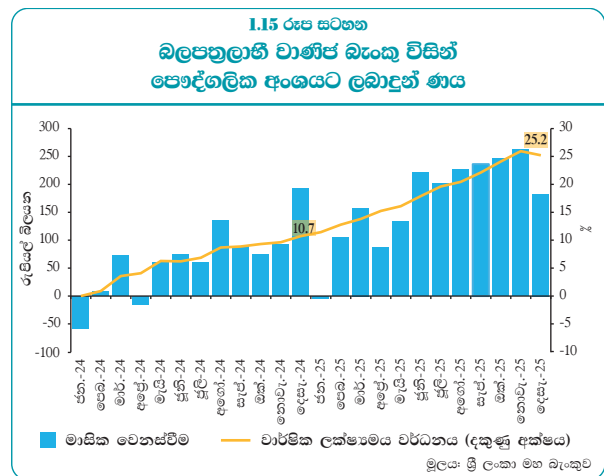
ද්‍රවශීලතාව සැපයීමේ අවශ්‍යතාවක් නොවූ අතර, එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 2025 වසරේ ජනවාරි මාසයේ දී ප්‍රතිවිකුණුම් වෙන්දේසි අත්හිටුවන ලදී.

සමස්තයක් ලෙස ද්‍රවශීලතා අතිරික්තයක් පැවතිය ද 2025 වසරේ වැඩි කාලයක් පුරා සහභාගිත්ව ආයතන අතර ද්‍රවශීලතාව බෙදී යෑමේ අසමානතාවයක් දක්නට ලැබුණු අතර, එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ද්‍රවශීලතා මට්ටම්වල දක්නට ලද යම් විචලනයන් හේතුවෙන්, විශේෂයෙන් 2025 වසරේ දෙවන භාගයේ දී බරිත සාමාන්‍ය එක්ෂණ මුදල් අනුපාතිකය, එකදින ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය ඉක්මවා ඉහළ මට්ටමක පැවතියේය. වසර තුළ දී විදේශීය බැංකු සැලකිය යුතු ද්‍රවශීලතා අතිරික්තයක් වාර්තා කළ අතර, බොහෝ දේශීය වාණිජ බැංකු අඛණ්ඩව ද්‍රවශීලතා හිඟයකට මුහුණ දුන්නේය. 2025 වසරේ අග භාගයේ දී දිවවා සුළි කුණාටුව ආශ්‍රිත සහන ක්‍රියාමාර්ග හේතුවෙන් රජයේ අරමුදල් අවශ්‍යතා ඉහළ යෑමත් සමඟ රාජ්‍ය බැංකුවල ද්‍රවශීලතා මට්ටම පහත වැටුණු අතර, දේශීය පෞද්ගලික වාණිජ බැංකුවල ද්‍රවශීලතාව යම් වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළේය. 2026 වසර මුල් භාගයේ දී දේශීය මුදල් වෙළඳපොළ සමස්ත ද්‍රවශීලතා අතිරික්තය සැලකිය යුතු අයුරින් ඉහළ ගිය අතර, මහ බැංකුව විසින් සිදු කරන ලද ශුද්ධ විදේශ විනිමය මිලදී ගැනීම් සහ ඒ සමඟ ද්‍රවශීලතාව බෙදී යෑමේ අසමානතාවය ලිහිල් වීම එයට හේතු විය. ඊට ප්‍රතිචාර වශයෙන්, බරිත සාමාන්‍ය එක්ෂණ මුදල් අනුපාතිකය එකදින ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකයට වඩා අඩු මට්ටමකට පහළ ගිය අතර, ඒ හේතුවෙන් 2026 වසරේ පෙබරවාරි මාසයේ සිට දේශීය මුදල් වෙළඳපොළෙන් අතිරික්ත ද්‍රවශීලතාව අවශෝෂණය

කර ගැනීම සඳහා විවට වෙළඳපොළ කටයුතු හරහා ප්‍රතිමිලදී ගැනුම් වෙන්දේසි ක්‍රියාත්මක කිරීමට මහ බැංකුවට සිදු විය.

1.3.3 ණය සමස්ත

බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු විසින් පෞද්ගලික අංශයට ලබා දුන් ණය 2025 වසරේ දී සැලකිය යුතු ලෙස වර්ධනය විය. 2024 වසර තුළ දී පෞද්ගලික අංශයට ලබා දුන් ණය ප්‍රසාරණය 2025 වසර තුළත් අඛණ්ඩව පැවති අතර, 2025 වසරේ ජූනි මාසයේ සිට මෙම ණය ප්‍රසාරණයේ සැලකිය යුතු වර්ධනයක් දක්නට ලැබුණි. ඒ අනුව, 2025 වසරේ දෙසැම්බර් මාසයේ දී සුළු වශයෙන් මන්දගාමී වීමට පෙර, අඛණ්ඩව මාස හයක් රුපියල් බිලියන 200 ඉක්මවා ගිය මාසික ණය ප්‍රසාරණයක් සිදු විය. අඛණ්ඩව පැවති ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය සමඟ පොලී අනුපාතික පහළ යෑම, දේශීය ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රමයෙන් යථා තත්ත්වයට පත් වීම, පෙර පැවති අධික උද්ධමන කාලපරිච්ඡේදයෙන් පසුව ගනුදෙනුවල නාමික වටිනාකම ඉහළ යෑම, සහ 2025 වසර මුල් කාලයේ දී ආනයන සීමා ලිහිල් කිරීමෙන් පසුව, විශේෂයෙන් වාහන ආනයනය ඇතුළු මූල්‍යනය සඳහා පවතින ඉල්ලුම ශක්තිමත් වීම මෙම ණය ප්‍රසාරණය සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. මෙයට අමතරව, රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ප්‍රයත්නයන් පිළිබිඹු කරමින් රාජ්‍ය අංශය වෙත ණය ලබාදීම අඩුවීම හේතුවෙන් පෞද්ගලික අංශය වෙත ණය ලබාදීම සඳහා බැංකුවලට අමතර අවකාශයක් නිර්මාණය විය. ඒ අනුව, මෙතෙක් වාර්තා වී ඇති ඉහළම වාර්ෂික ණය ප්‍රසාරණය වාර්තා කරමින් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු විසින් පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දුන් සමස්ත ණය ප්‍රමාණය 2025 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 2.1කින් පමණ ඉහළ ගියේය. බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු විසින් පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දුන් ණයෙහි වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනය 2024 වසර අවසානයේ වාර්තා වූ

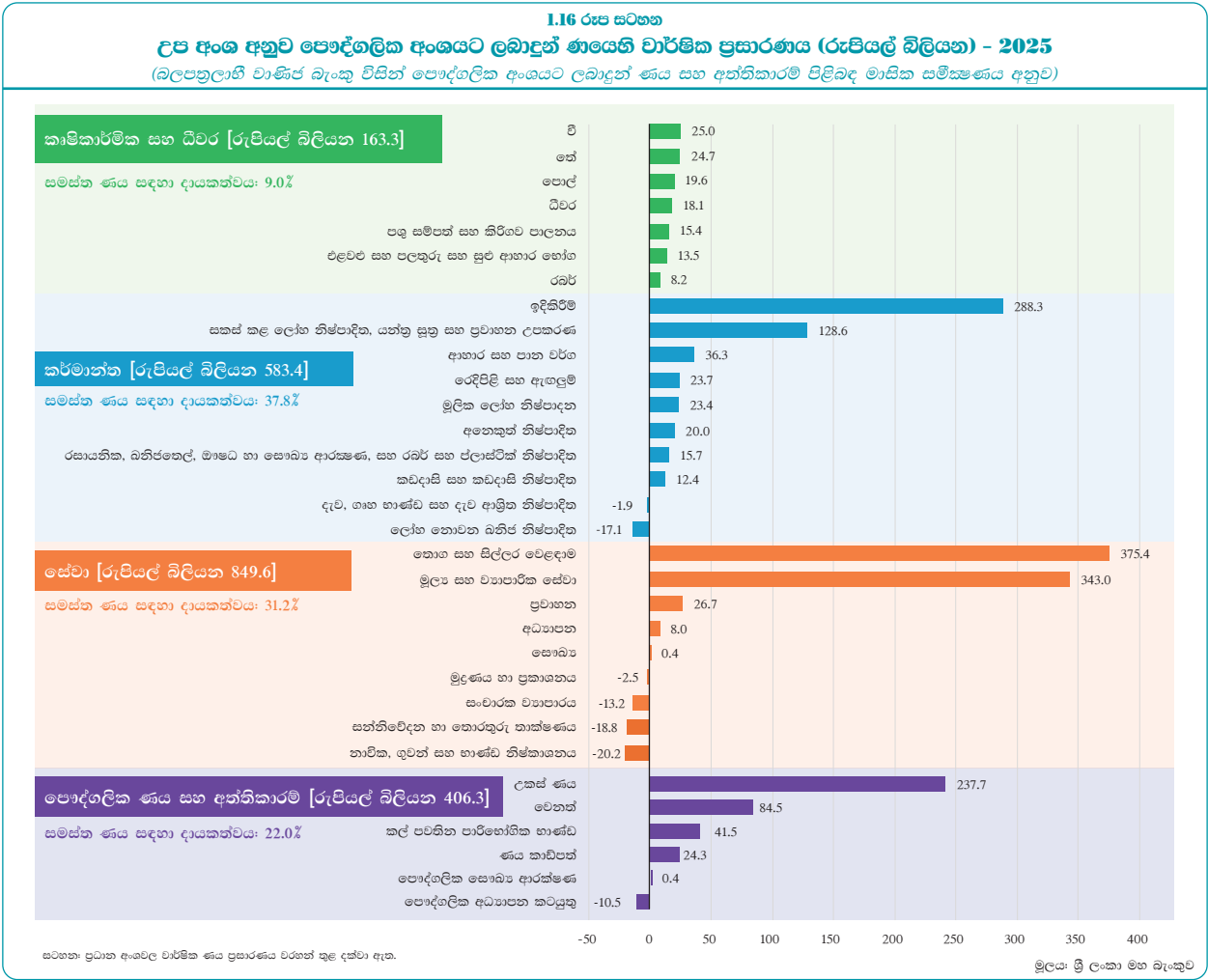

10.7%ට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දෙසැම්බර් මාසය අවසානය වන විට 25.2%ක් විය. මේ අතර, බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු විසින් පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබාදුන් ණය ප්‍රමාණයේ මූර්ත වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනය, 2024 වසර අවසානයේ පැවති 12.7% සිට 2025 වසරේ දෙසැම්බර් අවසානය වන විට 22.6%ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. නාමික අගයන් අනුව පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දුන් ණයෙහි සැලකිය යුතු ලෙස ප්‍රසාරණයක් සිදු වුවද, 2025 වසර අවසානය වන විට එය දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 31.2%ක් ලෙස වාර්තා වූ අතර, එය ආර්ථික අර්බුදයට පෙර පැවති මට්ටමට වඩා පහළ මට්ටමක පවතී. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස රජය වෙත ලබාදුන් ශුද්ධ ණය සහ රජය සතු වාණිජ ව්‍යාපාර වෙත ලබාදුන් ණය ද ඇතුළත් වන බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු විසින් ලබාදුන් සමස්ත දේශීය ණය ප්‍රමාණය 2025 වසර අවසානයට වන විට දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 58.1%ක් ලෙස පැවතුණි. මේ අතර, බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු විසින් පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබාදුන් ණය, 2025 වසර තුළ රුපියල් බිලියන 39.0කින් සුළු වශයෙන් ඉහළ ගිය අතර, 2025 වසර අවසානය වන විට 3.4%ක වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනයක් වාර්තා කළේය. කෙසේ වුවද, මුදල් සමාගම් විසින් පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබාදුන් ණය, රථ වාහන මිලදී ගැනීම සඳහා සහ රන් භාණ්ඩ ඇපයට තබා ලබාගත් මූල්‍යනය ඉහළ යෑම ප්‍රධාන වශයෙන් පිළිබිඹු කරමින්, 2025 වසර තුළ දී රුපියල් බිලියන 788.9කින් ප්‍රසාරණය වූ අතර, 2025 වසර අවසානය වන විට 49.3%ක සැලකිය යුතු වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනයක් වාර්තා කළේය.

ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් යථා තත්ත්වයට පත්වීම පිළිබිඹු කරමින් 2025 වසර තුළ දී දක්නට ලැබූ ණය ප්‍රසාරණය ආර්ථිකයෙහි ප්‍රධාන අංශ¹⁶ වෙත පුළුල් ලෙස ව්‍යාප්ත විය. ඒ අනුව, සේවා අංශය වෙත ලබා දුන් ණය (සමස්ත ණය ප්‍රමාණයෙන් 31%කට පමණ වන) 2025 වසර තුළ විශාලතම ණය ප්‍රසාරණය වාර්තා කරමින් රුපියල් බිලියන 850කින් පමණ වැඩි වූ අතර, එය සමස්ත ණය ප්‍රසාරණයෙන් 42%ක් විය. අර්බුදයෙන් පසු ආර්ථිකය යථා තත්ත්වයට පත්වීම පිළිබිඹු කරමින්, සේවා අංශය තුළ තොග

සහ සිල්ලර වෙළඳාම; මූල්‍ය සහ ව්‍යාපාර සේවා; ප්‍රවාහන; සහ අධ්‍යාපන යන උප අංශවල සැලකිය යුතු ණය වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළේය. බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු මගින් මුදල් සමාගම් වෙත ලබා දෙන ණය ඇතුළත්, මූල්‍ය සහ ව්‍යාපාර සේවා අංශයට ලබා දුන් ණය මගින් අඩු පොලී අනුපාතික වාතාවරණය යටතේ මුදල් සමාගම් ඔවුන්ගේ මූල්‍ය අවශ්‍යතා සඳහා බැංකු මත වැඩි වශයෙන් රඳා පැවතීම සහ විශේෂයෙන්, රථ වාහන මිලදී ගැනීමට සහ රන් භාණ්ඩ ඇපයට තබා ලබාගන්නා මූල්‍යන ආශ්‍රිත ණය ක්‍රියාකාරකම් පුළුල් කිරීම සඳහා එලෙස ලබාගත් අරමුදල් භාවිතා කිරීම පිළිබිඹු කරයි. සේවා අංශයට පසු, කර්මාන්ත අංශය වෙත ලබා දුන් ණය (සමස්ත ණය ප්‍රමාණයෙන් 38%ක් පමණ වන) රුපියල් බිලියන 583කින් පමණ ප්‍රසාරණය වූ අතර, සමස්ත ණය ප්‍රසාරණයෙන් 29%කට එය දායක විය. කර්මාන්ත අංශය තුළ, ඉදිකිරීම් ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රමයෙන් යථා තත්ත්වයට පත්වීම පෙන්නුම් කරමින් ඉදිකිරීම් උප අංශයට ලබා දුන් ණය වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත 18.9%කින් ඉහළ ගියේය. සකස් කළ ලෝහ නිෂ්පාදිත; යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ ප්‍රවාහන උපකරණ; ආහාර සහ පාන වර්ග; රෙදිපිළි සහ ඇඟලුම්; සහ මූලික ලෝහ නිෂ්පාදිත ඇතුළු අනෙකුත් කර්මාන්ත උප අංශවලට ලබාදුන් ණය ද ප්‍රසාරණය වීමක් වාර්තා කළේය. මේ අතර, පෞද්ගලික ණය සහ අන්තිකාරම් ද (සමස්ත ණය ප්‍රමාණයෙන් 22%ක් පමණ වන) වසර තුළ දී සැලකිය යුතු ලෙස රුපියල් බිලියන 406කින් ඉහළ ගිය අතර, එය සමස්ත ණය ප්‍රසාරණයෙන් පහෙන් එකක් පමණ විය. ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් ඉහළ යෑම මධ්‍යයේ පාරිභෝගික වියදම් ඉහළ යෑම පිළිබිඹු කරමින් රන් භාණ්ඩ ඇපයට තබා ලබාගන්නා ණය, කල් පවත්නා පාරිභෝගික භාණ්ඩ මිලදී ගැනීම සඳහා වූ ණය සහ ණය කාඩ්පත් ආශ්‍රිත ණය ඉහළ යෑම මෙම කාණ්ඩය තුළ ණය ප්‍රසාරණයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. අවසාන වශයෙන්, සමස්ත ණය ප්‍රසාරණයෙන් 8%කට පමණ දායක වෙමින්, කෘෂිකාර්මික අංශය වෙත ලබා දුන් ණය (සමස්ත ණය ප්‍රමාණයෙන් 9%ක් පමණ වන) වසර තුළ දී රුපියල් බිලියන 163කින් ප්‍රසාරණය විය. වසර තුළ දී කෘෂිකාර්මික අංශය තුළ වී; හේ; පොල්; සහ ධීවර ඇතුළු ප්‍රධාන උප අංශ සඳහා ලබාදුන් ණය සැලකිය යුතු වර්ධනයක් වාර්තා කළේය. බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු විසින් පෞද්ගලික අංශයට ලබා දුන් ණය සඳහා අදාළ පරිණත කාල අනුව වර්ගීකරණයට අදාළව සැලකීමේදී, 2025 වසර තුළ සිදුවූ සමස්ත ණය ප්‍රසාරණය සඳහා සියයට 50ක පමණ දායකත්වයක් සහිතව කෙටි කාලීන ණය ලබා දීම් වැඩි වශයෙන් දායක වී ඇති අතර, ඉන්පසු පිළිවෙළින් මැදි කාලීන සහ දිගු කාලීන ණය ලබා දීම් සමස්ත ප්‍රසාරණයට දායක වී ඇත.

16 පෙර පැවති "බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු විසින් පෞද්ගලික අංශයට ලබා දුන් ණය සහ අන්තිකාරම් පිළිබඳ කාර්තුමය සමීක්ෂණය" වෙනුවට 2025 අප්‍රේල් මාසයේ හඳුන්වා දුන් "බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු විසින් පෞද්ගලික අංශයට ලබා දුන් ණය සහ අන්තිකාරම් පිළිබඳ මාසික සමීක්ෂණය" මත මෙම කරුණු පදනම් වී ඇත. මෙම වෙනසක් සමඟ, නව මාසික සමීක්ෂණ දත්ත සහ පෙර පැවති කාර්තුමය දත්ත සාප්‍රථ සංසන්දනය කිරීම අපහසු වන අතර, මාසික සමීක්ෂණය හඳුන්වා දුන් කාලය තුළ උප අංශ අතර වාර්තා වූ ණය දත්ත ප්‍රමාණයන් සහ වර්ධන ප්‍රවණතාවල වෙනස්කම්, ප්‍රධාන වශයෙන් බැංකු මට්ටමින් සිදු වූ නැවත වර්ගීකරණ හේතුවෙන් ඇතිවූවක් වන අතර, එමගින් මූලික ප්‍රවණතා පිළිබිඹු නොකරයි.

2025 වසර තුළ බැංකු පද්ධතිය විසින් රජය වෙත සපයන ලද ශුද්ධ ණය රුපියල් බිලියන 15.1කින් සුළු වශයෙන් ඉහළ ගියේය. භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර මත එලදා අනුපාතික පහළ යෑම මධ්‍යයේ මහ බැංකුව සතු රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්වල වෙළඳපොළ වටිනාකම ඉහළ යෑම සමඟ එය මහ බැංකුව විසින් රජය වෙත ලබා දුන් ශුද්ධ ණයෙහි ඉහළ යාමක් ලෙස වාර්තා වීම, 2025 වසර තුළ බැංකු පද්ධතිය විසින් රජය වෙත සපයන ලද ශුද්ධ ණය ඉහළ යෑම සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. කෙසේවෙතත්, මුහුණත අගය අනුව මහ බැංකුව සතු සමස්ත රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්වල වල වටිනාකම වසර තුළ දී රුපියල් බිලියන 6.7කින් පහත වැටුණි. ඒ අනුව, 2025 වසරේ දී මහ බැංකුව විසින් රජය වෙත සපයන ලද ශුද්ධ ණය රුපියල් බිලියන 54.5කින් ඉහළ ගියේය. කෙසේවුවද, වසර තුළ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු විසින් රජය වෙත ලබා දුන් ශුද්ධ ණය රුපියල් බිලියන 39.4ක සමස්ත අඩුවීමක් වාර්තා කළේය. 2024 වසරට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී වාණිජ බැංකු විසින් භාණ්ඩාගාර බිල්පත්

සහ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරවල සිදුකළ ආයෝජන පහළ යෑම සමඟ රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්වල ඔවුන්ගේ ආයෝජන සැලකිය යුතු ලෙස අඩුවීම මේ සඳහා හේතු විය. තවද, ආදායම් රැස්කිරීම් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා වූ රජයේ ප්‍රයත්න හේතුවෙන් රජයේ තැන්පතු ඉහළ යෑම සිදු වූ අතර, එමඟින් රජය විසින් මූල්‍යනය සඳහා වාණිජ බැංකු මත පදනම් වීම අඩු විය. එමෙන්ම, 2025 වසරේ අග භාගයේ දී රජය විසින් නිකුත් කරන ලද එක්සත් ජනපද ඩොලර් මිලියන 50ක¹⁷ දේශීය ඩොලර් බැඳුම්කර තුළ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු විසින් සිදු කරන ලද ආයෝජනද, මෙම වසරේ රජය වෙත සපයන ලද ශුද්ධ ණය තුළ ඇතුළත් වේ. මේ අතර, මුදල් සමීක්ෂණය (M₄)¹⁸ මත පදනම්ව රජය වෙත ලබා දුන් ශුද්ධ ණය ප්‍රසාරණය 2025 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 24.3ක විය. මේ යටතේ, රජයේ සුරැකුම්පත්වල ආයෝජන ඉහළ යෑම

¹⁷ මුහුණත වටිනාකම අනුව.
¹⁸ මූල්‍ය සමීක්ෂණය මගින් බලපත්‍රලාභී මුදල් සමාගම් සහ මහ බැංකුවට අමතරව, බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු සහ මුදල් සමාගම් ඇතුළුව සියලුම තැන්පතු ලබා ගන්නා ආයතන ආවරණය කරමින් මුදල් සැපයුම පිළිබඳ පුළුල් මිනුමක් ලබා දෙයි.

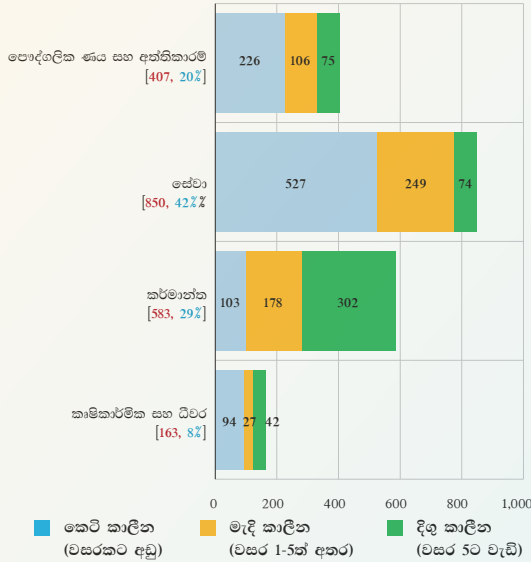
1

1.4 විශේෂාංග රූප සටහන

බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු මගින් පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දුන් ණය පරිණාම කාලය අනුව ව්‍යාප්තිය
(බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු විසින් පෞද්ගලික අංශයට ලබා දුන් ණය සහ අත්තිකාරම් පිළිබඳ මාසික සමීක්ෂණය අනුව)

2025 වසර තුළ පරිණාම කාල අනුව ණය ප්‍රසාරණය
(රුපියල් බිලියන)

සටහන්: 1. එක් එක් අංශයේ වාර්ෂික ණය ප්‍රසාරණය සහ සමස්ත ණය ප්‍රසාරණයට දක්වා ඇති දායකත්වය වශයෙන් තුළ දක්වා ඇත.
2. 2025 වර්ෂය අවසානයේ පෞද්ගලික අංශයේ ණය ප්‍රසාරණය ප්‍රධාන අංශ අනුව වෙබ් යාම පහත පරිදි වේ: කෘෂිකාර්මික (9%), කර්මාන්ත (38%), සේවා (31%), සහ පෞද්ගලික ණය සහ අත්තිකාරම් (22%). එම කාලය තුළ පරිණාම වීමේ කාලය අනුව ණය ව්‍යාප්ත වීම, කෙටි කාලීන (42%), මැදි කාලීන (22%) සහ දිගු කාලීන (36%) ණය වලින් සමන්විත විය.

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

2025 වසර තුළ දී දක්නට ලැබූ පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබාදුන් ණය ප්‍රසාරණය ආර්ථිකයෙහි ප්‍රධාන අංශ අතර බොහෝ දුරට පුළුල් ලෙස ව්‍යාප්ත විය.

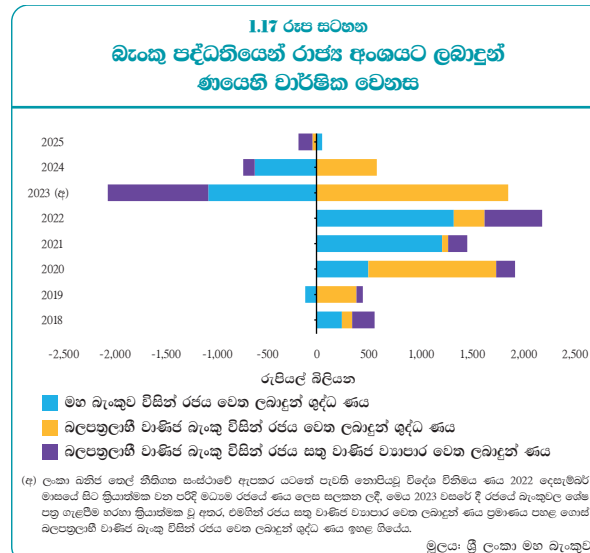
මෙයින් සේවා අංශයෙන් ලබාගත් ණය සහ පෞද්ගලික ණය සහ අත්තිකාරම් හරහා සිදු වූ ණය ප්‍රසාරණයෙන් වැඩි ප්‍රමාණයක් කෙටි කාලීන ණය ලබා ගැනීම් මත පදනම් විය. මෙමගින් සේවා අංශයේ ව්‍යාපාරවල කාරක ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා සඳහා වූ මූල්‍යන සම්පාදන අවශ්‍යතාවන්හි වැඩිවීම පිළිබිඹු කරයි. එපමණක් නොව, පරිභෝජන අවශ්‍යතා මෙන්ම, කෙටි කාලීන ද්‍රවශීලතා අවශ්‍යතා කළමනාකරණය කිරීම සඳහා ගෘහස්ථ අංශයේ ණය ගැනීම් ද ඉහළ ගොස් ඇත.

එසේ වුවද, කාර්මික අංශයේ ණය ප්‍රසාරණය ප්‍රධාන වශයෙන් දිගු කාලීන ණය මත පදනම් වී ඇති අතර, එමගින්, විශේෂයෙන්ම, ආර්ථික අර්බුදයෙන් පසු ආර්ථිකය යථා තත්ත්වයට පත්වීමේ අවධිය තුළ ප්‍රාග්ධන ආයෝජන සහ ව්‍යාපාර පුළුල් කිරීමේ ව්‍යාපෘති සඳහා ලබාගත් අරමුදල් ඉහළ යෑම පෙන්නුම් කරයි.

මේ අතර, කෘෂිකාර්මික හා ධීවර අංශයේ ණය ප්‍රසාරණය ප්‍රධාන වශයෙන්ම කෙටිකාලීන ණය මත පදනම් වී ඇති අතර, එමගින් කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ සෘතුමය ස්වභාවය මෙන්ම බීජ, පොහොර, ශ්‍රමය සහ අනෙකුත් වගා ආශ්‍රිත වියදම් සඳහා අදාළ මූල්‍යමය අවශ්‍යතා පිළිබිඹු කරයි.

හේතුවෙන් බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු මගින් රජය වෙත සපයන ලද ශුද්ධ ණය රුපියල් බිලියන 53.6කින් ඉහළ ගොස් ඇති අතර, මූල්‍ය සමාගම් විසින් රජය වෙත ලබා දුන් ශුද්ධ ණය රුපියල් බිලියන 44.4කින් පහළ ගොස් ඇත.

2023 සහ 2024 වසරවල දක්නට ලැබුණු ප්‍රවණතාව අඛණ්ඩව පවත්වා ගනිමින් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු මගින් රජය සතු වාණිජ ව්‍යාපාර වෙත ලබාදුන් ශුද්ධ ණය 2025 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 137.0කින් සැලකිය යුතු ලෙස පහළ ගිය අතර, දැනට ක්‍රියාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාමාර්ග සහ රජය සතු ප්‍රධාන වාණිජ ව්‍යාපාරවල වැඩි දියුණු වූ මූල්‍ය කාර්යසාධනය මධ්‍යයේ මෙම ආයතන විසින් බැංකු වෙත වූ ණය ආපසු පියවීම මෙමගින් ප්‍රධාන වශයෙන් පිළිබිඹු විය. මෙම වර්ධනය බැංකු මූල්‍යකරණය මත ඔවුන්ගේ රඳා පැවතීම සැලකිය යුතු ලෙස අඩුවීමට දායක විය. රජය සතු ප්‍රධාන වාණිජ ව්‍යාපාර අතර, මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය සහ ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලය විසින් වසර තුළ දී ශුද්ධ පදනම් මත, පිළිවෙලින්, රුපියල් බිලියන 79.3ක සහ රුපියල් බිලියන 12.0ක ණය නැවත පියවීම සිදු කළ

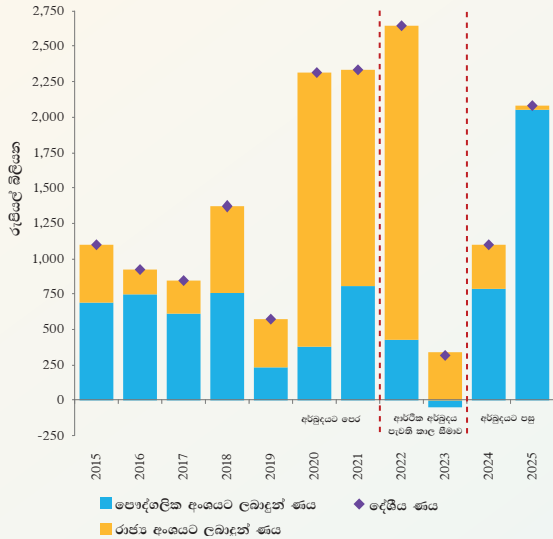
(අ) ලංකා බැංකු තෙල් නිෂ්පාදන සංස්ථාවේ ඇපතර යටතේ පැවති නොවිඳු විදේශ විනිමය ණය 2022 දෙසැම්බර් මාසයේ සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි මධ්‍යම රජයේ ණය ලෙස සලකන ලදී. මෙය 2023 වසරේ දී රජයේ බැංකුවල වෙළෙඳ පත්‍ර ගැලපීම හරහා ක්‍රියාත්මක වූ අතර, එමගින් රජය සතු වාණිජ ව්‍යාපාර වෙත ලබාදුන් ණය ප්‍රමාණය පහළ ගොස් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු විසින් රජය වෙත ලබාදුන් ශුද්ධ ණය ඉහළ ගියේය.

අතර, එම වසර තුළ ලංකා පොහොර සංස්ථාව සහ ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය ඇතුළු අනෙකුත් රජය සතු වාණිජ ව්‍යාපාර විසින් ද ශුද්ධ පදනම මත ණය පියවීම සිදු කරන ලදී.

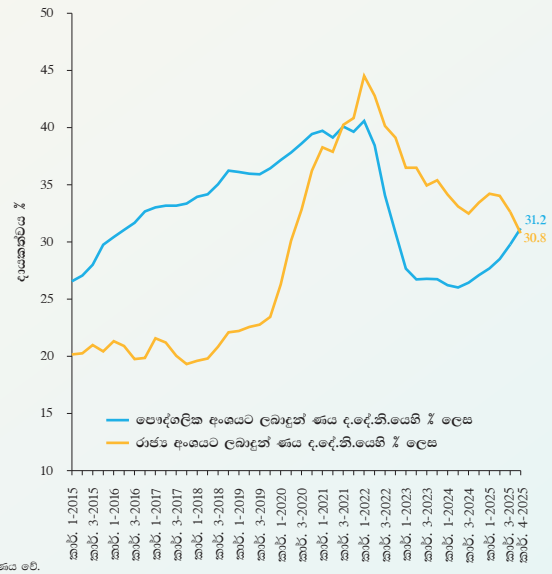
1.5 විශේෂාංග රූප සටහන
දේශීය ණය සංයුතියේ වෙනස්වීම: රාජ්‍ය අංශය සහ පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දුන් ණයෙහි ප්‍රවණතා

දේශීය ණය ප්‍රසාරණය (පෞද්ගලික සහ රාජ්‍ය)

පෞද්ගලික සහ රාජ්‍ය අංශයට ලබාදුන් ණය ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස

සටහන්: 1. දේශීය ණය යනු බැංකු පද්ධතිය මගින් පෞද්ගලික අංශයට සහ රාජ්‍ය අංශයට ලබා දුන් මුළු ණය සහ අත්තිකාරම් ප්‍රමාණය වේ. රාජ්‍ය අංශයට ලබා දුන් ණය ප්‍රමාණය තුළ රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්වල සිදු කළ ආයෝජන ඇතුළත් රජය වෙත ලබා දුන් ණය සහ රජය සතු වාණිජ ව්‍යාපාර වෙත ලබා දුන් ණය ඇතුළත් වේ.
2. ණය සහ ද.දේ.නි.ය අතර අනුපාතය ගණනය කරනු ලබන්නේ අදාළ කාර්තුවට අනුරූප වසරකට ඇස්තමේන්තු කරන ලද නාමික ද. දේ.නි.යේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස එම කාර්තුව අවසානයේ පවතින සමස්ත ණය ප්‍රමාණය සැලකිල්ලට ගනිමිනි.

මූලාශ්‍ර: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

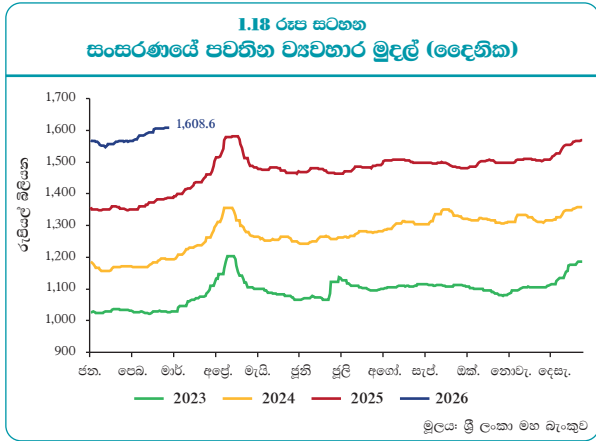
ආර්ථික අර්බුදයට පෙර වසරවල දී රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයේ ව්‍යුහාත්මක අසමතුලිතතා අඛණ්ඩව පැවතීම හේතුවෙන්, සිය ඉහළ යන මූල්‍ය අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට මහ බැංකුව ඇතුළුව දේශීය බැංකු අංශය තුළින් වැඩි වශයෙන් ණය ලබා ගැනීමට රජයට සිදුවිය. මේ හේතුවෙන් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරයේ කුමන වෙනස්වීම් සිදුවුවත්, පෞද්ගලික අංශයට මූල්‍ය පද්ධතිය තුළින් ණය ලබා ගැනීමට පැවති අවකාශය සීමා විය. ආර්ථික අර්බුදය පැවති කාලසීමාව තුළ දී ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වෛරීත්ව ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම් පහත වැටීම සහ නියමිත වේලාවට ණය ගෙවීමට නොහැකි තත්වයේ ඉහළ රාජ්‍ය ණය අවදානමක් පැවතිණි. එමගින් රජයට විදේශීය මූල්‍ය ප්‍රභවයන් වෙත ප්‍රවේශ වීමට තිබූ අවකාශය සීමා වීම හේතුවෙන් දේශීය මූල්‍ය වෙත පමණක් යොමු වීමට සිදුවීමෙන් මෙම තත්වය තවදුරටත් උග්‍ර විය. කෙසේ වෙතත්, මෑත කාලීන ආර්ථික අර්බුදයෙන් පසුව ක්‍රියාත්මක වූ රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාවලිය සහ රජයේ අයවැය හිඟය මූල්‍යනය සඳහා මහ බැංකුව විසින් අරමුදල් සැපයීම අත්හිටුවීම ඇතුළු ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ

ආයතනික ස්වාධීනත්වය ඉහළ නැංවීම අරමුණු කරගත් නෛතික ප්‍රතිසංස්කරණ යනාදිය හේතුවෙන් අර්බුදයෙන් පසු ආර්ථිකය තුළ හිතකර තත්වයක් නිර්මාණය වී ඇත. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස රාජ්‍ය අංශය වෙත ලබා දුන් ණය පහළ යෑම හේතුවෙන් පෞද්ගලික අංශය වෙත ණය ලබාගැනීම සඳහා අමතර අවකාශයක් නිර්මාණය විය. ඒ අනුව, ආර්ථික අර්බුදය පැවති කාල සීමාව තුළ පහළ ගිය දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දුන් ණය, ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් යථා තත්වයට පත් වීමත් සහ ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය මධ්‍යයේ ණය ලබා ගැනීමේ පිරිවැය අඩු වීමෙන් සහාය ලබමින් 2025 වසර අවසානය වන විට 31.2% ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. කෙසේ වෙතත්, දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස පෞද්ගලික අංශයට ලබා දුන් ණය ආර්ථික අර්බුදයට පෙර පැවති මට්ටමට වඩා පහළ මට්ටමක පවතී. මේ අතර, සලකා බලන කාලය තුළ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස රාජ්‍ය අංශය වෙත ලබා දුන් ණය පහළ යෑමේ ප්‍රවණතාවක් පෙන්නුම් කළේය.

1.3.4 මුදල් සමස්ත

පෙර වසරේ දක්නට ලැබුණු වර්ධන ප්‍රවණතාව අඛණ්ඩව පවත්වා ගනිමින් 2025 වසරේ දී සංචිත මුදල් සැලකිය යුතු ලෙස ප්‍රසාරණය වූ අතර, සංසරණයේ පවතින ව්‍යවහාර මුදල් ඉහළ යෑම ඒ

සඳහා විශාල වශයෙන් හේතු විය. ව්‍යවහාර මුදල් මත පදනම් වූ ගනුදෙනු සඳහා මහජනතාවගේ අඛණ්ඩ නැඹුරුවාව, කැන්පතු පොලී අනුපාතික අඩු මට්ටමක පැවතීම මධ්‍යයේ ව්‍යවහාර මුදල් ළඟ තබා ගැනීමේ ආවේණික පිරිවැය සාපේක්ෂව අඩු වීම සහ රජයේ

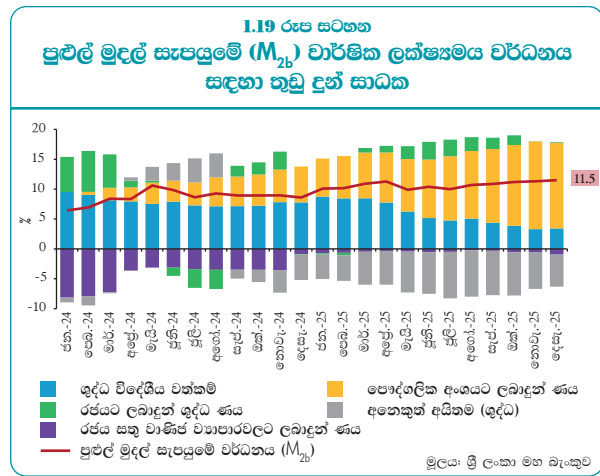

සහනාධාර වැඩසටහන් යටතේ මහජනතාව වෙත අරමුදල් ගලා යෑම හේතුවෙන් ව්‍යවහාර මුදල් ඉහළ මට්ටමක පැවතුණි. 2025 වසරේ අවසානය වන විට සංසරණයේ පවතින ව්‍යවහාර මුදල් ප්‍රමාණයෙහි තවදුරටත් වැඩිවීමක් දක්නට ලැබුණු අතර, දිට්වා සුළි කුණාටුවෙන් පසු ව්‍යවහාර මුදල් සඳහා ඇති ඉල්ලුම ඉහළ යෑම සහ උත්සව සමයේ ඇතිවන ඉල්ලුම එයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. ඒ අනුව, 2024 වසරේ දී වාර්තා වූ රුපියල් බිලියන 172.2ක ප්‍රසාරණය හා සැසඳීමේ දී, සංසරණයේ පවතින ව්‍යවහාර මුදල් 2025 වසර තුළ දී රුපියල් බිලියන 210.2කින් ඉහළ ගියේය. මේ අතර, 2025 වසර තුළ දී බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවල රුපියල් තැන්පතු වගකීම් ඉහළ යෑම හේතුවෙන් පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව මහ බැංකුවේ පවත්වාගෙන ගිය සංචිත තැන්පතු ඉහළ යෑම ද සංචිත මුදල් ප්‍රසාරණයට දායක විය. ඒ අනුව, 2025 වසර අවසානය වන විට සංචිත මුදල් 16.7%ක (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය) වර්ධනයක් වාර්තා කරමින්, රුපියල් බිලියන 257.1කින් රුපියල් බිලියන 1,796.5ක් දක්වා සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගියේය.

මහ බැංකුවේ ශේෂ පත්‍රයේ වත්කම් අංශයෙන් සැලකූ විට, 2025 වසර තුළ දී සංචිත මුදල් ප්‍රසාරණය සඳහා ශුද්ධ දේශීය වත්කම්හි දක්නට ලැබුණු සංකෝචනය වීමට සාපේක්ෂව ශුද්ධ විදේශීය වත්කම් සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යෑම ප්‍රධාන වශයෙන් දායක විය. පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව රුපියල් බිලියන 491ක පමණ ප්‍රසාරණයක් වාර්තා කරමින් මහ බැංකුවේ ශුද්ධ විදේශීය වත්කම් ප්‍රමාණය 2025 වසරේදී තවදුරටත් ශක්තිමත් විය. විදේශීය වත්කම් වැඩිවීම මෙන්ම විදේශීය වගකීම් අඩුවීම ද මෙම ශුද්ධ විදේශීය වත්කම් ප්‍රමාණය ඉහළ යෑමට දායක වී ඇත. විදේශ විනිමය හුවමාරු පහසුකම් මගින් ලද ශුද්ධ ඉපැයීම් මෙන්ම දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළෙන් ශුද්ධ පදනම මත විදේශ විනිමය මිලදී ගැනීම මෙම විදේශීය වත්කම්වල ඉහළ යෑම සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවිය. මේ අතර, ඉන්දියානු සංචිත

බැංකුව සමඟ පැවති විදේශ විනිමය හුවමාරු පහසුකම නැවත පියවීම ඇතුළුව, මහ බැංකුවේ අඛණ්ඩ විදේශීය ණය සේවාකරණය විදේශීය වගකීම් ක්‍රමයෙන් අඩු වීමට දායක විය. මේ අතර, 2025 වසර තුළ දී ශුද්ධ දේශීය වත්කම් රුපියල් බිලියන 234කින් පහළ ගියේය. බැඳුම්කර ඵලදා අනුපාතික පහළ යෑම මධ්‍යයේ මහ බැංකුව සතු රජයේ සුරැකුම්පත් තොගයේ වෙළඳපොළ වටිනාකම ඉහළ යෑම හේතුවෙන් රජය වෙත ලබා දුන් ශුද්ධ ණය ඉහළ ගිය ද, මහ බැංකුවේ වෙනත් වගකීම් සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යෑම හේතුවෙන් එහි බලපෑම බොහෝ දුරට අඩු විය. රඳවාගත් ඉපැයීම් සහ වටිනාකම් නැවත ඇගයීමෙන් ලැබූ ලාභයන් ඉහළ යෑම කළින් සංචිත ප්‍රමාණය ප්‍රසාරණය වීම, මේ අයුරින් වෙනත් වගකීම් සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යෑමට දායක විය.

මේ අතර, බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු වෙතින් පෞද්ගලික අංශයට ලබාදුන් ණය සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යෑම සහ බැංකු පද්ධතියේ ශුද්ධ විදේශීය වත්කම් ඉහළ යෑම 2025 වසර තුළ දී පුළුල් මුදල් සැපයුමේ (M_2) ප්‍රසාරණය සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් දායක විය. ප්‍රධාන වශයෙන් මහ බැංකුවේ ශුද්ධ විදේශීය වත්කම් ශක්තිමත් වීම පිළිබිඹු කරමින්, මහ බැංකුව මෙන්ම බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවලින් සමන්විත බැංකු පද්ධතියේ සමස්ත ශුද්ධ විදේශීය වත්කම් වසර තුළ දී රුපියල් බිලියන 494කින් පමණ ඉහළ ගියේය. විදේශ මුදලින් නාමකරණය කරන ලද වත්කම්, රුපියල් වලින් ගණනය කිරීමේ දී ශ්‍රී ලංකා රුපියල අවප්‍රමාණ වීම හේතුවෙන් ඇති වූ ප්‍රසාරණාත්මක බලපෑම මධ්‍යයේ වුවද, විදේශීය වගකීම් ඉහළ යෑමට සාපේක්ෂව විදේශීය වත්කම් ප්‍රසාරණය වීම හේතුවෙන් 2025 වසර තුළ දී බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවල ශුද්ධ විදේශීය වත්කම් ප්‍රමාණයෙහි සුළු වැඩිවීමක් වාර්තා විය. විදේශීය ව්‍යවහාරික මුදල් තැන්පතු ප්‍රමාණය පහළ යෑම සහ විදේශීය සුරැකුම්පත් මත සිදු කර තිබූ ආයෝජන

1.8 සංඛ්‍යා සටහන
මුදල් සමස්තවල ප්‍රවණතා

රුපියල් බිලියන

අයිතමය	2021	2022	2023	2024	2025
	අවසානයට	අවසානයට	අවසානයට	අවසානයට	අවසානයට (අ)
1. සංචිත මුදල් (M₁)	1,306	1,349	1,329	1,539	1,796
(වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනය %)	35.4	3.3	-1.5	15.8	16.7
මහ බැංකුවේ ශුද්ධ විදේශීය වත්කම්	-387	-1,614	-837	222	713
මහ බැංකුවේ ශුද්ධ දේශීය වත්කම්	1,693	2,963	2,166	1,317	1,083
2. පටු මුදල් සැපයුම (M₂)	1,460	1,454	1,658	1,926	2,288
(වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනය %)	24.0	-0.4	14.1	16.1	18.8
3. පුළුල් මුදල් සැපයුම (M₃)	10,647	12,290	13,189	14,322	15,975
(වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනය %)	13.2	15.4	7.3	8.6	11.5
3.1 ශුද්ධ විදේශීය වත්කම්	-982	-1,767	-456	573	1,067
මුදල් අධිකාරීන් (ආ)	-387	-1,614	-837	222	713
බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු	-595	-153	381	351	353
3.2 ශුද්ධ දේශීය වත්කම්	11,629	14,056	13,645	13,749	14,908
දේශීය ණය	14,002	16,632	16,421	17,083	19,017
රජයට ලබා දුන් ශුද්ධ ණය	5,832	7,471	8,285(අඋ)	8,270	8,285
මහ බැංකුව	2,094	3,432	2,376	1,774	1,828
බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු	3,738	4,039	5,909	6,497	6,457
රාජ්‍ය සංස්ථාවලට/ රජය සතු වාණිජ ව්‍යාපාරවලට ලබා දුන් ණය	1,188	1,750	770(අඋ)	657	520
පෞද්ගලික අංශයට ලබා දුන් ණය	6,981	7,411	7,366	8,156	10,212
(වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනය %)	13.1	6.2	-0.6	10.7	25.2
අනෙකුත් අයිතම (ශුද්ධ)	-2,373	-2,576	-2,776	-3,334	-4,109
4. පුළුල් මුදල් සැපයුම (M₄)	12,985	14,840	15,829	17,261	19,177
(වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනය %)	13.3	14.3	6.7	9.0	11.1
4.1 ශුද්ධ විදේශීය වත්කම්	-999	-1,767	-456	552	1,003
මුදල් අධිකාරීන් (ආ)	-387	-1,614	-837	222	713
බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු	-595	-153	381	351	353
බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු	-17	-	-	-21	-64
4.2 ශුද්ධ දේශීය වත්කම්	13,984	16,607	16,285	16,709	18,174
රජයට ලබා දුන් ශුද්ධ ණය	6,769	8,469	9,507(අඋ)	9,470	9,494
මහ බැංකුව	2,094	3,432	2,376	1,774	1,828
බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු	3,738	4,039	5,909	6,497	6,457
බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු	845	881	1,022	1,078	1,132
මුදල් සමාගම්	92	116	200	121	77
රාජ්‍ය සංස්ථාවලට/ රජය සතු වාණිජ ව්‍යාපාරවලට ලබා දුන් ණය (බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු මගින්)	1,188	1,750	770(අඋ)	657	520
පෞද්ගලික අංශයට ලබා දුන් ණය	9,339	9,917	9,815	10,910	13,794
(වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනය %)	12.7	6.2	-1.0	11.2	26.4
බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු	6,981	7,411	7,366	8,156	10,212
බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු	1,094	1,159	1,126	1,154	1,193
මුදල් සමාගම්	1,264	1,347	1,323	1,600	2,389
අනෙකුත් අයිතම (ශුද්ධ)	-3,312	-3,529	-3,807	-4,327	-5,634
විශේෂ සටහන්:					
මුදල් ගුණකය (M ₃)	8.15	9.11	9.93	9.30	8.89
සංසරණ ප්‍රවේගය (M ₃ සාමාන්‍ය) (අඋ)	1.73	2.04	2.18(ඉ)	2.20(ඉ)	2.16

(අ) තාවකාලික
 (ආ) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ශුද්ධ විදේශීය වත්කම් මෙන්ම රාජ්‍ය ගිණුම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් වාර්තා කරනු ලබන රජයේ රන් පටුම් ශේෂය ද මෙහි අන්තර්ගත වේ. රන් පටුම් ගිණුමට අදාළ මෙහෙයුම් අන්තිවිමෙන් සහ එම ගිණුම වසා දැමීමට රජය ගත් තීරණයෙන් පසුව, 2025 පෙබරවාරි මාසයේ සිට රජයේ රන් පටුම් ශේෂය වාර්තා කර නොමැත.
 (ඇ) 2023 වසරේ රාජ්‍ය බැංකුවල ශේෂ පත්‍ර සංශෝධනය ක්‍රියාත්මක කිරීම හරහා ලංකා බැංකු තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ ඇපකර යටතේ පැවති නොපියවූ විදේශ විනිමය ණය 2022 දෙසැම්බර් මාසයේ සිට මධ්‍යම රජයේ ණය ලෙස සලකන ලද අතර, එමගින් රජය සතු වාණිජ ව්‍යාපාර වෙත ලබා දුන් ණය ප්‍රමාණය අඩු වී බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු මගින් රජය වෙත ලබා දුන් ශුද්ධ ණය ඉහළ ගොස් ඇත.
 (ඈ) ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ ද.දේ.ති. ඇස්තමේන්තු (2015 පදනම් වර්ෂය යටතේ නිකුත් කරන ලද) මත පදනම් වේ.
 (ඉ) සංශෝධිත

මූලාශ්‍ර: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

1

කල් පිරිමි මධ්‍යයේ අනේවාසිකයන් හට ලබා දුන් ණය ඉහළ යෑම බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවල විදේශීය වත්කම්වල වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් සහාය විය. ඒ අතර ම, ප්‍රධාන වශයෙන් බැංකු වෙනැති විදේශීය ව්‍යවහාරික මුදල් තැන්පතු වගකීම් ප්‍රසාරණය වීම හේතුවෙන් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවල විදේශීය වගකීම් ඉහළ ගියේය. සමස්තයක් ලෙස මෙම වර්ධනයන් හේතුවෙන් වසර තුළ දී බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවල ශුද්ධ විදේශීය වත්කම් ප්‍රමාණයේ මධ්‍යස්ථ වර්ධනයක් සිදු විය. තවද, ඉහළ ගිය රඳවාගත් ඉපැයීම් සහ වටිනාකම් නැවත ඇගයීමෙන් ලැබූ ලාභයන් තුළින් සංචිත ගොඩ නැඟීම හේතුවෙන් වෙනත් අයිතමවල (ශුද්ධ)¹⁹ සෘණ වටිනාකම ඉහළ යෑම, පුළුල් මුදල් (M_{2b}) වර්ධනයට සෘණාත්මක ලෙස දායක විය. මෙම වර්ධනයන් හේතුවෙන් 2024 වසරේ 8.6%ට (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය) සාපේක්ෂව 2025 වසරේ වාර්ෂික පුළුල් මුදල් වර්ධනය 11.5%ක් (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය) දක්වා ඉහළ ගියේය. M_{2b} හි මෙම ප්‍රවණතාවයට අනුකූලව, මූල්‍ය සමීක්ෂණය මගින් මනිනු ලබන M₄ පුළුල් මුදල් සැපයුමේ වර්ධනය ද ඉහළ ගියේය. මේ අතර, M_{2b} සහ සංචිත මුදල් අතර අනුපාතය මගින් මනිනු ලබන මුදල් ගුණකය, සංචිත මුදල් සැලකිය යුතු ලෙස ප්‍රසාරණය වීම පිළිබිඹු කරමින් 2024 වසරේ දී වාර්තා කරන ලද 9.30 සිට 2025 වසරේ දී 8.89 දක්වා පහළ ගියේය.

1.4 විදේශීය අංශයේ ප්‍රවණතා

1.4.1 ගෙවුම් තුලනය

ජංගම ගිණුම

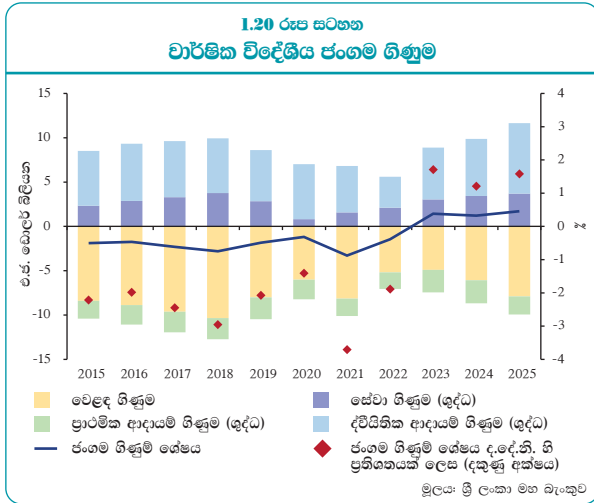
අඛණ්ඩව තුන්වන වරටත් ජංගම ගිණුමේ අතිරික්තයක් වාර්තා කරමින් ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශීය අංශය 2025 වසරේ දී තවදුරටත් ශක්තිමත් විය. අපනයන ආදායමේ වර්ධනය ඉක්මවා ගිය ආනයන වියදම්වල ඉහළ වර්ධනය පිළිබිඹු කරමින්, 2025 වසරේ දී වෙළඳ භාණ්ඩ ගිණුමේ හිඟය සැලකිය යුතු ලෙස පුළුල් විය. 2025 වසරේ දී, වෙළඳ භාණ්ඩ ආනයන 14%කින් එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 21.5ක් දක්වා ඉහළ ගිය අතර, වෙළඳ භාණ්ඩ අපනයන 6.3%කින් වර්ධනය වී මෙතෙක් වාර්තාගත ඉහළ ම අගය වූ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 13.6ක් දක්වා ළඟා විය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, 2024 වසරේ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 6.1ක්ව පැවති වෙළඳ හිඟය, 2025 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 7.9ක් දක්වා පුළුල් විය. එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 2.0ක් වූ වාහන ආනයන වියදම, ආනයන වියදම් ඉහළ යෑම සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය.

¹⁹ සම්මත මුදල් සැපයුම ගණනය කිරීමේ දී, විශේෂයෙන් වර්ගීකරණය කළ අයිතමයන් තුළට අන්තර්ගත කළ නොහැකි සියලුම වත්කම් සහ වගකීම්වල ශුද්ධ වටිනාකම අනෙකුත් අයිතම (ශුද්ධ) තුළ ඇතුළත් වේ.

1.9 සංඛ්‍යා සටහන		
ජංගම සහ ප්‍රාග්ධන ගිණුම		
	එ.ජ. ඩොලර් මිලියන	
අයිතමය	2024 (අ)	2025 (ආ)
ජංගම ගිණුම (ශුද්ධ)	1,207	1,719
ලැබීම්	26,877	29,304
ගෙවීම්	25,669	27,584
වෙළඳ ශේෂය	-6,069	-7,899
අපනයන	12,772	13,581
කෘෂිකාර්මික	2,774	3,072
කාර්මික	9,947	10,461
බනිජ	25	24
වෙනත්	26	24
ආනයන	18,841	21,480
පාරිභෝගික	3,466	5,518
අන්තර්	11,915	11,859
ආයෝජන	3,448	4,090
වෙනත්	13	13
සේවා (ශුද්ධ)	3,435	3,707
ලැබීම්	6,910	7,066
එයින්:		
ප්‍රවාහන	1,794	1,883
සංචාරක	3,169	3,219
පරිගණක සේවා	848	800
ඉදිකිරීම්	212	132
ගෙවීම්	3,475	3,359
එයින්:		
ප්‍රවාහන	1,017	996
සංචාරක	755	829
පරිගණක සේවා	194	263
ඉදිකිරීම්	127	37
ප්‍රාග්ධන ආදායම් (ශුද්ධ)	-2,598	-2,036
ලැබීම්	609	580
සේවක වැටුප්	146	229
ආයෝජන ආදායම්	463	350
සෘජු ආයෝජන	73	78
විවිධ ආයෝජන	-	-
අනෙකුත් ආයෝජන	271	125
සංචිත වත්කම්	119	148
ගෙවීම්	3,207	2,616
සේවක වැටුප්	20	28
ආයෝජන ආදායම්	3,187	2,587
සෘජු ආයෝජන	940	1,137
විවිධ ආයෝජන	877	449
අනෙකුත් ආයෝජන	1,369	1,002
ද්විතියික ආදායම් (ශුද්ධ)	6,439	7,947
ලැබීම්	6,585	8,077
එයින්:		
සේවා නියුක්තිකයන්ගේ ප්‍රේෂණ (ඇ)	6,575	8,076
ගෙවීම්	146	130
ප්‍රාග්ධන ගිණුම (ශුද්ධ)	12	-7
ලැබීම් (ඈ)	20	2
ගෙවීම්	8	9
ජංගම සහ ප්‍රාග්ධන ගිණුම (ශුද්ධ)	1,219	1,712
ද.දේ.නියෝගී %ක් ලෙස		
වෙළඳ ශේෂය	-6.1	-7.3
භාණ්ඩ හා සේවා ශේෂය	-2.6	-3.9
ජංගම ගිණුමේ ශේෂය	1.2	1.6

මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

(අ) සංගෝධිත
 (ආ) තාවකාලික
 (ඇ) විදේශ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ ප්‍රේෂණවලට දිවවා සුළු කුණාටුවෙන් පසුව ලැබුණු ප්‍රේෂණ වැනි වෙනත් ප්‍රේෂණ ඇතුළත් විය හැකිය.
 (ඈ) 2025 වසර සඳහා රජයේ ප්‍රාග්ධන සංක්‍රාම දත්ත ලබාගත හැක්කේ 2025 වසරේ පළමු භාගය දක්වා පමණි.

පුළුල් වූ වෙළඳ හිඟය මධ්‍යයේ වුව ද සේවා ගිණුමේ ඉහළ අතිරික්තය, විදේශ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ ප්‍රේෂණවල සැලකිය යුතු වර්ධනය, සහ ප්‍රාථමික ආදායම් ගිණුමේ හිඟය අඩු වීම හේතුවෙන්, 2025 වසරේ දී ජංගම ගිණුම පෙර වසර දෙකට වඩා ඉහළ අතිරික්තයක් වාර්තා කළේය. 2024 වසරේ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1.2ක් වූ ජංගම ගිණුමේ අතිරික්තය 2025 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1.7ක් දක්වා වර්ධනය වී ඇතැයි ඇස්තමේන්තු කර ඇත.

වෙළඳ හාණ්ඩ ගිණුම

ආනයන වියදම් අපනයන ආදායම්වලට වඩා සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යෑම පිළිබිඹු කරමින්, 2025 වසරේ දී වෙළඳ හාණ්ඩ ගිණුමේ හිඟය පෙර වසරට සාපේක්ෂව පුළුල් විය. විදේශීය ඉල්ලුම් තත්ත්ව වැඩිදියුණු වීමත් සමඟ ඉහළ ගිය ඇඟලුම් සහ ආහාර, පාන වර්ග හා දුම්කොළ ඇතුළු කාර්මික අපනයන හේතුවෙන්, අපනයන ආදායම 2025 වසරේ වැඩි කාලයක් තුළ වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත ධනාත්මක වර්ධනයක් වාර්තා කළේය. කෙසේ වෙතත්, අපනයන ක්‍රියාකාරීත්වය වැඩිදියුණු වුවද, 2025 වසරේ ජනවාරි මාසයේ දී ආනයන සීමා ලිහිල් කිරීමත් සමඟ වාහන ආනයන කැපී පෙනෙන ලෙස ඉහළ යෑම සහ ආයෝජන හාණ්ඩ ආනයන වැඩිවීම හේතුවෙන් ආනයන වියදම් සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගියේය. ඒ අනුව, වෙළඳ හාණ්ඩ ගිණුමේ හිඟය, 2024 වසරේ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 6.1ට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 7.9ක් දක්වා පුළුල් විය. ද.දේ.නී.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස වෙළඳ හිඟය, පෙර වසරේ වාර්තා වූ 6.1%ක සිට 2025 වසරේ දී 7.3%ක් දක්වා පුළුල් විය.

මිල මත පදනම් වූ බලපෑම්වලට වඩා මූර්ඛ වෙළඳ ප්‍රවාහයන්හි යථා තත්ත්වයට පත් වීම පෙන්නුම් කරමින්, 2025 වසරේ දී අපනයන ආදායම් සහ

1.10 සංඛ්‍යා සටහන වෙළඳ හාණ්ඩ ක්‍රියාකාරීත්වයෙහි සාරාංශය

කාණ්ඩය	2024		2025 (අ)	
	වටිනාකම (එ.ජ. ඩොලර් මිලියන)	වටිනාකම (එ.ජ. ඩොලර් මිලියන)	වටිනාකම (එ.ජ. ඩොලර් මිලියන)	වර්ධනය (%)
අපනයන	12,772.0	13,581.4	6.3	
කාර්මික	9,946.9	10,460.8	5.2	
කෘෂිකාර්මික	2,774.5	3,072.0	10.7	
බනිජ	24.5	24.2	-1.4	
වර්ග නොකළ	26.1	24.4	-6.7	
ආනයන	18,841.4	21,479.9	14.0	
පාරිභෝගික	3,465.7	5,518.3	59.2	
ආහාර හා පාන වර්ග	1,914.3	2,115.9	10.5	
ආහාර නොවන පාරිභෝගික	1,551.4	3,402.3	119.3	
අන්තර්	11,914.5	11,858.9	-0.5	
ආයෝජන	3,448.2	4,089.9	18.6	
වර්ග නොකළ	13.0	12.9	-0.7	
වෙළඳ ශේෂය	-6,069.4	-7,898.6		
මුළු වෙළඳාම	31,613.4	35,061.3	10.9	

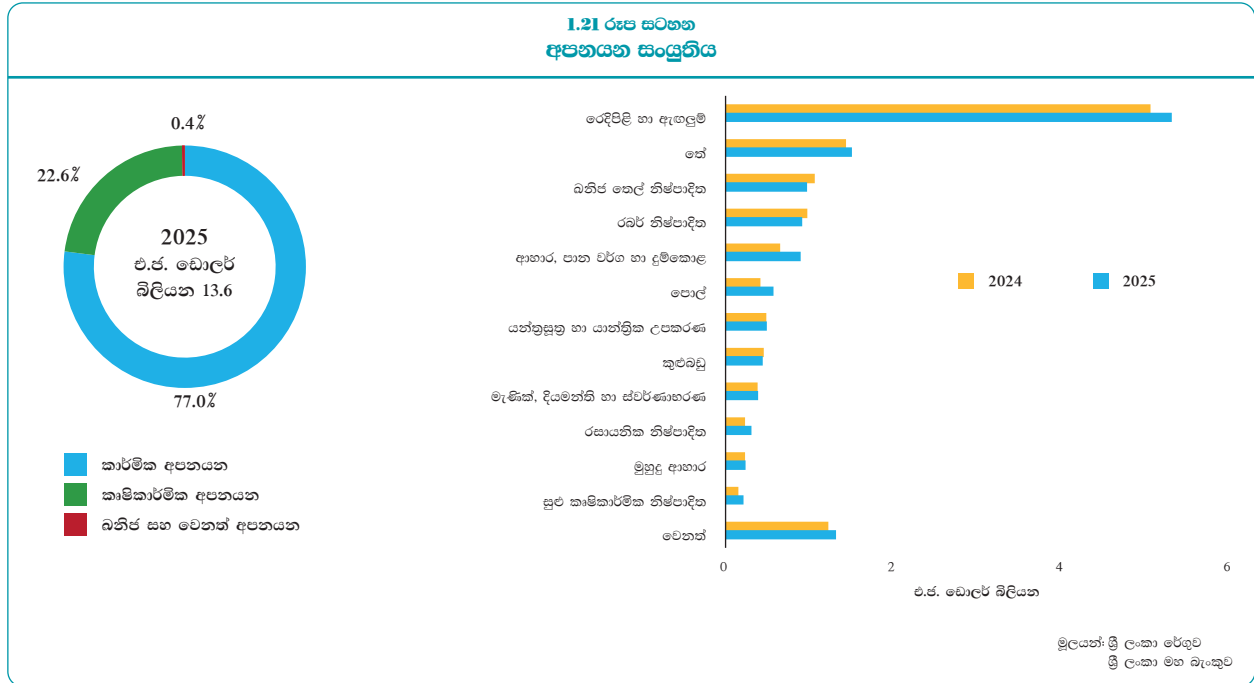
(අ) තාවකාලික මූලාශ්‍රයන්: ශ්‍රී ලංකා රේඛව බනිජ හෙල් අපනයනකරුවන් සහ ආනයනකරුවන් ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරිය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

ආනයන වියදම් යන දෙඅංශයේ ම ඉහළ යෑමට ප්‍රධාන ම හේතුව ලෙස වෙළඳ පරිමාවන් ඉහළ යෑම දැක්විය හැකිය. ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් පුළුල් ලෙස යථා තත්ත්වයට පත්වීම පිළිබිඹු කරමින්, අපනයන ආදායම සහ ආනයන වියදම ඇතුළත් සමස්ත වෙළඳ අගය, 2025 වසරේ දී 10.9%කින් (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත) ඉහළ ගියේය. මේ අතර, අපනයන මිල සහ ආනයන මිල අතර අනුපාතය ලෙස මනිනු ලබන, වෙළඳ මිල අනුපාතය, ආනයන මිල ගණන් ඉහළ යෑම සහ අපනයන මිල ගණන් පහළ යෑම හේතුවෙන් 2025 වසරේ දී සුළු වශයෙන් පහළ වැටුණි.

අපනයන ක්‍රියාකාරීත්වය

2022 වසරේ දී ළඟා කරගත් මීට පෙර පැවැති ඉහළ ම අපනයන අගය වූ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 13.1ක අගය ඉක්මවා යමින්, වාර්තාගත උපරිම වාර්ෂික අපනයන මට්ටම වූ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 13.6ක අගයක් කරා ළඟා වෙමින්, වෙළඳ හාණ්ඩ අපනයන 2025 වසරේ දී කැපී පෙනෙන වර්ධනයක් වාර්තා කළේය. වැඩිදියුණු වූ විදේශීය ඉල්ලුම් තත්ත්ව සහ කාර්මික සහ කෘෂිකාර්මික අපනයන

යථා තත්ත්වයට පත්වීම මත පදනම් වූ මෙම කාර්යසාධනය අපනයන ආදායම වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත 6.3%ක වර්ධනයක් පිළිබිඹු කළ අතර, එමඟින් ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන අංශයේ වර්ධනය ශක්තිමත් වීම පෙන්නුම් කරයි. 2025 වසරේ දී ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස අපනයන ආදායම 12.5%ක් විය.

ආනයනික භාණ්ඩ සඳහා ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය විසින් පනවන ලද තීරු බදු 2025 වසරේ සිට අවස්ථා කීපයක දී සංශෝධනය විය. ඒ අනුව 2025 අප්‍රේල් මාසයේදී ශ්‍රී ලංකාවෙන් එක්සත් ජනපදයට අපනයනය කරන වෙළඳ භාණ්ඩ සඳහා 44%ක තීරු බදු ප්‍රකාශයට පත්කළ අතර, පසුකාලීනව සාකච්ඡා මාර්ගයෙන් මූලික ම 30% දක්වාත් පසුව 20% දක්වාත් එම තීරුබදු පහළ දමන ලදී. ප්‍රතිපත්ති වෙනසකට මූල පුරමින්, 2026 වසරේ පෙබරවාරි මාසයේ දී, එක්සත් ජනපද ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය විසින් මෙම තීරුබදු ක්‍රමය බල රහිත බව ප්‍රකාශ කරන ලදී. නව ප්‍රකාශනය යටතේ, එක්සත් ජනපදය දින 150ක කාලයක් සඳහා, එක්සත් ජනපදයට අපනයනය කරනු ලබන භාණ්ඩ සඳහා 10%ක අගය මත මූලික වූ බද්දක් පැනවූ අතර, මෙම බද්ද විකල්ප නීතිමය විධිවිධාන යටතේ යම් වෙනසකට ලක් විය හැකි බවට ද දක්වා ඇත. මෙම තීරුබදු කම්පන සහ ප්‍රතිපත්ති අවිනිශ්චිතතා මධ්‍යයේ වුවද, එක්සත් ජනපදය වෙත වූ ශ්‍රී ලංකාවේ රෙදිපිළි හා ඇඟලුම් අපනයන, 2025 වසරේ දී වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත සුළු වර්ධනයක් වාර්තා කරමින් ශක්තිමත්ව පැවතුණි. තවද, 2024 වසරට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී එක්සත් ජනපදය වෙත වූ

සමස්ත අපනයන 3.1%ක වර්ධනයක් වාර්තා කරමින් එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 3.0 දක්වා වැඩි විය.

2025 වසරේ සමස්ත අපනයන ආදායම් ඉහළ යාමේ ප්‍රධාන සාධකයක් වූයේ කාර්මික අපනයනවල ඉහළ යෑමයි. ශ්‍රී ලංකාවේ තනි විශාලතම අපනයන කාණ්ඩය වන රෙදිපිළි සහ ඇඟලුම් අපනයන, 2024 වසරට සාපේක්ෂව, 2025 වසරේ දී 5.0%කින් වර්ධනය වී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 5.3ක් දක්වා ළඟා විය. යුරෝපා සංගමය (12.4%), එක්සත් ජනපදය (2.1%) සහ එක්සත් රාජධානිය (0.7%) ඇතුළු ප්‍රධාන වෙළඳපොළ වෙත සිදු කළ අපනයන ඉහළ යෑම මෙම වර්ධනයට හේතු විය. මේ අතර, ආහාර, පාන වර්ග සහ දුම්කොළ අපනයන 2024 වසරට සාපේක්ෂව 37.4%ක සුවිශේෂී වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරමින්, එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 0.9ක් දක්වා වැඩි විය. තවද, රසායනික ද්‍රව්‍ය, සත්ත්ව ආහාර සහ මූල ලෝහ සහ ද්‍රව්‍ය අපනයනවල ද සැලකිය යුතු වර්ධනයක් වාර්තා විය. අපනයන පරිමාව ඉහළ ගිය ද, ප්‍රධාන වශයෙන් ම නැව් සහ ගුවන් යානා ඉන්ධන මිල ගණන් අඩු වීම හේතුවෙන් 2025 වසරේ දී බැහිරි තේපාදිතවලින් ලද ආදායම පහළ වැටුණි. රබර් නිෂ්පාදන අපනයනය ද පහත වැටුණු අතර, රබර් වයර් අපනයන පහළ යාම ඒ සඳහා මූලිකව ම හේතු විය.

මේ අතර, 2024 වසරට සාපේක්ෂව 10.7%ක වර්ධනයක් සනිටුහන් කරමින් ඉතිහාසයේ ප්‍රථම වතාවට කෘෂිකාර්මික අපනයන ආදායම 2025 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 3 ඉක්මවූ අතර,

මේ සඳහා පොල් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදිත, තේ සහ සුළු කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදිතවල ශක්තිමත් ක්‍රියාකාරීත්වය ප්‍රධාන වශයෙන් ම හේතු විය. ප්‍රධාන වශයෙන් පොල් තෙල් සහ පොල් කෙඳි අපනයන ආදායම ඉහළ යාම හේතුවෙන්, පොල් මද නිෂ්පාදිත සහ පොල් මද නොවන නිෂ්පාදිත යන දෙඅංශයේ ම අපනයන ආදායම ඉහළ ගිය අතර, කාර්මික භාණ්ඩ යටතේ වර්ගීකරණය කර ඇති අගය එකතු කළ පොල් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන අපනයන ද සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගියේය. අමු සහ සකසන ලද පොල් නිෂ්පාදනවල වර්ධන ප්‍රවණතාව, අපනයන විවිධාංගීකරණය සහ අගය එකතු කිරීම සඳහා මෙම අංශයේ ඉහළ යන දායකත්වය ඉස්මතු කරයි. ප්‍රධාන ජාත්‍යන්තර වෙළඳපොළවල ඇති අඛණ්ඩ ඉල්ලුම පිළිබිඹු කරමින් තේ අපනයන වලින් ද ඉහළ ආදායමක් වාර්තා වූ අතර ඒ සඳහා ඉහළ අපනයන මිල සහ වැඩි පරිමාව යන කරුණු දෙක ම දායක විය. එසේ වුවද, මූලිකව ම ගම්මිරිස් අපනයන අඩු වීම නිසා 2025 වසරේ දී කුළුබඩු අපනයන පහළ ගියේය. බනිජමය

අපනයන පහළ යාමේ ප්‍රවණතාව තව දුරටත් පැවති අතර, ඇතැම් බනිජ වර්ග කර්මාන්ත අපනයන යටතේ අගය එකතු කළ ආකාරයෙන් අපනයනය කරනු ලැබීය.

ආනයන ක්‍රියාකාරීත්වය

වසර තුළ සිදු වූ ප්‍රතිපත්තිමය බලපෑම සහ සාර්ව ආර්ථික ප්‍රවණතා පිළිබිඹු කරමින්, 2025 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ වෙළඳ භාණ්ඩ ආනයන වියදම සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගියේය. රථවාහන ආනයන සීමා ලිහිල් කිරීමත් සමඟ දේශීය ඉල්ලුම සහ ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රමයෙන් යථා තත්ත්වයට පත්වීම, ආනයන වියදම ඉහළ යෑමට දායක විය. 2025 වසරේ දී සමස්ත වෙළඳ භාණ්ඩ ආනයන වියදම එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 21.5ක් දක්වා ඉහළ ගොස්, වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත 14.0%ක වර්ධනයක් වාර්තා කළ අතර, 2018 වසරේ දී වාර්තා වූ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 22.2ක ඉහළම අගයට පසුව, වාර්තාගත

1.6 විශේෂාංග රූප සටහන
ඉන්ධන ආනයන වියදම

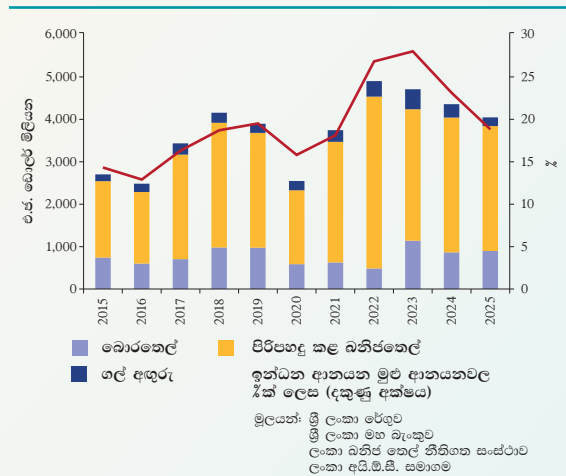

ඉන්ධන ආනයන වියදම ශ්‍රී ලංකාවේ ආනයන පැසෙහි විශාලතම අයිතමය වන අතර, එය පසුගිය වසර 10 තුළ සාමාන්‍යයෙන් වාර්ෂිකව මුළු ආනයනවලින් 20%ක් පමණ වේ. 2025 වසරේ දී බොරතෙල් සහ පිරිපහදු කළ බනිජ තෙල් ආනයන පරිමාව ඉහළ ගිය ද, 2024 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 4.4ක් වූ ඉන්ධන ආනයන වියදම 2025 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 4ක් දක්වා අඩු වූ අතර, එය ප්‍රධාන වශයෙන් බොරතෙල්, පිරිපහදු කළ බනිජ තෙල් සහ ගල් අඟුරු ඒකක මිල අඩු වීම නිසා සිදු විය.

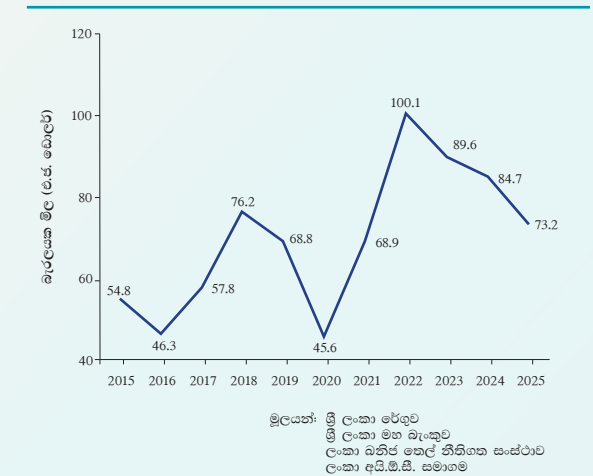
ජාත්‍යන්තර වෙළඳපොළෙහි මිල විචලනයන්ට අනුකූලව, බොරතෙල් බැරලයක ආනයන මිලෙහි සාමාන්‍යය, 2024 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් 84.7 සිට 2025 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් 73.2ක් දක්වා පහත වැටුණි.

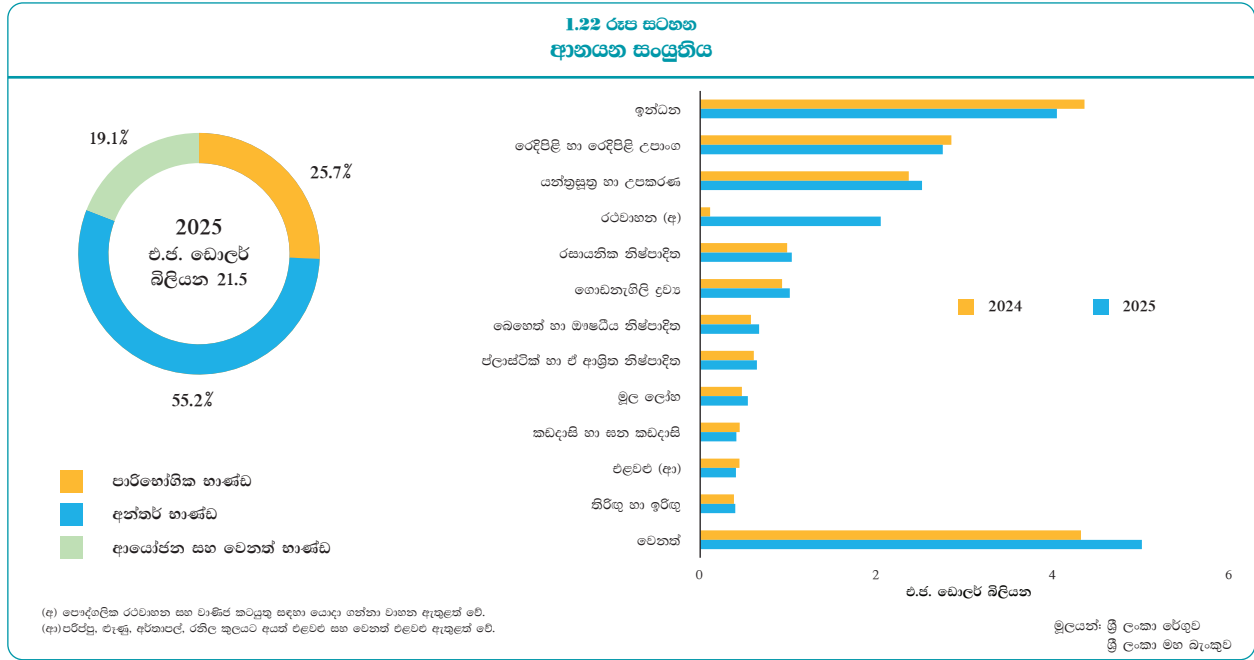
කෙසේ වෙතත්, මැදපෙරදිග යුද්ධයෙන් පසු ඉහළ ගිය භූ දේශපාලනික අර්බුද මධ්‍යයේ ගෝලීය තෙල් මිල ඉහළ සහ අස්ථාවර මට්ටමක පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මෙය 2026 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ ඉන්ධන ආනයන වියදම සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

වාර්ෂික ඉන්ධන ආනයන

බොරතෙල් ආනයන මිල ගණන්වල වාර්ෂික සාමාන්‍යය

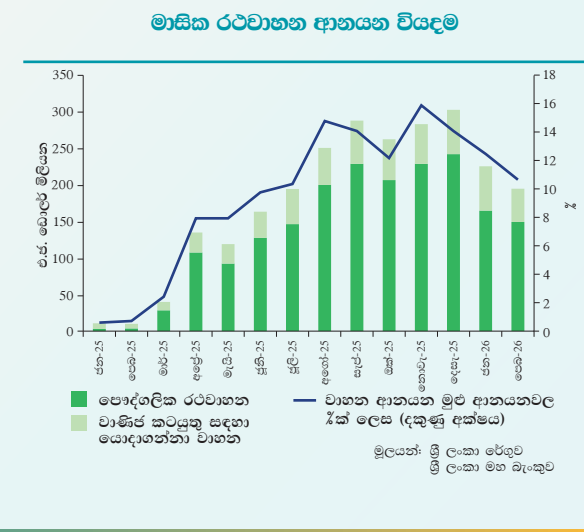
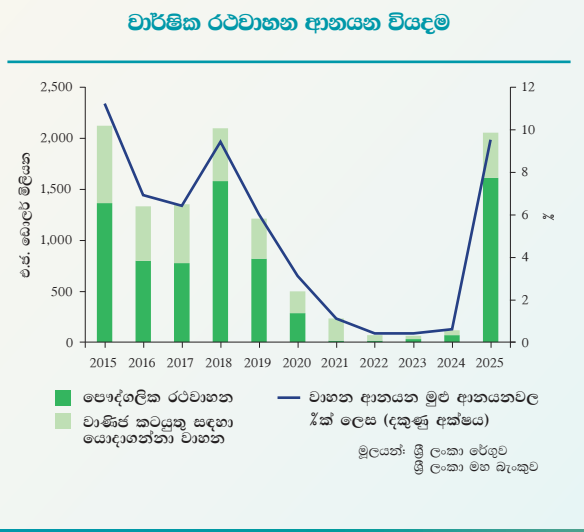

1.7 විශේෂාංග රූප සටහන මෝටර් රථ ආනයන සීමා ලිහිල් කිරීම සහ ආනයන ප්‍රවණතා

මෝටර් රථ ආනයන සීමාවන් අදියරෙන් අදියර ලිහිල් කරන ලද අතර, 2025 වසරේ ජනවාරි මාසය වන විට පෞද්ගලික රථවාහන සඳහා ඉතිරිව පැවති සියලුම සීමා ඉවත් කරන ලදී. මෝටර් රථ ආනයන සීමා ලිහිල් කිරීමත් සමඟ, දීර්ඝ කාලීන සීමා කිරීම්වලින් පසුව ඉල්ලුමේ අපේක්ෂිත වැඩිවීම අවම කිරීම සඳහා රජය තීරුබදු සහ තීරුබදු නොවන ප්‍රතිපත්ති පියවර කිහිපයක් හඳුන්වා දුන්නේය.

මෙම පියවර පහවා තිබියදීත්, 2025 වසරේ දී වාහන ආනයනය කැපී පෙනෙන ලෙස ඉහළ ගිය අතර, එය ආනයන සීමා කිරීම් හේතුවෙන් වසර ගණනාවක්

පුරා අධික ලෙස වර්ධනය වී තිබූ ඉල්ලුම සහ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වල වැඩිදියුණු වීම් පිළිබිඹු කරයි. 2025 වසරේ අප්‍රේල් මාසයේ සිට ආනයනවල සැලකිය යුතු වර්ධනයක් දක්නට ලැබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, පෞද්ගලික වාහන සහ වාණිජ කටයුතු සඳහා යොදා ගන්නා වාහන යන කාණ්ඩ දෙක ම අයත් වාහන ආනයන වියදම් 2025 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 2.04ක් දක්වා සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගිය අතර, එය 2015 වසරේ දී වාර්තා කරන ලද එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 2.12 සහ 2018 වසරේ දී වාර්තා වූ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 2.09ට පසු වාර්තා කළ තුන්වන ඉහළ ම වාර්ෂික මුළු වාහන ආනයන වියදම ලෙස වාර්තා විය.

දෙවන ඉහළම ආනයන මට්ටම වාර්තා කළේය. එමෙන්ම, ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස ආනයන වියදම් 2024 වසරේ දී පැවති 18.9% සිට 2025 වසරේ දී 19.7%ක් දක්වා ඉහළ ගියේය.

අන්තර් භාණ්ඩ ආනයන වියදම් අඩුවීම මධ්‍යයේ වුවද, 2025 වසරේ ආනයන වියදම් ඉහළ යෑමට පාරිභෝගික භාණ්ඩ සහ ආයෝජන භාණ්ඩවල ආනයන වියදම් ඉහළ යෑම මූලිකව ම හේතු විය. 2024 වසර සමඟ සැසඳීමේ දී 2025 වසරේ දී පාරිභෝගික භාණ්ඩ ආනයන ඉහළ ගිය අතර, ඒ සඳහා මූලිකවම ආහාර නොවන පාරිභෝගික භාණ්ඩ කාණ්ඩය, ප්‍රධාන වශයෙන්ම වසර ගණනාවක් පුරා ආනයන සීමා පැනවීමෙන් පසුව එම ආනයන සීමා ඉවත් කිරීමත් සමඟ ඇතිවන අධික ඉල්ලුම නිසා පෞද්ගලික රථවාහන ආනයනය ඉහළ යෑම, මූලිකවම හේතු විය. ආහාර නොවන පාරිභෝගික භාණ්ඩ කාණ්ඩය යටතේ බෙහෙත් සහ ඖෂධීය නිෂ්පාදිත සහ විදුලි සංදේශ උපකරණ ආනයන ද ඉහළ ගියේය. එසේම, කිරි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදිත සහ තෙල් සහ මේද වැනි ආහාර ද්‍රව්‍ය මත ආනයන වියදම් ද ඉහළ ගියේය. එසේ වුවද, 2025 වසරේ දී අන්තර් භාණ්ඩ ආනයන වියදම් පහත වැටුණු අතර, ඒ සඳහා බොරතෙල්, පිරිපහදු කළ බනිජතෙල් සහ ගල් අඟුරුවල මිල ගණන් පහළ යෑම නිසා සිදු වූ ඉන්ධන ආනයන වියදම් පහළ යෑම හේතු විය. 2024 වසරට සාපේක්ෂව රෙදිපිළි සහ රෙදිපිළි උපාංග සහ දියමන්ති ආනයන වියදම ද 2025 වසරේ දී සැලකිය යුතු ලෙස පහත වැටුණි. මේ අතර, 2025 වසර තුළ දී පොහොර සහ ආහාර සැකසුම් ද්‍රව්‍ය ආනයන වියදම් ඉහළ ගියේය. 2025 වසරේ දී ආයෝජන භාණ්ඩ කාණ්ඩ තුනෙහිම, එනම්, යන්ත්‍රසූත්‍ර සහ උපකරණ, ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය සහ ප්‍රවාහන උපකරණ (වාණිජ කටයුතු සඳහා යොදා ගන්නා වාහන) සහ ඒවායේ බොහෝ උප කාණ්ඩවල ආනයන වියදම් ද සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගියේය. 2025 වසරේ ජනවාරි මාසයේ දී වාහන ආනයන සීමා ලිහිල් කිරීමත් සමඟ, 2025 වසරේ අප්‍රේල් මාසයේ සිට වාහන ආනයනය සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගියේය. ඒ අනුව, පෞද්ගලික සහ වාණිජ කටයුතු සඳහා යොදා ගන්නා වාහන යන දෙවර්ගයම ඇතුළත් වාහන ආනයන වියදම, 2025 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 2.0ක් දක්වා ශීඝ්‍ර ලෙස ඉහළ ගිය අතර එය ආනයන වියදම ඉහළ යෑමට සහ වෙළඳ භාණ්ඩ ගිණුමේ හිඟය පුළුල් වීමට හේතු විය.

වෙළඳ මිල අනුපාතය

අපනයන භාණ්ඩවල මිල ගණන් සහ ආනයන භාණ්ඩවල මිල ගණන් අතර අනුපාතය නිරූපණය කරනු ලබන වෙළඳ මිල අනුපාතය, 2024 වසරට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී සුළු වශයෙන් අඩු විය.

1.11 සංඛ්‍යා සටහන
වෙළඳ මිල අනුපාතයෙහි සාරාංශය (2010=100) (අ)(ආ)

වාර්ෂික වෙනස්වීම
2024/2025 (%)

කාණ්ඩය	වටිනාකම් දර්ශකය	පරිමා දර්ශකය	ඒකක වටිනාකම් දර්ශකය
මුළු අපනයන	6.3	6.8	-0.4
කෘෂිකාර්මික අපනයන	10.7	1.3	9.3
කාර්මික අපනයන	5.2	7.6	-2.3
බනිජ අපනයන	-1.4	3.9	-5.1
මුළු ආනයන	14.0	13.6	0.4
පාරිභෝගික භාණ්ඩ	59.2	38.8	14.7
අන්තර් භාණ්ඩ	-0.5	8.2	-8.0
ආයෝජන භාණ්ඩ	18.6	11.9	6.0
වෙළඳ මිල අනුපාතය			-0.8

(අ) තාවකාලික
(ආ) එ.ජ. ඩොලර් වටිනාකම් අනුව

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

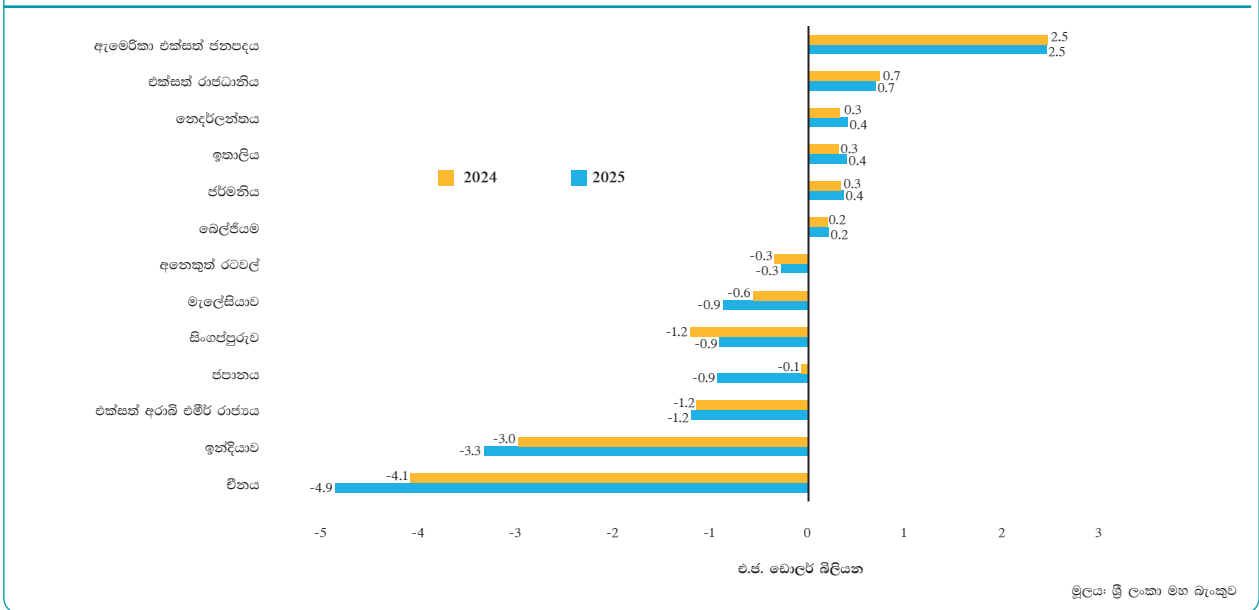
සියලුම ප්‍රධාන අපනයන කාණ්ඩ සහ ආනයන කාණ්ඩවල පරිමා දර්ශක ඉහළ ගිය අතර, එමගින් 2025 වසරේ දී අපනයන ආදායම් සහ ආනයන වියදම් යන දෙඅංශයෙහි ම වර්ධනය සඳහා ඉහළ වෙළඳ පරිමාවන් හේතු වූ බව පෙන්නුම් කරයි. අපනයන මිල දර්ශකය පහළ යෑමට කාර්මික අපනයන සඳහා මිල පහළ යෑම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූ අතර, සමස්ත ආනයන මිල දර්ශකයේ ඉහළ යෑම පිළිබිඹු වූයේ පාරිභෝගික භාණ්ඩ සඳහා ඉහළ මිල ගණන් පැවතීම මගිනි. ඒ අනුව, අපනයන මිල දර්ශකය 0.4%කින් පහළ යෑමේ සහ ආනයන මිල දර්ශකය 0.4%කින් ඉහළ යෑමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, වෙළඳ මිල අනුපාතය 2024 වසරේ දී පැවති දර්ශකාංක 86.7ට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී දර්ශකාංක 86.1 දක්වා 0.8%කින් පහළ ගියේය.

වෙළඳ දිශාව

ආර්ථිකය ස්ථායී වීම සහ වාහන ආනයනය සඳහා පහත නිබ්බ සීමා ලිහිල් කිරීම සමඟ අපනයන ක්‍රමයෙන් වර්ධනය වෙමින් සහ ආනයන තියුණු ලෙස ඉහළ යමින් 2025 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ භාණ්ඩ වෙළඳාම යථා තත්ත්වයට පත්වීමේ පැහැදිලි සලකුණු පෙන්නුම් කළේය. 2021-2024 කාලය තුළ ප්‍රමුඛස්ථානය හිමිකරගෙන සිටි ඉන්දියාව අභිබවා යමින් 2025 වසරේ දී, වටිනාකම අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ විශාලත ම වෙළඳ හවුල්කරුවා බවට ඒනය පත් විය. මේ අතර, එක්සත් ජනපදය තුන්වන විශාලත ම

1.23 රූප සටහන
ද්විපාර්ශ්වීය වෙළඳ ශේෂයන්

වෙළඳ හවුල්කරුවා බවට පත්විය. එක්ව ගත් කල, මෙම රටවල් තුන ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත භාණ්ඩ වෙළඳාමට ආසන්න ලෙස 41.1%කින් පමණ දායක විය. 2025 වසරේ දී චීනය සහ ඉන්දියාව සමඟ සිදු කළ මුළු වෙළඳාම, පිළිවෙළින්, එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 5.5ක් සහ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 5.4ක් වූ අතර, ඒ සඳහා ආනයන සීමා ලිහිල් කිරීමත් සමඟ සිදු වූ වාහන ආනයනය ප්‍රධාන වශයෙන් දායක විය. කෙසේ වෙතත්, ශ්‍රී ලංකාවේ ඉහළම වෙළඳ හිඟය චීනය සමඟ වාර්තා කළ අතර, එය 2024 වසරේ වාර්තා වූ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 4.1ක සිට 2025 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 4.9ක් දක්වා සැලකිය යුතු ලෙස පුළුල් විය. චීනය සමඟ වෙළඳ හිඟය පුළුල් වීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූයේ ඉලෙක්ට්‍රික් සහ දෙමුහුම් වාහන මෙන්ම යකඩ සහ වානේ වැනි ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය ආනයනය ඉහළ ගිය ද, අපනයන සාපේක්ෂව අඩු මට්ටමක පැවතීමයි. ඉන්දියාව සමඟ පැවති වෙළඳ හිඟය ද 2025 වසරේ දී ඉහළ ගිය අතර, මෝටර් රථවාහන ආනයනය ඉහළ යෑම එයට මූලිකවම හේතු විය. මේ අතර, 2025 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 3.5ක සමස්ත ද්විපාර්ශ්වික වෙළඳාමක් සමඟ ශ්‍රී ලංකාවට ඉතා වැදගත් වෙළඳ හවුල්කරුවකු ලෙස එක්සත් ජනපදය තවදුරටත් රැඳී සිටියේය. ශ්‍රී ලංකාව, එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 2.5ක පමණ වෙළඳ අතිරික්තයක් එක්සත් ජනපදය සමඟ පවත්වාගෙන ගිය අතර, මේ සඳහා ඇගයුම් අපනයන විශාල වශයෙන් දායක විය.

අභියෝගාත්මක ගෝලීය වෙළඳ පරිසරයක් මධ්‍යයේ වුවද, වරණීය සහ නිදහස් වෙළඳ ගිවිසුම් යටතේ සිදු කළ සමස්ත වෙළඳාම 2024 වසරට සාපේක්ෂව 2025

වසරේ දී ඉහළ ගිය අතර, එවැනි ගිවිසුම් යටතේ වන අපනයන මුළු අපනයනවල ප්‍රතිශතයක් ලෙස වැඩි විය. විචල්‍යතාවය වන ගෝලීය පරිසරයක් තුළ විවිධාංගීකරණය වූ වෙළඳ රාජ්‍ය තාන්ත්‍රිකභාවයේ වැදගත්කම අවධාරණය කරමින්, 2025 වසර තුළ සහ 2026 වසර මුල් භාගයේ දී ඕස්ට්‍රේලියාව, චීනය, යුරෝපා සංගමය, පාකිස්ථානය, තුර්කිය සහ වියට්නාමය සමඟ ද්විපාර්ශ්වික වෙළඳ සාකච්ඡා පැවැත්විණි. මේ අතර, පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී, ඉන්දියාව සහ පාකිස්ථානය සමඟ පවත්නා ද්විපාර්ශ්වීය වෙළඳ ගිවිසුම් යටතේ සිදු කෙරෙන අපනයන ඉහළ ගියේය. එසේ වුවද, මෙම ගිවිසුම් යටතේ සිදු කරනු ලබන ආනයන, වසර තුළ සාපේක්ෂව අඩු මට්ටමක පැවතුණු අතර, එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ද්විපාර්ශ්වික වරණවල අපනයන-නැඹුරු උපයෝගීතාවය නොකඩවා පැවතුණි. ශ්‍රී ලංකා සිංගප්පූරු නිදහස් වෙළඳ ගිවිසුම (SSLFTA) දැනට බලාත්මකව පැවතුන ද, එහි අපනයන උපයෝගීතාවය සීමිත වී ඇත. ශ්‍රී ලංකාව හා නායිලන්තය අතර නිදහස් වෙළඳ ගිවිසුම (SLTFTA) 2024 පෙබරවාරිවල දී අත්සන් කර 2025 ජනවාරි 1 දින ක්‍රියාකාරී වූවත්, 2025 වසර තුළ දී ඒ යටතේ අපනයන වාර්තා වී නැත. 2025 වසර තුළ කලාපීය වෙළඳ ගිවිසුම් යටතේ වන අපනයන කාර්යසාධනය මිශ්‍ර හැසිරීම් සහිත විය. ආසියා පැසිෆික් වෙළඳ ගිවිසුම (APTA) යටතේ වන අපනයන 2025 වසරේ දී ඉහළ ගිය අතර, දකුණු ආසියානු නිදහස් වෙළඳ ගිවිසුම (SAFTA) සහ ගෝලීය වරණීය වෙළඳාම් ක්‍රමය (GSTP) යටතේ වන අපනයන සැලකිය යුතු ලෙස පහළ ගියේය.

1.12 සංඛ්‍යා සටහන
ශ්‍රී ලංකාව වර්ණීය වෙළඳ ගිවිසුම් සහ නිදහස් වෙළඳ ගිවිසුම් යටතේ සිදු කළ අපනයන

	2024		2025 (අ)	
	වටිනාකම (එ.ජ. ඩොලර් මිලියන)	වටිනාකම (එ.ජ. ඩොලර් මිලියන)	වර්ධනය (%)	දායකත්වය (%)
වෙළඳ වරණයන් පිළිබඳ පොදු ක්‍රම	3,985.7	4,330.6	8.7	80.4
එයින් යුරෝපා සංගමය (ඒ.එස්.පී. ජලස් සහිතව)	2,108.1	2,407.0	14.2	44.7
ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය (ආ)	741.6	779.6	5.1	14.5
එක්සත් රාජධානිය	601.9	605.2	0.5	11.2
රුසියානු සමූහාණ්ඩුව (ඇ)	152.7	128.6	-15.8	2.4
ඕස්ට්‍රේලියාව	108.8	105.0	-3.5	1.9
කැනඩාව	89.9	104.4	16.1	1.9
ජපානය	71.1	75.1	5.6	1.4
තුර්කිය	54.5	63.7	16.8	1.2
වෙනත් ඒ.එස්.පී. ක්‍රම	57.2	62.1	8.5	1.2
ඉන්දු - ශ්‍රී ලංකා නිදහස් වෙළඳ ගිවිසුම (ISFTA)	490.3	634.4	29.4	11.8
ආසියා - පැසිපික් වෙළඳ ගිවිසුම (APTA) (ඈ)	209.9	234.1	11.6	4.3
ගෝලීය වරණීය වෙළඳාම් ක්‍රමය (GSTP)	70.1	35.7	-49.0	0.7
පාකිස්ථාන - ශ්‍රී ලංකා නිදහස් වෙළඳ ගිවිසුම (PSFTA)	46.2	47.5	2.7	0.9
දකුණු ආසියානු නිදහස් වෙළඳ ගිවිසුම (SAFTA)	169.0	100.9	-40.3	1.9
සාර්ක් වරණීය වෙළඳ ගිවිසුම (SAPTA)	1.3	1.9	41.9	0.04
වෙළඳ ගිවිසුම් යටතේ මුළු අපනයන	4,972.5	5,385.2	8.3	100.0
මුළු වෙළඳ භාණ්ඩ අපනයනවලින් ප්‍රතිශතයක් ලෙස	38.9	39.7		

(අ) කාවකාලික මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව වාණිජ දෙපාර්තමේන්තුව
 (ආ) එක්සත් ජනපදය මගින් ලබා දුන් ඒ.එස්.පී සහනය 2020 වසරේ දෙසැම්බර් මස 31 වන දිනෙන් අවසන් වූ බැවින් ඒ.එස්.පී සහනය ලැබීමට සුදුසු අපනයන පෙත්‍රම් කරයි.
 (ඇ) රුසියාව, බෙලාරුස් සහ කසකස්ථානය ඇතුළත් වේ.
 (ඈ) පෙර මෙය බැංකොක් ගිවිසුම (1975) ලෙස හඳුන්වන ලදී.

ප්‍රධාන වෙළඳ හවුල්කරුවන් විසින් පිරිනමනු ලබන වරණීය වෙළඳාම පිළිබඳ පොදු ක්‍රමවලින් ද (GSP) ශ්‍රී ලංකාව අඛණ්ඩව ප්‍රතිලාභ ලැබීය. 2023 වසරේ සැප්තැම්බර් මාසයේ දී 2024-2027 කාල සීමාව සඳහා දීර්ඝ කරන ලද යුරෝපා සංගමයේ විශේෂ ප්‍රතිලාභ සහිත වරණීය වෙළඳාම පිළිබඳ පොදු ක්‍රමය

(GSP+) යටතේ ලද අපනයන ආදායම 2024 වසරට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී සැලකිය යුතු වර්ධනයක් වාර්තා කළ අතර, එම අගය පසුගිය වසර පහ තුළ සාපේක්ෂව ස්ථාවරව පැවතුණි. 2025 වසරේ දෙසැම්බර් මාසයේ දී, සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල් සඳහා සංශෝධිත වරණීය වෙළඳාම පිළිබඳ පොදු රාමුවක් පිළිබඳව යුරෝපා කොමිසම, කවුන්සිලය සහ යුරෝපා පාර්ලිමේන්තුව තාවකාලික එකඟතාවකට පැමිණියේය. සංශෝධිත රෙගුලාසි 2026 වසරේ මුල් භාගයේ දී විධිමත් ලෙස අනුමත කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන අතර 2027 වසරේ ජනවාරි 1 වන දා සිට බලාත්මක වනු ඇත. නව රාමුව යටතේ, ශ්‍රී ලංකාව ඇතුළු දැනට විශේෂිත ප්‍රතිලාභ ලබන වරණීය වෙළඳාම පිළිබඳ පොදු ක්‍රමවලින් සහන ලබන සියලුම රටවලට මෙම සහන අඛණ්ඩව ලබා ගැනීමට යළි අයදුම් කිරීමට අවශ්‍ය වනු ඇත. එයට අමතරව, 2023 වසරේ ජුනි මස බලාත්මක වූ එක්සත් රාජධානියේ සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල වෙළඳ යෝජනා ක්‍රමය (DCTS) යටතේ ශ්‍රී ලංකාව අඛණ්ඩව ප්‍රතිලාභ ලැබීය. 2026 වසරේ ජනවාරි 1 වන දා සිට බලාත්මක වන පරිදි, ඇගයුම් අපනයනවල මූලාශ්‍ර පිළිබඳ වන නීතිවල වැඩිදියුණු කළ නම්‍යශීලීභාවය සහ ආසියානු රටවල් 18ක් සමඟ වැඩිදියුණු කළ සමුච්චිත ප්‍රතිපාදන ඇතුළුව, සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල වෙළඳ යෝජනා ක්‍රමය යටතේ තවදුරටත් ලිහිල් කිරීම් හඳුන්වා දෙන ලදී. මෙම වැඩිදියුණු කිරීම් මගින්, විශේෂයෙන්ම ඇගයුම් අංශයේ වරණීය ගිවිසුම්වල ශ්‍රී ලංකාව කලාපීය අගය දාමයන් සමඟ ඒකාබද්ධ වීම සහ මනා භාවිතය වැඩිදියුණු කිරීම ශක්තිමත් වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මේ අතර, 2020 වසරේ දී කල් ඉකුත් වූ එක්සත් ජනපද GSP යෝජනා ක්‍රමය තවමත් යළි ක්‍රියාත්මක කර නොමැත. දශක ගණනාවක් පුරා ශ්‍රී ලංකාව ද්විපාර්ශ්වික සහ කලාපීය වෙළඳ ගිවිසුම්වලට පුළුල් ලෙස සම්බන්ධ වී ඇති බැවින්, ඒවායේ කාර්යක්ෂමතාව සහ ජාතික ආර්ථික ප්‍රමුඛතා සමඟ අනුගතවීම සහතික කිරීම වඩාත් වැදගත් වී තිබේ. ඒ අනුව, නිෂ්පාදන පැස පුළුල් කිරීම හා අපනයන වෙළඳපොළ විවිධාංගීකරණය ඉහළ නැංවීම යන දෙඅංශයෙන් ම අපනයන විවිධාංගීකරණය සඳහා ඒවායේ දායකත්වය කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින්, පවත්නා නිදහස් වෙළඳ ගිවිසුම් පුළුල් ලෙස සමාලෝචනය කිරීම, ඒවායේ ආර්ථික බලපෑම තක්සේරු කිරීම සහ අනාගත වෙළඳ සාකච්ඡා සඳහා උපායමාර්ගික නිර්දේශ සැපයීම සඳහා වන කමිටුවක් 2025 වසර අග භාගයේ දී කැබිනට් මණ්ඩලය විසින් පත් කරන ලදී. එයට අමතරව, චීනය සහ ජපානය ඇතුළුව ආසියා

1

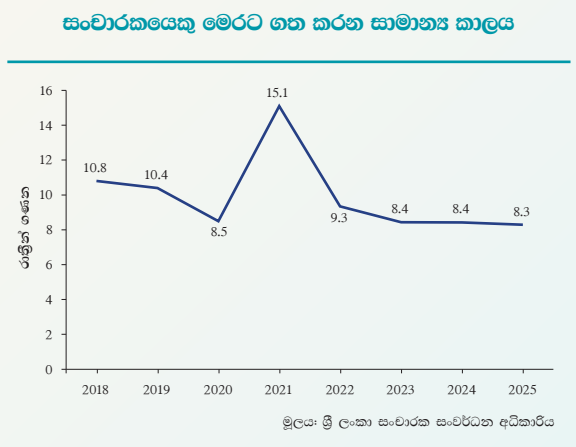
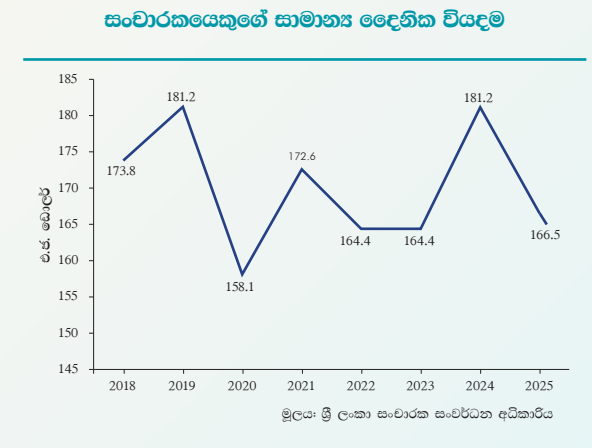
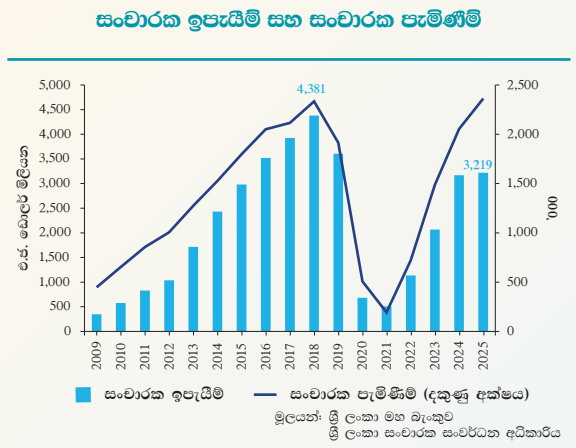
පැසිෆික් රටවල් 15කින් සමන්විත වන කලාපීය විස්තීර්ණ ආර්ථික සහයෝගීතාව (RCEP) වෙත ප්‍රවේශ වීමට ඇති හැකියාව සොයා බැලීමට ශ්‍රී ලංකාව පියවර ගෙන තිබේ.

සේවා ගිණුම

සේවා ගිණුමේ අතිරික්තය 2025 වසරේ දී තවදුරටත් ඉහළ ගියේය. 2024 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 3.4ක අතිරික්තයක් වාර්තා කළ සේවා ගිණුම, 2025 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 3.7ක අතිරික්තයක් වාර්තා කළේය. 2024 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 6.9ක් වූ සමස්ත සේවා ලැබීම් 2025 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 7.1ක් දක්වා වර්ධනය විය. 2024

වසරට සාපේක්ෂව 1.6%ක සුළු වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරමින් 2025 වසරේ දී සංචාරක ඉපැයීම් එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 3.2ක අගයක් වාර්තා කළේය. 2018 වසරේ වාර්තා වූ ඉහළ ම අගය ඉක්මවා යමින් 2025 වසරේ දී සංචාරක පැමිණීම් වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත 15.1%කින් වර්ධනය විය. කෙසේ වෙතත්, 2025 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් සංචාරකයෙකුගේ සාමාන්‍ය දෛනික වියදම සහ සංචාරකයකු මෙරට රැඳී සිටීමේ සාමාන්‍ය කාලය පිළිබඳ ඇස්තමේන්තු අඩු කරමින් සිදු කළ සංශෝධන හේතුවෙන් සංචාරක ඉපැයීම් 2018 වසරේ දී වූ ඉහළ ම මට්ටමට වඩා පහළින් පැවතුණි. මුහුදු සහ ගුවන් ප්‍රවාහන සේවා අඛණ්ඩව ධනාත්මක දායකත්වයක් සැපයූ අතර, 2025 වසරේ එම ලැබීම්

1.8 විශේෂාංග රූප සටහන ශ්‍රී ලංකාවේ සංචාරක ඉපැයීම්

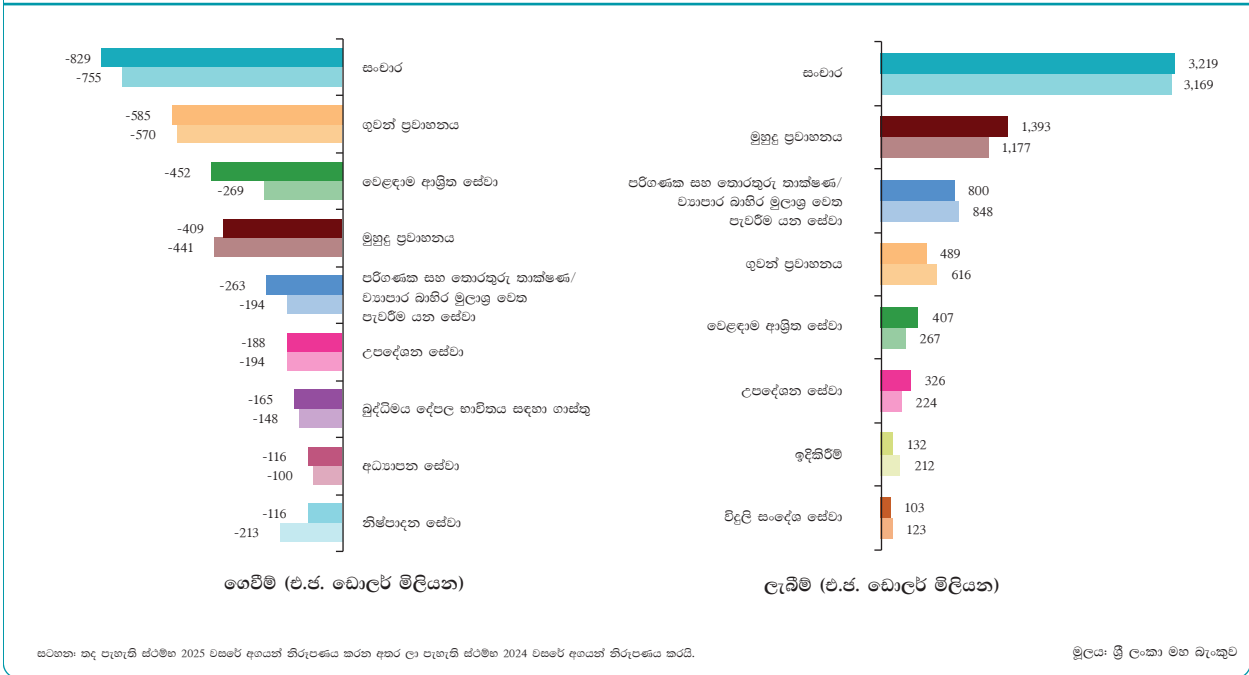
කොවිඩ් වසංගතය සහ දේශීය ආර්ථික අර්බුදයෙන් පසුව, 2024 සහ 2025 වසරවල දී සංචාරක පැමිණීම් සැලකිය යුතු වර්ධනයක් වාර්තා කළේය. 2025 වසරේ සංචාරක පැමිණීම් 2018 වසරේ දී පැවති මට්ටමට ළඟා වුව ද, සංචාරක ඉපැයීම් යථා තත්ත්වයට පත්වීම 2018

වසරේ දී වාර්තා වූ උපරිම සංචාරක ඉපැයීම් මට්ටමට සාපේක්ෂව අඩු විය. සංචාරක පැමිණීම් සහ ඉපැයීම් අතර මෙම වෙනසට බොහෝ දුරට හේතු වී ඇත්තේ ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් සංචාරකයෙකු මෙරට ගත කරන සාමාන්‍ය කාලය සහ සංචාරකයෙකු විසින් දිනක් සඳහා දරන සාමාන්‍ය වියදමට¹ අදාළ ඇස්තමේන්තුවල අගයයන් 2018 වසරට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී අඩු කරමින් සංශෝධනය කර තිබීමයි. ඉහළ සංචාරකයන් ප්‍රමාණයක් හැසිරවීමේ ධාරිතා සීමා මධ්‍යයයේ, දිගු කාලීනව සංචාරක ඉපැයීම් ඉහළ නැංවීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවට ඉහළ ආදායමක් ලබා දෙන සංචාරකයන් ආකර්ෂණය කර ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. මේ සම්බන්ධයෙන්, ඉහළ වියදම් කරන සංචාරකයන් ආකර්ෂණය කර ගන්නා පරිසර සංචාරක ව්‍යාපාරය, සෞඛ්‍ය සංචාරක ව්‍යාපාරය සහ සුවතා අත්දැකීම් වැනි සාම්ප්‍රදායික නොවන අංශවලට විවිධාංගීකරණය කිරීම ඉතා වැදගත් වේ.

1 ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් සංචාරකයින් රටින් පිටත් වීමේ දී සිදුකරන සමීක්ෂණයට අනුව, එ.ජ. ඩොලර් 171.74ක් (2025 ජනවාරි-ජූලි) ලෙස ඇස්තමේන්තු කර තිබූ සංචාරකයෙකු විසින් දිනක් සඳහා දරන සාමාන්‍ය වියදම 2025 අගෝස්තු සිට එ.ජ. ඩොලර් 148.26ක් දක්වා අඩුකරමින් සංශෝධනය කර ඇත.

1.24 රජය සටහන
සේවා අංශයේ ලැබීම් සහ ගෙවීම්

එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1.9ක් දක්වා වර්ධනය විය. මේ අතර, පරිගණක සහ තොරතුරු තාක්ෂණ/ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලි බාහිර මූලාශ්‍ර වෙත පැවරීමේ සේවාවලින් (IT/BPO) ලද ලැබීම් 2024 වසරට සාපේක්ෂව සුළු වශයෙන් අඩු විය. 2024 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 3.5ක් වූ සේවා ගෙවීම් 2025 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 3.4ක් දක්වා පහත වැටුණි. විදේශ සංචාර සහ ඇතැම් වෙනත් ව්‍යාපාරික සේවා සඳහා අදාළ ගෙවීම් ඉහළ ගිය නමුත් ප්‍රවාහන සේවා සඳහා වූ ගෙවීම්වල අඩු වීමක් වාර්තා විය. වර්ධනය වූ ලැබීම් සහ අඩු වූ ගෙවීම්වල ඒකාබද්ධ බලපෑම 2025 වසරේ දී සේවා ගිණුමේ අතිරික්තය ඉහළ යාමට හේතු විය.

ප්‍රාථමික ආදායම් ගිණුම

2025 වසරේ ප්‍රාථමික ආදායම් ගිණුමේ හිඟය 2024 වසරට සාපේක්ෂව අඩු විය. 2024 වසරේ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 2.6ක් වූ ප්‍රාථමික ආදායම් ගිණුමේ හිඟය 2025 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 2.0ක් විය. 2025 වසරේ දී ප්‍රාථමික ආදායම් ගිණුමෙන් වූ ගෙවීම් එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 2.6ක් දක්වා 18.4%කින් අඩු විය. විවිධ ආයෝජන සම්බන්ධයෙන් කළ පොලී ගෙවීම් සහ වෙනත් ආයෝජන සම්බන්ධයෙන් කළ පොලී ගෙවීම්වල සැලකිය යුතු අඩු වීමක් දක්නට ලැබුණි. 2024 වසරේ පැවති උපවින කුපන සහ පොලී වගකීම් හා සැසඳීමේ දී, 2025 වසරේ දී ප්‍රතිච්ඡාදනය කරන

ලද ජාත්‍යන්තර ස්වේච්ඡාව බැඳුම්කර සඳහා කුපන ගෙවීම් සහ රජය විසින් ලබාගත් විදේශ ණය සඳහා පොලී ගෙවීම් අඩු අගයක් ගැනීම මෙම අඩු වීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. තවද, ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙන් ලබා ගෙන ඇති නොපියවූ ණය සහ ඉන්දියානු සංචිත බැංකුව සමඟ ඇති කරගත් විශේෂ විදේශ විනිමය හුවමාරු ගිවිසුමට අදාළව මහ බැංකුව විසින් සිදු කරන ලද පොලී ගෙවීම් ද 2025 වසර කුළ දී අඩු විය. මේ අතර, සෘජු ආයෝජන ව්‍යවසායන්හි ඉහළ ලාභාංශ ගෙවීම් සහ ප්‍රතිආයෝජන ඉපැයීම් පිළිබිඹු කරමින් සෘජු ආයෝජන සම්බන්ධ ගෙවීම් ඉහළ ගියේය. 2025 වසරේ දී ප්‍රාථමික ආදායම් ගිණුමේ ලැබීම් එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 580ක් දක්වා සුළු වශයෙන් පහළ වැටුණි. සමස්තයක් වශයෙන් ප්‍රාථමික ආදායම් ගිණුමේ සිදු වූ යහපත් වර්ධනය 2025 වසරේ ජංගම ගිණුමේ ශේෂය ශක්තිමත් කිරීමට දායක විය.

ද්විතියික ආදායම් ගිණුම

2025 වසරේ දී ද්විතියික ආදායම් ගිණුමේ අතිරික්තය සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගිය අතර, ඒ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් විදේශ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ ප්‍රේෂණවල²⁰ ඉහළ වර්ධනය හේතු විය. 2024 වසරේ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 6.4ක් වූ ද්විතියික ආදායම් ගිණුමේ අතිරික්තය, 2025 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර්

20 විදේශ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ ප්‍රේෂණවලට දිවවා සුළු කුණාටුවෙන් පසුව ලැබුණු ප්‍රේෂණ වැනි වෙනත් ප්‍රේෂණ ඇතුළත් විය හැකිය.

1

බිලියන 7.9ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. විදේශ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ ප්‍රේෂණ, 2024 වසරේ දී වාර්තා වූ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 6.6ට සාපේක්ෂව, 2025 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 8.1ක් දක්වා වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත 22.8%කින් වර්ධනය වෙමින් මෙතෙක් වාර්තා වූ ඉහළ ම අගය වාර්තා කළේය. නිල මාර්ග ඔස්සේ ප්‍රේෂණ ලැබීම් අඛණ්ඩව ඉහළ යෑම සහ ශ්‍රමිකයන් විදේශ රැකියා සඳහා පිටත්ව යෑම් අඛණ්ඩව පැවතීම මෙම ශක්තිමත් ක්‍රියාකාරීත්වයට දායක විය. ප්‍රේෂණවල මෙම සැලකිය යුතු වැඩි වීම, පුළුල් වූ වෙළඳ භාණ්ඩ ගිණුමේ හිඟය පියවා ගැනීමට සහ සමස්ත ජංගම ගිණුමේ ශේෂය ශක්තිමත් කිරීමට ප්‍රධාන වශයෙන් දායක විය.

ප්‍රාග්ධන ගිණුම²¹

2025 වසරේ දී ප්‍රාග්ධන ගිණුමේ හිඟයක් වාර්තා වී ඇතැයි ඇස්තමේන්තුගත කර ඇත. වසර තුළ රජය සහ පෞද්ගලික යන දෙඅංශය ම වෙන වූ ප්‍රාග්ධන සංක්‍රාම සීමිත විය.

මූල්‍ය ගිණුම

2025 වසර තුළ දී ගෙවුම් කුලනයේ මූල්‍ය ගිණුමෙහි, වගකීම් සහ මූල්‍ය වත්කම් යන දෙකෙහි ම ශුද්ධ වැඩිවීම් වාර්තා කළේය. වගකීම්වල ශුද්ධ වෙනස්වීම්, 2024 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1.0ක් ලෙස වාර්තා වූ අතර, එය 2025 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 0.5ක් විය. 2025 වසර තුළ දී මූල්‍ය ගිණුමට ලැබුණු ප්‍රධාන ලැබීම් අතරට විදේශීය සෘජු ආයෝජන, ජා.මු. අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකමෙන් ලද වාරික දෙක, ජා.මු. අරමුදලේ කඩිනම් මූල්‍යන උපකරණයෙන් (Rapid Financing Instrument) ලද ලැබීම් සහ ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව වැනි අනෙකුත් බහුපාර්ශ්වික ආයතනවලින් ලද ලැබීම් ඇතුළත් විය.

සෘජු ආයෝජන

සම්බන්ධතාවක් නොමැති පාර්ශ්වවලින් ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයේ ලියාපදිංචි සමාගම් වෙත ලැබුණු විදේශීය ණය ද ඇතුළු විදේශීය සෘජු ආයෝජන ලැබීම්, 2025 වසර තුළ මධ්‍යස්ථ මට්ටමක පැවතුණි. 2025 වසර තුළ දී, ප්‍රතිආයෝජන ඉපැයීම්, කොටස් හිමියන්ගේ අත්තිකාරම්, සහ සෘජු ආයෝජන ව්‍යාපාර වෙත ලැබුණු අන්තර් සමාගම් ණයවල වැඩි වීමක් සිදු වුවද, සෘජු ආයෝජන ව්‍යාපාරවල හිමිකම්

21 2025 වසරේ දී රජය වෙත ලැබුණු ප්‍රාග්ධන සංක්‍රාම පිළිබඳ දත්ත පවතිනුයේ 2025 වසරේ පළමු භාගය සඳහා පමණි

1.13 සංඛ්‍යා සටහන		
මූල්‍ය ගිණුම		
	එ.ජ. ඩොලර් මිලියන	
අයිතමය	2024 (අ)	2025 (ආ)
මූල්‍ය ගිණුම (ශුද්ධ)	965	904
මූල්‍ය වත්කම්හි ශුද්ධ අන්තර් ගැනීම්	1,970	1,431
වගකීම්හි ශුද්ධ වෙනස්වීම්	1,005	527
සෘජු ආයෝජන: වත්කම්	110	98
හිමිකම්	106	94
ණය උපකරණ	4	4
සෘජු ආයෝජන: වගකීම්	759	1,044
හිමිකම්	497	352
ණය උපකරණ	262	692
විවිධ ආයෝජන: වත්කම්	180	-259
ණය සුරැකුම්පත්	180	-259
විවිධ ආයෝජන: වගකීම්	302	-267
හිමිකම්	3	-184
ණය සුරැකුම්පත්	299	-83
රජය	286	-95
කෙටිකාලීන (භාණ්ඩාගාර බිල්පත්)	-217	-24
දිගුකාලීන	504	-71
භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර	39	272
ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර	465	-343
අනෙකුත් අංශ	13	12
දිගුකාලීන	13	12
මූල්‍ය ව්‍යුත්පන්න	-	-
අනෙකුත් ආයෝජන: වත්කම්	-3	973
මුදල් සහ තැන්පතු	-73	-374
වෙළඳ ණය සහ අත්තිකාරම්	111	369
අනෙකුත් ලැබිය යුතු ගිණුම්	-42	978
අනෙකුත් ආයෝජන: වගකීම්	-56	-250
මුදල් සහ තැන්පතු	-868	-498
ණය	981	446
වෙළඳ ණය සහ අත්තිකාරම්	-170	-199
අනෙකුත් ගෙවිය යුතු ගිණුම්	-	-
විශේෂ ගැනුම් හිමිකම්	-	-
සංචිත වත්කම්	1,682	618
ශුද්ධ වැරදිම් හා අන්තර්ගම්	-254	-808

(අ) සංශෝධිත (ආ) තාවකාලික මූල්‍ය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

කොටස්වල ආයෝජන පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව සැලකිය යුතු ලෙස පහත වැටුණි. මේ අතර, ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයේ ලියාපදිංචි සමාගම් වෙත සම්බන්ධයක් නොමැති පාර්ශ්වයන්ගෙන් ලැබුණු විදේශීය ණය ලැබීම් 2025 වසරේ දී වැඩි විය. ඒ අනුව, විදේශීය ණය ද ඇතුළත් විදේශීය සෘජු ආයෝජන, 2024 වසරේ වාර්තා වූ එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 845ට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 1,154ක් විය. විදේශීය ණය ඇතුළත් නොවන විදේශීය සෘජු ආයෝජන, 2024 වසරේ වාර්තා වූ එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 759ට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 1,044ක් විය. අංශ වශයෙන් ගත් විට, 2025 වසරේ දී විදේශීය සෘජු ආයෝජන ප්‍රධාන වශයෙන් වරාය බනාලුම් පර්යන්ත, රබර් නිෂ්පාදන, සහ රෙදිපිළි හා ඇඟලුම් අංශ වෙත යොමු වී ඇත.

විවිධ ආයෝජන

2025 වසරේ දී විවිධ ආයෝජනවල විදේශීය වගකීම් සහ වත්කම් යන දෙකෙහි ම ශුද්ධ අඩුවීමක් වාර්තා විය. කොළඹ කොටස් වෙළඳපොළෙහි හිමිකම් කොටස් සහ ආයෝජන අරමුදල් කොටස් ආකාරයෙන් වන විවිධ ආයෝජනවල ශුද්ධ ගෙවීමක් වාර්තා වුවද, භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සහ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර ඇතුළත් රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් වෙළඳපොළෙහි අනේවාසික ආයෝජන වසර තුළ ශුද්ධ ලැබීමක් වාර්තා කළේය. කෙසේවෙතත්, උපවිත පොලිය සඳහා නිකුත් කරන ලද බැඳුම්කරයේ දෙවන වාරිකය ආපසු ගෙවීම, භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සහ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර වෙත ලැබුණු ශුද්ධ ලැබීම් ඉක්මවා යෑම හේතුවෙන් රජය විසින් නිකුත් කරන ලද ණය සුරැකුම්පත්වල වගකීම් අඩු වීම නිසා, වසර තුළ රාජ්‍ය ණය සුරැකුම්පත්වල සමස්ත අනේවාසික ආයෝජන පහළ ගියේය.

අනෙකුත් ආයෝජන සහ සංචිත වත්කම්

2025 වසර තුළ දී, ප්‍රධාන වශයෙන් මහ බැංකුව, රජය සහ පෞද්ගලික අංශය විසින් සිය වගකීම් සැලකිය යුතු ලෙස ආපසු ගෙවීම හේතුවෙන්, අනෙකුත් ආයෝජන වගකීම් ශුද්ධ ගෙවීම් වාර්තා කළේය. ඉන්දියානු සංචිත බැංකුව සමඟ ඇති ජාත්‍යන්තර විදේශ විනිමය හුවමාරු පහසුකම සහ 2016 වසරේදී ලබාගත් ජා.මු. අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකමට අදාළව අඛණ්ඩව ණය ආපසු ගෙවීම් හේතුවෙන් මහ බැංකුවේ වගකීම් පහළ ගියේය. මේ අතර, නව විදේශීය ණය ලබා ගැනීම හේතුවෙන් 2025 වසරේ දී බැංකු අංශයේ විදේශීය ණය ඉහළ ගියේය. කෙසේවෙතත්, ජා.මු. අරමුදල සහ ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවෙන් ලබාගත් බහුපාර්ශ්වික ණය කිහිපයක් ඇතුළුව විදේශීය ණය ලබා ගැනීම් වසර තුළ දී සිදු කළ විදේශීය ණය ආපසු ගෙවීම් ඉක්මවා යෑම හේතුවෙන් රජයට ලැබුණු විදේශීය ණයවල ශුද්ධ වැඩිවීමක් වාර්තා විය. මේ අතර, ලංකා බණිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව එහි පවත්නා වෙළඳ ණය වගකීම් අඛණ්ඩව අඩු කර ගැනීම නිසා වෙළඳ ණය සහ අන්තිකාරම් සම්බන්ධ වගකීම්වල අඩුවීමක් වාර්තා විය.

2025 වසර තුළ මූල්‍ය වත්කම්හි ශුද්ධ වැඩිවීමක් වාර්තා වූ අතර, දළ නිල සංචිත සහ අනෙකුත් ලැබිය යුතු ගිණුම්වල වැඩිවීම එයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. මහ බැංකුව විසින් දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළෙන් සිදු කළ සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක ශුද්ධ විදේශ විනිමය මිලදී ගැනීම් මෙන්ම ජා.මු. අරමුදල සහ ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව වෙතින් ලද ලැබීම් දළ නිල සංචිත ඉහළ යෑමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. මේ අතර, වසර තුළ දී බැංකු අංශයේ මුදල් හා තැන්පතු ලෙස පවතින මූල්‍ය වත්කම්වල

ශුද්ධ අඩු වීමක් වාර්තා වූ අතර, ලැබිය යුතු අනෙකුත් ගිණුම් සහ වෙළඳ ණය සහ අන්තිකාරම් වැඩි විය. තවද, 2025 වසරේ දී පෞද්ගලික අංශය මගින් දෙන ලද වෙළඳ ණය සහ අන්තිකාරම් ඉහළ ගියේය.

1.4.2 අන්තර්ජාතික ආයෝජන තත්ත්වය, සංචිත වත්කම් සහ සමස්ත ශේෂය

අන්තර්ජාතික ආයෝජන තත්ත්වය

2025 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ ශුද්ධ අන්තර්ජාතික ආයෝජන තත්ත්වයෙහි පෙර වසරට සාපේක්ෂව සුළු වශයෙන් අඩු ශුද්ධ වගකීම් තත්ත්වයක් පෙන්නුම් කළේය. 2025 වසර අවසානය වන විට මුළු විදේශීය වගකීම් සහ මුළු විදේශීය වත්කම් යන දෙක ම වැඩි වූ නමුත්, වගකීම්වල සිදු වූ වැඩිවීම ඉක්මවා යමින් වත්කම් ඉහළ ගියේය. ප්‍රධාන වශයෙන් ම, 2016 වසරේ දී ලබාගත් ජා.මු. අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම සම්බන්ධයෙන් සිදු කළ ගෙවීම් හා ඉන්දියානු සංචිත බැංකුව සමඟ වූ විශේෂ විදේශ විනිමය හුවමාරු පහසුකම ක්‍රමයෙන් පියවීම හේතුවෙන්, වසර තුළ දී මහ බැංකුවේ නොපියවා ඉතිරිව ඇති විදේශීය වගකීම් අඩු විය. විදේශීය සෘජු ආයෝජන ලැබීම් අඩු මට්ටමක පැවතුණ ද, වසර අවසානය වන විට ඇතැම් පොදු ලැයිස්තුගත සමාගම්වල වෙළඳපොළ මිල ගණන් සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යෑම හේතුවෙන්, සෘජු ආයෝජන වගකීම් ඉහළ ගියේය. තවද, ප්‍රධාන වශයෙන් ම ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කරවලට අදාළ ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සාර්ථකව අවසන් කිරීමෙන් පසුව උපවිත පොලිය සඳහා නිකුත් කරන ලද බැඳුම්කරයට අදාළ ආපසු ගෙවීම් වසර තුළ දී සිදු කිරීම හේතුවෙන් විවිධ ආයෝජන වගකීම්වල අඩු වීමක් වාර්තා විය. කෙසේ වෙතත්, වෙළඳපොළ අපේක්ෂා වැඩිදියුණු වීම සමඟ අනේවාසිකයන් සතු නොපියවා ඉතිරිව ඇති භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර ප්‍රමාණය ඉහළ ගිය ද, අනේවාසිකයන් සතු නොපියවා ඉතිරිව ඇති භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ප්‍රමාණය පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව පහළ ගියේය. මීට අමතරව, ප්‍රධාන වශයෙන් ජා.මු. අරමුදලෙහි විස්තීර්ණ ණය පහසුකම් වැඩසටහන සහ කඩිනම් මූල්‍යන උපකරණය ඇතුළු ජා.මු. අරමුදලෙන් සහ ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව මගින් රජයට ලබා දුන් විදේශීය ණය ලැබීම් පිළිබිඹු කරමින් විදේශීය ණය වගකීම් තත්ත්වය ඉහළ ගියේය. ඒ අනුව, 2024 වසර අවසානයේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 66.1ක් වූ රටෙහි සමස්ත විදේශීය වගකීම් 2025 වසර අවසානය වන විට එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 67.0ක් දක්වා ඉහළ ගියේය.

2025 වසර තුළ දී ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශීය වත්කම් තත්ත්වය ඉහළ ගියේය. සංචිත වත්කම් සහ බැංකු අංශයේ විදේශීය වත්කම්වලින් සමන්විත විදේශීය

1.14 සංඛ්‍යා සටහන
අන්තර්ජාතික ආයෝජන තත්ත්වය (සාරාංශය) (අ)

එ.ජ. ඩොලර් මිලියන
(කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේ දී තත්ත්වය)

අයිතමය	2024 (අ)		2025 (අ)	
	වත්කම්	වගකීම්	වත්කම්	වගකීම්
සාප්ත ආයෝජන	1,699	16,598	1,797	18,228
හිමිකම් සහ ආයෝජන අරමුදල් කොටස්	1,645	10,128	1,739	11,066
ණය උපකරණ	54	6,470	58	7,162
විවිධ ආයෝජන	353	10,459	95	9,297
හිමිකම් සහ ආයෝජන අරමුදල් කොටස්		764		1,116
ණය සුද්කම්පත්	353	9,695	95	8,181
අනෙකුත් ආයෝජන	6,367	39,050	7,341	39,464
මුදල් සහ තැන්පතු	1,697	7,051	1,323	6,556
ණය		30,170		31,215
වෙළඳ ණය සහ අන්තිකාරම්	1,741	590	2,110	391
අනෙකුත් ලැබිය යුතු/ ගෙවිය යුතු ගිණුම්	2,930	-	3,908	-
විශේෂ ගැනුම් හිමිකම්		1,239		1,301
සංචිත වත්කම්	6,122		6,838	
මුළු වත්කම්/ වගකීම්	14,542	66,107	16,070	66,989
ශුද්ධ අන්තර්ජාතික ආයෝජන තත්ත්වය		-51,565		-50,918
විශේෂිත අයිතමයන්				
පරිණත කාලය අනුව අන්තර්ජාතික ආයෝජන තත්ත්වය	14,542	66,107	16,070	66,989
කෙටිකාලීන	9,075	5,917	10,258	6,667
දිගුකාලීන	5,467	60,190	5,813	60,322

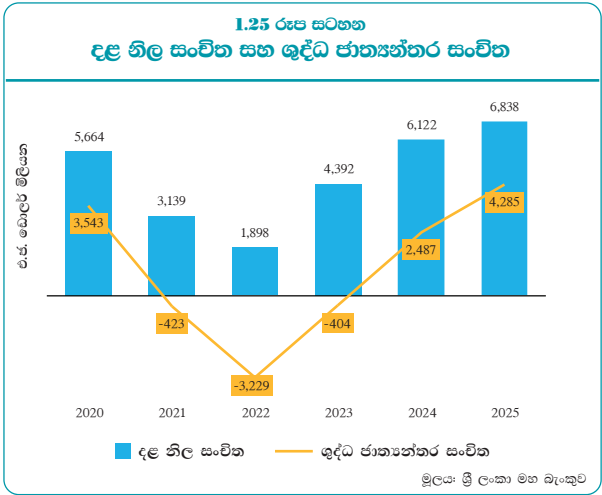
(අ) අන්තර්ජාතික ආයෝජන තත්ත්වයෙහි සවිස්තරාත්මක සංරචක සඳහා සංඛ්‍යාලේඛන පරිශීලනය වගුව 12 පරිශීලනය කරන්න
(ආ) සංශෝධිත
(ඇ) තාවකාලික

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

වත්කම් තත්ත්වය වසර තුළ දී ඉහළ ගියේය. තවද, ශ්‍රී ලාංකික අපනයනකරුවන් විසින් ලබා දුන් වෙළඳ ණයවල නොපියවා ඉතිරිව ඇති ප්‍රමාණය සහ අනෙකුත් ලැබිය යුතු ගිණුම්වල නොපියවා ඉතිරිව ඇති ප්‍රමාණය 2025 වසර තුළ දී ඉහළ ගියේය. ඒ අනුව, 2024 වසර අවසානයේ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 14.5ක් වූ රටෙහි මුළු විදේශීය වත්කම් ප්‍රමාණය 2025 වසර අවසානය වන විට එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 16.1ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, රටෙහි ශුද්ධ වගකීම් තත්ත්වය, 2024 වසර අවසානයේ වාර්තා වූ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 51.6ක සිට 2025 වසර අවසානය වන විට එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 50.9ක් දක්වා සුළු වශයෙන් අඩුවිය.

සංචිත වත්කම් තත්ත්වය

විදේශීය ණය සේවාකරණ ගෙවීම් මධ්‍යයේ වුවද, දළ නිල සංචිත²², 2024 වසරේ අවසානයේ වාර්තා වූ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 6.1ට සාපේක්ෂව, 2025

වසර අවසානයේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 6.8 දක්වා වර්ධනය විය. මහ බැංකුව විසින් දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ වෙතින් සිදුකළ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 2.0ක (වටිනාකම් දිනය මත පදනම්ව) විදේශ විනිමය ශුද්ධ පදනමින් මිලදී ගැනීම්, දැනට ක්‍රියාත්මක වන ජා.මු. අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම් වැඩසටහනේ හතරවන සහ පස්වන වාරික ලැබීම්, කඩිනම් මූල්‍යන උපකරණය යටතේ ලද හදිසි මූල්‍යනය සහ ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව වෙතින් අරමුදල් ලැබීම, දළ නිල සංචිත ගොඩනැංවීමට මූලිකව ම දායක විය. රජයේ සහ මහ බැංකුවේ විදේශ ව්‍යවහාර මුදල්වලින් කරන ලද ණය සේවාකරණ ගෙවීම්, දළ නිල සංචිතවලින් සිදු කළ ප්‍රධාන ගෙවීම් විය. බැංකු අංශයේ විදේශීය වත්කම් තත්ත්වය, 2024 වසර අවසානයේ වූ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 5.1ට සාපේක්ෂව, 2025 වසර අවසානය වන විට එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 5.5ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, දළ නිල සංචිත සහ බැංකු අංශයේ විදේශීය වත්කම් යන දෙක ම ඇතුළත් මුළු ජාත්‍යන්තර සංචිත, 2024 වසර අවසානයේ වූ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 11.2ට සාපේක්ෂව 2025 වසර අවසානය වන විට එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 12.3ක් දක්වා ඉහළ ගියේය.

සමස්ත ශේෂය

ශුද්ධ ජාත්‍යන්තර සංචිතවල වෙනස්වීම් පිළිබිඹු කරන ගෙවුම් තුලනයෙහි සමස්ත ශේෂය 2025 වසර අවසානයේ දී අතිරික්තයක් ලෙස පැවතුණි. වසර තුළ දී, ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය ආයතනවලින් මූල්‍යමය පහසුකම් වශයෙන් ලද සැලකිය යුතු ලැබීම් සහ මහ බැංකුව දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළෙන් ශුද්ධ පදනම මත විදේශ විනිමය මිලදී ගැනීම් හේතුවෙන්, 2024 වසර අවසානයේ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 6.1ක් වූ සංචිත 2025 වසර අවසානය වන විට එ.ජ. ඩොලර්

²² දළ නිල සංචිත තුළ එ.ජ. ඩොලර් වටිනාකමින් බිලියන 1.4ක් වූ නිල මහජන බැංකුව විසින් ලබා දී ඇති ජාත්‍යන්තර විදේශ විනිමය හුවමාරු පහසුකම් ඇතුළත් වේ.

1.15 සංඛ්‍යා සටහන
දළ නිල සංචිත, මුළු විදේශීය වත්කම් සහ සමස්ත ශේෂය

අයිතමය	එ.ජ. ඩොලර් බිලියන (කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේ දී තත්වය)				
	2021	2022	2023	2024	2025 (අ)
1. රජයේ විදේශීය වත්කම්	177	39	875	368	531
2. මහ බැංකුවේ විදේශීය වත්කම්	2,962	1,858	3,517	5,754	6,307
3. දළ නිල සංචිත (1+2)	3,139	1,898	4,392	6,122	6,838
4. තැන්පතු භාර ගන්නා ආයතනවල විදේශීය වත්කම්	2,983	3,976	4,981	5,108	5,467
5. මුළු විදේශීය වත්කම් (3+4) (ආ)	6,122	5,874	9,373	11,230	12,306
6. සංචිතවලට අදාළ වගකීම් (ඇ)	3,562	5,127	4,796	3,635	2,553
7. ශුද්ධ ජාත්‍යන්තර සංචිත (3-6)	-423	-3,229	-404	2,487	4,285
8. සමස්ත ශේෂය (ඈ)	-3,967	-2,806	2,826	2,890	1,798
9. දළ නිල සංචිත මගින් වෙළඳ භාණ්ඩ ආනයන ආවරණය කළ හැකි මාස ගණන	1.8	1.2	3.1	3.9	3.8
10. මුළු විදේශීය වත්කම් මගින් වෙළඳ භාණ්ඩ ආනයන ආවරණය කළ හැකි මාස ගණන	3.6	3.9	6.7	7.2	6.9

(අ) තාවකාලික
 (ආ) 'විදේශයන්හි සිදු කරන ලද සෘජු ආයෝජන' සහ 'ලබා දුන් වෙළඳ ණය සහ අත්තිකාරම්' යන විදේශීය වත්කම් ඇතුළත් නොවේ.
 (ඇ) මහ බැංකුවේ නොපියවා ඉතිරිව ඇති ණය (නොපියවා ඉතිරිව ඇති විශේෂ ගැනුම් හිමිකම් හැර)
 (ඈ) කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී ශුද්ධ ජාත්‍යන්තර සංචිත තත්වයේ වෙනස්වීම
මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

බිලියන 6.8ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. මේ අතර, ප්‍රධාන වශයෙන් ම ඉන්දියානු සංචිත බැංකුව සමඟ වූ විශේෂ විදේශ විනිමය හුවමාරු පහසුකමට අදාළ ආපසු ගෙවීම් සහ 2016 වසරේ ජා.මු. අරමුදලේ ලබා ගත් විස්තීර්ණ ණය පහසුකමට අදාළ ගෙවීම් හේතුවෙන් සංචිත ආශ්‍රිත වගකීම්, 2024 වසර අවසානයේ වූ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 3.6ක සිට 2025 වසර අවසානය වන විට එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 2.6ක් දක්වා අඩු විය. ඒ අනුව, 2024 වසර අවසානයේ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 2.5ක් වූ ශුද්ධ ජාත්‍යන්තර සංචිත තත්වය, 2025 වසර අවසානයේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 4.3ක් දක්වා වැඩි දියුණු විය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, සමස්ත ශේෂය, 2024 වසර අවසානයේ වාර්තා වූ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 2.9ක අතිරික්තයට සාපේක්ෂව, 2025 වසර අවසානයේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1.8ක අතිරික්තයක් වාර්තා කළේය.

1.4.3 විදේශීය ණය සහ ණය සේවාකරණ ගෙවීම්

විදේශීය ණය

2025 වසර තුළ දී මුහුණත වටිනාකමට අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ මුළු විදේශීය ණය ප්‍රමාණය ඉහළ ගියේය. මුහුණත වටිනාකමට අනුව, 2024 වසර අවසානය වන විට එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 55.3ක් වූ මුළු විදේශීය ණය ප්‍රමාණය 2025 වසර අවසානය වන විට එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 56.2ක් දක්වා වැඩි විය. මුහුණත වටිනාකම අනුව රජයේ විදේශීය ණය, 2024 වසර අවසානය වන විට පැවති එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 35.6ක

සිට 2025 වසර අවසානය වන විට එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 36.7ක් දක්වා වැඩි විය. කෙසේවෙතත්, වෙළඳපොළ වටිනාකම අනුව රටෙහි මුළු විදේශීය ණය තත්වය, 2025 වසර අවසානය වන විට එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 54.8ක් දක්වා අඩු විය. ගනුදෙනු කළ හැකි ණය උපකරණ සඳහා වෙළඳපොළ වටිනාකම අනුව ප්‍රකාශයට පත් කෙරෙන රජයේ නොපියවා ඉතිරිව ඇති ණය තත්වය, 2024 වසර අවසානයට පැවති එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 35.6ක සිට 2025 වසර අවසානය වන විට එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 35.4ක් දක්වා පහත වැටුණු අතර, එයට මූලිකව ම හේතු වූයේ නොපියවා ඉතිරිව ඇති ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කරවල වෙළඳපොළ වටිනාකම පහත වැටීමයි. මේ අතර, මහ බැංකුවේ නොපියවා ඉතිරිව ඇති විදේශීය ණය, 2024 වසර අවසානය වන විට පැවති එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 4.9ක සිට 2025 වසර අවසානය වන විට එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 3.9ක් දක්වා අඩු විය. මෙයට, ප්‍රධාන වශයෙන් ඉන්දියානු සංචිත බැංකුව සමඟ වූ විශේෂ විදේශ විනිමය හුවමාරු පහසුකම ක්‍රමයෙන් ආපසු ගෙවීම සහ 2016 වසරේ ලබාගත් ජා.මු. අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම් වැඩසටහනට අදාළ ආපසු ගෙවීම් ද හේතු විය. මුදල් සහ තැන්පතු වගකීම් සහ නොපියවා ඉතිරිව ඇති ණය ඉහළ යෑම හේතුවෙන් බැංකු අංශයේ විදේශීය ණය ඉහළ ගියේය. සමස්තයක් ලෙස, 2024 වසර අවසානය වන විට ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස (වෙළෙඳපොළ වටිනාකමට අනුව) 55.4%ක් වූ රටෙහි විදේශීය ණය, 2025 වසර අවසානය වන විට 50.4%ක් දක්වා පහළ ගියේය.

1.16 සංඛ්‍යා සටහන
නොපියවා ඉතිරිව ඇති විදේශීය ණය තත්ත්වය

	ඵ.ජ. බොලර් මිලියන (කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේදී තත්ත්වය)	
අයිතමය	2024 (අ)	2025 (ආ)
වෙළඳපොළ වටිනාකම මත පදනම්ව		
රජය	35,635	35,422
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් (පොත් අගය මත පදනම්ව)	223	439
ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර (වෙළඳපොළ මිල මත පදනම්ව)	9,316	7,574
නොපියවා ඉතිරිව ඇති විදේශීය ණය	26,096	27,410
මහ බැංකුව	4,874	3,854
මුදල් සහ තැන්පතු (කෙටිකාලීන)	0.1	0.1
විශේෂ ගැනුම් හිමිකම් වෙන් කිරීම්	1,239	1,301
ඉන්දියානු සංචිත බැංකුවේ විශේෂ විදේශ විනිමය හුවමාරු පහසුකම	1,563	656
චීන මහජන බැංකුව සමඟ වූ විදේශ විනිමය හුවමාරු පහසුකම	1,406	1,416
ජා.මු. අරමුදලේ ණය	667	481
තැන්පතු භාර ගන්නා ආයතන	4,980	5,520
මුදල් සහ තැන්පතු (ඇ)	4,082	4,485
ණය	897	1,035
අනෙකුත් අංශ (ඈ)	3,256	2,848
වෙළඳ ණය සහ අත්තිකාරම් (ඉ)	590	391
ණය සුරැකුම්පත් (උපචිත පොලීය ඇතුළුව වෙළඳපොළ මිල මත පදනම්ව)	156	169
පෞද්ගලික අංශයේ සහ රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන්හි ණය	2,510	2,289
සාප්ත ආයෝජන: අන්තර් සමාගම් ණය (ඊ)	6,470	7,162
දළ විදේශීය ණය තත්ත්වය - වෙළඳපොළ වටිනාකම අනුව	55,215	54,807
දළ විදේශීය ණය තත්ත්වය - වෙළඳපොළ වටිනාකම අනුව ද.දේ.නි.යෙහි %ක් ලෙස	55.4	50.4

මුහුණත වටිනාකම මත පදනම්ව		
රජය	35,646	36,721
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සහ බැඳුම්කර (මුහුණත් අගය මත පදනම්ව)	234	456
ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර (මුහුණත් අගය මත පදනම්ව)	9,316	8,855
නොපියවා ඉතිරිව ඇති විදේශීය ණය	26,096	27,410
මහ බැංකුව	4,874	3,854
මුදල් සහ තැන්පතු (කෙටිකාලීන)	0.1	0.1
විශේෂ ගැනුම් හිමිකම් වෙන් කිරීම්	1,239	1,301
ඉන්දියානු සංචිත බැංකුවේ විශේෂ විදේශ විනිමය හුවමාරු පහසුකම	1,563	656
චීන මහජන බැංකුව සමඟ වූ විදේශ විනිමය හුවමාරු පහසුකම	1,406	1,416
ජා.මු. අරමුදලේ ණය	667	481
තැන්පතු භාර ගන්නා ආයතන	4,980	5,520
මුදල් සහ තැන්පතු (ඇ)	4,082	4,485
ණය	897	1,035
අනෙකුත් අංශ (ඈ)	3,307	2,898
වෙළඳ ණය සහ අත්තිකාරම් (ඉ)	590	391
ණය සුරැකුම්පත් (උපචිත පොලීය ඇතුළුව මුහුණත් අගය මත පදනම්ව)	207	219
පෞද්ගලික අංශයේ සහ රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන්හි ණය	2,510	2,289
සාප්ත ආයෝජන: අන්තර් සමාගම් ණය (ඊ)	6,470	7,162
දළ විදේශීය ණය තත්ත්වය - මුහුණත වටිනාකම අනුව	55,276	56,156
දළ විදේශීය ණය තත්ත්වය - මුහුණත වටිනාකම අනුව ද.දේ.නි.යෙහි %ක් ලෙස	55.5	51.6

විශේෂිත අයිතමයන්		
නොපියවා ඉතිරිව ඇති මුළු ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කරවල මුහුණත වටිනාකම	10,585	10,255
අනේවාසිකයන් සතු ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කරවල නොපියවා ඉතිරිව ඇති තත්ත්වය	9,316	8,855
නේවාසිකයන් සතු ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කරවල නොපියවා ඉතිරිව ඇති තත්ත්වය (උ)	1,269	1,400

(අ) සංශෝධිත
 (ආ) තාවකාලික
 (ඇ) පුද්ගලික විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් ගිණුම් හිමියන්ගේ තැන්පතු ඇතුළත් වේ.
 (ඈ) පෞද්ගලික අංශය සහ රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන් ඇතුළත් වේ.
 (ඉ) ලංකා බැංකු තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ සහ පෞද්ගලික අංශයේ සමාගම්හි නොපියවා ඉතිරිව ඇති වෙළඳ ණය ඇතුළත් වේ.
 (ඊ) ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයේ ලියාපදිංචි සමාගම්වල අන්තර් සමාගම් ණය සහ කොටස් හිමියන්ගේ අත්තිකාරම් ඇතුළත් වේ.
 (උ) 2019 දෙසැම්බර් සිට විදේශීය ණය සංඛ්‍යාවල ඇතුළත් නොවේ.

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

විදේශීය ණය සේවාකරණ ගෙවීම්

ණය ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණය අවසන් කිරීමෙන් අනතුරුව, ගෙවීම අත්හිටුවා තිබූ බොහොමයක් රජයේ විදේශීය ණය ආපසු ගෙවීම නැවත ආරම්භ කිරීම පිළිබිඹු කරමින්, පෙර වසරට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශීය ණය සේවාකරණ ගෙවීම් වැඩි විය. ඒ අනුව, 2024 වසරේ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 4.3ක් වූ සමස්ත විදේශීය ණය සේවාකරණ ගෙවීම් 2025 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 5.1ක් විය. 2024 වසරට සාපේක්ෂව රජයේ විදේශීය ණය සේවාකරණ ගෙවීම්වල සැලකිය යුතු ඉහළ යෑමක් පැවති අතර, ප්‍රතිව්‍යුහගත කරන ලද ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කරවලට අදාළ ගෙවීම්, ඉන්දියානු ණය පහසුකම සම්බන්ධයෙන් ඉන්දියානු රාජ්‍ය බැංකුව

වෙත සිදු කළ ආපසු ගෙවීම් සහ වෙනත් ද්විපාර්ශ්වික ආයතන වෙත සිදු කළ ණය ආපසු ගෙවීම් එයට හේතු විය. රජය විසින් සිදු කරන ණය ආපසු ගෙවීම්, 2024 වසරේ වාර්තා වූ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 0.7ට සාපේක්ෂව 2025 වසර තුළ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1.4 දක්වා ඉහළ ගියේය. තවද, රජය විසින් සිදු කරන ලද පොලී ආපසු ගෙවීම්, 2024 වසරේ වාර්තා වූ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 0.7ට සාපේක්ෂව එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1.1ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. එමෙන්ම, පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව ඉන්දියානු සංචිත බැංකුවේ විශේෂ විදේශ විනිමය හුවමාරු පහසුකම සඳහා පොලී ගෙවීම් අඩු වීම පිළිබිඹු කරමින්, 2025 වසරේ දී මහ බැංකුවේ විදේශීය ණය සේවාකරණ ගෙවීම් සුළු වශයෙන් පහළ ගියේය.

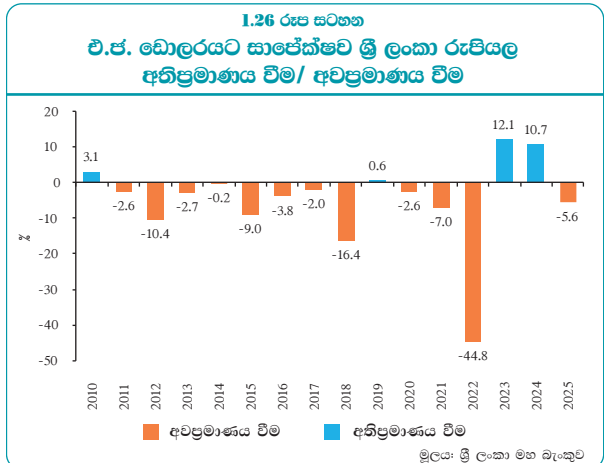
1.4.4 විනිමය අනුපාතිකයේ හැසිරීම

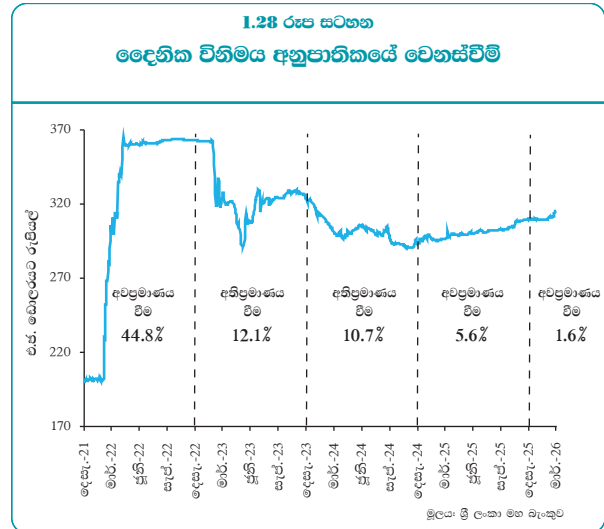
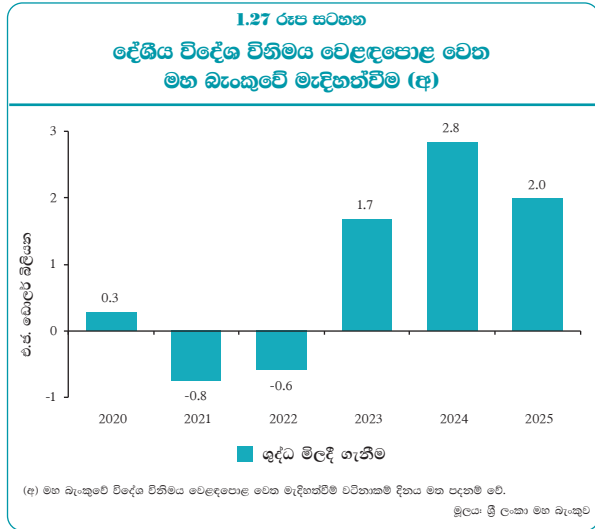
අඛණ්ඩව වසර දෙකක් පුරා අතිප්‍රමාණය වීමෙන් පසුව, 2025 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකා රුපියල එ.ජ. ඩොලරයට සාපේක්ෂව අවප්‍රමාණය විය. 2024 වසරේ දෙසැම්බර් මාසය අවසානය වන විට එ.ජ. ඩොලරයට රු. 292.58ක පැවති විනිමය අනුපාතිකය, 2025 වසරේ දෙසැම්බර් මාසය අවසානය වන විට එ.ජ. ඩොලරයට රු. 309.99ක් දක්වා ළඟා විය. ඒ අනුව, 2025 වසරේ දී රුපියල එ.ජ. ඩොලරයට සාපේක්ෂව 5.6%කින් අවප්‍රමාණ විය. මූලිකව ම, වාහන ආනයන සීමා සම්පූර්ණයෙන් ලිහිල් කිරීමෙන් පසු සිදු වූ සැලකිය යුතු වාහන ආනයන හේතුවෙන්, වෙළඳ හාණ්ඩ ආනයනය ඉහළ ගිය අතර, එමඟින් විනිමය අනුපාතිකය මත අවප්‍රමාණ වීමේ පීඩනයක් ඇති කළේය. විශේෂයෙන් ම, සංචාරක ඉපැයීම්, විදේශ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ ප්‍රේෂණ සමඟ අපනයන ඉපැයීම්වලින් විදේශීය ජංගම ගිණුම වෙත වූ අඛණ්ඩ ලැබීම් සහ මූල්‍ය ගිණුම වෙත වූ ලැබීම් දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළෙහි ද්‍රවශීලතාවය ඉහළ නැංවීමට දායක විය. මෙම තත්ත්වය තුළ, දළ නිල

1.17 සංඛ්‍යා සටහන		
විදේශීය ණය සේවාකරණ ගෙවීම්		
	එ.ජ. ඩොලර් මිලියන	
අයිතමය	2024 (අ)	2025 (ආ)
1. ණය සේවාකරණ ගෙවීම්	4,254	5,149
1.1 ණය ආපසු ගෙවීම්	3,122	3,761
රජය	693	1,361
ව්‍යාපෘති ණය	589	1,077
ණය සුරැකුම්පත්	104	284
මහ බැංකුව	1,110	1,115
ජා. මු. අරමුදල	210	215
ජාත්‍යන්තර විදේශ විනිමය හුවමාරු පහසුකම්	900	900
පෞද්ගලික අංශය සහ තැන්පතු භාරගන්නා ආයතන	1,319	1,285
විදේශීය ණය	1,319	1,285
1.2 පොලී ගෙවීම්	1,132	1,388
රජය	749	1,063
ව්‍යාපෘති ණය	532	677
ණය සුරැකුම්පත්	217	386
මහ බැංකුව	276	168
ජා. මු. අරමුදල	83	73
ජාත්‍යන්තර විදේශ විනිමය හුවමාරු පහසුකම්	192	95
පෞද්ගලික අංශය සහ තැන්පතු භාරගන්නා ආයතන	107	157
විදේශීය ණය	107	157
2. වෙළඳ හාණ්ඩ හා සේවාවන්ගේ අපනයන ඉපැයුම්	19,682	20,647
3. වෙළඳ හාණ්ඩ හා සේවා අපනයන ඉපැයුම්, ආදායම් හා ජංගම සංක්‍රාම	26,877	29,304
4. ණය සේවාකරණ අනුපාතිකය		
4.1 ඉහත 2හි %ක් වශයෙන්		
සමස්ත අනුපාතිකය	21.6	24.9
ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ ගනුදෙනු හැර	20.1	23.5
4.2 ඉහත 3හි %ක් වශයෙන්		
සමස්ත අනුපාතිකය	15.8	17.6
ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ ගනුදෙනු හැර	14.7	16.6
5. රජයේ ණය සේවාකරණ ගෙවීම්		
5.1 රජයේ ණය සේවාකරණ ගෙවීම් (අ₨)	1,443	2,424
5.2 ඉහත 1හි %ක් වශයෙන්	33.9	47.1

(අ) සංශෝධිත
(ආ) තාවකාලික
(ඇ) ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ ගනුදෙනු හැර

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

සංචිත ශක්තිමත් කරමින්, දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළෙන් ශුද්ධ පදනම මත (වටිනාකම් දිනය මත පදනම්ව) එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 2.0ක් පමණ මිලදී ගැනීමට මහ බැංකුවට හැකි විය.

2025 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකා රුපියල සියලුම ප්‍රධාන මුදල් ඒකකවලට සාපේක්ෂව අවප්‍රමාණය වූ අතර, ප්‍රධාන මුදල් ඒකකයන් එ.ජ. ඩොලරයට සාපේක්ෂව මිශ්‍ර හැසිරීම් පෙන්වුම් කළේය. ඒ අනුව, 2025 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකා රුපියල යුරෝ (16.3%), ස්ටර්ලින් පවුම (12.0%), ජපාන යෙන් (5.6%), චීන යුවාන් (9.6%), ඉන්දියානු රුපියල (1.0%) සහ ඕස්ට්‍රේලියානු ඩොලරය (12.2%) යන මුදල් ඒකකයන්ට සාපේක්ෂව අවප්‍රමාණය විය. ප්‍රධාන මුදල් ඒකකයන්ට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකා රුපියල අවප්‍රමාණය වීමෙන් ඇති වූ බලපෑම හේතුවෙන්, වසර තුළ දී විශේෂ ගැනුම් හිමිකමට සාපේක්ෂව ද ශ්‍රී ලංකා රුපියල 10.1%කින් අවප්‍රමාණය විය.

නාමික සහ මූර්ත සඵල විනිමය අනුපාතික

තෝරාගත් ප්‍රධාන මුදල් ඒකකයන්ට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකා රුපියලේ නාමික අවප්‍රමාණය වීම සහ අනෙකුත් විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් ඒකකවල හැසිරීම් පිළිබිඹු කරමින්, මුදල් පැසකට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකා රුපියලෙහි වටිනාකම මනිනු ලබන, මුදල් වර්ග 5කින් සහ 24කින් සැදුම්ලත් පැස මත පදනම් වූ නාමික සඵල විනිමය අනුපාතික දර්ශක 2025 වසර තුළ දී පහළ ගියේය. ඒ අනුව, මුදල් වර්ග 5කින් සහ 24කින් සැදුම්ලත් පැස මත පදනම් වූ නාමික සඵල විනිමය අනුපාතික දර්ශක, පිළිවෙළින්, 9.00%කින් සහ 8.33%කින් පහළ ගියේය. පැස තුළ වූ විනිමය අනුපාතිකයන්හි නාමික වෙනස්වීම් සහ අදාළ රටවල උද්ධමන වෙනස සැලකිල්ලට ගනු ලබන මූර්ත සඵල විනිමය අනුපාතික දර්ශක ද පහළ ගියේය. ඒ අනුව, මුදල් වර්ග 5කින් සහ 24කින් සැදුම්ලත් පැස මත පදනම් වූ මූර්ත සඵල විනිමය අනුපාතික දර්ශක,

1.18 සංඛ්‍යා සටහන

විනිමය අනුපාතික වෙනස්වීම්

මුදල් වර්ගය	විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් ඒකකයකට රුපියල් අගය						පෙර වර්ෂයට වඩා % වෙනස්වීම් (අ)			
	වර්ෂය අග අනුපාතිකය			වාර්ෂික සාමාන්‍ය අනුපාතිකය			වර්ෂය අග		වාර්ෂික සාමාන්‍ය	
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2024	2025	2024	2025
යුරෝ	358.75	304.56	363.96	354.11	327.05	340.59	17.79	-16.32	8.28	-3.97
ඉන්දියානු රුපියල්	3.90	3.42	3.45	3.97	3.61	3.45	13.94	-0.96	9.82	4.59
ජපන් යෙන්	2.29	1.87	1.98	2.34	2.00	2.01	22.51	-5.61	17.01	-0.70
බ්‍රිතාන්‍ය පවුම්	412.61	367.38	417.31	407.07	386.25	397.21	12.31	-11.97	5.39	-2.76
එක්සත් ජනපද ඩොලර්	323.92	292.58	309.99	327.53	302.12	300.95	10.71	-5.62	8.41	0.39
විශේෂ ගැනුම් හිමිකම් (වි.ගැ.හි.)	434.60	381.57	424.54	436.88	401.07	406.55	13.90	-10.12	8.93	-1.35

(අ) වෙනස්වීම් ගණන් බලා ඇත්තේ ශ්‍රී ලංකා රුපියලට අදාළ විදේශීය ව්‍යවහාර මුදල් වටිනාකම පදනම් කරගෙනය. සෘණ ලකුණින් ශ්‍රී ලංකා රුපියලෙහි අගය විදේශීය ව්‍යවහාර මුදල් ඒකකයට සාපේක්ෂව අවප්‍රමාණය වීමක් පෙන්නුම් කරයි.
මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

1.19 සංඛ්‍යා සටහන
නාමික සහ මූර්ත සඵල විනිමය අනුපාතික

සඵල විනිමය අනුපාතික දර්ශක (අ) (ආ) (2017=100)	වර්ෂය අග දර්ශකය			වාර්ෂික සාමාන්‍ය දර්ශකය			පෙර වර්ෂයට වඩා % වෙනස්වීම			
							වර්ෂය අග දර්ශකය		වාර්ෂික සාමාන්‍ය දර්ශකය	
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2024	2025	2024	2025
නා.ස.වි.අ.-මුදල් වර්ග 24 පැස අනුව	53.66	61.63	56.50	53.30	58.56	58.57	14.86	-8.33	9.87	0.02
මු.ස.වි.අ.-මුදල් වර්ග 24 පැස අනුව	70.24	76.98	70.84	71.73	74.77	72.87	9.59	-7.99	4.25	-2.54

(අ) නාමික සඵල විනිමය අනුපාතිකය (නා.ස.වි.අ.) යනු වෙළඳ හවුල්කරුවන් සහ තරගකාරී රටවල් 24ක නාමික විනිමය අනුපාතිකයන්ගේ බර තැබූ සාමාන්‍යයයි. බර ප්‍රමාණය, මුදල් පැසට ඇතුළත් එක් එක් රට සමඟ සිදු කරන වෙළඳාමෙහි වැදගත්කම මත පදනම් වේ. මූර්ත සඵල විනිමය අනුපාතිකය (මු.ස.වි.අ.) ගණනය කරනුයේ පැසට ඇතුළත් මුදල් වර්ග අයත් රටවල උද්ධමන වෙනස නා.ස.වි.අ.ට ගැලපීම මගිනි. සෘණ ලකුණින් දර්ශකය අවප්‍රමාණය වීම පෙන්වයි. මු.ස.වි.අ. කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකය පදනම් කරගෙන ගණනය කර ඇත.

(ආ) විනිමය අනුපාතික දර්ශකයන් අනුව අර්ථ දක්වා ඇති අතර, ඒ අනුව අනෙකුත් ව්‍යවහාර මුදල්වලට සාපේක්ෂව රුපියලෙහි අගය අතිප්‍රමාණය වීම/අවප්‍රමාණය වීම සඵල විනිමය අනුපාතිකයන්හි අගය ඉහළ යාම/පහළ යාම මගින්, පිළිවෙළින්, පිළිබිඹු කෙරෙයි.

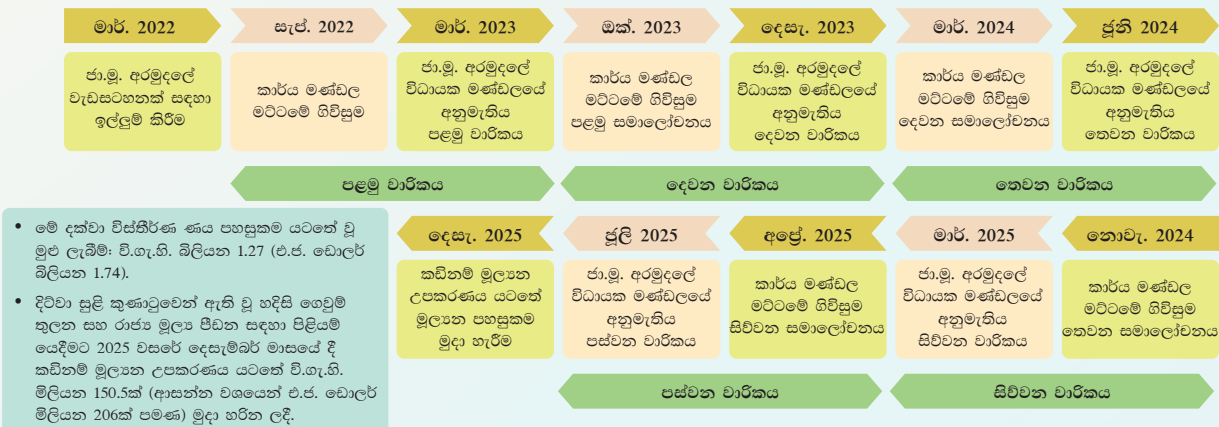
1.9 විශේෂාංග රූප සටහන
ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම් (IMF-EFF) වැඩසටහනේ ප්‍රගතිය

ශ්‍රී ලංකාවේ වසර 4ක ජා.මු. අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම 2023 වසරේ මාර්තු මාසයේ දී අනුමත කරන ලද අතර, එය දැනට සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක වේ. මෙම වැඩසටහනේ මූලික අරමුණු වන්නේ සාර්ව ආර්ථික ස්ථාවරත්වය යථාතත්වයට පත්කිරීම, ණය තිරසාරභාවය, බාහිර ස්ථාවරත්වය නැවත ගොඩනැගීම, මූල්‍ය අංශයේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ආරක්ෂා කිරීම, පාලනය ශක්තිමත් කිරීම, සහ වර්ධනය කෙරෙහි නැඹුරු ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩි දියුණු කිරීමයි.

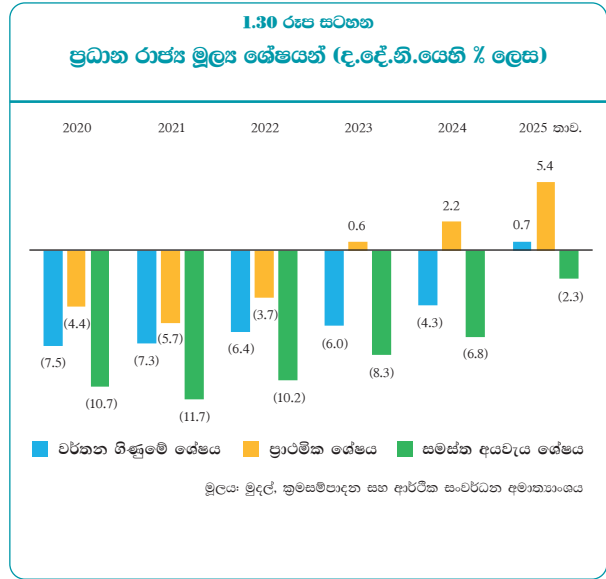
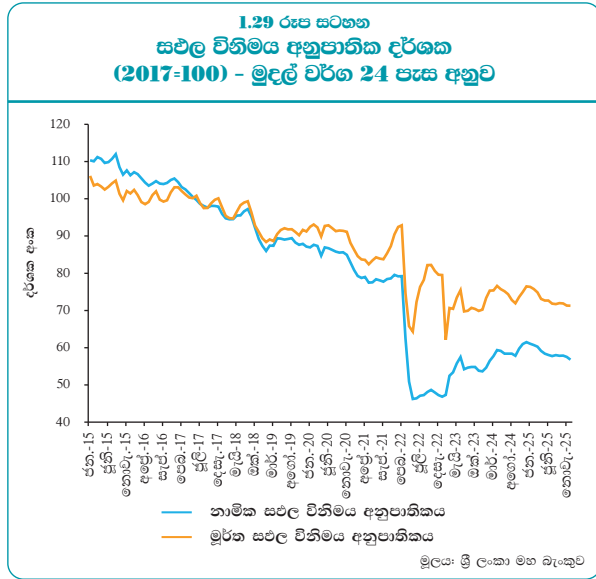
ඒකාග්‍රතාව, පාලනය වූ උද්ධමනය, ශක්තිමත් සංචිත තත්ත්වය, සහ පාලනයේ ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ සහ පිරිවැය පිළිබිඹු කරන මිලකරණය ඇතුළත් වේ. පස්වන¹ සහ හයවන සමාලෝචන අවසන් වීමත් සමඟ වැඩසටහන යටතේ හයවන සහ හත්වන වාරික ඉදිරි මාසවල දී ලබා ගැනීමට ශ්‍රී ලංකාව අපේක්ෂා කරන අතර, සමස්ත වැඩසටහන 2027 වසරේ දී අවසන් වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. තව ද, ජා.මු. අරමුදලේ විධායක මණ්ඩලය විසින් කඩිනම් මූල්‍යන උපකරණය (Rapid Financing Instrument) යටතේ හදිසි මූල්‍යනය ලබා දීම අනුමත කළ අතර, එමගින් ශ්‍රී ලංකාවට වි.ගැ.හි. මිලියන 150.5ක් (ආසන්න වශයෙන් එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 206ක්) වෙත ක්ෂණික ප්‍රවේශයක් ලබා ගත හැකි විය. සාර්ව ආර්ථික ස්ථාවරත්වය පවත්වා ගනිමින් දිව්වා සුළි කුණාටුවේ දැඩි බලපෑම් හේතුවෙන් පැන නගින හදිසි අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට කඩිනම් මූල්‍යන උපකරණය රටට උපකාරී විය.

විස්තීර්ණ ණය පහසුකම යටතේ ජා.මු. අරමුදල විසින් විශේෂ ගැනුම් හිමිකම් (වි.ගැ.හි.) බිලියන 2.286ක් (ආසන්න වශයෙන් එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 3ක් පමණ) ලබා දීමට එකඟ වී සිටී. මේ දක්වා සමාලෝචන හතරක් සාර්ථකව නිම කිරීමෙන්, ශ්‍රී ලංකාවට වි.ගැ.හි. බිලියන 1.27ක් (ආසන්න වශයෙන් එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1.74ක් පමණ, වාරික පහකින්) ලැබී ඇත. මේ දක්වා ලබා ඇති සාර්ථකත්වයන් අතරට ඉතා යහපත් රාජ්‍ය මූල්‍ය

ජා.මු. අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම යටතේ වන වැඩසටහනෙහි සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් ලබා ඇත

1 දිව්වා සුළි කුණාටුව හේතුවෙන් ඇති වූ ආර්ථික බලපෑම සහ ඒ සඳහා සුදුසු ප්‍රතිපත්ති ප්‍රතිචාරය තක්සේරු කිරීමට ඉඩ සැලසීම සඳහා 2025 වසරේ දෙසැම්බර් මස වන විට අවසන් කිරීමට නියමිතව තිබූ පස්වන සමාලෝචනය කෙටිකාලයකින් ප්‍රමාද කරන ලදී.

පිළිවෙළින්, 8.98%කින් සහ 7.99%කින් පහළ ගියේය. පදනම් වර්ෂයට සාපේක්ෂව විදේශීය කරගතාර්ථයේ ඉහළ යෑමක් පිළිබිඹු කරමින්, මූර්ත සඵල විනිමය අනුපාතික දර්ශකයන් පදනම් වර්ෂයේ (2017=100) මට්ටමට වඩා බෙහෙවින් පහළ මට්ටමක පැවතුණි.

1.5 රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයේ ප්‍රවණතා

1.5.1 ප්‍රධාන රාජ්‍ය මූල්‍ය ශේෂයන්

රජය විසින් ආදායම් වැඩිදියුණු කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග, රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිසංස්කරණ සහ වියදම් තාර්කිකරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යමින්, රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්යසාධනය සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය විනය ශක්තිමත් කිරීමට කැප වී සිටීම හේතුවෙන් 2025 වසර තුළ දී ප්‍රධාන රාජ්‍ය මූල්‍ය ශේෂයන් කැපී පෙනෙන අයුරින් වර්ධනය විය. සමස්ත අයවැය හිඟයෙන් පොළී ගෙවීම් ඉවත් කිරීම මගින් ගණනය කෙරෙන ප්‍රාථමික ශේෂය, 2022 වසරේ දී වාර්තා කරන ලද ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 3.7%ක (රුපියල් බිලියන 894.8ක) ප්‍රාථමික හිඟයට සාපේක්ෂව, 2025 වසරේ දී ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 5.4%ක (රුපියල් බිලියන 1,755.8ක) අගයක් කරා ළඟා වෙමින්, 2023 වසරේ සිට අඛණ්ඩව තුන්වන වර්ෂය සඳහා ද කැපී පෙනෙන අතිරික්තයක් වාර්තා කළේය. 2025 වසරේ ප්‍රාථමික අතිරික්තය සහ මධ්‍යම රජයේ බදු ආදායම යන දෙකම, ජා.මු. අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම් වැඩසටහන යටතේ වසර අවසානය සඳහා එකඟව තිබූ, පිළිවෙළින්, රුපියල් බිලියන 730ක් සහ රුපියල් බිලියන 4,350ක් වූ ප්‍රමාණාත්මක කාර්යසාධන නිර්ණායක (QPC) මෙන්ම රජයේ 2025 වසරට අදාළ මූලික අයවැය

ඇස්තමේන්තු²³ ද සැලකිය යුතු ලෙස අභිබවා යාමට සමත් විය. රජයේ මුළු ආදායම සහ පුනරාවර්තන වියදම අතර වෙනස පිළිබිඹු කරන, වර්තන ගිණුමේ ශේෂය 2024 වසරේ දී වාර්තා කරන ලද ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 4.3%ක (රුපියල් බිලියන 1,309.1ක) හිඟයට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී ද.දේ.නි.යෙහි 0.7%ක (රුපියල් බිලියන 217.0ක) අතිරික්තයක් වාර්තා කළ අතර, එය 1987 වසරට පසු වර්තන ගිණුමේ අතිරික්තයක් වාර්තා කළ පළමු අවස්ථාව වේ. මෙම ප්‍රවණතා පිළිබිඹු කරමින්, සමස්ත අයවැය හිඟය 2024 වසරේ දී වාර්තා කළ ද.දේ.නි.යෙහි 6.8%ක (රුපියල් බිලියන 2,039.9ක) අගයට සාපේක්ෂව, 2025 වසරේ දී ද.දේ.නි.යෙහි 2.3%ක් (රුපියල් බිලියන 744.9ක්) දක්වා කැපී පෙනෙන ලෙස පහළ ගියේය.

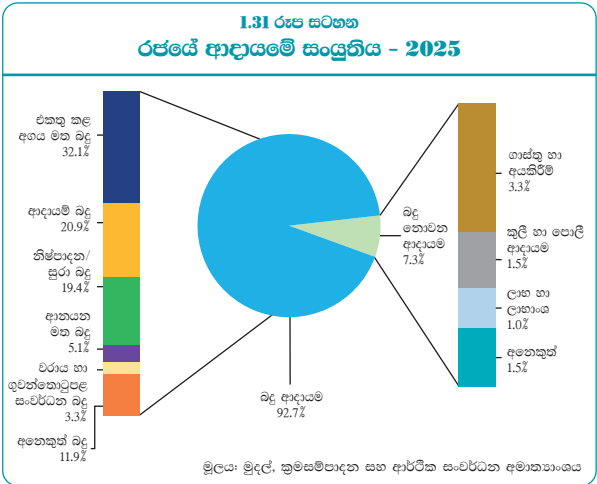
1.5.2 රජයේ ආදායම, වියදම සහ ශුද්ධ ණය දීම

රජයේ ආදායම

රජයේ ආදායම් වැඩිදියුණු කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග තවදුරටත් ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් යථා තත්ත්වයට පත්වීමත් සමඟ 2025 වසරේ දී රජයේ ආදායම පෙර වසරට සාපේක්ෂව නාමික වශයෙන් සහ ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සැලකිය යුතු වර්ධනයක් වාර්තා කළේය. ඒ අනුව, රජයේ ආදායම නාමික වශයෙන් 35.2%ක වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනයක් වාර්තා කළ අතර, එය ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2022 වසරේ දී වාර්තා කළ 8.2%ක අගයේ සිට 2025 වසරේ දී 16.6%ක අගයක් දක්වා මෑත වසරවල දී අඛණ්ඩව ඉහළ ගියේය. ආනයන සීමා ලිහිල් කිරීමෙන්

²³ 2025 වසරේ මුල් මාස හතර සඳහා වන රජයේ වියදම් ආවරණය කරමින් 2024 වසරේ දෙසැම්බර් මාසයේ දී අතුරු සම්මත ගිණුමක් පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී. ඉන් අනතුරුව, 2025 වසර සඳහා වූ මූලික අයවැය ඇස්තමේන්තු 2025 වසරේ පෙබරවාරි මාසයේ දී පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කෙරිණි.

අනතුරුව වාහන ආනයනයට අදාළ බදුවලින් රැස් කර ගත් ඉහළ බදු ආදායම 2025 වසරේ දී රාජ්‍ය ආදායම සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි වීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. 2025 වසරේ දී වැඩි වූ මුළු ආදායමෙන් 60%කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් වාහන ආශ්‍රිත බදු මගින් හිමි විය. බදු ප්‍රතිසංස්කරණ අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ වැඩිදියුණු කළ බදු පරිපාලන ක්‍රියාමාර්ග හේතුවෙන් රජයේ ආදායම් කාර්යසාධනය තවදුරටත් ශක්තිමත් විය. විශේෂයෙන්ම, එකතු කළ අගය මත බද්ද (VAT), ආදායම් බදු, නිෂ්පාදන/සුරා බදු (excise duty), සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව බද්ද (SSCL), ආනයන බදු සහ විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද (SCL) යන බදුවලින් එකතු වූ බදු ආදායම් වැඩි වීම, බදු ආදායමේ මෙම සැලකිය යුතු වැඩි වීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. රජයේ ආදායම් බදු ආදායම වැඩිවීමට රාජ්‍ය අංශයේ වැටුප් වැඩි කිරීම්, පෞද්ගලික අංශයේ අවම වේතන ගැළපුම් මෙන්ම, මද්‍යසාර සහ දුම්කොළ නිෂ්පාදනය සහ ඔට්ටු හා සුදු කර්මාන්ත සඳහා අදාළ වන සංස්ථාපිත ආදායම් බදු අනුපාතිකය (CIT) 40% සිට 45% දක්වා ඉහළ දැමීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූ අතර, රඳවා ගැනීමේ බද්ද 5% සිට 10% දක්වා ඉහළ දැමීම සහ 2025 වසරේ අප්‍රේල් 01 වනදා සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි සේවා අපනයනය සඳහා 15% ක බද්දක් පැනවීම ඇතුළුව, වසර තුළ ක්‍රියාත්මක කළ ප්‍රධාන ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග හේතුවෙන් බදු ආදායම ඉහළ ගියේය. එහි සාමූහික ප්‍රතිඵලයක් ලෙස බදු පදනම පුළුල් වූ අතර, බදු රැස් කිරීම් ශක්තිමත් විය. මෙම ධනාත්මක ප්‍රවණතා සමඟ, ආදායම් බදු රැස් කිරීම 2024 වසරට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී 11.0%කින් (රුපියල් බිලියන 113.2කින්) ඉහළ ගියේය. මේ අතර, එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම පෙර වසරේ වාර්තා වූ අගයට සාපේක්ෂව, 2025 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 1,746.8ක් (ද.දේ.නි.යෙන් 5.3%ක්) දක්වා 33.4%කින් සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගියේය. දේශීය ක්‍රියාකාරකම් මත සහ ආනයන කටයුතු මත යන දෙඅංශයෙන්ම, එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම ඉහළ යෑම කෙරෙහි ප්‍රධාන වශයෙන්, එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම 15% සිට 18% දක්වා ඉහළ යෑම සහ එකතු කළ අගය මත බද්ද සඳහා ලියාපදිංචි වීමේ සීමාව රුපියල් මිලියන 80 සිට රුපියල් මිලියන 60ක් දක්වා අඩු කිරීමේ පූර්ණ වාර්ෂික ප්‍රතිඵලය හිමි වීම, දේශීය ආර්ථික කටයුතු වර්ධනය වීම සහ 2025 පෙබරවාරි සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි, සියලුම වර්ගයේ වාහන මත පනවා තිබූ ආනයන සීමා ඉවත් කිරීම යන කරුණු හේතු විය. 2025 ඔක්තෝබර් මාසයේ දී, නව එකතු කළ අගය මත බදු ආපසු ගෙවීමේ ක්‍රමවේදයක් මගින් සරල කරන ලද එකතු කළ අගය මත බදු ක්‍රමය (SVAT) ප්‍රතිස්ථාපනය කළේය. මෙම ක්‍රමවේදය

යටතේ, අවශ්‍ය ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාවන් ඇතුළුව, බදු ගෙවන්නන්ගේ අවදානම් මට්ටම සහ යෝග්‍යතාව පරීක්ෂා කිරීමෙන් පසු, දින 45ක් ඇතුළත මෙම ආපසු ගෙවීම් නිකුත් කරනු ලැබේ. මෙම අවදානම පදනම් කරගත් ප්‍රවේශය මගින් කාලෝචිත සහ නිවැරදි ආපසු ගෙවීම් තහවුරු කරන අතර, බදු අනුකූලතාව ශක්තිමත් කිරීම, ආදායම් කාන්දුවීම් අවම කිරීම සහ සමස්ත බදු ආදායම ඉහළ නැංවීම අරමුණු කරයි. එමෙන්ම, ප්‍රධාන වශයෙන්, මෝටර් වාහන මත සහ මද්‍යසාර මත නිෂ්පාදන/සුරා බදුවලින් රැස් කරගත් බදු ආදායම ඉහළ යෑම හේතුවෙන්, නිෂ්පාදන/සුරා බදු ආදායම 2024 වසරේ වාර්තා කළ අගයට සාපේක්ෂව, 2025 වසරේ දී 76.9%ක (රුපියල් බිලියන 460.2ක) වැඩිවීමක් වාර්තා කළේය. මෝටර් වාහන මත නිෂ්පාදන බදු 2025 වසරේ දී 705.6%ක වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනයක් වාර්තා කරමින් රුපියල් බිලියන 471.8ක් දක්වා ඉහළ ගිය අතර, එය සමස්ත නිෂ්පාදන/සුරා බදු ආදායමෙන් 44.6%කට දායක විය. මද්‍යසාර මත පනවා ඇති නිෂ්පාදන/සුරා බදු ආදායම 2024 වසරට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 231.5ක් දක්වා 8.5%කින් ඉහළ ගියේය. උද්ධමනය ගැළපුම් කළ දර්ශකය මත පදනම්ව, මද්‍යසාර මත පැනවූ සුරා බද්ද 5.9%කින් ඉහළ දැමීම සහ 2025 වසරේ දී මද්‍යසාර නිෂ්පාදනය වැඩිවීම ඊට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. ආනයන අයිතම බොහොමයක් මත පනවා තිබූ ආනයන සීමා ඉවත් කිරීමෙන් අනතුරුව, 2025 වසරේ දී, මෝටර් වාහන ආනයනය මත 20%ක ආනයන බදු සහ එම ආනයන බදු මත 50%ක අධිභාරයක් පැනවීම හේතුවෙන්, ආනයන බදු ආදායම 2024 වසරට සාපේක්ෂව, 148.2%ක වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනයක් වාර්තා කරමින්, රුපියල් බිලියන 275.9ක් දක්වා සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගියේය. විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්දෙන් ලද ආදායම 2025 වසරේ දී 42.9%ක වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනයක්

1.20 සංඛ්‍යා සටහන
රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු පිළිබඳ සමීක්ෂණය

ශීර්ෂය	2024	2025 (අ)	රුපියල් බිලියන	
			2024/2025	
			නිරපේක්ෂ වෙනස	% වෙනස
මුළු ආදායම සහ ප්‍රදාන	4,090.8	5,485.6	1,394.7	34.1
මුළු ආදායම	4,030.8	5,449.4	1,418.6	35.2
බදු ආදායම	3,704.6	5,049.2	1,344.6	36.3
බදු නොවන ආදායම	326.3	400.2	73.9	22.7
ප්‍රදාන	60.0	36.1	-23.8	-39.7
වියදම් සහ ශුද්ධ ණය දීම	6,130.7	6,230.4	99.7	1.6
පුනරාවර්තන	5,339.9	5,232.4	-107.6	-2.0
ප්‍රාග්ධන සහ ශුද්ධ ණය දීම	790.8	998.0	207.2	26.2
එයින් රාජ්‍ය ආයෝජන	817.1	1,015.8	198.7	24.3
වර්තන ගිණුමේ ශේෂය	-1,309.1	217.0		
ප්‍රාථමික ශේෂය	649.6	1,755.8		
සමස්ත අයවැය ශේෂය	-2,039.9	-744.9		
මූල්‍යනය	2,039.9	744.9	-1,295.1	-63.5
විදේශීය මූල්‍යනය	333.2	142.4	-190.8	-57.3
දේශීය මූල්‍යනය	1,706.7	602.5	-1,104.2	-64.7
ද.දේ.නි.යෙහි (%) ලෙස (ආ) (ඇ)				
මුළු ආදායම සහ ප්‍රදාන	13.6	16.7		
මුළු ආදායම	13.4	16.6		
බදු ආදායම	12.3	15.4		
බදු නොවන ආදායම	1.1	1.2		
ප්‍රදාන	0.2	0.1		
වියදම් සහ ශුද්ධ ණය දීම	20.4	19.0		
පුනරාවර්තන	17.7	16.0		
ප්‍රාග්ධන සහ ශුද්ධ ණය දීම	2.6	3.0		
එයින් රාජ්‍ය ආයෝජන	2.7	3.1		
වර්තන ගිණුමේ ශේෂය	-4.3	0.7		
ප්‍රාථමික ශේෂය	2.2	5.4		
සමස්ත අයවැය ශේෂය	-6.8	-2.3		
මූල්‍යනය	6.8	2.3		
විදේශීය මූල්‍යනය	1.1	0.4		
දේශීය මූල්‍යනය	5.7	1.8		

මූලාශ්‍රය: මුදල්, ක්‍රමසම්පාදන සහ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය
 (අ) තාවකාලික
 (ආ) 2024 වසර සඳහා අදාළ දත්ත සංශෝධනය කර ඇත.
 (ඇ) ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2026 මාර්තු 17 වන දින නිකුත් කරන ලද ද.දේ.නි. ඇස්තමේන්තු (2015 පදනම් වර්ෂය) උපයෝගී කොටගෙන ඇත.

වාර්තා කරමින්, රුපියල් බිලියන 164.6ක් දක්වා සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගියේය. එමෙන්ම, ආනයන කටයුතුවල ඉහළ යෑම සහ අදාළ තීරුබදු ගාස්තු සඳහා සිදු කළ ගැළපුම් පිළිබිඹු කරමින්, තීරු බදු නොවන ආනයන බදුවලින් ලද ආදායම ද 2025 වසරේ දී කැපී පෙනෙන ඉහළ යෑමක් පෙන්නුම් කළේය. ඒ අනුව, භාණ්ඩ ආනයනය මත සෙස් බද්දෙන් (CESS) ලද ආදායම රුපියල් බිලියන 90.4ක් දක්වා 11.4%කින් ඉහළ ගිය අතර, වරාය සහ

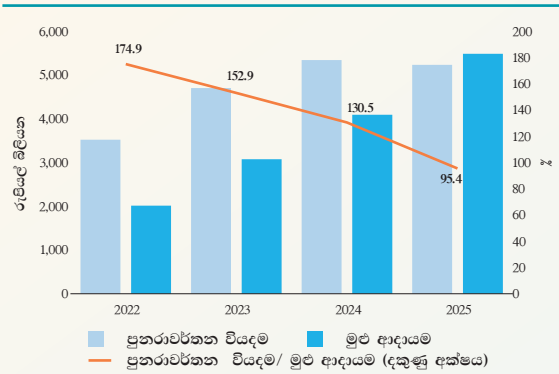
ගුවන්තොටුපළ සංවර්ධන බද්දෙන් (PAL) ලද ආදායම 2024 වසරට සාපේක්ෂව, 2025 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 180.9ක් දක්වා 6.4%කින් ඉහළ ගියේය. තවද, ආර්ථික කටයුතු වර්ධනය වීම සහ බදු පරිපාලන ක්‍රියාමාර්ග වැඩිදියුණු කිරීම හේතුවෙන්, ආදායම් වැඩිදියුණු කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග යටතේ, 2022 අග භාගයේ දී හඳුන්වා දුන් සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව බද්ද මගින් ලද ආදායම, 2024ට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී 17.4%ක වර්ධනයක් වාර්තා කළේය. සමස්තයක් ලෙස, ආනයන පරිමාවන් ඉහළ යෑම සහ ආනයන සීමා ලිහිල් කිරීම හේතුවෙන් 2025 වසරේ දී විදේශීය වෙළඳාම මත බදු ආදායම ඉහළ ගියේය. මේ අතර, 2025 වසරේ දී ප්‍රධාන වශයෙන් ම වාහන ආනයන සීමාවන් ලිහිල් කිරීමත් සමඟ වාහන ආනයනයට අදාළ වකු බදු ආදායම ඉහළ යෑම හේතුවෙන්, 2024 වසරේ 28:72ක් ලෙස පැවති සෘජු සහ වකු බදු අනුපාතය 2025 වසරේ දී 23:77 දක්වා තවදුරටත් පහළ ගියේය.

බදු පරිපාලනය ශක්තිමත් කිරීමට සහ බදු අනුකූලතාව වර්ධනය කිරීමට දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව සහ ශ්‍රී ලංකා රේගුව විසින් දරන ලද ප්‍රයත්න මගින් මෙම බදු ප්‍රතිසංස්කරණ තවදුරටත් ශක්තිමත් වූ අතර, එමගින් සමස්ත බදු ආදායම එකතු කිරීම වැඩිදියුණු විය. විශේෂයෙන් ම, දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ආදායම් රැස් කිරීම ශක්තිමත් කිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර, එහිදී ඉහළ වත්කම් සහිත පුද්ගල අංශය සතු ලිපිගොනු 100ට ම අදාළ පුද්ගල ආදායම් බදු වාර්තා සියල්ල 2025 වසරේ දී ගොනු කර ගැනීමට සමත් වීමත් සමඟ එම අංශය වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කළේය. මීට අමතරව, විශාල බදු ගෙවන්නන්ගේ කාර්යාලවලින් එකතු කරන ලද ආදායම ඇස්තමේන්තුගත ආදායම් ඉලක්කයෙන් 96.8%ක් කරා ළඟා වූ අතර, ප්‍රාදේශීය ආදායම් එකතු කිරීමේ කාර්යාල ඔවුන්ගේ ආදායම් ඉලක්ක ඉක්මවා යමින් අපේක්ෂිත ආදායමෙන් 110.9%ක් ලබා ගත්තේය. මීට අමතරව, බදු සාක්ෂරතාව ඉහළ නැංවීම, බදු පදනම පුළුල් කිරීම සහ බදු අනුකූලතාව ස්වේච්ඡාවෙන් ම දිරිමත් කිරීම අරමුණු කරගනිමින් 2025 ජාතික බදු සතිය දියත් කෙරිණි. බදු අපරාධ විමර්ශන ධාරිතා වර්ධනය සහ අන්තර්ජාතික සහයෝගීතාව මගින් බදු අපරාධ විමර්ශන ශක්තිමත් කිරීම, දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතාවක් ලෙස පවතී. සංස්ථාපිත සහ සංස්ථාපිත නොවන කාණ්ඩ දෙකෙහි ම 2024 වසරේ මිලියන 1.1ක් වූ ලියාපදිංචි ආදායම් බදු ගෙවන්නන්ගේ සංඛ්‍යාව 2025 වසර අවසානය වන විට මිලියන 1.3ක් දක්වා ඉහළ යෑම මගින් මෙම

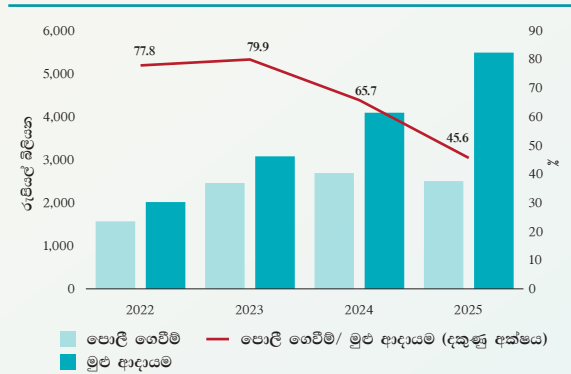
1.10 විශේෂාංග රූප සටහන
ප්‍රධාන දර්ශක මගින් පෙන්නුම් කරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්යසාධනයේ වැඩි දියුණු වීම

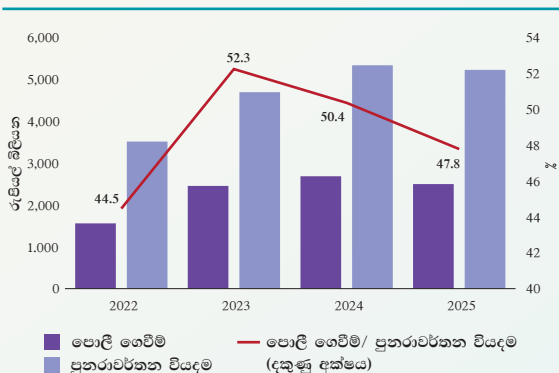
පුනරාවර්තන වියදම මුළු ආදායමේ % ලෙස

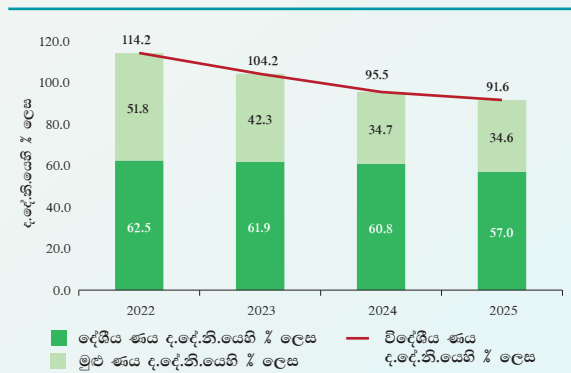
පොලී ගෙවීම් මුළු ආදායමේ % ලෙස

පොලී ගෙවීම් පුනරාවර්තන වියදමේ % ලෙස

මධ්‍යම රජයේ ණය ද.දේ.නි.යෙහි % ලෙස

ආර්ථික අර්බුදයට පෙර පැවති කාලපරිච්ඡේදය සමස්තයක් ලෙස ව්‍යුහාත්මක අසමතුලිතතාවයන් විසඳීමේ සීමිත ප්‍රගතියක් පැවති, රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්යසාධනයේ මන්දගාමීත්වයක් පෙන්නුම් කළ අවධියකි. කොරෝනා වසංගත කාලය සහ ඉන් අනතුරුව ඇති වූ ආර්ථික අර්බුදය හමුවේ රාජ්‍ය මූල්‍ය දර්ශක කැපී පෙනෙන ලෙස දුර්වල වූ අතර, රජයේ මූල්‍ය කටයුතු මත ඇති වූ පීඩනය ඉස්මතු කරමින් පොලී වියදම රජයේ ආදායමේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස සහ රජයේ ණය ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගියේය. රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශය මත පැවති පීඩනය කැපී පෙනෙන ලෙස අඩු කිරීම සඳහා අර්බුදකාරී කාලපරිච්ඡේදයට පසුව ක්‍රියාත්මක කරන ලද ආදායම් මත පදනම් වූ රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාමාර්ග දායක වී ඇත. රජයේ මුළු ආදායම පුනරාවර්තන වියදම ඉක්මවා ගිය අතර, පුනරාවර්තන

වියදම රජයේ ආදායමේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස 95.4%ක් දක්වා අඩු වෙමින් එය මෑත කාලීනව වාර්තා වූ අවම අගය බවට පත් විය. ආර්ථික අර්බුදය පැවති කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී සමස්ත රාජ්‍ය ආදායමෙන් අඩකට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් වැය වූ පොලී වියදම ක්‍රමයෙන් අඩු වී ඇති අතරම, ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස රජයේ ණය ප්‍රමාණය පහළ යෑම සමස්ත රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වයන්ගේ වැඩිදියුණු වීම පෙන්නුම් කරයි. මෙම දර්ශක මගින් දැනට ක්‍රියාත්මක වන රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා වැඩසටහන ඵලදායී වී ඇති බව පෙන්නුම් කරන අතර, මෑත කාලයේ දී ඇති වූ ආර්ථික අර්බුදයේ දී අත්විඳි රාජ්‍ය මූල්‍ය අසමතුලිතතා හේතුවෙන් සිදු විය හැකි අනාගත අහිතකර සාර්ව ආර්ථික ප්‍රතිවිපාක සිදු වීමේ සම්භාවිතාවය ද අඩු වී ඇති බව පෙන්නුම් කරයි.

ප්‍රයත්නවල බලපෑම පිළිබිඹු විය. බදු පරිපාලනය ශක්තිමත් කිරීමට සහ ආදායම් රැස් කිරීම ඉහළ නැංවීමට ශ්‍රී ලංකා රේගුව විසින් ගන්නා ලද ක්‍රියාමාර්ග ද විදේශීය වෙළඳාම මත බදු ආදායමෙහි වර්ධනයට දායක විය. බාධාවකින් තොරව රේගු

නිෂ්කාශන මෙහෙයුම් පවත්වාගෙන යෑම සහ වෙළඳ කටයුතු සුමටව සිදු කරගෙන යෑම සඳහා පහසුකම් සලසමින්, ශුන්‍ය අක්‍රීය කාලයක ඉලක්කයක් සහිතව, ASYCUDA World සහ ASYHUB පද්ධති පවත්වා ගෙන යෑමට ශ්‍රී ලංකා රේගුව අඛණ්ඩව

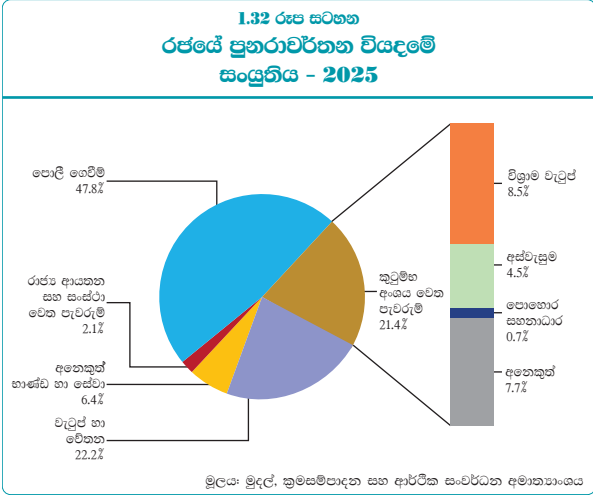

කටයුතු කරයි. සිය ඩිජිටල් පරිවර්තන වැඩපිළිවෙළට අනුකූලව, රේගු ක්‍රියාවලි තුළ කාර්යක්ෂමතාව සහ විනිවිදභාවය වැඩිදියුණු කිරීම අරමුණු කරගත්, මුළුමනින් ම කඩදාසි භාවිතයෙන් තොර නිෂ්කාශන ක්‍රියාවලියක නියමු වැඩසටහන ද ශ්‍රී ලංකා රේගුව විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මීට අමතරව, දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව සහ ශ්‍රී ලංකා රේගුව තුළ අභ්‍යන්තර කටයුතු ඒකක පිහිටුවීම ජාතික බදු පරිපාලනය තුළ ආයතනික ඒකාග්‍රතාව, වගවීම සහ යහපාලනය ශක්තිමත් කිරීම කෙරෙහි ගෙන ඇති සුවිශේෂී පියවරක් පෙන්නුම් කරයි.

මේ අතර, ප්‍රධාන වශයෙන්, දඩ මුදල්, ගාස්තු සහ අය කිරීම්, පොලී ආදායම, සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව අරමුදල්, ලාභ හා ලාභාංශ සහ කුලී ආදායම් මගින් ලද ඉහළ ආදායම හේතුවෙන් 2025 වසරේ දී බදු නොවන ආදායම නාමික වශයෙන් මෙන්ම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස ද සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගියේය. පසුගිය වසර තුන පුරා සංශෝධනය නොවූ ගාස්තු සහ අයකිරීම් ඉහළ දැමීම හේතුවෙන්, ගාස්තු සහ අයකිරීම්වලින් ලද ආදායම ඉහළ ගියේය. ප්‍රධාන වශයෙන්, රාජ්‍ය අංශයේ වැටුප් සංශෝධන සහ සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව අනුපාතිකය ඉහළ දැමීම හේතුවෙන් සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්වය තුළින් ලද ආදායම ද ඉහළ ගියේය. මීට අමතරව, ප්‍රධාන වශයෙන්, රජය සතු ව්‍යවසායයන්හි (SOEs) කාර්යසාධනය වැඩිදියුණු වීම හේතුවෙන් ලාභ හා ලාභාංශ ආදායම ඉහළ ගියේය.

වියදම සහ ශුද්ධ ණය දීම

2025 වසරේ දී, රජයේ සමස්ත වියදම් සහ ශුද්ධ ණය දීම 2024 වසරට සාපේක්ෂව නාමික වශයෙන් 1.6%කින් සුළු වශයෙන් ඉහළ ගිය අතර, ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස පසුගිය වසරේ දී වාර්තා වූ 20.4% සිට 2025 වසරේ දී 19.0%ක් දක්වා පහළ ගියේය. මේ අතර, රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාවලිය සහ වියදම් තාර්කිකරණය සඳහා වන රජයේ අඛණ්ඩ කැපවීම පිළිබිඹු කරමින්, 2025 වසරේ දී පුනරාවර්තන වියදම 2024 වසරට සාපේක්ෂව 2.0%කින් (රුපියල් බිලියන 107.6කින්) පහළ ගියේය. පුනරාවර්තන වියදමේ විශාලතම සංරචකය වන, පොලී වියදම සමස්ත පුනරාවර්තන වියදමෙන් 47.8%ක් වූ අතර, 2024 වසරේ වාර්තා වූ රුපියල් බිලියන 2,689.5 සිට 2025 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 2,500.7ක් දක්වා 7.0%කින් පහළ ගියේය. මෙම අඩු වීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූයේ වසර තුළ දී රාජ්‍ය සුදාකුම්පත්වල පොලී අනුපාතික සමස්තයක් ලෙස පහළ යෑමයි. ඒ අනුව, 2025 වසර තුළ දී රජයේ දේශීය පොලී වියදම

5.7%කින් පහළ ගියේය. මේ අතර, 2024 වසරේ දී විදේශීය ණය ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණයට අදාළව සිදු කළ එක් වරක් පමණක් කළ යුතු ගෙවීම් (one-off payments) හේතුවෙන් ඉහළ ගිය විදේශීය පොලී වියදම 2025 වසරේ දී සාපේක්ෂව අඩු අගයක් වාර්තා කළ අතර, 2024 වසරට සාපේක්ෂව විදේශීය පොලී වියදම 14.5%කින් සැලකිය යුතු ලෙස පහළ ගියේය.

මේ අතර, සමාජ ආරක්ෂණ ජාල වැඩසටහන් ශක්තිමත් කිරීම සහ සමාජයේ අවදානමට ලක්විය හැකි කොටස් වෙත සහන සැලසීම සඳහා වූ රජයේ අඛණ්ඩ අවධානය පිළිබිඹු කරමින්, 2025 වසරේ දී සහනාධාර සහ පැවරුම් සඳහා දරන ලද වියදම රුපියල් බිලියන 1,233.1ක් විය. විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම්, සමාජ ආරක්ෂණ ජාල වැඩසටහන් සහ නොමිලේ ඖෂධ සැපයීම සඳහා දරන ලද වියදම් මේ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. ඒ අනුව, ප්‍රධාන වශයෙන් 2025 අයවැය යටතේ ක්‍රියාත්මක කරන ලද විශ්‍රාම වැටුප් ඉහළ දැමීම හේතුවෙන්, 2025 වසරේ දී විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම් මත වූ වියදම 12.3%ක කැපී පෙනෙන වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනයක් වාර්තා කරමින් රුපියල් බිලියන 444.5ක් දක්වා ඉහළ ගිය අතර, එය මුළු සහනාධාර සහ පැවරුම්වලින් 36%ක් විය. තවද, පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව රජය විසින් සිදු කරන ලද සමාජ සුබසාධන වියදම 2025 වසරේ දී 27.7%කින් ඉහළ ගිය අතර, එය රුපියල් බිලියන 238.0ක් ලෙස වාර්තා විය. තෝරා ගත් අඩු ආදායම්ලාභී පවුල් 1,682,278ක් වෙත වසර තුළ දී සිදු කළ මුදල් පැවරුම් මීට ඇතුළත් වූ අතර, ජා.මු. අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම් වැඩසටහන යටතේ දක්වා ඇති සමාජ සුබසාධන වියදමට අදාළ වසර අවසානය සඳහා වන රුපියල් බිලියන 237ක් වූ දර්ශක ඉලක්ක සාර්ථකව

සපුරා ගැනීමට රජයට හැකි විය. 2025 වසරේ දී වැටුප් සහ වේතන සඳහා වන වියදම පෙර වසරට සාපේක්ෂව රුපියල් බිලියන 97.9ක් දක්වා 9.2%කින් ඉහළ ගිය අතර, 2025 වසරේ දී රාජ්‍ය සේවකයන්ගේ මූලික වැටුප් ඉහළ දැමීම මීට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය.

ආර්ථිකය යථා තත්ත්වයට පත්වීමට සහාය ලබා දීම සහ දිගු කාලීන වර්ධන අපේක්ෂාවන් ශක්තිමත් කරමින්, ප්‍රාග්ධන වියදම් සහ ශුද්ධ ණය දීම පෙර වසරට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 998.0ක් දක්වා 26.2%කින් ඉහළ ගියේය. ඒ අනුව, ප්‍රාග්ධන වියදම් ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2024 වසරේ දී වාර්තා කළ 2.6%ට සාපේක්ෂව, 2025 වසරේ දී ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 3.0%ක් විය. මාර්ග සහ අධිවේගී මාර්ග, ජල සම්පාදන හා වාරිමාර්ග යෝජනා ක්‍රම, දුම්රිය යටිතල පහසුකම්, විදුලිබල යටිතල පහසුකම්, අධ්‍යාපන හා සෞඛ්‍ය අංශ පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම මෙන්ම රජය සතු ව්‍යවසායයන් සඳහා ප්‍රාග්ධන දායකත්වයන් ඇතුළුව, ප්‍රධාන යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවල රාජ්‍ය ආයෝජන ඉහළ යෑම මෙම වැඩිවීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය.

“දිට්ටා” සුළු කුණාටුව මගින් බලපෑමට ලක් වූ ජනතාවගේ ජීවනෝපායයන් යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම සහ යටිතල පහසුකම් යළි ගොඩනැගීමේ අභියෝගයට ද රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයට මුහුණ දීමට සිදු විය. ඊට ප්‍රතිචාර වශයෙන් දිවයින පුරා හානියට පත් වූ යටිතල පහසුකම් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමේ මූලික පියවරවලට අමතරව, සහන සැලසීමේ ක්‍රියාමාර්ග රැසක් රජය විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. 2025 වසරේ දී ප්‍රාථමික අතිරික්තය අපේක්ෂිත ප්‍රමාණයට වඩා ඉහළ මට්ටමක පැවතීම, මෙම ආපදා සහන සැලසීමේ කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය රාජ්‍ය මූල්‍ය අවකාශය සලසා දීමට සහාය විය. මීට අමතරව, මෙම ආපදා තත්ත්වය හේතුවෙන් 2026 අයවැය සඳහා පාර්ලිමේන්තුව විසින් රුපියල් බිලියන 500ක පරිපූරක ඇස්තමේන්තුවක් අනුමත කර ඇති අතර, 2026 වසර සඳහා වාර්ෂික ණය ගැනීමේ සීමාවට බලපෑමක් ඇති නොවන පරිදි, දැනට පවතින මුදල් ස්චාරකෂකය භාවිත කරමින් මෙම රුපියල් බිලියන 500ක් වූ චෝකිට් මූල්‍යනය කිරීමට රජය අරමුණු කරයි.

1.5.3 අයවැය හිඟය මූල්‍යනය

අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කෙරෙන රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිසංස්කරණ මගින් අයවැය හිඟය අඩු කර ගැනීමට සහාය වූ අතර, රජයේ සමස්ත මූල්‍යන අවශ්‍යතා සැලකිය යුතු ලෙස අඩු කරමින්, 2025 වසර තුළ දී දේශීය සහ විදේශීය මූල්‍යනය යන දෙඅංශය ම

කැපී පෙනෙන ලෙස පහළ ගියේය. 2025 වසරේ දී අයවැය හිඟය මූල්‍යනය කිරීම සඳහා රජය මූලිකවම දේශීය මූල්‍ය මත තවදුරටත් රඳා පැවතුණු අතර, දේශීය මූල්‍යනය සමස්ත මූල්‍යනයෙන් 81%ක් පමණ විය. ඒ අනුව, ශුද්ධ දේශීය මූල්‍යනය 2024 වසරේ වාර්තා වූ රුපියල් බිලියන 1,706.7ට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 602.5ක් දක්වා පහළ ගියේය. මෙම අඩුවීම මගින් පෙන්නුම් කරනුයේ ආදායම් මත පදනම් වූ රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාමාර්ග හේතුවෙන් අයවැය හිඟය අඩු වීම සහ ණය ගැනීම් පහළ මට්ටමක පවත්වාගෙන යෑම සඳහා රජය විසින් සිය මුදල් ස්චාරකෂකවලින් කොටසක් භාවිත කිරීම වන අතර, 2025 වසර අවසානයේ දී මෙම මුදල් ස්චාරකෂකය රුපියල් බිලියන 915.0ක් පමණ විය. දේශීය මූල්‍යනය යටතේ, කෙටි කාලීන ණය ගැනීම් අඩු කිරීමේ රජයේ සැලසුම් පිළිබිඹු කරමින්, 2025 වසරේ දී භාණ්ඩාගාර බිල්පත් මගින් සිදු කළ ශුද්ධ මූල්‍යනය රුපියල් බිලියන 932.5ක ණය ආපසු ගෙවීමක් ලෙස වාර්තා වූ අතර, භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරවලින් සිදු කළ ශුද්ධ මූල්‍යනය රුපියල් බිලියන 1,428.6ක් විය. එමෙන්ම, විදේශීය මූල්‍යනය ද 2024 වසරේ දී වාර්තා කළ රුපියල් බිලියන 333.2ට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 142.4ක් දක්වා පහළ ගියේය. තවද, විදේශීය මූල්‍යනයට අදාළව ජා.මු අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම් වැඩසටහන යටතේ එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 680ක් රජයට හිමි විය. මීට අමතරව, ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව, ඔපෙක් සංවිධානය සහ අනෙකුත් බහුපාර්ශ්වික ආයතනවලින් ලද අරමුදල් ද ඇතුළුව ද්විපාර්ශ්වික සහ බහුපාර්ශ්වික ණයහිමියන්ගෙන්, ණය වශයෙන් ලද මූල්‍යමය සහාය ද රජයට ලැබිණි. තවද, 2025 වසර අගභාගයේ දී ඇති වූ “දිට්ටා” සුළු කුණාටුව හේතුවෙන් ඇති වූ හදිසි ගෙවුම් ශේෂ සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා ජා.මු. අරමුදලේ කඩිනම් මූල්‍ය පහසුකම මගින් එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 206ක මුදලක් ශ්‍රී ලංකාවට හිමි විය. මෙම අරමුදල් රජයේ ආර්ථික ස්ථායීකරණ වැඩසටහනට සහාය වීම, සමාජ ආරක්ෂණ ජල ශක්තිමත් කිරීමට සහ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමට පහසුකම් සැලසීම සඳහා ලබා දී ඇත.

1.5.4 මධ්‍යම රජයේ ණය²⁴

ප්‍රධාන වශයෙන් නාමික ද.දේ.නි.යෙහි පෙන්නුම් කළ ශක්තිමත් වර්ධනය හේතුවෙන් ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස මධ්‍යම රජයේ ණය ප්‍රමාණය 2024 වසරේ පැවති 95.5% සිට 2025 වසර අවසානය වන විට 91.6%ක් දක්වා පහළ ගියේය. 2024 වසරේ දී

24 ණය සංඛ්‍යාලේඛන ශුද්ධ පදනම මත (තැන්පතු ගැලපුම් කළ පසු) ඉදිරිපත් කර ඇත.

ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 60.8%ක් වූ දේශීය ණය ප්‍රමාණය 2025 වසර අවසානයේ දී 57.0%ක් දක්වා පහළ ගිය අතර, විදේශීය ණය ප්‍රමාණය 34.6%ක් ලෙස (2024 දී 34.7%) බොහෝ දුරට නොවෙනස්ව පැවතුණි. කෙසේ වෙතත්, නාමික වශයෙන්, මධ්‍යම රජයේ මුළු ණය ප්‍රමාණය 2024 වසරේ පැවති රුපියල් ට්‍රිලියන 28.7 සිට 2025 වසරේ දී රුපියල් ට්‍රිලියන 30.0ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. ඒ අනුව, 2024 වර්ෂයට සාපේක්ෂව දේශීය ණය ප්‍රමාණය රුපියල් ට්‍රිලියන 18.3 සිට රුපියල් ට්‍රිලියන 18.7 දක්වා වැඩි වූ අතර මුළු විදේශීය ණය ප්‍රමාණය රුපියල් ට්‍රිලියන 10.4 සිට රුපියල් ට්‍රිලියන 11.3 දක්වා ඉහළ ගියේය. ආදායම් මත පදනම් වූ රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාමාර්ගවලින් මෙන්ම, මුදල් ස්චාරකෂක භාවිත කිරීම මගින් ප්‍රතිලාභ ලබමින්, රජය විසින් පෙර වසරට සාපේක්ෂව රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්වල ශුද්ධ නිකුත් කිරීම් අඩු කිරීම හේතුවෙන් 2025 වසර තුළ දී දේශීය ණය ඉහළ යෑම පාලනය කිරීමට හැකි විය. විදේශීය ණය අඩු කිරීම සඳහා විදේශීය ණය ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණය සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කිරීම දායක වූව ද, 2025 වසර තුළ දී විදේශීය ණය ලැබීම් සහ එ.ජ. ඩොලරයට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකා රුපියල සුළු වශයෙන් අවප්‍රමාණය වීම, වසර තුළ විදේශීය ණයෙහි රුපියල් අගයෙහි සමස්ත ඉහළ යෑමට හේතු විය. දිගු කාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය යහපැවැත්ම ශක්තිමත් කිරීමේ සාධනීය පියවරක් ලෙස, රජය සතු ව්‍යවසායයන්වලට රජයේ ඇපකර මත ලබාදුන් ණය ප්‍රමාණය 2024 වසරේ වාර්තා වූ රුපියල් බිලියන 1,359.3 සිට 2025 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 1,079.4ක් දක්වා සැලකිය යුතු ලෙස පහළ ගියේය.

ශ්‍රී ලංකාව සිය විදේශීය ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ ක්‍රියාවලිය බොහෝ දුරට සාර්ථකව සම්පූර්ණ කරමින් ඉහළ ප්‍රගතියක් අත් කරගත් අතර, ඉතිරිව ඇත්තේ ඉතා සුළු කොටසක් පමණි. 2024 ජූනි මාසයේ දී නිල ණයහිමි කමිටුව සමඟ අවබෝධතා ගිවිසුමක් අත්සන් කිරීමෙන් පසුව 2024 දෙසැම්බර් මාසයේ දී ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර හුවමාරුව සාර්ථකව අවසන් කිරීමෙන් අනතුරුව, ද්විපාර්ශ්වික, වාණිජ සහ බහුපාර්ශ්වික ණයහිමි කාණ්ඩ ඔස්සේ ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණ ගිවිසුම් අවසන් කිරීම මගින් ශ්‍රී ලංකාව විසින් 2025 වසරේ දී සිය විදේශීය ණය ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණ ක්‍රියාවලිය තුළ සුවිශේෂී සන්ධිස්ථාන කිහිපයක් පසු කරන ලදී. 2024 වසරේ ලබාගත් ප්‍රගතිය තවදුරටත් ඉදිරියට ගෙන යමින්, 2025 වසරේ මුල් භාගය තුළ ජපානය, ඉන්දියාව සහ ප්‍රංශය සමඟ ද දෙවන භාගයේ දී

1.21 සංඛ්‍යා සටහන		
මධ්‍යම රජයේ නොපියවූ ණය		
(වසර අවසානයේ දී) (අ) (ආ)		
ශීර්ෂය	රුපියල් බිලියන	
	2024	2025 (ඇ)
දේශීය ණය (අ)	18,309.7	18,675.3
කල්පිරීමේ කාලය අනුව		
කෙටි කාලීන (ඉ)	3,220.1	2,134.4
මැදි හා දිගු කාලීන (ඊ)	15,089.6	16,540.9
ආයතන අනුව (උ)		
බැංකු (ඌ)	9,411.2	9,183.5
බැංකු නොවන (ඍ)	8,158.5	8,490.8
ප්‍රතිමැදි ගැනුම් ගනුදෙනු වෙන් කිරීම් (ආ)(ඈ)	739.9	1,001.1
විදේශීය ණය (ඈ)(ඉ)	10,429.0	11,319.4
බහුපාර්ශ්වීය	3,773.5	4,374.0
ද්විපාර්ශ්වීය සහ වාණිජ ණය	6,655.6	6,945.4
මධ්‍යම රජයේ නොපියවූ මුළු ණය	28,738.7	29,994.7
ද.දේ.නි.යෙහි (%) ලෙස (ඔ)		
මධ්‍යම රජයේ නොපියවූ මුළු ණය	95.5	91.6
දේශීය ණය	60.8	57.0
විදේශීය ණය	34.7	34.6

මූලාශ්‍රය: මුදල්, ක්‍රමසම්පාදන සහ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

සටහන: මුදල්, ක්‍රමසම්පාදන සහ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය (මුදල් අමාත්‍යාංශය) යටතේ රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යාලය පිහිටුවීමත් සමඟ, 2024 අංක 33 දරන රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ පනතේ විධිවිධාන මගින් නියම කර ඇති පරිදි, ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය ණය වාර්තා කිරීම සහ ප්‍රකාශයට පත් කිරීමේ වගකීම රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යාලය සතු වේ. ඒ අනුව, රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යාලය විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලබන කාර්තුමය ණය සංඛ්‍යාලේඛන ප්‍රකාශනය, ණය සංඛ්‍යාලේඛන සඳහා නිල මූලාශ්‍ර ලෙස සලකනු ලැබේ. දත්ත අඛණ්ඩතාව සහතික කිරීම සඳහා මුදල් අමාත්‍යාංශය වෙතින් ලැබෙන දත්ත මත පදනම්ව මෙම ණය දත්ත සංඛ්‍යාලේඛන සම්පාදනය කර ඇත.

(අ) ජා.මු. අරමුදල විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද රාජ්‍ය අංශයේ ණය සංඛ්‍යාලේඛන සම්පාදනය කිරීමේ මාර්ගෝපදේශවලට අනුව, හේවාසිකයන් සතු ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර ආයෝජන දේශීය ණය යටතේ වර්ගීකරණය කර ඇත. තවද, ණය සංඛ්‍යාලේඛන ශුද්ධ පදනම මත (හැන්පතු ගැළපුම් කළ පසු) ඉදිරිපත් කර ඇත.

(ආ) මුදල්, ක්‍රමසම්පාදන සහ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය විසින් 2022 අප්‍රේල් 12 වැනි දින ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශ ණය සේවාකරණය පිළිබඳ අන්තර්ජාලීන ප්‍රතිපත්තිය ඉදිරිපත් කිරීමෙන් පසුව රජය විසින් ගෙවීමට නියමිතව තිබූ සමහර විදේශ ණය සේවාකරණ ගෙවීම් මධ්‍යම රජයේ නොගෙවූ ණය ඇස්තමේන්තුව තුළ ඇතුළත් නොවේ. අන්තර්ජාලීන ප්‍රතිපත්තියට අනුව බලපැමිණීමට ලක් වූ විදේශ ණය කාණ්ඩවල ප්‍රාග්ධනයට එකතු කළ යුතු, ගෙවීමට නියමිත පොලී ගෙවීම් මෙම නොගෙවූ ණය සේවාකරණ ගෙවීම්වලට අයත් වේ.

(ඇ) තාවකාලික

(ඈ) 2023 සිට දේශීය ණය සංඛ්‍යාලේඛන සැකසීමේ ක්‍රමය වෙනස් කර ඇති අතර, එය මුදල්, ක්‍රමසම්පාදන සහ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය මගින් සනාථ කරන ලද දත්ත මත පදනම්ව සිදු කෙරේ.

(ඉ) අනෙව්‍යාපිත ආයෝජනයන් සතු භාණ්ඩාගාර බිලපත් වටිනාකම් ඇතුළත් නොවේ.

(ඊ) අනෙව්‍යාපිත ආයෝජනයන් සතු භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර වටිනාකම් ඇතුළත් නොවේ.

(උ) පරම අයිතිකරු සොයා ගැනීමට අපහසු ප්‍රතිමැදි ගැනුම් ගිවිසුම් යටතේ කළ ආයෝජනයන් සඳහා වෙන් කරන ලද සුරැකුම්පත් ඇතුළත් වේ.

(ඌ) විට වලද කටයුතු යටතේ සිදු කරන ලද ප්‍රතිමැදි ගැනුම් ගනුදෙනුවලට අදාළ ආයෝජන, අදාළ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු හෝ බැංකු නොවන ප්‍රාථමික අලෙවිකරුවන් යටතේ වෙන් කර ඇත.

(ඍ) මුදල්, ක්‍රමසම්පාදන සහ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය මගින් පවත්වාගෙන යන පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය මහ ලේකම්-ණය වාර්තාකරණ හා කළමනාකරණ පද්ධතියෙන් පිළිවෙලින් 2025 වසරේ පෙබරවාරි 27 සහ 2026 වසරේ මාර්තු 06 දින ලබා ගත් දත්ත මත පදනම්ව 2024 සහ 2025 වසරවලට අදාළ විදේශීය ණය දත්ත සහ විදේශීය ණය වර්ගීකරණය සකස් කර ඇත.

(ආ) 2024 සහ 2025 වසරට අදාළවන දත්ත විදේශ ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ බලපෑම පිළිබිඹු කරයි.

(ඈ) ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2026 මාර්තු 17 වන දින නිකුත් කරන ලද ද.දේ.නි. ඇස්තමේන්තු (2015 පදනම් වර්ෂය) භාවිත කර ඇති අතර, 2024 වසර සඳහා අදාළ දත්ත ද එම ඇස්තමේන්තු මත පදනම්ව සංශෝධනය කර ඇත.

හංගේරියාව, එක්සත් රාජධානිය සහ ඕස්ට්‍රේලියාව සමඟ ද ද්විපාර්ශ්වික ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ ගිවිසුම් සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කරමින් සමස්ත ක්‍රියාවලියෙන්

දළ වශයෙන් 95%ක්²⁵ පමණ අවසන් කරමින් විදේශ ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ අවසන් අදියරට පැමිණ ඇත. තවද, ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් 2026 වසරේ මාර්තු මාසයේ දී එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 175ක් වටිනා ඇපකර මත නිකුත් කළ බැඳුම්කර ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණය සාර්ථකව නිම කළ බව නිල වශයෙන් නිවේදනය කරන ලදී. මෙම ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණය සම්පූර්ණ කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, අදාළ ණයහිමි පාර්ශ්වයන් වෙත නිසි පරිදි ණය සේවාකරණය (ණය පියවීම්) නැවත ආරම්භ කිරීමට ශ්‍රී ලංකාවට හැකි වූ අතර, එමගින් ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය විශ්වසනීයත්වය යළි තහවුරු විය. විදේශීය ණය ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණයේ සාර්ථකත්වය සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය තිරසරභාවය වෙනුවෙන් රජය දක්වන අඛණ්ඩ කැපවීම හේතුවෙන්, ප්‍රමුඛ පෙළේ ජාත්‍යන්තර ණය ශ්‍රේණිගත කිරීමේ ආයතන විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශ මුදල් ස්වෛරීත්ව ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම් ඉහළ නංවන ලදී. 2024 දෙසැම්බර් මාසයේ දී ෆිච් සහ මුඩ්ස් විසින් පිළිවෙලින්, RD සහ Ca සිට CCC+ සහ Ca1 දක්වා ශ්‍රී ලංකාවේ ශ්‍රේණිගත කිරීම් ඉහළ දැමූ අතර, S&P විසින් 2025 සැප්තැම්බර් මාසයේ දී SD සිට CCC+ දක්වා සිය ශ්‍රේණිගත කිරීම් ඉහළ නංවන ලදී.

2024 අංක 33 දරන රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ පනත මගින් නියම කර ඇති පරිදි, රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යාලය ස්ථාපිත කළ අතර, එය

25 රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යාලය විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද 2025 සිවුදැනි කාර්තුව සඳහා වූ ණය සංඛ්‍යාලේඛන ප්‍රකාශනයෙහි (Statistical Debt Bulletin) දත්ත මත පදනම් වේ.

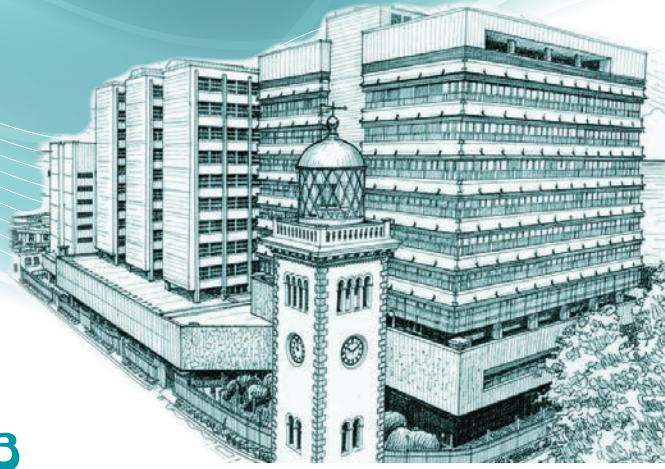
2025 වසරේ දෙසැම්බර් මාසයේ දී සම්පූර්ණයෙන් ම මෙහෙයුම් ආරම්භ කරන ලදී. මෙමගින් ණය නිකුත් කිරීම, ණය සේවාකරණය සහ අධීක්ෂණය ඇතුළු රජයේ ණය කළමනාකරණය සඳහා වන පූර්ණ බලය හිමි ආයතනය ලෙස රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යාලය බලාත්මක වේ. මෙම ආයතනික ප්‍රතිසංවිධානය ප්‍රශස්ත ජාත්‍යන්තර භාවිතයන් හා අනුකූල වන අතර, එමගින් මහ බැංකුවේ මුදල් ප්‍රතිපත්ති කාර්යයන්ගෙන් ණය කළමනාකරණ කාර්යය වෙන් කර, අභිලාෂයන් අතර ගැටුම්කාරී ස්වභාවයන් (conflicts of interest) ඉවත් කරනු ලබන අතර, ඒ තුළින් රාජ්‍ය මූල්‍ය සහ මුදල් මෙහෙයුම් යන අංශ දෙකෙහිම ප්‍රතිපත්තිවල විශ්වසනීයත්වය, විනිවිදභාවය සහ වගවීම ශක්තිමත් කෙරේ.

ආර්ථිකය යථා තත්ත්වයට පත්වීම සහ හිතකර දේශීය වෙළඳපොළ ප්‍රවණතාවලින් අනතුරුව, පෙර පැවති ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම ප්‍රතිස්ථාපනය කරමින්, රජය විසින් 2025 දෙසැම්බර් මාසයේ දී ඩොලර්වලින් නාමනය කරන ලද දේශීය ඩොලර් බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම ආරම්භ කරන ලදී. ඒ අනුව, වසර 1, 2 සහ 3 වශයෙන් කල්පිරීම් සහිතව, 2025 දෙසැම්බර් මාසයේ දී එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 50ක දේශීය ඩොලර් බැඳුම්කර නිකුත් කරන ලදී. පුද්ගලික ආයෝජකයන්ට සහ විදේශීය ආයෝජකයන්ට විවෘතව පැවති ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර මෙන් නොව, මෙම දේශීය ඩොලර් බැඳුම්කර නිකුතුව දේශීයව ලියාපදිංචි බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු සඳහා පමණක් සීමා විය.

2 පරිච්ඡේදය

මූල්‍ය පද්ධතියේ තත්ත්වය

සාරාංශය

ශක්තිමත් වූ දේශීය සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන් සහ විවක්ෂණශීලී ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග මධ්‍යයේ, 2025 වසර තුළ දී මූල්‍ය අංශයේ කාර්යසාධනය අඛණ්ඩව වැඩිදියුණු විය. විශේෂයෙන් ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය සහ හිතකර සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන් හේතුවෙන් ඇති වූ ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ වල ප්‍රසාරණය හේතුවෙන්, බැංකු අංශයේ වත්කම් පදනම සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගියේය. ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ වල වේගවත් ප්‍රසාරණයත් සමඟ, 2025 වසර තුළ දී බැංකු අංශයේ අදියර 3 යටතේ පවතින ණය අනුපාතය ක්‍රමයෙන් පහළ යන ලදී. කෙසේ වුවද, ආර්ථික අර්බුදයට පෙර මට්ටම හා සසඳන විට මෙම අනුපාතය 2025 වසර අවසානයේ දී ඉහළ මට්ටමක පැවතුණි. තවද, ශුද්ධ පොලී ආදායම සහ පොලී නොවන ආදායම ඉහළ යෑම හේතුවෙන් 2025 වසර තුළ දී බැංකු අංශයේ ලාභදායීතාව වැඩිදියුණු විය. මේ අතර, ප්‍රධාන වශයෙන් 2025 වසර තුළ දී සිදු වූ ඉහළ ණය ප්‍රසාරණය හේතුවෙන් මෙම අංශයේ ද්‍රවශීලතාව සහ ප්‍රාග්ධන ස්චාරකෂක පෙර වසරට සාපේක්ෂව පහත වැටීමක් දක්නට ලැබුණ ද, එය අවම ව්‍යවස්ථාපිත අවශ්‍යතාවලට වඩා ඉහළින් පැවතුණි. විශේෂයෙන් ණය සහ අත්තිකාරම් කළඹෙහි සිදු වූ වේගවත් වර්ධනය හේතුවෙන් 2025 වසර තුළ දී මුදල් සමාගම් අංශයේ කාර්යසාධනයෙහි ද සැලකිය යුතු ප්‍රසාරණයක් නිරීක්ෂණය කරන ලදී. වාහන සහ රන් මත පදනම් වූ ණයවල වර්ධනය මෙම සැලකිය යුතු ණය ප්‍රසාරණයට ප්‍රධාන වශයෙන් සහාය විය. මෙම ඉහළ ණය ප්‍රසාරණය මධ්‍යයේ මුදල් සමාගම් අංශයේ අදියර 3 යටතේ පවතින ණය අනුපාතය 2025 වසර තුළ දී පහළ ගියේය. මුදල් සමාගම් අංශයේ ප්‍රධාන අරමුදල් මූලාශ්‍රය ලෙස තැන්පතු අඛණ්ඩව පැවතුණ ද, වසර තුළ ණය ගැනීමේවල සැලකිය යුතු වැඩි වීමක් දක්නට ලැබුණි. මෙම අංශයේ ලාභදායීතාව සැලකිය යුතු ලෙස වැඩිදියුණු වූ අතර, ද්‍රවශීලතාව සහ ප්‍රාග්ධන ස්චාරකෂක අවම නියාමන අවශ්‍යතාවලට වඩා ඉහළින් පැවතුණි. මේ අතර, 2025 වසර තුළ දී රක්ෂණ අංශය අඛණ්ඩ ප්‍රසාරණයක් වාර්තා කළ අතර, එය දළ ලියාහළ වාරික සහ මුළු වත්කම්වල වැඩි වීම මගින් පිළිබිඹු විය. කෙසේ වෙතත්, මෙම අංශයේ ලාභදායීතාව සහ ප්‍රාග්ධන තත්ත්වය 2025 වසරේ දී පහත වැටීමක් දක්නට ලැබුණි. මූල්‍ය වෙළඳපොළ සම්බන්ධයෙන් ගත් කල, 2025 වසර තුළ දී කොටස් වෙළඳපොළෙහි දේශීය ආයෝජකයින් විසින් මෙහෙයවනු ලැබූ ශක්තිමත් ප්‍රසාරණයක් දක්නට ලැබුණි. ද්විතියික වෙළඳපොළ තුළ ශුද්ධ විදේශීය ගලායෑමක් වාර්තා වුවද, වෙළඳපොළ ප්‍රාග්ධනීකරණයේ වැඩි වීම සහ මිල දර්ශකවල කැපී පෙනෙන ඉහළ යෑම තුළින් කොටස් වෙළඳපොළෙහි මෙම ප්‍රසාරණය පිළිබිඹු විය. මේ අතර, විශේෂයෙන් භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර සඳහා විදේශීය ආයෝජකයන්ගේ ඉල්ලුම ඉහළ යෑම මධ්‍යයේ, රජයේ සුරැකුම්පත් වෙළඳපොළෙහි ඵලදා අනුපාතික 2025 වසරේ මුල් භාගයේ දී ක්‍රමානුකූල පහත වැටීමකින් අනතුරුව සමස්තයක් ලෙස ස්ථාවරව පැවතුණි. තවද, 2025 වසර තුළ දී ප්‍රධාන වශයෙන් මහ බැංකුව විසින් සිදු කරන ලද සැලකිය යුතු විදේශ විනිමය මිල දී ගැනීම් හේතුවෙන් දේශීය මුදල් වෙළඳපොළේ ද්‍රවශීලතා තත්ත්වයන් අතිරික්ත මට්ටම්වල පැවති අතර, දේශීය අන්තර් බැංකු විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ ක්‍රියාකාරිත්වයේ කැපී පෙනෙන දියුණුවක් වාර්තා විය. මෙම වර්ධනයන් මධ්‍යයේ, 2025 වසරේ දී ගෙවීම් ක්ෂේත්‍රයේ පසුබිම අඛණ්ඩ පරිවර්තනයකට භාජනය වූ අතර, එය සාම්ප්‍රදායික ගෙවීම් ක්‍රමවලින් ඩිජිටල් ගෙවීම් ක්‍රම වෙත මාරුවීම මගින් පෙන්නුම් කරන ලදී. තවද, මහ බැංකුව රට තුළ මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය සහ මූල්‍ය පාරිභෝගික ආරක්ෂණය වැඩිදියුණු කිරීමට මෙන්ම, මූල්‍ය අංශය තුළ නීතිමය ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාත්මක කිරීමට ද පියවර ගන්නා ලදී. එමෙන්ම, මහ බැංකුව විසින් වසර තුළ දී මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීම, ක්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීම හා සමූලසාකක අවි සංගුණනය සඳහා මූල්‍යනය මැඩපැවැත්වීමට අදාළ කටයුතු, තැන්පතු රක්ෂණ හා නිරාකරණයන්ට අදාළ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සහ

නිරසර මූල්‍ය කටයුතුවල නිරත වීම ද සිදු කරන ලදී. කෙසේ වෙතත්, 2025 වසර අවසාන භාගයේ ඇති වූ අයහපත් කාලගුණික තත්ත්වයන්ගේ පසු බලපෑම මෙන්ම, මැදපෙරදිග යුද්ධයෙන් පැන නගින ගෝලීය අවිනිශ්චිතතාවයන් ඉහළ යෑම හමුවේ දේශීය සාර්ව මූල්‍ය තත්ත්වයන්ට අවදානම් ඇති විය හැකි බැවින්, ඉදිරියේ දී මූල්‍ය අංශයේ ප්‍රවණතා සමීපව නිරීක්ෂණය කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

2

2.1 සංඛ්‍යා සටහන මූල්‍ය පද්ධතියේ සමස්ත වත්කම් (අ)

	2024 (අ)		2025 (ඇ)	
	රුපියල් බිලියන	ප්‍රතිශතය (%)	රුපියල් බිලියන	ප්‍රතිශතය (%)
බැංකු අංශය	26,022.9	72.6	29,220.6	71.4
මහ බැංකුව	3,876.1	10.8	4,298.5	10.5
බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු	19,790.9	55.2	22,447.9	54.8
බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු	2,355.9	6.6	2,474.2	6.0
හැන්පතු භාරගන්නා අනෙකුත් මූල්‍ය ආයතන	2,245.6	6.3	3,066.9	7.5
මුදල් සමාගම්	1,928.4	5.4	2,776.7	6.8
සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු (ඇ)	301.1	0.8	269.5	0.7
බලපත්‍රලාභී ක්ෂුද්‍රමූල්‍ය සමාගම්	14.8	0.0	19.2	0.0
සකසුරුවම් හා ණය ගනුදෙනු සමුපකාර සමිති	1.3	0.0	1.5	0.0
විශේෂිත මූල්‍ය ආයතන	908.7	2.5	1,004.4	2.5
විශේෂිත කල්බදු මූල්‍යකරණ සමාගම්	1.3	0.0	1.1	0.0
ප්‍රාථමික අලෙවිකරුවන්	297.2	0.8	338.5	0.8
කොටස් තැරැව්කරුවන්	44.9	0.1	48.1	0.1
ඒකක භාර / ඒකක භාර කළමනාකරණ සමාගම්	554.2	1.5	599.3	1.5
වෙළඳපොළ අතරමැදියන් (ඉ)	11.1	0.0	17.4	0.0
ගිවිසුම්ගත ඉතිරි කිරීමේ ආයතන	6,673.6	18.6	7,635.5	18.7
රක්ෂණ සමාගම්	1,223.0	3.4	1,432.2	3.5
සේවක අර්ථසාධක අරමුදල	4,420.2	12.3	4,993.4	12.2
සේවා නියුක්තයන්ගේ භාර අරමුදල	586.1	1.6	670.5	1.6
අනුමත විශ්‍රාම සහ අර්ථසාධක අරමුදල්	339.2	0.9	433.3	1.1
රාජ්‍ය සේවා අර්ථසාධක අරමුදල	105.0	0.3	106.1	0.3
එකතුව	35,850.9	100.0	40,927.4	100.0

(අ) දත්ත නොමැතිවීම හේතුවෙන් ව්‍යාවසාය ප්‍රාග්ධන සමාගම් මෙම සංඛ්‍යා සටහනට ඇතුළත් කර නොමැත
 (ආ) සංශෝධිත
 (ඇ) තාවකාලික
 (ඈ) දත්ත නොමැතිකම හේතුවෙන් 2025 වසර අවසානයේ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුවල වත්කම් පදනම ලෙස එම වසරේ තුන්වන කාර්තුවේ වත්කම් පදනම යොදාගෙන ඇත
 (ඉ) වෙළඳපොළ අතරමැදියන් ලෙස ලියාපදිංචි වී ඇති බලපත්‍රලාභී බැංකු, මුදල් සමාගම් සහ විශේෂිත කල්බදු මූල්‍යකරණ සමාගම් හැර

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සමුපකාර සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව කමිකරු දෙපාර්තමේන්තුව විශ්‍රාම වැටුප් දෙපාර්තමේන්තුව සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සේවා නියුක්තයන්ගේ භාර අරමුදල් මණ්ඩලය ශ්‍රී ලංකා රක්ෂණ නියාමන කොමිෂන් සභාව සණස මහා සංගමය ශ්‍රී ලංකා සුරැකුම්පත් සහ විනිමය කොමිෂන් සභාව

2.1 බැංකු අංශය

ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය සහ වැඩිදියුණු වූ සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන් හේතුවකොට ගෙන, බැංකු අංශය 2025 වසරේ දී සිය වත්කම් පදනම අඛණ්ඩව පුළුල් කළ අතර, නියාමන අවශ්‍යතාවලට වඩා ඉහළින් ද්‍රවශීලතාව සහ ප්‍රාග්ධන ස්ථාවරත්වය පවත්වා ගනිමින් සිය ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව පෙන්නුම් කරන ලදී. බැංකු අංශය (මහ බැංකුව හැර), 2025 වසර අවසන් වන විට සමස්ත වත්කම්වලින් 60.8%කට ගිණිකම් කියමින් මූල්‍ය අංශයේ ප්‍රමුඛත්වය ගන්නා ලදී. මෙම අංශය, බලපත්‍රලාභී බැංකු 30කින්, එනම් විදේශ බැංකු ශාඛා 11ක් ද ඇතුළුව, බලපත්‍රලාභී වාණිජ

බැංකු 24කින් සහ බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු 6කින් සමන්විත විය. තවද, බැංකු ජාලය පුළුල් කිරීම සහ බැංකු සේවා වැඩිදියුණු කිරීම මගින්, බැංකු අංශය මූල්‍ය අතරමැදිකරණය සහ මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීම අඛණ්ඩව සිදු කරන ලදී. 2025 වසර තුළ දී බැංකු ශාඛා 21ක් සහ ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර 158ක් ස්ථාපනය කරන ලද අතර, බැංකු ශාඛා 21ක් සහ ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර 31ක් වසා දමන ලදී. ඒ අනුව, 2025 වසර අවසානය වන විට සමස්ත බැංකු ශාඛා/ඒකක සංඛ්‍යාව සහ ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර සංඛ්‍යාව පිළිවෙලින් 7,973ක් සහ 7,412ක් ලෙස වාර්තා විය.

2.2 සංඛ්‍යා සටහන බැංකු, බැංකු ශාඛා සහ අනෙකුත් බැංකු ඒකක ව්‍යාප්තිය			
වර්ගීකරණය	2024 වසර	2025 වසර	
	අවසානයට (අ)	අවසානයට (ආ)	
බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු			
I. මුළු බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු සංඛ්‍යාව	24	24	
දේශීය බැංකු	13	13	
විදේශීය බැංකු	11	11	
II. මුළු බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු ඒකක සංඛ්‍යාව	6,907	7,262	
ශාඛා (අ)1	2,936	2,931	
දේශීය බැංකු	2,895	2,890	
විදේශීය බැංකු	41	41	
ශිෂ්‍ය ඉතුරුම් ඒකක	3,971	4,331	
III. ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර	6,781	6,908	
බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු			
I. මුළු බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු සංඛ්‍යාව	6	6	
ජාතික මට්ටමේ ඉතිරි කිරීමේ බැංකු	1	1	
නිවාස ණය ආයතන	2	2	
අනෙකුත් බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු	3	3	
II. මුළු බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු ඒකක සංඛ්‍යාව	706	711	
ශාඛා (අ)1	706	711	
ජාතික මට්ටමේ ඉතිරි කිරීමේ බැංකු	268	274	
නිවාස ණය ආයතන	64	64	
අනෙකුත් බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු	374	373	
III. ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර	504	504	
මුළු බැංකු ශාඛා සහ අනෙකුත් බැංකු ඒකක සංඛ්‍යාව	7,613	7,973	
මුළු ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර සංඛ්‍යාව	7,285	7,412	

(අ) සංශෝධිත මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
(ආ) තාවකාලික මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
(අ) ශිෂ්‍ය ඉතුරුම් ඒකක හැර සියලුම බැංකු ඒකක

ප්‍රධාන වශයෙන් ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි වීම හේතුවෙන් 2025 වසර තුළ දී බැංකු අංශයේ මුළු වත්කම් ප්‍රසාරණය විය. බැංකු අංශයේ සමස්ත වත්කම්, 2025 වසර තුළ රුපියල් බිලියන 2,775.3කින් ඉහළ යමින් රුපියල් බිලියන 24,922.1ක මට්ටමට ළඟා වූ අතර, 2024 වසර අවසානයේ වාර්තා වූ 8.6%ක වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනයට සාපේක්ෂව, 2025 වසර අවසානයේ 12.5%ක වර්ධනයක් වාර්තා කරන ලදී. මෙම වත්කම්වල වැඩි වීමට මූලික වශයෙන් දායක වූ ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ, 2024 වසර අවසානයේ පැවති 4.1%ක වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනයට සාපේක්ෂව 2025 වසර අවසානය වන විට 21.4%ක් දක්වා සැලකිය යුතු ලෙස වර්ධනය විය. මෙම අංශයේ සමස්ත ණය කළඹෙන් 64.5%ක්

2.3 සංඛ්‍යා සටහන බැංකු අංශයේ වත්කම් සහ වගකීම් සංයුතිය						
අයිතමය	2024 (අ)		2025 (ආ)		වෙනස (%)	
	රුපියල් බිලියන	ප්‍රතිශතය (%)	රුපියල් බිලියන	ප්‍රතිශතය (%)	2024	2025
වත්කම්						
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	11,476.7	51.8	13,933.2	55.9	4.1	21.4
ආයෝජන	9,089.8	41.0	9,369.6	37.6	24.5	3.1
වෙනත් (අ)2	1,580.3	7.1	1,619.3	6.5	(23.8)	2.5
වගකීම්						
තැන්පතු	17,969.3	81.1	19,927.4	80.0	8.1	10.9
ණය ගැනුම්	1,292.9	5.8	1,678.2	6.7	(7.5)	29.8
ප්‍රාග්ධන අරමුදල්	2,054.1	9.3	2,374.0	9.5	16.3	15.6
වෙනත්	830.5	3.7	942.5	3.8	38.2	13.5
මුළු වත්කම්/වගකීම්	22,146.8	100.0	24,922.1	100.0	8.6	12.5

(අ) සංශෝධිත මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
(ආ) තාවකාලික මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
(අ) මුදල් හා බැංකු ශේෂයන්, ස්ථාපනයන්, ප්‍රති විකුණුම් ගිවිසුම් සහ ස්ථාවර වත්කම් ඇතුළත් වේ

පරිභෝජන, ඉදිකිරීම්, තොග හා සිල්ලර වෙළඳාම්, නිෂ්පාදන සහ මූල්‍ය සේවා යන ආර්ථික අංශ පහ වෙත සංකේන්ද්‍රණය වී තිබුණි. ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ වල මෙම සැලකිය යුතු වැඩි වීම ආයෝජන කෙරෙහි බලපෑ අතර, ඒ අනුව 2024 වසර අවසානයේ වාර්තා කළ 24.5%ක වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනයට සාපේක්ෂව 2025 වසර අවසානයේ දී බැංකු අංශයේ ආයෝජන 3.1%ක් දක්වා පහත වැටුණි.

2025 වසර අවසානයේ දී, බැංකු අංශයේ සමස්ත වගකීම් සහ ප්‍රාග්ධනයෙන් 80.0%ක් නියෝජනය කළ තැන්පතු, එම අංශයේ අරමුදල් සැපයීමේ ප්‍රධාන ප්‍රභවය ලෙස අඛණ්ඩව පැවතුණු අතර, කොටස් ප්‍රාග්ධනය සහ ණය ගැනීම් පිළිවෙලින් 9.5%ක් සහ 6.7%ක් විය. 2025 වසර තුළ සමස්ත තැන්පතු, රුපියල් බිලියන 1,958.1කින් ඉහළ යමින් රුපියල් බිලියන 19,927.4ක මට්ටමට ළඟා

2.4 සංඛ්‍යා සටහන බැංකු අංශයේ තැන්පතු සංයුතිය						
අයිතමය	2024 (අ)		2025 (ආ)		වෙනස (%)	
	රුපියල් බිලියන	ප්‍රතිශතය (%)	රුපියල් බිලියන	ප්‍රතිශතය (%)	2024	2025
ඉල්ලුම් තැන්පතු	1,109.5	6.2	1,347.6	6.8	2.5	21.5
ඉතුරුම් තැන්පතු	4,502.7	25.1	5,243.6	26.3	4.9	16.5
කාලීන තැන්පතු	12,155.8	67.6	13,041.6	65.4	10.0	7.3
වෙනත් තැන්පතු	201.3	1.1	294.6	1.5	(4.0)	46.4
මුළු තැන්පතු	17,969.3	100.0	19,927.4	100.0	8.1	10.9

(අ) සංශෝධිත මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
(ආ) තාවකාලික මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

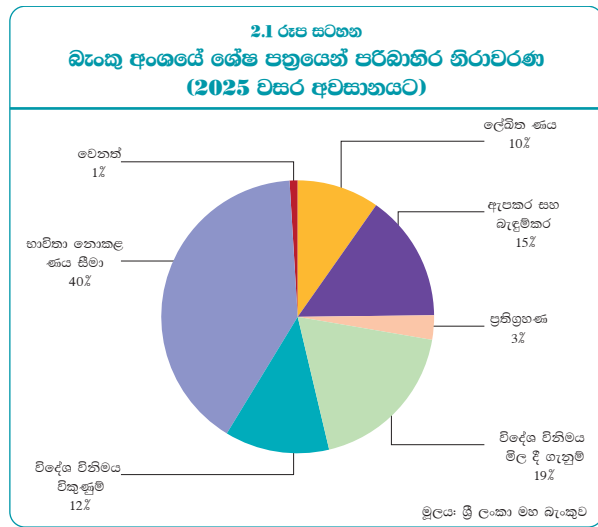

විය. කාලීන තැන්පතු වැඩි වීම මුළු තැන්පතු වල සමස්ත වැඩි වීමෙන් 45.2%ක් සඳහා දායක වූ අතර, ඉතුරුම් තැන්පතු 37.8%ක් සඳහා දායක විය. 2025 වසර අවසන් වන විට, කාලීන තැන්පතු සමස්ත තැන්පතුවලින් 65.4%ක් වූ අතර, ඉතුරුම් තැන්පතු සහ ඉල්ලුම් තැන්පතු පිළිවෙලින් 26.3%ක් සහ 6.8%ක් විය. ඉතුරුම් සහ ඉල්ලුම් තැන්පතුවල සැලකිය යුතු වර්ධනයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ජංගම හා ඉතුරුම් ගිණුම් අනුපාතය, 2024 වසර අවසානයේ දී වාර්තා වූ 31.2% සිට 2025 වසර අවසානයේ දී 33.1%ක් දක්වා ඉහළ යන ලදී. තවද, වසර තුළ දී බැංකු අංශයේ සමස්ත ණය ගැනීම් රුපියල් බිලියන 385.3කින් ඉහළ ගිය අතර, එය 2024 වසර අවසානයේ දී පෙන්නුම් කළ 7.5%ක සංකෝචනයට සාපේක්ෂව 2025 වසර අවසානයේ දී 29.8%ක වර්ධනයක් වාර්තා කරන ලදී. මෙම ඉහළ යෑමට ප්‍රධාන වශයෙන් රුපියල් ණය ගැනීම් රුපියල් බිලියන 378.1කින් වැඩි වෙමින් 35.7%ක වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනයක් වාර්තා කිරීම හේතු වූ අතර, 2025 වසර අවසානයේ දී විදේශ මුදල් ණය ගැනීම් 2.7%ක වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය සංකෝචනයක්, එනම් එ. ජ. ඩොලර් මිලියන 21.9ක පහත වැටීමක් වාර්තා කරන ලදී.

ආනයන සීමාවන් ලිහිල් කිරීමත් සමඟ වෙළඳාම ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් වේගවත් වීම ද හේතුවෙන්, 2025 වසරේ දී ශේෂ පත්‍රයෙන් පරිබාහිර නිරාවරණයන් කැපී පෙනෙන ලෙස වර්ධනය විය. ඒ අනුව, බැංකු අංශයේ ශේෂ පත්‍රයෙන් පරිබාහිර නිරාවරණ, 2024 වසරේ දී 3.4%ක වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනයක් වාර්තා කරමින් රුපියල් බිලියන 175.5කින් වැඩි වීමට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී 21.3%ක වර්ධනයක් වාර්තා කරමින් රුපියල් බිලියන 1,127.6කින් කැපී පෙනෙන ලෙස ඉහළ යන ලදී. 2025 වසර තුළ, භාවිත නොකළ ණය සීමා රුපියල් බිලියන 369.8කින්, ශේෂ පත්‍රයෙන් බාහිර විදේශ විනිමය මිල දී ගැනීම් රුපියල් බිලියන

353.4කින්, ලේඛනගත ණය රුපියල් බිලියන 189.0කින්, ශේෂ පත්‍රයෙන් බාහිර විදේශ විනිමය විකිණුම් රුපියල් බිලියන 149.5කින්, ඇපකර හා බැඳුම්කර රුපියල් බිලියන 112.6කින් සහ ප්‍රතිග්‍රහණ රුපියල් බිලියන 25.8කින්, යනාදී ලෙස සැලකිය යුතු වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරන ලදී.

බැංකු අංශයේ අදියර 3 යටතේ පවතින ණය අනුපාතය 2025 වසර තුළ දී පහළ ගිය අතර, එයට ප්‍රධාන වශයෙන් ණයෙහි සැලකිය යුතු ප්‍රසාරණය සහ අදියර 3 යටතේ පවතින ණයවල සුළු පහත වැටීම හේතු විය. ඒ අනුව, අදියර 3 යටතේ පවතින ණය අනුපාතය (භාවිත නොකළ ණය සීමා ඇතුළුව), 2024 වසර අවසානයේ පැවති 12.3% සිට 2025 වසර අවසානයේ දී 9.7%ක් දක්වා අඩු විය. මුළු ණය ප්‍රමාණය රුපියල් බිලියන 2,456.5කින් සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි වීමට අමතරව, අදියර 3 යටතේ පවතින ණයෙහි (භාවිත නොකළ ණය සීමා ඇතුළුව) රුපියල් බිලියන 56.9ක සුළු අඩු වීම ද වසර තුළ අදියර 3 යටතේ පවතින ණය අනුපාතයේ මෙම පහත වැටීමට දායක වූ අතර, එමගින් ණය ගුණාත්මකභාවය කෙරෙහි වැඩිදියුණු වූ සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන්ගේ බලපෑම පෙන්නුම් කෙරේ. කෙසේ වෙතත්, බැංකු අංශය 2025 වසර අවසානයේ දී වාර්තා කළ අදියර 3 යටතේ පවතින ණය අනුපාතය, ආර්ථික අර්බුදයට පෙර පැවති මට්ටමට සාපේක්ෂව ඉහළ මට්ටමක පැවතුණි. තවද, බැංකු අංශයේ අදියර 3 යටතේ පවතින ණය සඳහා වන ණය හානිකරණ ආවරණ අනුපාතය, 2024 වසර අවසානයේ පැවති 54.1% සිට 2025 වසර අවසානයේ දී 58.3%ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. කෙසේ වෙතත්, දිට්ටා සුළු කුණාටුවේ බලපෑමෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ණය අයකර ගැනීම ප්‍රමාද වීම සහ ඉහළ හානිකරණ අවධානය සපුරා ගැනීම මෙන්ම, මැද පෙරදිග කලාපයේ යුදමය බලපෑම් හේතුවෙන් ණයවල ගුණාත්මකභාවය පවත්වා ගැනීම බැංකු අංශය මුහුණ දෙන අභියෝගයන් අතර වේ.

ද්‍රවශීලතා ආවරණ අනුපාත සහ ශුද්ධ ස්ථායී අරමුදල් අනුපාතය මගින් පෙන්නුම් කරන පරිදි බැංකු අංශයේ ද්‍රවශීලතාව, ඉහළ ණය ප්‍රසාරණය හේතුවෙන් 2025 වසර තුළ පහත වැටුණු නමුත්, අවම නියාමන අවධානාවලට වඩා බෙහෙවින් ඉහළ මට්ටමක පැවතුණි. 2024 වසර අවසානයේ 349.9%ක් වූ මෙම අංශයේ රුපියල් ද්‍රවශීලතා ආවරණ අනුපාතය, 2025 වසර අවසානයේ 283.3%ක් දක්වා අඩු විය. මේ අතර, මෙම අංශයේ සමස්ත ද්‍රවශීලතාවයේ දර්ශකයක් වන සියලු මුදල් ඒකක සඳහා අදාළ ද්‍රවශීලතා ආවරණ අනුපාතය ද 2024 වසර අවසානයේ පැවති 313.8% සිට 2025 වසර අවසානයේ 249.7%ක් දක්වා පහත වැටුණි. කෙසේ වෙතත්, මෙම අනුපාත දෙකම අවම නියාමන අවධානාවය වන 100%ට වඩා බෙහෙවින් ඉහළ මට්ටමක පැවති අතර, කෙටි කාලීන ද්‍රවශීලතා

විශේෂ සටහන 3
බැංකු අංශයේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව සහ ස්ථායීතාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා
බැංකු අංශය ඒකාබද්ධ කිරීම

පසුබිම

2025 වසර අවසන් වන විට ආසන්න වශයෙන් රුපියල් ට්‍රිලියන 25ක වත්කම් සහිත ශ්‍රී ලංකාවේ බැංකු අංශය බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු 24ක් සහ බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු 6කින් සමන්විතව මූල්‍ය පද්ධතියේ ප්‍රමුඛත්වය දරන අතර, මූල්‍ය පද්ධතියේ මුළු වත්කම්වලින් විශාලතම කොටසට (61%) හිමිකම් කියයි. පරිමාණය, අන්තර් සම්බන්ධතාවය, ආදේශන හැකියාව සහ සංකීර්ණත්වය මත පදනම්ව, වර්තමානයේ, ශ්‍රී ලංකාවේ බලපත්‍රලාභී බැංකු 5ක් පමණක් දේශීය පද්ධතිමය වශයෙන් වැදගත් බැංකු (D-SIBs) ලෙස නම් කර ඇත. එසේම, ශ්‍රී ලංකාවේ බලපත්‍රලාභී බැංකු කිහිපයක් වත්කම් ප්‍රමාණය සහ ප්‍රාග්ධන පදනම අනුව සාපේක්ෂව තවදුරටත් කුඩා මට්ටමක පවතී. මෙම ව්‍යුහාත්මක සීමාව, මූල්‍ය කම්පන අවශෝෂණය කරගැනීමට සහ ආර්ථික ආතති කාල පරිච්ඡේදවලට ඔරොත්තු දීමට ඔවුන්ගේ ඇති හැකියාව සීමා කරයි. මෙවැනි වාතාවරණයක් තුළ, ශක්තිමත් ශේෂ පත්‍ර, විවිධාංගීකරණය වූ බැංකු ව්‍යාපාර කළඹ සහ ශක්තිමත් යහපාලන සහ අවදානම් කළමනාකරණ රාමු සහිත විශාල බැංකු පැවතීම වඩාත් වැදගත් වී තිබේ. එවැනි ආයතන මගින් මූර්ත ආර්ථිකයට සිදුවන වක්‍ර අවදානම් අවම කිරීම තුළින් බැංකු අංශයේ සමස්ත ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව වැඩිදියුණු කරනු ඇත. තවද, මෙය ජාත්‍යන්තර වෙළඳපොළ තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ බැංකු අංශයේ ශක්තිමත් පැවැත්මක් සඳහා පහසුකම් සපයන අතරම, මහජන විශ්වාසය තවදුරටත් ශක්තිමත් කරනු ඇත.

මූල්‍ය අංශයේ ඒකාබද්ධ කිරීම පිළිබඳ කලාපීය අත්දැකීම්¹

මේ සම්බන්ධයෙන් ආසියානු කලාපීය අත්දැකීම් සලකා බැලීමේදී, කලාපයේ රටවල් කිහිපයක් මූල්‍ය පද්ධති ශක්තිමත් කිරීම සහ තිරසාර වූ ආර්ථික වර්ධනයට සහාය වීම සඳහා පියවරක් ලෙස, බැංකු අංශය ඒකාබද්ධ කිරීමේ වැඩසටහන් සිදු කර ඇත. උදාහරණයක් ලෙස, ඉන්දියාව සිය ජාතික ආර්ථිකය ශක්තිමත් කිරීමට දායකත්වය ලබා දෙමින් බැංකුවල කාර්යක්ෂමතාව, ලාභදායීතාවය වැඩිදියුණු කිරීම සහ එහි බැංකුවල ගෝලීය තරගකාරීත්වය ශක්තිමත් කිරීම අරමුණු කරගත් බැංකු ඒකාබද්ධ කිරීම් මාලාවක් හරහා බැංකු අංශයේ ඒකාබද්ධ කිරීම අනුගමනය කර ඇත. ඒ අනුව, ඉන්දීය රජය විසින් දරන ලද ඒකාබද්ධ කිරීමේ ප්‍රයත්නයන් හේතුවෙන් 2017

දී 27ක්ව පැවති රාජ්‍ය අංශයේ බැංකු සංඛ්‍යාව 2020 වන විට 12 දක්වා අඩු කිරීමට හැකි වී ඇති අතර, එමගින් රාජ්‍ය අංශයේ විශාලතම බැංකුවලට ශක්තිමත්, වඩාත් ඔරොත්තු දිය හැකි සහ වඩාත් තරගකාරී ආයතන බවට පත් වීමට හැකි විය. නේපාල රාජ්‍ය බැංකුව ද 2011 දී ඒකාබද්ධ ප්‍රතිපත්තියක් හඳුන්වා දුන් අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස නේපාලයේ මූල්‍ය ආයතන සංඛ්‍යාව අඩු වී ඇත. සිංගප්පූරුව 2000 දශකයේ මුල් භාගයේ දී බැංකු අංශය ලිබරල්කරණ වැඩසටහනකට සමගාමීව එහි ඒකාබද්ධ කිරීම ක්‍රියාත්මක කළේය. මෙම ක්‍රියාවලිය මගින් දේශීය බැංකු සමූහ 6ක් ප්‍රධාන දේශීය බැංකු සමූහ 3කට අඩු කරන ලදී (DBS Bank Ltd., Oversea-Chinese Banking Corporation Ltd. and United Overseas Bank Ltd.). එය වර්තමානයේ පවත්නා වූ වඩාත් ඒකාබද්ධ බැංකුකරණ වාතාවරණයකට මඟ පෑදූ අතර, බැංකුවල හැකියාවන් ශක්තිමත් කිරීමට, කාර්යක්ෂම කළමනාකරණ කණ්ඩායම් ගොඩනැගීමට සහ සමස්ත මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව සහ සඵලතාව වැඩිදියුණු කිරීමට හේතු විය. 1997 දී මැලේසියාව ද නම මූල්‍ය අංශය විධිමත් කිරීම සඳහා මෙවැනිම ඒකාබද්ධ කිරීමේ වැඩසටහනක් ආරම්භ කළේය. ඒ අනුව, 1998 වන විට, මූල්‍ය සමාගම් සංඛ්‍යාව 39 සිට 8 දක්වා අඩු වූ අතර, අවසානයේ සියලුම මූල්‍ය සමාගම් වාණිජ බැංකු සමඟ ඒකාබද්ධ විය. 2000 වන විට, මැලේසියාවේ බැංකු ආයතන 54න් 50ක් බැංකු සමූහ 10කට ඒකාබද්ධ කරන ලදී. ආසියානු මූල්‍ය අර්බුදයෙන් පසුව, තායිලන්තය, දකුණු කොරියාව, ඉන්දුනීසියාව සහ පිලිපීනය ඇතුළු තවත් ආසියානු රටවල් කිහිපයකම මේ හා සමාන මූල්‍ය අංශ ඒකාබද්ධ කිරීමේ ප්‍රයත්නයන් නිරීක්ෂණය වී තිබේ.

ශ්‍රී ලංකාවට ද මූල්‍ය අංශය ඒකාබද්ධ කිරීම සම්බන්ධයෙන් අත්දැකීම් ඇති අතර, 2014 රජයේ අයවැයෙන් ප්‍රකාශයට පත් කළ පරිදි, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සහ රජය එක්ව 2014 වසරේ දී මූල්‍ය අංශය ඒකාබද්ධ කිරීමේ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මෙම වැඩසටහන ප්‍රධාන වශයෙන් බැංකු නොවන මූල්‍ය ආයතන ඉලක්ක කරගත් අතර, සාර්ථක ඒකාබද්ධ කිරීම් කිහිපයක් තිබියදී වුවත්, එය තවදුරටත් සමාලෝචනය කරන තෙක් අත්හිටුවන ලදී. කෙසේ වෙතත්, 2015 වසර තුළ දී ඩී.එල්.සී.සී බැංකුව සහ ඩී.එල්.සී.සී වර්ධන බැංකුව ඒකාබද්ධ වීමෙන් අනතුරුව ඩී.එල්.සී.සී බැංකුක් පී.එල්.සී නමින් ස්ථාපිත විය. තවද, සීමාසහිත MBSL සේවිනිග්ස් බැංකුව, ශ්‍රී ලංකා මර්චන්ට් බැංකුක් පී.එල්.සී සහ සීමාසහිත MCSL මූල්‍ය සමාගම සමඟ ඒකාබද්ධ කිරීමෙන් මර්චන්ට් බැංකුක් ඔර් ශ්‍රී ලංකා ඇන්ඩ් ෆිනැන්ස් පී.එල්.සී ස්ථාපිත කරන ලද අතර, එය ලංකා බැංකුවේ පරිපාලිතයක් වේ. තවද, 2019 දී ලංකාපුත්‍ර සංවර්ධන බැංකුව, ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකුව සමඟ ඒකාබද්ධ කරන ලදී.

¹ මූලාශ්‍ර
• Annual Report of Central Bank of Sri Lanka, 2014 and 2015.
• Deepthi, C. A., Sindhu, K. P. & John, B. M., 2024. Public Sector Bank Mergers in India since 2020. *Journal of Visual and Performing Arts*, 5(1), pp. 3510-3515. Available at https://www.researchgate.net/publication/395982482_PUBLIC_SECTOR_BANK_MERGERS_IN_INDIA_SINCE_2020
• Nepal Rastra Bank, 2022. *Optimal number of banks and financial institutions in Nepal*. Available at <https://www.nrb.org.np/contents/uploads/2022/04/Optimal-Number-of-Banks-and-Financial-Institutions-in-Nepal.pdf>
• Speech by Siriwardana, C. J. P., former Assistant Governor of the Central Bank of Sri Lanka on Financial Sector Consolidation – Why and How? at the Central Bank of Sri Lanka 64th anniversary oration, September 2014. Available at <https://www.bis.org/reviuev/r141103g.pdf>

ශ්‍රී ලංකාවේ බැංකු අංශයේ බණ්ඩනය වූ ස්වභාවය

ශ්‍රී ලංකාවේ බැංකු අංශයේ වත්මන් ව්‍යුහය බෙහෙවින් බණ්ඩනය වී ඇත. ඒ අනුව, විශාලතම බැංකු 6 බැංකු අංශයේ මුළු වත්කම්වලින් ආසන්න වශයෙන් 75%ක් නියෝජනය කරන අතර, ඉතිරි බැංකු 24, 25%ක වෙළඳපොළ කොටසක් සඳහා තරග කරයි. (වි.ස. 3.1 වගුව)

ඒ අනුව, බැංකු අංශයේ බණ්ඩනය වූ ස්වභාවය, මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා, සම්පත්වල සීමිත බව, තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධතිවල අඩුපාඩු සහ ප්‍රමාණවත් නොවන වෙළඳපොළ කොටස වැනි සාධක හේතුවෙන් මූල්‍ය පාරිභෝගික අවශ්‍යතා ඵලදායී ලෙස සපුරාලීමට සහ පුළුල් ආර්ථික වර්ධනයට දායක වීමට බලපත්‍රලාභී බැංකුවලට ඇති හැකියාව සීමා කරයි. මෙය, මූල්‍ය පද්ධතිය පුරා අවදානම් සම්ප්‍රේෂණය කළ හැකි අභ්‍යන්තර හා බාහිර කම්පන දෙකටම ශක්තිමත්ව මුහුණ දීමට බැංකු අංශයේ සමස්ත ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ශක්තිමත් ශේෂ පත්‍ර, යහපාලනය සහ අවදානම් කළමනාකරණ රාමු සහිත විශාල බැංකු සඳහා ඇති අවශ්‍යතාවය වර්ධනය කරයි.

2025 වර්ෂය තුළ ක්‍රියාත්මක කරන ලද ක්‍රියාමාර්ග

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ පාලක මණ්ඩලය විසින් බලපත්‍රලාභී බැංකු සඳහා බැංකු අංශය ඒකාබද්ධ කිරීම සඳහා වන රාමුව නිකුත් කිරීමට 2025 ඔක්තෝබර් මාසයේදී අනුමැතිය ලබා දෙන ලදී. ඒ අනුව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් 2025 දෙසැම්බර් 12 දිනැති ලිපියක් මගින් ලකුණු ක්‍රමයක් මත පදනම් වූ අර්ධ වාර්ෂික ඇගයීම් පිළිබඳව දේශීයව සංස්ථාපනය කරන ලද කුඩා ප්‍රමාණයේ බැංකු වෙත දැනුම් දෙන ලදී. පසුව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ බැංකු අංශයේ සුරක්ෂිත බව සහ ශක්තිමත් බව තහවුරු කිරීමට බැංකු අංශය ඒකාබද්ධ කිරීම සඳහා සුදුසු උපායමාර්ග අනුගමනය කරන ලෙසට බලපත්‍රලාභී බැංකුවලට දන්වමින්, 2026 ජනවාරි 23 වන දින බැංකු අංශය ඒකාබද්ධ කිරීම සඳහා වන රාමුවක් බලපත්‍රලාභී බැංකු වෙත නිකුත් කරන ලදී. බැංකු අංශය ඒකාබද්ධ කිරීම සඳහා බලපත්‍රලාභී බැංකු වෙත නිකුත් කරන ලද රාමුවේ කැපී පෙනෙන ලක්ෂණ පහත දැක්වේ.

- දේශීයව සංස්ථාපනය කරන ලද කුඩා පරිමාණ බලපත්‍රලාභී බැංකු ස්වයං තක්සේරුවකින් සහ නියාමන තක්සේරුවකින් සමන්විත ලකුණු ක්‍රමයක් මත පදනම්ව අර්ධ වාර්ෂිකව ඇගයීමට ලක් කෙරේ. බලපත්‍රලාභී බැංකු විසින් පවත්වනු ලබන ස්වයං තක්සේරුව සඳහා ප්‍රමාණාත්මක සහ ගුණාත්මක නිර්ණායක නිශ්චිතව දක්වා ඇති අතර, ප්‍රාග්ධනය, ලාභදායීතාවය, වත්කම්වල ගුණාත්මකභාවය, ද්‍රවශීලතාවය සහ සංකේන්ද්‍රණය ප්‍රමාණාත්මක නිර්ණායක ලෙසද, ප්‍රමාණවත් පහසුකම් නොලැබෙන පාරිභෝගික කොටස් සඳහා සේවා සැපයීම, ව්‍යාපාර ආකෘති තිරසාරභාවය, කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිවල ප්‍රමාණවත්භාවය සහ ඵලදායීතාවය ගුණාත්මක නිර්ණායක ලෙසද දක්වා ඇත. තවද, නියාමන තක්සේරුව සඳහා අවදානම් කළමනාකරණය, සම්පත්වල ප්‍රමාණවත් බව සහ බලපත්‍රලාභී බැංකුවල නියාමන සහ සාර්ව ආර්ථික පරිසරය සලකා බලනු ලැබේ.
- මේ සම්බන්ධයෙන්, අනෙකුත් පියවරයන්ට සමගාමීව, ලකුණු ක්‍රමයට අනුව කලින් තීරණය කරන ලද සීමාවකට වඩා අඩු ලකුණු සංඛ්‍යාවක් අබණ්ඩව ලබා ගන්නා බලපත්‍රලාභී බැංකු සඳහා අනිවාර්ය ඒකාබද්ධ කිරීම සිදු කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත.
- තවදුරටත්, එක් එක් බැංකුවේ වත්කම් ප්‍රමාණයට සමානුපාතිකව ඒකාබද්ධ කිරීමේ උපාය මාර්ග අනුගමනය කිරීම සඳහා මෙම රාමුව බලපත්‍රලාභී බැංකු වෙත පහසුකම් සපයන අතර, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සහ කොටස් හිමියන්ගේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම, මානව සම්පත් කළමනාකරණයට අදාළ විය හැකි ගැටළු විසඳීම, තැන්පත්කරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සහ සාධාරණ වෙළඳපොළ හැසිරීම යනාදිය ඇතුළුව ඒකාබද්ධ කිරීම පිළිබඳ පුළුල් මගපෙන්වීමක් සපයයි.

වි.ස. 3.1 වගුව			
2025 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකු අංශයේ සංයුතිය			
වර්ගය	වත්කම් ප්‍රමාණය	බැංකු සංඛ්‍යාව	වෙළඳපොළ කොටස
විශාල බැංකු	රු. ට්‍රිලියන 3ට වැඩි	3	50.0%
	රු. ට්‍රිලියන 2 - රු. ට්‍රිලියන 3	1	9.6%
	රු. ට්‍රිලියන 1 - රු. ට්‍රිලියන 2	2	15.3%
මධ්‍යම බැංකු	රු. බිලියන 400 - රු. ට්‍රිලියන 1	5	16.3%
කුඩා බැංකු	රු. බිලියන 200 - රු. බිලියන 400	4	5.0%
	රු. බිලියන 100 - රු. බිලියන 200	2	1.3%
	රු. බිලියන 100ට අඩු	13	2.5%
එකතුව		30	100%

- මෙමගින් බලපත්‍රලාභී බැංකුවල ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව සහ ස්ථායීතාවය ශක්තිමත් කිරීමේ අරමුණින්, ඒකාබද්ධ කිරීම් සහ අත්පත් කර ගැනීම් හරහා වර්ධනය සවිමත් කිරීම, යහපාලන සහ අවදානම් කළමනාකරණ උපායමාර්ග ශක්තිමත් කිරීම, තාක්ෂණික හැකියාවන් දියුණු කිරීම, නවෝත්පාදනයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ ප්‍රාග්ධන ප්‍රවේශය වැඩිදියුණු කිරීම සිදු කරනු ලබයි.

මෑතකදී, ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිටත සංස්ථාපනය කරන ලද බැංකුවක පුද්ගල කේන්ද්‍රීය ව්‍යාපාර කළඹ දේශීය පෞද්ගලික බැංකුවකට පැවරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව පහසුකම් සැලසීය. තවද, ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් රාජ්‍ය අංශයේ කුඩා විශේෂිත බැංකු 2ක් ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම අනුමත කර ඇති අතර, ශ්‍රී ලංකාවේ බැංකු අංශයේ ශක්තිමත්භාවය තවදුරටත් වැඩිදියුණු කිරීමේ අරමුණින් එවැනි ක්‍රියාමාර්ග සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව පහසුකම් සපයනු ඇත.

බැංකු අංශය ඒකාබද්ධ කිරීමේ අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල

බැංකු අංශය ඒකාබද්ධ කිරීමේ රාමුව යටතේ දිරිමත් කරන ලද උපායමාර්ග මගින් විශේෂයෙන් ප්‍රාග්ධනය, ව්‍යාපාර ආකෘති තීරසාරභාවය සහ මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාවයට අදාළ අභියෝගවලට මුහුණ දෙන කුඩා පරිමාණ දේශීය බලපත්‍රලාභී බැංකු, විශාල හා ශක්තිමත් බැංකු විසින් අවශෝෂණය කරගැනීමට පහසුකම් සපයනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. කෙසේ වෙතත්, මෙම රාමුව විශාල බැංකු 2ක් හෝ වැඩි ගණනක් ඒකාබද්ධ කිරීම හරහා විශාල බැංකු තවදුරටත් පුළුල් කිරීම දිරිමත් නොකරයි.

ඒ අනුව, අනපේක්ෂිත අලාභ සහ විභව අවදානම් අවශෝෂණය කරගැනීමට හැකියාව ඇති ප්‍රමාණවත් ස්ථාරක්ෂක සහ ශක්තිමත් අවදානම් කළමනාකරණ යාන්ත්‍රණ සහිත මනාව ප්‍රාග්ධනීකරණය වූ බැංකු

ස්ථාපිත කිරීමට අපේක්ෂා කරන අතර, එමගින් බැංකු අංශයේ සමස්ත ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ශක්තිමත් කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ.

තවද, පිරිවැය කාර්යක්ෂමතාව වැඩිදියුණු කිරීම සහ මහ පරිමාණ පිරිමැසුම් හරහා අඩු පොලී ආන්තිකයන්ට දායක වීම මගින් කාර්යක්ෂම මූල්‍ය අතරමැදිකරණයට සහාය වීම, බැංකු අංශය ඒකාබද්ධ කිරීම තුළින් අපේක්ෂා කෙරේ. සේවා නොලද සහ ඌන සේවා ලාභී වෙළඳපොළවලට වඩා හොඳින් සේවය කිරීමට බැංකු අංශයට හැකි වන පරිදි තාක්ෂණය මත පදනම් වූ ඩිජිටල්කරණය කරන ලද මූල්‍ය සේවාවන්හි උපායමාර්ගික ආයෝජන ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ද මෙමගින් අපේක්ෂා කෙරේ. ඊට අමතරව, බැංකු අංශය පුරා මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව වැඩිදියුණු කරන අතරම, මූල්‍ය නිෂ්පාදන සහ සේවාවන් පුළුල් කිරීමට ඒකාබද්ධ කිරීම සහාය වනු ඇත.

ඒකාබද්ධ කිරීම ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ කාර්යභාරය සහ ඉදිරි දැක්ම

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව අදාළ බලපත්‍රලාභී බැංකු විසින් සපයන ලද ඒකාබද්ධ කිරීමේ යෝජනා සහ අනෙකුත් තොරතුරු, නියාමන දෘෂ්ටිකෝණයකින් ඇගයීමට ලක් කරනු ලබන අතර, 1988 අංක 30 දරන බැංකු (සංශෝධිත) පනත ප්‍රකාරව අවශ්‍ය අනුමැතීන් ලබා දෙනු ඇත. තවද, සුදුසු අවස්ථාවල දී නිශ්චිත නියාමන මාර්ගෝපදේශ ලබා දෙමින් බැංකු අංශය ඒකාබද්ධ කිරීමේ ප්‍රයත්නයන් සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව පහසුකම් සපයනු ඇත.

ඒ අනුව, බැංකු අංශය ඒකාබද්ධ කිරීම, මූල්‍යමය හා මෙහෙයුම් වශයෙන් ශක්තිමත් බැංකු සඳහා පහසුකම් සපයනු ලබන අතර, එමගින් ආර්ථිකයේ සාර්ව සහභාගීත්වයක් සහිත තීරසාර වර්ධනයකට සහාය වෙමින් බැංකු අංශයේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව සහ ස්ථායීතාවය ශක්තිමත් කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

අවශ්‍යතාවන් සපුරාලීම සඳහා බැංකු සතුව ප්‍රමාණවත් උසස් තත්වයේ ද්‍රවශීල වත්කම් ඇති බව පෙන්නුම් කළේය. මීට අමතරව, බැංකුවලට ප්‍රමාණවත් ලෙස ස්ථායී අරමුදල් මූලාශ්‍ර පවත්වා ගැනීමට නියම කරන ශුද්ධ ස්ථායී අරමුදල් අනුපාතය, 2024 වසර අවසානයේ පැවති 164.8%ට සාපේක්ෂව 2025 වසර අවසානයේ 154.1%ක් වූ අතර, එය 100%ක අවම නියාමන සීමාවට වඩා බෙහෙවින් ඉහළ මට්ටමක පැවතුණි.

පොලී අනුපාත පිළිබඳ සංවේදීතා අනුපාතයේ වැඩි විමක් මගින් පෙන්නුම් කරන පරිදි බැංකු අංශයේ පොලී අනුපාත අවදානමට නිරාවරණය වීම්, පෙර වසර හා සසඳන විට 2025 වසර අවසානයේ සුළු වශයෙන් පහළ යන ලදී. ඒ අනුව, පොලී අනුපාත පිළිබඳ සංවේදීතා අනුපාතය (මාස 12ට අඩු කල්පිරීම් සහිත පොලී දරන වත්කම්, පොලී දරන වගකීම්වල ප්‍රතිශතයක් ලෙස අර්ථ දක්වා ඇත), 2024 වසර අවසන් වන විට පැවති

84.3% සිට 2025 වසර අවසන් වන විට 84.9%ක් දක්වා ඉහළ යන ලදී. තවද, 2025 වසර පුරා මෙම අංශයේ කොටස් ආයෝජන සඳහා නිරාවරණය වීම් අවම මට්ටමක පැවතුණි. ශේෂ පත්‍ර අගයන්හි අඩු වීමට සාපේක්ෂව ශේෂ පත්‍රයෙන් පරිබාහිර අගයන්හි විශාල වැඩි වීම පිළිබිඹු කරමින්, 2024 වසර අවසානයේ පැවති එ. ජ. ඩොලර් මිලියන 1,198.1ක අතිරික්ත විදේශ විනිමය නිරාවරණයට සාපේක්ෂව, 2025 වසර අවසානයේ එ. ජ. ඩොලර් මිලියන 1,529.3ක අතිරික්ත විදේශ විනිමය නිරාවරණයක් දක්වා ඉහළ යන ලදී.

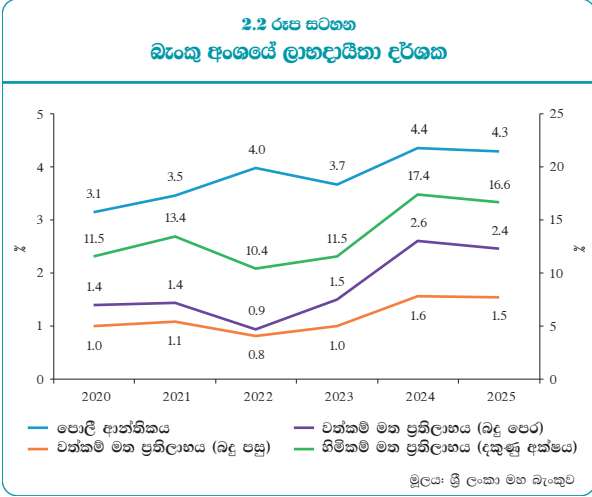
2025 වසර තුළ දී බැංකු අංශයේ ලාභය වර්ධනය වූ අතර, මේ සඳහා ඉහළ ශුද්ධ පොලී ආදායම මෙන්ම පොලී නොවන ආදායම ද උපකාරී විය. මෙම අංශයේ පොලී ආදායම 1.9%කින් ඉහළ යෑමේ සහ පොලී වියදම 5.2%කින් පහළ යෑමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, 2025 වසර තුළ ශුද්ධ පොලී ආදායම 12.4%කින් ඉහළ ගියේය. මේ අතර, 2024 වසරට සාපේක්ෂව 2025

2.5 සංඛ්‍යා සටහන බැංකු අංශයේ ලාභය				
අයිතමය	2024 (අ)		2025 (ආ)	
	වටිනාකම (රුපියල් බිලියන)	වත්කම්වල සාමාන්‍යයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස (%)	වටිනාකම (රුපියල් බිලියන)	වත්කම්වල සාමාන්‍යයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස (%)
ශුද්ධ පොලී ආදායම	909.6	4.4	1,022.5	4.3
පොලී ආදායම	2,245.6	10.7	2,288.8	9.6
පොලී වියදම	1,335.9	6.4	1,266.3	5.3
පොලී නොවන ආදායම	71.0	0.3	275.0	1.2
ශුද්ධ ගාස්තු සහ කොමිස් ආදායම	144.0	0.7	169.1	0.7
පොලී නොවන වියදම	444.5	2.1	493.4	2.1
සේවක පිරිවැය	241.3	1.2	265.7	1.1
ණය සහ වෙනත් අලාභ සඳහා වෙන්කිරීම්	(156.4)	(0.7)	59.9	0.3
බදු පෙර ලාභය (එකතු කළ අගය මත බදු, ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු, මූල්‍ය සේවා සඳහා වන අනෙකුත් බදු සහ සංස්ථාපිත බදු අඩු කිරීමට පෙර)	692.6	3.3	744.4	3.1
එකතු කළ අගය මත බදු, ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු සහ මූල්‍ය සේවා සඳහා වන අනෙකුත් බදු	150.6	0.7	161.2	0.7
සංස්ථාපිත බදු	217.8	1.0	214.4	0.9
බදු පසු ලාභය	324.2	1.6	368.8	1.5

(අ) සංශෝධිත මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
(ආ) තාවකාලික

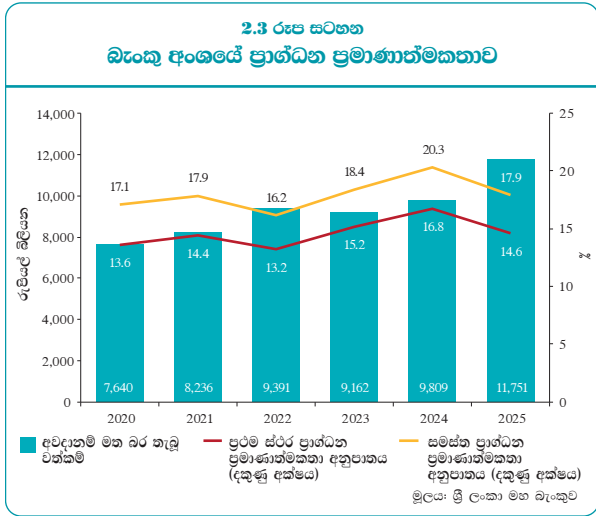
වසරේ දී පොලී නොවන ආදායම රුපියල් බිලියන 204.0ක වැඩි වීමක් වාර්තා කළ අතර, එයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූයේ ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මූල්‍ය වත්කම් බැහැර කිරීමෙන් මෙම අංශය පෙර වසරේ වාර්තා කළ සැලකිය යුතු අලාභයට සාපේක්ෂව, 2025 වසරේ දී සුළු ලාභයක් වාර්තා කිරීමයි. මීට අමතරව, ශුද්ධ ගාස්තු මත පදනම් වූ ආදායම, වෙළඳාමෙන් ලැබෙන ශුද්ධ ලාභ සහ ශුද්ධ අනෙකුත් මෙහෙයුම් ආදායම පිළිවෙළින් රුපියල් බිලියන 25.1කින්, රුපියල් බිලියන 22.3කින් සහ රුපියල් බිලියන 34.1කින් වැඩි වීම ද වසර තුළ පොලී නොවන ආදායමේ වර්ධනයට දායක විය. තවද, 2025 වසර තුළ දී පොලී නොවන වියදම් රුපියල් බිලියන 48.9කින් වැඩි වූ අතර, සේවක පිරිවැය රුපියල් බිලියන 24.4කින් සහ ණය භාතිකරණ හා අනෙකුත් අලාභ සඳහා වෙන්කිරීම් රුපියල් බිලියන 216.3කින් වැඩි වීම මේ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. ඒ අනුව, නියාමන වාර්තාකරණය (විගණනය නොකරන ලද) පදනම් කරගෙන, 2025 වසර සඳහා වන බදු පෙර ලාභය රුපියල් බිලියන 583.2ක් වූ අතර, එය පෙර වසරට සාපේක්ෂව රුපියල් බිලියන 41.2ක ඉහළ යෑමක් පිළිබිඹු කරයි.

තවද, 13.7%ක වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනයක් වාර්තා කරමින්, බැංකු අංශයේ බදු පසු ලාභය 2024 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 324.2 සිට 2025 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 368.8ක් දක්වා ඉහළ යන ලදී.

ලාභ වර්ධනයේ අඩු වීමක් පෙන්නුම් කරමින්, 2025 වසර අවසානයේ දී බැංකු අංශයේ ලාභදායීතා අනුපාත 2024 වසර අවසානයට සාපේක්ෂව සුළු වශයෙන් පහත වැටුණි. වත්කම් මත ප්‍රතිලාභ (බදු පෙර) අනුපාතය 2024 වසර අවසානයේ වාර්තා වූ 2.6% සිට 2025 වසර අවසානය වන විට 2.4%ක් දක්වා අඩු වූ අතර, එම කාලපරිච්ඡේදය තුළ හිමිකම් මත ප්‍රතිලාභ (බදු පසු) අනුපාතය 17.4% සිට 16.6%ක් දක්වා අඩු විය. බැංකු අංශයේ ශුද්ධ පොලී ආන්තිකය ද 2024 වසර අවසානයේ 4.4% සිට 2025 වසර අවසානයේ දී 4.3%ක් දක්වා සුළු වශයෙන් පහළ යන ලදී. තවද, 2024 වසර අවසානයේ දී 45.3% සිට 2025 වසර අවසානයේ දී 38.0%ක් දක්වා කාර්යක්ෂමතා අනුපාතය පහත වැටීමෙන් පෙන්නුම් කරන ලද පරිදි, මෙම අංශයේ කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ ගොස් ඇති අතර, ශුද්ධ පොලී ආදායම සහ පොලී නොවන ආදායම වැඩි වීම මීට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය.

2025 වසර තුළ දී බැංකු අංශය අඛණ්ඩව නියාමන ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූලව කටයුතු කිරීමට සමත් විය. මෙම අංශයේ සමස්ත ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා අනුපාතය සහ ප්‍රථම ස්ථර ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා අනුපාතය, 2024 වසර අවසානයේ පැවති පිළිවෙළින් 20.3% සහ 16.7%ට සාපේක්ෂව 2025 වසර අවසානයේ දී පිළිවෙළින් 17.9% සහ 14.6% දක්වා පහත වැටුණු අතර, වසර තුළ සිදු වූ සැලකිය යුතු ණය ප්‍රසාරණය හේතුවෙන් අවදානම් බරින් වත්කම් වැඩි වීම මෙයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. මේ අතර, අභියෝගාත්මක ව්‍යාපාරික තත්ත්වයන්ගෙන් පැන නැගිය හැකි අලාභ අවශෝෂණය කර ගැනීම පිණිස, 2025 වසර තුළ

බැංකු උසස් තත්වයේ ප්‍රාග්ධනය එක්රැස් කරන ලදී. ඒ අනුව, බැංකු විසින් 2025 වසර තුළ දී ප්‍රධාන වශයෙන් රඳවාගත් ලාභ රුපියල් බිලියන 102.3කින් වැඩි කිරීම හරහා ප්‍රථම ස්ථර ප්‍රාග්ධනය ඉහළ නංවාගෙන ඇත. මීට අමතරව, හිමිකම් නිකුත් කිරීම් සහ ඇතැම් දෙවන ස්ථර ප්‍රාග්ධන උපකරණ නිකුත් කිරීම හරහා ද බැංකු විසින් ප්‍රාග්ධනය වර්ධනය කරගන්නා ලදී. ඒ අනුව, වසර තුළ බැංකු අංශයේ නියාමන ප්‍රාග්ධනය 6.0%ක වර්ධනයක් වාර්තා කළ අතර, එම වර්ධනයෙන් 64.7%කට ප්‍රථම ස්ථර ප්‍රාග්ධනය දායක විය. තවද, විගණනය කරන ලද රඳවා ගත් ලාභ ඇතුළත් කිරීමත් සමඟ, වසර අවසාන විගණනය කරන ලද නියාමන ප්‍රාග්ධන සංඛ්‍යා තවදුරටත් වැඩිදියුණු වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

2.6 සංඛ්‍යා සටහන බැංකු අංශයේ නියාමන ප්‍රාග්ධන සංයුතිය

අයිතමය	රුපියල් බිලියන		සංයුතිය (%)	
	2024 (අ)	2025 (ආ)	2024 (අ)	2025 (ආ)
ප්‍රථම ස්ථර ප්‍රාග්ධනය	1,640.5	1,717.0	100.0	100.0
කොටස් ප්‍රාග්ධනය	416.2	422.7	25.4	24.6
ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදල්	100.6	101.3	6.1	5.9
නොබෙදු ලාභ	812.4	914.7	49.5	53.3
පොදු හා අනෙකුත් සංචිත	372.7	373.0	22.7	21.7
වෙනත්	83.8	78.6	5.1	4.6
නියාමක ගැලපීම්	(145.2)	(173.4)	(8.9)	(10.0)
දෙවන ස්ථර ප්‍රාග්ධනය	345.6	387.4	100.0	100.0
ප්‍රත්‍යාගණන සංචිත	52.6	52.9	15.2	13.7
උපකාරක ණය	196.8	217.7	56.9	56.2
පොදු වෙන්කිරීම් සහ වෙනත්	97.9	118.9	28.3	30.7
නියාමක ගැලපීම්	(1.7)	(2.2)	(0.5)	(0.6)
සමස්ත නියාමන ප්‍රාග්ධන පදනම	1,986.2	2,104.3		

(අ) සංශෝධිත (ආ) තාවකාලික

2.2 බැංකු නොවන මූල්‍ය ආයතන අංශය

මුදල් සමාගම්

මුදල් සමාගම් අංශය 2025 වසර තුළ දී සැලකිය යුතු ණය ප්‍රසාරණයක් වාර්තා කරමින් එහි වර්ධන වේගය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන ගිය අතර, ප්‍රමාණවත් ප්‍රාග්ධන සහ ද්‍රවශීලතා ස්චාරකෂක සමඟින් සිය ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව තහවුරු කිරීමට සමත් විය. මෙම අංශයේ වත්කම් සහ ණය හා අත්තිකාරම් කැපී පෙනෙන වර්ධනයක් වාර්තා කරන ලදී. තවද, ප්‍රධාන වශයෙන් සැලකිය යුතු ණය ප්‍රසාරණය සහ අදියර 3 යටතේ පවතින ණය අඩු වීම හේතුවෙන්, මෙම අංශයේ අදියර 3 යටතේ පවතින ණය අනුපාතය පහළ ගියේය. 2025 වසර අවසානය වන විට, මෙම අංශය මුදල් සමාගම් 32කින්¹ සමන්විත වූ අතර, මූල්‍ය අංශයේ මුළු වත්කම්වලින් 6.8%ක් නියෝජනය කළේය. මුදල් සමාගම්වල ශාඛා 1,998ක් පැවති අතර, ඉන් ශාඛා 1,333ක් (66.7%) ඔස්නාහිර පළාතින් පිටත පිහිටා තිබීම මගින් මෙම අංශයේ පුළුල් ප්‍රාදේශීය ව්‍යාප්තිය පිළිබිඹු කරයි. වඩාත් ශක්තිමත් මුදල් සමාගම් අංශයක් ඇති කිරීමේ අරමුණින් යුතුව මුදල් සමාගම් ඒකාබද්ධ කිරීම සඳහා වූ ප්‍රධාන සැලැස්මේ දෙවන අදියරට අදාළ සංශෝධිත රාමුව, වසර තුනක ක්‍රියාකාරී කාලසීමාවක් සහිතව 2025 වසරේ මාර්තු 31 දින සිට ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

මුදල් සමාගම් අංශයේ වත්කම් පදනම, 2024 වසර අවසානයේ පැවති 13.7%ක වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනයට සාපේක්ෂව 2025 වසර අවසානයේ දී 44.0%කින් වර්ධනය විය. මෙම අංශයේ සමස්ත වත්කම්වලින් 80.2%ක් ලෙස වාර්තා වූ ණය හා අත්තිකාරම් කළඹෙහි සිදු වූ සැලකිය යුතු ප්‍රසාරණය, වත්කම් වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් දායක විය. මෙම අංශයේ ණය සහ අත්තිකාරම් කළඹ, 2024 වසර අවසානයේ පැවති 22.6%ක වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනයට සාපේක්ෂව 2025 වසර අවසානයේ දී 56.0%කින් වර්ධනය විය. මූල්‍ය කල්බදු සහ වාහන මත ණය, මෙම අංශයේ ණය සහ අත්තිකාරම් කළඹෙහි අඛණ්ඩව ප්‍රමුඛස්ථානය ලබාගනිමින් 2025 වසර අවසානයේ දී මුළු ණය සහ අත්තිකාරම්වලින් 64.1%ක් නියෝජනය කළ අතර, රන් සුරැකුම් මත ණය දීම අදාළ කාල සීමාව අවසානයේ දී මුළු ණය සහ අත්තිකාරම්වලින් 20.9%ක් නියෝජනය කරන ලදී. මූල්‍ය කල්බදු හා වාහන මත ණය සහ රන් සුරැකුම් මත ණය දීම 2025 වසර අවසානය වන විට වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වශයෙන් පිළිවෙළින් 56.3%කින් සහ

1 ETI ෆිනෑන්ස් ලිමිටඩ් ආයතනය හැර (ETI ෆිනෑන්ස් ලිමිටඩ් ආයතනය අවර කිරීමේ කටයුතු අධිකරණයේ අධීක්ෂණයට යටත්ව සිදු කළ යුතු බවට 2023 දෙසැම්බර් 15 දින කොළඹ වාණිජ මහාධිකරණය විසින් නියෝග කරන ලදී.

2.7 සංඛ්‍යා සටහන
මුදල් සමාගම් අංශයේ වත්කම් සහ වගකීම් සංයුතිය

අයිතමය	2024 (අ)		2025 (ආ)		වෙනස (%)	
	රුපියල් බිලියන	ප්‍රතිශතය (%)	රුපියල් බිලියන	ප්‍රතිශතය (%)	2024	2025
වත්කම්						
ණය සහ අත්තිකාරම් (ශුද්ධ)	1,428.3	74.1	2,227.9	80.2	22.6	56.0
ආයෝජන	352.2	18.3	375.0	13.5	(8.7)	6.5
වෙනත් (ඇ)	147.9	7.7	173.8	6.3	2.0	17.5
වගකීම්						
තැන්පතු	1,056.4	54.8	1,265.2	45.6	13.0	19.8
ණය ගැනුම්	305.4	15.8	849.3	30.6	15.3	178.1
ප්‍රාග්ධන අරමුදල්	468.2	24.3	531.0	19.1	13.6	13.4
වෙනත්	98.4	5.1	131.3	4.7	17.7	33.4
මුළු වත්කම්/වගකීම්	1,928.4	100.0	2,776.7	100.0	13.7	44.0

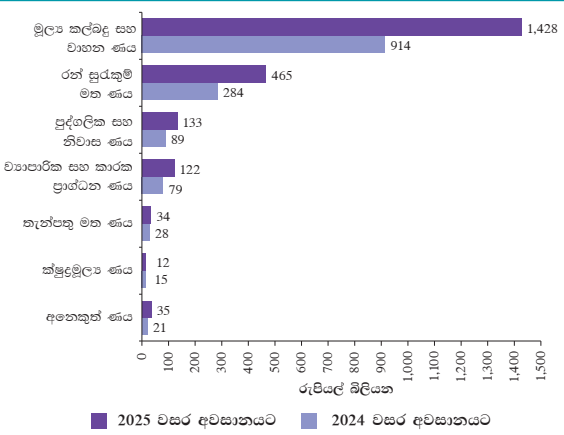
(අ) සංශෝධිත (ආ) තාවකාලික (ඇ) ප්‍රධාන වශයෙන් මුදල් හා බැංකු ශේෂ, ස්ථාවර වත්කම් සහ භාවිත අයිතිය ඇති වත්කම්වලින් සමන්විත වේ

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

64.1%කින් වර්ධනය විය. මෙම අංශයේ ආයෝජන කළම, 2024 වසර අවසානයේ දී වාර්තා වූ 8.7%ක සංකෝචනයට සාපේක්ෂව 2025 වසර අවසානයේ දී 6.5%කින් වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත ඉහළ ගොස් ඇත.

මුදල් සමාගම් අංශයේ ප්‍රධාන අරමුදල් මූලාශ්‍රය ලෙස මහජන තැන්පතු අඛණ්ඩව ප්‍රමුඛත්වය ගනිමින් අරමුදල් මූලාශ්‍රවලින් 45.6%ක් නියෝජනය කළ අතර, එම අංශයේ ණය ගැනීම් 30.6%ක් විය. මෙම අංශයේ මුළු තැන්පතු, 2024 වසර අවසානයේ පැවති 13.0%ක වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනයට සාපේක්ෂව 2025 වසර

2.4 රූප සටහන
මුදල් සමාගම් අංශයේ සමස්ත ණය සහ අත්තිකාරම් (ශුද්ධ) - ණය කාණ්ඩ අනුව

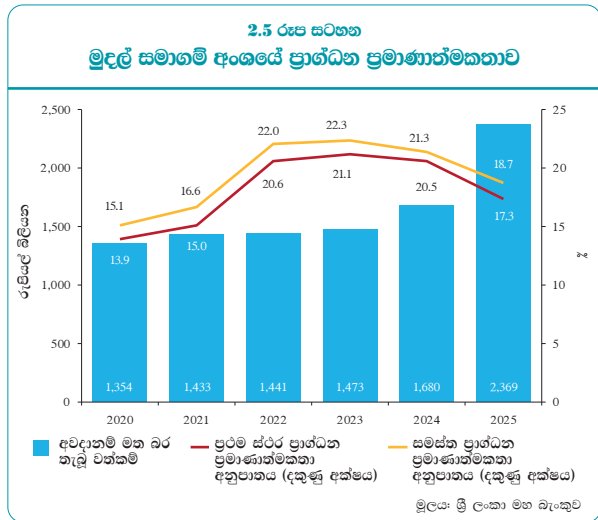
අවසානයේ දී 19.8%ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළේය. මේ අතර, 2025 වසර තුළ මෙම අංශයේ ණය ගැනීම් සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගිය අතර, 2025 වසර අවසානයේ දී වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වශයෙන් 178.1%ක කැපී පෙනෙන වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළේය. මුදල් සමාගම් අංශයේ ණය ගැනීම් ප්‍රධාන වශයෙන් කාලීන ණය සහ සුරැකුම්කරණ ණයවලින් සමන්විත වූ අතර, එම ණය 2025 වසර අවසානය වන විට මුළු ණය ගැනීම්වලින් 81.0%ක් විය.

මුදල් සමාගම් අංශයේ දළ අදියර 3 යටතේ පවතින ණය අනුපාතය 2024 වසර අවසානයේ දී වාර්තා වූ 11.5% සිට 2025 වසර අවසානය වන විට 6.1%ක් දක්වා පහළ ගියේය. තවද, ශුද්ධ අදියර 3 යටතේ පවතින ණය අනුපාතය ද 2024 වසර අවසානයේ වාර්තා වූ 6.5%ක අගයේ සිට 2025 වසර අවසානය වන විට 3.2%ක් දක්වා පහළ ගියේය. මේ අතර, 2024 වසර අවසානය වන විට 43.4%ක් ලෙස පැවති අදියර 3 යටතේ පවතින ණය සඳහා වන ණය භානිකරණ ආවරණ අනුපාතය 2025 වසර අවසානය වන විට 47.8%ක් ලෙස වාර්තා විය.

2025 වසර පුරාම මෙම අංශය අවම නියාමන අවශ්‍යතාවයට වඩා ඉහළින් ද්‍රවශීලතාව පවත්වා ගෙන ගියේය. 2025 වසර අවසානයේ දී, අවම නියාමන ද්‍රවශීලතා වත්කම් අවශ්‍යතාව වූ රුපියල් බිලියන 152.0ට සාපේක්ෂව මෙම අංශයේ සමස්ත ද්‍රවශීලතා වත්කම් ප්‍රමාණය රුපියල් බිලියන 226.4ක් වූ අතර, 2024 වසර අවසානයේ වාර්තා වූ රුපියල් බිලියන 105.1ක ද්‍රවශීලතා අතිරික්තයට සාපේක්ෂව 2025 වසර අවසානයේ දී රුපියල් බිලියන 74.3ක ද්‍රවශීලතා අතිරික්තයක් වාර්තා කරන ලදී.

මෙම අංශයේ බදු පසු ලාභය, 2024 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 59.0 සිට 2025 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 88.5ක් දක්වා 49.9%ක සැලකිය යුතු වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළ අතර, ඒ සඳහා ශුද්ධ පොලී ආදායම් ඉහළ යෑම සහ ගිණුම් ගත කළ ණය භානිකරණ වෙන් කිරීම් ආපසු හැරවීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. 2024 වසරේ දී පිළිවෙලින් 6.0%ක් සහ 13.3%ක් වූ වත්කම් මත ප්‍රතිලාභ සහ හිමිකම් මත ප්‍රතිලාභ අනුපාත, 2025 වසරේ දී පිළිවෙලින් 6.7%ක් සහ 17.5%ක් දක්වා වැඩි වීමෙන් ලාභදායීතාවයේ මෙම ඉහළ යෑම පිළිබිඹු විය. මෙම අංශයේ මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාවයේ වැඩිදියුණු වීමක් පෙන්නුම් කරමින්, 2024 වසරේ දී 51.1%ක් ලෙස පැවති කාර්යක්ෂමතා අනුපාතය 2025 වසරේ දී 46.3%ක් දක්වා පහළ ගියේය.

මෙම අංශයේ ප්‍රාග්ධන පදනම 2025 වසර අවසානයේ දී 23.4%ක වර්ධනයක් වාර්තා කරමින්, රුපියල් බිලියන 442.4ක් දක්වා රුපියල් බිලියන 84.0කින් ඉහළ ගියේය.

2025 වසරේ දී එක් මුදල් සමාගමක්² පමණක් අවම මූලික ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා සහ/හෝ ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මක අවශ්‍යතාවලට අනුකූල නොවීය. ප්‍රධාන වශයෙන් ණය දීමේ ක්‍රියාකාරකම් ඉහළ යෑමත් සමඟ අවදානම් මත බර තබන ලද වත්කම් ඉහළ යෑම හේතුවෙන්, මෙම අංශයේ ප්‍රථම ස්ථර ප්‍රාග්ධන සහ සමස්ත ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා අනුපාත 2024 වසර අවසානය වන විට පිළිවෙළින් වාර්තා වූ 20.5% සහ 21.3% සිට 2025 වසර අවසානය වන විට පිළිවෙළින් 17.3%ක් සහ 18.7%ක් දක්වා පහත වැටුණි.

ප්‍රාථමික අලෙවිකාර සමාගම්

2025 වසර අවසානය වන විට, ප්‍රාථමික අලෙවිකරුවන් ලෙස පත්කර ඇති බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු පහට අමතරව ප්‍රාථමික අලෙවිකාර සමාගම් පහක් රජයේ සුරැකුම්පත් වෙළඳපොළෙහි සක්‍රීයව පැවතුණි. ප්‍රාථමික අලෙවිකාර සමාගම්වල සමස්ත වත්කම්, 2024 වසර අවසානයේ පැවති 9.7%ක වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනයට සාපේක්ෂව 2025 වසර අවසානයේ දී 13.9%ක වර්ධනයක් වාර්තා කරමින් රුපියල් බිලියන 338.5ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. රජයේ සුරැකුම්පත්වල සිදු කර ඇති සමස්ත ආයෝජන කළඹ, 2024 වසර අවසානයේ පැවති 5.7%ක වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනයට සාපේක්ෂව 2025 වසර අවසානයේ දී රුපියල් බිලියන 309.9ක් දක්වා 11.6%කින් ඉහළ ගියේය.

2 මුදල් ව්‍යාපාර පනතේ විධාන අඛණ්ඩව උල්ලංඝනය කළ/පටහැනිව ක්‍රියා කළ මෙම මුදල් සමාගමට එරෙහිව නියාතරණ ක්‍රියාමාර්ග ආරම්භ කළ අතර, අද්මිනිස්ත්‍රාසිවරයෙකු පත්කරන ලදී. 2025 වසර අවසානය වන විට මෙම මුදල් සමාගම් සතුව පැවතියේ මුදල් සමාගම් අංශයේ මුළු වත්කම්වලින් 0.2%ක් පමණි.

3 එන්ට්‍රිස්ට් සෙක්‍රටරියට්ස් පී.එල්.සී. (2017 ජූලි 24 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි රජයේ සුරැකුම්පත් සඳහා වන ප්‍රාථමික වෙන්දේසි කටයුතුවලට සහභාගී වීම අත්හිටුවීමට එන්ට්‍රිස්ට් සෙක්‍රටරියට්ස් පී.එල්.සී. වෙත නියෝග කර ඇත. අනාරක්ෂිත ආයෝජනයකදී විසින් මෙම සමාගම ස්වේච්ඡාවෙන් ණයගිම්යන්ගේ ගණන් බේරා වසා දැමීම සඳහා වන ඉල්ලීමක් කරන ලද අතර, අධිකරණය මගින් 2022 ජූනි 17 දින ගණන් බේරා වසා දැමීම සඳහා වන නියෝගය ලබා දෙන ලදී. කෙසේ වෙතත්, ගණන් බේරා වසා දැමීම සඳහා ගොනු කළ නඩුව වෙනත් නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග හේතුවෙන් තවමත් විභාග වෙමින් පවතී. සහ පර්පුවල් ට්‍රේසරිස් ලිමිටඩ් සමාගම (2017 ජූලි 06 දින සිට ප්‍රාථමික අලෙවිකරුවෙකු ලෙස ව්‍යාපාර කටයුතු කර ගෙන යෑම අත්හිටුවා ඇති අතර, මෙම අත්හිටුවීම 2025 ජනවාරි 05 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි තවත් මාස හයක කාලයක් සඳහා දීර්ඝ කරන ලදී) යන ආයතන හැර.

ප්‍රාථමික අලෙවිකාර සමාගම් 2025 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 8.2ක බදු පසු ලාභයක් වාර්තා කළ අතර, එය 2024 වසර තුළ වාර්තා වූ රුපියල් බිලියන 13.7ට සාපේක්ෂව සැලකිය යුතු අඩු වීමක් පෙන්නුම් කළේය. ලාභදායීතාවයේ මෙම අඩු වීම සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් වෙළඳ ආදායම් අඩු වීම මෙන්ම ලාභය සහ අලාභය හරහා සාධාරණ වටිනාකම මත මනිනු ලබන වෙළඳාම සඳහා තබා ඇති මූල්‍ය වත්කම්වල ප්‍රත්‍යාගණන අලාභ ඉහළ යෑම ද බලපාන ලදී. මීට අමතරව, 2024 වසර අවසානයේ පිළිවෙළින් 8.4%ක් සහ 32.8%ක් ලෙස වාර්තා වූ ප්‍රාථමික අලෙවිකාර සමාගම්වල වත්කම් මත ප්‍රතිලාභ සහ හිමිකම් මත ප්‍රතිලාභ අනුපාත, 2025 වසර අවසානයේ දී පිළිවෙළින් 4.0%ක් සහ 17.8%ක් දක්වා අඩු විය.

ප්‍රධාන වශයෙන් රඳවාගත් ඉපැයීම් පහත වැටීම හේතුවෙන් ප්‍රාථමික අලෙවිකාර සමාගම්වල හිමිකම් ප්‍රාග්ධනය, 2024 වසර අවසානයේ දී වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වශයෙන් වාර්තා වූ 2.9%ක අඩු වීමට සාපේක්ෂව 2025 වසර අවසානයේ දී 5.2%කින් සංකෝචනය වී රුපියල් බිලියන 41.4ක් දක්වා ළඟා විය. තවද, ප්‍රාථමික අලෙවිකාර සමාගම්වල අවදානම් මත බර තබන ලද ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා අනුපාතය, 2024 වසර අවසානයේ දී වාර්තා වූ 18.7%ක අගයට සාපේක්ෂව 2025 වසර අවසානයේ දී 16.8%ක් දක්වා පහළ ගියේය. කෙසේ වෙතත්, එම අනුපාතය, එහි අවම අවශ්‍යතාව වන 10%ට වඩා වැඩි අගයක පැවතුණු අතර, මූලික ප්‍රාග්ධනය අවම නියාමන අවශ්‍යතාවට වඩා ඉහළින් පවත්වා ගැනීමට සියලුම ප්‍රාථමික අලෙවිකාර සමාගම් සමත් විය.

2025 වසර තුළ දී, භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සහ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර සඳහා වූ ප්‍රාථමික වෙන්දේසිවල දී පැවති ලංසු කැඳවීම් සඳහා ප්‍රාථමික අලෙවිකරුවන්ගේ සහභාගීත්වයෙහි උච්චාවචනයන් පෙන්නුම් කරන ලදී. 2025 වසරේ දී ප්‍රාථමික අලෙවිකාර සමාගම්වල රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් හා සම්බන්ධ ද්විතීයික වෙළඳපොළ ගනුදෙනු (වටිනාකම අනුව) වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වශයෙන් 25.1%කින් අඩු වී රුපියල් බිලියන 14,074.3ක් දක්වා පහත වැටුණි. 2025 වසර තුළ දී ද්විතීයික වෙළඳපොළ ගනුදෙනුවලින් 73.8%ක් ප්‍රතිමිලදී ගැනුම් සහ ප්‍රතිවිකුණුම් ගනුදෙනු ලෙස වාර්තා විය. තවද, 2024 වසරට සාපේක්ෂව 2025 වසර තුළ දී ද්විතීයික වෙළඳපොළ අත්පිට මිල දී ගැනුම් 1.9%කින් ඉහළ ගිය අතර, අත්පිට විකුණුම් 35.2%කින් අඩු විය.

බලපත්‍රලාභී ක්ෂුද්‍රමූල්‍ය සමාගම්

සමාගම් හතරකින් සමන්විත වන බලපත්‍රලාභී ක්ෂුද්‍රමූල්‍ය සමාගම් අංශය, වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වශයෙන් 29.8%ක වර්ධනයක් සමඟින් 2025 වසර අවසානයේ දී වාර්තා කළ මුළු වත්කම් පදනම රුපියල් බිලියන

2

19.2ක් විය. සමස්ත වත්කම් ප්‍රමාණයෙන් 69.3%ක් වූ ක්ෂුද්‍රමූල්‍ය ණය ප්‍රමාණය, 2024 වසර අවසානයේ පැවති රුපියල් බිලියන 10.8ට සාපේක්ෂව 2025 වසර අවසානයේ දී 22.8%ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරමින් රුපියල් බිලියන 13.3ක් දක්වා වර්ධනය විය. මෙම අංශයේ සමස්ත තැන්පතු පදනම, 2024 වසර අවසානයේ පැවති රුපියල් බිලියන 1.1 සිට 2025 වසර අවසානයේ දී රුපියල් බිලියන 1.7ක් දක්වා 51.7%ක වර්ධනයක් වාර්තා කරමින් ඉහළ ගියේය. මෙම අංශයේ මූලික ප්‍රාග්ධන මට්ටම 2025 වසර අවසානයේ දී රුපියල් බිලියන 4.0ක් ලෙස වාර්තා වූ අතර, සියලුම බලපත්‍රලාභී ක්ෂුද්‍රමූල්‍ය සමාගම් මූලික ප්‍රාග්ධනය සඳහා වන අවම විවක්ෂණශීලී අවශ්‍යතාවලට අනුකූල විය.

ඒකක භාර

2025 වසර තුළ දී, කළමනාකරණය යටතේ ඇති වත්කම්වල වැඩි විමක් සමග ඒකක භාර අංශය සුළු වර්ධනයක් වාර්තා කළේය. 2024 වසර අවසානයේ දී 90ක් ලෙස වාර්තා වූ ක්‍රියාකාරී ඒකක භාර සංඛ්‍යාව 2025 වසර අවසානය වන විට 95ක් දක්වා ඉහළ ගිය අතර, ඒකක භාර කළමනාකරණ සමාගම් සංඛ්‍යාව 2024 වසර අවසානයට සාපේක්ෂව 2025 වසර අවසානයේ දී 16ක් ලෙස නොවෙනස්ව පැවතුණි. නිකුත් කරන ලද ඒකක සංඛ්‍යාව, 2024 වසර අවසානයේ දී වාර්තා වූ මිලියන 15,859ට සාපේක්ෂව 2025 වසර අවසානයේ දී මිලියන 17,432ක් දක්වා වර්ධනය විය. තවද, 2024 වසර අවසානයේ දී 114,898ක් වශයෙන් වාර්තා වූ සමස්ත ඒකක හිමියන් සංඛ්‍යාව 2025 වසර අවසානයේ දී 144,093ක් දක්වා වර්ධනය විය. 2024 වසර අවසානයේ දී රුපියල් බිලියන 547.4ක් ලෙස පැවති ඒකක භාරයන්හි මුළු වත්කම්, 2025 වසර අවසානයේ දී රුපියල් බිලියන 588.5ක් දක්වා 7.5%කින් වර්ධනය විය. ඒකක භාර අරමුදල් ප්‍රධාන වශයෙන් මුදල් වෙළඳපොළ අරමුදල් සහ ආදායම් අරමුදල්වලින් සමන්විත වූ අතර, එමගින් 2025 වසර අවසානය වන විට ඒකක භාර අංශයේ

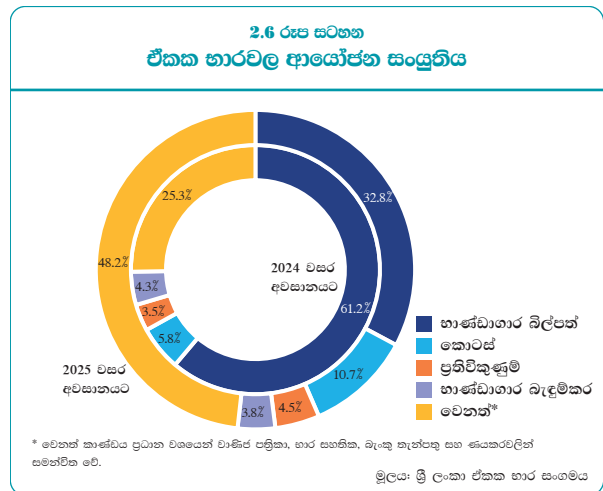
මුළු අරමුදල්වලින් 80.3%ක් ඒකාබද්ධව නියෝජනය විය. ඒකක භාර විසින් රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්වල⁴ සිදුකරන ලද ආයෝජන, සමස්ත ආයෝජනවල ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2024 වසර අවසානයේ දී වාර්තා වූ 68.9% සිට 2025 වසර අවසානයේ දී 41.1%ක් දක්වා සැලකිය යුතු ලෙස පහළ ගියේය. මීට අමතරව, ඒකක භාර විසින් කොටස්වල සිදුකරන ලද ආයෝජන සමස්ත ආයෝජනවල ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2024 වසර අවසානයේ දී පැවති 5.8%ට සාපේක්ෂව 2025 වසර අවසානයේ දී 10.7%ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. එමෙන්ම, අනෙකුත් ආයෝජන සමස්ත ආයෝජනවල ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2024 වසර අවසානයේ දී වාර්තා වූ 25.3%ට සාපේක්ෂව 2025 වසර අවසානයේ දී 48.2%ක් දක්වා සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගියේය.

රක්ෂණ අංශය⁵

ලාභදායීතාව පහළ ගිය ද, දළ ලියාහළ වාරිකවල (Gross Written Premiums) සහ වත්කම්වල ශක්තිමත් වර්ධනය හේතුවෙන් 2025 වසර තුළ දී රක්ෂණ අංශය ප්‍රසාරණය විය. දිගු කාලීන රක්ෂණ සමාගම් ලෙස ක්‍රියාත්මක වූ සමාගම් 15කින් සහ සාමාන්‍ය රක්ෂණ සමාගම් ලෙස ක්‍රියාත්මක වූ සමාගම් 14කින් මෙම අංශය සමන්විත විය. මීට අමතරව, 2025 වසර අවසානය වන විට රක්ෂණ තැරැව්කාර සමාගම් 83ක් ද ක්‍රියාත්මක විය.

රක්ෂණ අංශය 2024 වසරට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී දළ ලියාහළ වාරිකවල සැලකිය යුතු වර්ධනයක් වාර්තා කළේය. වසර තුළ දී දිගු කාලීන සහ සාමාන්‍ය රක්ෂණ උප අංශවල දළ ලියාහළ වාරික පිළිවෙළින් 23.5%කින් සහ 13.1%කින් වර්ධනය විය. මේ අතර, දිගු කාලීන රක්ෂණ උප අංශයේ වත්කම් වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වශයෙන් 14.6%කින් වර්ධනය වූ අතර, සාමාන්‍ය රක්ෂණ උප අංශයේ වත්කම් ද 2024 වසරේ දී දක්නට ලැබුණු සංකෝචනයට සාපේක්ෂව 2025 වසර අවසානයේ දී වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වශයෙන් 25.5%කින් වර්ධනය විය. ඒ අනුව, 2025 වසර අවසානයේ දී රක්ෂණ අංශයේ මුළු වත්කම් 17.1%කින් වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත වර්ධනය විය.

2025 වසර තුළ දී සාමාන්‍ය සහ දිගු කාලීන රක්ෂණ උප අංශවල බදු පෙර ලාභය පිළිවෙළින් 9.9%කින් සහ 0.6%කින් සංකෝචනය විය. ඒ අනුව, දිගු කාලීන සහ සාමාන්‍ය රක්ෂණ උප අංශ දෙකෙහිම වත්කම් මත ප්‍රතිලාභ අනුපාත, 2024 වසර අවසානයේ දී පිළිවෙළින් 3.7% සහ 7.8% සිට 2025 වසර අවසානයේ දී පිළිවෙළින් 3.3%ක් සහ 6.4%ක් දක්වා පහත වැටුණි. ඒ සමඟම, දිගු කාලීන සහ සාමාන්‍ය රක්ෂණ උප අංශවල ගෙවන ලද හිමිකම් ප්‍රමාණය, පෙර වසරට සාපේක්ෂව 2025 වසර අවසානයේ දී

4 රජයේ සුරැකුම්පත් සඳහා ආණ්ඩාගාර බිල්පත්, ආණ්ඩාගාර බැඳුම්කර සහ ප්‍රතිවිකුණුම් ඇතුළත් වේ.
5 මෙම පරිච්ඡේදය සඳහා ජාතික රක්ෂණ භාර අරමුදලේ (National Insurance Trust Fund - NITF) ප්‍රතිරක්ෂණ ව්‍යාපාරය සලකා බලා නොමැත. තවද, රක්ෂණ අංශය පිළිබඳ මෙම කොටසේ ඉදිරිපත් කර ඇති දත්ත විශේෂයක කර නොමැත.

පිළිවෙළින් 25.1%කින් සහ 9.6%කින් ඉහළ ගියේය. දිවා සුළු කුණාටුවෙන් පැන නගින රක්ෂණ හිමිකම්, සාමාන්‍ය රක්ෂණ උප අංශය තුළ සැලකිය යුතු ලෙස නිරූපණය වන අතර, මුළු හිමිකම් වටිනාකමෙන් බහුතරයක් මෝටර් රථ නොවන හිමිකම් වශයෙන් පවතී.

2025 වසර අවසාන වන විට දිගු කාලීන සහ සාමාන්‍ය රක්ෂණ උප අංශවල ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතාව පහත වැටුණ ද, ඒවා අවම අවශ්‍යතාවයන්ට වඩා ඉහළින් පැවතුණි. ඒ අනුව, දිගු කාලීන සහ සාමාන්‍ය රක්ෂණ උප අංශවල ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා අනුපාත, 2024 වසර අවසානයේ දී පිළිවෙළින් වාර්තා වූ 338.0% සහ 322.0% සිට 2025 වසර අවසානය වන විට පිළිවෙළින් 327.0%ක් සහ 230.6%ක් දක්වා පහත වැටුණි. තවද, දිගු කාලීන සහ සාමාන්‍ය රක්ෂණ උප අංශවල මුළු වත්කම්වලට ප්‍රාග්ධන අනුපාතය, 2024 වසර අවසානයේ දී පිළිවෙළින් 0.19 සහ 0.44 සිට 2025 වසර අවසානය වන විට පිළිවෙළින් 0.18ක් සහ 0.37ක් දක්වා පහත වැටුණි.

සේවක අර්ථසාධක අරමුදල

විශ්‍රාම අරමුදල් අංශයේ මුළු වත්කම්වලින් 80.5%ක් නියෝජනය කරන සේවක අර්ථසාධක අරමුදල, ඉතිහාසයේ වාර්තා වූ ඉහළම ශුද්ධ සාමාජික දායක මුදල් ලැබීම් සහ ආයෝජන ආදායම හේතුවෙන් 2025 වසරේ දී තවදුරටත් වර්ධනය විය. ඒ අනුව, 2025 වසර අවසානයේ දී අරමුදලෙහි ශුද්ධ වටිනාකම රුපියල් බිලියන 4,942.9ක් ලෙස වාර්තා වූ අතර, එය 2024 වසර අවසානයේ දී පැවති රුපියල් බිලියන 4,375.7ට සාපේක්ෂව 13.0%ක වැඩි වීමකි. ඊට සමගාමීව, මෙම කාලසීමාව තුළ සාමාජිකයන් වෙත වූ මුළු වගකීම්වල වටිනාකම ද 13.1%කින් වැඩි විය. 2025 වසර සඳහා මුළු සාමාජික දායක මුදල් ලැබීම් රුපියල් බිලියන 270.8ක් දක්වා 15.6%කින් වැඩි වූ අතර, සාමාජිකයින්ට සහ ඔවුන්ගේ නෛතික උරුමකරුවන් හට ගෙවන ලද සමස්ත ප්‍රතිලාභ ප්‍රමාණය රුපියල් බිලියන 176.0ක් දක්වා 6.4%කින් අඩු විය. ඒ අනුව, අරමුදලේ ශුද්ධ සාමාජික දායකත්වය, 2024 වසරේ දී වාර්තා වූ රුපියල් බිලියන 46.3 සිට 2025 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 94.8ක් දක්වා වර්ධනය විය.

2025 වසරේ දී සමස්ත අරමුදලේ ආයෝජන ආදායම රුපියල් බිලියන 552.7ක් ලෙස වාර්තා වූ අතර, එය පෙර වසරේ වාර්තා කළ රුපියල් බිලියන 513.8 හා සැසඳීමේ දී 7.6%ක වර්ධනයකි. පොලී ආදායම අරමුදලෙහි ප්‍රධාන ආදායම් ප්‍රභවය ලෙස අඛණ්ඩව පැවති අතර, එය 2024 වසරේ දී උපයන ලද රුපියල් බිලියන 455.1ට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 506.9ක් දක්වා 11.4%කින් වර්ධනය විය. කොළඹ කොටස් හුවමාරුවෙහි (Colombo Stock Exchange) දක්නට ලැබුණු සැලකිය යුතු කාර්යසාධනය

6 විශ්‍රාම අරමුදල් අංශය සඳහා සේවක අර්ථසාධක අරමුදල, සේවා නියුක්තයන්ගේ භාර අරමුදල, රාජ්‍ය සේවා අර්ථසාධක අරමුදල සහ අනෙකුත් අනුමත විශ්‍රාම වැටුප් හා අර්ථසාධක අරමුදල් ඇතුළත් වේ.

2.8 සංඛ්‍යා සටහන					
සේවක අර්ථසාධක අරමුදලේ කාර්යසාධනය පිළිබඳ වසර පහක සාරාංශය					
අයිතමය	2021	2022	2023	2024	2025 (අ)
අරමුදලේ ශුද්ධ වටිනාකම (රුපියල් බිලියන)	3,166.1	3,459.9	3,886.7	4,375.7	4,942.9
සාමාජිකයන් වෙත වූ මුළු වගකීම (රුපියල් බිලියන)	3,066.9	3,380.6	3,817.9	4,289.5	4,852.6
මුළු දායක මුදල් ලැබීම් (රුපියල් බිලියන)	165.7	194.6	210.6	234.4	270.8
මුළු ප්‍රතිලාභ ගෙවීම් (රුපියල් බිලියන)	118.2	163.0	215.9	188.1	176.0
ශුද්ධ දායක මුදල් ලැබීම් (රුපියල් බිලියන)	47.5	31.6	(5.3)	46.3	94.8
සාමාජික ශේෂ මත පොලී අනුපාතිකය (%)	9.00	9.00	13.00	11.00	10.75
මුළු සාමාජික ගිණුම් ගණන (මිලියන)	20.3	21.0	21.5	22.2	22.2
දායක මුදල් ගෙවමින් පවතින සාමාජික ගිණුම් ගණන (මිලියන)	2.5	2.7	2.6	2.9	2.9

(අ) තාවකාලික මූලාශ්‍රය: සේවක අර්ථසාධක අරමුදලේ දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

හේතුවෙන් වෙළඳපොළ මිල ගණන් (Fair Value) මත ගණනය කරන ලද ශුද්ධ ලාභ ඉහළ යෑම සහ ඉහළ ලාභාංශ ආදායම්, ආයෝජන ආදායමේ වර්ධනයට දායකත්වයක් දක්වන ලදී. අරමුදලෙහි දළ ආදායමට සාපේක්ෂව මෙහෙයුම් වියදම් අනුපාතය 2025 වසරේ දී 0.6%ක මට්ටමක පවත්වගෙන යන ලදී. ආයෝජන ආදායම වැඩි වීම හේතුවෙන් 2025 වසරේ දී අරමුදලෙහි බදු වියදම ද රුපියල් බිලියන 69.5ක් දක්වා වැඩි විය. 2025 වසර සඳහා සාමාජික ශේෂයන් මත 10.75%ක පොලී අනුපාතයක් ලබා දීමට මහ බැංකුවේ පාලක මණ්ඩලය විසින් අනුමැතිය පළ කර ඇත.⁷

සේවා නියුක්තයන්ගේ භාර අරමුදල

2025 වසර අවසානයේ දී සේවා නියුක්තයන්ගේ භාර අරමුදලේ වත්කම් පදනම රුපියල් බිලියන 670.5ක් දක්වා වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත 14.4%කින් වර්ධනය විය. 2025 වසර අවසානයේ දී සේවා නියුක්තයන්ගේ භාර අරමුදල විසින් කරන ලද ආයෝජන රුපියල් බිලියන 640.3ක් දක්වා 10.2%කින් ඉහළ ගියේය. මෙම ආයෝජනවලින් 95.5%ක් රජයේ සුරැකුම්පත්වල ආයෝජනය කර ඇති අතර, එම ආයෝජන 2025 වසර අවසන් වන විට රුපියල් බිලියන 611.3ක් දක්වා 11.0%කින් වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත වර්ධනය විය. මෙම අරමුදල, 2025 වසරේ දී එහි සාමාජික ශේෂයන් සඳහා 10.1%ක ආයෝජන මත ප්‍රතිලාභ උපයා ගැනීමට සමත් විය. අරමුදලේ සාමාජික ගිණුම්

7 මෙම අනුමැතිය කමිකරු විෂය සහ මුදල් විෂය භාර අමාත්‍යවරුන්ගේ එකඟතාවය ලැබීමට යටත් වේ.

මිලියන 17.7න් 2025 වසර අවසානය වන විට ගිණුම් මිලියන 2.5ක් පමණක් සක්‍රීයව පැවතුණි. අරමුදලට දායක වන සේවා යෝජකයන්ගේ සංඛ්‍යාව, 2024 වසර අවසානයේ 80,008 සිට 2025 වසර අවසන් වන විට 84,491ක් දක්වා ඉහළ යන ලදී. සේවා නියුක්තයන්ගේ භාර අරමුදලෙහි මුළු සාමාජික ශේෂය වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වශයෙන් 3.2%කින් වර්ධනය වී 2025 වසර අවසානය වන විට රුපියල් බිලියන 582.5ක් දක්වා ළඟා විය. 2025 වසර තුළ දී අරමුදලේ මුළු දායකත්ව මුදල් රුපියල් බිලියන 48.5ක් දක්වා වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වශයෙන් 15.6%කින් වර්ධනය වූ අතර, සාමාජිකයින්ට ගෙවන ලද මුළු විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ රුපියල් බිලියන 30.3ක් දක්වා වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වශයෙන් 9.4%කින් පහළ ගියේය.

අනෙකුත් විශ්‍රාම අරමුදල්

විශ්‍රාම අරමුදල් අංශයෙන් 1.7%ක් නියෝජනය කරනු ලබන රාජ්‍ය සේවා අර්ථසාධක අරමුදල, 2025 වසර තුළ දී අඛණ්ඩව ප්‍රසාරණය විය. අරමුදලේ මුළු වත්කම්, 2025 වසර අවසානයේ දී රුපියල් බිලියන 106.1ක් දක්වා වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වශයෙන් 1.0%ක සුළු වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළේය. 2024 වසර අවසානයේ දී 272,575ක් වූ අරමුදලේ ක්‍රියාකාරී සාමාජිකයින් සංඛ්‍යාව, 2025 වසර අවසාන වන විට 269,138ක් විය. මේ අතර, මෙම අරමුදලේ මුළු ආයෝජන, පෙර වසර අවසානයේ දී වාර්තා වූ රුපියල් බිලියන 113.4ට සාපේක්ෂව 2025 වසර අවසානයේ දී රුපියල් බිලියන 76.8ක් දක්වා 32.3%කින් පහළ ගියේය. 2025 වසර අවසන් වන විට රාජ්‍ය සේවා අර්ථසාධක අරමුදල, එහි මුළු ආයෝජනවලින් 63.2%ක් රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්වල ආයෝජනය කර තිබූ අතර, 2025 වසර තුළ දී අරමුදලේ සාමාජික ශේෂය මත ප්‍රතිලාභ අනුපාතය 9.00%ක් ලෙස වාර්තා විය.

අනුමත විශ්‍රාම වැටුප් සහ අර්ථසාධක අරමුදල් 2025 වසර අවසානය වන විට විශ්‍රාම අරමුදල් අංශයෙන් 7.0%ක් නියෝජනය කළේය. මෙම අරමුදල් මගින් ආවරණය වන ඇස්තමේන්තුගත සාමාජිකයින් සංඛ්‍යාව 2025 වසර අවසන් වන විට 104,710ක් විය. මීට අමතරව, 2025 වසර අවසානය වන විට අරමුදලේ මුළු වත්කම් ප්‍රමාණය රුපියල් බිලියන 433.3ක් දක්වා වැඩි වූ අතර, එම කාලය අවසානයේ දී අරමුදලේ මුළු ආයෝජන ප්‍රමාණය ද රුපියල් බිලියන 308.5ක් දක්වා වර්ධනය විය.

2.3 මූල්‍ය වෙළඳපොළ කාර්යසාධනය

දේශීය මුදල් වෙළඳපොළ

2025 වසර මුළුල්ලේ ම දේශීය මුදල් වෙළඳපොළෙහි සමස්ත වශයෙන් ද්‍රවශීලතා අතිරික්ත තත්ත්වයක් පැවතුණ අතර, මහ බැංකුව මගින් සිදු කළ සැලකිය යුතු විදේශ විනිමය මිල දී ගැනීම් ඒ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන්

දායක විය. කෙසේ වෙතත්, දේශීය මුදල් වෙළඳපොළ තුළ සමස්ත වශයෙන් අතිරික්ත ද්‍රවශීලතාවයක් පැවතිය ද, වෙළඳපොළ සහභාගිවන්නන් අතර ද්‍රවශීලතා ව්‍යාප්තියෙහි අසමතුලිතතා පැවතුණි. 2025 වසරේ ජනවාරි මස අවස්ථා කිහිපයක දී හැරුණු විට, විවට වෙළඳපොළ මෙහෙයුම් (Open Market Operations - OMOs) හරහා අතිරේක ද්‍රවශීලතාව සැපයීම සඳහා මහ බැංකුව දේශීය මුදල් වෙළඳපොළට මැදිහත් නොවීය. 2025 වසරේ දී මුදල් වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික ව්‍යුහය, මහ බැංකුවේ ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය පිළිබිඹු කරමින් සමස්තයක් ලෙස පහළ මට්ටමක පැවතුණි. කෙටි කාලීන වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික සම්බන්ධයෙන් ගත් කල, බර්ත සාමාන්‍ය ඒක්ෂණ මුදල් අනුපාතිකය (Average Weighted Call Money Rate - AWCMR) සහ බර්ත සාමාන්‍ය ප්‍රතිමිලදී ගැනුම් අනුපාතිකය (Average Weighted Repo Rate - AWRR), 2025 වසරේ ජූලි මස මැද භාගය දක්වා එක්දින ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය (Overnight Policy Rate - OPR) සමඟ බොහෝ දුරට අනුරූපව පැවතුණි. එසේ වුවද, ද්‍රවශීලතා ව්‍යාප්තියෙහි පැවති අසමතුලිත තත්ත්වයන් හේතුවෙන් දේශීය මුදල් වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික ඉන් පසු මාසවල දී ක්‍රමයෙන් ඉහළ යන ලදී. 2025 වසර අවසානය වන විට බර්ත සාමාන්‍ය ඒක්ෂණ මුදල් අනුපාතිකය (AWCMR) සහ බර්ත සාමාන්‍ය ප්‍රතිමිලදී ගැනුම් අනුපාතිකය (AWRR) පිළිවෙළින් 8.04%ක් සහ 8.06%ක් ලෙස වාර්තා වුවද, ඉන් පසුව එම අනුපාතිකවල යම් පහළ යෑමක් දක්නට ලැබුණි. දේශීය මුදල් වෙළඳපොළ ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධයෙන් ගත් කල, ඒක්ෂණ මුදල් වෙළඳපොළෙහි මෙන්ම ප්‍රතිමිලදී ගැනුම් වෙළඳපොළෙහි ද ඉහළ ක්‍රියාකාරිත්වයක් පෙන්නුම් කරමින් ගනුදෙනු පරිමාවෙහි ඉහළ යෑමක් වාර්තා විය.

දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ

ශක්තිමත් වෙළඳපොළ විශ්වාසය සහ ඉහළ සහභාගිත්වය පිළිබිඹු කරමින්, 2024 වසරට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී දේශීය අන්තර් බැංකු විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ ක්‍රියාකාරකම්වල සැලකිය යුතු වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව, 2024 වසරේ දී දේශීය විදේශ විනිමය අන්තර් බැංකු වෙළඳපොළෙහි එ. ජ. ඩොලර් බිලියන 16.3ක් ලෙස වාර්තා වූ වෙළඳ පරිමාව, 2025 වසරේ දී එ. ජ. ඩොලර් බිලියන 19.6ක් දක්වා 20.2%කින් ඉහළ යන ලදී. මෙම ප්‍රවණතා මධ්‍යයෙහි නමුත් විදේශ විනිමය ප්‍රතිපත්තිය තුළ අවශ්‍ය මැදිහත්වීම් සිදු කරමින්, මහ බැංකුව විසින් දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළෙහි අධික උච්චාවචන සීමා කරන ලද අතර නිල විදේශ සංචිත ගොඩනැගීමට ද සහාය විය. ඒ අනුව, 2025 වසර තුළ දී, මහ බැංකුව විසින් පියවීමේ දින පදනම මත එ. ජ. ඩොලර් මිලියන 2,100.4ක් වෙළඳපොළෙන්

අවශේෂණය කරගන්නා ලද අතර, වෙළඳපොළ වෙත එ. ජ. ඩොලර් මිලියන 108.0ක් සපයමින්, ශුද්ධ වශයෙන් එ. ජ. ඩොලර් මිලියන 1,992.4ක විදේශ විනිමය මිල දී ගැනීමක් සිදු කරන ලදී. දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළෙන් මහ බැංකුව සිදු කරන ලද මෙම ශුද්ධ මිල දී ගැනීම් මෙන්ම විනිමය හුවමාරු (swap) ගනුදෙනු ද, 2025 වසරේ දී විදේශ සංචිත ශක්තිමත් කිරීමට දායක විය.

රජයේ සුරැකුම්පත් වෙළඳපොළ

2025 වසරේ මුල් භාගයේ දී ප්‍රාථමික වෙළඳපොළෙහි භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සහ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරවල ඵලදා අනුපාතික ක්‍රමයෙන් පහළ ගිය අතර, ඉන් පසුව බොහෝ දුරට ස්ථාවරව පැවතුණි. හිතකර සාර්ව ආර්ථික තත්වයන්, ශක්තිමත් රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්යසාධනය සහ රජය විසින් ස්ථාවරත්වයක් ඇරඹුණු පවත්වා ගැනීම, ප්‍රාථමික වෙන්දේසිවල දී ස්ථාවර ඵලදා අනුපාතික පවත්වා ගැනීම සඳහා දායක විය. පෞද්ගලික අංශයේ ණය වර්ධනය ශක්තිමත් වුවද, 2025 වසර පුරාම භාණ්ඩාගාර සුරැකුම්පත් සඳහා වන ආයෝජක ඉල්ලුම ඉහළ මට්ටමක පැවතුණි. මීට අමතරව, 2024 වසරේ දී රුපියල් මිලියන 10.5ක් වූ ප්‍රාථමික වෙළඳපොළෙහි භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සහ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුත්වීම් මුළු අගය, 2025 වසරේ දී රුපියල් මිලියන 7.7ක් දක්වා අඩු විය. ඒ අනුව, ප්‍රාථමික නිකුත්වීම් අඩු වීමට අනුකූලව, 2024 වසර අවසානයේ රුපියල් මිලියන 4.1ක් වූ මුළු පියවිය යුතු භාණ්ඩාගාර බිල්පත්වල වටිනාකම, 2025 වසර අවසානය වන විට රුපියල් මිලියන 3.1ක් දක්වා පහළ යන ලදී. කෙසේ වෙතත්, 2024 වසර අවසානයේ දී රුපියල් මිලියන 14.1ක් වූ මුළු පියවිය යුතු භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරවල වටිනාකම, 2025 වසර අවසානය වන විට රුපියල් මිලියන 15.6ක් දක්වා වැඩි වූ අතර, එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පියවිය යුතු රජයේ සුරැකුම්පත්වල සාමාන්‍ය කල්පිරීමේ කාලසීමාව දිගු විය.

ප්‍රාථමික වෙළඳපොළෙහි වෙනස්වීම්වලට අනුකූලව ද්විතීයික වෙළඳපොළ ඵලදා වක්‍රය අඩු වෙළඳ පරිමාවන් මධ්‍යයේ වුවද, 2024 වසර අවසානයට සාපේක්ෂව 2025 වසර අවසානය වන විට පහළට නැඹුරු විය. ඊට අමතරව, වසර 10 සහ දින 91 කල් පිරීමේ කාලයන් අතර ඵලදා පරතරය, 2024 වසර අවසානයේ පැවති පදනම් අංක 285 සිට 2025 වසර අවසානය වන විට පදනම් අංක 309ක් දක්වා පුළුල් විය. මේ අතර, 2025 වසරේ දෙවන භාගයේ දී ද්විතීයික වෙළඳපොළ ක්‍රියාකාරකම් පහළ යන ලදී. ඒ අනුව, වසරේ දෙවන භාගයේ දී දක්නට ලැබුණු වෙළඳ ක්‍රියාකාරකම්වල පහළ යෑම හේතුවෙන්, පිරිවැටුම් අනුපාතයෙහි (Turnover Ratio)⁸ සාමාන්‍යය 2024 වසරේ පැවති 37.2% සිට 2025 වසරේ දී 26.6% දක්වා

පහළ ගියේය. රජයේ සුරැකුම්පත් සඳහා වන ද්විතීයික වෙළඳපොළෙහි දෛනික සාමාන්‍ය වෙළඳ පිරිවැටුම, 2024 වසරේ දී පැවති රුපියල් බිලියන 26.9 සිට 2025 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 20.9 දක්වා පහළ යෑමක් වාර්තා කරන ලදී.

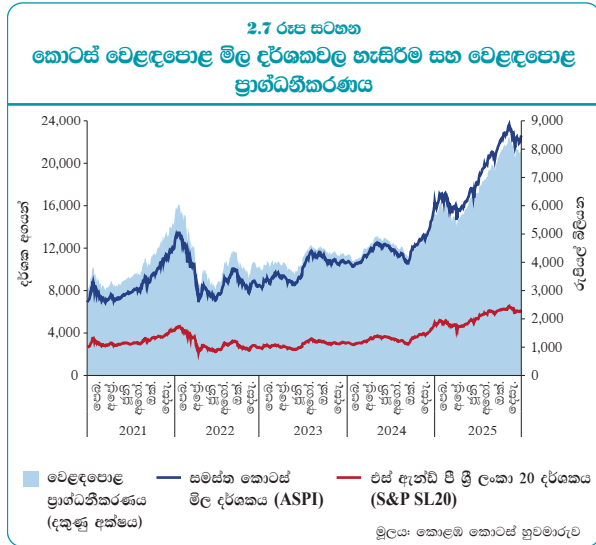
2025 වසර තුළ දී භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සහ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර සඳහා වන විදේශ ආයෝජකයින්ගේ ඉල්ලුම වැඩිදියුණු විය. ඒ අනුව, 2024 වසරේ දී වාර්තා වූ එ. ජ. ඩොලර් මිලියන 178.9ක ශුද්ධ විදේශ පිටතට ගලා යෑමට සාපේක්ෂව, 2025 වසරේ දී එ. ජ. ඩොලර් මිලියන 247.9ක ශුද්ධ විදේශ ගලා ඒමක් වාර්තා විය. තවද, ඵලදා අනුපාතික ස්ථාවරව පැවතීම නිසා විදේශ ගලා ඒම්වලින් වැඩි ප්‍රමාණයක් භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර දෙසට නැඹුරු විය. කෙසේ වෙතත්, 2025 වසර අවසානය වන විට, විදේශ ආයෝජකයින් සතු භාණ්ඩාගාර සුරැකුම්පත්වල වටිනාකම, මුළු භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සහ බැඳුම්කරවලින් 0.8%ක් ලෙස පැවතුණි.

කොටස් වෙළඳපොළ

ඉහළ ගිය වෙළඳපොළ ප්‍රාග්ධනීකරණය සහ වෙළඳපොළ මිල දර්ශකවල ධනාත්මක වලනයන් මගින් පෙන්නුම් කළ පරිදි, 2025 වසර තුළ දී කොටස් වෙළඳපොළ ඉහළ කාර්යසාධනයක් පවත්වා ගන්නා ලදී. 2024 වසර අවසානයේ දී අත්පත්කරගත් ඉහළ වර්ධනය මත පදනම්ව, 2025 වසරේ දී වෙළඳපොළ පිරිවැටුමේ සැලකිය යුතු ප්‍රසාරණයක් නිරීක්ෂණය වූ අතර, එමගින් වෙළඳපොළෙහි ඉහළ ගිය ආයෝජක ක්‍රියාකාරකම් සහ තිරසර ද්‍රව්‍යීලතාව පිළිබිඹු විය. 2025 වසරේ දෙසැම්බර් 31 වන විට, කොළඹ කොටස් හුවමාරුවෙහි සියලු කොටස් මිල දර්ශකය (ASPI) සහ එස් ඇන්ඩ් පී ශ්‍රී ලංකා 20 (S&P SL20) දර්ශකය පිළිවෙලින් 41.9% සහ 26.6%ක වාර්ෂික වර්ධනයක් වාර්තා කරන ලදී. මෙම වර්ධනය ප්‍රධාන වශයෙන් දේශීය ආයෝජකයින්ගේ දායකත්වයෙන් සිදු වූ අතර, ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය මධ්‍යයේ, ආයෝජකයින් තුළ විශ්වාසය වැඩි වීම, ධනාත්මක දේශීය සාර්ව මූල්‍ය තත්වයන් සහ සමාගම්වල මූල්‍ය කාර්යසාධනයේ දියුණුව මෙයට බලපාන ලදී. 2025 වසරේ මාස හතක දී ASPI දර්ශකය මාසික ඉහළ යෑමක් වාර්තා කරන ලදී. එම කාලපරිච්ඡේදවලින් මාස පහක් තුළ ASPI දර්ශකය, S&P SL20 දර්ශකය අභිබවා ගිය අතර, එමගින් කොටස් වෙළඳපොළ වර්ධනය සඳහා විශාල ස්ථාපිත සමාගම්වලට සාපේක්ෂව මධ්‍යම හා කුඩා සමාගම් දැක්වූ වැඩි දායකත්වය පිළිබිඹු විය. මෙම විභේදනය මගින් S&P SL20 හි නියෝජනය වන ඉහළ පෙළේ සමාගම්වලට වඩා පුළුල් පරාසයක විසිරුණු වෙළඳපොළ ආයතන කෙරෙහි ඇති සුවිශේෂී ආයෝජක කැමැත්ත පිළිබිඹු

⁸ යම් මාසයකට අදාළව වාර්ෂික පදනම් මත ගණනය කළ ද්විතීයික වෙළඳපොළ පිරිවැටුම, එම මාසය අවසානය වන විට නොපියවා ඇති රජයේ සුරැකුම්පත්වල අගයෙන් බෙදීමෙන් පිරිවැටුම් අනුපාතය (Turnover Ratio) ගණනය කරනු ලබයි.

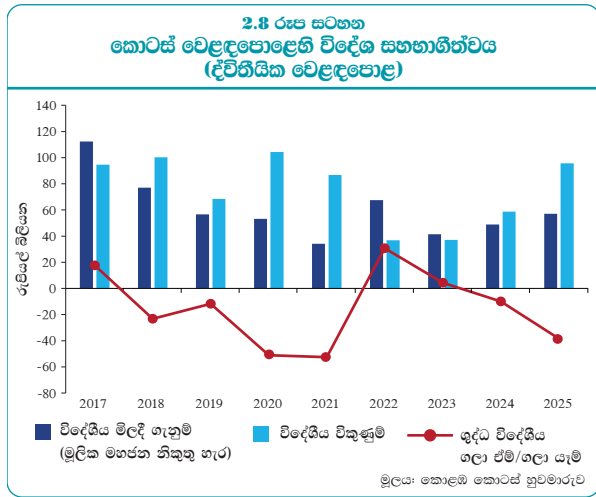

විය. කොටස් වෙළඳපොළ සමස්ත වර්ධනයක් වාර්තා කළ ද, එක්සත් ජනපදයේ නව තීරුබදු ප්‍රතිපත්ති නිවේදනවලින් පසු පැන නැගුණු අභියෝගාත්මක ගෝලීය ආර්ථික දැක්ම සහ තීව්‍ර වූ භූ දේශපාලනික අවිනිශ්චිතතා හේතුවෙන්, 2025 වසරේ මාර්තු සහ අප්‍රේල් මාසවල දී වෙළඳපොළ දර්ශකවල පහත වැටීම් වරින් වර දක්නට ලැබුණි. දිවා සුළි කුණාටුවේ බලපෑමෙන් පැන නැගුණු අවිනිශ්චිතතාවයන් ද හේතු කරගෙන, නොවැම්බර් මාසයේ සිට වෙළඳපොළ දර්ශකවල නැවත පහළ යෑමක් දක්නට ලැබුණි. වෙළඳපොළ ප්‍රාග්ධනීකරණය, 2024 වසර අවසානයේ දී පැවති රුපියල් බිලියන 5,695.6ට සාපේක්ෂව 41.7%කින් ඉහළ ගොස්, 2025 වසර අවසානයේ දී රුපියල් බිලියන 8,068.6ක් ලෙස වාර්තා විය. මේ අතර, 2025 වසර තුළ දී කොළඹ කොටස් හුවමාරුව රුපියල් මිලියන 5,179.2ක සාමාන්‍ය දෛනික පිරිවැටුමක් වාර්තා කළ අතර, එය 2024 වසරේ දී වාර්තා වූ රුපියල් මිලියන 2,240.2ට සාපේක්ෂව සැලකිය යුතු වැඩි වීමකි. තවද, සලකා

බලන කාල සීමාව තුළ වෙළඳපොළ සහභාගීත්වය ඉහළ යෑම හේතුවෙන්, 2024 වසරට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී, දෛනික ගනුදෙනුවල සාමාන්‍යය 14,684 සිට 31,483ක් දක්වා ඉහළ යන ලදී.

දර්ශක සහ පිරිවැටුම අතින් වෙළඳපොළ ක්‍රියාකාරීත්වයේ සැලකිය යුතු වැඩිදියුණු වීමක් පැවතිය ද, 2025 වසරේ දී කොළඹ කොටස් හුවමාරුවේ ද්විතීයික කොටස් වෙළඳපොළ ශුද්ධ විදේශ ගලා යෑමක් අත්දකින ලදී. ඒ අනුව, 2024 වසර තුළ දී ද්විතීයික කොටස් වෙළඳපොළෙහි වාර්තා වූ රුපියල් බිලියන 9.9ක්, එනම් ආසන්න වශයෙන් ඒ. ජ. ඩොලර් මිලියන 32.6ක් වූ ශුද්ධ විදේශ ගලා යෑමට අමතරව, 2025 වසර තුළ දී රුපියල් බිලියන 38.5ක, එනම් ආසන්න වශයෙන් ඒ. ජ. ඩොලර් මිලියන 127.7ක ශුද්ධ විදේශ ගලා යෑමක් වාර්තා විය. ප්‍රාථමික වෙළඳපොළට ලැබුණු විදේශ ගලා ඒම් ද, 2024 වසරේ දී වාර්තා වූ රුපියල් බිලියන 20.3ක, එනම් ආසන්න වශයෙන් ඒ. ජ. ඩොලර් මිලියන 65.5ක අගයට සාපේක්ෂව, 2025 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 1.6ක, එනම් ආසන්න වශයෙන් ඒ. ජ. ඩොලර් මිලියන 5.4ක පහළ අගයක් වාර්තා කරන ලදී.

කොටස් වෙළඳපොළෙහි අනාගත වර්ධන විභවය පිළිබඳව ආයෝජකයින් අතර තවදුරටත් පවතින ධනාත්මක අපේක්ෂා පිළිබිඹු කරමින්, 2025 වසරේ දී ප්‍රධාන වෙළඳපොළ තක්සේරු දර්ශක තවදුරටත් ඉහළ යන ලදී. 2024 වසර අවසානයේ 1.2ක් වූ මිල පොත් අගය (Price-to-Book Value) 2025 වසර අවසානයේ දී 1.4ක් දක්වා ඉහළ යන ලදී. ඊට අමතරව, වෙළඳපොළ මිල ඉපැයුම් අනුපාතය (Price Earnings Ratio) 2024 වසර අවසානයේ දී වාර්තා වූ 8.9 අගයෙහි සිට 2025 වසර අවසානය වන විට 10.7ක් දක්වා ඉහළ යන ලදී. මේ අතර, 2024 වසරේ දී කොටස් වෙළඳපොළ, ප්‍රාථමික කොටස් නිකුතු (Initial Public Offering - IPO) හතරකින් රැස් කළ රුපියල් බිලියන 2.8ට සාපේක්ෂව, 2025 වසර තුළ දී ප්‍රාථමික කොටස් නිකුතු දෙකක් සිදු කරමින් රුපියල් බිලියන 7.5ක් රැස් කරන ලදී.

සාංගමික ණය සුරැකුම්පත් වෙළඳපොළ

2024 වසරට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී වාණිජ පත්‍ර නිකුත් කිරීම්වල ඉහළ යෑමක් වාර්තා විය. 2025 වසර තුළ දී වාණිජ පත්‍ර නිකුත් කිරීම මගින් රුපියල් බිලියන 5.4ක් රැස් කරගත් අතර, 2024 වසරේ දී එම අගය රුපියල් බිලියන 3.1ක් විය. 2024 වසරේ වාර්තා වූ 12.00% සිට 13.75% දක්වා වූ පරාසයට සාපේක්ෂව, 2025 වසර තුළ දී වාණිජ පත්‍රවල පොලී අනුපාතික 11.00% සිට 12.20%ක් දක්වා වූ පරාසයක විචලනය විය.

හිතකර පොලී අනුපාතික තත්ත්වයන් සහ ඉහළ ආයෝජක ආකර්ෂණය මධ්‍යයේ ඉහළ ගිය නිකුත් කිරීම් සහ වෙළඳ පරිමාවන් හේතුවෙන්, 2024 වසරට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී සාංගමික ණයකර

වෙළඳපොළ ක්‍රියාකාරකම් ශක්තිමත් කාර්යසාධනයක් පෙන්නුම් කරන ලදී. 2024 වසර තුළ දී, කොළඹ කොටස් හුවමාරුවෙහි ලැයිස්තුගත සමාගම් නවයක් විසින් ණයකර නිකුතු 12ක් හරහා සාංගමික ණයකර සුදැකුම්පත් 28ක් නිකුත් කරන ලද අතර, එමගින් රුපියල් බිලියන 94.8ක ණය ප්‍රාග්ධනයක් රැස් කරන ලදී. ඊට සාපේක්ෂව, 2025 වසරේ තුළ දී සැලකිය යුතු වර්ධනයක් වාර්තා කරමින්, කොළඹ කොටස් හුවමාරුවෙහි ලැයිස්තුගත සමාගම් 21ක් ණයකර නිකුතු 24ක් හරහා සුදැකුම්පත් 59ක් නිකුත් කරමින්, සමස්ත වශයෙන් රුපියල් බිලියන 128.2ක් රැස් කරන ලදී. ස්ථාවර මෙන්ම පාවෙන පොලී අනුපාතික සහිත ණයකර ද 2025 වසරේ දී නිකුත් කරන ලද අතර, පසුගිය වසරේ පැවති 12.00% සිට 15.25%ක් දක්වා වූ පරාසයට සාපේක්ෂව, 2025 වසරේ දී එහි පොලී අනුපාතික 9.75% සිට 13.15%ක් දක්වා වූ පරාසයක පැවතුණි.

2.4 මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය

2025 වසර තුළ දී මහ බැංකුව, මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය පිළිබඳ ජාතික උපායමාර්ගය (National Financial Inclusion Strategy – NFIS) යටතේ මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවයට අදාළ මූලපිරීම් අඛණ්ඩව වැඩිදියුණු කළ අතර, එම උපායමාර්ගයෙහි දෙවන අදියර සඳහා පූර්ව සැලසුම් සකස් කිරීමෙහි ද නිරත විය. මූල්‍ය සාක්ෂරතා මාර්ගෝපදේශයෙහි (Financial Literacy Roadmap, 2024-2028) ප්‍රධාන අංගයක් ලෙස, දීපව්‍යාප්ත මූල්‍ය සාක්ෂරතා වැඩසටහන් සැලසුම් කිරීම සහ ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා මග පෙන්වීමක් වශයෙන් මූල්‍ය සාක්ෂරතා විෂය මාලාව මෙම වසර තුළ දී සකස් කර එළි දක්වන ලද අතර, මහජන දැනුවත්භාවය සහ සහභාගිත්වය වැඩිදියුණු කිරීමේ අරමුණින් මූල්‍ය සාක්ෂරතාවය පිළිබඳ විඩියෝ මාලා දෙකක් නිර්මාණය කිරීම ද මීට සමගාමීව සිදු කෙරිණි. රට පුරා මූල්‍ය දැනුවත්භාවය තවදුරටත් වර්ධනය කිරීමේ අරමුණින්, “Fin Lit Expo – 2025” යන තේමාව යටතේ සැප්තැම්බර් - ඔක්තෝබර් කාලසීමාවේ දී මූල්‍ය සාක්ෂරතා මාසය හඳුන්වා දීම ද මෙම වසර තුළ දී සාක්ෂාත් කරගත් වැදගත් සන්ධිස්ථානයකි. මීට අමතරව, මහ බැංකුව විසින් එහි ප්‍රාදේශීය කාර්යාලවල ද සහාය ඇතිව, දිවයින පුරා 70,000කට ආසන්න පිරිසක් ආවරණය වන පරිදි මූල්‍ය සාක්ෂරතා වැඩසටහන් 635කට අධික සංඛ්‍යාවක් පවත්වන ලදී. ශ්‍රී ලංකා බැංකු සංගමයේ (Sri Lanka Banks’ Association – SLBA) සහයෝගය ඇතිව මහ බැංකුවේ අධීක්ෂණය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ණය උපදේශන කේන්ද්‍රය විසින් ප්‍රධාන වශයෙන් අක්‍රීය ණය සහිත ක්ෂුද්‍ර, සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සඳහා සහාය වීම ද අඛණ්ඩව සිදු කරන ලදී. 2025 වසර තුළ දී ණය උපදේශන කේන්ද්‍රය වෙත

ලැබුණු විමසීම් 1,257ක ප්‍රමාණයෙන් 75%කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් සඳහා, ණය නැවත සැලසුම් කිරීම සහ ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම තුළින් සාර්ථකව විසඳුම් සපයන ලදී. තවද 2026 වසර තුළ දී, මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය පිළිබඳ ජාතික උපායමාර්ගයෙහි පළමු අදියරේ ප්‍රගතිය ඇගයීම (End-of-Term Evaluation), මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය පිළිබඳ දීපව්‍යාප්ත සමීක්ෂණයක් පැවැත්වීම සහ මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය පිළිබඳ ජාතික උපායමාර්ගයෙහි දෙවන අදියර සකස් කිරීම යන කරුණු සාක්ෂාත් කරගැනීම සඳහා මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය සඳහා වන සන්ධානයේ (Alliance for Financial Inclusion – AFI) තාක්ෂණික සහ මූල්‍ය සහාය සහතික කරගැනීමට මහ බැංකුව සමත් විය.

2.5 මූල්‍ය යටිතල පහසුකම්

ගෙවීම් සහ පියවීම් පද්ධති

සාම්ප්‍රදායික ගෙවීම් උපකරණවලින් ඩිජිටල් ගෙවීම් ක්‍රමවේද වෙත වැඩි පිරිසක් අඛණ්ඩව යොමු වීමත් සමඟ, 2025 වසරේ දී රට තුළ ඩිජිටල් ගෙවීම් භාවිතයෙහි කැපී පෙනෙන වර්ධනයක් දක්නට ලැබුණි. මෙම වර්ධනයට, ඩිජිටල් ගෙවීම් භාවිතය ඉහළ නැංවීම සඳහා වූ මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග මෙන්ම, ආරක්ෂිත, කාර්යක්ෂම සහ විශ්වාසදායී ජාතික ගෙවීම් පද්ධතියක් පවත්වා ගැනීම සහතික කිරීම සඳහා ගනු ලැබූ ක්‍රියාමාර්ග දායක විය.

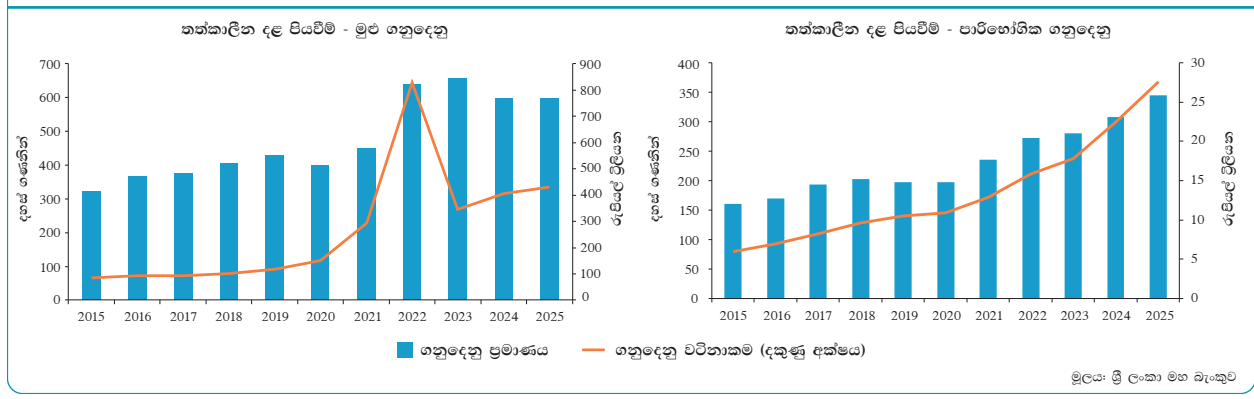
විශාල වටිනාකම් සහිත ගෙවීම් සිදු කිරීම සඳහා යොදා ගන්නා තත්කාලීන දළ පියවීම් (Real Time Gross Settlement – RTGS) පද්ධතිය වන “LankaRTGS” භාවිතය ඉහළ යෑමත් සමඟ විශාල වටිනාකම් සහිත ඩිජිටල් ගෙවීම්වල වර්ධනයක් වාර්තා විය. විශේෂයෙන්, සමාගම් විසින් විශාල වටිනාකම් සහිත ගනුදෙනු සඳහා වෙක්පත් වෙනුවට LankaRTGS පද්ධතිය යොදා ගන්නා බව නිරීක්ෂණය කරන ලදී. තත්කාලීන විශාල වටිනාකම් සහිත ගෙවීම් සිදුකිරීමේ දී RTGS පද්ධතිය භාවිතා කිරීම කෙරෙහි ගනුදෙනුකරුවන්ගේ වැඩි වන විශ්වාසය මනාව පිළිබිඹු කරමින්, 2024 වසරේ දී 10%කින් වර්ධනය වූ පාරිභෝගික ගනුදෙනු 2025 වසරේ දී 12%කින් අඛණ්ඩව වර්ධනය විය. මීට අමතරව, වැඩි දත්ත ප්‍රමාණයක් හුවමාරු කරමින් අනෙකුත් පද්ධතීන් සමඟ අන්තර් ක්‍රියාකාරීත්වයට ද සහාය වන, ISO 20022 ප්‍රමිතියට අනුකූල, මහ බැංකුව විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන මෙම LankaRTGS පද්ධතිය තුළින් මූල්‍ය ආයතන මෙන්ම ව්‍යාපාර ද ප්‍රතිලාභ ලැබීය.

සුළු පරිමාණ ඩිජිටල් ගෙවීම් ද 2025 වසර තුළ දී සැලකිය යුතු වර්ධනයක් වාර්තා කළේය. ලංකාපේ පුද්ගලික සමාගම (LankaPay (Pvt) Limited) විසින්

2.9 රූප සටහන
විශාල වටිනාකම් සහිත ගනුදෙනු ප්‍රමාණය සහ ගනුදෙනුවල වටිනාකම

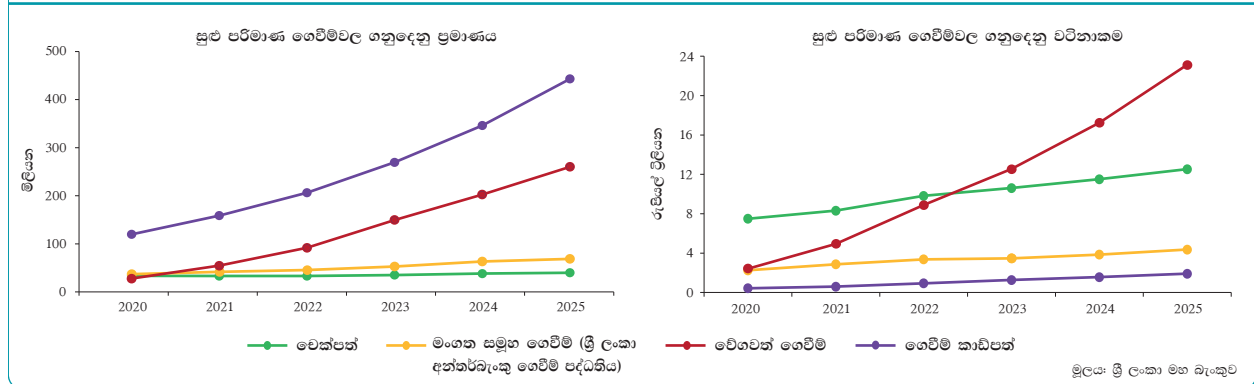
ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන, රටෙහි වේගවත් ගෙවීම් පද්ධතිය⁹ වශයෙන් සැලකෙන විද්‍යුත් අරමුදල් පැවරීම් සඳහා වූ පොදු යාන්ත්‍රණය (Common Electronic Fund Transfer Switch – CEFTS) මෙම වර්ධනයට දායක විය. මෙම යාන්ත්‍රණය හරහා සිදු වූ ගනුදෙනුවල වටිනාකම 2024 වසරේ දී සුළු පරිමාණ ගෙවීම්වල මුළු වටිනාකමෙන් 50%ක අගයක් වූ අතර, 2025 වසරේ දී එය 55%ක් ලෙස වාර්තා විය. විශේෂයෙන්, බදු සහ රේගු බදු ආදී ගෙවීම් කටයුතු සඳහා මහජනතාව සහ සමාගම් විසින් මාර්ගගතව මුදල් හුවමාරු කිරීම් භාවිතය වැඩි වීම මෙන්ම, 2025 පෙබරවාරි මාසයේ දී දියත් කරන ලද GovPay පද්ධතිය හරහා රාජ්‍ය ආයතන වෙත මහජනතාව විසින් සිදුකරන ගෙවීම් වැඩි වශයෙන් ඩිජිටල්කරණය වීම යනාදී කරුණු මෙම වර්ධනයට උපකාරී විය.

ජාතික ගෙවීම් යටිතල පහසුකම්වල කලාපීය ඒකාබද්ධතාව ශක්තිමත් කිරීම සඳහා මෙම වසර තුළ දී පියවර ගන්නා ලදී. 2025 වසර තුළ දී, ඩිජිටල් ගෙවීම් සිදුකිරීම සඳහා යොදා ගන්නා ජාතික QR කේත

ප්‍රමිතිය වන LANKAQR භාවිතා කරන වෙළඳුන් හට, AliPay+ පහසුකම සහිත යෙදවුම් භාවිතා කරමින් සංචාරකයින්ට ගෙවීම් සිදුකිරීමට හැකියාව ලබාදෙමින්, AliPay Singapore E-commerce පුද්ගලික සමාගම සමඟ සම්බන්ධ වීමට ලංකාපේ පුද්ගලික සමාගම හට අනුමැතිය හිමි විය. මෙරටට පැමිණි සංචාරකයින් විසින් ඉන්දියාවේ Unified Payments Interface (UPI), චීනයේ UnionPay සහ AliPay+ යනාදී පහසුකම් සහිත යෙදවුම් භාවිතා කරමින් සිදු කරන ලද මුළු LANKAQR ගනුදෙනුවල වටිනාකම පෙර වසරට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ දී 69%කින් වර්ධනය වෙමින් රුපියල් මිලියන 713ක් ලෙස වාර්තා වූ අතර, ගනුදෙනු ප්‍රමාණය පෙර වසරට සාපේක්ෂව 185%කින් වර්ධනය වෙමින් ගනුදෙනු 41,481ක් ලෙස වාර්තා විය. තවද, ජාතික ගෙවීම් කවුන්සිලය විසින් මුදල් භාවිතය අවම ආර්ථිකයක් ප්‍රවර්ධනය කරමින් ආරක්ෂිත, කාර්යක්ෂම සහ ගෝලීය වශයෙන් සම්බන්ධිත ජාතික ගෙවීම් පද්ධතියක් සඳහා පහසුකම් සැලසීමට, 2026-2027 සඳහා වූ ජාතික ගෙවීම් පද්ධති මාර්ග සැලසුම (National Payment System Roadmap) දියත් කරන ලදී.

⁹ ක්ෂේත්‍රීය ගෙවීම් පද්ධතිය ලෙස ද හඳුන්වනු ලබන වේගවත් ගෙවීම් පද්ධතිය ගනුදෙනුකරුවන් අතර තත්කාලීනව අරමුදල් හුවමාරු කරයි.

2.10 රූප සටහන
සුළු පරිමාණ ගනුදෙනු ප්‍රමාණය සහ ගනුදෙනුවල වටිනාකම

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීම, ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීම සහ සමූලඝාතක අවි සංගුණනය සඳහා මූල්‍යනය මැඩපැවැත්වීම

මූල්‍ය අංශයේ සුපිළිපත්භාවය සහ ඔරොත්තුදීමේ හැකියාව වැඩිදියුණු කිරීමේ අරමුණින්, මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීම, ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීම සහ සමූලඝාතක අවි සංගුණනය සඳහා මූල්‍යනය මැඩපැවැත්වීම (AML/CFT/CPF) සඳහා වූ ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක විය. 2006 අංක 06 දරන මුදල් ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ පනත ප්‍රකාරව මෙහෙයුම් සහ උපායමාර්ගික විශ්ලේෂණ සිදුකරමින් සහ නීතිය බලාත්මක කරන ආයතන සහ නියාමන අධිකාරීන් වෙත ක්‍රියාකාරී මූල්‍ය බුද්ධි තොරතුරු බෙදා හරිමින් මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය එහි ව්‍යවස්ථාපිත වගකීම් ඉටු කළේය. මීට අමතරව, මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය විසින් මූල්‍ය ආයතන සහ නම් කරන ලද මූල්‍ය නොවන ව්‍යාපාර සහ වෘත්තීන්හි අනුකූලතාවය සහතික කිරීම උදෙසා මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීම, ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීම සහ සමූලඝාතක අවි සංගුණනය සඳහා මූල්‍යනය මැඩපැවැත්වීම සඳහා වන අධීක්ෂණ හා නියාමන කාර්යව්‍යයන් සිදු කරන ලද අතර, අව්‍යවස්ථාපිත වත්කම් සහ අව්‍යවස්ථාපිත සේවා සපයන්නන් සඳහා ද මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීම, ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීම සහ සමූලඝාතක අවි සංගුණනය සඳහා මූල්‍යනය මැඩපැවැත්වීම පිළිබඳ අධීක්ෂණ රාමුවක් අදියර වශයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම ආරම්භ කරන ලදී. මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය වෙත 2025 වසර තුළ දී, වාර්තාකරණ ආයතන මගින් යොමු කළ සැක කටයුතු ගනුදෙනු වාර්තා 4,024ක් සහ මහජන පැමිණිලි 169ක් ලැබී තිබුණු අතර, විමර්ශන කටයුතු උදෙසා නීතිය බලාත්මක කරන ආයතන මගින් තොරතුරු ඉල්ලීම් 580ක් ද ලැබී තිබුණි. ගනුදෙනු වාර්තා ලබා ගැනීම සහ විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය විසින් භාවිතා කරන මූලිකම ක්‍රමවේදය වන goAML පද්ධතිය, ඉදිරිපත් කරන ලද වාර්තාවල ගුණාත්මකභාවය, නිරවද්‍යතාවය සහ අඛණ්ඩතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා වැඩිදියුණු කළ දත්ත සත්‍යාපන ක්‍රමවේදයක් සමඟ තවදුරටත් ශක්තිමත් කරන ලද අතර, සැක කටයුතු වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම පහසු කිරීම සඳහා මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අලෙවිකරුවන්, නිශ්චල දේපළ අනුනියෝජිතයන් සහ කැසිනෝ ව්‍යාපාර goAML පරීක්ෂණ පද්ධතිය වෙත ඇතුළත් කරන ලදී. තවද මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය විසින්, මූල්‍ය ආයතන සඳහා මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීම, ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීම සහ සමූලඝාතක අවි සංගුණනය සඳහා මූල්‍යනය මැඩපැවැත්වීම සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂණ සහ කැසිනෝ ව්‍යාපාර, නිශ්චල දේපළ අනුනියෝජිතයන්, මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ වෙළඳුන්, නීතිඥවරුන්, ගණකාධිකාරීවරුන් සහ භාර හා සමාගම් සේවා සපයන්නන් ඇතුළුව නම් කරන ලද මූල්‍ය නොවන

ව්‍යාපාර හා වෘත්තීන් ආවරණය වන පරිදි පරීක්ෂණ පැවැත්වීමෙන් එහි අධීක්ෂණ සහ බලාත්මක කිරීමේ රාමුව ශක්තිමත් කළේය. මෙම පරීක්ෂණවලින් අනාවරණය වූ කරුණු මත පදනම්ව, හඳුනා ගත් මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීම, ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීම සහ සමූලඝාතක අවි සංගුණනය සඳහා මූල්‍යනය මැඩපැවැත්වීම සඳහා වූ අනුකූල නොවීම් හේතුවෙන්, මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය විසින් මූල්‍ය ආයතන සහ නම් කරන ලද මූල්‍ය නොවන ව්‍යාපාර සහ වෘත්තීන් කිහිපයක් සඳහා සමස්ත වටිනාකම වන රුපියල් මිලියන 24.6ක පරිපාලනමය දඩ මුදල් පැනවීය. ශ්‍රී ලංකාවේ තෙවන අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධීකරණය කිරීම සඳහා මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය අඛණ්ඩව අවධානය යොමු කළ අතර, ජාතික මට්ටමේ සුදානම් කිරීම සඳහා නායකත්වය ලබා දීම, පාර්ශ්වකරුවන්ගේ ක්‍රියාකාරී සැලසුම් නිරීක්ෂණය කිරීම සහ අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම් ක්‍රියාවලියට සම්බන්ධ ඇගයීම් නිලධාරීන් වෙත අදාළ වාර්තා ලබා දීම හා අවශ්‍ය සම්බන්ධීකරණ කටයුතු සඳහා පහසුකම් සැලසීම සිදු කරන ලදී.

මූල්‍ය අංශයට අදාළ නීති ප්‍රතිසංස්කරණ

2025 වසර තුළ දී මහ බැංකුව, රටෙහි මූල්‍ය පද්ධති ස්ථායීතාව ශක්තිමත් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය නීතිමය ප්‍රතිසංස්කරණවල අඛණ්ඩව නිරත විය. ඒ අනුව, 2011 අංක 42 දරන මුදල් ව්‍යාපාර පනත සහ 2017 අංක 12 දරන විදේශ විනිමය පනත සංශෝධනය කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ අඛණ්ඩව නියැලුණු මහ බැංකුව, නව ගෙවීම් හා පියවීම් පද්ධති පනතක් කෙටුම්පත් කිරීමෙහි ද නියැලුණේය. මීට අමතරව, බාහිර පාර්ශ්වයන් විසින් ආරම්භ කරන ලද රටෙහි මූල්‍ය අංශයට සම්බන්ධ වෙනත් නීති කිහිපයක් කෙටුම්පත් කිරීමට මෙන්ම නිරීක්ෂණ ලබාදීමට ද මහ බැංකුව සහාය විය. මේ සඳහා, 2026 අංක 01 දරන කොළඹ වරාය නගරය ආර්ථික කොමිෂන් සභාව (සංශෝධන) පනත, බේරාගැනීම්, පුනරුත්ථාපන සහ වස්තූනංගත්ව (ආයතනික සහ පුද්ගලික) පනත් කෙටුම්පත, පොදු වාණිජ්‍යය ව්‍යවසාය (රාජ්‍ය ව්‍යවසාය) පිළිබඳ පනත් කෙටුම්පත සහ ජාතික සංඛ්‍යාලේඛන පනත් කෙටුම්පත ඇතුළත් විය. තවද, මෙරට පවතින මුදල් ණයට දීමේ සහ ක්ෂුද්‍රමූල්‍ය ව්‍යාපාරය සම්බන්ධයෙන් නව නියාමන රාමුවක් සකස් කිරීමෙහිලා 2026 අංක 09 දරන ක්ෂුද්‍රමූල්‍ය සහ ණය නියාමන අධිකාරී පනත කෙටුම්පත් කිරීම සඳහා මහ බැංකුව විසින් අඛණ්ඩව නිරීක්ෂණ ලබාදෙන ලදී.

මූල්‍ය පාරිභෝගික ආරක්ෂණය

2025 වසරේ දී මහ බැංකුව විසින් වගකීම් සහගත වෙළඳපොළ හැසිරීම් ප්‍රවර්ධනය සහ මූල්‍ය පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම අරමුණු කරගනිමින් මූල්‍ය පාරිභෝගික ආරක්ෂණ රාමුව අඛණ්ඩව ශක්තිමත්

කිරීමට ප්‍රතිපත්තිමය හා අධීක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ග රැසක් ගන්නා ලදී. වගකීම් සහගත වෙළඳපොළ හැසිරීම සහ තරගකාරීත්වය, පාරිභෝගිකයින් හට සාධාරණ සහ සමානාත්මක ලෙස සැලකීම, පැමිණිලි හැසිරවීම හා සහන සැලසීම, පාරිභෝගික මූල්‍ය තොරතුරු ආරක්ෂා කිරීම සහ විනිවිදභාවය හා අනාවරණය කිරීම යනාදී මූල්‍ය පාරිභෝගික ආරක්ෂණ රාමුවෙහි අවශ්‍යතාවන්ට නියාමනය කරන ලද ආයතනවල අනුකූලතාව නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා, මහ බැංකුව පූර්ණ පරිමාණ වෙළඳපොළ හැසිරීම් පරීක්ෂණ සහ තේමාත්මක විමර්ශන හරහා සිය වෙළඳපොළ හැසිරීම් අධීක්ෂණය තීව්‍ර කළේය. මෙමගින් ඉහළ කළමනාකාරීත්ව මට්ටමේ අධීක්ෂණ දුර්වලතා, ආයතනික රාමු ක්‍රියාත්මක කිරීමේ පවතින අඩුපාඩු, තොරතුරු අනාවරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලීන් හා පැමිණිලි හැසිරවීමේ යාන්ත්‍රණවල පවතින දුර්වලතා සහ වර්ග ආශ්‍රිත පුළුල් අවදානම් හඳුනා ගත් අතර, එමගින් අධීක්ෂණ තීව්‍රතාව තවදුරටත් ශක්තිමත් කිරීමේ අවශ්‍යතාව ඉස්මතු විය. ඒ අනුව, පූර්ව අවදානම් හඳුනාගැනීම වැඩිදියුණු කිරීම, පූර්වගාමී අධීක්ෂණ කටයුතු සඳහා පහසුකම් සැලසීම සහ දත්ත මත පදනම් වූ අධීක්ෂණ ප්‍රවේශයකට සහාය වීම සඳහා, 2026 වසරේ සිට විතැන් වෙළඳපොළ හැසිරීම් අධීක්ෂණ කටයුතු හඳුන්වා දීමට මහ බැංකුව විසින් තීරණය කරන ලදී. තවද, මහ බැංකුව විසින් සිය මූල්‍ය පාරිභෝගික පැමිණිලි හැසිරවීමේ රාමුව විධිමත් කිරීමට ද 2025 වසර තුළ දී පියවර ගන්නා ලදී. මහ බැංකුවේ පැමිණිලි හැසිරවීමේ යාන්ත්‍රණයට ප්‍රවේශ වීමේ පහසුව සහ ඒ පිළිබඳ මහජන දැනුම්වත්භාවය ඉහළ යෑම හේතුවෙන් අදාළ වසර තුළ ලැබුණු පැමිණිලි සංඛ්‍යාව කැපී පෙනෙන ලෙස වර්ධනය වූ අතර, මෙමගින් මහ බැංකුවේ ආරවුල් විසඳීමේ රාමුව කෙරෙහි මහජන විශ්වාසය වර්ධනය වීම සහ පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ දැනුම්වත්භාවය ඉහළ යෑම නිරූපණය විය. 2026 වසරේ දී තාක්ෂණය පදනම් කරගත් ක්‍රමවේද හරහා සිය පැමිණිලි කළමනාකරණ පද්ධතිය නවීකරණය කිරීමට ද මහ බැංකුව සැලසුම් කර ඇති අතර, එමගින් පැමිණිලි නිරාකරණයෙහි කාර්යක්ෂමතාවය වැඩිදියුණු කිරීමට සහ දත්ත මත පදනම් වූ ප්‍රතිපත්ති හා අධීක්ෂණ තීරණ ගැනීම් ශක්තිමත් කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. මීට අමතරව, මහ බැංකුව සිය පාරිභෝගික ආරක්ෂණ උපදේශන ක්‍රියාමාර්ග පුළුල් කළ අතර, එයට දීපව්‍යාප්ත "පිරිමිඬ යෝජනා ක්‍රමවලට එරෙහිව දැනුම්වත් කිරීමේ සතියක්" පැවැත්වීම මෙන්ම මූල්‍ය සාක්ෂරතාවය වැඩිදියුණු කිරීම සහ මූල්‍ය අවදානම් හා වංචනික මූල්‍ය යෝජනා ක්‍රම පිළිබඳව මහජනතාව දැනුම්වත් කිරීම සඳහා දිවයින පුරා මූල්‍ය පාරිභෝගික දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම ද ඇතුළත් විය.

තැන්පතු රක්ෂණ හා නිරාකරණ අධිකාරිය

2025 වසර තුළ දී මහ බැංකුව, 2023 අංක 17 දරන බැංකු (විශේෂ විධිවිධාන) පනත යටතේ ස්ථාපිත කරන ලද නිරාකරණ රාමුව ක්‍රියාවට නැංවීම සහ ශක්තිමත් කිරීම යන කාර්යයන්හි අඛණ්ඩව නිරත විය. පනතේ 18වන වගන්තිය ප්‍රකාරව, කුඩා මුදල් සමාගමකට අද්මිනිස්ත්‍රාසිකරුවෙකු පත් කිරීම තුළින් මෙම පනත යටතේ නිරාකරණ පියවර ආරම්භ කිරීම ප්‍රධාන සන්ධිස්ථානයක් විය. මෙම නව නිරාකරණ රාමුව යටතේ ව්‍යවස්ථාපිත නිරාකරණ බලතල ප්‍රථම වරට භාවිතා කිරීම තුළින් තීරණාත්මක කාර්යයන් අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කිරීම, තැන්පත්කරුවන්ගේ හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීම සහ මෙහෙයුම් කටයුතු ස්ථාවර කිරීම සහතික කරන ලදී. තවද, මහ බැංකුව, ශ්‍රී ලංකා තැන්පතු රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රමයේ පරිපාලක වශයෙන් බැංකු (විශේෂ විධිවිධාන) පනතේ විධානයන් අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කිරීමට ද කටයුතු කළේය. මීට අදාළව, මහ බැංකුව විසින් මෙම යෝජනා ක්‍රමය පිළිබඳ මහජන දැනුම්වත්භාවය සහ අවබෝධය තක්සේරු කිරීම සඳහා දීපව්‍යාප්ත සමීක්ෂණයක් පැවැත්වූ අතර, එය තැන්පතුකරුවන්ගේ විශ්වාසය වැඩිදියුණු කිරීම අරමුණු කර ගත් මහජනතාව දැනුම්වත් කිරීමේ දිගු කාලීන උපායමාර්ගයක් සකසා ගැනීමට උපකාරී වනු ඇත.

මූල්‍ය අංශයේ ආරක්ෂණ ජාලය ශක්තිමත් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (Financial Sector Safety Net Strengthening Project – FSSNP) 2025 වසරේ දී ද අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක විය. ලෝක බැංකුවේ ජාත්‍යන්තර සංවර්ධන සංගමය (International Development Association - IDA) විසින් 2024 වසර අවසානය වන විට ලබා දී තිබූ එ. ජ. ඩොලර් මිලියන 100ට අමතරව තවත් එ. ජ. ඩොලර් මිලියන 30ක මුදලක් 2025 වසර තුළ මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා මුදා හරින ලදී. 2025 වසරේ ජුනි මාසයේ සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි මෙම අරමුදල්, අනුමත කරන ලද ආයෝජන ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනයට අනුකූලව විදේශ මුදල් සුරැකුම්පත්වල ආයෝජනය කරන ලද අතර, 2025 වසර අවසානය වන විට ශ්‍රී ලංකා තැන්පතු රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රමය සතුව එ. ජ. ඩොලර් මිලියන 134.4ක් වටිනා විදේශ මුදලින් ප්‍රකාශිත වත්කම් පැවතුණි. තවද, 2025 වසර අවසානය වන විට ශ්‍රී ලංකා තැන්පතු රක්ෂණ අරමුදල රුපියල් බිලියන 160.9ක් ව පැවති අතර, එහි අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායම් සංචිතය රුපියල් බිලියන 12.4ක් විය.

තැන්පත්කරුවන්ගේ වන්දි ගෙවීම සඳහා වූ මෙහෙයුම් රාමුව ශක්තිමත් කිරීමට ද මහ බැංකුව විසින් 2025 වසර තුළ දී පියවර ගන්නා ලදී. තැන්පත්කරුවන්ට වන්දි ගෙවීමේ කටයුතු වේගවත්ව සහ නිවැරදිව සිදු කිරීම සහතික කිරීමේ අරමුණින්, වන්දි ගෙවීම් රාමුව

තාක්ෂණික වශයෙන් නවීකරණය කිරීම සඳහා 2025 වසර තුළ දී ප්‍රමුඛත්වය ලබා දෙන ලදී. ඒ අනුව, ආරම්භයේ දී මුදල් සමාගම් සඳහා ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ තැන්පත්කරුවන්ගේ දත්ත රැස් කිරීමේ පද්ධතිය, ක්‍රමයෙන් බලපත්‍රලාභී බැංකු සඳහා ද හඳුන්වා දෙන ලදී. ඊට සමගාමීව, තැන්පතු ගිණුම්වලට අනන්‍ය වූ හඳුනා ගැනීමේ අංක ක්‍රමවත්ව සටහන් කිරීම සඳහා මහ බැංකුව ප්‍රධාන පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ සහයෝගයෙන් කටයුතු කළ අතර, බලපත්‍ර අවලංගු කරන ලද මුදල් සමාගම්වල තැන්පත්කරුවන්ට වන්දි ගෙවීම ද අඛණ්ඩව සිදු කරන ලදී.

2.6 තිරසර මූල්‍ය

2025 වසර තුළ දී තිරසර මූල්‍ය පෙරදැක්ම 2.0 (Sustainable Finance Roadmap 2.0 - RM 2.0) දියත් කිරීමත් සමඟ මහ බැංකුව සිය තිරසර මූල්‍යකරණ කාර්යයන් ශක්තිමත් කළේය. තිරසර මූල්‍ය පෙරදැක්ම 2.0 ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහාය වීම සඳහා මහ බැංකුව, මූල්‍ය අංශයේ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහයෝගය සහිතව, පාලන ව්‍යුහයක් ස්ථාපිත කළ අතර, එය මූල්‍ය අංශයේ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ කම්පුචක් සහ විශේෂිත ක්‍රියාකාරී

කණ්ඩායම් තුනකින් සමන්විත වේ. මෙම ආයතනික රාමුව මගින් සම්බන්ධීකරණ ක්‍රියාමාර්ග සඳහා පහසුකම් සැලසීම, පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගීත්වය වැඩිදියුණු කිරීම සහ ක්‍රමානුකූල ප්‍රගති අධීක්ෂණය අරමුණු කරනු ලැබේ. තිරසර මූල්‍ය පෙරදැක්ම 2.0හි අරමුණු වලට අනුකූලව, මූල්‍ය ආයතන විසින් තිරසර ආයෝජන සඳහා සහාය වන මූල්‍ය නිෂ්පාදන සංවර්ධනය කිරීම, ඔවුන්ගේ අවදානම් කළමනාකරණ රාමුවලට පාරිසරික, සමාජීය සහ පාලන (Environmental, Social and Governance - ESG) සලකා බැලීම් ඒකාබද්ධ කිරීම සහ තිරසරභාවයට අදාළ ප්‍රකාශනවල විනිවිදභාවය වැඩිදියුණු කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ. මෙම පියවර මගින් මූල්‍ය අංශයේ භාවිතයන් ජාතික තිරසර ප්‍රමුඛතා සමඟ සහ කාලානුරූපීව වෙනස් වන ගෝලීය භාවිතයන් සමඟ පෙළගැස්වීමට දායක වනු ඇත. මේ අතර, බැංකු විසින් වාර්තා කරන ලද බැංකු අංශයේ තිරසර ණය කළඹ, 2025 වසර අවසානය වන විට මුළු දළ ණය ප්‍රමාණයෙන් 2.0%ක් පමණ විය. මෙමගින් බැංකු අංශය තුළ තිරසර මූල්‍යකරණයේ වර්තමාන ප්‍රවේශ මට්ටම පෙන්නුම් කරන අතර, මූල්‍ය පද්ධතිය තුළ තිරසර ණය දීමේ ක්‍රියාකාරකම් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා අඛණ්ඩ උත්සාහයන්හි අවශ්‍යතාවය අවධාරණය කරයි.

3 පරිච්ඡේදය

මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ සමාලෝචනය

සාරාංශය

මිල ස්ථායීතාව සහ මූල්‍ය පද්ධති ස්ථායීතාව පවත්වා ගැනීමෙන්, 2025 වසරේ දී මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති ඉහළ සහ නිරසර ආර්ථික වර්ධනයක් සඳහා හිතකර පරිසරයක් නිර්මාණයට සහාය විය. 2023 වසරේ මැද භාගයේ දී ආරම්භ වූ මහ බැංකුවේ ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය 2025 වසර පුරාම අඛණ්ඩව පැවති අතර, එක් දින ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය එක් වරක් මැයි මාසයේ දී අඩු කරන ලදී. දේශීය වශයෙන් පැවති අවධමනකාරී තත්ත්වය, මනාව පාලනය වී ඇති උද්ධමන අපේක්ෂා, දුර්වල වන ගෝලීය ඉල්ලුම සහ විදේශ වෙළඳාම ආශ්‍රිතව අඛණ්ඩව පවතින අවිනිශ්චිතතා සැලකිල්ලට ගනිමින් මෙම ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය පවත්වා ගන්නා ලදී. වසර තුළ මුදල් වෙළඳපොළ ද්‍රවශීලතාවයේ අතිරික්තයක් පැවති අතර, ඒ සඳහා මහ බැංකුව විසින් ශුද්ධ පදනමින් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක විදේශ විනිමය මිලදී ගැනීම ප්‍රධාන වශයෙන් සහාය විය. වැඩිදියුණු වූ ද්‍රවශීලතා තත්ත්ව සමඟ, මහ බැංකුව 2025 වසරේ ජනවාරි මස අවසානයේ සිට ද්‍රවශීලතා සැපයීමේ විවට වෙළඳපොළ කටයුතු අත්හිටුවන ලදී. සමස්තයක් ලෙස ලිහිල් මුදල් තත්ත්ව පැවතීම, පොලී අනුපාතික පුළුල් ලෙස පහත වැටීමට සහ පෞද්ගලික අංශයට ලබා දෙන ණය ශක්තිමත් ලෙස වර්ධනය වීමට දායක වූ අතර, 2025 අගෝස්තු මාසයේ සිට උද්ධමනය නැවත ධන අගයක් වාර්තා කළේය. කෙසේ වෙතත්, 2025 වසරේ දෙවන භාගයේ දී, මුදල් වෙළඳපොළෙහි සහභාගීත්ව ආයතන අතර රුපියල් ද්‍රවශීලතාවයේ අසමාන ව්‍යාප්තිය සහ විශේෂයෙන් දිට්ඨා සුළු කුණාටුවෙන් පසුව රජයේ මූල්‍යන අවශ්‍යතා වැඩිවීම හේතුවෙන් කෙටි කාලීන වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතිකවල තාවකාලික ඉහළ යෑමක් දක්නට ලැබුණි. එසේ වුවද, සමස්ත අතිරික්ත ද්‍රවශීලතාව සහ පෞද්ගලික අංශයේ ණයෙහි අඛණ්ඩ වර්ධනය සැලකිල්ලට ගෙන, මහ බැංකුව වෙළඳපොළ වෙත ද්‍රවශීලතාව සැපයීමෙන් වැළකී සිටියේය. 2026 වසරේ මුල් කාලය වන විට, රුපියල් ද්‍රවශීලතාව වඩාත් ඒකාකාරව බෙදී යෑමත් සමඟ කෙටි කාලීන පොලී අනුපාතික පහළ ගියේය. 2024 වසරේ දෙවන කාර්තුවේ සිට උද්ධමනය 5%ක ඉලක්කයෙන් ප්‍රතිශතාංක 2කට වඩා අඩු මට්ටමක පැවති බැවින්, මහ බැංකුව විසින් උද්ධමන ඉලක්කය සපුරා ගැනීමට නොහැකි වීමට හේතු, මහ බැංකුව විසින් ගනු ලබන ප්‍රතිකර්මීය ක්‍රියාමාර්ග සහ උද්ධමන ඉලක්කය සපුරා ගනු ලබන කාල සීමාව පිළිබඳ ඇස්තමේන්තුවක් පිළිබඳ පැහැදිලි කරමින් 2025 වසරේ දී පාර්ලිමේන්තුවට වාර්තා හතරක් ඉදිරිපත් කර ඒවා මහජනතාවට ලබා ගත හැකි පරිදි ප්‍රකාශයට පත් කළ අතර, එමගින් මහ බැංකුවේ විනිවිදභාවය සහ වගවීම සහතික විය.

නමාශීලී විනිමය අනුපාත ප්‍රතිපත්තියක් පවත්වා ගනිමින්, මහ බැංකුව විදේශ විනිමය මිලදී ගැනීම් හරහා දළ නිල සංචිත නැවත ගොඩනැගීමට අඛණ්ඩව කටයුතු කළේය. විදේශීය අංශයේ වැඩිදියුණු වූ තත්ත්ව සැලකිල්ලට ගනිමින්, 2020 වසරේ සිට පනවන ලද ප්‍රාග්ධන ප්‍රවාහ කළමනාකරණ ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් ද මහ බැංකුව විසින් ලිහිල් කරන ලද අතර, මෝටර් රථ ආනයන ඇතුළු ආනයන සඳහා වූ සීමා සම්පූර්ණයෙන් ලිහිල් කිරීමට රජයට නිරීක්ෂණ සහ නිර්දේශ ලබා දුන්නේය. වාහන ආනයන සීමා ඉවත් කිරීම වෙළඳ හිඟය පුළුල් වීමට දායක වුවද, එය 2025 වසරේ දී රජයේ ආදායමේ සැලකිය යුතු වැඩිවීමකට ද හේතු විය.

සාර්ව විචක්ෂණ අධිකාරිය ලෙස, මහ බැංකුව පද්ධතිමය වශයෙන් වැදගත් දේශීය බැංකු නම් කිරීම සඳහා වූ රාමුව යාවත්කාලීන කිරීම සහ වාහන ණය සඳහා අධික ලෙස නිරාවරණය වීම වැළැක්වීමට වටිනාකම් මත ණය අනුපාත සංශෝධනය කිරීම මගින් මූල්‍ය අංශයේ කම්පනවලට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව දියුණු කළේය. තාක්ෂණික අවදානම් කළමනාකරණය ශක්තිමත් කිරීම සහ සයිබර් ආරක්ෂණ සුදානම අවධාරණය කරමින් බලපත්‍රලාභී බැංකු සඳහා මහ බැංකුව විචක්ෂණශීලී රෙගුලාසි කිහිපයක් නිකුත් කළේය. තවද, බැංකු (විශේෂ විධිවිධාන) පනත යටතේ ප්‍රතිසාධන

සැලසුම් සකස් කිරීමට බැංකුවලට නියම කරන ලදී. වැඩිදියුණු කරන ලද ද්‍රවශීලතා සහ ණය අවදානම් කළමනාකරණ නියෝග හරහා මහ බැංකුව විසින් මුදල් සමාගම් නියාමනය දැඩි කරන ලද අතර, තිරසර ව්‍යාපාරික පරිච්ඡේද ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා තැන්පතු සහ ණය උපකරණ අනුපාතික සඳහා සීමා පනවන ලදී. ඒ සමගම, මුදල් සමාගම් සඳහා වූ ඒකාබද්ධකරණ සැලැස්මේ II වන අදියර යටතේ අධීක්ෂණය කිරීම් ආරම්භ කරන ලදී. මහ බැංකුව විසින් ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය සමාගම්, ශක්තිමත් කරන ලද ණය අවදානම් කළමනාකරණ රාමුවක් යටතට ගෙන එන ලද අතර, අනවසර තැන්පතු ලබා ගන්නා ආයතනවලට එරෙහිව නීතිය බලාත්මක කිරීමේ පියවර ගන්නා ලදී. මේ අතර, 2025 වසර අවසානය වන විට මහ බැංකුව විසින් සිදු කරන ලද රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යයන්, රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යාලයට බාධාවකින් තොරව පවරා දීමට පහසුකම් සැලසූ අතර, එමගින් රාජ්‍ය මූල්‍ය හා මුදල් ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධයෙන් එක් එක් ආයතනයට පැවරී ඇති වගකීම් පිළිබඳ පැහැදිලි භාවය වැඩිදියුණු විය.

මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය වැඩිදියුණු කිරීම අරමුණු කරගත් විෂයමාලා සංවර්ධනය සඳහා මහ බැංකුව, අධ්‍යාපන හා ජාත්‍යන්තර ආයතන සමඟ ද හවුල් විය. ගෙවීම් ක්ෂේත්‍රය තුළ, ගාස්තු අඩු කිරීම්, ගෙවීම් සීමා වැඩි කිරීම සහ LANKAQR හි ගෝලීය අනුකූලතාව වැඩිදියුණු කිරීම හරහා මහ බැංකුව ඩිජිටල් ගනුදෙනු ප්‍රවර්ධනය කළේය. මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීම, ක්‍රස්තොලයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීම සහ සමූලඝාතක අවි සංගුණනය සඳහා මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීමට වූ මූලපිරීම්වල ප්‍රගතිය අඛණ්ඩව සිදු වූ අතර, නෛතික ප්‍රතිසංස්කරණ සහ ඉදිරියේ දී සිදු කෙරෙන අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම් සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ පෙර සුදානම ඒ සඳහා සහාය විය. ප්‍රතිපත්තිමය උග්‍රතා තක්සේරු කිරීම, මූල්‍ය පාරිභෝගික ආරක්ෂණ රාමුව ජාත්‍යන්තරව පිළිගත් ක්‍රමවේදයන්ට අනුකූල කිරීම සහ ආයතනික ශක්තිය වැඩිදියුණු කිරීම මගින් 2025 වසරේ දී මහ බැංකුව මූල්‍ය පාරිභෝගික ආරක්ෂාව ශක්තිමත් කළේය. සියලුම මූල්‍ය ආයතන සඳහා නිරාකරණ ප්‍රතිපාදන ව්‍යාප්ත කිරීම සහ නිරාකරණ කටයුතු සඳහා ඇති සුදානම ඉහළ නැංවීමට ස්වාධීන තක්සේරුකරුවන්ගේ මණ්ඩලයක් ස්ථාපිත කිරීම මගින් මහ බැංකුව තැන්පතු රක්ෂණ සහ නිරාකරණ රාමුව ශක්තිමත් කළේය. මීට අමතරව, 2025 වසරේ දී තිරසර මූල්‍ය පිළිබඳ පෙර දැක්ම 2.0 දියත් කිරීම මගින් මූල්‍ය අංශයේ ක්‍රියාකාරකම්වලට දේශගුණික සහ සමාජීය කරුණු පිළිබඳව සලකා බැලීම් ඒකාබද්ධ කිරීමට මහ බැංකුවේ ඇති කැපවීම පෙන්නුම් කළේය.

සමස්තයක් ලෙස, මහ බැංකුව විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග, දේශීය මිල ස්ථායීතාව සහ මූල්‍ය පද්ධති ස්ථායීතාව පවත්වා ගැනීමේ එහි අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා දායක විය. 2025 වසර තුළ දී උද්ධමනය ඉලක්කගත මට්ටම කරා මෙහෙයවීම සඳහා ප්‍රතිපත්ති සකස් කරන ලදී. අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන ගිය ලිහිල් මුදල් තත්ත්වය මගින් ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් යථා තත්ත්වයට පත්වීම සඳහා සහාය වූ අතර, එමගින් පෞද්ගලික අංශයේ ණය සැලකිය යුතු ලෙස වර්ධනය විය. විවිධ අංශවල පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ නිරන්තරයෙන් පවත්වන සබඳතාවල දී, මහ බැංකුව විසින් විනිවිදභාවය සහ වගවීම ශක්තිමත් කිරීමට දරන උත්සාහයන් මගින් මුදල් ප්‍රතිපත්තිය සහ එහි මෙහෙයුම් පිළිබඳ අවබෝධය වැඩිදියුණු කිරීම ඵලදායී වී ඇති බව පෙන්නුම් කෙරේ. මූල්‍ය පද්ධතියේ ස්ථායීතාව සුරක්ෂිත කිරීමේ මහ බැංකුවේ භූමිකාව පිළිබිඹු කරමින්, සැලකිය යුතු අභියෝග මධ්‍යයේ වුවද මූල්‍ය අංශය ශක්තිමත්ව පැවතුණි.

3.1 මුදල් ප්‍රතිපත්ති රාමුව

2023 අංක 16 දරන ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනතට අනුව, දේශීය මිල ස්ථායීතාවය අත්කර ගැනීම සහ පවත්වාගෙන යාම මහ බැංකුවේ මූලික අරමුණ වන අතර, නාමාශීලී උද්ධමන ඉලක්කකරණ රාමුවට අනුකූලව මුදල් ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක වේ. මෙම මූලික අරමුණ සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා, මහ බැංකු පනතට අනුව, නාමාශීලී උද්ධමන ඉලක්කකරණ රාමුවට අනුකූලව මුදල් ප්‍රතිපත්තිය සැකසීමේ සහ නාමාශීලී විනිමය අනුපාතික ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වගකීම මහ බැංකුවට පැවරී ඇත. මුදල් අමාත්‍යවරයා සහ මහ බැංකුව අතර අත්සන් කරන ලද මුදල් ප්‍රතිපත්ති රාමුව පිළිබඳ ගිවිසුම යටතේ තීරණය කර ඇති ඉලක්කගත මට්ටමේ උද්ධමනය පවත්වාගෙන යාමට නාමාශීලී උද්ධමන ඉලක්කකරණ රාමුව අරමුණු කරයි. 2023 වසරේ ඔක්තෝබර් මස 5 වැනි දින රජයේ ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද

වත්මන් මුදල් ප්‍රතිපත්ති රාමුව පිළිබඳ ගිවිසුමට අනුව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව කාර්තුමය මතුපිට උද්ධමනය 5%ක අගයක පවත්වා ගත යුතුය. තවද, මුදල් ප්‍රතිපත්ති රාමුව පිළිබඳ ගිවිසුම යටතේ, වාර්තා වන උද්ධමනය, උද්ධමන ඉලක්කයෙන් අපගමනය වීමට ඇති හැකියාව මැනීමට සහ මහ බැංකුවේ වගවීමේ අවශ්‍යතාව සඳහා ප්‍රතිශතාංක ± 2 ක ආන්තිකයක් සඳහා ඉඩ ලබාදී ඇත.

උද්ධමන ඉලක්කය ළඟා කර ගැනීම සඳහා කෙටි කාලීන වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික අපේක්ෂිත මාවත ඔස්සේ මෙහෙයවීමට මහ බැංකුව සිය ප්‍රතිපත්ති උපකරණ භාවිත කරයි. 2024 වසරේ නොවැම්බර් මාසයේ දී මහ බැංකුව ද්විත්ව ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික ක්‍රමවේදයේ සිට තනි ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික ක්‍රමවේදය වෙත යොමු වීමෙන් පසුව, එක්දින ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය මහ බැංකුවේ මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය සන්නිවේදනය කරන ප්‍රධාන මුදල්

ප්‍රතිපත්ති උපකරණය ලෙස ක්‍රියාත්මක වේ. කෙටි කාලීන මුදල් වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතිකයක් වන බර්න සාමාන්‍ය ඒකීය මුදල් අනුපාතිකය, නමුත් උද්ධමන ඉලක්කකරණ රාමුව යටතේ මෙහෙයුම් ඉලක්කය ලෙස ක්‍රියා කරයි. කෙටි කාලීන පොලී අනුපාතික මෙහෙයවීම සඳහා මහ බැංකුවේ මුදල් ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලය විසින් එක්දින ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය වරින් වර සමාලෝචනය කරනු ලබන අතර අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී එය වෙනස් කරනු ලබයි. එක්දින ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය ප්‍රකාශයට පත් කළ පසු, පවතින සහ අපේක්ෂිත දේශීය ද්‍රවශීලතා තත්ත්ව සැලකිල්ලට ගනිමින්, බර්න සාමාන්‍ය ඒකීය මුදල් අනුපාතිකය ප්‍රකාශිත එක්දින ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික මට්ටමේ හෝ ඒ ආසන්නයේ පවත්වා ගැනීමේ අරමුණින් මහ බැංකුව මුදල් මෙහෙයුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ සුදුසු පරිදි වෙනස් කිරීම සිදු කරයි. මෙම ක්‍රියාවලිය හරහා මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරයට අනුකූල වන එක්දින වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික, මූල්‍ය වෙළඳපොළ හරහා සමස්ත ආර්ථිකය වෙත සම්ප්‍රේෂණය වන අතර, අවසානයේ දී උද්ධමනය කෙරෙහි බලපෑම් ඇති කරනු ලබයි.

විනිවිදහාවය සහ මහජන වගවීම වැඩිදියුණු කිරීම අවශ්‍ය කරන අතරම, මහ බැංකුවේ අරමුණු එදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මහ බැංකු පනත මගින් ඉහළ ස්ථායීත්වයක් ලබා දෙයි. මිල ස්ථායීතාව සම්බන්ධයෙන් සැලකූ විට, මහ බැංකුව විසින් අනුක්‍රමික කාර්තු දෙකක දී මුදල් ප්‍රතිපත්ති රාමුව පිළිබඳ ගිවිසුම මගින් දක්වා ඇති ප්‍රතිශතයක ± 2 ක ආන්තිකයෙන් උද්ධමන ඉලක්කය සපුරා ගැනීමට අපොහොසත් වුවහොත් (එනම් කාර්තුමය මතුපිට උද්ධමනය අනුක්‍රමික කාර්තු දෙකක දී 3.0%-7.0% පරාසයෙන් පිටත මට්ටමක් වාර්තා කළහොත්) මහ බැංකු පනතට අනුව, මහ බැංකුවේ මුදල් ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලය විසින් මුදල් අමාත්‍යවරයා හරහා වාර්තාවක් පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර, එය මහජනතාවට ද ලබා ගත හැකි විය යුතුය. එම වාර්තාව මගින් උද්ධමන ඉලක්කය සපුරා ගැනීමට අපොහොසත් වීමට හේතු, මහ බැංකුව විසින් ගනු ලබන ප්‍රතිකර්මීය ක්‍රියාමාර්ග සහ උද්ධමන ඉලක්කය සපුරා ගනු ලබන කාල සීමාව පිළිබඳ ඇස්තමේන්තුවක් දක්වා තිබිය යුතුය. 2024 වසරේ අවසාන කාර්තු තුනෙහි සහ 2025 වසර තුළ දී කාර්තුමය මතුපිට උද්ධමනය ඉලක්කගත මට්ටමට වඩා පහළින් පැවතීම හේතුවෙන් මෙවැනි වාර්තා පහක්, පිළිවෙළින්, 2024 වසරේ දෙසැම්බර්, 2025 වසරේ මාර්තු, ජූනි, අගෝස්තු සහ දෙසැම්බර් මාසවල දී මුදල් අමාත්‍යවරයා හරහා පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කෙරුණු අතර, හයවන වාර්තාව ද 2026 වසරේ මාර්තු මාසයේ දී මුදල් අමාත්‍යවරයා වෙත

ඉදිරිපත් කරන ලදී. මහ බැංකුවේ නිල වෙබ් අඩවිය හරහා මහජනතාවට මෙම වාර්තා වෙත ප්‍රවේශ විය හැකිය.¹ තවද, උද්ධමනයේ හැසිරීම්, උද්ධමනයට බලපාන සාධක, මැදි කාලීන උද්ධමන පුරෝකථන සහ එම පුරෝකථන වෙනස් වීම කෙරෙහි බලපෑ හැකි ප්‍රධාන අවදානම් මෙන්ම මුදල් ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ එහි අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම පිළිබඳව පැහැදිලි කරමින් මහ බැංකුව විසින් ද්විවාර්ෂික ප්‍රකාශනයක් වන මුදල් ප්‍රතිපත්ති වාර්තාව සෑම වසරකම පෙබරවාරි සහ අගෝස්තු මාසවල දී ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලබයි. මහ බැංකුව විසින් සිය පුළුල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති සන්නිවේදන රාමුවේ කොටසක් ලෙස, විවිධ වෙළඳපොළ කටයුතු, ද්‍රවශීලතා කළමනාකරණය, කෙටි කාලීන පොලී අනුපාතිකවල ප්‍රවණතා සහ ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අවශ්‍යතාව ඇතුළු මුදල් ප්‍රතිපත්ති මෙහෙයුම් පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක තොරතුරු ඇතුළත් ද්විවාර්ෂික වෙළඳපොළ මෙහෙයුම් වාර්තාව 2025 වසරේ දී අඛණ්ඩව ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. මහ බැංකුවේ කාර්යයන් පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීම සඳහා අධිපතිතුමා, පාලක මණ්ඩලයේ හා මුදල් ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින් සහ නියෝජ්‍ය අධිපතිවරුන් පාර්ලිමේන්තුවට හෝ එහි කමිටුවලට කැඳවනු ලැබිය හැකිය. ඒ අනුව, එවැනි කමිටුවල ඉල්ලීම පරිදි පාර්ලිමේන්තු කමිටුවලට මහ බැංකු නිලධාරීන් සහභාගී වීමට අමතරව, 2025 වසරේ ජනවාරි, ජූනි සහ නොවැම්බර් මාසවල දී සහ 2026 වසරේ පෙබරවාරි සහ මාර්තු මාසවල දී පාලක මණ්ඩලයේ හා මුදල් ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින් සහ මහ බැංකුවේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරීත්වය විසින් පාර්ලිමේන්තුව සහ/හෝ එහි කමිටු දැනුවත් කරන ලදී. රාජ්‍ය මූල්‍ය, මුදල් සහ මූල්‍ය ස්ථායීතා ප්‍රතිපත්ති අතර සම්බන්ධීකරණය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා මහ බැංකු පනත යටතේ පිහිටුවා ඇති කාර්තුමය වශයෙන් රැස්වන සම්බන්ධීකරණ සභාව හරහා පහසුකම් සලසන අතර, එහිදී සාර්ව ආර්ථික ප්‍රවණතා, ඉදිරි දැක්ම, අවදානම් සහ මහ බැංකුව හා මුදල් අමාත්‍යාංශය සම්බන්ධ කටයුතු පිළිබඳව අදහස් හුවමාරු කර ගනියි. සම්බන්ධීකරණ සභා රැස්වීම්වලට සමගාමීව, එම රැස්වීම්වල කටයුතු සඳහා පහසුකම් සැලසීම පිණිස රාජ්‍ය මූල්‍ය සහ මුදල් අධිකාරීන් අතර තාක්ෂණික මට්ටමේ රැස්වීම් ද පවත්වනු ලැබේ. මෙම සම්බන්ධීකරණ කටයුතු මගින් මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති, මෙහෙයුම් සහ පැවරුණු කාර්යභාරය පිළිබඳ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සමස්ත අවබෝධය ඉහළ නංවා ඇති අතරම, විවිධ පාර්ශ්වකරුවන්ගෙන් අදහස් හා ප්‍රතිචාර ලබා ගැනීම සඳහා මහ බැංකුවට අවස්ථාව සලසා දෙමින් ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය සහ වගවීම ශක්තිමත් කර ඇත.

¹ මුදල් ප්‍රතිපත්ති රාමුව පිළිබඳ ගිවිසුමෙහි දක්වා ඇති උද්ධමන ඉලක්කයෙන් මතුපිට උද්ධමනය අවමන්‍ය වීම පිළිබඳ වාර්තා වෙත මෙතැනින් ප්‍රවේශ විය හැකිය: <https://www.cbsl.gov.lk/en/monetary-policy/monetary-policy-communication/accountability-to-parliament>

ශ්‍රී ලංකාවේ මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති අතර සම්බන්ධීකරණය

සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාව පවත්වාගෙන යෑමේ දී සහ තිරසර ආර්ථික වර්ධනයට සහාය දැක්වීමේ දී මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති අතර එලදායි සම්බන්ධීකරණය වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. මිල ස්ථායීතාව පවත්වාගෙන යෑම සඳහා මහ බැංකුව විසින් ගනු ලබන ක්‍රියාමාර්ග මුදල් ප්‍රතිපත්තියට ඇතුළත් වන අතර, බදුකරණය, රජයේ වියදම් සහ ණය කළමනාකරණය පිළිබඳ රජය විසින් ගනු ලබන තීරණ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියට අයත් වේ. මුදල් ප්‍රතිපත්තිය සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය සතුව එකිනෙකට අනුපූරක හෝ එකිනෙකට පටහැනි වූ අරමුණු පැවතිය හැකි අතර, එම අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා බලපාන කාල පරාසය එකිනෙකට වෙනස් විය හැකිය. නිදසුනක් ලෙස, 2022 වසරේ ඇති වූ ආර්ථික අර්බුදය සමයේ දී නිරීක්ෂණය වූ පරිදි, මුදල් ප්‍රතිපත්තිය සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය යන ද්විත්වයෙහිම අරමුණ වූයේ සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාව නැවත ළඟාකර ගැනීමයි. කෙසේ වුවද, ඇතැම් අවස්ථාවල දී මෙම ප්‍රතිපත්තිවල අරමුණු එකිනෙකට වෙනස් වීමට ද ඉඩ ඇත. උද්ධමනය ඉහළ යෑමේ අවදානමක් පවතින විට දී පොලී අනුපාතික ඉහළ නැංවීම මගින් මිල ස්ථායීතාව පවත්වා ගැනීම සඳහා මුදල් ප්‍රතිපත්තිය ප්‍රමුඛත්වය ලබා දිය යුතු අතර, මෙය නුදුරු අනාගතයේ දී ආර්ථික වර්ධනය සහ රැකියා අවස්ථා නිර්මාණය කෙරෙහි ප්‍රමුඛත්වය ලබා දෙන රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති අරමුණුවලින් වෙනස් විය හැකිය. එසේම, ලිහිල් රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති මගින් සිදුවන සමස්ත ඉල්ලුම ඉහළ යෑම හේතුවෙන්, ආර්ථිකයේ පවතින මිල පීඩන පාලනය කිරීම සඳහා මුදල් ප්‍රතිපත්තිය දැඩි කිරීමට සිදුවන අවස්ථා ද පැවතිය හැකිය. මෙවැනි පරස්පරතා පැවතිය ද, එක් එක් පාර්ශ්වයේ අරමුණු, ස්වාධීනත්වය, සහ වගවීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින්, එලදායි මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති අතර සම්බන්ධීකරණයක් පවත්වාගෙන යෑම රටක දිගු කාලීන සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාව සහ ආර්ථික වර්ධනය කරා යන ගමනට මනා පිටුවහලක් වේ.

ශ්‍රී ලංකාව තුළ, මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති අතර සම්බන්ධීකරණය කාලයත් සමඟ සැලකිය යුතු ලෙස විකාශනය වී ඇත. 1949 අංක 58 දරන මුදල් නීති පනත යටතේ, මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති අතර සම්බන්ධීකරණය සම්පූර්ණ ඒකාබද්ධ වී තිබුණ ද එම කාල පරිච්ඡේදයෙන් වැඩි කාලයක් තුළ දී රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියෙන් මුදල් ප්‍රතිපත්තියට වූ බලපෑම ඉහළ යෑම නිසා මුදල් ප්‍රතිපත්තියේ ස්වාධීනත්වය සීමිත වූ අතර රජයේ අයවැය හිඟය මූල්‍යනය සඳහා සහාය දැක්වීමට මහ බැංකුවට බොහෝ විට සිදු විය. මෙම රාමුව 2023 අංක 16 දරන ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනත යටතේ, වඩාත් ශක්තිමත් සහ පැහැදිලිව නිර්වචනය කරන ලද ආයතනික විධිවිධානයක් බවට පරිවර්තනය විය. මෙම නව නෛතික රාමුව මහ බැංකුවේ ස්වාධීනත්වය ශක්තිමත් කිරීම, වගවීම සහ විනිවිදභාවය පුළුල් කිරීම, ප්‍රතිපත්තිමය අවශ්‍යතා පැහැදිලිව අර්ථ දැක්වීම

සහ එලදායි මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති අතර සම්බන්ධීකරණය සඳහා පහසුකම් සැලසීම ශක්තිමත් කරමින් සාර්ව ආර්ථික සහ මූල්‍ය ස්ථායීතාව සුරක්ෂිත කරයි.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනත බලාත්මක කිරීමට පෙර මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති අතර සම්බන්ධීකරණය

මුදල් නීති පනත බලාත්මක වීමත් සමඟ, මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති අතර සම්බන්ධීකරණය රටේ ආයතනික රාමුවට ඇතුළත් කෙරිණි. මුදල් නීති පනත මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ මුදල්, මූල්‍ය සහ ගෙවීම් පද්ධතියේ පරිපාලනය, අධීක්ෂණය සහ නියාමනය කිරීම සඳහා වගකිව යුතු අධිකාරිය ලෙස මහ බැංකුව ස්ථාපිත කරන ලදී. එමගින් රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය හා අනුකූල වන පරිදි මුදල් ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වූ ව්‍යුහාත්මක රාමුවක් ද සපයන ලදී. මුදල් අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලයේ සාමාජිකයෙකු ලෙස ඇතුළත් කෙරුණු අතර, මහ බැංකුව රජයේ රාජ්‍ය මූල්‍ය නියෝජිතවරයා, බැංකුකරුවා සහ මූල්‍ය උපදේශකවරයා ලෙස නම් කරන ලදී. එසේම, තාවකාලික අන්තිකාරම් සහ අනෙකුත් ණය ක්‍රම මගින් රජය වෙත මූල්‍යන පහසුකම් සැපයීමට මුදල් නීති පනත මගින් මහ බැංකුවට අවසර ලබා දී තිබුණි. සාර්ව ආර්ථික අභියෝගවලට මුහුණ දෙමින් ආර්ථික වර්ධනය, මිල ස්ථායීතාව සහ රැකියා නියුක්තිය ප්‍රවර්ධනය කිරීම උදෙසා, 1950 වසරේ සිටම, රාජ්‍ය මූල්‍ය අධිකාරීන් සහ මහ බැංකුව මනා සම්බන්ධීකරණයකින් යුතුව කටයුතු කරන ලදී. කෙසේ වුවද, ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය තුළ රජයේ අයවැය හිඟය දිගු කලක් තිස්සේ විශාල වශයෙන් පැවතීම හේතුවෙන් රජය විසින් මූල්‍යනය සඳහා මහ බැංකුව මත වැඩි වශයෙන් රඳා පැවතීම උද්ධමන පීඩන සහ බාහිර අසමතුලිතතා ඇති වීමට හේතු වූ අතර, විශේෂයෙන්ම, රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රසාරණය ආර්ථිකයේ දරාගැනීමේ ධාරිතාව ඉක්මවා ගිය අවස්ථාවල දී මෙම තත්ත්වය වැඩි වශයෙන් දක්නට ලැබුණි. මෙම තත්ත්වය මගින් "Unpleasant Monetarist Arithmetic" සංකල්පය (Sargent Wallace, 1981)¹ නිරූපණය කෙරේ. ඒ අනුව, රාජ්‍ය මූල්‍ය අධිකාරීන් අඛණ්ඩව තිරසර නොවන අයවැය හිඟයක් පවත්වාගෙන යන්නේ නම්, උද්ධමනය පාලනය කිරීම සඳහා ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන දැඩි මුදල් ප්‍රතිපත්ති ද අසාර්ථක විය හැකි අතර, එමගින් මුදල් ප්‍රසාරණය හරහා අයවැය හිඟය මූල්‍යනයට මහ බැංකුවට සිදුවන අතර ඉන් අනාගත මිල ස්ථායීතාව කෙරෙහි බලපෑම් ඇති විය හැකිය. මුදල් නීති පනත මගින් ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධීකරණය සඳහා නිල රාමුවක් සැපයූව ද, එම පනත යටතේ, අයවැය හිඟය මූල්‍යනය සඳහා මහ බැංකුව මත රඳා පවතිමින් මුදල් ප්‍රතිපත්තිය කෙරෙහි බලපෑම් කිරීමේ අවස්ථාව ද රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියට හිමි විය. මුදල් ප්‍රතිපත්තිය, රාජ්‍ය මූල්‍ය

1 Sargent, T. J., & Wallace, N. (1981). Some unpleasant monetarist arithmetic. In Monetarism in the United Kingdom (pp. 15-41). London: Palgrave Macmillan UK.

සිඩනවලින් ප්‍රමාණවත් ලෙස වෙන් වී නොතිබීම හේතුවෙන් 2022 වසරේ දී අත්විඳීමට සිදු වූ පෙර නොවූ ආකාරයේ සමාජ-ආර්ථික අර්බුදයට මෙම ව්‍යුහාත්මක දුර්වලතාව ද යම් දුරකට හේතු විය හැකි අතර, එමගින් මහ බැංකුවට ස්වාධීන හා ඵලදායී ලෙස කටයුතු කිරීමට තිබූ හැකියාව සීමා විය.

මහ බැංකුවේ ස්වාධීනත්වය ශක්තිමත් කිරීම උදෙසා ගනු ලැබූ මෘත කාලීන ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ

පෙර පැවති නෛතික සහ මුදල් ප්‍රතිපත්ති රාමුවේ පැවති දුර්වලතා හඳුනා ගනිමින් සහ මහ බැංකුකරණය පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර ප්‍රශස්ත භාවිතයන් අනුගමනය කරමින් 2023 වසරේ සැප්තැම්බර් මාසයේ දී මුදල් නීති පනත අවලංගු කර මහ බැංකු පනත හඳුන්වා දෙන ලදී. මෙම පනත මගින්, මහ බැංකුවේ මෙහෙයුම් ස්වාධීනත්වය ශක්තිමත් කරමින් සහ මුදල් ප්‍රතිපත්තියේ ඵලදායීතාව ඉහළ නංවමින් රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය නිසා මුදල් ප්‍රතිපත්තියට බලපෑම් සිදු විය හැකි අවස්ථාවන් සැලකිය යුතු ලෙස සීමා කරන ලදී. මහ බැංකු පනත යටතේ සිදු කරන ලද කැපී පෙනෙන ප්‍රතිසංස්කරණයක් වනුයේ මහ බැංකුවේ පාලක මණ්ඩලයෙන් සහ මුදල් ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලයෙන් මුදල් අමාත්‍යාංශ ලේකම්වරයා ව ඉවත් කිරීම වන අතර, මෙමගින් මුදල් ප්‍රතිපත්තිය තුළ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියෙහි සෘජු නියෝජනය ව්‍යුහාත්මකව ඉවත් කර මුදල් ප්‍රතිපත්තියේ ස්වාධීනත්වය තවදුරටත් ශක්තිමත් කර තිබේ. එම පනත යටතේ, මහ බැංකුව විසින් සෘජුව ම රජයේ අයවැය හිඟය මූල්‍යනය කිරීම වළක්වා ඇති අතර, රජයේ කෙටි කාලීන මුදල් ප්‍රවාහ අවශ්‍යතා කළමනාකරණය කර ගැනීම සඳහා සීමිත තාවකාලික අන්තිකාරම් ලබා දීමට ඉඩ සලසා ඇත. කෙසේ වුවද, 2023 වසරේ දී මහ බැංකු පනත බලාත්මක කිරීමෙන් පසුව රජය මෙම ප්‍රතිපාදන භාවිත කර නොමැති අතර රාජ්‍ය මූල්‍ය විනය සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්යසාධනය ඉහළ යෑම ඊට හේතු වී ඇත. මෙම කරුණුවලට අමතරව, ගෝලීය වශයෙන් ඇති වන හදිසි සෞඛ්‍ය තත්ත්වයක් වැනි සුවිශේෂී අවස්ථාවල දී පාර්ලිමේන්තු අනුමැතියට යටත්ව අයවැය හිඟය මූල්‍යනය සඳහා ඉඩ සැලසෙන ප්‍රතිපාදන ද මෙයට ඇතුළත් වේ. මේ අතර, 2024 අංක 33 දරන රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ පනතේ විධිවිධානවලට අනුකූල ව, රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ වගකීම් මහ බැංකුව වෙතින් රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යාලය වෙත පැවරීම මගින් මුදල් ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී මහ බැංකුව සතු ආයතනික ස්වාධීනත්වය තවදුරටත් වැඩිදියුණු කරයි. මුදල් ප්‍රතිපත්ති සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති අතර ඵලදායී සම්බන්ධීකරණය ශක්තිමත් කරමින් මහ බැංකු පනතට අමතර ව, 2024 අංක 44 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනත බලාත්මක කිරීම මගින් රාජ්‍ය මූල්‍ය විනය සැලකිය යුතු ලෙස වැඩිදියුණු විය. අයවැයකරණය සඳහා පැහැදිලි නෛතික රාමුවක් සැපයීම, රාජ්‍ය මූල්‍ය මෙහෙයුම්වල වගවීම ශක්තිමත් කිරීම සහ විනිවිදභාවය ඉහළ නැංවීම මගින් රාජ්‍ය මූල්‍ය පාලන ප්‍රතිසංස්කරණවල ප්‍රධාන පදනම ලෙස 2024 වසරේ අගෝස්තු මාසයේ දී බලාත්මක කළ රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනත ක්‍රියාත්මක වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ මුදල් ප්‍රතිපත්තිය සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය අතර සම්බන්ධීකරණයේ වත්මන් තත්ත්වය

මෑත කාලීන නෛතික සංශෝධන යටතේ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති සහ මුදල් ප්‍රතිපත්ති රාමු පැහැදිලිව වෙන් කිරීමත් සමඟ රාජ්‍ය මූල්‍ය, මුදල් සහ මූල්‍ය පද්ධති ස්ථායීතා ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධීකරණ සභාව ස්ථාපිත කිරීම මගින් මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධීකරණය ආයතනගතකරණය සඳහා මහ බැංකු පනත යටතේ විශේෂ විධිවිධාන සකසන ලදී. මුදල්, ක්‍රමසම්පාදන සහ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය හා මහ බැංකුව අතර සාර්ව ආර්ථික ප්‍රවණතා, ඉදිරි දැක්ම සහ අවදානම් පිළිබඳව සාකච්ඡා පැවැත්වීමේ සහ තොරතුරු හුවමාරු කර ගැනීමේ විධිමත් යාන්ත්‍රණය ලෙස සම්බන්ධීකරණ සභාව කටයුතු කරයි. මහ බැංකු අධිපතිවරයා සහ මුදල් අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා සාමාජිකයින් ලෙස කටයුතු කරන මෙම සම්බන්ධීකරණ සභාවට, මහ බැංකුවේ සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය අධිකාරීන්හි ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන් සහභාගී වෙති. කාර්තුමය වශයෙන් රැස් වන මෙම සම්බන්ධීකරණ සභාව, අදාළ මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය තොරතුරු හුවමාරු කර ගැනීමට අවස්ථාව සලසන අතර ම, වඩාත් දැනුවත් සහ ඒකාබද්ධ ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ ගැනීමට සහාය දක්වයි. සම්බන්ධීකරණ සභා රැස්වීම්වලට සමගාමීව, මෑත කාලයක සිට සම්බන්ධීකරණ සභාවේ කටයුතු පහසු කිරීම සඳහාත් මහ බැංකුව සහ මුදල්, ක්‍රමසම්පාදන සහ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය අතර විශ්ලේෂණාත්මක මැදිහත්වීම් සහ මෙහෙයුම් සම්බන්ධීකරණය තවදුරටත් ශක්තිමත් කිරීම සඳහාත් මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය අධිකාරීන්හි අදාළ නිලධාරීන් අතර තාක්ෂණික මට්ටමේ රැස්වීම් ද පවත්වනු ලැබේ.

සම්බන්ධීකරණ සභාවට අමතරව, මහ බැංකු පනත මගින් මූල්‍ය පද්ධති අධීක්ෂණ කමිටුව හරහා මූල්‍ය පද්ධතියේ ස්ථායීතාව සුරක්ෂිත කිරීම සඳහා ඵලදායී අන්තර්-ආයතනික සම්බන්ධීකරණයක් සපයයි. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අධිපතිවරයාගේ සහාපතිත්වයෙන් යුතු මූල්‍ය පද්ධති අධීක්ෂණ කමිටුව සඳහා මහ බැංකුවේ ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන්, මහා භාණ්ඩාගාරයේ ලේකම්වරයා විසින් නම් කරනු ලබන මහා භාණ්ඩාගාරයේ නියෝජ්‍ය ලේකම්වරයෙකු සහ අනෙකුත් නියාමන ආයතන සහභාගී වෙති. මෙම අන්තර්-ආයතනික ව්‍යුහය මගින්, කාලෝචිත තොරතුරු හුවමාරු කර ගැනීම, ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳව දැනුම්වත්ව සිදු කෙරෙන සාකච්ඡා සහ සාර්ව විචක්ෂණ රාමුවක් තුළ පද්ධතිමය අවදානම් මනා සම්බන්ධීකරණයෙන් යුතුව ඇගයීම සඳහා පහසුකම් සලසන අතර, එමගින් සමස්ත මූල්‍ය පද්ධති ස්ථායීතාව ශක්තිමත් කිරීම සඳහා ඒකාබද්ධ සහ මනාව ගැලපෙන ප්‍රතිපත්ති තීරණ ගැනීමට සහාය දක්වයි. මීට අමතරව, මහ බැංකුව සහ මුදල් අමාත්‍යාංශය අතර ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධීකරණය ශක්තිමත් කිරීම, අර්බුදකාරී තත්ත්වයන්ට මුහුණ දීමේ සුදානම ඉහළ නැංවීම සහ මෑත කාලීන ආර්ථික අර්බුදය මගින් මූල්‍ය අංශයට එල්ල වී ඇති වක්‍ර බලපෑම් අවම කිරීම සඳහා 2023 අංක 17 දරන බැංකු (විශේෂ විධිවිධාන) පනත යටතේ මූල්‍ය ක්ෂේත්‍ර අර්බුද කළමනාකරණ කමිටුව ස්ථාපිත කරන ලදී.

මෙම කමිටුව මගින්, මූල්‍ය පද්ධතිය ආශ්‍රිතව මතු වන අවදානම් සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ දී අදාළ බලධාරීන් අතර එලදායී සම්බන්ධීකරණයක් ගොඩනගයි.

මේ අතර, රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ පනත යටතේ රාජ්‍ය ණය සම්බන්ධීකරණ කමිටුව ස්ථාපිත කරන ලදී. මහා භාණ්ඩාගාරයේ නියෝජ්‍ය ලේකම්වරයා සහායකත්වය දරන රාජ්‍ය ණය සම්බන්ධීකරණ කමිටුව, මහ බැංකුව විසින් පත් කරන ලද නියෝජිතයින් දෙදෙනෙකු ද ඇතුළුව සාමාජිකයින් නව දෙනෙකුගෙන් සමන්විත වේ. රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ උපායමාර්ග සමස්ත සාර්ව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූල වන බව සහතික කිරීම, ණය ගැනීමේ සැලසුම් ඇගයීම සහ දේශීය සහ ජාත්‍යන්තර වෙළඳපොළ තත්ත්වයන් විශ්ලේෂණය කිරීම රාජ්‍ය ණය සම්බන්ධීකරණ කමිටුව වෙත පැවරී ඇත. රාජ්‍ය ණය සම්බන්ධීකරණ කමිටුව තුළ මහ බැංකුවේ නියෝජනය මගින්, රජයේ ණය කළමනාකරණ තීරණ කෙරෙහි මහ බැංකුවේ සෘජු බලපෑමක් සිදු නොවන පරිදි රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණයට සහාය වෙමින් මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය අධිකාරීන් අතර මනා සම්බන්ධීකරණයක් පවත්වාගෙන යනු ලැබේ.

සාර්ව ආර්ථික වශයෙන් වැදගත් කරුණු සම්බන්ධයෙන් මහ බැංකු අධිපතිවරයා සහ මහා භාණ්ඩාගාරයේ ලේකම්වරයා අතර පවතින සමීප සහ අඛණ්ඩ සම්බන්ධතාව මගින් මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති අතර එලදායී සම්බන්ධීකරණය තවදුරටත් ශක්තිමත් කරයි. ප්‍රධාන ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිමය කරුණු සම්බන්ධව මහ බැංකුව සහ මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින් තීරණ ගැනීමේ දී, එම ගනු ලබන තීරණවල අනුකූලතාව සහ සම්බන්ධීකරණය සහතික කිරීම සඳහා ආයතන දෙකම අතර නිරන්තර සන්නිවේදනයක් සහ සමීප සම්බන්ධීකරණයක් පවත්වා ගනියි. මීට අමතරව, ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති සඳහා පරිපූර්ණ ප්‍රවේශයක් (holistic approach) අනුගමනය කරමින්, සම්බන්ධීකරණය අවශ්‍ය වන කටයුතුවල දී අනෙකුත් අමාත්‍යාංශ සහ රාජ්‍ය ආයතන සමඟ මහ බැංකුව එලදායී සම්බන්ධතාවක් පවත්වා ගනියි. විශේෂයෙන්ම, එක්සත් ජනපද තීරුබදු ප්‍රතිපත්ති වෙනස් කිරීම, දිට්ටා සුළු කුණාටුව හේතුවෙන් ඇති වූ අයහපත් කාලගුණික තත්ත්වයන් සහ මැදපෙරදිග කලාපයේ වර්ධනය වන යුදමය වාතාවරණය වැනි දේශීය සහ ගෝලීය අවිනිශ්චිතතා ඉහළ මට්ටමක

පවතින කාලසීමාවන්හි දී, රජය සහ මහ බැංකුව අතර පැවති මනා සම්බන්ධීකරණය, අවදානම් තක්සේරු කිරීමටත්, කාලෝචිත ප්‍රතිපත්තිමය ප්‍රතිචාර අනුගමනය කිරීමටත් උපකාරී වූ අතර, එමගින් එය සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාව සුරක්ෂිත කිරීමට සහ ආර්ථිකයේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ශක්තිමත් කිරීමට දායක විය.

තවද, මහ බැංකු පනතේ විධිවිධාන අනුව, බලධාරීන් අතර පවත්නා ඉහළ සම්බන්ධීකරණයකින් සහ පූර්ණ තක්සේරුවකින් පසුව, නමුත් උද්ධමන ඉලක්කකරණ රාමුව යටතේ රජය සහ මහ බැංකුව එක්ව උද්ධමන ඉලක්කය තීරණය කරනු ලබයි.

2022 වසරේ ඇති වූ ආර්ථික අර්බුදයෙන් පසු අපේක්ෂා කළ කාලයට පෙර ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය යථා තත්ත්වයට පත් වීම මගින්, සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාව යළි ඇති කිරීමේ දී මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති අතර එලදායී සම්බන්ධීකරණයක් පැවතීමේ වැදගත්කම අවධාරණය කරයි. ජා.මු. අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම් වැඩසටහනෙහි සහාය ඇතිව, නිවැරදි රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රියාමාර්ග, විවක්ෂණශීලී මුදල් ප්‍රතිපත්ති මෙන්ම ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් උද්ධමනය ස්ථායී තත්ත්වයට පත් කිරීමට, රාජ්‍ය මූල්‍ය ශක්තිමත් කිරීමට සහ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් යළි ස්ථාපිත කිරීමට රටට අවස්ථාව හිමි විය. දැඩි ආර්ථික පීඩා පැවති කාලපරිච්ඡේදයකින් පසුව නැවතත් ආර්ථික ස්ථායීතාව ළඟා කර ගැනීමේ දී, මෙම සම්බන්ධීකරණ ප්‍රවේශය ඉතා වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරන ලදී.

හිමමනය

2022 වසරේ ඇති වූ සමාජ-ආර්ථික අර්බුදයෙන් පසුව හඳුන්වා දෙන ලද මෑත කාලීන නෛතික ප්‍රතිසංස්කරණ මගින්, ඉහළ වගවීම සහ විනිවිදභාවය මත පදනම්ව මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති පැහැදිලිව වෙන්කර ඇති අතර ඒවා තවදුරටත් ශක්තිමත් කර ඇත. මේ අතරම, මෙම ප්‍රතිපත්ති මගින් සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාව සහ තිරසර ආර්ථික වර්ධනයට සහාය දක්වමින්, මුදල්-රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධීකරණය සඳහා වන ශක්තිමත් යාන්ත්‍රණය සුරක්ෂිත කරයි. ඉදිරි කාල වකවානුව තුළ දී, වඩාත් හිතකර ආර්ථික ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීම සඳහා මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය අධිකාරීන් අතර පවතින තිරසර සහ එලදායී සම්බන්ධීකරණය අත්‍යවශ්‍ය සාධකයක් ලෙස පවතිනු ඇත.

3.2 මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය සහ ක්‍රියාමාර්ග

මහ බැංකුව විසින් 2023 වසරේ මැද භාගයේ සිට ආරම්භ කරන ලද ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය, අඩු උද්ධමන පරිසරය සහ මනාව පාලනය වූ උද්ධමන අපේක්ෂා මධ්‍යයේ අඛණ්ඩව 2025 වසර තුළ ද පවත්වාගෙන ගියේය. 2024 වසරේ නොවැම්බර් මාසයේ ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික අඩු කිරීමෙන් පසු 2025 වසරේ මුල් භාගයේ දී ද මහ බැංකුව එම

ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය නොවෙනස්ව පවත්වා ගන්නා ලදී. ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරයට අනුකූලව වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික ක්‍රමයෙන් පහළ යෑමට මෙමගින් ඉඩ සැලසුණු අතර, එය දේශීය ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් ශක්තිමත් කිරීමට සහ පෞද්ගලික අංශය වෙත සපයන ණය වර්ධනය වීමට හේතු විය. අඩු මට්ටමක පැවති පොලී අනුපාතික මෙන්ම, දිගු කාලයක් ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය පවත්වාගෙන යෑම මධ්‍යයේ වුවද, බලශක්ති මිල

ගණන් අඩු වීමේ බලපෑම හේතුවෙන් උද්ධමනය එහි ඉලක්කයට වඩා අඩු මට්ටමක පැවතුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, උද්ධමනය කලින් අපේක්ෂා කළ ප්‍රමාණයට වඩා අඩු වේගයකින් සාමාන්‍ය තත්ත්වයට පත්වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන ලදී. මෙවන් පසුබිමක් යටතේ සහ ශ්‍රී ලංකාවට බලපෑමක් ඇති විය හැකි ගෝලීය අවිනිශ්චිතතා කීවු වීම මධ්‍යයේ, 2025 වසරේ මැයි මාසයේ දී මහ බැංකුව විසින් ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය තවදුරටත් පදනම් අංක 25කින් අඩු කළ අතර, එය ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය සම්බන්ධයෙන් එම වසරේ දී සිදු කළ එකම සංශෝධනය විය. වසරේ අග භාගයේ දී කෙටි කාලීන පොලී අනුපාතිකවල නාවකාලික වැඩිවීමක් දක්නට ලැබුණ ද, ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය අඩු කිරීමේ සහාය ලබමින් 2025 වසරේ දී සමස්ත වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික ව්‍යුහය පහළ ගියේය. අඛණ්ඩව මාස 11ක් මුළුල්ලේ පැවති අවධමන තත්ත්වයෙන් පසු 2025 වසරේ අගෝස්තු මාසයේ දී උද්ධමනය නැවතත් ධන අගයකට පත් වීමත්, පෞද්ගලික අංශයට ලබා දුන් ණය අඛණ්ඩව වැඩිවීමත් හේතුවෙන් මහ බැංකුව 2025 වසරේ අග භාගයේ දී සහ 2026 වසර මුල් භාගයේ දී ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය නොවෙනස්ව පවත්වා ගෙන ගියේය. ඒ අනුව, 2023 වසරේ ජුනි මාසයේ සිට ක්‍රියාත්මකවන මුදල් ප්‍රතිපත්ති ලිහිල් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය යටතේ 2026 වසරේ මාර්තු මාසය වන විට ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය සමස්තයක් ලෙස පදනම් අංක 800කින් පමණ අඩු කර ඇත.

දේශීය මුදල් වෙළඳපොළ ක්‍රියාකාරම් සහ ද්‍රවශීලතා තත්ත්ව වර්ධනය වීම මධ්‍යයේ, මහ බැංකුව විසින් 2025 වසර මුල් කාලයේ දී විවට වෙළඳපොළ කටයුතු හරහා ද්‍රවශීලතාව සැපයීම ක්‍රමයෙන් අවම කර පසුව නවතා දමන ලදී. පැවති අතිරික්ත ද්‍රවශීලතා තත්ත්ව සමඟ, මහ බැංකුව විසින් ද්‍රවශීලතා තත්ත්වයන් සහ එක්දින පොලී අනුපාතිකයෙහි වෙනස්වීම සමීපව නිරීක්ෂණය කරන ලදී. 2025 වසරේ පළමු භාගයේ දී, දේශීය මුදල් වෙළඳපොළ තුළ පැවති අතිරික්ත ද්‍රවශීලතාව පිළිබිඹු කරමින්, විශේෂයෙන්, විදේශීය සහ රාජ්‍ය බැංකු විසින් නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම යටතේ සිදු කරන තැන්පතු ප්‍රමාණය සාපේක්ෂව ඉහළ මට්ටමක පැවතුණි. මහ බැංකුවේ විදේශ විනිමය මෙහෙයුම් හේතුවෙන් දේශීය මුදල් වෙළඳපොළ ද්‍රවශීලතාව අඛණ්ඩව ඉහළ යෑමත් සමඟ 2026 වසර මුල් කාලයේ දී බර්ත සාමාන්‍ය ඒකෂණ මුදල් අනුපාතිකය, එක්දින ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය කරා ක්‍රමයෙන් ළඟා වූ අතර, ද්‍රවශීලතා අතිරික්තය තවදුරටත් ඉහළ යෑමත් සමඟ 2026 වසරේ පෙබරවාරි මස මැද සිට මහ බැංකුව විසින් එක්දින සහ කෙටි කාලීන පදනමින් ප්‍රතිමිලදී ගැනුම් වෙන්දේසි ආරම්භ කරන ලදී.

නමාශීලී උද්ධමන ඉලක්කකරණ රාමුවට අනුකූලව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව 2025 වසර පුරා අඛණ්ඩව නමාශීලී විනිමය අනුපාතික ක්‍රමය පවත්වා ගෙන යෑමට කටයුතු කළේය. නමාශීලී විනිමය අනුපාතිකය, විදේශීය සහ දේශීය ආර්ථික කම්පනවලට ප්‍රතිචාර දක්වමින් විනිමය අනුපාතිකය විචලනය වීමට අවස්ථාව සලසමින් ස්වයංක්‍රීයව ක්‍රියාත්මකවන ස්ථායීකරණ විචලනයක් ලෙස ක්‍රියා කරනු ලබයි. එවැනි හැඩගැසීම්, ගෙවුම් තුලනයේ අසමතුලිතතා නිවැරදි කිරීම ඔස්සේ විදේශීය අංශයේ ස්ථාවරත්වය ස්ථාපිත කිරීමට සහාය දක්වයි. තවද, විනිමය අනුපාතිකය පෙර තීරණය කළ මට්ටමක පවත්වා ගැනීම සඳහා විදේශ විනිමය සංචිත භාවිත කිරීමට ඇති අවශ්‍යතාව මෙවැනි තත්ත්වයක අවම වන බැවින් විනිමය අනුපාතිකයේ නමාශීලීභාවය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්වාධීනත්වය ශක්තිමත් කරනු ලබයි. බාහිර ස්ථාවරත්වය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා විදේශීය විනිමය සංචිත ගොඩනැංවීමට සහාය වෙන අතර විනිමය අනුපාතිකයේ අධික උච්චාවචනයන් අවම කිරීම, 2025 වසර තුළ දී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ වෙත කළ මැදිහත්වීම්වල මූලික අරමුණු විය.

පුළුල් පරාසයක විහිදුණු පාර්ශ්වකරුවන්ගේ අපේක්ෂා ඵලදායී ලෙස කළමනාකරණය සඳහා 2025 වසර මුළුල්ලේ මහ බැංකුව සිය මුදල් ප්‍රතිපත්ති සන්නිවේදනය අඛණ්ඩව ශක්තිමත් කිරීමට කටයුතු කළේය. සාම්ප්‍රදායික සන්නිවේදන මෙවලම් භාවිතය පවත්වාගෙන යන අතරතුරම, වඩාත් පුළුල් පිරිසක් වෙත සමීප වීමට සහ ප්‍රවේශවීමේ හැකියාව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා මහ බැංකුව නවීන සහ ඩිජිටල් මාධ්‍ය භාවිතය ඔස්සේ සිය සන්නිවේදන කටයුතු තවදුරටත් පුළුල් කරන ලදී. මහ බැංකුව, සිය මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණ සහ ප්‍රතිපත්තිමය ස්ථාවරය සමස්ත ආර්ථිකය වෙත සන්නිවේදනය කිරීම සඳහා මුදල් ප්‍රතිපත්ති මාධ්‍ය නිවේදන සහ අධිපතිවරයාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පැවැත්වෙන මාධ්‍ය සාකච්ඡා ඇතුළු සිය ප්‍රධාන මුදල් ප්‍රතිපත්ති සන්නිවේදන මෙවලම් අඛණ්ඩව භාවිත කළේය. මෙම මාධ්‍ය නිවේදන සහ මාධ්‍ය සාකච්ඡා මගින් මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණ සහ ඒවාට පදනම් වූ හේතු මෙන්ම, විශේෂයෙන් උද්ධමන පුරෝකථන ඇතුළු ආර්ථිකයෙහි ඉදිරි දැක්ම පිළිබඳ පුළුල් ඇගයීමක් ද සපයයි. සෑම මුදල් ප්‍රතිපත්ති වාර්තාවක්ම නිකුත් කිරීමෙන් අනතුරුව, විශේෂයෙන් උද්ධමනය ඇතුළු ආර්ථිකයේ ඉදිරි දැක්ම සහ මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ හරවත් සාකච්ඡාවකට අවස්ථාව සැලසීම සහ අවබෝධය ඉහළ නැංවීම සඳහා මාධ්‍යවේදීන්, ශාස්ත්‍රඥයින් සහ විවිධ අංශවල විශේෂඥයින් සමඟ තාක්ෂණික සැසි පවත්වන ලදී. තොරතුරුවල අසමමිතික බව අඩු කිරීමට සහ උද්ධමන අපේක්ෂාවන් ස්ථාවරව

ශ්‍රී ලංකාවේ දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ තුළ මිල අනාවරණය කිරීමේ යාන්ත්‍රණය ශක්තිමත් කිරීම

හැඳින්වීම

විවෘත ආර්ථිකයන්හි ප්‍රධාන සාර්ව ආර්ථික විචල්‍යයක් වන විනිමය අනුපාතිකය, වෙළඳ තරඟකාරීත්වය, දේශීය මිල ස්ථායීතාව සහ සමස්ත සාර්ව ආර්ථික ක්‍රියාකාරීත්වය කෙරෙහි සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කරමින් වෙළඳ හා ප්‍රාග්ධන චලනයන් සහ මුදල් ප්‍රතිපත්ති සම්ප්‍රේෂණය හැඩ ගස්වනු ලබයි. විශේෂයෙන්ම, ආනයන මත බෙහෙවින් යැපෙන සහ අපනයන, සංචාරක ව්‍යාපාරය, විදේශ ප්‍රේෂණ මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රවාහයන්ගෙන් ලැබෙන විදේශ විනිමය උපයන්තාව ශ්‍රී ලංකාව වැනි කුඩා විවෘත ආර්ථිකයන් තුළ විනිමය අනුපාතිකයේ වෙනස්වීම් කෙරෙහි සැලකිය යුතු අවධානයක් යොමුවේ.

2023 අංක 16 දරන ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනත බලාත්මක වීමත් සමඟ ශ්‍රී ලංකාවේ දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ ව්‍යුහාත්මක පරිවර්තනයකට ලක් වී ඇත. එම පනත මගින් නමාශීලී උද්ධමන ඉලක්කකරණ රාමුවක් යටතේ නමාශීලී විනිමය අනුපාතික ක්‍රමයක් ස්ථාපිත කරන ලද අතර, විනිමය අනුපාතික තීරණය කිරීමේ පදනම ලෙස වෙළඳපොළ මත පදනම් වූ මිල තීරණ කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ආයතනිකගත කරන ලදී.

මෙම විශේෂ සටහන මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ තුළ මිල අනාවරණය (Price Discovery) කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය, එහි වැදගත්කම, වෙළඳපොළ සහභාගිවන්නන්ගේ කාර්යභාරය සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් මැන කාලයේදී ගනු ලැබූ ක්‍රියාමාර්ග සහ ඉදිරි ගමන්මඟ පිළිබඳව විමසා බැලේ.

විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ තුළ මිල අනාවරණය

මිල අනාවරණය යනු, ඉල්ලුම සහ සැපයුම, අවදානම් පිළිබඳ අවබෝධය, තොරතුරු ලබා ගත හැකිබව සහ පවතින ආර්ථික තත්ත්වයන් පිළිබිඹු කරමින් සැබෑ ගනුදෙනු මත පදනම්ව වෙළඳපොළ මිල තීරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලියයි (Rosenberg and Traub, 2009).

ආර්ථික තත්ත්වයන් සහ වෙළඳපොළ ප්‍රවණතා පිළිබිඹු කරමින්, විනිමය සඳහා ඇති ඉල්ලුම හා සැපයුම අතර අන්තර්ක්‍රියාකාරීත්වය හරහා විනිමය අනුපාතික තීරණය කරන බැවින්, මිල අනාවරණ ක්‍රියාවලියේදී විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ ප්‍රධාන කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ නව තොරතුරු සඳහා ඉහළ සංවේදීතාවයක් දක්වන අතර ආර්ථික දත්ත, ප්‍රතිපත්තිමය නිවේදන සහ භූ-දේශපාලනික තත්ත්වයන්හි සිදුවන වෙනස්වීම් අනුව විනිමය අනුපාතික ඉතා වේගයෙන් වෙනස් වේ.

මහ බැංකු, වාණිජ බැංකු, ආයතනික ආයෝජකයන්, සමායතන සහ සිල්ලර වෙළඳුන් වැනි අනන්‍ය වූ ඉලක්ක සහ අවදානම් නැඹුරු සහිත විවිධ සහභාගිවන්නන්ගේ අන්තර් ක්‍රියා හරහා විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ තුළ මිල අනාවරණය සිදුවේ. සාර්ව ආර්ථික ප්‍රවණතා, ප්‍රාග්ධන ප්‍රවාහ සහ අපේක්ෂාවන් අනුව හැඩගැසුණු වෙළඳපොළ සහභාගිවන්නන්ගේ සාමූහික ගනුදෙනු, විනිමය අනුපාතික තීරණය කරන අතර එමගින් විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ ඉතා කාර්යක්ෂම බවට පත් කරන අතර මිල තීරණය වීමට තොරතුරු සම්පාදනය කරයි (Bank for International Settlement, 2023).

මිල අනාවරණය කර ගැනීමේ වැදගත්කම සහ එහි ආර්ථික ප්‍රතිඵල

විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ තුළ සිදුවන සඵලදායී මිල අනාවරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය හරහා, විනිමය අනුපාතිකය ආර්ථිකයක තරඟකාරීත්වය පිළිබඳ ඉක්මනින් ලැබෙන මනා සංඥාවක් ලෙස ක්‍රියා කරයි. වෙළඳපොළ මත පදනම් වූ මිල අනාවරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලියක් නොමැතිවීම මගින් ආර්ථික සංඥා විකෘති වන අතර එමගින් වැරදි වෙළඳපොළ මිලගණන් නියම වීම, අකාර්යක්ෂම ආයෝජන තීරණ සහ අවසානයේ සම්පත් වැරදි ලෙස වෙන් කිරීම, වර්ධනය මන්දගාමී වීම, දුර්වල මුදල් ප්‍රතිපත්ති සම්ප්‍රේෂණය සහ බාහිර කම්පනවලට ඇති අවදානම වැඩිවීම වැනි තත්ත්වයක් ඇති වේ.

සඵලදායී මිල අනාවරණය ක්‍රියාවලියක් මගින් විනිමය අනුපාතිකය සැබෑ ඉල්ලුම් සහ සැපයුම් තත්ත්වයන් පිළිබිඹු කරන බව සහතික කරන අතර, එය වෙළඳපොළ තරඟකාරීත්වය, ආයෝජන තීරණ සහ ව්‍යාපාර සැලසුම්කරණය සඳහා සහාය වෙමින් ඵලදායීතාව සහ ආර්ථික වර්ධනය ඉහළ නංවයි. තවද, විනිමය අනුපාතිකය නිර්ණය කිරීම විනිවිද භාවයකින් යුක්ත බවටත් වෙළඳපොළ ආයෝජකයින්ට විශ්වාසයක් ඇති කිරීම මගින් සෘජු විදේශ ආයෝජන සහ කළඹ ආයෝජන ගලා ඒම් සඳහා මෙය රුකුලක් වේ.

තවද, පොලී අනුපාතික තීරණ වලට අනුකූලව විනිමය අනුපාතික වෙනස් වීමට ඉඩ දීම මගින් මිල අනාවරණය, මුදල් ප්‍රතිපත්ති සම්ප්‍රේෂණ යාන්ත්‍රණය ද ශක්තිමත් කරයි. උද්ධමන ඉලක්කගත රාමුවක් යටතේ, වෙළඳපොළ බලවේග මත පදනම්ව තීරණය වන විනිමය අනුපාතිකය කම්පන අවශෝෂණය කරගන්නා සාධකයක් ලෙස ක්‍රියා කරන අතර, එය මූලික ආර්ථික මූලධර්ම පිළිබිඹු කරමින් පොලී අනුපාතික ප්‍රතිපත්තියට අනුකූලව මුදල්

ප්‍රතිපත්තිය සම්ප්‍රේෂණය කිරීමට දායක වේ. තවද, විනිවිද භාවයකින් යුතුව මිල අනාවරණය සමපේක්ෂණ හැසිරීම සහ සමාන්තර වෙළඳපොළවල විනිමය අනුපාතික තීරණය වීම සඳහා ඇති ඉඩකඩ සීමා කරයි. අවසාන වශයෙන්, ව්‍යුත්පන්න වෙළඳපොළවල සංවර්ධනය වීමට ඇති අවස්ථා නිර්මාණය කිරීමෙන් මූල්‍යමය වශයෙන් පුළුල් වෙළඳපොළ සඳහා දායක වන අතර, එමගින් ව්‍යාපාරවලට විනිමය අනුපාතික මගින් ඇතිවන අවදානම අඩු කිරීමට ඉඩ සලසයි.

ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධයෙන් ගත්කල නමායිලී උද්ධමන ඉලක්කකරණ රාමුව සපුරාලා ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීමත් දේශීය මිල ස්ථායීතාව ළඟා කර ගැනීම සඳහා නමායිලී විනිමය අනුපාතික ප්‍රතිපත්තියක් හඳුන්වාදීම සමඟ, ශක්තිමත් මිල අනාවරණය කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලියක වැදගත්කම වර්ධනය වී ඇත. විනිවිදභාවය වැඩිදියුණු කිරීම සහ අපේක්ෂාවන් ස්ථාවර කිරීම මගින්, එය සාර්ථක ආර්ථික ස්ථායීතාවයට දායක වන අතර, ආර්ථිකයට දිගුකාලීනව ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ශක්තිමත් කරයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ යථා තත්ත්වයට පත්වීම සහ ස්ථාවර වීමට සපුරාලා මිල අනාවරණය කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය ප්‍රධාන හේතුවක් වී තිබේ. වෙළඳපොළ මත පදනම් වූ මිල නියම කිරීමේ ක්‍රමවේදය වැඩිදියුණු වීම නිසා, වෙළඳපොළ තුළ විනිමය අනුපාතිකයෙහි අක්‍රමවත් බවක් ඇති නොවන පරිදි, 2022 වසරේ දී ඉතා අවම මට්ටමක පැවති දළ නිල සංචිත 2025 වසර අවසානය වන විට වඩාත් ශක්තිමත් මට්ටමක් දක්වා නැවත ගොඩනැගීමට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට හැකි විය. විශේෂයෙන්ම 2025 වසරේදී විදේශ විනිමය ගැලපුම් පද්ධතිය (Electronic Matching Platform) හඳුන්වාදීමත් සමඟ අන්තර් බැංකු වෙළඳපොළ ක්‍රියාකාරකම් ඉහළයාම මෙයට තවදුරටත් රුකුලක් විය. එමගින් තරගකාරී මිලගණන්, ද්‍රවශීලතාව සහ වෙළඳපොළ ක්‍රියාකාරිත්වය වර්ධනය විය. 2023 සහ 2024 වසරවලදී ශ්‍රී ලංකා රුපියල එ.ජ. ඩොලරයට සාපේක්ෂව සැලකිය යුතු ලෙස අතිප්‍රමාණය වූ අතර, සමාන්තර වෙළඳපොළ තුළ විනිමය අනුපාතිකය සඳහා ඇති ආන්තිකය අහෝසි කරමින්, සියලුම විදේශ විනිමය ගනුදෙනු සඳහා විනිවිදභාවය සහිත පදනම් අනුපාතික ලෙස විනිමය අනුපාතිකය විශ්වාසනීය දර්ශකයක් ලෙස තහවුරු විය.

මිල අනාවරණය කර ගැනීමේ දී වෙළඳපොළ සහභාගිවන්නන්ගේ කාර්යභාරය

මිල අනාවරණය කර ගැනීමේ කාර්යක්ෂමතාව කෙරෙහි වෙළඳපොළ සහභාගිවන්නන්ගේ විවිධත්වය සහ ඔවුන්ගේ හැසිරීම බලපාන අතරම විනිමය අනුපාතිකය වෙළඳපොළ බලවේග මත තීරණය වීමට ඉඩ හරින

අතරතුර, ක්‍රමවත් වෙළඳපොළ තත්ත්වයන් සහතික කිරීමට සහ විශ්වාසය පවත්වා ගැනීම සඳහා මහ බැංකු ඉටුකරන කාර්යභාරය ද වැදගත් වේ (Osler, Mende and Menkhoff, 2011). ශ්‍රී ලංකාවේ බලපත්‍රලාභී බැංකු, ප්‍රධාන අතරමැදියන් සහ වෙළඳපොළ සම්පාදකයින් ලෙස කටයුතු කරමින්, අන්තර් බැංකු සහ පාරිභෝගික ගනුදෙනු සඳහා සහාය දක්වයි. තවද, අපනයනකරුවන්, ආනයනකරුවන්, ආයතනික ආයෝජකයින්, විදේශීය ආයෝජකයින් සහ විදේශ සේවා නියුක්තිකයන්, වෙළඳාම සහ ආයෝජන මත පදනම් වූ විදේශ විනිමය ඉල්ලුම සහ සැපයුම හරහා මේ සඳහා දායක වේ. පුළුල් පරාසයක පැතිරෙන නියෝජිතයන්ගේ සක්‍රීය දායකත්වය මඟින් විනිමය අනුපාතිකය තුළින් ආර්ථිකයේ මූලිකාංග නිවැරදිව නිරූපණය වන බව සහතික කරයි.

විනිමය අනුපාතිකය වෙළඳපොළ මත පදනම් වූ මිල තීරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය හරහා තීරණය වීමට ඉඩ හරින අතරම, මූලික වශයෙන් සංචිත ගොඩනැගීම සහ වෙළඳපොළ තුළ විධිමත් තත්ත්වයන් සහතික කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විදේශ විනිමය වෙළඳපොළට සක්‍රීයව මැදිහත් වෙයි. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් දැනට ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන වෙළඳපොළ යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීමේ වැඩසටහන් මගින් විනිවිදභාවය, කාර්යක්ෂමතාව සහ වෙළඳපොළ ගැඹුර තවදුරටත් ඉහළ නංවයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ සඳහා පදනම් විනිමය අනුපාතිකයක් (Reference Exchange Rate) හඳුන්වා දීම

ද්‍රවශීලතාව වර්ධනය කිරීම සහ විනිවිදභාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ වෙත විවිධ වැඩසටහන් හඳුන්වා දෙමින් සිටියි. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, සියලුම බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු සහ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව විසින් 2024 වසරේ දී විදේශ විනිමය පිළිබඳ ගෝලීය ප්‍රශස්ත භාවිත සංග්‍රහය (Foreign Exchange Global Code) සම්මත කර ගැනීම දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල කිරීමේ ප්‍රධාන සන්ධිස්ථානයක් විය.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ 2026 වසර සඳහා වූ ප්‍රතිපත්ති න්‍යාය පත්‍රයෙහි ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති පරිදි, විනිවිද භාවයකින් යුතු, වෙළඳපොළ තත්ත්වයන් නිවැරදිව පිළිබිඹු කරනු ලබන විනිමය අනුපාතික තුළින් මිල අනාවරණය කර ගැනීම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා 2026 වසරේ දී දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ සඳහා දිනය තුළ දී ගණනය කරනු ලබන විනිමය අනුපාතික හෙවත් පදනම් විනිමය අනුපාතිකය හඳුන්වා දීමට නියමිතය. ජාත්‍යන්තරව පිළිගත් භාවිතයන් අනුගමනය කරමින්,

විශේෂයෙන් මූල්‍ය පදනම් දර්ශකවල විශ්වාසනීය බව, සහ වගවීම සහතික කිරීම සඳහා පුළුල් රාමුවක් සපයන මූල්‍ය පදනම් දර්ශක සඳහා වන ජාත්‍යන්තර සුරැකුම්පත් කොමිසන් සභාවේ (International Organization of Securities Commission) මූලධර්ම වලට අනුකූලව එය සම්පාදනය කර ඇත.

වෙළඳපොළ සැබෑ ක්‍රියාකාරීත්වය පුළුල් පරාසයකින් ග්‍රහණය කර ගැනීම සඳහා ගනුදෙනු පදනම පුළුල් කිරීම මගින් දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ තුළ පවතින සැබෑ ගතිකතාවයන් මෙම දර්ශකයෙහි සැලසුමට ඇතුළත් වේ. නිරවද්‍යතාවය සහ විශ්වාසනීයත්වය යන දෙකම සහතික කරමින්, විෂමතාවන් ඉවත් කිරීම ඇතුළුව ශක්තිමත් කරන ලද දත්ත වලංගුකරණ ක්‍රියාවලියකින් එය සමන්විත වේ. එ.ජ. ඩොලර් සහ ශ්‍රී ලංකා රුපියල්වලින් සිදුකරන එතැන් (Spot) විදේශ විනිමය ගනුදෙනු සඳහා පහසුකම් සපයන මධ්‍යම සීමිත ඇණවුම් පද්ධතියක් වන, 2025 වසර මුල් භාගයේදී දේශීය අන්තර් බැංකු වෙළඳපොළ සඳහා හදුන්වා දුන්, විදේශ විනිමය ගනුදෙනු ගැලපුම් පද්ධතිය (Foreign Exchange Matching Platform) මේ සඳහා තබන ලද පියවරකි.

ශ්‍රී ලංකා විදේශ විනිමය සංගමය (Sri Lanka Forex Association) සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව නියෝජනය කරන සාමාජිකයන්ගෙන් සමන්විත දැනටමත් පිහිටුවා ඇති අධීක්ෂණ කමිටුවක් සහිත ස්වාධීන අධීක්ෂණ ව්‍යුහයක් ස්ථාපිත කිරීම හරහා මෙම යෝජනා පදනම් විනිමය අනුපාතිකයේ පාලන විධිවිධාන ශක්තිමත් කරමින් පවතී. ප්‍රායෝගික අදාලත්වය සහතික කිරීම සඳහා ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙහි තාක්ෂණික සහාය ලබා ගැනීම, අනෙකුත් රටවල දැනුම සහ අත්දැකීම් උපයෝගී කර ගැනීම මෙන්ම, දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ පාර්ශවකරුවන් සමග සාකච්ඡා කිරීම මගින් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව මෙම වැඩපිළිවෙල තවදුරටත් ශක්තිමත් කළේය.

යෝජනා පදනම් විනිමය අනුපාතිකය මගින් ඉදිරි ගනුදෙනු, හුවමාරු ගනුදෙනු සහ විකල්ප ගනුදෙනු (Forwards, Swaps, Options) වැනි අවදානම් කළමනාකරණ මෙවලම් සංවර්ධනය කිරීමට පහසුකම් සැලසෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. තවද, ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වීම හරහා, වෙළඳපොළ විශ්වාසය ශක්තිමත් කරන අතරම, වෙළඳපොළ තත්ත්වයන් පිළිබඳ පැහැදිලි සංඥාවක් ලබා දීම මගින් මුදල් හා විනිමය අනුපාතික ප්‍රතිපත්ති සම්ප්‍රේෂණය කිරීමේ ක්‍රියාවලියද තවදුරටත් වැඩිදියුණු කරනු ඇත.

සමෝධානය

දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළෙහි නිසි ක්‍රියාකාරීත්වය මෙන්ම පුළුල් සාර්ව ආර්ථික රාමුවෙහි ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා කාර්යක්ෂම මිල අනාවරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලියන් අත්‍යවශ්‍ය වේ. එබැවින් විනිවිද භාවයකින් යුතු සහ මනා පාලනයකින් යුක්ත වෙළඳපොළ ක්‍රියාවලියක් හරහා මිල තීරණය වන බව සහතික කිරීම ඉතා වැදගත් වේ. මිල අනාවරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ශක්තිමත් කිරීම සහ දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ තවදුරටත් පුළුල් කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව දැනට ක්‍රියාත්මක කරන ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩපිළිවෙල මගින් ඉහළ දායකත්වයක් සිදු කරන අතර, මෙම පියවර ශ්‍රී ලංකාවේ තිරසාර සැබෑ ආර්ථික ක්‍රියාකාරීත්වයට සහාය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

ආශ්‍රිත මූලාශ්‍ර

1. Bank for International Settlements (2023) 'The Foreign Exchange Market', BIS Working Papers, No. 1094.
2. Bloomberg (2025) 'Foreign Exchange Market in Sri Lanka Chooses Bloomberg FXGO's Electronic Matching System for the Interbank Foreign Exchange Market', Press Announcement, March 2025.
3. International Monetary Fund (2024) Sri Lanka: Staff Report for the Third Review Under the Extended Fund Facility. IMF Country Report No. 24/161.
4. International Organization of Securities Commissions (2013) Principles for Financial Benchmarks: Final Report, FR07/13. Madrid: IOSCO.
5. Osler, C.L., Mende, A. and Menkhoff, L. (2011) 'Price Discovery in Currency Markets', Journal of International Money and Finance, 30(8), pp. 1696-1718.
6. Rosenberg, J.V. and Traub, L.G. (2009) 'Price Discovery in the Foreign Currency Futures and Spot Market', Federal Reserve Bank of New York Staff Reports, No. 262.

පවත්වා ගැනීම තවදුරටත් ශක්තිමත් කිරීමට මෙම මූලපිරීම් දායක විය. වසර පුරාම මුදල් ප්‍රතිපත්ති ප්‍රවණතාවයන් පිළිබඳ සම්මුඛ සාකච්ඡා සහ සංවාද පැවැත්වීම මගින් මහ බැංකුව ජනමාධ්‍ය සමඟ පවතින සබඳතා තවදුරටත් ශක්තිමත් කර ගැනීමට කටයුතු කළ අතර, එමගින් මුදල් ප්‍රතිපත්තිය සහ සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන් පිළිබඳ හරවත් මහජන සංවාදයකට පහසුකම් සැලසීය. ඊට සමගාමීව මහ බැංකුව සිය මහජන සබඳතා වැඩිදියුණු කර ගැනීම සඳහා ඩිජිටල් සහ සමාජ මාධ්‍ය ජාල භාවිතය පුළුල් කළ අතර, සරල සන්නිවේදන ක්‍රමවේද භාවිතය

කෙරෙහි ද යොමු විය. මුදල් ප්‍රතිපත්ති සහ එහි ප්‍රවණතා පිළිබඳ මහජන අවබෝධය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා සමාජ මාධ්‍ය සටහන්, තනි පිටුවක අන්තර්ගත කෙරුණු සංකීර්ණ ප්‍රතිපත්ති සංග්‍රහ, කෙටි විඩියෝ දර්ශන සහ සියලුම ජාතික භාෂාවලින් ප්‍රකාශිත පුවත්පත් චිත්‍ර කතා ද මෙම ක්‍රමවේද අතරට අයත් විය. සිසුන්, ගුරුවරුන් සහ රජයේ නිලධාරීන් වෙනුවෙන් පැවැත්වූ විවෘත දින වැඩසටහන් සහ අධ්‍යාපනික සැසි ඇතුළු ඉලක්කගත දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහන් සහ මහජන සම්බන්ධතා ක්‍රියාකාරකම් හරහා මහ බැංකුව විවිධ පාර්ශ්වකරුවන් අතර

සම්බන්ධීකරණය ශක්තිමත් කළ අතර, එයින් මහ බැංකුව සහ මහජනතාව අතර පවතින සබඳතාව තවදුරටත් පුළුල් ලෙස ශක්තිමත් විය.

ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම් වැඩසටහනෙහි ඉලක්ක සපුරා ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව අඛණ්ඩව කැපවී සිටියේය. ඒ අනුව, රජයට ලබා දෙන ශුද්ධ ණය ප්‍රමාණය සම්බන්ධයෙන් වන විස්තීර්ණ ණය පහසුකම යටතේ වූ ප්‍රමාණාත්මක කාර්යසාධන නිර්ණායකය සපුරාලීමට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සමත් විය. තවද, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළෙන් විදේශ විනිමය මිලදී ගැනීම හරහා මෙම වැඩසටහන යටතේ වන ශුද්ධ ජාත්‍යන්තර සංචිත ඉලක්කය සපුරා ගැනීමට දායක විය.

3.3 විදේශීය අංශයේ ප්‍රතිපත්ති

විදේශ විනිමය සීමා කිරීම් සහ ප්‍රාග්ධන ප්‍රවාහ කළමනාකරණ ක්‍රියාමාර්ග

දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ ආශ්‍රිත හිතකර වර්ධනයන් සහ බාහිර ස්ථාවරකෂක ශක්තිමත් වීම සැලකිල්ලට ගනිමින්, ප්‍රාග්ධන ප්‍රවාහ කළමනාකරණ ක්‍රියාමාර්ග ලෙස 2020 වසරේ දී ප්‍රාග්ධන ගිණුම් මත පනවා තිබූ තාවකාලික අත්හිටුවීම් සහ සීමාවන් ලිහිල් කිරීම 2025 වසරේ දී ද අඛණ්ඩව සිදු කෙරුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, ප්‍රතිමුඛ ආයෝජන ගිණුම් (Outward Investment Accounts) හරහා සිදු කරන ප්‍රතිමුඛ ආයෝජන සහ ව්‍යාපාරික විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් ගිණුම් (Business Foreign Currency Accounts) හරහා සිදු කරන ප්‍රාග්ධන ගනුදෙනු වෙනුවෙන් කරනු ලබන ප්‍රේෂණ ගෙවීම් මත පනවා තිබූ සීමාවන් ද 2025 වසරේ දී සැලකිය යුතු ලෙස ලිහිල් කෙරුණු අතර, එමගින් දේශීය ව්‍යවසායකයන්ට සිය ගෝලීය ප්‍රවේශය පුළුල් කර ගැනීමට අවස්ථාව හිමි විය. මේ අතර, නේවාසිකයන් සතු පුද්ගලික විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් ගිණුම් (Personal Foreign Currency Accounts) හරහා සිදු කරන ප්‍රාග්ධන ගනුදෙනු සඳහා අවසරලත් සීමා ඉහළ නැංවූ අතර, එමගින් පවතින නියාමන සහ වාර්තාකරණ අවශ්‍යතාවලට යටත්ව, පුද්ගලයින්ට නීත්‍යානුකූල ප්‍රතිමුඛ ප්‍රාග්ධන ගනුදෙනු කිරීම සඳහා වැඩි නම්‍යශීලී තත්ත්වයක් ඇති කරන ලදී. 2017 අංක 12 දරන විදේශ විනිමය පනත යටතේ පනවා ඇති අනෙකුත් ප්‍රාග්ධන ප්‍රවාහ කළමනාකරණ ක්‍රියාමාර්ග ද, ගෙවුම් තුලනයේ සහ දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ තත්ත්ව ආශ්‍රිත ප්‍රවණතාවලට අනුකූලව, ක්‍රමයෙන් ඉවත් කිරීමට මහ බැංකුව අපේක්ෂා කරයි.

විදේශ විනිමය ගනුදෙනු සිදු කරන වෙළෙඳුන් අතර අනුකූලතාව ශක්තිමත් කිරීම සඳහා 2025 වසරේ දී මහ බැංකුව ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් හඳුන්වා දුන්නේය. මෙහෙයුම් විනිවිදභාවය සහ නියාමන අධීක්ෂණය වැඩිදියුණු කිරීමේ අරමුණින්, 2025 වසරේ දී මහ බැංකුව විසින් බලයලත් මුදල් හුවමාරුකරන්නන් වෙත සවිස්තරාත්මක මාර්ගෝපදේශයක් සමඟින් සංශෝධිත විධාන නිකුත් කරන ලදී. මෙහෙයුම් ප්‍රමිතීන්, වාර්තාකරණ අවශ්‍යතා සහ අනුකූලතා රාමුව ශක්තිමත් කිරීම කෙරෙහි මෙම සංශෝධන මගින් අවධානය යොමු කෙරුණු අතර, විදේශ විනිමය ගනුදෙනුවල අවංකභාවය සහ කාර්යක්ෂමතාව තහවුරු කිරීම සඳහා එයින් දායකත්වය ලැබුණි. තවද, නියාමන රාමුව ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අරමුණින්, බලයලත් අලෙවිකරුවන් සහ බලයලත් මුදල් හුවමාරුකරන්නන් විසින් සිදු කරනු ලබන විදේශ විනිමය නිකුත් කිරීම් තත්කාලීන පදනමින් වාර්තා කිරීම සහ අධීක්ෂණය සඳහා මහ බැංකුව විසින් වෙබ් පාදක යෙදවුමක් නිර්මාණය කිරීම ආරම්භ කරන ලදී. මෙම යෙදවුම 2026 වසරේ දී සියලුම බලයලත් අලෙවිකරුවන් සහ බලයලත් මුදල් හුවමාරුකරන්නන් වෙත හඳුන්වා දීමට සැලසුම් කර ඇත. තවද, මෙරටින් සිදු කරන ලද අපනයන සහ රටට ආපසු ගෙනෙන ලද අපනයන ආදායම සංසන්දනය කිරීමේ නිරවද්‍යතාව ඉහළ නැංවීමට අපනයන ආදායම් අධීක්ෂණ පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම අඛණ්ඩව සිදු කෙරුණි. එමෙන්ම, ශ්‍රී ලංකා රේගුව සමඟ එක්ව ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන, අන්තිකාරම් ගෙවීම් මත පදනම් වූ භාණ්ඩ ආනයන නියාමන යාන්ත්‍රණය විධිමත් කෙරුණු අතර, එමගින් ජංගම ජාත්‍යන්තර ගනුදෙනු අධීක්ෂණ කටයුතු ශක්තිමත් විය. මේ අතර, මහ බැංකුව විදේශ විනිමය සම්බන්ධ නෛතික සහ නියාමන රාමුව ශක්තිමත් කිරීමේ අරමුණින් විදේශ විනිමය පනත සංශෝධනය කිරීමේ ක්‍රියාවලියට අඛණ්ඩව සම්බන්ධව කටයුතු කළේය.

ආනයන සීමා ලිහිල් කිරීම

2025 වසරේ දී, මහ බැංකුවේ උපදෙස් ද සහිතව, රජය විසින් වාහන ආනයනය ඇතුළු සියලුම ආනයන සීමාවන් සම්පූර්ණයෙන් ම ඉවත් කරන ලදී. 2024 වසරේ සැප්තැම්බර් මාසයේ දී අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලැබීමෙන් පසුව වාහන ආනයන සීමා ලිහිල් කිරීම අදියර වශයෙන් ක්‍රියාත්මක කෙරුණි. ඒ අනුව, 2024 වසරේ දෙසැම්බර් මාසයේ දී එහි පළමු අදියර ලෙස මගී ප්‍රවාහන, විශේෂ කාර්ය සඳහා වන වාහන සහ මෝටර් රථ නොවන කාණ්ඩයේ භාණ්ඩ ආනයනය සඳහා අවසර ලබා දෙන ලදී. ඉන් අනතුරුව, 2025 වසරේ ජනවාරි මාසයේ දී වාණිජ සහ භාණ්ඩ ප්‍රවාහන වාහන සහ පුද්ගලික මෝටර්

රට ආනයන මත පනවා තිබූ සීමා ලිහිල් කිරීමත් සමඟ විදේශ විනිමය හිඟය හේතුවෙන් වසර පහකට ආසන්න කාලයක් පුරා වාහන ආනයනය මත පනවා තිබූ සීමාවන් ක්‍රමානුකූලව ඉවත් කරන ලදී. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, දීර්ඝ කාලයක් පැවති සීමාවන් ලිහිල් කිරීමෙන් පසුව ඇතිවිය හැකි ඉල්ලුම ඉහළ යෑම පාලනය කිරීම සඳහා රජය විසින් තීරුබදු සහ තීරුබදු නොවන පියවර කිහිපයක් අනුගමනය කළ ද, මෝටර් වාහන ආනයනය ඉහළ යෑම හේතුවෙන් වෙළඳ හිඟය පුළුල් විය. කෙසේ වුව ද, මෝටර් වාහන ආනයනයෙන් රජය ලද ආදායම අපේක්ෂිත මට්ටමට වඩා ඉහළ ගිය අතර, එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් සමස්ත රාජ්‍ය මූල්‍ය ශේෂය කැපී පෙනෙන ලෙස වැඩිදියුණු විය.

3.4 මූල්‍ය අංශයේ ප්‍රතිපත්ති

සාර්ව විවක්ෂණ ප්‍රතිපත්ති

සාර්ව විවක්ෂණ අධිකාරිය ලෙස, මූල්‍ය පද්ධතියේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව සහ ස්ථායීතාව ශක්තිමත් කිරීම සඳහා සාර්ව විවක්ෂණ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ බලය මහ බැංකුවට පැවරී ඇත. ඒ අනුව, පද්ධතිමය වශයෙන් වැදගත් වන මූල්‍ය අංශයේ පාර්ශ්වකරුවන් සම්බන්ධව වැඩිදියුණු කළ සාර්ව විවක්ෂණ අධීක්ෂණයක් අනුගමනය කිරීම සහ මූල්‍ය පද්ධතියේ ස්ථායීතාවට තර්ජනයක් වන අවදානම් හඳුනා ගැනීමට, ඇගයීමට, අවම කිරීමට සහ අඛණ්ඩව අධීක්ෂණය කිරීමට පූර්ව ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කිරීම මහ බැංකුව විසින් සිදු කළ යුතුය. මේ යටතේ, 2025 වසරේ දී මහ බැංකුව පද්ධතිමය වශයෙන් වැදගත් දේශීය බැංකු (Domestic Systemically Important Banks – DSIBs) නම් කිරීම සඳහා වන රාමුව සමාලෝචනය කර ප්‍රකාශයට පත්කරන ලදී. ඒ අනුව, 2025 වසරේ අප්‍රේල් මාසයේ දී බලපත්‍රලාභී බැංකු පහක් පද්ධතිමය වශයෙන් වැදගත් දේශීය බැංකු ලෙස නම් කරන ලදී. අහිතකර කම්පනවලට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව වැඩිදියුණු කර ගැනීම සඳහා මෙම බැංකු විසින් අතිරේක ප්‍රාග්ධන අධිභාරයක් පවත්වා ගෙන යෑම අනිවාර්ය වේ. මෙම අතිරේක ප්‍රාග්ධන ස්ථාරක්ෂක භරතා පද්ධතිමය වශයෙන් වැදගත් දේශීය බැංකුවල අලාභ අවශෝෂණය කරගැනීමේ හැකියාව වැඩිදියුණු කරන අතර එමගින් පද්ධතිමය බාධා ඇති වීමේ හැකියාව අවම කරයි. තවද, පද්ධතිමය වශයෙන් වැදගත් දේශීය බැංකු මගින් ඇතිවිය හැකි අවදානම් සහ දුර්වලතා හඳුනා ගැනීමට සහ සමස්ත මූල්‍ය පද්ධතියේ ස්ථායීතාව සුරක්ෂිත කිරීමට ප්‍රතිපත්ති නිර්දේශ සෑකසීම සඳහා මහ බැංකුව විසින් අවදානම් ඇගයීම් සිදු කරනු ලබයි.

2025 වසරේ ජූලි මාසයේ දී මෝටර් වාහන සඳහා ණය පහසුකම් ලබා දීමේ දී අදාළ වන වටිනාකම මත ණය අනුපාත (Loan to Value Ratio – LTV) සීමා සඳහා වන සංශෝධන හඳුන්වා දෙන ලදී. වටිනාකම මත ණය අනුපාත සීමාවන් පැනවීම සාර්ව විවක්ෂණ අරමුණු සමඟ අනුකූල කිරීම මගින් සාර්ව විවක්ෂණ ප්‍රතිපත්ති මෙවලමක් ලෙස වටිනාකම මත ණය අනුපාත සීමාවල එලදායීතාව ඉහළ නැංවීම මෙම සංශෝධන මගින් අපේක්ෂා කරන ලදී. තවද, බලපත්‍රලාභී බැංකු සහ මුදල් සමාගම් විසින් මෝටර් වාහනවලට අදාළව ලබා දෙන ණය පහසුකම් කැපී පෙනෙන අයුරින් ඉහළ යෑම හේතුවෙන් මහ බැංකුව 2025 වසරේ නොවැම්බර් මාසයේ දී, ලියාපදිංචි නොකළ සහ ශ්‍රී ලංකාව තුළ වසරකට අඩු කාලයක් භාවිත කර ඇති ලියාපදිංචි කළ ඇතැම් වාහන කාණ්ඩ සඳහා පනවා තිබූ වටිනාකම මත ණය අනුපාත සීමා තවදුරටත් දැඩි කරන ලදී. මෙම ප්‍රතිපත්තිය මගින් මෝටර් වාහනවලට අදාළව ලබා දෙන ණය පහසුකම්වල වර්ධනය සීමා කිරීමට අපේක්ෂා කරන අතර එමගින් ඉහළ ණය වර්ධනය හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි පද්ධතිමය අවදානම් අවම වනු ඇත.

බලපත්‍රලාභී බැංකුවලට අදාළ ප්‍රතිපත්ති

2025 වසරේ දී මහ බැංකුව, බලපත්‍රලාභී බැංකුවල යහපාලන ක්‍රියාමාර්ග ප්‍රවර්ධනය කරන අතරම බැංකු අංශයේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව, අවදානම් කළමනාකරණය සහ අනුකූලතාව ශක්තිමත් කිරීමට බලපත්‍රලාභී බැංකු සඳහා විවක්ෂණශීලී නියාමන රැසක් නිකුත් කළ අතර ප්‍රතිපත්තිය පියවර කිහිපයක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. බලපත්‍රලාභී බැංකු සඳහා තාක්ෂණික අවදානම් කළමනාකරණය සහ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව වැඩිදියුණු කිරීම, 2025 වසරේ දී මහ බැංකුව අවධානය යොමු කළ ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍රයක් විය. ඒ අනුව, ඩිජිටල් යටිතල පහසුකම් වැඩි වශයෙන් භාවිත වීමත් සමඟ ඇති විය හැකි ඒ ආශ්‍රිත අවදානම් හමුවේ බලපත්‍රලාභී බැංකුවල මෙහෙයුම්වල ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ශක්තිමත් කිරීමේ අරමුණින් තොරතුරු තාක්ෂණ සහ සයිබර් ආරක්ෂණ සිදුවීම් වාර්තාකරණයේ අවධානය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා 2021 අංක 16 දරන “බලපත්‍රලාභී බැංකුවල තාක්ෂණ අවදානම් කළමනාකරණය සහ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව පිළිබඳ නියාමන රාමුව” පිළිබඳ බැංකු පනත් විධානය තවදුරටත් පැහැදිලි කරමින්, 2025 අංක 02 දරන “බලපත්‍රලාභී බැංකුවල තොරතුරු තාක්ෂණ සහ සයිබර් ආරක්ෂණ සිදුවීම් වාර්තාකරණය” පිළිබඳ වක්‍රලේඛය නිකුත් කරන ලදී. බැංකු අංශයේ ස්ථායීතාව සහ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව වැඩිදියුණු කිරීමේ අරමුණින් 2023 අංක 17 දරන බැංකු (විශේෂ විධිවිධාන) පනතට අනුකූලව, බැංකුවේ

ස්වභාවය, පරිමාණය, ව්‍යුහය, සංකීර්ණත්වය සහ අන්තර් සබඳතා සැලකිල්ලට ගනිමින් ප්‍රතිසාධන සැලසුම් (Recovery Plans – RCPs) සකස් කරන ලෙසට සහ සිය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලත් ප්‍රතිසාධන සැලසුම් මහ බැංකුවට ඉදිරිපත් කරන ලෙස බලපත්‍රලාභී බැංකු වෙත දැනුම් දෙමින් 2025 වසරේ සැප්තැම්බර් මාසයේ දී මහ බැංකුව විසින් විධාන නිකුත් කරන ලදී. තවද, දිව්වා සුළු කුණාටුවෙන් සහ ගංවතුර ආශ්‍රිත ආපදා හේතුවෙන් සිය ආදායම් මාර්ගවලට හෝ ව්‍යාපාර කටයුතුවලට සෘජු බලපෑම් එල්ල වූ පුද්ගලයින් සහ ව්‍යාපාර සඳහා සහන ක්‍රියාමාර්ග සලසන ලෙස සියලුම බලපත්‍රලාභී බැංකුවලට උපදෙස් ලබා දෙමින් 2025 වසරේ දෙසැම්බර් මාසයේ දී “මෑත කාලීන සුළුසුළු සහ ගංවතුර හේතුවෙන් ඇති වූ ආපදා තත්ත්වයෙන් බලපෑමට ලක් වූ පුද්ගලයින් සහ ව්‍යාපාර සඳහා සහන සැලසීම” පිළිබඳ 2025 අංක 04 වකුලේඛය නිකුත් කරන ලදී. ඒ අනුව, බලපෑමට ලක් වූ පුද්ගලයින් සහ ව්‍යාපාර විසින් සහන පහසුකම් සඳහා අයදුම්පත් ඉදිරිපත් කර ඇති අතර ඒ තුළින් සහන ක්‍රියාමාර්ග සඳහා ප්‍රවේශ වීමේ හැකියාව ලැබේ. එමෙන්ම, ප්‍රාග්ධන මට්ටම් ශක්තිමත් කිරීම, සහයෝගීතා ප්‍රතිලාභ හරහා මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව වැඩිදියුණු කිරීම, අවදානම් විවිධාංගීකරණය සහ බැංකුවල පවතින තාක්ෂණය පදනම් කරගත් මූල්‍ය සේවා දියුණු කිරීම උදෙසා බලපත්‍රලාභී බැංකු ඒකාබද්ධ කිරීම සඳහා රාමුවක් සකස් කරන ලදී. ඉහත ක්‍රියාමාර්ගවලට අමතරව, බැංකු පද්ධතියේ සුමට ක්‍රියාකාරීත්වය තහවුරු කිරීම සඳහා මහ බැංකුව විසින් 2025 වසරේ දී නියාමන ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් හඳුන්වා දෙන ලදී. කුඩා සහ මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායන් සඳහා ලබා දුන් සහන ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා වූ අතිරේක සංශෝධනයක්; බැඳියාවන් අතර ගැටුම් අවම කිරීම සඳහා ඇතැම් කොටස් හිමියන් විසින් පත් කරන ලද අධ්‍යක්ෂවරුන්, ප්‍රධාන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තීරණවලට සහභාගී වීම සීමා කිරීම මගින් ආයතනික පාලනය ශක්තිමත් කිරීමේ අතිරේක සංශෝධනයක්; අදාළ වාර්තාකරණ අවශ්‍යතාවයන් සමඟ රජයේ අමාත්‍යාංශ, දෙපාර්තමේන්තු සහ රජය සතු ව්‍යවසායන් වෙනුවෙන් බලපත්‍රලාභී බැංකු විසින් ණයවර ලිපි විවෘත කිරීම සඳහා අනුමත සුරැකුමක් ලෙස මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් නිකුත් කරන ලද පොරොන්දු ලිපිය යොදාගත හැකි බව නිශ්චිතව දක්වා, සම්බන්ධිත පාර්ශ්වයන්ට ණය පහසුකම් ලබා දීම පිළිබඳ රෙගුලාසි සංශෝධනයන්; ජංගම බැංකු ඒකක මගින් බැංකු සේවා සැපයීම සඳහා අනුමැතිය ලබා ගැනීමේ අවශ්‍යතා සංශෝධනය කිරීමේ වකුලේඛයක්; සහ වත්කම් ප්‍රමාණය මත පදනම්ව බලපත්‍රලාභී බැංකු සඳහා වන වාර්ෂික බලපත්‍ර ගාස්තු ව්‍යුහය පිළිබඳ නිර්ණයක් මෙම රෙගුලාසි අතරට අයත් වේ.

මුදල් සමාගම්, බලපත්‍රලාභී ක්ෂුද්‍රමූල්‍ය සමාගම් සහ ප්‍රාථමික අලෙවිකාර සමාගම් සඳහා අදාළ ප්‍රතිපත්ති

වෙළඳපොළ වර්ධනයන් සහ ජාත්‍යන්තරව පිළිගත් ක්‍රමවේදවලට අනුකූලව, මුදල් සමාගම් අංශයේ අවදානම් කළමනාකරණ භාවිතාවන් වැඩිදියුණු කිරීමේ අරමුණින් මහ බැංකුව, මුදල් සමාගම් සඳහා ද්‍රවශීලතා අවදානම් කළමනාකරණ රාමුව පිළිබඳ විධාන නිකුත් කළේය. මෙම විධාන මගින් මුදල් සමාගම්වල අවධානය, අවදානම් කළමනාකරණ උපාය මාර්ග, ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාවලි, පාලන ව්‍යුහයන් සහ අවදානම් හඳුනා ගැනීම, ප්‍රමාණ කිරීම, අධීක්ෂණය කිරීම සහ පාලනය කිරීම සඳහා පද්ධති සකස් කිරීම ඇතුළු ද්‍රවශීලතා අවදානම් කළමනාකරණ රාමුවේ තීරණාත්මක සංරචක කෙරෙහි යොමු කිරීමට නියම කරන ලදී.

මුදල් සමාගම් විසින් තැන්පතු ලබා ගැනීමේ දී සහ ණය උපකරණ නිකුත් කිරීමේ දී තිරසර ව්‍යාපාරික ක්‍රමවේද ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා, මුදල් සමාගම් විසින් පිරිනමනු ලබන හෝ ගෙවනු ලබන තැන්පතු සහ ණය උපකරණ සඳහා උපරිම පොලී අනුපාත තීරණය කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් සපයමින් තැන්පතු සහ ණය උපකරණ සඳහා උපරිම පොලී අනුපාත පිළිබඳ විධානයක් නිකුත් කරන ලදී. තවද, 2011 අංක 42 දරන මුදල් ව්‍යාපාර පනතට යෝජිත සංශෝධන පිළිබඳ මහජනතාවගේ සහ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ නිරීක්ෂණ/යෝජනා ලබා ගැනීම සඳහා උපදේශන පත්‍රිකාවක් නිකුත් කරන ලදී. පනත සඳහා යෝජිත සංශෝධන මගින්, මුදල් සමාගම් අංශයේ ස්ථායීතාව ශක්තිමත් කිරීම සඳහා ශක්තිමත් නියාමන හඳුන්වා දීම, මහජනතාවගේ ප්‍රතිලාභය උදෙසා මුදල් සමාගම්වල විනිවිදභාවය වැඩිදියුණු කිරීම, ශක්‍ය නොවන මුදල් සමාගම් නිරාකරණය සහ ගණන් බේරා වසා දැමීම සඳහා විධිමත් රාමුවක් ස්ථාපිත කිරීම සහ අනවසර තැන්පතු ලබා ගැනීමේ ක්‍රියාකාරකම් විමර්ශනය කිරීම සහ නඩු පැවරීම සඳහා මහ බැංකුවේ බලතල වැඩිදියුණු කිරීම ප්‍රධාන වශයෙන් අරමුණු කර ගැනුණි.

2024 දෙසැම්බර් මාසයේ දී මුදල් සමාගම් සඳහා වූ ඒකාබද්ධකරණ සැලැස්මෙහි II වන අදියර සඳහා සංශෝධිත රාමුව හඳුන්වාදීමත් සමඟ, මහ බැංකුව මුදල් සමාගම් ලබා ගත් ලකුණු මට්ටම් (වාර්තා කළ දත්ත මත පදනම්ව ලබා දුන්) මත පදනම්ව කාර්තුමය වශයෙන් එම සමාගම් අධීක්ෂණය ආරම්භ කළේය. 2025 වසරේ මාර්තු 31 සිට 2028 වසරේ මාර්තු 31 දක්වා වසර තුනක ක්‍රියාත්මක කිරීමේ කාල රාමුවක් සහිත මෙම ඒකාබද්ධකරණ වැඩපිළිවෙලෙහි අරමුණ ඉහළ ඔරොත්තුදීමේ හැකියාවක් සහිත මුදල් සමාගම් අංශයක් ඇති කිරීමයි. අවදානම් මත පදනම් වූ මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීම/ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීම අධීක්ෂණය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය වැඩිදියුණු කරන අතරම, වැඩිදියුණු කළ නියාමන

අවශ්‍යතාවලට අනුකූල වීම සඳහා, මුදල් සමාගම් විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද පියවර සහ පාලන ක්‍රමවේද අඛණ්ඩව අධීක්ෂණය කිරීම මගින් මුදල් සමාගම්වල නියාමන අධීක්ෂණ ක්‍රියාවලිය තවදුරටත් ශක්තිමත් කරන ලදී. මුදල් සමාගම් දෙකක් සඳහා පනවන ලද තැන්පතු, ණය දීම සහ ණය ගැනීම් සඳහා වූ සීමා එම සමාගම් විසින් අදාළ විවක්ෂණශීලී මාර්ගෝපදේශවලට අනුකූල වීම සැලකිල්ලට ගනිමින් ඉටු කරන ලදී. තවද, 2025 වසර තුළ, මුදල් ව්‍යාපාර පනතේ විධිවිධාන අඛණ්ඩව කඩකරමින්/පටහැනි ලෙස කටයුතු කරමින් පැවති මුදල් සමාගමක් සම්බන්ධයෙන් නිරාකරණ ක්‍රියාමාර්ග ආරම්භ කළ අතර ඒ සඳහා අද්මිනිස්ත්‍රාසිවරයකු (Administrator) පත් කරන ලදී.

අසාර්ථක මුදල් සමාගම්වලට අදාළ ඇවර කිරීමේ ක්‍රමවේද ක්‍රියාත්මක කෙරුණු අතර, ඇවර කිරීමේ ක්‍රියාවලිය කඩිනම් කිරීම සඳහා එවැනි සමාගම්වල ඇවරකරුවන් සමඟ සාකච්ඡා වට කිහිපයක් පවත්වන ලදී. මහ බැංකුවට ලැබුණු පැමිණිලි සහ තොරතුරු මත පදනම්ව, අනවසර තැන්පතු ලබා ගැනීම් සහ මුදල් ව්‍යාපාරවලට එරෙහිව පරීක්ෂණ කිහිපයක් ආරම්භ කර ඇත. තවද, 2025 වසර තුළ, ආයතන කිහිපයක් අනවසර මුදල් ව්‍යාපාර/තැන්පතු ලබා ගැනීමේ නිරත වන බවට තීරණය කර ඇත.

අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රමවේද වැඩිදියුණු කිරීමේ අරමුණින්, මහ බැංකුව විසින්, බලපත්‍රලාභී ක්ෂුද්‍රමූල්‍ය සමාගම්වල ණය අවදානම් කළමනාකරණ රාමුව පිළිබඳ විධාන නිකුත් කරන ලදී. තවද, ඇතිවිය හැකි අවදානම් සහ අනපේක්ෂිත අලාභ අවශෝෂණය කරගැනීම උදෙසා ප්‍රමාණවත් මූල්‍ය ස්චාරක්ෂක පවත්වා ගැනීමට සමාගම්වලට නියෝග කරමින්, ප්‍රාථමික අලෙවිකාර සමාගම් අංශයේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ශක්තිමත් කිරීමට ප්‍රාථමික අලෙවිකාර සමාගම් සඳහා අවම මූලික ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාව පිළිබඳව විධානයක් නිකුත් කරන ලදී.

රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්ති

රජයේ නියෝජිතයකු ලෙස මහ බැංකුව විසින් මීට පෙර සිදු කරන ලද රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යය, 2025 වසරේ දෙසැම්බර් මාසයේ දී මුදල්, ක්‍රමසම්පාදන සහ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යාලයට පවරන ලදී. ආයතනික වගවීම ශක්තිමත් කිරීම සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ණය කළමනාකරණ රාමුවේ කාර්යක්ෂමතාව හා විනිවිදභාවය වැඩිදියුණු කිරීමේ අරමුණින්, 2024 අංක 33 දරන රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ පනත යටතේ, රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යාලය ස්ථාපිත කරන ලද අතර, එය 2025 දෙසැම්බර් මාසයේ දී පූර්ණ වශයෙන් ක්‍රියාකාරී විය. මහ බැංකුවේ රාජ්‍ය ණය

දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 1950 වසරේ සිට ඉටු කරන ලද රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ නියෝජිත කාර්යය සිදු කිරීම අවසන් කිරීමත් සමඟ, මුදල් ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය සඳහා වූ මහ බැංකුවේ ආයතනික රාමුව ශක්තිමත් වී ඇත. මහ බැංකුවේ රාජ්‍ය ණය දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සිදු කරනු ලැබූ නිර්ලේඛන සුරැකුම්පත් පියවීමේ පද්ධතියේ සහ රජයේ සුරැකුම්පත් සඳහා වන මධ්‍යම තැන්පතු පද්ධතියේ මෙහෙයුම්, රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ පනතෙහි සහ මහ බැංකු පනතෙහි අදාළ විධිවිධාන යටතේ, මහ බැංකුවේ ගෙවීම් සහ පියවීම් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත පවරා ඇත. මෙම පැවරීමේ ක්‍රියාවලිය පහසු කිරීම සඳහා, රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ පනත කෙටුම්පත් කිරීමේ අදියරේ සිට රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යාලය පූර්ණ වශයෙන් ක්‍රියාකාරී කිරීම දක්වා වූ කාලය තුළ, මහ බැංකුවේ රාජ්‍ය ණය දෙපාර්තමේන්තුව විසින් මුදල් අමාත්‍යාංශය වෙත සහ බහුපාර්ශ්වික තාක්ෂණික සහාය දූත කණ්ඩායම් වෙත අවශ්‍ය තාක්ෂණික දායකත්වය, උපදේශන සහ ශක්‍යතා වර්ධන සහාය ලබා දෙන ලදී. මෙහිදී, රාජ්‍ය ණය දෙපාර්තමේන්තුව 2025 වසර තුළ දී රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යාලයේ නිලධාරීන් හට සේවාව අතරතුර පුහුණුව (on-the-job training) සහ දැනුම හුවමාරු කිරීමේ සැසි ක්‍රියාත්මක කළේය. තවද, 2025 වසරේ ඔක්තෝබර් මස සිට ආරම්භ වී, රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යාලය සම්පූර්ණයෙන් ක්‍රියාකාරී වීම දක්වා වූ පැවරීමේ කාලය තුළ, රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යාලයේ නම් කරන ලද නිලධාරීන් මහ බැංකු පරිශ්‍රයේ දී අදාළ ණය කළමනාකරණ කාර්යයන් ඉටු කළහ. මෙම කාර්යය පැවරීමේ කාල සීමාව පුරා, ඇති විය හැකි වෙළඳපොළ බාධා අවම කර ගැනීම සඳහා මහ බැංකුව වෙළඳපොළ සහභාගිවන්නන් සමඟ ක්‍රමවත් හා විනිවිදභාවයෙන් යුතු සන්නිවේදනයක් පවත්වාගෙන ගියේය.

මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය සඳහා ප්‍රතිපත්ති

මහ බැංකු පනත බලාත්මක කිරීමත් සමඟ, ශ්‍රී ලංකාවේ මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීම, මහ බැංකුවේ කාර්යභාරයක් ලෙස හඳුනාගන්නා ලදී. ඒ අනුව, 2025 වසරේ දී, මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය පිළිබඳ ජාතික උපාය මාර්ගය අඛණ්ඩව ඉදිරියට ගෙන යෑමට මහ බැංකුව කටයුතු කළේය. 2024 වසර අවසානයේ දී මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය පිළිබඳ ජාතික උපාය මාර්ගයෙහි පළමු අදියර (2021-2024) සාර්ථකව අවසන් කරන ලද අතර මෙමගින් ලබා ගත් ප්‍රගතිය ඇගයීමට හා අනාගත ප්‍රතිපත්ති දිශානතිය සඳහා වැදගත් කරුණු හඳුනාගැනීමට පළමු අදියරෙහි වාර අවසාන ඇගයීම සිදු කරන ලදී. ඊට සමගාමීව, මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය සඳහා වන සන්ධානයෙහි (Alliance for Financial Inclusion – AFI) සහාය ඇතිව රට තුළ

මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවයෙහි වත්මන් තත්ත්වය පිළිබඳ විස්තීරණ සහ යාවත්කාලීන වූ දත්ත එක් රැස් කරගැනීම සඳහා මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය පිළිබඳ ජාතික මට්ටමේ සමීක්ෂණයක් පැවැත්වීමට පියවර ගෙන තිබේ. මෙම ප්‍රයත්නයන් මගින්, ප්‍රධාන පාර්ශ්වකරුවන් සම්බන්ධ කරගත් උපදේශන ක්‍රියාවලියක් හරහා, 2026 වසරේ දෙවන භාගයේ දී සිදු කිරීමට අපේක්ෂිත, මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය පිළිබඳ ජාතික උපාය මාර්ගයෙහි II වන අදියර සකස් කිරීමට සහාය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මූල්‍ය සාක්ෂරතාවය සහ ඊට අනුරූප කුසලතා සංවර්ධනය, මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය පිළිබඳ ජාතික උපාය මාර්ගයෙහි මූලික ක්ෂේත්‍ර හතරෙන් එකක් වන අතර, අදාළ පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ එක්ව ඒ සම්බන්ධ ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ප්‍රධාන වගකීම මහ බැංකුව වෙත පැවරී ඇත. එහි මූලික පියවරක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේ මූල්‍ය සාක්ෂරතා මාර්ගෝපදේශය (2024-2028) හඳුන්වා දෙන ලද අතර, එහි ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාවට නංවමින් පවතී. මෙම ප්‍රයත්නයේ කොටසක් ලෙස, එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩසටහනෙහි (United Nations Development Programme – UNDP) මූල්‍ය සහයෝගය ඇතිව, මූල්‍ය සාක්ෂරතාවයෙන් බලගැන්වූ සමාජයක් බිහි කිරීම සඳහා උපායමාර්ගික සහයෝගීතාව ශක්තිමත් කිරීම, දැනුම හුවමාරුව ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ ඉලක්කගත මූල්‍ය අධ්‍යාපන වැඩසටහන් සැලසුම් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා විශේෂඥ දැනුම උපයෝගී කර ගැනීමට මහ බැංකුව කටයුතු කළේය.

ගෙවීම් හා පියවීම් පද්ධති සඳහා වන ප්‍රතිපත්ති

2025 වසරේ දී, ගෙවීම් පද්ධතිවල කාර්යක්ෂමතාව සහ ස්ථායීතාව වැඩිදියුණු කරමින් ඩිජිටල් ගෙවීම් භාවිතය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා මහ බැංකුව ප්‍රතිපත්තිමය පියවර කිහිපයක් ක්‍රියාත්මක කළේය. විශේෂයෙන් ගිණුම් අතර ක්ෂණික මුදල් හුවමාරු කිරීම් වැනි ඩිජිටල් ගෙවීම් සේවා දැරිය හැකි මිලකට ලබාගැනීමට සහ ඒ සඳහා යොමු වීම වැඩි කිරීමට සියලුම විද්‍යුත් අරමුදල් පැවරීම් සඳහා වූ පොදු යාන්ත්‍රණය (Common Electronic Fund Transfer Switch – CEFT) පදනම් කරගත් ගෙවීම් ක්‍රම හරහා සිදු කරන ගනුදෙනුවල දී අය කරන උපරිම ගාස්තු අඩු කරන ලදී. ඒ අනුව, පාරිභෝගිකයන් විසින් සිදු කරන ක්ෂණික මුදල් හුවමාරු කිරීමක් සඳහා වන උපරිම ගාස්තුව රුපියල් 25ට සීමා කරන ලදී. රජයේ ආයතනවලට සිදු කරන බැංකු ගිණුම් පදනම් කරගත් ක්ෂණික ගෙවීම් දිරිමත් කිරීම සඳහා, GovPay² හරහා සිදු කරන ගනුදෙනුවක උපරිම ගාස්තුව රුපියල් 15ක් ලෙස නියම කරන ලද අතර, බදු සහ තීරු බදු වැනි ගෙවීම් සඳහා

පහසුකම් සපයන ලංකාපේ මංගන ගෙවීම් වේදිකාව (LankaPay Online Payment Platform – LPOPP) හරහා සිදු කරන ගනුදෙනුවක් සඳහා අය කරන උපරිම ගාස්තුව රුපියල් 50 සිට රුපියල් 25 දක්වා අඩු කරන ලදී. ඩිජිටල් ගෙවීම් ක්‍රම හරහා විශාලත්වයෙන් වැඩි වටිනාකම් සඳහා පහසුකම් සැලසීමට මෙන්ම ක්‍රමයෙන් වෙනස් වන ගනුදෙනු අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා, සමූහ වශයෙන් සිදු කරන තත්කාලීන නොවන ගෙවීම් සඳහා පහසුකම් සලසන ශ්‍රී ලංකා අන්තර් බැංකු ගෙවීම් පද්ධතිය (Sri Lanka Interbank Payment System – SLIPS) හරහා ගනුදෙනුකරුවන් විසින් සිදු කරන මුදල් හුවමාරු කිරීම් වෙනුවෙන් ගනුදෙනුවක උපරිම වටිනාකම රුපියල් මිලියන 5 සිට රුපියල් මිලියන 10 දක්වා වැඩි කරන ලදී. රාජ්‍ය අංශය ද ඩිජිටල් ගෙවීම් සඳහා වේගයෙන් අනුගත වෙමින් සිටින බැවින්, ශ්‍රී ලංකා අන්තර් බැංකු ගෙවීම් පද්ධතිය හරහා මහ බැංකුවේ පවත්වාගෙන යනු ලබන ගිණුම් මගින් සිදු කෙරෙන රජයට අදාළ ගනුදෙනු සඳහා රුපියල් මිලියන 50ක ඉහළ සීමාවක් ලබා දෙන ලදී.

LANKAQR හි ගෝලීය සම්බන්ධතාවය වැඩි කිරීමේ සහ මෙරටට පැමිණෙන සංචාරකයින්ට ගෙවීම් සිදු කිරීමේ පහසුව වැඩි කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යමින්, **LANKAQR** භාවිත කරන වෙළඳුන් හට ගෙවීම් සිදු කිරීමේ දී **AliPay+** පහසුකම සහිත යෙදවුම් භාවිත කිරීමට සංචාරකයින්ට හැකි වන පරිදි, **AliPay Singapore E-Commerce** පුද්ගලික සමාගම සමඟ හවුල් වීමට ලංකාපේ පුද්ගලික සමාගම වෙත අනුමැතිය ලබා දෙන ලදී. මෙම හවුල්කාරිත්වය මගින් ඉන්දියාවේ UPI පහසුකම සහිත යෙදවුම්වල සිට බොහෝ ආසියානු රටවල ලබා ගත හැකි AliPay+ පහසුකම සහිත යෙදවුම් දක්වා **LANKAQR** ඒකාබද්ධ කිරීම පුළුල් කරන ලදී.

මහ බැංකුව, ජාතික ගෙවීම් කවුන්සිලය සමඟ එක්ව, මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය, කාර්යක්ෂමතාව, ආරක්ෂාව සහ ගෝලීය සම්බන්ධතාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා නිර්මාණය කර ඇති ප්‍රධාන උපායමාර්ගික ක්ෂේත්‍ර හයක් අනුව ගොඩනගා ඇති 2026-2027 සඳහා වන ජාතික ගෙවීම් පද්ධති මාර්ග සැලසුම සකස් කරන ලදී. ඩිජිටල් ගෙවීම් භාවිතය සඳහා අනාගතයේ දී ඇතිවන ඉල්ලුම සපුරාලීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ ගෙවීම් පද්ධතිය පුළුල් කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා උපායමාර්ගික මගපෙන්වීමක් මෙම මාර්ග සැලසුම මගින් සපයනු ඇත.

ඉහත කරුණුවලට අමතරව, විදේශ මුදල් හුවමාරු සේවා සපයන්නන් ද ඇතුළත් කිරීම සඳහා නියාමන පරාසය පුළුල් කරමින් සහ අධීක්ෂණ කටයුතු වැඩිදියුණු කරමින් මුදල් හෝ වටිනාකම් පැවරීම් සේවා සැපයුම්කරුවන් සඳහා වන රෙගුලාසි සංශෝධනය කරන ලදී. තවද, මූල්‍ය වෙළඳපොළ පද්ධති සඳහා වූ මූලධර්ම සමඟ අනුකූලව ගෙවීම් හා පියවීම් යටිතල පහසුකම්

² GovPay - විශේෂිත තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධති නොමැති රජයේ ආයතනවලට ක්ෂණික ඩිජිටල් ගෙවීම් පිළිගැනීමට ඉඩ සලසන, 2025 වසරේ පෙබරවාරි මාසයේ දී දියත් කරන ලද ගෙවීම් ක්‍රමවේදයකි.

පාලනය කෙරෙන නෛතික හා නියාමන රාමුව ශක්තිමත් කිරීමේ අරමුණෙන්, මහ බැංකුව 2025 වසරේ දී, නව ගෙවීම් හා පියවීම් පද්ධති පනතක් සම්පාදනය කිරීමෙහි නිරත විය.

මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීම, ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීම, සමූලඝාතක අවි සංගුණනය සඳහා මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීම සඳහා වන ප්‍රතිපත්ති

2025 වසරේ දී, ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය විසින් ප්‍රවර්ධිත බුද්ධි තොරතුරු උත්පාදනය, ශක්තිමත් කළ අධීක්ෂණය, නෛතික ප්‍රතිසංස්කරණ සහ උපායමාර්ගික සම්බන්ධීකරණය හරහා මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ, ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීමේ, සමූලඝාතක අවි සංගුණනය සඳහා මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීමේ ජාතික රාමුව ශක්තිමත් කිරීම අඛණ්ඩව සිදු විය. ඒ අනුව, ශ්‍රී ලංකාවේ මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීම, ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීම සහ සමූලඝාතක අවි සංගුණනය සඳහා මූල්‍යනය මැඩපැවැත්වීමේ පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම අරමුණු කරගනිමින් ද 2026 දී මුදල් විශුද්ධීකරණය පිළිබඳ ආසියා ගාන්තිකර කලාපීය කණ්ඩායම (Asia/Pacific Group on Money Laundering - APG) විසින් සිදුකරනු ලබන තුන්වන අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාව මනාව සූදානම් වී ඇති බව සහතිකවීමට ද මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය විසින් ප්‍රතිපත්ති ගණනාවක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මේ සඳහා, මහ බැංකු අධිපතිතුමාගේ සභාපතිත්වයෙන් ක්‍රියාත්මකවන මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ, ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීමේ ජාතික සම්බන්ධීකාරක කමිටුවේ මගපෙන්වීම යටතේ පියවර රැසක් ගන්නා ලදී. මෙම පියවර අතරට මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීම සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීම පිළිබඳ කාර්ය සාධක බලකාය (AML/CFT Task Force) විසින් පාර්ශ්වකාර ආයතනයන්හි ක්‍රියාකාරී සැලසුම් අඛණ්ඩව සමීක්ෂණය කිරීම සහ මුදල් විශුද්ධීකරණය පිළිබඳ අවදානම, ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම පිළිබඳ අවදානම සමඟම සමූලඝාතක අවි සංගුණනය සඳහා මූල්‍යනය පිළිබඳව පළමු ජාතික අවදානම ද ආවරණය වන පරිදි 2024/25 ජාතික අවදානම් ඇගයීම නිම කිරීම ද ඇතුළත් වේ.

මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ, ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීම හා සම්බන්ධ ප්‍රධාන නීති සංශෝධනය කරමින් නෛතික ප්‍රතිසංස්කරණ අඛණ්ඩව සිදු කරමින් පවතී. 2006 අංක 05 දරන මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ පනත, 2005 අංක 25 දරන ත්‍රස්තවාදීන්ට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීමේ සම්මුති පනත සහ 2006 අංක 06 දරන මුදල් ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ පනත යන මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීම සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීම සඳහා වූ මූලික නීති

උදෙසා එක් කිරීමට යෝජනා සංශෝධනයන් සිදු කෙරෙමින් පවතින අතර, 2025 අංක 05 දරන අපරාධයකින් උත්පාදිත දේ පිළිබඳ පනත, 2025 අංක 12 දරන සමාගම් (සංශෝධන) පනත, 2025 අංක 17 දරන සුදු ක්‍රීඩා නියාමන අධිකාරි පනත, ශ්‍රී ලංකා තර්ජන දේපළ වෘත්තිකයන්ගේ ආයතනය පනත සඳහා ද භාර (සංශෝධන) පනත් කෙටුම්පත, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන (ලියාපදිංචි කිරීම සහ අධීක්ෂණය) පනත් කෙටුම්පත, විදේශීය ත්‍රස්තවාදී සටන්කරුවන් සම්බන්ධ පනත් කෙටුම්පත ඇතුළු නව නීති සම්පාදනයන් සඳහා ද තාක්ෂණික දායකත්වය ලබා දී ඇත. තවද, මුදල් ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ පනත සඳහා ඉදිරියේ දී ගෙන එන සංශෝධන මගින් සහාය ලබා දෙන, අතර්ජන වත්කම් (Virtual Assets - VAs) සහ අතර්ජන වත්කම් සේවා සපයන්නන් (Virtual Assets Service Providers - VASPs) සඳහා ක්‍රමානුකූලව ගෙන එනු ලබන මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ, ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීමේ, සමූලඝාතක අවි සංගුණනය සඳහා මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීමේ අධීක්ෂණ රාමුවක් මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය විසින් ක්‍රියාත්මක කරමින් තිබෙන අතර, අතර්ජන වත්කම් සේවා සපයන්නන් සඳහා විවක්ෂණශීලී නියාමන අවශ්‍යතා අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා ඩිජිටල් ආර්ථිකය පිළිබඳ නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයාගේ සභාපතිත්වයෙන් යුතු උප කමිටුවක් පිහිටුවා ඇත.

මූල්‍ය පාරිභෝගික ආරක්ෂණ ප්‍රතිපත්ති

ප්‍රතිපත්තිමය උපායනා හඳුනා ගැනීමට සහ ප්‍රතිසංස්කරණ ප්‍රමුඛතා ඇගයීමට ලක් කිරීම සඳහා, ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවේ තාක්ෂණික සහාය ඇතිව 2025 වසරේ සිව්වන කාර්තුවේ දී පවතින මූල්‍ය පාරිභෝගික ආරක්ෂණ රාමුව පිළිබඳ පූර්ණ ඇගයීමක් සිදුකිරීම මහ බැංකුව විසින් ආරම්භ කරන ලදී. මෙම ඇගයීම මගින් දැනට පවතින මූල්‍ය පාරිභෝගික ආරක්ෂණ රාමුව ජාත්‍යන්තරව පිළිගත් ක්‍රමවේදයන්ට අනුකූලවන අයුරින් වැඩිදියුණු කිරීමට අපේක්ෂා කරන අතර එහි දී නෛතික රාමුව ශක්තිමත් කිරීම, නියාමන කටයුතු වැඩිදියුණු කිරීම, ආයතන ශක්තිමත් කිරීම සහ අධීක්ෂණ ඵලදායීතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා අවශ්‍යවන අංශ හඳුනා ගැනීමට අපේක්ෂා කෙරේ. මීට අමතරව, 2026 වසරේ දී මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ සාකච්ඡා නිම කිරීමෙන් අනතුරුව මූල්‍ය පාරිභෝගික ආරක්ෂණ ප්‍රතිපත්ති රාමුව යාවත්කාලීන කිරීමට මහ බැංකුව සැලසුම් කර ඇත.

සිය ආයතනික හැකියාව තවදුරටත් ශක්තිමත් කරමින්, මහ බැංකුව විසින් 2025 වසරේ දී ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය පාරිභෝගික ආරක්ෂණ සංවිධානයේ පූර්ණ සාමාජිකත්වය ලබා ගන්නා ලදී. මෙම සාමාජිකත්වය මගින් දැනුම හුවමාරු කර ගැනීම වැඩිදියුණු

කිරීම, ජාත්‍යන්තරව පිළිගත් ක්‍රමවේදයන්ට අනුගත වීම මෙන්ම මහ බැංකුව තුළ අඛණ්ඩ ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධනය සඳහා සහාය ලබාගැනීම අපේක්ෂා කෙරේ.

තැන්පතු රක්ෂණය සහ මූල්‍ය ආයතනවල නිරාකරණ පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති

2025 වසරේ දී, මහ බැංකුව විසින් සමස්ත මූල්‍ය පද්ධතිය තුළ නිරාකරණ කටයුතුවල අඛණ්ඩතාව, පෙර සූදානම හා කාර්යක්ෂම ලෙස අර්බුද කළමනාකරණය සහතික කිරීමට බැංකු සහ මුදල් සමාගම් සඳහා වන නිරාකරණ ප්‍රතිපත්ති රාමුව තවදුරටත් ශක්තිමත් කරන ලදී. ඒ අනුව, ප්‍රධාන ප්‍රතිපත්තිමය වර්ධනයක් ලෙස, 2023 අංක 17 දරන බැංකු (විශේෂ විධිවිධාන) පනතේ I වන සහ II වන කොටස් යටතේ පවතින නිරාකරණ විධිවිධාන, එම පනතේ 57 වන වගන්තිය යටතේ නිකුත් කරන ලද නියෝගයක් මගින් සියලුම මුදල් සමාගම් වෙත ව්‍යාප්ත කරන ලදී. මෙම පියවර මගින් බලපත්‍රලාභී බැංකු සහ මුදල් සමාගම් යන කාණ්ඩ දෙකම ප්‍රමිතිගත නිරාකරණ පද්ධතියකට යටත් වන අතර, ශක්‍ය නොවන මූල්‍ය ආයතන සඳහා කාලෝචිතව මැදිහත් වීමට සහ ක්‍රමවත් නිරාකරණ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට හැකියාව සලසයි. මෙමගින් තැන්පත්කරුවන්ට මෙන්ම සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය පද්ධතියට ඇති අවදානම් තවදුරටත් අවම කෙරේ.

නිරාකරණ සූදානම වැඩිදියුණු කිරීම අරමුණු කරගත් මහ බැංකුවේ ප්‍රයත්නයන්හි කොටසක් ලෙස, 2025 අගෝස්තු 06 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි බැංකු (විශේෂ විධිවිධාන) පනතේ 16 වන වගන්තිය යටතේ, මහ බැංකුව විසින් පාලක මණ්ඩල අනුමැතිය සහිත ස්වාධීන වෘත්තීය තක්සේරුකරුවන්ගේ මණ්ඩලයක් පිහිටුවන ලදී. මෙම මණ්ඩලය, අදාළ බලපත්‍රලාභී බැංකුවේ හෝ මුදල් සමාගමේ වත්කම් හා බැරකම් ස්වාධීනව තක්සේරු කිරීම, අසාර්ථක වීම හෝ අසාර්ථක වීමට ආසන්න තත්වය නිර්ණය කිරීම, නිරාකරණ විකල්ප ඇගයීම සහ “ඇවර කිරීමට වඩා නරක තත්වයකට පත් නොවීම” (No Creditor Worse Off than in Liquidation) යන ආරක්ෂණ මූලධර්මය ක්‍රියාත්මක කිරීම ඇතුළු ප්‍රධාන නිරාකරණ කාර්යයන් සඳහා සහාය ලබා දෙනු ඇත. මෙම මණ්ඩලය පිහිටුවීම මගින් අදාළ කාර්යයන්හි විශ්වසනීයභාවය, පාරදෘශ්‍යතාව සහ නෛතික ශක්තිමත්භාවය තවදුරටත් වර්ධනය වේ.

එයට අමතරව, 2025 වසරේ දී, මහ බැංකුව, ශ්‍රී ලංකා තැන්පතු රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රමයේ සාමාජික ආයතන වෙත, “ශ්‍රී ලංකා තැන්පතු රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රමයේ සාමාජිකත්වය ප්‍රදර්ශනය කිරීම සහ තැන්පතු රක්ෂණ ආවරණය ලබා ගැනීමට ඇති හැකියාව” පිළිබඳ 2025 අංක 02 දරන බැංකු විශේෂ විධිවිධාන පනත් විධානයන් නිකුත් කළේය. තැන්පතු රක්ෂණය පිළිබඳව මහජන

දැනුවත්භාවය වැඩිදියුණු කිරීම සහ මූල්‍ය පද්ධතිය කෙරෙහි තැන්පතුකරුවන්ගේ විශ්වාසය ඉහළ නැංවීම සඳහා සිදු කරනු ලබන මහ බැංකු ක්‍රියාකාරකම්වල කොටසක් ලෙස, මෙම විධානයන් මගින්, ශ්‍රී ලංකා තැන්පතු රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රමයෙහි සාමාජිකත්වය පිළිබඳව සහ තැන්පතු රක්ෂණ ආවරණය ලබා ගැනීමේ හැකියාව ප්‍රදර්ශනය කිරීම අනිවාර්ය වේ. ඒ අනුව, නියමිත මාර්ගෝපදේශවලට අනුකූලව ශ්‍රී ලංකා තැන්පතු රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රමයේ සාමාජිකත්වය සහ තැන්පතු රක්ෂණ ආවරණයට අදාළ තොරතුරු පැහැදිලි හා කැපී පෙනෙන අන්දමින් ප්‍රදර්ශනය කරන ලෙස සාමාජික ආයතනවලින් ඉල්ලා සිටී.

නිරසර මූල්‍ය සඳහා වන ප්‍රතිපත්ති

ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය සහයෝගීතාවයේ (International Finance Corporation - IFC) සහාය ඇතිව සම්පාදනය කරන ලද නිරසර මූල්‍ය පෙරදැක්ම 2.0, 2025 මැයි මාසයේ දී දියත් කරන ලද අතර එය ශ්‍රී ලංකාවේ මූල්‍ය අංශය තුළ නිරසර මූල්‍ය කටයුතු ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා වූ වැදගත් සන්ධිස්ථානයක් විය. මූල්‍ය අංශයේ පාර්ශ්වකරුවන් සහ ජාත්‍යන්තර හවුල්කරුවන්ගේ සහාය ඇතිව සංවර්ධනය කරන ලද මෙම මූල්‍ය පෙරදැක්ම, මිල ස්ථායීතාව සහ මූල්‍ය පද්ධති ස්ථායීතාව පවත්වා ගැනීම යන මහ බැංකුවේ කාර්යභාරයන්ට අනුකූල වන අතර, මූල්‍ය ආයතනවල මෙහෙයුම් කටයුතු, ජාතික පාරිසරික හා සමාජ සංවර්ධන ප්‍රමුඛතාවලට අනුකූලව පෙළගැස්වීම සඳහා ව්‍යුහාත්මක සහ ප්‍රායෝගික රාමුවක් සපයයි. නිරසර භාවය හා බැඳුණු සමාජීය අංශය ඒකාබද්ධ කිරීම මෙම පෙරදැක්ම 2.0 හි ප්‍රධාන වැඩිදියුණු කිරීමක් වන අතර එමගින් මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ පුළුල් පරාසයක ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් සඳහා සහාය වනු ඇත. ඊට සමගාමීව, දේශගුණික විපර්යාසයන්ට මූල්‍ය පද්ධතියේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ශක්තිමත් කිරීම සහ වඩාත් නිරසර ආර්ථික පරිවර්තනයක් උදෙසා සහාය වීමට මෙම පෙරදැක්ම වැඩි අවධානයක් යොමු කරයි. තවද, ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය සහයෝගීතාවයේ සහාය ඇතිව දැනට යාවත්කාලීන කරමින් පවතින හරිත මූල්‍ය වර්ගීකරණය වැඩිදියුණු කිරීම තුළින් නිරසර මූල්‍ය බලගැන්වුම් රාමුව තවදුරටත් ශක්තිමත් කිරීමට මහ බැංකුව අපේක්ෂා කරයි. මෙම ක්‍රියාමාර්ගය තුළින් කාලානුරූපීව වෙනස් වන ගෝලීය භාවිතයන් ඇතුළත් කරමින්, ජාතික නිරසර ප්‍රමුඛතා සමඟ මූල්‍ය ප්‍රවාහ පෙළගැස්ම වැඩිදියුණු කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. තවද, මහ බැංකුව, බලපත්‍රලාභී බැංකුවල නිරසර මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් ප්‍රවර්ධනය කිරීමෙහි අඛණ්ඩව නියැලී සිටින අතර, මේ සම්බන්ධයෙන් වන නව බැංකු පනතේ විධාන 2026 වසරේ දී බලපත්‍රලාභී බැංකු සඳහා නිකුත් කෙරෙනු ඇත.

විශේෂාංග සටහන
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද හෝ ඊට අදාළ ප්‍රධාන ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග¹

මුදල් ප්‍රතිපත්තිය

2025 මැයි 22 එක්දින ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය පදනම් අංක 25කින් 8.00% සිට 7.75%ක් දක්වා අඩු කරන ලදී. ඊට සමගාමීව නිත්‍ය කැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය සහ නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය පදනම් අංක ±50ක ආන්තිකයක් සමග එක්දින ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය සමඟ සම්බන්ධ කරමින් පිළිවෙලින් 7.25% සහ 8.25%ක් ලෙස පවත්වා ගන්නා ලදී.

ගෙවීම් හා පියවීම්

2025 ජනවාරි 27 ඩිජිටල් ගනුදෙනු භාවිතය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ අරමුණින්, ඩිජිටල් ගෙවීම් ලබාගැනීමට හැකි තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධතියක් නොමැති රාජ්‍ය ආයතන වෙත ඩිජිටල් ගෙවීම් පිළිගැනීම පහසු කිරීමට හඳුන්වාදුන් ගෙවීම් වේදිකාව වන GovPay හරහා සිදු කරනු ලබන එක් ගනුදෙනුවක් සඳහා අයකළ හැකි උපරිම ගාස්තුව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් 2025 පෙබරවාරි මස 01 වන දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි රුපියල් 15/-ක් ලෙස නියම කරන ලදී.

2025 පෙබරවාරි 07 විද්‍යුත් අරමුදල් පැවරීම් සඳහා වන පොදු යාන්ත්‍රණයේ (CEFTS) සාමාජිකයින් අන්තර්ජාල බැංකුකරණ, ජංගම දුරකථන පදනම් කරගත් බැංකුකරණ සහ ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර භාවිතයෙන් සිදු කෙරෙන ගනුදෙනුවක් සඳහා අයකළ හැකි උපරිම ගාස්තුව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් 2025 පෙබරවාරි 15 වන දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි රුපියල් 25/-ක් ලෙස නියම කරන ලදී. තවද, 2025 පෙබරවාරි 15 වන දින සිට දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා රේගුව වැනි ගෙවීම් ක්‍රියාවලිය තත්කාලීනව සිදු කිරීමට සහ පාරිභෝගික ගිණුම් යාවත්කාලීන කිරීමට හැකියාව ලබාදෙන තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධති සහිත ආයතනවලට ගෙවීම් සිදු කිරීම සඳහා පහසුකම් සපයන ලංකාපේ මංගන ගෙවීම් වේදිකාව (LPOPP) හරහා සිදු කරනු ලබන ගනුදෙනුවක් සඳහා අය කරනු ලබන උපරිම ගාස්තුව එක් ගනුදෙනුවක් සඳහා රුපියල් 25/- නොඉක්මවිය යුතු බව ද තීරණය කරන ලදී.

2025 පෙබරවාරි 20 LANKAQR භාවිත කරන වෙළෙඳුන්ට AliPay+ පහසුකම සහිත යෙදවුම් භාවිත කරමින් සංචාරකයින් විසින් සිදු කරනු ලබන LANKAQR ගනුදෙනු පිළිගැනීම සඳහා AliPay Singapore E-commerce Private Limited සමඟ සම්බන්ධ වීමට ලංකාපේ පුද්ගලික සමාගම හට අනුමැතිය ලබා දෙන ලදී.

2025 ජූනි 11 ශ්‍රී ලංකා අන්තර් බැංකු ගෙවීම් පද්ධතියේ (SLIPS) ප්‍රාථමික සහභාගිවන්නන්ගේ ගනුදෙනුකරුවන් විසින් සිදු කරන මුදල් පැවරීම් වලදී එක් ගනුදෙනුවක් සඳහා උපරිම වටිනාකම, 2025 ජූනි 25 වන දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි රුපියල් මිලියන 5 සිට රුපියල් මිලියන 10 දක්වා වැඩි කරන ලදී. තවද, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙහි ගිණුම් පවත්වාගෙන යනු ලබන රජයේ ආයතනවලට ශ්‍රී ලංකා අන්තර් බැංකු ගෙවීම් පද්ධතිය හරහා එවැනි ගිණුම් භාවිතයෙන් සිදු කරන ගනුදෙනුවල දී ගනුදෙනුවක උපරිම වටිනාකම රුපියල් මිලියන 50ක් දක්වා වන පරිදි සිදු කිරීමට අනුමැතිය ලබා දෙන ලදී.

2025 දෙසැම්බර් 23 2024 දී නිකුත් කරන ලද මුදල් හෝ වටිනාකම් පැවරීම් සේවා සපයන්නන් සඳහා වන නියෝග 2025 දෙසැම්බර් 31 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි 2025 අංක 01 දරන මුදල් හෝ වටිනාකම් පැවරීම් සේවා සපයන්නන් සඳහා වන නියෝග සඳහා සංශෝධන නිකුත් කරන ලදී. එම මුදල් හෝ වටිනාකම් පැවරීම් සේවා සපයන්නන් සඳහා වන නියෝග යටතේ, මුදල් පැවරීම් සේවාවල නිරත විදේශීය සපයන්නන් මෙම නියෝගයන්හි නියාමන සහ අධීක්ෂණ රාමුව යටතේ ලියාපදිංචි විය යුතුය.

මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීම සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීම

2025 පෙබරවාරි 27 වැඩිදුර විමර්ශන සඳහා අවශ්‍ය තොරතුරු විදේශීය මූල්‍ය බුද්ධි ඒකක මගින් ලබා ගැනීමට කරනු ලබන ඉල්ලීම් සම්බන්ධ 2025 අංක 01 දරන මාර්ගෝපදේශය නිකුත් කරන ලදී.

1. 2025 ජනවාරි 01 සිට 2026 මාර්තු 25 දක්වා කාලය තුළ දී ක්‍රියාත්මක කරන ලද ප්‍රධාන ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග ඇතුළත් වේ.

2025 ජනවාරි 01 සිට 2026 මාර්තු 27 දක්වා කාලය තුළ දී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද හෝ එයට අදාළ ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග සහ එම කාලය තුළදී ක්‍රියාත්මක කරන ලද රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ගවල සවිස්තරාත්මක අනුවාදයක් මාර්ගගතව ලබා ගත හැක.

යොමුව : ප්‍රධාන මෙහුව → ප්‍රකාශන → ආර්ථික සහ මූල්‍ය වාර්තා → වාර්ෂික ආර්ථික විවරණය → වාර්ෂික ආර්ථික විවරණය 2025 → ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද හෝ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට අදාළ ප්‍රධාන ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග

සබැඳිය : <https://www.cbsl.gov.lk/si/ප්‍රකාශන/ආර්ථික-හා-මූල්‍ය-වාර්තා/වාර්ෂික-ආර්ථික-විවරණය/වාර්ෂික-ආර්ථික-විවරණය-2025/ප්‍රධාන-ආර්ථික-ප්‍රතිපත්තිමය-ක්‍රියාමාර්ග>

2025 මාර්තු 20	<p>2006 අංක 06 දරන මුදල් ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ පනතේ 15(1)(අ) සහ 15(2) වගන්ති යටතේ තොරතුරු ඉල්ලීම සම්බන්ධ 2025 අංක 02 දරන මාර්ගෝපදේශය නිකුත් කරන ලදී.</p> <p>2006 අංක 06 දරන මුදල් ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ පනත යටතේ වැඩිදුර විමර්ශන සඳහා අවශ්‍ය සහය ලබා ගැනීමට කරනු ලබන ඉල්ලීම් සම්බන්ධ 2025 අංක 03 දරන මාර්ගෝපදේශය නිකුත් කරන ලදී.</p>
2025 අප්‍රේල් 04	<p>2016 අංක 1 දරන මූල්‍ය ආයතන (ගනුදෙනුකරුවන් පිළිබඳ නිසි උද්යෝගයෙන් ක්‍රියා කිරීමේ) රීති යටතේ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන, ලාභ නොලබන සංවිධාන හෝ පුණ්‍ය ආයතන සම්බන්ධයෙන් ප්‍රවර්ධිත නිසි උද්යෝගය අනුගමනය කිරීම පිළිබඳ 2025 අංක 01 දරන වක්‍රලේඛය නිකුත් කරන ලදී.</p>
2025 සැප්තැම්බර් 03	<p>තුරඟ තරඟ මත ඔට්ටු ඇල්ලීමේ ආඥා පනත, සුදු ආඥා පනත සහ 2010 අංක 17 දරන කැසිනෝ ව්‍යාපාර (නියාමනය කිරීමේ) පනත ඉවත් කරමින් 2025 අංක 17 දරන සුදු ක්‍රීඩා නියාමන අධිකාරිය පනත ව්‍යවස්ථාපිතව නීතිගත කරන ලදී.</p>
2025 සැප්තැම්බර් 10	<p>2006 අංක 06 දරන මුදල් ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ පනතේ 15(1)(අ) වගන්ති යටතේ තොරතුරු වාර්තා කිරීම සම්බන්ධ 2025 අංක 04 දරන මාර්ගෝපදේශය නිකුත් කරන ලදී.</p>
2025 සැප්තැම්බර් 11	<p>2006 අංක 06 දරන මුදල් ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ පනතේ 15(1)(අ) වගන්තිය යටතේ තොරතුරු වාර්තා කිරීම සම්බන්ධ 2025 අංක 05 දරන මාර්ගෝපදේශය නිකුත් කරන ලදී.</p> <p>2006 අංක 06 දරන මුදල් ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ පනතේ 15(1)(අ) වගන්තිය යටතේ තොරතුරු වාර්තා කිරීම සම්බන්ධ 2025 අංක 06 දරන මාර්ගෝපදේශය නිකුත් කරන ලදී.</p> <p>2006 අංක 06 දරන මුදල් ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ පනතේ 15(1)(අ) වගන්තිය යටතේ තොරතුරු වාර්තා කිරීම සම්බන්ධ 2025 අංක 07 දරන මාර්ගෝපදේශය නිකුත් කරන ලදී.</p>
2025 දෙසැම්බර් 01	<p>2025 අංක 17 දරන සුදු ක්‍රීඩා නියාමන අධිකාරිය පනත සම්මත කිරීමත් සමඟ සුදු ක්‍රීඩා සඳහා බලපත්‍ර ලබාදීම සහ අධීක්ෂණය සඳහා පුළුල් බලතල ලබාදෙමින් සුදු ක්‍රීඩා නියාමන අධිකාරිය පිහිටුවන ලදී.</p>
2026 ජනවාරි 20	<p>අතරා වත්කම් නියාමනය කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිමය තීරණයට සහය දක්වමින්, අතරා වත්කම් සේවා සපයන්නන් සඳහා විවක්ෂණය නියාමන රාමුවක් සකස් කිරීමට පියවර ගනිමින් පවතී. මෙම වැඩපිළිවෙළ තවදුරටත් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීම සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීම පිළිබඳ ජාතික සම්බන්ධීකාරක කමිටුවේ ප්‍රතිපත්ති මාර්ගෝපදේශය යටතේ අතරා වත්කම් සේවා සපයන්නන් සම්බන්ධ අනුකමිටුවක් පිහිටුවා ඇත. එම අනුකමිටුවේ සමාරම්භක රැස්වීම 2026 ජනවාරි මාසයේදී පවත්වන ලදී.</p>
2026 පෙබරවාරි 19	<p>2026 අංක 6 දරන ශ්‍රී ලංකා තරා දේපළ වෘත්තිකයන්ගේ ආයතනය පනත ව්‍යවස්ථාපිතව නීතිගත කරගන්නා ලදී.</p>
2026 මාර්තු 11	<p>ත්‍රස්තවාදීන්ට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීමේ සම්මුති (සංශෝධන) පනත් කෙටුම්පත (අංක 18/2026) 2026.03.06 දිනැති ගැසට් පත්‍රයේ ප්‍රකාශයට පත් කර, 2026.03.11 දින නිකුත් කරන ලදී.</p>
2026 මාර්තු 13	<p>මුදල් ආයතන (FIs) සහ මුදල් නොවන ව්‍යාපාර හා වෘත්තීන් (DNFBPs) සඳහා මුදල් විශුද්ධීකරණය, ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම සහ සමූල ඝාතන අවි සංගුණනයට මුදල් සැපයීම සඳහා වූ මූල්‍ය අවදානම් ඇගයීම සමඟ සමගාමීව ආයතනික අවදානම් ඇගයීම් සමාලෝචනය සහ යාවත්කාලීන කිරීමේ 2026 අංක 01 දරන වක්‍රලේඛය නිකුත් කරන ලදී.</p>
2026 මාර්තු 17	<p>මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ (සංශෝධන) පනත් කෙටුම්පත (අංක 20/2026) 2026.03.13 දිනැති ගැසට් පත්‍රයේ ප්‍රකාශයට පත් කර, 2026.03.17 දින නිකුත් කරන ලදී.</p> <p>මුදල් ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ (සංශෝධන) පනත් කෙටුම්පත (අංක 21/2026) 2026.03.13 දිනැති ගැසට් පත්‍රයේ ප්‍රකාශයට පත් කර, 2026.03.17 දින නිකුත් කරන ලදී.</p>

රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණය

2025 දෙසැම්බර් 31

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් සිදු කරනු ලැබූ රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යයන්, 2024 අංක 33 දරන රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ පනතට අනුව ස්ථාපිත කරන ලද රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යාලය වෙත පැවරීණි. 2025 වර්ෂයේ දෙසැම්බර් මාසයේ සිට මෙම කාර්යාලය පූර්ණ වශයෙන් ක්‍රියාත්මක වූ අතර, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් මෙතෙක් රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් සිදු කරන ලද සියලුම කාර්යයන්හි සම්පූර්ණ වගකීම රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යාලය වෙත පැවරේ. රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ පනතේ සහ 2023 අංක 16 දරන ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනතේ අදාළ විධිවිධානවලට අනුව, 2026 ජනවාරි 01 වන දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් සඳහා වූ නිර්ලේඛන සුරැකුම්පත් පියවීමේ පද්ධතිය සහ රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් සඳහා වූ මධ්‍යම තැන්පතු පද්ධතිය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ගෙවීම් සහ පියවීම් දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත.

මූල්‍ය අංශය

බලපත්‍රලාභී බැංකු

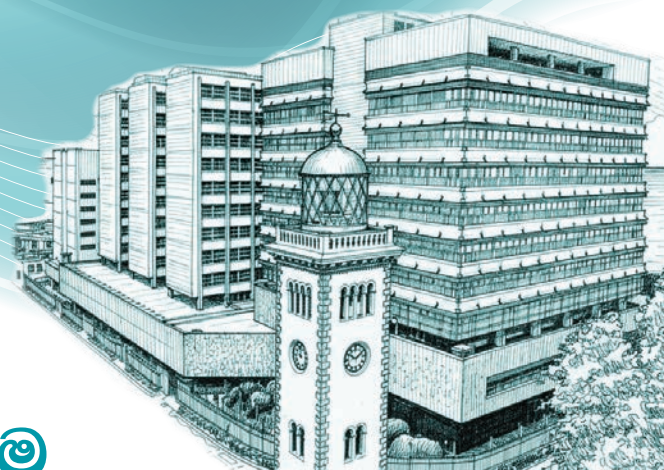
- 2025 මැයි 07
ඩිජිටල් යටිතල පහසුකම් මත ඉහළ රඳාපැවැත්ම සහ ඒ හා සම්බන්ධ අවදානම්වල ඉහළ යාම මධ්‍යයේ ඇති වූ තොරතුරු තාක්ෂණය හා සයිබර් ආරක්ෂාව හා සම්බන්ධ සිදුවීම්, කඩිනම්ව හා විනිවිදභාවයෙන් යුතුව වාර්තා කිරීමේ අවශ්‍යතාව සහ බැංකු මෙහෙයුම්වල ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව වැඩි දියුණු කිරීම පිණිස 2021 අංක 16 දරන "බලපත්‍රලාභී බැංකු සඳහා තාක්ෂණික අවදානම් කළමනාකරණය සහ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව පිළිබඳ නියාමන රාමුව" යන බැංකු පනත් විධානයට අමතරව "බලපත්‍රලාභී බැංකුවල තොරතුරු තාක්ෂණය සහ සයිබර් ආරක්ෂණ සිදුවීම් වාර්තා කිරීම" යන වක්‍රලේඛය නිකුත් කරන ලදී.
- 2025 සැප්තැම්බර් 17
බලපත්‍රලාභී බැංකුවල ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව තහවුරු කිරීමේ අරමුණින් 2023 අංක 17 දරන බැංකු (විශේෂ විධිවිධාන) පනත යටතේ, බලපත්‍රලාභී බැංකු විසින් ප්‍රතිසාධන සැලසුම් සකස් කළ යුතු බව දැන්වීමත් බැංකු (විශේෂ විධිවිධාන) පනත් නියෝගයන් නිකුත් කරන ලදී. තවද, මේ සම්බන්ධයෙන් පැවති බැංකු පනත් විධාන අවලංගු කරන ලදී.
- 2025 දෙසැම්බර් 05
මෑත කාලීන සුළිසුළං සහ ගංවතුර ආපදා තත්ත්වයන් හේතුවෙන් පුද්ගලයන්ට සහ ව්‍යාපාරවලට ඇති වූ අහිතකර බලපෑම් සැලකිල්ලට ගනිමින් බලපෑමට ලක්වූ ණය ගනුදෙනුකරුවන්ට ඵලදායී ලෙස සහන සැලසීමේ අවශ්‍යතාව සලකා බලමින් තම ආදායම හෝ ව්‍යාපාරයට සෘජු බලපෑම් සිදු වූ පුද්ගලයින් සහ ව්‍යාපාර සඳහා සහන සලසන ලෙස සියලුම බලපත්‍රලාභී බැංකුවලින් ඉල්ලා සිටිමින් "මෑත කාලීන සුළිසුළං සහ ගංවතුර හේතුවෙන් ඇතිවූ ආපදා තත්ත්වයන් බලපෑමට ලක් වූ පුද්ගලයන් හා ව්‍යාපාර සඳහා සහන සැලසීම" යන වක්‍රලේඛය නිකුත් කරන ලදී.
- 2026 මාර්තු 25
නව ව්‍යාපාර ක්‍රියාකාරකම් සහ ඩිජිටල්කරණය කරන ලද ක්‍රියාවලීන් හා මෙහෙයුම්වල දියුණුව හේතුවෙන් බැංකු අංශයේ හටගත් ප්‍රවණතා සැලකිල්ලට ගනිමින්, බලපත්‍රලාභී බැංකුවල ව්‍යාපාර මෙහෙයුම් කටයුතු සම්බන්ධව බාහිර සේවා ලබා ගැනීම සඳහා වඩාත් ශක්තිමත් සහ විවෘතභාවයට රාමුවක් අනුගමනය කිරීම තහවුරු කිරීමේ අරමුණින් බැංකු පනත් විධාන නිකුත් කරන ලදී.

මුදල් සමාගම්, විශේෂිත කල්බදු මූල්‍යකරණ සමාගම, බලපත්‍රලාභී ක්ෂුද්‍රමූල්‍ය සමාගම් සහ ප්‍රාථමික අලෙවිකාර සමාගම්

- 2025 ජූනි 23
මුදල් සමාගම් විසින් තැන්පතු සඳහා පිරිනමනු ලබන සහ ණය උපකරණ සඳහා ගෙවනු ලබන උපරිම පොලී අනුපාතික තීරණය කිරීම සඳහා ක්‍රමවේදයක් සපයා දීම තුළින් තැන්පතු භාර ගැනීම සහ ණය උපකරණ නිකුත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් තිරසර ව්‍යාපාර ක්‍රමවේද ප්‍රවර්ධනය උදෙසා තැන්පතු සහ ණය උපකරණ සඳහා වන උපරිම පොලී අනුපාත සම්බන්ධයෙන් විධානය නිකුත් කරන ලදී.
- 2025 අගෝස්තු 20
බලපත්‍රලාභී ක්ෂුද්‍රමූල්‍ය සමාගම්වල ක්‍රියාකාරකම්හි ස්වභාවය, පරිමාව සහ සංකීර්ණත්වය හා සමගාමී වන පරිදි ණය අවදානම් හඳුනාගැනීම, මැනීම, නිරීක්ෂණය සහ පාලනය සඳහා ණය අවදානම් කළමනාකරණ රාමුවක් ස්ථාපනය කිරීමේ අරමුණින් බලපත්‍රලාභී ක්ෂුද්‍රමූල්‍ය සමාගම් සඳහා ණය අවදානම් කළමනාකරණය පිළිබඳ විධානය නිකුත් කරන ලදී.
- 2025 සැප්තැම්බර් 16
ඇතිවිය හැකි අවදානම් සහ අනපේක්ෂිත අලාභ අවශෝෂණය කරගැනීම සඳහා මූල්‍ය ස්ථාවරත්වයක් සැපයීම මගින් ප්‍රාථමික අලෙවිකාර සමාගම් අංශයේ ඔරොත්තුදීමේ හැකියාව ශක්තිමත් කිරීම උදෙසා ප්‍රාථමික අලෙවිකාර සමාගම්වල අවම මූලික ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා සඳහා විධානය නිකුත් කරන ලදී.
- 2025 නොවැම්බර් 07
ද්‍රවශීලතා අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රමෝපාය, ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රමවේදයන්, පාලන ව්‍යුහය සැකසීම සහ ද්‍රවශීලතා අවදානම් හඳුනාගැනීම, මැනීම, නිරීක්ෂණය හා වාර්තා කිරීම, පාලනය හා අවම කිරීම සඳහා ඵලදායී ද්‍රවශීලතා අවදානම් කළමනාකරණ පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම මගින් මුදල් සමාගම්වල ශක්තිමත් ද්‍රවශීලතා අවදානම් කළමනාකරණ රාමුවක් ස්ථාපිත කිරීමේ අරමුණින්, ද්‍රවශීලතා අවදානම් කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් විධානය නිකුත් කරන ලදී.

මුදල් ව්‍යාපාර පනත සඳහා යෝජිත සංශෝධන පිළිබඳ පොදු ජනතාවගේ සහ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ නිරීක්ෂණ, අදහස් සහ යෝජනා ලබා ගැනීම උදෙසා මහජන අදහස් විමසීම සඳහා යොමු කරන ලදී.
- 2026 ජනවාරි 09
මෑත කාලීන සුළිසුළං සහ ගංවතුර ආපදා තත්ත්වයන් හේතුවෙන් පුද්ගලයන්ට සහ ව්‍යාපාරවලට ඇති වූ අහිතකර බලපෑම් සැලකිල්ලට ගනිමින් බලපෑමට ලක්වූ ණය ගනුදෙනුකරුවන්ට ඵලදායී ලෙස සහන සැලසීමේ අවශ්‍යතාව සලකා බලමින් තම ආදායම හෝ ව්‍යාපාරයට සෘජු බලපෑම් සිදු වූ පුද්ගලයින් සහ ව්‍යාපාර සඳහා සහන සලසන ලෙස සියලුම මුදල් සමාගම් වලින් ඉල්ලා සිටිමින් "මෑත කාලීන සුළිසුළං සහ ගංවතුර හේතුවෙන් ඇතිවූ ආපදා තත්ත්වයන් බලපෑමට ලක් වූ පුද්ගලයන් හා ව්‍යාපාර සඳහා සහන සැලසීම" යන වක්‍රලේඛය නිකුත් කරන ලදී.
- 2026 ජනවාරි 12
මුදල් සමාගම්වලින් තැන්පතු සහ ණය උපකරණ සඳහා පිරිනමන උපරිම පොලී අනුපාතික සංශෝධනය කිරීමේ විධානය නිකුත් කරන ලදී.

3

4 පරිච්ඡේදය

සාර්ව ආර්ථික ඉදිරි දැක්ම

සාරාංශය

ගෝලීය අවිනිශ්චිතතා ඉහළ යෑම මධ්‍යයේ වුවද දේශීය ආර්ථිකයේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව වර්ධනය වීම මත ශ්‍රී ලංකාවේ සාර්ව ආර්ථික ඉදිරි දැක්ම තීරණය වනු ඇත. උග්‍ර වන වෙළඳ අර්බුද, ආරක්ෂණවාදී ප්‍රවණතා සහ දේශගුණය ආශ්‍රිත අවදානම්වලින් බලපෑමට ලක් වී ඇති ගෝලීය ආර්ථික අපේක්ෂා, මැද පෙරදිග කලාපයේ හා දේශපාලනික නොසන්සුන්තා උත්සන්න වීමත් සමඟ වඩාත් අවිනිශ්චිත වී ඇත. බලශක්ති සහ නැව් ගාස්තු ඉහළ යෑම, සැපයුම් දාමයට බලපෑම් එල්ල වීම සහ මූල්‍ය වෙළඳපොළ විචලනයන් වැඩිවීම, ලොව පුරා රටවල වර්ධනයට බලපෑමක් ඇති කරන අතර උද්ධමනය මත ඉහළ පීඩනයක් ඇති කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. ඒ අනුව, ගෝලීය නිර්-උද්ධමන ක්‍රියාවලිය මත ඇතිවන අවදානම තීව්‍ර වී ඇති අතර, එය මුදල් ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී අඛණ්ඩව ප්‍රවේශම් සහගතව කටයුතු කිරීමේ අවශ්‍යතාව අවධාරණය කරයි. කෙසේ වුවද, මෙම බලපෑම්වල ප්‍රමාණය සහ කාලසීමාව සම්බන්ධයෙන් සැලකිය යුතු අවිනිශ්චිතතාවයක් පවතින අතර එය මැද පෙරදිග යුද තත්ත්වය මත ප්‍රධාන වශයෙන් රඳා පවතී. මෙම අවදානම් මධ්‍යයේ වුව ද, සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාව යළි ස්ථාපනය කිරීම සහ මෑත වසරවල දී විවිධ අංශ පුරා අඛණ්ඩව ස්වාරක්ෂක ගොඩ නැංවීම ශ්‍රී ලංකාවේ ඉදිරි දැක්ම සඳහා සහාය දක්වයි. උද්ධමනය වර්තමානයේ දී තවදුරටත් පහළ මට්ටමක පැවතුණ ද ප්‍රධාන වශයෙන් ගෝලීය ආර්ථික ප්‍රවණතා හේතුවෙන් බලශක්ති සහ ප්‍රවාහන පිරිවැය ඉහළ යෑම සහ ඒවායේ වක්‍ර බලපෑම් නිසා උද්ධමනය පෙර අපේක්ෂා කළ වේගයට වඩා වැඩි වේගයකින් 5% උද්ධමන ඉලක්කය කරා ගමන් කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. කෙසේ වුව ද, සුදුසු ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ගවල සහාය ඇතිව උද්ධමනය ඉලක්කගත මට්ටම වටා ස්ථායී වනු ඇතැයි දැනට පවතින දත්ත මත පදනම්ව කරන ලද පුරෝකථන මගින් පෙනී යයි. නමායිලී උද්ධමන ඉලක්කකරණ රාමුව යටතේ මහ බැංකුවේ මුදල් ප්‍රතිපත්තිය දත්ත මත පදනම්ව සහ ඉදිරි දැක්මක් සහිතව ක්‍රියාත්මක වනු ඇත. ඉහළ අවිනිශ්චිතතා සහ පිරිවැය ඉහළ යෑම ආයෝජන මත අහිතකර බලපෑමක් ඇතිකළ හැකි වුවද, ලිහිල් මුදල් තත්ත්ව සහ දිව්‍යා සුළු කුණාටුවෙන් පසුව යළි ගොඩනැගීමේ ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන්, 2026 වසරේ දී පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබාදෙන ණය ප්‍රසාරණයවනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන අතර, එය පසුගිය මාසවලට වඩා මන්දගාමී වේගයකින් සිදුවනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය. හා දේශපාලනික වර්ධනයන් හේතුවෙන් සංචාරක, විදේශ වෙළඳාම, ප්‍රේෂණ සහ ආයෝජක විශ්වාසය කෙරෙහි බලපෑම් ඇති කරමින් ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශීය අංශයට අවදානම්වලට මුහුණ දීමට සිදුවිය හැකිය. කෙසේ වුවද, අඛණ්ඩව ජංගම ගිණුම් අතිරික්තයන් පවත්වා ගැනීම සහ සංචිත රැස් කිරීම හරහා විදේශීය අංශය මේ වනවිට සැලකිය යුතු අන්දමින් ශක්තිමත් වී ඇති අතර, එමගින් විදේශීය අංශයේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව වැඩි දියුණු වී ඇත. මේ වනවිට ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ (ජා.මු. අරමුදලේ) විස්තීර්ණ ණය පහසුකම් සහ විදේශීය ණය ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණය සම්පූර්ණ කිරීම, විදේශ විනිමය ලැබීම සඳහා සහාය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන අතර, නමායිලී විනිමය අනුපාතිකය අඛණ්ඩව කම්පන අවශෝෂකයක් ලෙස කටයුතු කරනු ඇත. මේ අතර, ප්‍රමාණවත් ප්‍රාග්ධන හා ද්‍රවශීලතා ස්වාරක්ෂක පැවතීම සහ වත්කම් ගුණාත්මක භාවය ඉහළ යෑම නිසා මූල්‍ය අංශය ස්ථායීව පවතින නමුත් ගෝලීය අවිනිශ්චිතතා පැවතීම සහ ණය ප්‍රසාරණය වේගවත් වීම හේතුවෙන් එම අංශය සම්පව අධීක්ෂණය කිරීම අවශ්‍ය වේ. අතිරේක වියදම් ඇති විය හැකි පසුබිමක වුවද, ජා.මු. අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම් වැඩසටහනට සහ 2024 අංක 44 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනතට අනුකූලව, ආදායම් මත පදනම් වූ ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාවලියක් තුළ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය තවදුරටත් ක්‍රියාත්මක කෙරෙන අතර, අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කෙරෙන ප්‍රතිසංස්කරණ මගින් මැදිකාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය තිරසරභාවය තහවුරු වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කළ, සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාව යළි ස්ථාපිත කිරීම, අඛණ්ඩව ස්වාරක්ෂක ගොඩ නැංවීම සහ දැනට ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින ව්‍යුහාත්මක

ප්‍රතිසංස්කරණ මගින් තිරසර වර්ධනයක් සඳහා වූ හිතකර පරිසරයක් නිර්මාණය වී ඇත. කෙසේ වෙතත්, බාහිර කම්පන, භූ දේශපාලනික ආතතීන් සහ දේශගුණය ආශ්‍රිත අවදානම් ආර්ථික වර්ධනය අපේක්ෂිත මට්ටමට වඩා පහළ පැවතීමේ අවදානම් ඇති කරයි. මෙවැනි පසුබිමක් තුළ, ප්‍රතිපත්ති විනය පවත්වා ගැනීම, ආර්ථිකයේ විවිධ අංශවල ස්ඵරාත්මක ආරක්ෂා කිරීම, සහ දේශගුණික හා ආපදාවලට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව වැඩි දියුණු කිරීම ආර්ථිකයට කම්පනවලට මුහුණ දීම සඳහා අවශ්‍ය තීරණාත්මක සාධක වේ. තිරසාර ලෙස ආර්ථිකය යථා තත්ත්වයට පත්වීමට මෙම සාධක මගින් සහාය ලැබුණ ද, වර්ධන විභවය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ඵලදායීතාව, තරගකාරීත්වය සහ අපනයන විවිධාංගීකරණය ඉහළ නැංවීම සඳහා ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ ඉදිරියට ගෙන යාම සහ යටිතල පහසුකම් සඳහා අඛණ්ඩව ආයෝජනය කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

4.1 ගෝලීය ආර්ථික පරිසරය සහ ඉදිරි දැක්ම

වෙළඳ ප්‍රතිපත්ති වෙනස්වීම් සහ ඉහළ යන ගෝලීය ආර්ථික අවිනිශ්චිතතා මධ්‍යයේ වුවද, ගෝලීය ආර්ථිකය මෑත කාලීනව පෙන්නුම් කළ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව මේ වනවිට අභියෝගයට ලක්ව ඇති අතර, 2026 වසරේ පෙබරවාරි මස අග භාගයේ දී ආරම්භ වූ මැද පෙරදිග යුද තත්ත්වය උග්‍ර වීම ඊට හේතු වී ඇත. මැද පෙරදිග ගැටුම් ආරම්භ වීමට පෙර 2026 වසරේ ජනවාරි මාසයේ දී ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙහි (ජා.මු. අරමුදලෙහි) ලෝක ආර්ථික ඉදිරි දැක්ම (World Economic Outlook) වාර්තාවට අනුව, ගෝලීය ආර්ථික වර්ධනය 2026 වසරේ දී 3.3%ක් සහ 2027 වසරේ දී 3.2%ක් වනු ඇතැයි පුරෝකථනය කර තිබූ අතර, එය 2025 වසරේ ඇස්තමේන්තුගත කළ 3.3%ක වර්ධනයට සාපේක්ෂව සුළු වශයෙන් පහළ යෑමක් ලෙස සටහන් වී ඇත. වෙළඳ ප්‍රතිපත්ති වෙනස් වීමෙන් ඇතිවන බාධා සහ ඒ සම්බන්ධයෙන් දිගින් දිගට පවතින අවිනිශ්චිතතාවල බලපෑම, කෘත්‍රීම බුද්ධිය ඇතුළු තාක්ෂණය ආශ්‍රිත අංශවල සිදු කළ ශක්තිමත් ආයෝජන, ප්‍රතිපත්තිමය උත්තේජක සහ ලිහිල් මූල්‍ය තත්ත්ව හරහා යම්තාක් දුරකට අඩු වීමත් සමඟ, එකිනෙකට වෙනස් බලවේග සමතුලිත වීම මෙම ස්ථාවර ආර්ථික වර්ධනයට හේතු වන බව ජා.මු. අරමුදල විසින් පෙන්වා දෙන ලදී. දියුණු ආර්ථිකයන්හි වර්ධන වේගය කෙටි කාලීනව මධ්‍යස්ථ මට්ටමක පවතිනු ඇතැයි පුරෝකථනය කර ඇති අතර, රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති, ලිහිල් මූල්‍ය තත්ත්ව සහ ආයෝජන දිරිගැන්වීම්වල සහාය ඇතිව එක්සත් ජනපදයේ ආර්ථිකය අඛණ්ඩව ප්‍රසාරණය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරුණි. යුරෝ කලාපීය රටවල ආර්ථික වර්ධනය, ඇතැම් ආර්ථිකයන්හි රජයේ වියදම් ඉහළ යෑමේ සහායයෙන්, පහළ නමුත් ස්ථායී මට්ටමක පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරුණි. මේ අතර, විනය සහ ඉන්දියාව වැනි ප්‍රධාන ආර්ථිකයන්හි දේශීය ඉල්ලුම ශක්තිමත් වීම සහ ලිහිල් ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ගවල සහාය ඇතිව නැගී එන වෙළඳපොළ සහ සංවර්ධනය වෙමින් පවතින ආර්ථිකයන් අඛණ්ඩව ගෝලීය ආර්ථිකය මෙහෙයවනු ඇතැයි අපේක්ෂා කළ ද, 2027 වසර වන විට එම වර්ධන ප්‍රවණතාව මන්දගාමී වනු ඇතැයි පුරෝකථනය

කරන ලදී. කෙසේ වුව ද, 2026 වසරේ ජනවාරි මාසයේ දී ලෝක ආර්ථික ඉදිරි දැක්මෙහි යාවත්කාලීන කිරීම් ප්‍රකාශයට පත් කිරීමෙන් පසුව, මැද පෙරදිග ගැටුම් උග්‍ර වීම මධ්‍යයේ ගෝලීය දේශපාලනික සහ ආර්ථික වාතාවරණය කැපී පෙනෙන අයුරින් වෙනස් වී ඇති අතර, මැද පෙරදිග යුද්ධය පවතින කාලය මත පදනම්ව මෙම පුරෝකථන ඉදිරි කාලයේ දී සැලකිය යුතු අයුරින් වෙනස් විය හැකි බව එමගින් පිළිබිඹු කෙරේ.

මැද පෙරදිග යුද ගැටුම් ආරම්භ වීමත් සමඟ යළි මතු වූ භූ දේශපාලනික අර්බුද, යුද ගැටුම්වල තීව්‍රතාව සහ ගැටුම් පවතින කාල සීමාව මත පදනම්ව ගෝලීය ආර්ථික අපේක්ෂා කෙරෙහි සැලකිය යුතු බලපෑමක් එල්ල කළ හැකි අතර, එය විවිධ පැතිකඩ ඔස්සේ ගෝලීය අවිනිශ්චිතතාව තවදුරටත් ඉහළ නැංවීමට හේතු විය හැකිය. විශේෂයෙන් ම, බලශක්ති සහ වෙළඳ භාණ්ඩ මිල ගණන් ඉහළ යෑම, ගෝලීය වෙළඳ සහ නාවික ගමනාගමනයට බාධා එල්ල වීම, ගෝලීය මූල්‍ය තත්ත්ව දැඩි වීම සහ අවදානම් අධිමිල ඉහළ යෑම වැනි කරුණු හේතුවෙන් හටගන්නා අහිතකර වක්‍ර බලපෑම් මෙන්ම ආයෝජක සහ පාරිභෝගික විශ්වාසය අවම වීම සහ ප්‍රතිපත්තිමය අස්ථාවරත්වය ඉහළ යෑම බොහෝ ආර්ථිකයන්හි වර්ධන අපේක්ෂා කෙරෙහි සාණාත්මක ලෙස බලපෑ හැකිය. යුද්ධය තීව්‍ර වීම, ප්‍රධාන නැව් ගමනාගමන මාර්ග, ඉතා වැදගත් සැපයුම් දාම, ගෝලීය තෙල් සහ වෙළඳ භාණ්ඩ වෙළඳපොළ සහ ගුවන් ගමන් සඳහා සෘජුව ම බලපෑම් එල්ල කර ඇති අතර, එමගින් ජාත්‍යන්තර වෙළඳ සහ ගෝලීය ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වලට ද බලපෑම් ඇති වී තිබේ. තෙල් මිල සහ නැව් ගාස්තු සැලකිය යුතු අයුරින් ඉහළ ගොස් ඇති අතර, ගෝලීය කම්පන හේතුවෙන් මූල්‍ය වෙළඳපොළ අවිනිශ්චිතතා ද ඉහළ ගොස් ඇත. මැද පෙරදිග යුද ගැටුම් හේතුවෙන් ගෝලීය ආර්ථිකය කෙරෙහි එල්ල වී ඇති බලපෑම තක්සේරු කිරීමට තවමත් කල් වැඩිවුව ද ගෝලීය බලශක්ති වෙළඳාම සහ ගුවන් සේවා ක්ෂේත්‍රය සම්බන්ධයෙන් මැද පෙරදිග කලාපයේ ඇති උපායමාර්ගික වැදගත්කම මගින් ඉදිරියේ දී උද්ගත විය හැකි කම්පනයේ ප්‍රබලත්වය මනාව පිළිබිඹු කෙරේ. ලොව වඩාත් ම කාර්යබහුල ගුවන්තොටුපළ

කිහිපයකට හිමිකම් කියන සහ යුරෝපය සහ ආසියාව යා කරන ප්‍රධාන ගුවන් ගමන් මාර්ග පිහිටා ඇති මැද පෙරදිග කලාපය ප්‍රධාන ගෝලීය ගුවන් සේවා කේන්ද්‍රස්ථානයක් ලෙස ක්‍රියා කරන අතර, දැනටමත් ගුවන් මාර්ග වසා දැමීම නිසා ගුවන් ගමන් විශාල සංඛ්‍යාවක් අවලංගු කිරීමටත්, අධික පිරිවැයක් දැරීමට සිදු වන වෙනත් ගුවන් ගමන් මාර්ග භාවිතය සඳහා යොමු වීමටත් සිදු වී ඇත. එමෙන්ම, ගෝලීය තෙල් සපයන නැව්වලින් පහෙන් එකකට ආසන්න ප්‍රමාණයක් ගමන් ගන්නා හෝමුස් සමුද්‍ර සන්ධිය ආශ්‍රිත කටයුතු අඩාල වීම ගෝලීය බලශක්ති වෙළඳාමට එල්ල වී ඇති වඩාත් ම තීරණාත්මක බලපෑම වන අතර, එය සැපයුම් දාම බිඳ වැටීමේ සහ මිල උච්චාවචනයේ පවතින ගැටලුකාරී තත්ත්වය තීව්‍ර කරයි. හෝමුස් සමුද්‍ර සන්ධිය නිල වශයෙන් අවහිර නොකළ තත්ත්වයක දී වුව ද, නැව් රක්ෂණ ගාස්තු ඉහළ යෑම, නෞකා ප්‍රවාහනයට වෙනත් මාර්ග භාවිත කිරීමට සිදු වීම සහ ගමන් කාලය දිගු වීම හේතුවෙන් භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය සහ සැපයුම් පිරිවැය ඉහළ ගොස් ඇති අතර, එමගින් ගෝලීය සැපයුම් දාම මත වැඩි දුරටත් පීඩනයක් එල්ල වී ඇත. මෙම පසුබිම තුළ, බලශක්ති සහ ප්‍රවාහන පිරිවැය දිගු කාලයක් පුරා ඉහළ මට්ටමක පැවතීම මගින් ගෝලීය වෙළඳ පරිමාවන්, උද්ධමනය සහ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් කෙරෙහි බලපෑම් එල්ල විය හැකි අතර, එම තත්ත්වය අඛණ්ඩව පැවතුණහොත්, සීමිත ප්‍රතිපත්තිමය ස්ඵරාක්ෂක සහිත බලශක්ති ආනයන මත යැපෙන ආර්ථිකයන් කෙරෙහි එහි අහිතකර බලපෑම් වැඩි වශයෙන් ඇති විය හැකිය.

මැද පෙරදිග කලාපයේ භූ දේශපාලනික අවිනිශ්චිතතා උත්සන්න වීමත් සමඟ, ගෝලීය නිර්-උද්ධමන ප්‍රවණතාව අවසන් වී නැවතත් උද්ධමන පීඩන ඇති වීමේ හැකියාවක් පවතී. ජා.මු. අරමුදලේ 2026 වසරේ ජනවාරි මාසයේ පුරෝකථනයන්ට අනුව, ඉල්ලුම සහ බලශක්ති මිල පහත වැටීම හේතුවෙන්, මතුපිට උද්ධමනය 2026 වසරේ දී 3.8%ක් සහ 2027 වසරේ දී 3.4%ක් දක්වා පහත වැටී ගෝලීය උද්ධමනය අඛණ්ඩව පහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කළ ද, මෑත කාලීනව භූ දේශපාලනික අර්බුද තීව්‍ර වීම හේතුවෙන් බලශක්ති මිල ඉහළ යෑම මගින් මෙම උද්ධමන පුරෝකථන වෙනස් වීමට ඉඩ ඇත. ජා.මු. අරමුදලේ 2026 වසරේ ජනවාරි පුරෝකථනයන්ට අනුව, 2026 සහ 2027 වසරවල දී බොරතෙල් බැරලයක සාමාන්‍ය මිල එ.ජ. ඩොලර් 62ක් පමණ වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කළ ද, මෑත කාලීන ප්‍රවණතා හමුවේ තෙල් මිලෙහි සැලකිය යුතු උච්චාවචනයක් සහ සීඝ්‍ර මිල ඉහළ යෑමක් දක්නට ලැබෙන අතර, බ්‍රෙන්ට් බොරතෙල් බැරලයක මිල ඇතැම් අවස්ථාවල දී එ.ජ. ඩොලර් 100 ඉක්මවා ගොස් ඇත. බලශක්ති මිල ගණන් මෙලෙස ඉහළ යෑම, විශේෂයෙන් කෙටි කාලීනව ගෝලීය

උද්ධමනය ඉහළ යෑම කෙරෙහි බලපෑම් ඇති කළ හැකිය. මීට අමතරව, සැපයුම් දාමයන්ට බාධා එල්ල වීමෙන් ඇතිවිය හැකි සැපයුම් හිඟතාවයන් මෙන්ම නැව් ගාස්තු, රක්ෂණ සහ ප්‍රවාහන පිරිවැය ඉහළ යෑම බොහෝ ආර්ථිකයන් තුළ ආනයනික උද්ධමනය ඉහළ යෑම සඳහා හේතු විය හැකිය. බලශක්ති හෝ ප්‍රවාහන යටිතල පහසුකම්වලට සිදුවන ඕනෑම හානියක් සැපයුම් සීමා කිරීමට සහ ගෝලීය වෙළඳ භාණ්ඩ මිල ගණන් ඉහළ යෑමේ පීඩනය තවදුරටත් තීව්‍ර කිරීමට හේතු විය හැකි අතර, ගැටුම් නිමා වීමෙන් පසුව වුව ද එම තත්ත්වය යථා තත්ත්වයට පත් වීම ප්‍රමාද වීමට එම හානි හේතු වනු ඇත. මෙවැනි පසුබිමක් තුළ, වෙනස් වෙමින් පවතින ගෝලීය වාතාවරණය හමුවේ මිල ස්ථායීතාව සුරක්ෂිත කිරීම සඳහා මහ බැංකු දැඩි අවධානයෙන් සහ ඉතා ක්‍රමානුකූලව මුදල් ප්‍රතිපත්ති හැසිරවිය යුතුය. සැපයුම මත පදනම් වූ උද්ධමන කම්පනයන්ට මුහුණ දෙන ආර්ථිකවලට සංකීර්ණ ප්‍රතිපත්තිමය ගැටුමකට මුහුණ දීමට සිදු වනු ඇති අතර, විශේෂයෙන් වර්ධනය මන්දගාමී වීමේ අවදානම් සහ මැදි කාලීන උද්ධමන අපේක්ෂා පාලනයෙන් ගිලිහී යාමට හේතුවන දිගු කාලයක් පුරා පවතින ඉහළ උද්ධමනය අතර සමබරතාවක් පවත්වා ගැනීම මෙහි දී අභියෝගාත්මක විය හැකිය.

මෙවන් පසුබිමක් තුළ, විශේෂයෙන් භූ දේශපාලනික ප්‍රවණතා ආශ්‍රිත අවිනිශ්චිතතා තවදුරටත් පැවතුණහොත්, 2026 වසර තුළ දී ගෝලීය මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය 2025 වසරට සාපේක්ෂව වඩාත් සුපරීක්ෂාකාරී වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. ගෝලීය උද්ධමනය අඛණ්ඩව පහත වැටීමත් සමඟ 2024 වසරේ දෙවන භාගයේ සිට දියුණු ආර්ථිකයන් මෙන්ම නැඟී එන වෙළඳපොළ ආර්ථිකයන්හි මහ බැංකු ද වඩාත් ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරයක් කෙරෙහි යොමු වූ අතර, එක් එක් රටවලට ආවේණික වූ සාර්ව ආර්ථික තත්ත්ව මත පදනම්ව මුදල් ප්‍රතිපත්ති ලිහිල් කිරීමේ ඇතැම් වෙනස්කම් දක්නට ලැබුණි. 2025 වසරේ පළමු භාගයේ දී, නිර්-උද්ධමනය වේගවත් වීම සහ එක්සත් ජනපද තීරුබදු ආශ්‍රිත අවිනිශ්චිතතා හේතුවෙන් අපේක්ෂිත ආර්ථික වර්ධනය මන්දගාමී වීම මධ්‍යයේ නැඟී එන වෙළඳපොළ ආර්ථික විසින් මුදල් ප්‍රතිපත්ති විශාල වශයෙන් ලිහිල් කිරීමට පියවර ගන්නා ලදී. කෙසේ නමුත්, උද්ධමනකාරී පීඩන යම් වශයෙන් අඩු වුව ද, බොහෝ ප්‍රධාන ආර්ථිකයන්හි උද්ධමනය ඉලක්කගත මට්ටමට වඩා ඉහළ මට්ටමක පැවතීම හේතුවෙන්, දියුණු ආර්ථිකයන් විසින් වඩාත් සුපරීක්ෂාකාරී ලෙස මුදල් ප්‍රතිපත්ති ලිහිල් කිරීම සිදු කරන ලදී. 2025 වසර තුළ දී එක්සත් ජනපද ෆෙඩරල් සංවිත බැංකුව, යුරෝපීය මහ බැංකුව, එංගලන්ත මහ බැංකුව ඇතුළු දියුණු ආර්ථිකයන්හි මහ බැංකු මුදල් ප්‍රතිපත්තිවල ගමන්මග වඩාත් සීමිතව සහ ප්‍රවේශම් සහගතව සිදු කළ ප්‍රතිපත්ති පොලී

අනුපාතික අඩු කිරීමටදිත් සමන්විත වූ අතර, එමගින් ගෝලීය මුදල් තත්ත්ව අපේක්ෂා කළ මට්ටමට වඩා දැඩි විය. කෙසේ වුවද, ගෝලීය මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය සාමාන්‍යකරණය වීම 2025 වසර අග භාගයේ දී මන්දගාමී වූ අතර, ගෝලීය වශයෙන් ඇති වන අහිතකර බලපෑම් තීව්‍ර වීමත් සමඟ බොහෝ මහ බැංකු වඩාත් සුපරීක්ෂාකාරී ප්‍රතිපත්තිමය ප්‍රවේශයක් කරා යොමු විය. ගෝලීය වශයෙන් ඇති වන අහිතකර බලපෑම් අතරට ප්‍රතිපත්ති අවිනිශ්චිතතාව ඉහළ යෑම, එක්සත් ජනපද තීරුබදු ප්‍රතිපත්ති හේතුවෙන් ඇතිවන ගෝලීය වෙළඳාමේ නොසන්සුන්තාවයන් තීව්‍ර වීම, සහ අඛණ්ඩව පවතින භූ දේශපාලනික අවදානම් ඇතුළත් වේ. මැද පෙරදිග යුද්ධයේ තීව්‍රතාව සහ ගැටුම් පවතින කාල සීමාව පිළිබඳව පවතින අවිනිශ්චිතතාව ඉහළ යෑම මධ්‍යයේ 2026 වසරේ දී, ලොව බොහෝ මහ බැංකු වඩාත් සුපරීක්ෂාකාරී මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරයක් වෙත යොමු වී ඇත. ඉදිරි කාලය පිළිබඳව සලකා බැලීමේ දී, භූ දේශපාලනික බෙදී යෑම, ගෝලීය වෙළඳ ප්‍රතිපත්ති අවිනිශ්චිතතාව, අහිතකර කාලගුණ විපර්යාස හේතුවෙන් සැපයුම් දාමවල ඇති විය හැකි බිඳ වැටීම් සහ විනිමය අනුපාතිකයන්හි උච්චාවචනයන් ඉහළ යෑම යන කරුණු ගෝලීය මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය තීරණය කිරීමට ප්‍රධාන වශයෙන් බලපානු ඇත. එමෙන්ම, දැනට පවතින අවිනිශ්චිතතාවන්ගෙන් ඔබ්බට අවධානය යොමු කළහොත්, කෘත්‍රිම බුද්ධිය භාවිතය කෙරෙහි යොමුවන ප්‍රමාණය සහ වේගය ලෝකයේ මැදි කාලීන ආර්ථික වර්ධන අපේක්ෂා කෙරෙහි බලපාන ප්‍රධාන සාධකයක් වනු ඇති අතර, එය එලදායීතාව, ආයෝජන සහ දිගු කාලීන මූර්ත පොලී අනුපාතික මට්ටම කෙරෙහි බලපෑම් ඇති කරමින් මුදල් ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කෙරෙහි ද බලපෑම් ඇති කරනු ඇත.

මැද පෙරදිග කලාපයේ භූ දේශපාලනික අර්බුද තීව්‍ර වීම හරහා, විශේෂයෙන් ම එම යුද ගැටුම් දිගු කලක් පැවතුණහොත්, විවිධ වූ ක්ෂේත්‍ර ඔස්සේ ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකයට සැලකිය යුතු ලෙස බලපෑම් ඇති විය හැකිය. ශ්‍රී ලංකාව සිය බලශක්ති අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමේ දී සැලකිය යුතු ලෙස ගල් කලාපයේ බලශක්ති මූලාශ්‍ර මත රඳා පැවතීම හේතුවෙන්, ගෝලීය තෙල් සහ ගෑස් මිල ගණන් ඉහළ යෑමේ අවදානමකට ආර්ථිකය ඍජුව ම නිරාවරණය වන අතර, එය ඉන්ධන ආනයන වියදම් ඉහළ නැංවීමට සහ වෙළඳ හිඟය පුළුල් වීමකට හේතුවනු ඇති අතර එමගින් උද්ධමනය ඉහළ යෑම සඳහා පීඩනයක් ඇති වනු ඇත. තවද, මෙම ගැටුම් හේතුවෙන් පොහොර ආනයන මිල ඉහළ යෑමට සහ පොහොර සැපයුම් අඩාල වීමට ඉඩ ඇති අතර, ඒ හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික අංශයට අහිතකර බලපෑම් ඇති විය හැකිය. ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශීය ප්‍රේෂණ වලින් 45%ක් පමණ ගල් කලාපීය රටවල්වලින් ලැබෙන

අතර, ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ තීරණාත්මක විදේශ විනිමය මූලාශ්‍රයක් වන විදේශ ප්‍රේෂණ ලැබීම් ද මෙම ගැටුම්කාරී තත්ත්වයේ බලපෑමට ලක්විය හැකිය. එහෙයින්, යුද්ධය සැලකිය යුතු කාලයක් පැවතුනහොත්, එමගින් ශ්‍රම වෙළඳපොළ හෝ ශ්‍රම සංක්‍රමණ කෙරෙහි ඇති විය හැකි බාධා ප්‍රේෂණ ලැබීම් අඩු වීමට සහ විනිමය අනුපාතිකයේ විචලන ඉහළ නැංවීමට හේතු වනු ඇත. එමෙන්ම මෙම ගැටුම්කාරී තත්ත්වය කෙටි කාලීනව අවසන් වී යටිතල පහසුකම් කේන්ද්‍ර කරගත් ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාවලියක් ආරම්භ වුවහොත්, එහි ධනාත්මක බලපෑම් ඇතිවීමේ හැකියාවක් පැවතිය ද, එය යුද්ධයේ ඉදිරි ස්වාභාවය මත සම්පූර්ණයෙන් ම රඳා පවතී. තේ අපනයන ඇතුළු ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයනවලින් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකට දායකත්වය දරන මැද පෙරදිග සමඟ පවතින වෙළඳ සබඳතා, කලාපීය ඉල්ලුම් තත්ත්වවල ඇති වන වෙනස්කම් හේතුවෙන් ඍජුව ම බලපෑමට ලක්විය හැකිය. තවද, ඉහළ යන භූ දේශපාලනික අවිනිශ්චිතතා හමුවේ ගෝලීය ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් සැලකිය යුතු අයුරින් මන්දගාමී වීම තුළින් විදේශීය ඉල්ලුම පහත වැටීම නිසා සියලු වෙළඳපොළ තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන ක්‍රියාකාරීත්වය දුර්වල වීමේ අමතර අවදානම් මතු විය හැකිය. මීට අමතරව, අපනයන ගමනාන්තය කුමක් වුව ද, ගෝලීය නාවික මාර්ගවලට එල්ල වන බාධා ඉහළ යෑම සහ භාණ්ඩ ප්‍රවාහන හා රක්ෂණ පිරිවැය ඉහළ යෑම සමස්ත අපනයන ක්‍රියාකාරීත්වය කෙරෙහි බලපෑම් එල්ල කරනු ඇත. සංචාරක ක්ෂේත්‍රය සැලකූ විට, මැද පෙරදිග කලාපයෙන් මෙරටට පැමිණෙන සංචාරකයින් සංඛ්‍යාව සාපේක්ෂ වශයෙන් අඩු අගයක් ගත්ත ද, මැද පෙරදිග ගුවන් සේවා හරහා මෙරටට පැමිණෙන සංචාරකයින් සංඛ්‍යාව, මුළු සංචාරක පැමිණීමටදිත් 30%කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයකට දායකත්වය දක්වයි. එහෙයින් මැද පෙරදිග ගුවන් කලාපය භාවිතයට පවතින සීමා සහ ඒ සම්බන්ධ අවදානම් හේතුවෙන් එම කලාපය හරහා පැමිණෙන සංචාරකයින් ප්‍රමාණය අඩුවිය හැකි අතර, එමගින් මුළු සංචාරක පැමිණීම් සඳහා අහිතකර ලෙස බලපෑම් එල්ල විය හැකිය. ගෝලීය අවිනිශ්චිතතා ඉහළ යෑම මගින් විදේශීය ඍජු ආයෝජන සහ විවිධ ආයෝජන ඇතුළු මූල්‍ය ප්‍රවාහයන් කෙරෙහි වැඩි බලපෑමක් ඇති විය හැකි අතර, එමගින් ගෙවුම් තුලනය මත අමතර පීඩනයක් එල්ල වීමේ හැකියාවක් පවතී. සමස්තයක් ලෙස ගත් කළ, මෙම ප්‍රවණතා හේතුවෙන් විදේශ විනිමය අනුපාතිකය මෙන්ම දේශීය මිල ගණන් ඉහළ යෑමට ද පීඩනයක් ඇති විය හැකි නමුත් දේශීය ඉල්ලුම දුර්වල වීම මගින් උද්ධමනය ඉහළ යෑම සඳහා වන පීඩනය යම් දුරකට සමනය විය හැකිය. එහෙයින්, මෙම භූ දේශපාලනික අර්බුදකාරී තත්ත්වය දිගු කලක් පුරා උත්සන්නව

පැවතීම මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශීය අංශයේ තුලනයන්, උද්ධමන ගමන් මග සහ සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාව කෙරෙහි සැලකිය යුතු අන්දමේ අවදානම් ඇතිවිය හැකිය. තවද, මැද පෙරදිග ගැටුම්කාරී තත්ත්වයෙහි බලපෑම් දිගට ම පැවතුණහොත් එමගින්, විශේෂයෙන් ම ණය සහ ද්‍රවශීලතා මාර්ග හරහා, මූල්‍ය පද්ධතියට ද බලපෑම් ඇති විය හැකිය.

4.2 දේශීය ආර්ථිකයේ ඉදිරි දැක්ම

4.2.1 උද්ධමනය පිළිබඳ ඉදිරි දැක්ම ¹

දැනට පවතින මැද පෙරදිග යුද ගැටුම් හේතුවෙන් ඇතිවන වක්‍ර බලපෑම් මධ්‍යයේ සිදු කෙරෙන බලශක්ති මිල ගණන් සංශෝධන ප්‍රධාන ලෙස හේතු වීමෙන්, නුදුරු කාලීනව මතුපිට උද්ධමනය පෙර පුරෝකථනය කළ කාලයට පෙර 5% ඉලක්කගත මට්ටම කරා ඉහළ ගොස් උද්ධමන ඉලක්කයෙන් ප්‍රතිශතාංක ± 2 ක ආන්තිකය තුළ පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. සුදුසු ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ගවල සහාය ඇතිව උද්ධමනය මැදි කාලීනව ඉලක්කගත මට්ටම ආසන්නයේ ස්ථායී වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. 2025 වසරේ අගෝස්තු මාසයේ දී ධන අගයක් වාර්තා කිරීමෙන් පසුව, මතුපිට උද්ධමනය ක්‍රමයෙන් ඉහළ යෑමේ ප්‍රවණතාවක් පෙන්වුම් කළ අතර, බලශක්ති සහ ප්‍රවාහන කාණ්ඩයේ අවධමන පීඩන ලිහිල් වීම මෙන්ම මධ්‍යස්ථ ආහාර උද්ධමනය සහ ඉල්ලුම් තත්ත්වයන් ක්‍රමයෙන් යථා තත්ත්වයට පත් වීම ඒ සඳහා සහාය විය. මැද පෙරදිග යුද ගැටුම් උත්සන්න වීමට පෙර එළඹී පුරෝකථනයන්ට අනුව, උද්ධමනය ක්‍රමයෙන් ඉහළ ගොස් 2026 වසරේ දෙවන භාගය වන විට 5% ඉලක්කය කරා ගමන් කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන ලදී. කෙසේ වෙතත්, මැද පෙරදිග යුද ගැටුම්වල බලපෑමෙන් ආර්ථිකයට එල්ල වූ සැලකිය යුතු බාහිර කම්පනය හේතුවෙන් සාර්ව ආර්ථික පුරෝකථනයන්හි ප්‍රමාණවත් සංශෝධන සිදු කිරීම අවශ්‍ය විය. විශේෂයෙන්, දැනට පවතින යුද ගැටුම් සහ එහි වක්‍ර බලපෑම් මධ්‍යයේ ගෝලීය බලශක්ති මිල ගණන් ඉහළ යෑම සහ මෑත කාලීනව සිදු කළ දේශීය මිල සංශෝධන හේතුවෙන් බලශක්ති සහ ප්‍රවාහන උද්ධමනය නුදුරු කාලීනව වේගයෙන් ඉහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මෙම ප්‍රවණතාවල දායකත්වය හේතුවෙන්, මතුපිට උද්ධමනය ද ඉහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. කෙසේ වෙතත්, දැනට පවතින දත්ත අනුව, උද්ධමනය ඉදිරි කාලයේ දී ඉලක්කගත මට්ටමෙන් ප්‍රතිශතාංක ± 2 ක ආන්තිකය තුළ පවතිනු ඇතැයි පුරෝකථනය කෙරේ. දැනට

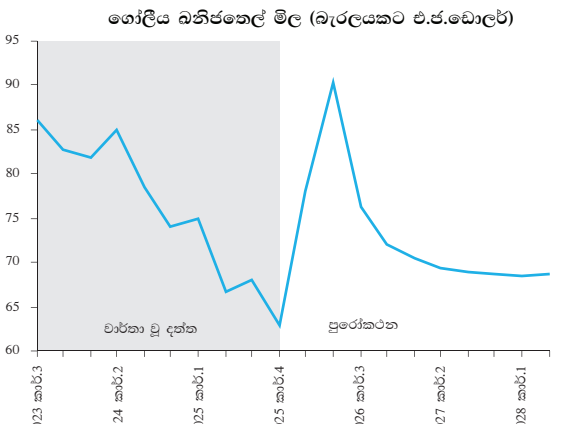
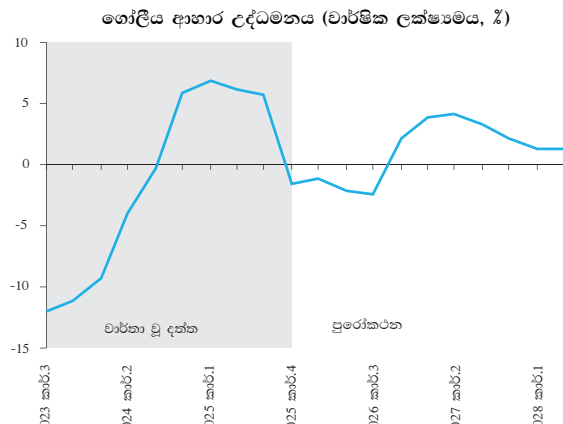
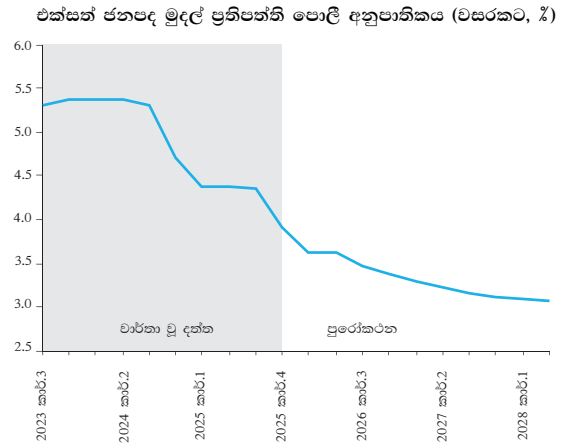
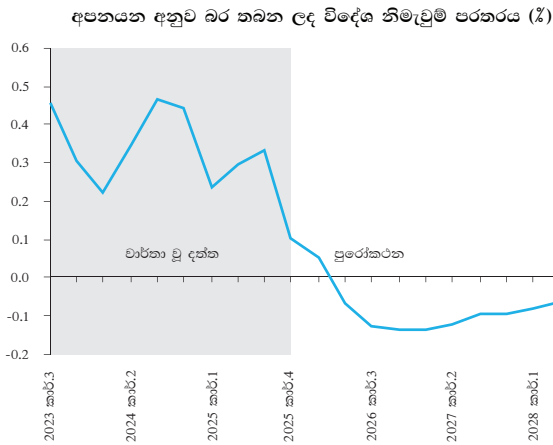
පවතින තොරතුරු මත පදනම්ව, මෙම පුරෝකථන සඳහා භාවිතා කර ඇති උපකල්පනය වනුයේ, මැද පෙරදිග යුද ගැටුම්වල බලපෑම් තාවකාලික වනු ඇති බවත්, ඉන් පසුව ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රමයෙන් යථා තත්ත්වයට පත් වනු ඇති බවත්ය. කෙසේ නමුත් මෙම බලපෑම් ඇතිවන කාලසීමාව සහ ඒවායේ ප්‍රමාණත්වය සම්බන්ධයෙන් දැඩි අවිනිශ්චිතතා පවතී. මෙම ඇගයීම පිළිබිඹු කරමින්, 2027 වසරේ දී උද්ධමනය යම් පහළ යෑමක් වාර්තා කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මැදි කාලීනව, සුදුසු ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ගවල සහාය ඇතිව, උද්ධමනය 5%ක ඉලක්කගත මට්ටම වටා ස්ථායී වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මේ අතර, මූලික උද්ධමනය ක්‍රමයෙන් මතුපිට උද්ධමන ඉලක්කය කරා ගමන් කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරෙන අතර, බලශක්ති සහ ප්‍රවාහන මිල ගණන් වෙනස්වීම්හි වක්‍ර බලපෑම්, ඉල්ලුම් තත්ත්වයන් ඉහළ යෑම සහ ආනයන උද්ධමනයේ ප්‍රවණතා ඊට හේතු වනු ඇත. කෙසේ වෙතත්, මැද පෙරදිග යුද ගැටුම්වල වක්‍ර බලපෑම් මගින් දේශීය ආර්ථිකයට ඇති වූ බලපෑම් අර්ධ වශයෙන් පිළිබිඹු කරමින්, සාපේක්ෂව මන්දගාමී ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් මූලික උද්ධමනය යථා තත්ත්වයට පත් වීමේ වේගය තරමක් මන්දගාමී වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

දැනට පවතින මැද පෙරදිග යුද ගැටුම් සහ ඒ හේතුවෙන් ගෝලීය බලශක්ති වෙළඳපොළ, වෙළඳ ප්‍රවාහ සහ දේශීය මිල ප්‍රවණතා කෙරෙහි ඇති විය හැකි වක්‍ර බලපෑම් හමුවේ උද්ධමනයේ ඉදිරි දැක්ම සම්බන්ධයෙන් පවතින අවිනිශ්චිතතා සාමාන්‍ය කාලයට වඩා සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ මට්ටමක පවතී. ගෝලීය බලශක්ති සහ ආහාර මිල ගණන් පිළිබඳ උපකල්පිත ගමන් මග, ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන වෙළඳ හවුල්කරුවන්ගේ අපේක්ෂිත ආර්ථික වර්ධන ගමන් මග, රජයේ අපේක්ෂිත රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉදිරි දැක්ම, විදේශීය ජංගම ගිණුමේ ශේෂය ඇතුළුව විදේශීය අංශයේ අපේක්ෂිත ප්‍රවණතා, සහ එක්සත් ජනපද මුදල් ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය මගින් නිරූපණය වන ගෝලීය මූල්‍ය තත්ත්ව යන කරුණු මත මෙම පුරෝකථන රඳා පවතී. තවද, ආර්ථික ආකෘති සමඟ අනුකූල වන පොලී අනුපාතික මාර්ගය සහ ඒ හා සබැඳි සාර්ව ආර්ථික විචල්‍යයන්හි හැසිරීම මත පුරෝකථන රඳා පවතී. 2026 වසරේ මාර්තු මාසයේ මුදල් ප්‍රතිපත්ති වාරයේ දී පැවති දත්ත මත මෙම පුරෝකථන පදනම් වන අතර, ගෝලීය සහ දේශීය තත්ත්වයන් සැලකිය යුතු අන්දමින් වෙනස් වීම මත මෙම පුරෝකථන ද වෙනස් විය හැකිය. ගෝලීය භාණ්ඩ වෙළඳපොළ, බලශක්ති සැපයුම් සහ නැව් මාර්ග අවහිර කරමින්, දේශීය බලශක්ති හා ප්‍රවාහන වියදම් සහ පොහොර වියදම් අපේක්ෂිත ප්‍රමාණයට වඩා ඉහළ යාමට හේතු

¹ මෙහි දක්වා ඇති පුරෝකථන 2026 වසරේ මාර්තු මස මුදල් ප්‍රතිපත්ති වාරය අවසානයේ දී පැවති තොරතුරු මත පදනම් වේ. මැද පෙරදිග යුද ගැටුම් තත්ත්වයේ නිරන්තර වෙනස්වන ස්වභාවය සහ එමගින් ගෝලීය සහ දේශීය ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් කෙරෙහි එල්ලවන පුළුල් වක්‍ර බලපෑම් මධ්‍යයේ, එක්සත් සාර්ව ආර්ථික ඉදිරි දැක්ම සඳහා ඉහළ අවිනිශ්චිතතා පවතී. ඒ අනුව, පුරෝකථන සඳහා පදනම් වූ තත්ත්වයන්හි සැලකිය යුතු වෙනස්කම් සිදුවුවහොත් මෙම පුරෝකථනවලින් සැලකිය යුතු අපගමනයක් සිදුවිය හැකිය.

4.1 රූප සටහන
ගෝලීය පුරෝකථන (කාර්තුමය)

සටහන: මෙම රූප සටහන් 2026 වසරේ මාර්තු 25 වන දින නිකුත් කරන ලද නවතම පුරෝකථන මත පදනම් වේ. 2026 වසරේ මාර්තු මස මුදල් ප්‍රතිපත්ති වාර්ෂික පුරෝකථනයක් සඳහා, 2026 වසරේ මාර්තු මස 16 වන දින ලැබුණු Global Projection Model Network මගින් ලබාදුන් පුරෝකථන භාවිත කර ඇති අතර මෙම පරිච්ඡේදයේ ඉදිරිපත් කර ඇති ව්‍යාප්ති සටහන් ද එම පුරෝකථන මත පදනම් වේ.

මූලාශ්‍රය: Global Projection Model Network (GPMN, 2026 වසරේ මාර්තු 25 නිකුත් කරන ලද), කාර්තුමය පුරෝකථන ආකෘතිය (Quarterly Projection Model)

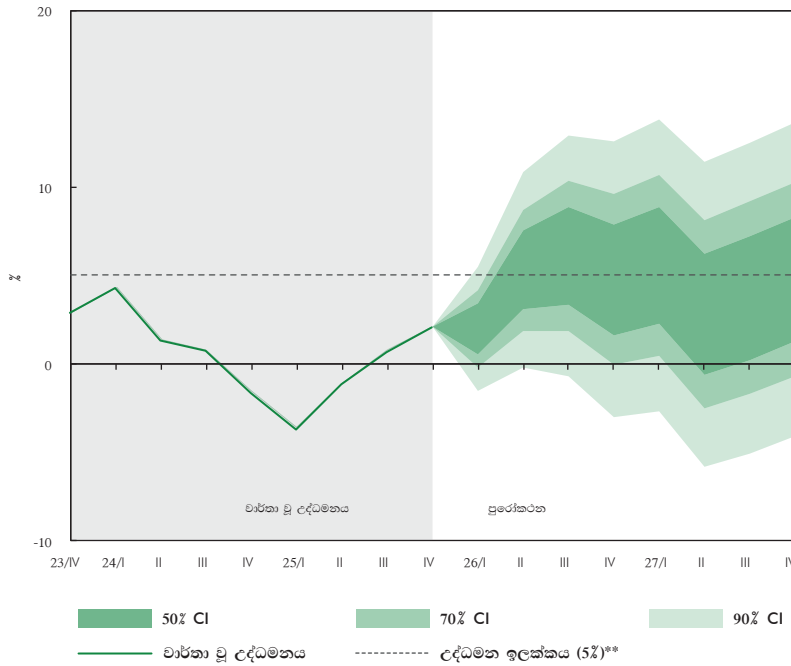
විය හැකි, තිවු වූ හු දේශපාලනික අර්බුද; ශ්‍රී ලංකා රුපියල ඉහළ මට්ටම්වලින් අවප්‍රමාණය වීමට ඇති හැකියාව; ඉහළ ණය වර්ධනයේ පසු බලපෑම හේතුවෙන් අපේක්ෂා කළ ප්‍රමාණයට වඩා ඉහළ ඉල්ලුම් පීඩන ඇතිවීමේ හැකියාව; කෘෂිකර්මාන්ත සහ බලශක්ති අංශවලට බලපෑම් සිදුවන අහිතකර කාලගුණික තත්ත්වයන් නිරන්තරයෙන් ඇතිවීමේ හැකියාව හා එමගින් ආහාර හා බලශක්ති උද්ධමනය මත ඉහළ පීඩන ඇතිවීම වැනි සාධක මගින් වාර්තා වන උද්ධමනය, උද්ධමන පුරෝකථනවලට වඩා ඉහළ යෑමේ අවදානම් ඇති කළ හැකිය. මේ අතර, වාර්තා වන උද්ධමනය, උද්ධමන පුරෝකථනවලට වඩා පහළ යෑමේ අවදානම් සැලකූ විට, ඉල්ලුම් තත්ත්ව අපේක්ෂා කළ ප්‍රමාණයට වඩා දුර්වලව පැවතීමේ හැකියාව සහ එමගින් මූලික උද්ධමනය යථා තත්ත්වයට පත්වීම අඩු වේගයකින් සිදු වීම; සහ ආහාර මිල ගණන් මත පීඩන ලිහිල් කිරීමට උපකාරී වන කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනය වැඩිදියුණු වීමේ හැකියාව ඇතුළත් වේ.

නමාගිලි උද්ධමන ඉලක්කකරණ රාමුව යටතේ දත්ත මත පදනම් වූ සිය මුදල් ප්‍රතිපත්ති රාමුවට අනුකූලව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව නිතර වෙනස්වන ආර්ථික ප්‍රවණතා සමීපව නිරීක්ෂණය කරන අතර, උද්ධමනයේ අපේක්ෂිත ගමන් මගෙහි සිදුවන වෙනස්වීම් පිළිබඳව කාලෝචිතව දැනුම් දීමට අඛණ්ඩව කටයුතු කරනු ඇත.

4.2.2 මුදල් අංශයේ ඉදිරි දැක්ම

දේශීය සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයේ වෙනස්වීම් මෙන්ම ගෝලීය ප්‍රතිපත්ති හේතුවෙන් මතුපිය හැකි කම්පන සහ අවිනිශ්චිතතා මගින් ඇතිවිය හැකි වකු බලපෑම් කෙරෙහි සමීප අවධානයක් යොමු කරමින්, මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය දත්ත මත පදනම්ව ඉදිරි දැක්මක් සහිතව අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යනු ඇත. උද්ධමනය පෙර පුරෝකථනය කළ වේගයට වඩා වැඩි වේගයකින් ඉලක්කගත මට්ටම කරා ළඟා වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන පසුබිමක, උද්ධමනය මැදි කාලීනව ඉලක්කය කරා මෙහෙයවීම සඳහා

4.2 රූප සටහන
කාර්තුමය මතුපිට උද්ධමනයේ මූලික පුරෝකථන* (කො.පා.මි.ද., වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය)

* උද්ධමන ව්‍යාප්ති සටහනෙහි වාර්තා කරන ලද දත්ත කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකය (2021-100, සෘතුමය වශයෙන් ඇතිවන බලපෑම් ඉවත් කරන ලද (seasonally adjusted)) මත පදනම් වේ.
** 2023 වසරේ ඔක්තෝබර් මාසයේ දී මහ බැංකුව සහ මුදල් අමාත්‍යවරයා අතර අත්සන් කරන ලද මුදල් ප්‍රතිපත්ති රාමු ගිවිසුම යටතේ උද්ධමන ඉලක්කය (5%) සඳහා එකඟ වී ඇත.

සටහන: පුරෝකථනයක් යනු පොරොන්දුවක් හෝ බැඳීමක් නොවේ.
2026 වසරේ මාර්තු මාසයේ මුදල් ප්‍රතිපත්ති වාර්තාවේ දී පැවැති දත්ත, උපකල්පන සහ විනිශ්චයන් පුරෝකථන මගින් සිළුමිනු කෙරේ. මැද පෙරදිග යුද ගැටුම් වල තීරණයන් වෙනස්වන ස්වභාවය සහ හෙලිය මෙන්ම දේශීය ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් කෙරෙහි වමහින් ඇතිවන පුළුල් බලපෑම් මධ්‍යයේ, වත්මන් උද්ධමන ඉදිරි දැක්ම සඳහා ඉහළ අවිනිශ්චිතතාවක් පවතී. ඒ අනුව, පුරෝකථන සඳහා පදනම් වූ තත්ත්වයන්හි සැලකිය යුතු වෙනස්කම් සිදුවුවහොත් මෙම පුරෝකථනවලින් සැලකිය යුතු අපහමන්‍යයක් සිදු විය හැකිය.
උද්ධමන ව්‍යාප්ති සටහන (Fan Chart) මගින් මූලික පුරෝකථන පටය වටා පවතින අවිනිශ්චිතතාව ක්‍රමයෙන් වර්ධනය වන බැවින් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ප්‍රවේශයන් වර්ධනය වීමට හේතු වේ. උද්ධමන පුරෝකථන (Confidence Intervals, CI) මගින් මූලිකවම උද්ධමනය විචලනය විය හැකි අතර පරාසයන් දක්වයි. උද්ධමනයේ ප්‍රවේශය, හදුනා ගැනීමේ ප්‍රවේශය 50% විශ්වාසනීය පුරෝකථනයක් සඳහා අවම වශයෙන් දැක්වීමට සමත් විය හැකිය. 50% ක සම්භාවිතාවක් පවතින බව හඟවනු ලබයි. විශ්වාසනීය පරාසයන් මගින් උද්ධමනය දීර්ඝ කාලයකට පුරෝකථනය කිරීමේ දී ඇතිවිය හැකි අවිනිශ්චිතතාවයේ ඉහළ යෑම පෙන්නුම් කරයි.
මූලාශ්‍ර: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු කාර්යමණ්ඩල පුරෝකථන

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් උද්ධමන පීඩන සම්පව නිරීක්ෂණය කරමින් ඉල්ලුම් අංශයේ ඇති විය හැකි අවදානම් පාලනය සඳහා සුදුසු පියවර ගැනීමට සූදානමින් පසුවේ. දේශීය මිල ස්ථායීතාව සහතික කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව පුරවෝපායික ක්‍රියාමාර්ග ගනු ඇති අතර, මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය සමග පොලී අනුපාතික සමගාමීව පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. තවද, ඇතිවිය හැකි සාර්ව ආර්ථික අවිනිශ්චිතතාවන් හමුවේ තාවකාලික විචලනයන් පැවතිය හැකි වුවද, රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්යසාධනය ඉහළ යෑම සහ ස්වෛරීත්ව ශ්‍රේණිගත කිරීම් ඉහළ යෑමෙන් පසු අවදානම් අධිමිල පහළ යෑමේ සහායයෙන් රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් මත ඵලදා අනුපාතික පුළුල් ලෙස සාමාන්‍යකරණය වී පවතිනු ඇත.

වැඩිදියුණු වූ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්, ඉල්ලුම් තත්ත්ව වර්ධනය වීම, සහ දිව්‍යා සුළු කුණාටුවෙන් පසු නැවත ඉදිකිරීම් සහ යථා තත්ත්වයට පත් කිරීමේ කටයුතු හේතුවෙන්, පෞද්ගලික අංශය වෙත ණය ලබා දීමේ වර්ධන ප්‍රවණතාව අඛණ්ඩව පවතිනු ඇති නමුත්

මැද පෙරදිග යුද ගැටුම් නිසා ඇතිවන වක්‍ර බලපෑම් මෙම ණය ප්‍රවණතාව කෙරෙහි බලපෑම් ඵලදා කරනු ඇත. වත්මන් අභිතකර හු දේශපාලනික තත්ත්ව හේතුවෙන් දේශීය භාණ්ඩ හා සේවා සඳහා ඇති ගෝලීය ඉල්ලුම අඩු වීමට ඇති හැකියාව මෙන්ම මැද පෙරදිග අර්බුදය නිසා දේශීය ආර්ථිකයේ ඇති විය හැකි වෙනත් අභිතකර ප්‍රවණතාවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ණය සඳහා වන ඉල්ලුමෙහි යම් පහළ යෑමක් සිදුවිය හැකිය. ඒ අනුව, 2026 වසරේ දී සමස්ත ණය වර්ධනය සාපේක්ෂව මධ්‍යස්ථ අගයක පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන අතර, වසර අවසානයේ දී එහි මන්දගාමී වීමක් අපේක්ෂා කළ හැකිය. රජය සතු වාණිජ ව්‍යාපාර ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම ඇතුළුව, ප්‍රධාන ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ සමගින් රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාවලිය අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සහායෙන් බැංකු පද්ධතිය මගින් රාජ්‍ය අංශය වෙත ලබා දෙන ණය ප්‍රමාණය පහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මේ අතර, මහ බැංකුව විසින් රජයේ අයවැය හිඟය මූල්‍යනය සඳහා අරමුදල්

සැපයීම සිදු නොකරන වාතාවරණයක් තුළ, විදේශීය මූල්‍යනාය සඳහා ඇති සීමිත ප්‍රවේශය මධ්‍යයේ විකල්ප දේශීය මූල්‍යන වෙත යොමුවීමට රජයට සිදුවිය හැකි අතර, ගෝලීය මෙන්ම දේශීය කම්පනවලට ඔරොත්තු දීම සඳහා සහ, එමගින් රජයේ මෙහෙයුම් බාධාවකින් තොරව පවත්වාගෙන යාම තහවුරු කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් මූල්‍ය ස්චාරකෂක පවත්වා ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. විදේශ විනිමය ගලාපිම්බී අපේක්ෂිත ඉහළ යෑම සහ නිල සංචිත ප්‍රමාණය ඉහළ නංවාගැනීම සඳහා මහ බැංකුව විසින් විදේශ විනිමය මිලදී ගැනීම හේතුවෙන් බැංකු පද්ධතියේ ශුද්ධ විදේශීය වත්කම් ඉදිරියේදී තවදුරටත් වැඩි වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. ඒ අනුව, ඉදිරි කාලය තුළ මුදල් ප්‍රසාරණය, මන්දගාමී වේගයකින් අඛණ්ඩව සිදුවනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. දත්ත මත පදනම්ව සහ ඉදිරි දැක්මකින් යුතුව සුදුසු මුදල් ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සූදානම් කිරීම සිටියි. මුදල් ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී, උද්ධමනය පිළිබඳ මහජන අපේක්ෂාවන් කළමනාකරණය කිරීම සහ අඩු හා ස්ථායී උද්ධමනයක් ළඟා කරගැනීමට සහාය වීම සඳහා කාර්යක්ෂම මුදල් ප්‍රතිපත්ති සන්නිවේදන ක්‍රියාවලියක් අත්‍යවශ්‍ය වන අතර, එමගින් මිල ස්ථායීතාව සහතික කෙරේ. මීට අදාළව, විවිධ මාධ්‍ය ඔස්සේ තම ප්‍රතිපත්ති තීරණ මහජනතාවට කඩිනමින් සන්නිවේදනය කිරීමට මහ බැංකුව අඛණ්ඩව කටයුතු කරන අතරම, එවැනි සන්නිවේදනවල සඵලතාව මෙන්ම ඒ පිළිබඳ මහජනතාවගේ දැනුම්වත්භාවය ඇගයීමට ලක් කිරීමද සිදු කරයි. මෙමගින් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ගවල විනිවිදභාවය සහ වගවීම ඉහළ නංවමින් මහජන විශ්වාසය ශක්තිමත් වීම සිදුවනු ඇත.

4.2.3 විදේශීය අංශයේ ඉදිරි දැක්ම

2023 වසරේ සිට සැලකිය යුතු ලෙස වැඩිදියුණු වූ විදේශීය අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය, මැද පෙරදිග යුද්ධය හේතුවෙන් විශේෂයෙන් ම සංචාරක, වෙළඳ, සහ ජ්‍යෙෂ්ඨ යන අංශ වෙත අහිතකර බලපෑම් ඇති වීමේ අවදානම් හමුවේ සංකීර්ණ තත්ත්වයකට මුහුණ පාමින් සිටියි. පසුගිය වසර කිහිපය තුළ ශ්‍රී ලංකාව ජංගම ගිණුමේ අතිරික්ත වාර්තා කිරීම සහ සංචිත ගොඩනැගීම හරහා යම් ප්‍රමාණයකට බාහිර ස්චාරකෂක ගොඩනගා ගෙන ඇති අතර එමගින් බාහිර කම්පනවලට මුහුණ දීමට ආර්ථිකයට ඇති හැකියාව වැඩිදියුණු කරගෙන ඇත. තවද, ඉහළ යන අස්ථාවර ගෝලීය වාතාවරණයක් තුළ බාහිර කම්පනවලට එරෙහි කම්පන අවශෝෂකයක් ලෙස කටයුතු කිරීම සඳහා වෙළඳපොළ මත පදනම් වූ

නමාශීලී විනිමය අනුපාතික ක්‍රමය උපයෝගී කර ගැනීමට ශ්‍රී ලංකාව අපේක්ෂා කරයි. ජා.මු. අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම් වැඩසටහන ඉදිරියට ගෙන යෑම සමඟ විදේශීය ණය ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණ ක්‍රියාවලිය සම්පූර්ණ කිරීම ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශීය අංශයේ කෙටි සහ මැදි කාලීන ඉදිරි දැක්මට සහාය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

පුරෝකථනය කර ඇති අන්දමට අපනයන ආදායම් වර්ධනය අහිබවා ආනයන වියදම් ඉහළ යනු ඇති අතර, මූලිකවම ඒ හේතුවෙන් වෙළඳ භාණ්ඩ ගිණුමේ හිඟය 2026 වසරේ දී පුළුල් වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මැද පෙරදිග යුද්ධය උත්සන්න වීමත් සමඟ, බනිජ තෙල් සහ අනෙකුත් බලශක්ති මිල ගණන් ඉහළ යෑම හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ ඉන්ධන ආනයන වියදම කෙටි කාලීනව ඉහළ යා හැකි අතර, දේශීය ඉල්ලුමේ ඇති විය හැකි මන්දගාමී වීම තුළින් බනිජ තෙල් නිෂ්පාදන සහ අනෙකුත් ආනයන සඳහා ඇති ඉල්ලුම යම් ප්‍රමාණයකට අඩු වීමක් සිදු විය හැකිය. ඉන්ධන ආනයනයට අමතරව, මූලිකව ම රජයේ ආයෝජන ප්‍රවර්ධනය සහ පුළුල් ලෙස ආර්ථිකය යථා තත්ත්වයට පත්වීම තුළින්, අනෙකුත් අන්තර් සහ ආයෝජන භාණ්ඩ සඳහා වන ආනයන වියදම ද ඉහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. වාහන ආනයන සඳහා වන ඉල්ලුම ඉහළ මට්ටමක පැවතිය ද, දේශීය වෙළඳපොළ සංකාප්ත මට්ටම වෙත ළඟා වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන බැවින්, නුදුරු කාලයේ දී එම ඉල්ලුම ක්‍රමයෙන් අඩු වනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වේ. මේ අතර, පවත්නා මැද පෙරදිග යුද තත්ත්වය හේතුවෙන් කෙටි කාලීනව ඉහළ අභියෝග ඇති විය හැකි වුවද, මැදි කාලීනව අපනයන ආදායම් මධ්‍යස්ථ වශයෙන් වර්ධනය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. විශේෂයෙන් ම, මැද පෙරදිග කලාපය ශ්‍රී ලංකාවේ තේ අපනයනය සඳහා වන ප්‍රධාන ම ගමනාන්තයක් වීම නිසා, මැද පෙරදිග යුද්ධය හේතුවෙන් කෙටි කාලීනව තේ අපනයනය සඳහා අහිතකර බලපෑම් ඇති විය හැකිය. මේ අතර, යුද ගැටුම් පවතින කලාප හරහා පවතින මුහුදු මාර්ගවලට ඇතිවන බාධා නිසා ඉහළ යන නාවික ප්‍රවාහන ගාස්තු හේතුවෙන්, ඇඟලුම් අපනයනය ද පීඩනයකට මුහුණ දීමට ඉඩ ඇත. කෙසේ වෙතත්, කෙටි කාලීන සිට මැදි කාලීන පරාසයක් දක්වා සමස්ත වෙළඳ හිඟය තිරසර මට්ටම්වල පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

ගෙවුම් තුලනයේ සේවා ගිණුම මැදි කාලීනව වර්ධනය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මැද පෙරදිග යුද්ධය හේතුවෙන් කෙටි කාලීනව බලපෑම් ඇතිවිය හැකි වුව ද, සංචාරක ඉපැයීම් මැදි කාලීනව ක්‍රමයෙන් වර්ධනය වනු ඇත. මේ අතර, තොරතුරු තාක්ෂණ

සහ ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලි බාහිර මූලාශ්‍ර වෙත පැවරීමේ අංශයෙහි ඉහළ වර්ධන ප්‍රවණතාවක් මැදි කාලීනව පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය. ඉදිකිරීම්, කළමනාකරණ උපදේශන සහ ගෘහ නිර්මාණ සහ ඉංජිනේරු සේවා වැනි අනෙකුත් නැගී එන සේවා අංශ, සේවා ගිණුමේ ඉපැයීම් සඳහා සහාය වනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වන අතර, දිගුකාලීන ප්‍රතිලාභ අත්පත් කරගැනීම සඳහා මෙම ඉහළ වර්ධන හැකියාවක් ඇති අංශ කාලෝචිත ලෙස ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ සහ එම අංශවලට පහසුකම් සැලසීමේ වැදගත්කම එයින් ඉස්මතු වේ.

විදේශීය ණය ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණයෙන් අනතුරුව පොලී ගෙවීම් අඩු වීම මූලිකව ම පිළිබිඹු කරමින්, ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රාථමික ආදායම් ගිණුමේ හිඟය 2026 වසරේ දී පහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. කෙසේ වෙතත්, මැදි කාලීනව, පොලී ගෙවීම් සහ සෘජු ආයෝජන ව්‍යාපාර විසින් ලාභාංශ ගෙවීම් අඛණ්ඩව සිදුකිරීම හේතුවෙන් ප්‍රාථමික ආදායම් ගිණුමේ හිඟයෙහි ප්‍රසාරණයක් ඇති විය හැකිය. ද්විතියික ආදායම් ගිණුමේ, මෑත වසරවල සැලකිය යුතු වර්ධන වේගයක් වාර්තා කළ විදේශ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ ප්‍රේෂණ, කෙටි කාලීන සිට මැදි කාලීන පරාසය දක්වා සුළු වශයෙන් හෝ වර්ධනයක් පවත්වාගෙන යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. කෙසේවෙතත්, මැදි පෙරදිග රටවල් වෙතින් ගලා එන ප්‍රේෂණ ලැබීම් සමස්ත විදේශ ලැබීම්වලින් සැලකිය යුතු කොටසක් සඳහා දායක වන බැවින්, දිගු කාලීනව යුද්ධය පැවතුණහොත් 2026 වසරේ දී විදේශ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ ප්‍රේෂණ සඳහා අහිතකර ලෙස බලපෑම් ඇතිවිය හැකිය.

අඛණ්ඩව වසර තුනක් ජංගම ගිණුමේ අතිරික්තයක් පැවතීමෙන් අනතුරුව, සමස්තයක් ලෙස, ඉහත ප්‍රවණතා මධ්‍යයේ ශ්‍රී ලංකාවේ ජංගම ගිණුම ඉදිරි කාලයේ දී තිරසර මට්ටමක පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. කෙසේවෙතත්, මැදි පෙරදිග යුද්ධය පවතින කාල සීමාව සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ගෙවුම් තුලනයට එමගින් ඇති කරන බලපෑම මෙන්ම ගෝලීය වෙළඳාමෙහි ඇතිවන වෙනස්වීම් ඇතුළු අනෙකුත් ප්‍රබල ගෝලීය වෙළඳ ප්‍රවණතා මත මෙම ඉදිරි දැක්ම තීරණය වනු ඇත.

මේ අතර, ජා.මු. අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම් වැඩසටහන අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීම තුළින් ආයෝජකයින්ගේ විශ්වාසය ඉහළ යෑම හේතුවෙන්, 2026 වසරේ දී සහ මැදි කාලීනව මූල්‍ය ගිණුම වෙත අඛණ්ඩ ලැබීම් වාර්තා වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. 2026 වසර සහ ඉන් ඔබ්බට මූල්‍ය ගිණුම වෙත වන ලැබීම් සඳහා, ජා.මු. අරමුදල, ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව සහ ලෝක බැංකුව මගින් ලැබෙන බහුපාර්ශ්වීය

මූල්‍යන සහ ද්විපාර්ශ්වික මූල්‍යන නැවත ආරම්භ වීම දායක වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. පසුගිය වසරවල අඩු මට්ටමක පැවති, විදේශීය සෘජු ආයෝජන ආදී වූ ණය නොවන ලැබීම්, මැදි කාලීනව ක්‍රමයෙන් වර්ධනය වනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය. ආයෝජන පරිසරය වැඩිදියුණු කිරීම සහ ව්‍යාපාර පරිසරයේ දිගුකාලීනව පවත්නා අභියෝග විසඳීම අරමුණු කරගත් ප්‍රතිසංස්කරණ මගින් ශ්‍රී ලංකාවට විදේශීය සෘජු ආයෝජන ආකර්ෂණය කරගැනීම සඳහා අවශ්‍ය වන ආයෝජකයින්ගේ අභිරුචිය වර්ධනය වනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වේ. කෙසේ වුවද, හිතකර විදේශීය සෘජු ආයෝජන ප්‍රවාහ අඛණ්ඩව ආකර්ෂණය කර ගැනීම සඳහා ආයෝජන පරිසරය වැඩිදියුණු කිරීමට අඛණ්ඩ කැපවීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. තවද, මැදි කාලීනව රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් වෙළඳපොළ හා කොළඹ කොටස් වෙළඳපොළ වෙත වැඩි විදේශීය ආයෝජන ප්‍රමාණයක් ලැබෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මැදි පෙරදිග යුද්ධය තත්ත්වය දිගටම පැවතීම, ගෝලීය මූල්‍ය තත්ත්ව දැඩි වීමට හේතු විය හැකි අතර, ආයෝජකයින් විසින් අවදානම් වළක්වා ගැනීමේ උපායමාර්ග අනුගමනය කළ හැකි බැවින්, කෙටි කාලීනව එවැනි ආයෝජන ප්‍රවාහයන්ට අහිතකර ලෙස බලපෑම් ඇති විය හැකිය. 2025 වසරේ දී සහ 2026 වසරේ මේ දක්වා කාලය තුළ සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගිය දළ නිල සංචිත, දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළෙන් විදේශ විනිමය අවශෝෂණය කර ගැනීම සහ සංචිත වෙත ලැබෙන අනෙකුත් මූල්‍ය ප්‍රවාහවල සහාය ලබා ගනිමින්, හිතකර මට්ටමක පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මේ අතර, විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ වෙත මැදිහත් වීම හරහා සංචිත ගොඩනැගීම සහ විනිමය අනුපාතිකයේ කෙටි කාලීන විචලනයන් අවම කර ගැනීම සිදු කරන අතර, නමුත් උද්ධමන ඉලක්කකරණ රාමුව යටතේ නමුත්, වෙළඳපොළ මත පදනම්ව නිර්ණය වන විනිමය අනුපාතිකයක් පවත්වා ගැනීම සඳහා මහ බැංකුව කැපවී සිටී. මෙම සාධක මැදි කාලීනව විදේශීය අංශයේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව සඳහා සහාය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කළ ද, වෙනස් වන ගෝලීය අභියෝග හමුවේ විදේශීය අංශයේ ඉදිරි දැක්ම රඳා පවතිනු ඇති අතර, ඇතිවිය හැකි අහිතකර බලපෑම් අවම කිරීම සඳහා කාලෝචිත හා නිවැරදිව ඉලක්කගත කළ ප්‍රතිපත්ති මැදිහත්වීම් අවශ්‍ය විය හැකිය.

4.2.4 මූල්‍ය අංශයේ ඉදිරි දැක්ම

භූ දේශපාලනික ආතතීන් හා සම්බන්ධයෙන් වර්ධනය වෙමින් පවතින ගෝලීය අවිනිශ්චිතතාවයන් හමුවේ වුවද ශක්තිමත් ණය වර්ධනය, වත්කම්වල ගුණාත්මකභාවය

වැඩිදියුණු වීම හා ශක්තිමත් ප්‍රාග්ධන ස්ථාවරත්වයකට සහාය ඇතිව මූල්‍ය අංශය ස්ථායීව පැවතුණි. ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්තිය, 2025 වසරේ දී මෝටර් රථ ආනයන සඳහා පැවති සීමා ඉවත් කිරීම සහ සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන්හි වැඩිදියුණු වීම මධ්‍යයේ බැංකු සහ මුදල් සමාගම් යන අංශ වෙතින් ලබා දුන් ණය සීඝ්‍රයෙන් වර්ධනය විය. පෞද්ගලික අංශයට ලබා දුන් ණය වර්ධනය වීමත් සමඟ ණය වකුස තවදුරටත් ප්‍රසාරණ අවධිය වෙත ගමන් කළ අතර ණය දළ දේශීය නිෂ්පාදනයට ඇති අනුපාතයෙහි පරතරය (Credit-to-GDP-Gap) පුළුල් වීමට එය දායක විය. එබැවින්, මූල්‍ය ස්ථායීතාවයට බලපෑ හැකි අසමතුලිතතා සහ අවදානම් හඳුනාගැනීම සඳහා මහ බැංකුව විසින් මූල්‍ය පද්ධතිය සම්පව අධීක්ෂණය කරන අතරම දැඩි අවධානයෙන් පසු වෙනු ඇත. 2025 වසරේ දී බැංකු අංශයේ මෙන්ම මුදල් සමාගම් අංශයේ ද වත්කම්වල ගුණාත්මකභාවය පෙර වසරට සාපේක්ෂව වර්ධනය වූ අතර, එය මූල්‍ය ආයතනවල ශේෂ පත්‍ර ශක්තිමත් වීමට සහ ණය අලාභ අවම වීම සඳහා දායක විය. කෙසේ වුවද, “දිට්ටා” සුළි කුණාටුවේ බලපෑම හේතුවෙන් ණය අයකර ගැනීම් ප්‍රමාද වීමේ හැකියාව සහ ණය හානිකරන අවශ්‍යතා (Impairment requirements) ඉහළ යෑම මෙන්ම, පවතින භූ දේශපාලනික ගැටුම්වල අතුරු බලපෑම් හේතුවෙන් කුටුම්භ සහ ආයතනික අංශයේ ණය පියවීමේ හැකියාව කෙරෙහි එල්ල විය හැකි පීඩනය හමුවේ, මෙම අංශයන්හි ණයවල ගුණාත්මකභාවය පහළ යෑමේ අවදානමක් පවතී. ද්‍රවශීලතාව පිළිබඳ සලකා බැලීමේ දී, 2025 වසර අවසාන වන විට බැංකු අංශයේ ද්‍රවශීලතාව අවම නියාමන අවශ්‍යතාවලට වඩා බෙහෙවින් ඉහළ මට්ටමක පැවතුණි. කෙසේ වුවද, වාහන ආනයන සීමාවන් ලිහිල් කිරීම සහ මැද පෙරදිග පවතින යුධමය තත්ත්වයන්ගෙන් එල්ල විය හැකි අහිතකර අතුරු බලපෑම් හමුවේ බැංකු විසින් තම විදේශ විනිමය ද්‍රවශීලතා කළමනාකරණය පිළිබඳව දැඩි අවධානයකින් පසු වීම අවශ්‍ය වේ. තවද, මුදල් සමාගම් අංශය ද අවම නියාමන අවශ්‍යතාවලට වඩා බෙහෙවින් ඉහළ ද්‍රවශීලතා මට්ටම් වාර්තා කරන ලදී. කෙසේ වුවද, වෙනස් වන අරමුදල් සපයා ගැනීමේ තත්ත්ව සහ ඉහළ යන ණය වර්ධනය (Credit expansion) හේතුවෙන් ඇති විය හැකි පීඩනයන් හමුවේ, ද්‍රවශීලතා තත්ත්වයන් ශක්තිමත් මට්ටමක පවතින බව සහතික කිරීම සඳහා අඛණ්ඩ අධීක්ෂණයෙහි අවශ්‍යතාව ඉස්මතු වේ. රඳවා ගත් ලාභ සහ බාසල් III සුදුසුකම් ලත් දෙවන ස්ථර ප්‍රාග්ධන උපකරණ නිකුත් කිරීම හරහා බැංකු අංශයේ ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා අනුපාත වැඩිදියුණු වුවද, ශීඝ්‍ර ණය වර්ධනය, වත්කම්වල ගුණාත්මකභාවය

පිරිහීමට ඇති හැකියාව සහ ඇතිවිය හැකි අනෙකුත් අවදානම් සහ අලාභයන් හමුවේ මෙම අනුපාත පවත්වා ගැනීම අභියෝගාත්මක විය හැකිය.

මූල්‍ය අංශයේ ප්‍රතිසංස්කරණ, ඩිජිටල්කරණය සඳහා වන මුලපිරීම් සහ ශක්තිමත් කරන ලද නියාමන රාමු මගින් 2026 වසර තුළ දී මූල්‍ය පද්ධතියේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව, මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය සහ ස්ථායීතාව වර්ධනය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මුදල් සමාගම් අංශයේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව තවදුරටත් ශක්තිමත් කරමින් මුදල් සමාගම් ඒකාබද්ධ කිරීම සඳහා වන සැලැස්මේ දෙවන අදියර 2026 වසරේදී ද අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත. තවද, ඩිජිටල් ගනුදෙනු භාවිතයෙහි තීරසර වර්ධනය උදෙසා පාරිභෝගිකයින්, ව්‍යාපාර සහ රාජ්‍ය ආයතනවලින් ලැබෙන දැඩි ඉල්ලුම, පුළුල් සහභාගිත්වය දිරිමත් කිරීම සඳහා වූ හිතකර ප්‍රතිපත්ති, මූල්‍ය තාක්ෂණික (Fin Tech) නවෝත්පාදනයන් සහ රජයේ ඩිජිටල්කරණ වැඩපිළිවෙල උපකාරී වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. කෙසේ වුවද, ඩිජිටල් ගෙවීම් ක්‍රම පිළිබඳව ඇති අඩු මූල්‍ය සාක්ෂරතාවය සහ ඇතැම් ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල පවතින සීමිත අන්තර්ජාල ප්‍රවේශය වැනි සන්නිවේදන යටිතල පහසුකම් පිළිබඳ ගැටලු ඇතුළු සමාජ-ආර්ථික සාධක හේතුවෙන් මෙම වර්ධනය අඩාල වීමේ හැකියාව පවතී. අදාළ පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ සහයෝගයෙන් පවත්වනු ලබන ඩිජිටල් ගෙවීම් පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් හරහා එවැනි අභියෝගවලට මුහුණ දීමට මහ බැංකුව අඛණ්ඩව කටයුතු කරනු ඇත. තවද, ඩිජිටල් වේදිකාවන් මත රඳා පැවතීම ඉහළ යෑම හමුවේ තාක්ෂණය ආශ්‍රිත අවදානම්වලට එරෙහිව මූල්‍ය පද්ධතියේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව සහතික කිරීම සඳහා සියලුම මූල්‍ය ආයතන විසින් ශක්තිමත් අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රමවේද ක්‍රියාත්මක කිරීම, සයිබර් සිදුවීම්වලින් ඇති විය හැකි අවදානම අවම කිරීම සඳහා පාරිභෝගික දැනුවත්භාවය ඉහළ නැංවීම, නියාමනයන් සහ ප්‍රමිතින්ට අනුකූල වීම, ජාත්‍යන්තරව පිළිගත් ක්‍රමවේද අනුගමනය කිරීම සහ මූල්‍ය ආයතනවල ඇති පද්ධති හරහා වංචා නිරීක්ෂණය සහ වැළැක්වීමේ යාන්ත්‍රණයන් අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කිරීම කළ යුතු වේ. මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීම, ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීම සහ සමූලඝාතක අවි සංගුණනය සඳහා මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීම සම්බන්ධ මෙරට නෛතික සහ නියාමන රාමුව ශක්තිමත් කිරීම, අවදානම් තක්සේරු කිරීම් සහ අධීක්ෂණ ප්‍රවේශයන් වැඩිදියුණු කිරීම මගින් එම රාමුව වඩාත් ශක්තිමත් කිරීමට මහ බැංකුව පියවර කිහිපයක් ගන්නා ලදී. මෙම ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග මගින් මූල්‍ය පද්ධතියේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව

සහ අඛණ්ඩතාව තවදුරටත් වැඩිදියුණු කරනු ඇත. තවද, 2026 වසරේ පැවැත්වීමට නියමිත අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය සඳහා මහ බැංකුව මේ වන විට ක්‍රියාකාරීව සුදානම් වෙමින් පවතින අතර එමගින් ආයතන අතර සම්බන්ධීකරණය සහ ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වීම වැඩිදියුණු කරයි. තවද, විධිමත් මූල්‍ය සේවා සඳහා වන ප්‍රවේශය පුළුල් කිරීම තුළින් මූල්‍ය පද්ධතියේ ස්ථායීතාව තවදුරටත් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය පිළිබඳ ජාතික උපායමාර්ගයෙහි දෙවන අදියර 2026 වසරේ දෙවන භාගයේ දී හඳුන්වා දීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

4.2.5 රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයේ ඉදිරි දැක්ම

විවක්ෂණශීලී රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණය සහ ආදායම් මත පදනම් වූ රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා වැඩසටහන සඳහා රජයේ කැපවීම අඛණ්ඩව පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. 2026 වසර සඳහා රජය විසින් ඉදිරිපත් කළ අයවැය, ආදායම් මත පාදක වූ රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාවලිය මත මනාව පදනම් වී ඇති අතර, එය ජා.මු. අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම් වැඩසටහන (IMF-EFF) යටතේ වන ප්‍රමාණාත්මක කාර්යසාධන නිර්ණායක මෙන්ම 2024 අංක 44 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනත මගින් නියම කර ඇති මූල්‍ය නීති සහ අවශ්‍යතාවලට සමපාත වන පරිදි සකස් කර තිබේ. කෙසේ වෙතත්, 2025 වසර අවසානයේ දී ඇති වූ දිව්‍ය සුළිකුණාටුවේ අනපේක්ෂිත බලපෑම හේතුවෙන් ජන ජීවිතයට සහ යටිතල පහසුකම්වලට දැඩි බාධා එල්ල වූ අතර, ආර්ථිකය යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම සහ ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු වෙනුවෙන් අමතර රාජ්‍ය මූල්‍ය සහායක් ලබා දීම අත්‍යාවශ්‍ය විය. එයට ප්‍රතිචාර වශයෙන්, බලපෑමට ලක් වූ ප්‍රජාවන් යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම සහ භානියට පත් යටිතල පහසුකම් නැවත ගොඩනැගීම සඳහා, පවතින මුදල් සංචිතවලින් රුපියල් බිලියන 500ක් අනුමත 2026 වසර සඳහා වන අයවැය ඇස්තමේන්තුවට අතිරේකව වෙන් කිරීම සඳහා වන පරිපූරක ඇස්තමේන්තුවක් රජය පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළේය. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, 2026 අයවැය, ආර්ථික සහ මූල්‍ය තත්ත්ව වාර්තාවෙහි දක්වා ඇති 2025-2030 මැදි කාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය රාමුව ආපදා තත්ත්වය හේතුවෙන් මතු වූ අමතර වියදම් අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා, 2026 වසර වෙනුවෙන් සංශෝධනය කරන ලදී. තවද, මැද පෙරදිග යුද ගැටුම් නිසා ඇති වන වක්‍ර බලපෑම් රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිඵල මත අමතර පීඩනයක් ඇති කළ හැකිය.

මැදි කාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉලක්ක සඳහා තිරසර බදු ආදායම් ප්‍රයත්න සහ අඛණ්ඩ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිසංස්කරණ මගින් සහාය ලැබෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මැදි කාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය රාමුවේ දක්වා ඇති පරිදි, මේ

දක්වා ළඟා කරගත් ප්‍රගතිය මත පදනම්ව, මැදි කාලීනව, රජයේ ආදායම ද.දේ.නි.යෙන් 15%කට වඩා ඉහළින් පවත්වා ගනිමින්, සමස්ත අයවැය හිඟය ද.දේ.නි.යෙන් 5%කට වඩා අඩුවෙන් සහ 2027 වසරේ සිට ද.දේ.නි.යෙන් 2.6%ක පමණ ප්‍රාථමික අතිරික්තයක් ළඟා කර ගැනීමට රජය අපේක්ෂා කරයි. මෙම මැදි කාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉලක්ක ළඟා කර ගැනීම සඳහා රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාත්මක කිරීමට අඛණ්ඩව කැපවීම අත්‍යාවශ්‍ය වේ. මේ සම්බන්ධයෙන්, 2026 වසර සඳහා ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිත 2017 අංක 24 දරන දේශීය ආදායම් පනතට යෝජිත සංශෝධන මගින් ආදායම් රැස්කිරීම තවදුරටත් ශක්තිමත් වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. බදු පද්ධතියේ කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැංවීම සහ බදු පදනම පුළුල් කිරීම අරමුණු කරගනිමින් ප්‍රාග්ධන ලාභ බද්ද, රඳවා ගැනීමේ බද්ද සහ අනෙකුත් ප්‍රධාන බදු සඳහා යෝජිත සංශෝධන මෙයට ඇතුළත් වේ. මේ අතර, 2026 අයවැය යටතේ හඳුන්වා දුන් එකතු කළ අගය මත බදු සහ සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව බදු ලියාපදිංචි කිරීමේ සීමාවන් පහත හෙළීම ඇතුළු ප්‍රධාන බදු ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග, මැදි කාලීනව රජයේ ආදායම් රැස් කිරීමේ ක්‍රියාවලියට සහාය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. කෙසේ වෙතත්, වාහන ආනයන සීමා ලිහිල් කිරීමත් සමඟ ඇති වූ ඉහළ ඉල්ලුම හේතුවෙන්, 2025 වසරේ දී වාහන ආනයනය ආශ්‍රිත බදු ආදායම සීඝ්‍ර ලෙස ඉහළ ගිය අතර, ඉදිරි කාල සීමාවේ දී වාහන ආනයනය ක්‍රමයෙන් සාමාන්‍ය තත්ත්වයට පැමිණීමත් සමඟ එම බදු ආදායම මධ්‍යස්ථ තත්ත්වයට පත් වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. එබැවින්, 2025 වසරේ ශක්තිමත් බදු ආදායම් කාර්යසාධනය සඳහා වාහන ආනයනය ආශ්‍රිත බදු මගින් ලද ඉහළ දායකත්වය සැලකීමේ දී, ඉදිරියේ දී වාහන ආනයනය මන්දගාමී වීමෙන් සිදු විය හැකි ආදායම් හිඟය පියවා ගැනීම සඳහා රජයට සිය ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග ඉතා ප්‍රවේශමෙන් සකස් කිරීමට සිදු වනු ඇත.

තවද, ආයතනික ප්‍රතිසංස්කරණ සහ රාජ්‍ය අංශයේ කාර්යක්ෂමතාව වැඩිදියුණු කිරීම තුළින් ආදායම් උත්පාදනය ශක්තිමත් වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන අතර, රාජ්‍ය ආයතන හරහා ඩිජිටල්කරණය සහ තාක්ෂණික ඒකාබද්ධ කිරීම කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කෙරේ. රජයේ ආයතන හරහා ඩිජිටල් ප්‍රවේශය පුළුල් කිරීම, ඩිජිටල් තාක්ෂණය මත පදනම් වූ වෙළඳ පහසුකම් සැපයීම සඳහා වෙළඳ ජාතික තනි කවුළු පද්ධති ව්‍යාපෘතියක් ස්ථාපිත කිරීම, ඉඩම් තොරතුරු කළමනාකරණය සඳහා මධ්‍යගත ඩිජිටල් පද්ධතියක් සංවර්ධනය කිරීම සහ කෘත්‍රීම බුද්ධිය, ක්ලවුඩ් පරිගණකකරණය සහ දත්ත මධ්‍යස්ථාන

වැනි නැගී එන තාක්ෂණයන්හි ආයෝජන ප්‍රවර්ධනය කිරීම ප්‍රධාන ක්‍රියාමාර්ග අතර වේ. මෙම ක්‍රියාමාර්ග මගින් ආයතන අතර දත්ත ඒකාබද්ධතාව වැඩිදියුණු කිරීම, ගනුදෙනුවල විනිවිදභාවය සහ සොයාගැනීමේ හැකියාව ඉහළ නැංවීම මෙන්ම ආදායම් කාන්දුවීම් සහ බදු අනුකූලතාවයේ පවතින අඩුපාඩු අවම කිරීම මගින් බදු පරිපාලනය ශක්තිමත් කරනු ඇත. ඒ අනුව, ආදායම් එකතු කරන ආයතන ඩිජිටල්කරණය කිරීම සහ සමස්ත ආර්ථිකය පුළුල් ලෙස ඩිජිටල්කරණයට ලක් කිරීම, රජයේ ආදායම් කාර්යසාධනය ඉහළ නැංවීමෙහිලා ප්‍රධාන කාර්යභාරයක් ඉටු කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

මීට අමතරව, රජය සතු ව්‍යවසායයන්හි මූල්‍ය තත්ත්වය ශක්තිමත් කිරීම, ඒවායේ පාලනය වැඩිදියුණු කිරීම සහ ඒ ආශ්‍රිතව පවතින රාජ්‍ය මූල්‍ය අවදානම් අවම කිරීම සඳහා අඛණ්ඩව ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාත්මක කිරීම තවදුරටත් වැදගත් වේ. පිරිවැය පිළිබිඹු කෙරෙන මිලකරණ යාන්ත්‍රණය ක්‍රියාත්මක කිරීම, රජය සතු ප්‍රධාන ව්‍යවසායයන් කිහිපයක් දිගු කලක් තිස්සේ මුහුණ දුන් මූල්‍ය පීඩන සමනය කිරීමට උපකාරී වී ඇති අතර, එමගින් රජය සතු ව්‍යවසායයන්හි මූල්‍ය පාඩුව රජයේ අයවැයට බරක් වීමේ අවදානම සීමා කර ඇත. මේ අතර, රජය විසින් ශ්‍රී ලංකන් ගුවන් සේවයේ මූල්‍ය කාර්යසාධනයට ප්‍රධාන බාධාවක් වූ දිගු කාලීන ණය බර පියවීමට තීරණය කර ඇත. ඒ අනුව, රජය සාර්ථක ලෙස ශ්‍රී ලංකන් ගුවන් සමාගමේ නොපියවා ඉතිරිව තිබූ රජයේ ඇපකර ලෙස පැවති ණය ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණය කර තිබේ. මෙවැනි ප්‍රතිපත්ති අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ දැනට ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින රජය සතු ව්‍යවසායය ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩපිළිවෙළ මගින්, මෙම ආයතන වෙතින් රජයට පැවරෙන රාජ්‍ය මූල්‍ය පීඩනය තවදුරටත් අඩු කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

කෙසේ වෙතත්, වෙනස් වෙමින් පවතින ගෝලීය සහ දේශීය පරිසරය තුළ රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයේ ඉදිරි දැක්මට අවදානමක් පවතී. විශේෂයෙන්ම, මැද පෙරදිග කලාපයේ උද්ගත වී ඇති යුදමය තත්ත්වය රජයේ ආදායම සහ වියදම යන දෙඅංශයට ම පීඩනයන් ඇති කළ හැකිය. මෙම යුදමය තත්ත්වය දිගුකාලීනව පැවතීම ගෝලීය සහ දේශීය ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් අඩාල කරවීමට සහ වෙළඳාම, සංචාරක ව්‍යාපාරය සහ ආයෝජන ගලා ඒම අඩු කිරීමට හේතු විය හැකි අතර, එමගින් ආදායම් එකතු කිරීමට අහිතකර බලපෑම් ඇති කෙරෙනු ඇත. ඒ අතරම, බලශක්ති මිල ගණන්වල සැලකිය යුතු ඉහළ යෑම මගින් ආර්ථිකයේ අවදානමට ලක්විය හැකි කොටස් කෙරෙහි ඇතිවිය හැකි බලපෑම අවම කිරීම සඳහා ප්‍රතිපත්තිමය මැදිහත්වීම් අවශ්‍ය විය හැකි අතර, එමගින්

ඉලක්කගත සහනාධාර හෝ වෙනත් සහන සැලසීමේ ක්‍රියාමාර්ග මගින් පිරිවැයෙන් කොටසක් රජයට දැරීමට සිදු විය හැකිය. එවැනි මැදිහත්වීම්, අනෙක් අතට, රාජ්‍ය මූල්‍ය ශේෂයන් මත අමතර පීඩනයක් ඇති කරමින්, පුනරාවර්තන වියදම් ඉහළ යෑමට හෝ රජයේ ආදායම අඩු වීමට හේතු විය හැකිය. තවද, ඉහළ මට්ටමක පවතින ගෝලීය භාණ්ඩ මිල ගණන් සහ ආනයන වියදම් හේතුවෙන්, දැනට ක්‍රියාත්මක වන සහ ඉදිරියේ දී ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කර ඇති රජයේ ආයෝජන ව්‍යාපෘතිවල පිරිවැය ඉහළ යෑමට හැකි අතර, එමගින් රජයේ ප්‍රාග්ධන වියදම්, මූලික අයවැය ප්‍රතිපාදන ඉක්මවා යෑමට හැකියාව පවතී. ඊට අමතරව, දේශගුණික විපර්යාස ආශ්‍රිත අවදානම් හේතුවෙන්, දැනට ක්‍රියාත්මක කෙරෙන රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිසංස්කරණවල වෙනස්කම් ඇති විය හැකි අතර, එමගින් රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයේ තිරසර බව පවත්වාගෙන යෑම කෙරෙහි අවදානම් ඇති කරයි. මෑත කාලීන අත්දැකීම් අනුව, ඉදිරි කාලය තුළ දී එවැනි දේශගුණික විපර්යාස ආශ්‍රිත ආපදා තත්ත්වයන් නිතර ඇති වීමේ හැකියාවක් පවතී. එවැනි වර්ධනයන් මගින් දැනට ක්‍රියාත්මක වන රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිසංස්කරණවලට අහියෝග එල්ල විය හැකි අතරම රාජ්‍ය මූල්‍ය ශේෂයන් මත පීඩනයක් ඇති කරමින් රාජ්‍ය මූල්‍ය තිරසරභාවයට බලපෑම් ඇති කෙරෙනු ඇත. මෙම අවදානම් මධ්‍යයේ වුව ද, දේශීය හා විදේශීය පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහාය ඇතිව රජය විසින් ගනු ලබන ඒකාබද්ධ ප්‍රයත්න මෙම අහියෝගවලට මුහුණ දීමට උපකාරී වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන අතර එය මැදි කාලීනව රාජ්‍ය මූල්‍ය තිරසරභාවය යථා තත්ත්වයට පත් කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

4.2.6 වර්ධන අපේක්ෂා

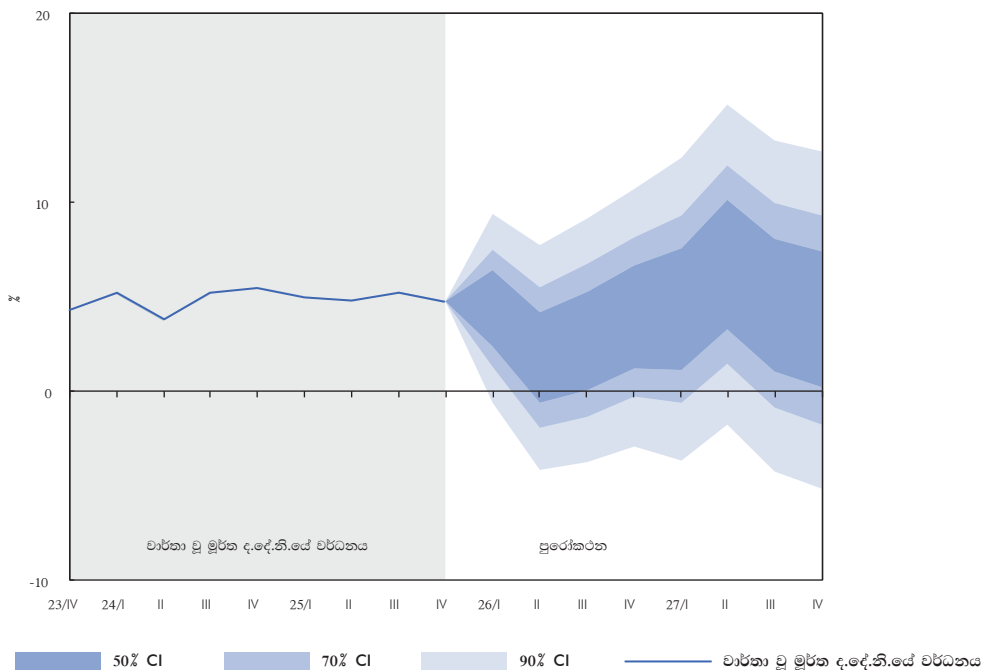
ඉදිරි කාලය තුළ දී රටේ ආර්ථික වර්ධන ප්‍රවණතාවය පවත්වා ගැනීමට විදේශීය සහ දේශීය අහියෝග මගින් සැලකිය යුතු බාධාවන් මතු වීමට ඉඩ තිබුණ ද, ලංකාවේ මෑතක දී හටගත් ආර්ථික අර්බුදයෙන් පසු විදේශීය සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ස්චාරකෂක යළි ගොඩනගමින් සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාව යළි ළඟා කර ගැනීම හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයට වඩා ශක්තිමත් පදනමක් ඇති වී තිබේ. දිට්වා සුළිකුණාටුව මගින් දැඩි විනාශයක් සිදු වුවද, එම ආපදාවෙන් පසුව ආර්ථික කටයුතු ශක්තිමත්ව පවතින බවට ඉදිරි ආර්ථික දර්ශක මගින් පෙනී යයි. වත්මන් අඩු උද්ධමනකාරී පරිසරය, සාපේක්ෂ අඩු පොලී අනුපාතික ව්‍යුහය, ශක්තිමත් රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්යසාධනය, වැඩිදියුණු වූ පාලනය සහ දැනට සිදු කරගෙන යන ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ මගින් ආර්ථිකය වඩා ශක්තිමත්ව යථා තත්ත්වයට පත්වීම සඳහා හිතකර පරිසරයක් නිර්මාණය කරයි.

කෙසේ වෙතත්, මැද පෙරදිග යුද්ධය නිසා පැන නගින හු දේශපාලනික ආතති, අහිතකර ගෝලීය වෙළඳ ප්‍රතිපත්ති සහ ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයට දැඩි ලෙස බලපෑමක් ඇති කළ හැකි දේශගුණය ආශ්‍රිත අවදානම් හේතුවෙන් මෙම වර්ධන ප්‍රවණතාවයට යම්තාක් දුරකට බාධා ඇති විය හැකිය. මෙම පසුබිම තුළ, ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති තත්ත්ව මගින් පෞද්ගලික අංශයට ලබා දෙන ණය වර්ධනය ශක්තිමත් වීම සහ දේශීය ඉල්ලුම අඛණ්ඩව නොඅඩුව පැවතීම ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් සඳහා සහාය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. පසුගිය මාසවල දී රජය සහ රාජ්‍ය ආයතන වෙත බැංකු අංශය මගින් ණය ලබා දීම ක්‍රමානුකූලව අඩු වීමත්, පෞද්ගලික අංශයේ ණය පුළුල් පදනමක් මත වර්ධනය වීමත් මෙම ආර්ථික වර්ධනයට හේතු වනු ඇතැයි විශ්වාස කෙරේ. මෑත කාලයේ දී නිරීක්ෂණය වූ පෞද්ගලික අංශය වෙත ණය ලබා දීම් ඉහළ යෑම ඉදිරි කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී ආයෝජනයට සහ පරිභෝජනයට හිතකර වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. කර්මාන්ත, සේවා සහ කෘෂිකාර්මික යන අංශවල පවතින වර්ධන අපේක්ෂා, ගෝලීය

අවිනිශ්චිතතා තුළින් අඩු වීමට අවදානමක් තිබුණ ද, ධනාත්මක වර්ධනයක් අපේක්ෂා කෙරේ. පොදුවේ ගත් කළ පුළුල් දේශීය ආර්ථික තත්ත්ව කර්මාන්ත අංශයේ වර්ධනයට හිතකර ලෙස පවතින අතර ඉදිකිරීම් කටයුතු සහ යළි ඇරඹුණු යටිතල පහසුකම් ව්‍යාපෘති ඒ සඳහා සහාය සලසන නමුත් යෙදවුම් පිරිවැය ඉහළ යෑම, සැපයුම් අංශයේ ඇතිවන බාධා සහ විදේශීය ඉල්ලුම දුර්වල වීම හේතුවෙන් ඇතිවන ගෝලීය අභියෝග හමුවේ කර්මාන්ත අංශයේ ඉදිරි දැක්මට බාධා ඇති විය හැකිය. හු දේශපාලනික අර්බුද, ඉහළ ගිය නැව් ගාස්තු සහ වැඩි වන මිල ගණන් හේතුවෙන් වර්ධනය අඩු වීම සඳහා සැලකිය යුතු අවදානම් ඇති වුවත්, සංචාරක, වරාය සහ වෙළඳ කටයුතුවල අඛණ්ඩ වර්ධන ප්‍රවණතාවත් සමඟ සේවා අංශය ආර්ථික වර්ධනයේ පුරෝගාමී අංශය ලෙස ක්‍රියාත්මක වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. 2024 සහ 2025 වසරවල දී කාලගුණය ආශ්‍රිත අභියෝග පැවතුණ ද, වි සහ පොල් වැනි ප්‍රධාන උප අංශවල දියුණුවත් සමඟ, කෘෂිකාර්මික අංශය ක්‍රමයෙන් යථා තත්ත්වයට පත් වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරෙන

4.3 රූප සටහන
කාර්තුමය මූර්ත දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ වර්ධනයෙහි මූලික පුරෝකථන (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය)

සටහන: පුරෝකථනයක් යනු පොරොන්දුවක් හෝ බැඳීමක් නොවේ.
2026 වසරේ මාර්තු මාසයේ මුදල් ප්‍රතිපත්ති වාරයේ දී පැවති දත්ත, උපකල්පන සහ විනිශ්චයන් පුරෝකථන මගින් සිළුමුණු කරයි.
ව්‍යාප්ති සටහන මගින් මූලික පුරෝකථන පටය වටා පවතින අවිනිශ්චිතතාව ක්‍රමයෙන් වර්ධනය අඩු වන පරිදි වූ විභූමික පරාස භාවිත කිරීමෙන් විදහා දැක්වේ. රූපසටහනේ දැක්වෙන විභූමික ප්‍රාන්තර (Confidence Intervals, CI) මගින් මැදිකාලීන මූර්ත ද.දේ.නි.යේ වර්ධනය විචලනය විය හැකි අතර පරාසයන් දක්වයි. උදාහරණයක් ලෙස, හදු නිල් පැහැති පුරෝකථන 50% විභූමික ප්‍රාන්තරය නිරූපණය කරන අතර, එමගින් මූලික ද.දේ.නි.යේ වර්ධනයේ සැබෑ අගය මෙම පරාසය තුළ පැවතීමේ 50%ක සම්භාවිතාවක් පවතින බව හඟවනු ලබයි. විභූමික පරාසයන් මගින් සාර්ව ආර්ථික විචලනයේ දීර්ඝ කාලයකට පුරෝකථනය කිරීමේදී ඇතිවිය හැකි අවිනිශ්චිතතාවයේ ඉහළ යෑම පෙන්වනු ඇත. නිතර වෙනස්වන ගෝලීය රට්‍රණය සහ දේශීය ආර්ථිකයේ ඇති අවිනිශ්චිතතා හමුවේ, මූලික පුරෝකථන මත විවිධ ඉහළ යෑමේ හා පහළ යෑමේ අවදානම් ඇති විය හැකිය. සලකන ලද උපකල්පනයල සහ විනිශ්චයන්හි සිදුවන සැලකිය යුතු වෙනස්කම් සැබෑ ආර්ථික වර්ධන මාර්ගය පුරෝකථනය කළ මාර්ගයෙන් අපහමන්ව වීමට හේතු විය හැක.

මූලාශ්‍ර: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු කාර්යමණ්ඩල පුරෝකථන

නමුත් යෙදවුම් පිරිවැය ඉහළ යෑම සහ දේශගුණය ආශ්‍රිත අවදානම් එම අංශයේ වර්ධනයට බාධා ඇති කළ හැකි ගැටලු ලෙස පවතී.

වර්ධන ප්‍රවණතාව ශක්තිමත් කිරීමේ අරමුණින්, රජය විසින් ඩිජිටල් ආර්ථිකය වැඩි දියුණු කිරීමට ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇත. ගෝලීය බිඳවැටීම් සහිත කාලපරිච්ඡේද තුළ අත්‍යවශ්‍ය කටයුතු අඛණ්ඩව සිදු කරගෙන යෑම තහවුරු කරන අතර ම, කෘත්‍රීම බුද්ධිය භාවිතය වැනි පුළුල් පරාසයක විහිදෙන නව ගෝලීය ප්‍රවණතාවලට අනුව හැඩගැසීමට ඩිජිටල්කරණය තුළින් ආර්ථිකයට හැකියාව ලැබේ. මෙවන් වාතාවරණයක දී, රාජ්‍ය මෙහෙයුම් බහුතරයක් ආවරණය කරමින් ඩිජිටල්කරණ ක්‍රියාවලියේ පරාසය පුළුල් කිරීම වැදගත් වේ. ඩිජිටල්කරණය වූ ආර්ථිකයක් මගින් වඩාත් කාර්යක්ෂම බදු පරිපාලනයකට සහාය ලබා දීම, පිරිවැය සහ කාලය සම්බන්ධයෙන් කාර්යක්ෂමතාව ඇති කිරීම, රාජ්‍ය සේවා සැපයීමේ ගුණාත්මක බව ඉහළ නැංවීම මෙන්ම, සංඛ්‍යාන දත්ත රැස් කිරීම ශක්තිමත් කිරීම ඇතුළු අනෙකුත් ප්‍රතිලාභ ද හිමිකර දෙනු ඇත.

2025 වසර තුළ දී ශ්‍රී ලංකාවේ බලශක්ති සුරක්ෂිතතාව වැඩිදියුණු වුවද, මැද පෙරදිග පවතින හු දේශපාලනික අර්බුද හේතුවෙන් බයින් තෙල් නිෂ්පාදන සඳහා වන ගෝලීය සැපයුම් දාමයන්හි ඇති වූ බාධා නිසා මෑත කාලීනව යම් අභියෝග මතු වී ඇත. මැද පෙරදිග යුද්ධය දිගු කාලීනව පැවතීමෙන් බලශක්ති සැපයුම්වලට බාධා ඇති වීම සහ බලශක්ති මිල ගණන් ඉහළ යෑම හේතුවෙන් ප්‍රවාහන, බලශක්ති උත්පාදනය සහ නිෂ්පාදන ඇතුළු ප්‍රධාන අංශ කෙරෙහි සැලකිය යුතු පීඩනයක් එල්ල විය හැකිය. මේ අතර, ආර්ථික අර්බුදයෙන් පසු කාලසීමාව තුළ දී සාම්ප්‍රදායික නොවන පුනර්ජනනීය බලශක්ති ප්‍රභවයන්හි වර්ධනය අඛණ්ඩව සිදු විය. මෙය ශ්‍රී ලංකාවේ කාබන් ශුද්ධ ශුන්‍ය සහ උපායමාර්ගික සැලැසුම-2050 අනුව යමින්, තිරසර බලශක්තිය කරා සංක්‍රමණය වීමට සහාය ලබා දෙයි. එවැනි පරිවර්තනයන් මගින් බලශක්ති සුරක්ෂිතතාව ශක්තිමත් කිරීම පමණක් නොව, ආර්ථිකයට විදේශීය කම්පනවලින් ඇති අවදානම් සහගතභාවය ද අඩු කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

4.1 විශේෂාංග රූප සටහන
ශ්‍රී ලංකාවේ මෑත කාලීන ආර්ථික කම්පන: අවිනිශ්චිතබව නව සාමාන්‍යයයි

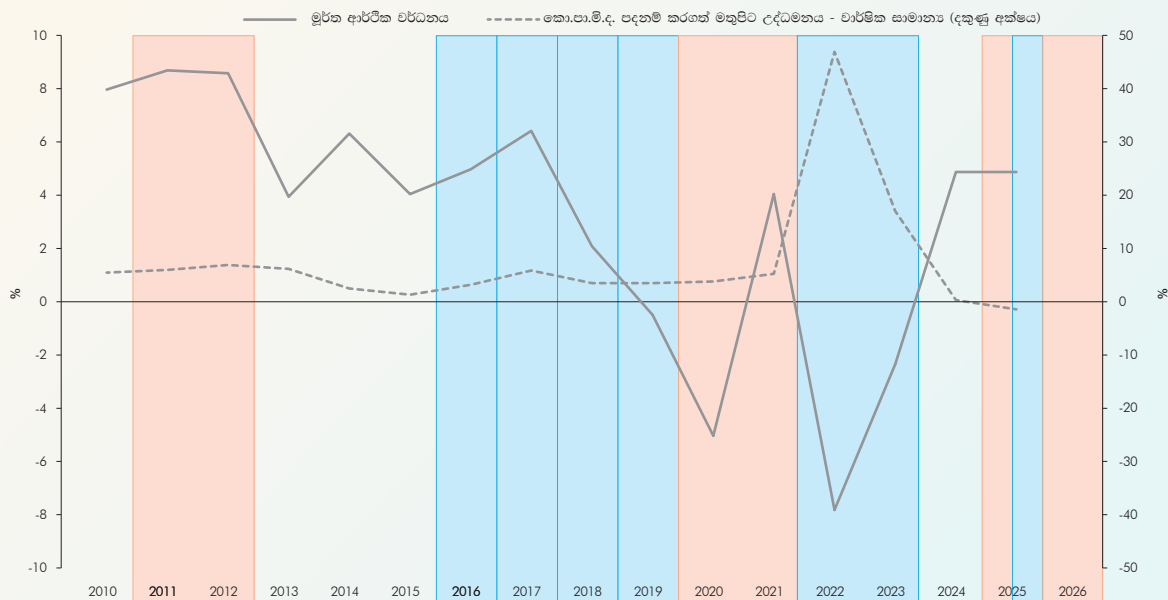
මෑත වසරවල දී, ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය නිතරම මෙන්ම තිබූව ඇතිවන දේශීය හා බාහිර කම්පනයන්ට මුහුණ දී ඇත. මෙම කම්පනවලින් යම් කොටසක් ස්වභාවික විපත් හේතුවෙන් ඇති වූවද, අනෙකුත් කම්පන දේශීය සහ ගෝලීය මනුෂ්‍ය ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් ඇති වී ඇත. මෙසේ නිතර නිතර ඇතිවන දැඩි ආර්ථික කම්පන හේතුවෙන් මතු වන ඉහළ අවිනිශ්චිතතාව, ගෘහ ඒකකවල පරිභෝජන සහ ඉතිරි කිරීමේ තීරණවලට මෙන්ම ව්‍යාපාරවල නිෂ්පාදන සහ ආයෝජන තීරණවලට ද බාධා එල්ල කරමින් රටේ වර්ධන විභවය අඩාල කරයි. තවද, ආර්ථික අර්බුදවල දී ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති සම්ප්‍රේෂණ මාර්ග දුර්වල වීම සහ ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිවල ප්‍රතිඵල පුරෝකථන කිරීමට අපහසු වීම නිසා ඉහළ යන අවිනිශ්චිතතා හේතුවෙන් සාර්ව ආර්ථික මට්ටමේ තීරණ ගැනීම සහ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය තවදුරටත් අභියෝගාත්මක වී ඇත.

මෙම කම්පනවල සමාජ-ආර්ථික බලපෑම් බහුවිධ වන අතර, එමගින් ආර්ථිකය මත දිගුකාලීන බලපෑම් ඇති කළ හැකිය. සාමාන්‍යයෙන්, මෙවැනි ආර්ථික කම්පන මගින් ජනගහනයේ අවදානමට ලක්විය හැකි කොටස් වෙත අසමානුපාතිකව වැඩි පීඩනයක් ඇති කරනු ලබන අතර, එමගින් ආර්ථික විෂමතාවන් තවදුරටත් උග්‍ර කරයි.

මෙසේ අවිනිශ්චිතබව 'නව සාමාන්‍යය' බවට පත්ව ඇති බැවින්, ශීඝ්‍රයෙන් දියුණු වන තාක්ෂණය, වර්ධනය වන ගෝලීය ගැටුම්, හු-දේශපාලනික බෙදීම්, දේශගුණික විපර්යාස නිසා ඇති වන ස්වභාවික විපත්, පුනර්ජනනීය බලශක්තිය වෙත සංක්‍රමණය වීම, ඉහළ යන ආරක්ෂණවාදය සහ අනෙකුත් විවිධ කම්පන හේතුවෙන් අනාගතය තවදුරටත් අභියෝගාත්මක වනු ඇත.

පැවති වසංගත සහ ආර්ථික අර්බුද කාලයේ ලද අත්දැකීම් මගින් පෙනෙන ආකාරයට, විශේෂයෙන් ම ආර්ථිකය තුළ ප්‍රමාණවත් විදේශීය සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ස්ථාවරකෂක නොමැති වීම සහ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති අවකාශය සීමිත වන විට, මෙවැනි කම්පන නිසා ආර්ථික වර්ධනය අඩාල වීම සහ ඉහළ මෙන්ම අස්ථාවර උද්ධමනකාරී තත්ත්ව ඇති වීම ආදී වූ ගැටලු මගින් සැලකිය යුතු සාර්ව ආර්ථික අස්ථාවරත්වයක් කරා මග පෑදිය හැකිය. එබැවින්, ආර්ථික කැළඹීම් සහිත කාලවකවානුවල දී, ආර්ථිකය නිසි ලෙස හසුරුවා ගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් සහ කාර්යක්ෂම රාජ්‍ය මූල්‍ය හා විදේශ ස්ථාවරකෂක ගොඩනැගීම අතිශයින් වැදගත් වේ. ප්‍රමාණවත් සංචිත පවත්වා ගැනීමේ වැදගත්කම දිව්වා සුළු කුණාටුව පැවති සමයේ මෙන්ම ඊට පසු කාලයේ දී මැනවින් පැහැදිලි විය. මීට අමතරව, ආපදා සඳහා පෙර සූදානම ශක්තිමත් කිරීම සහ රක්ෂණය වැනි අවදානම් බෙදාගැනීමේ

ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය මත වසරවල දී මුහුණ දුන් ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර හා බාහිර කම්පන

බාහිර කම්පන

- 2011-12 - ගෝලීය තෙල් මිල ඉහළ යාම - යුරෝ කලාපයේ ශීඝ්‍ර වූ ස්වෛරීත්ව ණය අර්බුදය සහ තෙල් නිෂ්පාදනය තරග ඇතැම් මැද පෙරදිග සහ උතුරු අප්‍රිකානු රටවල හද දේශපාලනික අවිනිශ්චිතතාව
- 2020-21 - කොවිඩ්-19 වසංගතය හේතුවෙන් දිගුකාලයක් පුරාමට ගුවන්ගමන්වල, වරායන් මගී ගමනාගමනය සඳහා වසා දැමීම සහ සංචාරක සීමා පැනවීම ඇතුළු සමස්ත ආර්ථික කටයුතු සීමා කිරීම මගින් ආර්ථිකයේ ප්‍රධාන ඇඟවුමට බලපෑම් ඇති වීම
- 2025 - එක්සත් ජනපද මිලදී ගැනීමේ සංකෝචනය හේතුවෙන් ඇති වූ අවිනිශ්චිතතාවයන්
- 2026 කාඪ.1 - එක්සත් ජනපද-චීනයේ-ඉරාන යුද්ධය සහ හද දේශපාලනික අර්බුද මගින් ගෝලීය වෙළඳාම සහ සැපයුම් දාම කෙරෙහි බාධා තරමින් ඇති වූ දඩ අවිනිශ්චිතතාවය

අභ්‍යන්තර කම්පන

- 2016 - ගංවතුර සහ නායදාමී
- 2017 - 2016 වසරේ සිට අඛණ්ඩව පැවති නියං තත්ත්වයන්
- 2018 - දේශපාලන අස්ථාවරතාවය
- 2019 - පාස්තු ඉරිදා ප්‍රහාරය - සංචාරක කර්මාන්තයට දැඩි බලපෑම් ඇතිවීම
- 2022-23 - ආර්ථික අර්බුදය හේතුවෙන් ඇතිවූ මහජන විරෝධය හා දේශපාලන කැලඹීම
- 2025 - දිව්‍යා සුළි කුණාටුව හේතුවෙන් ඇති වූ කාලගුණික බාධා

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව ප්‍රකාශිත හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

යාන්ත්‍රණයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම මගින්, දේශගුණික අවදානම්වල බලපෑම් අවම කර ගැනීමට ආර්ථිකයේ පාර්ශ්වකරුවන්ට සහාය විය හැකිය. එසේම, ආර්ථික කම්පන හමුවේ අවදානමට ලක්විය හැකි කණ්ඩායම්

මත ඇති වන අහිතකර බලපෑම් අවම කිරීම සඳහා මැනවින් ඉලක්කගත කළ, එහෙත් ප්‍රමාණවත් තරම් නම්‍යශීලී සමාජ ආරක්ෂණ ජාලයන් පැවතීම ද වැදගත් වේ.

ඉහළ අවිනිශ්චිතතාවක් පවතින කාලයක, ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව තවදුරටත් ශක්තිමත් කිරීමට සහ නිරසර ආර්ථික වර්ධනය සුරක්ෂිත කර ගැනීම සඳහා රාජ්‍ය මූල්‍ය විනය අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීම සමඟ ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ තවදුරටත් ක්‍රියාත්මක කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. ප්‍රබල සහ නිරතුරුව හට ගන්නා කම්පනවලින් ගෝලීය හා දේශීය වාතාවරණය වෙනස්වන පසුබිමක සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාව සුරක්ෂිත කිරීම සඳහා රාජ්‍ය මූල්‍ය, විදේශීය සහ මුදල් යන අංශවල ප්‍රමාණවත් ස්චාරකෂක ගොඩනැගා ගැනීමෙන් ඒවා ඉදිරියට පවත්වාගෙන යෑමෙන් අවශ්‍යතාවය ඉස්මතු වේ. දිව්‍යා සුළි කුණාටුවේ බලපෑම දරා ගැනීමට සහ මැද පෙරදිග යුද්ධයෙන් ඇතිවිය හැකි අතුරු ප්‍රතිඵලයක් අවම කර ගැනීමට ඉටු කළ කාර්යාභාරය කුළින්, එවැනි ස්චාරකෂකවල වටිනාකම පැහැදිලිව පෙන්වා දී ඇත. සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීකරණයේ දී අසිරුවෙන් ලද මෙම ජයග්‍රහණ රැක ගැනීමට සහ ඒවා තවදුරටත් ශක්තිමත් කර ගැනීමට රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතාව වෙත වූ නොසැලෙන කැපවීමක් අවශ්‍ය වන අතර ඒ හරහා ණය නිරසරණය වර්ධනය කිරීමට සහ

ප්‍රතිපත්තිමය විශ්වසනීයත්වය පවත්වා ගෙන යෑමට හැකි වනු ඇත. මෙවැනි පසුබිමක් තුළ, වර්තමානයේ ක්‍රියාත්මක වන ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙහි සහාය ලත් ආර්ථික වැඩසටහන 2027 වසරේ දී සාර්ථකව නිමා කිරීම ආයෝජක විශ්වාසය වඩා ශක්තිමත් කිරීමේදී ලා ඉතා වැදගත් වනු ඇති අතර, ඉන් පසුව තවත් වැඩසටහනකට අවතීර්ණ වීමේ අවශ්‍යතාවය ඉදිරි ප්‍රවණතා මත රඳා පවතිනු ඇත. ඉදිරි ගමන්මග තුළ, ආර්ථික විවිධාංගීකරණය ශක්තිමත් කිරීම, තරගකාරීත්වය වැඩිදියුණු කිරීම සහ ඵලදායීතාව ඉහළ නැංවීම යන කරුණු මත වර්ධන ප්‍රවණතාව නොකඩවා පවත්වා ගෙන යෑම තීරණාත්මක ලෙස රඳා පවතිනු ඇත. වඩාත් අස්ථාවර සහ කම්පනවලට නිරාවරණය වෙමින් පවතින පරිසරයක් තුළ, කාලෝචිත, ක්‍රමානුකූලව සකස් කළ සහ විශ්වසනීය ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග මගින් ප්‍රතිචාර දැක්වීමට ඊට ඇති හැකියාව සර්ව ආර්ථික ස්ථාවරත්වය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා මෙන්ම ශක්තිමත්, සර්ව-සහභාගී සහ නිරසර වර්ධන මාවතක ගමන් කිරීම සඳහා අතිශයින් ම වැදගත් වනු ඇත.

4

සංඛ්‍යාලේඛන පරිශීෂ්ටය¹

	සංඛ්‍යා සටහන් අංක
1. මූර්ත අංශය	1 - 5
2. විදේශීය අංශය	6 - 14
3. රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශය	15 - 16
4. මුදල් සහ මූල්‍ය අංශය	17 - 21

¹ සංඛ්‍යාලේඛන පරිශීෂ්ටයේ මාර්ගගත සංස්කරණය Excel පැතුරුම්පත් ආකෘතියෙන් ලබා ගත හැකි අතර එහි අමතර දත්ත අන්තර්ගත වේ.

යොමුව - ප්‍රධාන මෙහෙයුම → ප්‍රකාශන → ආර්ථික සහ මූල්‍ය වාර්තා → වාර්ෂික ආර්ථික විවරණය → වාර්ෂික ආර්ථික විවරණය 2025 → සංඛ්‍යාලේඛන පරිශීෂ්ටය

බර සහ මිණුම්

පරිවර්තන සාධක

මූලාශ්‍රය ඒකක සඳහා මෙට්‍රික් ඒකක

අක්කර 1	=	හෙක්ටයාර (හෙ.) 0.405
රාක්කල් 1	=	කිලෝග්‍රෑම් (කි.ග්‍රෑ.) 0.454
දිගු ටොන් 1 (රා. 2,240)	=	මෙට්‍රික් ටොන් (මෙ.ටො.) 1.016
හොණ්ඩර 1	=	කිලෝග්‍රෑම් 50.802
සැතපුම් 1	=	කිලෝමීටර් (කි.මී.) 1.609
දිගු ටොන් සැතපුම් 1	=	මෙට්‍රික් ටොන් කිලෝමීටර් 1.635
අක්කරයකට රාක්කල් 1	=	හෙක්ටයාරයට කිලෝග්‍රෑම් 1.121
අක්කරයකට හොණ්ඩර 1	=	හෙක්ටයාරයට කිලෝග්‍රෑම් 125.535
එ.රා. පයින්ට් 1	=	ලීටර් 0.568
එ.රා. ගැලුම් 1	=	ලීටර් 4.55

මෙට්‍රික් ඒකක සඳහා මූලාශ්‍රය ඒකක

හෙක්ටයාර 1	=	අක්කර 2.471
කිලෝග්‍රෑම් 1	=	රාක්කල් 2.205
මෙට්‍රික් ටොන් 1 (කිලෝග්‍රෑම් 1,000)	=	දිගු ටොන් 0.984
මීටර් 1	=	අඩ් 3.281
කිලෝමීටර් 1	=	සැතපුම් 0.621
මෙට්‍රික් ටොන් කිලෝමීටර් 1	=	දිගු ටොන් සැතපුම් 0.612
ලීටර් 1	=	එ.රා. පයින්ට් 1.76 = එ.රා.ගැ. 0.220
හෙක්ටයාරයට කිලෝග්‍රෑම් 1	=	අක්කරයට රාක්කල් 0.892

වී/සහල් පරිවර්තන

වී බුසල් 1 (රාක්කල් 46)	=	කිලෝග්‍රෑම් 20.87
වී මෙට්‍රික් ටොන් 1	=	වී බුසල් 47.92
	=	සහල් මෙට්‍රික් ටොන් 0.7
සහල් මෙට්‍රික් ටොන් 1	=	වී බුසල් 68.46
	=	වී මෙට්‍රික් ටොන් 1.43
අක්කරයකට වී බුසල් 1	=	හෙක්ටයාරයට වී කිලෝග්‍රෑම් 51.55

පොල්/පොල් නිෂ්පාදන පරිවර්තන

කපාපු පොල් (දිසිදි පොල්) මෙට්‍රික් ටොන් 1	=	පොල් ගෙඩි 8,960
පොල් තෙල් මෙට්‍රික් ටොන් 1	=	පොල් ගෙඩි 9,250
කොප්පරා මෙට්‍රික් ටොන් 1	=	පොල් ගෙඩි 5,500
උකු කළ පොල් කිරි මෙට්‍රික් ටොන් 1	=	පොල් ගෙඩි 4,000

දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය (අ)

රුපියල් මිලියන

ශීර්ෂය	පවත්නා වෙළෙඳපොළ මිල අනුව			2015 ස්ථාවර මිල අනුව		
	2023 (අ)	2024 (ආ) (ඇ)	2025 (ඈ)	2023 (අ)	2024 (ආ) (ඇ)	2025 (ඈ)
නිමැවුම් ප්‍රවේශය						
හෝන වගාව	1,367,259	1,633,131	1,824,964	620,517	614,787	621,717
කිරි, බිත්තර, මස් සහ වෙනත් සත්ත්ව නිෂ්පාදන	385,583	426,293	438,422	83,645	97,155	107,309
වන වගාව, ගස් කැපීම, වනාන්තර ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන හා පැළ බෝ කිරීම	162,991	171,075	175,807	80,838	75,790	82,506
ධීවර කර්මාන්තය	299,168	289,619	299,587	126,838	129,238	118,137
පතල් හා කැණීම් කර්මාන්තය	401,517	439,683	506,806	154,313	184,430	215,568
ආහාර, බීම සහ දුම්කොළ නිෂ්පාදනය	1,923,757	2,053,979	2,182,798	899,739	954,559	1,004,413
රෙදිපිළි, නිම් ඇඳුම්, සම් සහ සම් භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය	1,432,788	1,609,813	1,698,802	450,438	500,445	540,558
වෙනත් නිෂ්පාදන කර්මාන්ත	1,592,886	1,600,434	1,724,000	550,105	590,685	628,186
විදුලිය නිෂ්පාදනය, ජලය බෙදාහැරීම සහ මලාපවහන කටයුතු	298,251	319,782	345,079	213,563	224,699	244,668
ඉදිකිරීම් කර්මාන්තය	1,420,365	1,645,795	1,874,375	734,823	882,411	963,935
තොග හා සිල්ලර වෙළඳාම	3,861,799	3,965,904	4,059,736	1,677,941	1,697,914	1,722,223
මගීන් හා භාණ්ඩ ප්‍රවාහන සේවාවන් සහ ගබඩා පහසුකම් සැපයීම	3,547,432	3,604,588	3,691,462	1,448,730	1,482,833	1,528,534
නවාතාත් සැපයීම සහ ආහාරපාන සැපයීමේ සේවා	517,643	706,289	807,356	209,106	276,975	311,444
තොරතුරු හා සන්නිවේදන	663,122	716,826	790,602	405,960	426,485	463,072
මූල්‍ය සහ රක්ෂණ සේවා	2,133,830	2,216,735	2,169,713	578,719	580,140	645,349
නිවාස අයිතිය හා දේපළ වෙළෙඳාම සහ වෘත්තීයමය සේවා	1,713,972	1,774,212	1,829,612	775,823	806,655	832,739
රාජ්‍ය පරිපාලනය, ජාතික ආරක්ෂාව, අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍ය සහ සමාජ සේවා	2,055,872	2,231,573	2,446,551	1,162,341	1,149,434	1,152,601
වෙනත් පුද්ගලික සේවා	2,046,582	2,088,321	2,097,061	998,069	1,010,693	1,020,480
මූලික මිල අනුව සමස්ත එකතු කළ අගය	25,824,820	27,494,053	28,962,733	11,171,510	11,685,332	12,203,438
භාණ්ඩ හා සේවා මත අයකෙරෙන බදු- සහනාධාර	1,714,260	2,601,772	3,788,111	742,640	823,623	925,140
වෙළෙඳපොළ මිල අනුව දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය	27,539,080	30,095,825	32,750,844	11,914,150	12,508,954	13,128,577
වියදම් ප්‍රවේශය						
පරිභෝජනය	21,446,174	22,951,363	24,310,572	9,255,210	9,621,964	10,134,482
පෞද්ගලික	19,587,799	20,859,564	22,102,308	7,972,025	8,352,968	8,875,918
රාජ්‍ය	1,858,375	2,091,800	2,208,264	1,283,184	1,268,997	1,258,565
දළ දේශීය ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය	6,684,614	7,929,257	9,709,119	2,561,738	3,053,952	3,472,196
වෙළෙඳපොළ මිල අනුව දළ දේශීය වියදම	28,130,788	30,880,620	34,019,691	11,816,947	12,675,917	13,606,678
භාණ්ඩ හා සේවා අපනයන	5,672,921	5,945,724	6,211,977	2,673,195	3,004,581	3,156,599
භාණ්ඩ හා සේවා ආනයන	6,264,628	6,730,520	7,480,824	2,583,592	3,140,815	3,481,430
වෙළෙඳපොළ මිල අනුව දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය	27,539,080	30,095,825	32,750,844	11,914,150	12,508,954	13,128,577
ආදායම් ප්‍රවේශය						
සේවක ආදායම්	7,316,230	7,812,041	8,208,852	3,415,476	3,560,781	3,697,023
දළ මෙහෙයුම් අතිරික්තය	8,711,009	9,268,873	9,770,597	3,463,462	3,678,411	3,944,578
ඉද්ධ මෙහෙයුම් අතිරික්තය	7,730,475	8,271,417	8,692,961	2,909,991	3,113,570	3,348,226
ස්ථාවර ප්‍රාග්ධන පරිභෝජනය	980,534	997,456	1,077,636	553,470	564,840	596,351
දළ මිශ්‍ර ආදායම	9,615,226	10,175,391	10,687,933	4,210,414	4,367,280	4,486,221
ඉද්ධ මිශ්‍ර ආදායම	9,226,559	9,780,637	10,268,022	4,040,790	4,200,096	4,316,484
ස්ථාවර ප්‍රාග්ධන පරිභෝජනය	388,666	394,753	419,911	169,624	167,185	169,737
නිෂ්පාදනය මත සහනාධාර අඩු කරන ලද වෙනත් බදු	182,356	237,748	295,352	82,159	78,859	75,615
මූලික මිල අනුව සමස්ත එකතු කළ අගය	25,824,820	27,494,053	28,962,733	11,171,510	11,685,332	12,203,438
භාණ්ඩ හා සේවා මත අයකෙරෙන බදු- සහනාධාර	1,714,260	2,601,772	3,788,111	742,640	823,623	925,140
වෙළෙඳපොළ මිල අනුව දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය	27,539,080	30,095,825	32,750,844	11,914,150	12,508,954	13,128,577

(අ) පදනම් වර්ෂය 2015
 (ආ) සංශෝධිත
 (ඇ) තාවකාලික

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
 ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

ජනගහනය, ශ්‍රම බලකාය සහ විදේශ සේවා නියුක්තිය

ශීර්ෂය	2020	2021	2022	2023	2024	2025 (අ)
ජනගහනය (අ)						
මධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහනය, පුද්ගලයින් දහස් (ඇ)	21,927	22,156	22,181	22,037	21,916	21,756
පුරුෂ	10,616	10,727	10,740	10,670	10,611	10,500
ස්ත්‍රී	11,311	11,429	11,441	11,367	11,305	11,256
මධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහන වර්ධනය, %	0.5	1.0	0.1	-0.6	-0.5	-0.7
ජන ඝනත්වය, ව.කි.මී. 1කට පුද්ගලයන්	350	353	354	351	352	349
ශ්‍රම බලකායෙහි ප්‍රවණතා (ඇ)						
ශ්‍රම බලකාය, '000	8,467	8,553	8,547	8,408	8,316	8,554(ඉ)
ශ්‍රම බලකා සහභාගීත්ව අනුපාතිකය (ඊ)	50.6	49.9	49.8	48.6	47.4	49.4(ඉ)
ස්ත්‍රී /පුරුෂ භාවය අනුව						
පුරුෂ	71.9	71.0	70.5	68.6	67.4	69.1(ඉ)
ස්ත්‍රී	32.0	31.8	32.1	31.3	29.8	32.5(ඉ)
රැකියාවේ සේවා තත්වය අනුව සේවා නියුක්තිය						
රාජ්‍ය අංශයේ සේවකයන්	14.8	15.2	15.1	14.6	14.4	15.2(ඉ)
පෞද්ගලික අංශයේ සේවකයන්	42.7	42.0	42.9	44.5	44.4	45.6(ඉ)
සේව්‍යයන්	2.5	2.7	2.9	2.6	2.9	3.1(ඉ)
ස්වයං රැකියාවල නියුතු වූවන්	33.2	33.4	33.1	32.8	33.1	31.5(ඉ)
ගෙවීම් නොලබන පවුලේ සාමාජිකයන්	6.8	6.6	5.9	5.5	5.2	4.5(ඉ)
එකතුව	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0(ඉ)
ආර්ථික ක්‍රියාකාරීත්වය අනුව සේවා නියුක්තිය (උ)						
කෘෂිකර්මාන්ත	27.1	27.3	26.5	26.1	26.0	23.9(ඉ)
කර්මාන්ත	26.9	26.0	26.5	25.5	25.6	26.2(ඉ)
සේවා	46.0	46.7	47.0	48.4	48.5	49.9(ඉ)
සේවා විෂයක අනුපාතිකය, ශ්‍රම බලකායෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස	5.5	5.1	4.7	4.7	4.4	3.9(ඉ)
ස්ත්‍රී /පුරුෂ භාවය අනුව						
පුරුෂ	4.0	3.7	3.7	3.6	3.0	2.8(ඉ)
ස්ත්‍රී	8.5	7.9	6.5	7.0	7.1	6.1(ඉ)
තරුණ සේවා විෂයක අනුපාතිකය (වයස අවු. 15-24)	26.5	26.5	22.8	23.0	22.0	19.6(ඉ)
විදේශ සේවා නියුක්තිය						
විදේශ රැකියා සංඛ්‍යාව	53,711	122,264	311,056	297,656	314,670	311,223
ස්ත්‍රී /පුරුෂ භාවය, ප්‍රතිශතයක් ලෙස						
පුරුෂ	60.5	66.3	60.1	55.3	59.3	61.3
ස්ත්‍රී	39.5	33.7	39.9	44.7	40.7	38.7
ශ්‍රම කාණ්ඩ, ප්‍රතිශතයක් ලෙස						
පුහුණු ශ්‍රමිකයන්	74.0	74.1	66.1	70.1	77.7	76.2
අඩු පුහුණු ශ්‍රමිකයන්	26.0	25.9	33.9	29.9	22.3	23.8

(අ) තාවකාලික
 (ආ) 2026 මාර්තු 31 දිනට රෙජිස්ට්‍රාර් ජනරාල් දෙපාර්තමේන්තුවේ මධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහන දත්ත මත පදනම් වේ
 (ඇ) 2019 සිට 2024 දක්වා මධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහන දත්ත 2012 ජන හා නිවාස සංගණනය මත පදනම් වන අතර, 2025 ඇස්තමේන්තු 2024 ජන හා නිවාස සංගණනයේ මූලික දත්ත මත පදනම් වේ.
 (ඈ) අවු. 15 සහ ඊට වැඩි කුටුම්භ ජනගහනය
 (ඉ) කාර්තු හතරෙහි සාමාන්‍යය
 (ඊ) කුටුම්භ ජනගහනයෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස ශ්‍රම බලකාය
 (උ) ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිත කර්මාන්ත වර්ගීකරණය 4 වන සංශෝධනය මත පදනම් වේ

මූලාශ්‍රය: රෙජිස්ට්‍රාර් ජනරාල් දෙපාර්තමේන්තුව
 ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
 ශ්‍රී ලංකා විදේශ සේවා නියුක්ති කාර්යාංශය

කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකය (කො.පා.මි.ද., 2021=100)

කාලපරිච්ඡේදය	දර්ශකය		මාසික වෙනස (%)		වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වෙනස (%)		වාර්ෂික සාමාන්‍යයෙහි ප්‍රතිශත වෙනස (%)	
	කො.පා.මි.ද.	මූලික කො.පා.මි.ද.	කො.පා.මි.ද.	මූලික කො.පා.මි.ද.	කො.පා.මි.ද.	මූලික කො.පා.මි.ද.	කො.පා.මි.ද.	මූලික කො.පා.මි.ද.
2024								
ජනවාරි	200.7	176.2	2.9	2.1	6.4	2.2	14.2	11.3
පෙබරවාරි	200.6	177.2	0.0	0.6	5.9	2.8	11.3	8.5
මාර්තු	196.7	177.3	-1.9	0.1	0.9	3.1	8.0	6.1
අප්‍රේල්	195.2	177.3	-0.8	0.0	1.5	3.4	5.7	4.4
මැයි	194.1	177.0	-0.6	-0.2	0.9	3.5	3.9	3.3
ජූනි	195.6	177.4	0.8	0.2	1.7	4.4	3.1	2.8
ජූලි	194.7	177.9	-0.5	0.3	2.4	4.4	2.8	2.7
අගෝස්තු	191.1	177.3	-1.8	-0.3	0.5	3.6	2.5	2.7
සැප්තැම්බර්	190.9	177.6	-0.1	0.2	-0.5	3.3	2.4	2.8
ඔක්තෝබර්	189.9	177.5	-0.5	-0.1	-0.8	3.0	2.2	2.9
නොවැම්බර්	189.4	177.1	-0.3	-0.2	-2.1	2.7	1.7	3.1
දෙසැම්බර්	191.7	177.1	1.2	0.0	-1.7	2.7	1.2	3.3
2025								
ජනවාරි	192.6	178.4	0.5	0.7	-4.0	1.2	0.4	3.2
පෙබරවාරි	192.2	178.5	-0.2	0.1	-4.2	0.7	-0.5	3.0
මාර්තු	191.6	178.6	-0.3	0.1	-2.6	0.7	-0.8	2.8
අප්‍රේල්	191.2	178.8	-0.2	0.1	-2.0	0.8	-1.1	2.6
මැයි	192.8	179.2	0.8	0.2	-0.7	1.2	-1.2	2.4
ජූනි	194.5	180.1	0.9	0.5	-0.6	1.5	-1.4	2.1
ජූලි	194.1	180.8	-0.2	0.4	-0.3	1.6	-1.6	1.9
අගෝස්තු	193.3	180.9	-0.4	0.1	1.2	2.0	-1.5	1.8
සැප්තැම්බර්	193.7	181.2	0.2	0.2	1.5	2.0	-1.4	1.7
ඔක්තෝබර්	193.8	181.4	0.1	0.1	2.1	2.2	-1.2	1.6
නොවැම්බර්	193.4	181.3	-0.2	-0.1	2.1	2.4	-0.8	1.6
දෙසැම්බර්	195.8	181.8	1.2	0.3	2.1	2.7	-0.5	1.6

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

ජාතික පාරිභෝගික මිල දර්ශකය (ජා.පා.මි.ද., 2021=100)

කාලපරිච්ඡේදය	දර්ශකය		මාසික වෙනස (%)		වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වෙනස (%)		වාර්ෂික සාමාන්‍යයෙහි ප්‍රතිශත වෙනස (%)	
	ජා.පා.මි.ද.	මූලික ජා.පා.මි.ද.	ජා.පා.මි.ද.	මූලික ජා.පා.මි.ද.	ජා.පා.මි.ද.	මූලික ජා.පා.මි.ද.	ජා.පා.මි.ද.	මූලික ජා.පා.මි.ද.
2024								
ජනවාරි	215.0	193.9	3.0	2.2	6.5	2.2	13.4	12.3
පෙබරවාරි	214.5	194.6	-0.2	0.4	5.1	2.7	10.2	9.2
මාර්තු	210.0	194.5	-2.1	-0.1	2.5	3.4	7.2	6.5
අප්‍රේල්	208.2	193.9	-0.9	-0.3	2.7	3.0	5.2	4.6
මැයි	206.3	193.6	-0.9	-0.2	1.6	3.1	3.7	3.3
ජූනි	208.1	193.7	0.9	0.1	2.4	3.9	3.0	2.7
ජූලි	206.9	193.7	-0.6	0.0	2.5	3.0	2.9	2.5
අගෝස්තු	204.1	193.0	-1.4	-0.4	1.1	2.3	2.8	2.3
සැප්තැම්බර්	203.1	192.5	-0.5	-0.3	-0.2	1.9	2.7	2.3
ඔක්තෝබර්	202.1	192.4	-0.5	-0.1	-0.7	1.7	2.5	2.4
නොවැම්බර්	202.4	192.2	0.1	-0.1	-1.7	1.5	2.2	2.5
දෙසැම්බර්	204.6	192.1	1.1	-0.1	-2.0	1.3	1.6	2.5
2025								
ජනවාරි	206.4	193.6	0.9	0.8	-4.0	-0.2	0.7	2.3
පෙබරවාරි	206.2	193.4	-0.1	-0.1	-3.9	-0.6	0.0	2.0
මාර්තු	206.0	193.3	-0.1	-0.1	-1.9	-0.6	-0.4	1.7
අප්‍රේල්	206.5	193.7	0.2	0.2	-0.8	-0.1	-0.7	1.4
මැයි	207.5	194.2	0.5	0.3	0.6	0.3	-0.8	1.2
ජූනි	208.7	194.8	0.6	0.3	0.3	0.6	-0.9	0.9
ජූලි	208.3	195.5	-0.2	0.4	0.7	0.9	-1.1	0.7
අගෝස්තු	207.2	195.8	-0.5	0.2	1.5	1.5	-1.0	0.7
සැප්තැම්බර්	207.4	196.2	0.1	0.2	2.1	1.9	-0.9	0.7
ඔක්තෝබර්	207.5	196.4	0.0	0.1	2.7	2.1	-0.6	0.7
නොවැම්බර්	207.2	196.4	-0.1	0.0	2.4	2.2	-0.2	0.8
දෙසැම්බර්	210.5	197.0	1.6	0.3	2.9	2.6	0.2	0.9

මූලාශ්‍රය : ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශක

	දර්ශකය		වාර්ෂික සාමාන්‍යයෙහි ප්‍රතිශත වෙනස (%)	
	නාමික	මුද්‍රණ (අ)	නාමික	මුද්‍රණ (අ)
රාජ්‍ය අංශයේ සේවකයන්ගේ වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශකය (2016=100) (අ)				
2020	114.6	94.8	9.2	2.9
2021	114.6	88.7	0.0	-6.4
2022	133.1	70.5	16.1	-20.6
2023	133.1	58.1	0.0	-17.5
2024	157.8	67.9	18.5	16.8
2025 (අ)	181.4	77.8	14.9	14.7
විධිමත් පෞද්ගලික අංශයේ සේවකයන්ගේ අවම වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශකය (1978 දෙසැම්බර්=100) (අ)				
2020	4,282.0	88.8(ඉ)	0.2	-4.2
2021	7,469.5	146.0(ඉ)	74.4	64.3
2022	8,198.6	112.9(ඉ)	9.8	-22.7
2023	8,232.9	93.0(ඉ)	0.4	-17.6
2024	8,239.7	92.0(ඉ)	0.1	-1.1
2025 (අ)	10,698.5	119.9(ඉ)	29.8	30.3
අවිධිමත් පෞද්ගලික අංශයේ සේවකයන්ගේ අවම වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශකය (2018=100) (ඊ)				
2020	112.7	102.6	6.4	0.2
2021	123.1	104.7	9.2	2.0
2022	153.3	88.3	24.5	-15.7
2023	170.8	82.0	11.4	-7.1
2024	181.1	85.6	6.0	4.4
2025 (අ)	190.8	90.0	5.3	5.1

- (අ) ජාතික පාරිභෝගික මිල දර්ශකය (2013-100) මත පදනම් වේ
- (ආ) රාජ්‍ය පරිපාලන හා කළමනාකරණ අමාත්‍යාංශය විසින් නිකුත් කරන ලද 2016 පෙබරවාරි 25 දිනැති රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛ අංක 03/2016 මගින් රාජ්‍ය අංශයේ වැටුප් ව්‍යුහයට සිදුකරන ලද වෙනස්කම් ග්‍රහණය කර ගැනීම සඳහා රාජ්‍ය අංශයේ වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශකයේ පදනම් වර්ෂය 2012 වසරේ සිට 2016 වසරට යාවත්කාලීන කරන ලදී. පදනම් කාලපරිච්ඡේදයේ සේවා නියුක්ති ව්‍යුහය පිළිබඳ දත්ත, ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2016 නොවැම්බර් මස පවත්වන ලද රාජ්‍ය සහ අර්ධ රාජ්‍ය අංශවල සේවා නියුක්තිය පිළිබඳ සංගණනයෙන් ලබා ගන්නා ලදී.
- (ඇ) තාවකාලික
- (ඈ) 1978 දෙසැම්බර් 31 වන දින සේවයේ යෙදී සිටි සංඛ්‍යාව පදනම් කොටගත් බර තැබීම් මත දර්ශක අංක ගණනය කරනු ලැබේ. දර්ශක අංක ගණනය කිරීම සඳහා යොදා ගෙන ඇත්තේ පඩි පාලක සහා මගින් අනුමත කළ විවිධ කර්මාන්තවල අවම වැටුප්ය.
- (ඉ) කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකය (2006/07-100) මත පදනම් වේ
- (ඊ) අවිධිමත් පෞද්ගලික අංශයේ වැටුප් හා රැකියා ව්‍යුහයේ මෑතකාලීනව සිදු වූ වෙනස්කම් නිරූපණය කිරීමේ අරමුණින් අවිධිමත් පෞද්ගලික අංශයේ වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශකයේ පදනම් වර්ෂය 2012 සිට 2018 දක්වා යාවත්කාලීන කරන ලදී. දිප ව්‍යාප්ත දත්ත රැස් කිරීමේ පද්ධතිය මගින් රැස් කරනු ලබන අවිධිමත් පෞද්ගලික අංශයේ වැටුප් භාවිතා කරමින් දර්ශක අගය ගණනය කරනු ලැබේ. පදනම් කාලපරිච්ඡේදයේ සේවා නියුක්ති ව්‍යුහය පිළිබඳ දත්ත, ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2018 වසරේ දී පවත්වන ලද කාර්තුමය ග්‍රම බලකා සමීක්ෂණවලින් ලබා ගන්නා ලදී.

අපනයන සංයුතිය

එ.ජ. ඩොලර් මිලියන

කාණ්ඩය	2021	2022	2023	2024	2025 (අ)		ව්‍යුහික වෙනස්වීම(%) 2024/2025
					වටිනාකම	දායකත්වය(%)	
කෘෂිකාර්මික අපනයන	2,729	2,568	2,567	2,774	3,072	22.6	10.7
තේ	1,324	1,259	1,310	1,436	1,507	11.1	5.0
පොල්	425	400	337	416	574	4.2	37.7
කුළුබඩු	455	369	393	455	443	3.3	-2.6
මුහුදු ආහාර	274	269	262	233	240	1.8	3.1
සුළු කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදිත	149	179	181	154	216	1.6	39.8
එළවළු	29	27	28	29	34	0.3	20.9
රබර්	42	41	28	26	31	0.2	20.2
සකස් නොකළ දුම්කොළ	32	24	28	26	27	0.2	3.6
කාර්මික අපනයන	9,702	10,465	9,278	9,947	10,461	77.0	5.2
රෙදිපිළි හා ඇඟලුම්	5,435	5,952	4,879	5,061	5,314	39.1	5.0
බනිතමය නිෂ්පාදිත	506	568	539	1,063	971	7.1	-8.7
රබර් නිෂ්පාදිත	1,050	977	902	976	915	6.7	-6.2
ආහාර, පාන වර්ග හා දුම්කොළ	587	520	539	652	895	6.6	37.4
යන්ත්‍රසූත්‍ර හා යාන්ත්‍රික උපකරණ	501	581	598	486	492	3.6	1.4
මැණික්, දියමන්ති හා ස්වර්ණාභරණ	277	451	500	382	388	2.9	1.6
රසායනික නිෂ්පාදිත	223	223	194	234	310	2.3	32.2
මුල ලෝහ හා ඒ ආශ්‍රිත නිෂ්පාදිත	156	177	178	187	207	1.5	10.5
සත්ත්ව ආහාර	149	171	146	133	169	1.2	26.9
ප්‍රවාහන උපකරණ	148	129	149	107	125	0.9	16.3
දැව හා කඩදාසි නිෂ්පාදිත	130	137	114	124	118	0.9	-4.7
සම්භාව්‍ය, සංචාරක භාණ්ඩ හා පාවහන්	58	86	71	62	69	0.5	11.5
මුද්‍රණ කර්මාන්තය ආශ්‍රිත නිෂ්පාදිත	50	53	55	47	58	0.4	21.7
ජලාසිටික් හා ඒ ආශ්‍රිත නිෂ්පාදිත	79	61	56	54	56	0.4	3.9
පිහිටි නිෂ්පාදිත	37	38	34	32	29	0.2	-8.5
වෙනත් කාර්මික අපනයන	314	342	323	347	346	2.5	-0.5
බනිතමය අපනයන	45	50	38	25	24	0.2	-1.4
වර්ග නොකළ අපනයන	23	23	28	26	24	0.2	-6.7
මුළු අපනයන	12,499	13,106	11,911	12,772	13,581	100.0	6.3

(අ) තාවකාලික

මූලාශ්‍රයන් : ශ්‍රී ලංකා රේගුව
 බනිත මෙල් නීතිගත සංස්ථාව හා වෙනත් බනිත මෙල් අපනයනකරුවන්
 ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරිය
 ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

ආනයන සංයුතිය

එ.ජ. ඩොලර් මිලියන

කාණ්ඩය	2021	2022	2023	2024	2025 (අ)		වාර්ෂික වෙනස්වීම(%) 2024/2025
					වටිනාකම	දායකත්වය(%)	
පාරිභෝගික භාණ්ඩ	3,849	2,813	3,044	3,466	5,518	25.7	59.2
ආහාර හා පාන වර්ග	1,666	1,608	1,693	1,914	2,116	9.9	10.5
එළවළු (ආ)	384	318	359	446	406	1.9	-8.9
සීනි හා රසකැවිලි	289	258	436	390	368	1.7	-5.5
කිරි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදිත	318	225	274	240	358	1.7	49.1
තෙල් සහ මේද	184	44	134	248	357	1.7	44.0
ධාන්‍ය හා ඇඹරුම් කර්මාන්තය ආශ්‍රිත නිෂ්පාදිත	97	431	117	163	155	0.7	-5.2
මුහුදු ආහාර	122	66	79	119	135	0.6	13.8
කුළුබඩු	127	137	133	116	101	0.5	-12.5
වෙනත් ආහාර හා පාන වර්ග	145	129	162	194	236	1.1	22.0
වෙනත් පාරිභෝගික භාණ්ඩ	2,182	1,205	1,351	1,551	3,402	15.8	119.3
පෞද්ගලික රථවාහන	13	12	28	66	1,607	7.5	2,325.5
බෙහෙත් හා ඖෂධීය නිෂ්පාදිත	883	533	667	576	667	3.1	15.9
රෙදිපිළි හා උපාංග	221	216	170	226	264	1.2	16.8
විදුලි සංදේශ උපකරණ	383	69	99	142	222	1.0	56.4
ශාභ උපකරණ	257	85	72	156	202	0.9	29.6
ශාභ හා දැව භාණ්ඩ	161	116	122	138	153	0.7	11.0
රබර් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදිත	102	61	59	85	88	0.4	3.1
ආලේප වර්ග හා සේදුම් ද්‍රව්‍ය	70	46	55	75	87	0.4	16.1
වෙනත් ආහාරමය නොවන පාරිභෝගික භාණ්ඩ	92	67	79	88	113	0.5	28.3
අන්තර් භාණ්ඩ	12,309	12,439	11,007	11,915	11,859	55.2	-0.5
ඉන්ධන	3,743	4,897	4,703	4,354	4,042	18.8	-7.2
බොරතෙල්	625	484	1,138	864	896	4.2	3.8
පිරිපහදු කළ බන්ධන	2,840	4,048	3,095	3,173	2,940	13.7	-7.4
ගල්අගුරු	278	365	470	317	207	1.0	-34.9
රෙදිපිළි හා රෙදිපිළි උපාංග	3,067	3,065	2,371	2,847	2,749	12.8	-3.4
රසායනික නිෂ්පාදිත	1,074	966	815	987	1,038	4.8	5.2
ප්ලාස්ටික් හා ඒ ආශ්‍රිත නිෂ්පාදිත	766	651	475	609	643	3.0	5.6
මූල ලෝහ	866	323	314	473	541	2.5	14.3
කඩදාසි හා සහ කඩදාසි	469	466	412	447	411	1.9	-8.0
තිරිඟු හා ඉරිඟු	418	303	338	383	398	1.9	4.1
වාහන හා යන්ත්‍රසූත්‍ර කොටස්	349	255	233	301	357	1.7	18.7
ආහාර සැකසුම්	270	190	171	223	319	1.5	42.9
පොහොර	158	276	235	201	309	1.4	53.7
රබර් හා ඒ ආශ්‍රිත නිෂ්පාදිත	401	335	200	317	296	1.4	-6.5
කෘෂිකාර්මික යෙදවුම්	264	215	234	264	271	1.3	2.9
බන්ධන නිෂ්පාදිත	159	124	81	127	155	0.7	21.9
දියමන්ති හා අගනා ගල් වර්ග	144	204	268	217	149	0.7	-31.5
වෙනත් අන්තර් භාණ්ඩ	160	170	157	164	179	0.8	9.1
ආයෝජන භාණ්ඩ	4,463	3,030	2,745	3,448	4,090	19.0	18.6
යන්ත්‍රසූත්‍ර හා උපකරණ	2,810	1,969	1,868	2,363	2,513	11.7	6.4
ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය	1,249	926	775	927	1,017	4.7	9.7
ප්‍රවාහන උපකරණ	399	132	99	155	556	2.6	259.0
වාණිජ කටයුතු සඳහා යොදා ගන්නා රථවාහන	218	54	32	47	440	2.1	831.9
වෙනත් ආයෝජන භාණ්ඩ	6	3	3	3	4	0.02	36.2
වර්ග නොකළ ආනයන	17	9	16	13	13	0.1	-0.7
මුළු ආනයන	20,637	18,291	16,811	18,841	21,480	100.0	14.0
බන්ධනෙන් නොවන ආනයන	16,895	13,394	12,108	14,487	17,437	81.2	20.4

(අ) තාවකාලික

(ආ) පරිප්පු, එංගු, අර්තාපල්, රතීල කුලයට අයත් එළවළු සහ වෙනත් එළවළු ඇතුළත් වේ

මූලාශ්‍රය: බන්ධන තෙල් නීතිගත සංස්ථාව
ලංකා අයි.ඕ.සී පුද්ගලික සමාගම
ශ්‍රී ලංකා රේගුව
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

අපනයන වෙළඳ දිශාව (අ)

එ.ජ. ඩොලර් මිලියන

රටවල්	2021		2022		2023		2024		2025 (අ)	
	වටිනාකම	දායකත්වය (%)	වටිනාකම	දායකත්වය (%)	වටිනාකම	දායකත්වය (%)	වටිනාකම	දායකත්වය (%)	වටිනාකම	දායකත්වය (%)
2025 වසරේ ප්‍රධානතම අපනයන ගමනාන්ත										
ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය	3,108	24.9	3,321	25.3	2,769	23.2	2,911	22.8	3,000	22.1
ඉන්දියාව	829	6.6	860	6.6	853	7.2	884	6.9	1,041	7.7
එක්සත් රාජධානිය	938	7.5	963	7.3	849	7.1	906	7.1	930	6.8
ජර්මනිය	758	6.1	742	5.7	589	4.9	629	4.9	707	5.2
ඉතාලිය	581	4.6	641	4.9	675	5.7	596	4.7	678	5.0
නෙදර්ලන්තය	426	3.4	428	3.3	343	2.9	393	3.1	475	3.5
එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍යය	287	2.3	355	2.7	364	3.1	337	2.6	348	2.6
කැනඩාව	316	2.5	361	2.8	294	2.5	321	2.5	318	2.3
චීනය	277	2.2	255	1.9	279	2.3	273	2.1	299	2.2
ප්‍රංශය	252	2.0	249	1.9	304	2.5	264	2.1	277	2.0
වෙනත් අපනයන ගමනාන්ත										
මිස්රියාව	260	2.1	256	2.0	228	1.9	248	1.9	263	1.9
මිස්රියාව	44	0.4	51	0.4	45	0.4	42	0.3	46	0.3
අසර්බයිජානය	49	0.4	69	0.5	51	0.4	65	0.5	60	0.4
බංගලාදේශය	222	1.8	211	1.6	174	1.5	241	1.9	165	1.2
බෙල්ජියම	341	2.7	310	2.4	223	1.9	251	2.0	256	1.9
බ්‍රසීලය	60	0.5	65	0.5	73	0.6	85	0.7	74	0.5
චීලී	56	0.4	46	0.4	47	0.4	57	0.4	75	0.6
භෞතෝ	179	1.4	168	1.3	173	1.4	134	1.1	168	1.2
ඉරානය	78	0.6	82	0.6	43	0.4	68	0.5	76	0.6
ඉරාකය	177	1.4	156	1.2	129	1.1	160	1.3	191	1.4
අයර්ලන්තය	75	0.6	96	0.7	81	0.7	89	0.7	101	0.7
ජර්මානිය	234	1.9	189	1.4	180	1.5	118	0.9	100	0.7
ජපානය	227	1.8	231	1.8	190	1.6	180	1.4	188	1.4
ජෝර්දානය	47	0.4	62	0.5	88	0.7	73	0.6	69	0.5
ලිබියාව	47	0.4	42	0.3	42	0.4	42	0.3	97	0.7
මැලේසියාව	74	0.6	66	0.5	62	0.5	89	0.7	77	0.6
මාලදීවය	103	0.8	106	0.8	113	0.9	143	1.1	132	1.0
මෙක්සිකෝ	205	1.6	190	1.4	183	1.5	182	1.4	191	1.4
නෝර්වේ	22	0.2	29	0.2	36	0.3	51	0.4	62	0.5
පාකිස්තානය	92	0.7	78	0.6	74	0.6	76	0.6	75	0.6
පේරු	31	0.2	41	0.3	35	0.3	47	0.4	58	0.4
පෝලන්තය	81	0.7	72	0.5	62	0.5	72	0.6	82	0.6
රුසියාව	152	1.2	139	1.1	144	1.2	177	1.4	151	1.1
සෝදි අරාබිය	76	0.6	98	0.7	99	0.8	116	0.9	132	1.0
සිංගප්පූරුව	101	0.8	131	1.0	123	1.0	105	0.8	147	1.1
දකුණු අප්‍රිකාව	41	0.3	35	0.3	39	0.3	41	0.3	47	0.3
දකුණු කොරියාව	80	0.6	82	0.6	75	0.6	77	0.6	81	0.6
ස්පාඤ්ඤය	93	0.7	101	0.8	89	0.8	107	0.8	131	1.0
ස්වීඩනය	108	0.9	111	0.8	97	0.8	102	0.8	119	0.9
ස්වීට්සර්ලන්තය	146	1.2	147	1.1	169	1.4	153	1.2	171	1.3
සිරියාව	38	0.3	34	0.3	43	0.4	46	0.4	52	0.4
තායිවානය	55	0.4	59	0.5	51	0.4	49	0.4	52	0.4
තායිලන්තය	62	0.5	62	0.5	62	0.5	66	0.5	107	0.8
තුර්කිය	178	1.4	120	0.9	196	1.6	137	1.1	156	1.1
වියට්නාමය	63	0.5	47	0.4	37	0.3	40	0.3	53	0.4
වෙනත්	829	6.6	1,148	8.8	1,036	8.7	1,531	12.0	1,500	11.0
සුර්යා සංගමය (අ)	2,967	23.7	3,035	23.2	2,718	22.8	2,761	21.6	3,120	23.0
ආසියානු නිෂ්පාදන සංගමය (අ)	1,338	10.7	1,343	10.2	1,260	10.6	1,420	11.1	1,498	11.0
දකුණු ආසියානු කලාපීය සහයෝගිතා සංගමය (ඉ)	1,259	10.1	1,259	9.6	1,217	10.2	1,348	10.6	1,419	10.5
මැද පෙරදිග රටවල් (ඊ)	1,185	9.5	1,159	8.8	1,201	10.1	1,118	8.8	1,201	8.8
ආසියා-ගාන්තිකර වෙළඳ ගිවිසුම (APTA) (උ)	1,410	11.3	1,409	10.7	1,383	11.6	1,476	11.6	1,590	11.7
බහු ආංශික තාක්ෂණික සහ ආර්ථික සහයෝගිතාව පිළිබඳ බෙංගාල බොක්ක ආශ්‍රිත රටවල් මූල්‍යමය (BIMSTEC) (ඌ)	1,127	9.0	1,139	8.7	1,092	9.2	1,199	9.4	1,321	9.7
ස්වාධීන පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය රටවල් (C.I.S.) (එ)	250	2.0	245	1.9	234	2.0	287	2.3	257	1.9

(අ) මෙහි සඳහන් කර නොමැති රටවල් සඳහා වන අපනයන සාපේක්ෂව කුඩා අංශයක් වේ. මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා රේගුව

(ආ) නාවිකාලීන ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරිය

(ඇ) යුරෝපා සංගමයේ සාමාජිකයින් වන්නේ ඔස්ට්‍රියාව, බෙල්ජියම, ලක්සම්බර්ග්, බල්ගේරියාව, ක්‍රොස්මියාව, සයිප්‍රසය, චෙක් ජනරජය, ඩෙන්මාර්කය, එස්තෝනියාව, ෆින්ලන්තය, ප්‍රංශය, ජර්මනිය, ග්‍රීසිය, හංගේරියාව, අයර්ලන්ත ජනරජය, ඉතාලිය, ලැට්වියාව, ලිතුවේනියාව, මෝල්ටෝවා, නෙදර්ලන්තය, පෝලන්තය, පාකුශාලය, රුමේනියාව, ස්ලෝවැක් ජනරජය, ස්ලෝවේනියාව, ස්පාඤ්ඤය සහ ස්වීඩනයයි.

(ඈ) ආසියානු නිෂ්පාදන සංගමයේ සාමාජිකයින් වන්නේ බංග්ලාදේශය, භූතානය, ඉන්දියාව, ඉරානය, මාලදීවය, මියන්මාරය, නේපාලය, පාකිස්තානය සහ ශ්‍රී ලංකාවයි.

(ඉ) දකුණු ආසියානු කලාපීය සහයෝගිතා සමුළුවේ සාමාජිකයින් වන්නේ ඇෆ්ගනිස්තානය, බංග්ලාදේශය, භූතානය, ඉන්දියාව, මාලදීවය, නේපාලය, පාකිස්තානය සහ ශ්‍රී ලංකාවයි.

(ඊ) මැද පෙරදිග රටවල්ට අයත් වන්නේ බහරේනය, ඉරානය, ඉරාකය, ඊශ්‍රායලය, ජෝර්දානය, කුවේටය, ඕමානය, පලස්තීනය, කවර්, සෝදි අරාබිය, සිරියාව, තුර්කිය, එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍යය සහ යේමනයයි.

(උ) ආසියා-ගාන්තිකර වෙළඳ ගිවිසුමට අයත් සාමාජිකයන් වන්නේ බංග්ලාදේශය, චීනය, ඉන්දියාව, ලාඕසය, මොන්ගෝලියාව, දකුණු කොරියාව සහ ශ්‍රී ලංකාවයි.

(ඌ) බහු ආංශික තාක්ෂණික සහ ආර්ථික සහයෝගිතාව පිළිබඳ බෙංගාල බොක්ක ආශ්‍රිත රටවල් මූල්‍යමයට අයත් සාමාජිකයන් වන්නේ බංග්ලාදේශය, භූතානය, ඉන්දියාව, මියන්මාරය, නේපාලය, තායිලන්තය සහ ශ්‍රී ලංකාවයි.

(එ) ස්වාධීන පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලයට අයත් වන්නේ ආර්මේනියාව, අසර්බයිජානය, බෙලාරූස්, කසකස්තානය, කිරිගිස්තානය, මෝල්ඩෝවා, රුසියාව, තර්කිස්තානය, ටර්ක්මෙනිස්තානය, යුක්රේනය සහ උස්බෙකිස්තානයයි.

ආනයන වෙළඳ දිශාව (අ)

එ.ජ. ඩොලර් මිලියන

රටවල්	2021		2022		2023		2024		2025 (ආ)	
	වටිනාකම	දායකත්වය (%)	වටිනාකම	දායකත්වය (%)	වටිනාකම	දායකත්වය (%)	වටිනාකම	දායකත්වය (%)	වටිනාකම	දායකත්වය (%)
2025 වසරේ ප්‍රධානතම ආනයන මූලයන්										
චීනය	4,756	23.0	3,285	18.0	3,030	18.0	4,366	23.2	5,160	24.0
ඉන්දියාව	4,625	22.4	4,738	25.9	3,136	18.7	3,870	20.5	4,378	20.4
එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍යය	1,413	6.8	666	3.6	1,850	11.0	1,489	7.9	1,556	7.2
ජපානය	419	2.0	252	1.4	188	1.1	253	1.3	1,125	5.2
සිංගප්පූරුව	792	3.8	871	4.8	866	5.2	1,300	6.9	1,062	4.9
මැලේසියාව	803	3.9	969	5.3	828	4.9	660	3.5	952	4.4
ඉන්දුනීසියාව	470	2.3	343	1.9	378	2.3	444	2.4	557	2.6
ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය	511	2.5	378	2.1	504	3.0	443	2.4	545	2.5
තායිලන්තය	398	1.9	293	1.6	268	1.6	301	1.6	480	2.2
මිඹානය	95	0.5	115	0.6	343	2.0	473	2.5	469	2.2
වෙනත් ආනයන මූලයන්										
මිසවේලියාව	291	1.4	182	1.0	184	1.1	194	1.0	222	1.0
මිසට්‍රියාව	61	0.3	49	0.3	52	0.3	35	0.2	40	0.2
බහරේනය	22	0.1	9	0.0	5	0.0	86	0.5	38	0.2
බංගලාදේශය	83	0.4	82	0.4	67	0.4	84	0.4	120	0.6
බෙල්ජියම	117	0.6	57	0.3	58	0.3	53	0.3	47	0.2
බ්‍රසීලය	37	0.2	34	0.2	46	0.3	71	0.4	127	0.6
කැනඩාව	119	0.6	102	0.6	124	0.7	103	0.5	123	0.6
ඩෙන්මාර්ක්	36	0.2	30	0.2	33	0.2	32	0.2	33	0.2
ෆින්ලන්තය	14	0.1	17	0.1	13	0.1	16	0.1	19	0.1
ප්‍රංශය	137	0.7	110	0.6	195	1.2	149	0.8	141	0.7
ජර්මනිය	347	1.7	286	1.6	257	1.5	299	1.6	343	1.6
හොංකොං	291	1.4	247	1.3	189	1.1	231	1.2	210	1.0
ඊශ්‍රායලය	100	0.5	121	0.7	100	0.6	103	0.5	68	0.3
ඉතාලිය	315	1.5	289	1.6	244	1.5	286	1.5	287	1.3
නෙදර්ලන්තය	87	0.4	79	0.4	89	0.5	66	0.4	69	0.3
නවසීලන්තය	276	1.3	164	0.9	251	1.5	216	1.1	329	1.5
නොර්වේ	11	0.1	19	0.1	16	0.1	16	0.1	19	0.1
පාකිස්තානය	394	1.9	342	1.9	323	1.9	457	2.4	351	1.6
පිලිපීනය	65	0.3	30	0.2	23	0.1	57	0.3	67	0.3
පෝලන්තය	27	0.1	25	0.1	24	0.1	48	0.3	46	0.2
කටාර්	60	0.3	24	0.1	28	0.2	57	0.3	45	0.2
රුමේනියාව	48	0.2	53	0.3	151	0.9	50	0.3	33	0.2
රුසියාව	191	0.9	376	2.1	414	2.5	545	2.9	420	2.0
සොචි අරාබිය	353	1.7	105	0.6	276	1.6	180	1.0	162	0.8
දකුණු අප්‍රිකාව	484	2.3	433	2.4	246	1.5	72	0.4	52	0.2
දකුණු කොරියාව	300	1.5	225	1.2	218	1.3	200	1.1	256	1.2
ස්පාඤ්ඤය	121	0.6	108	0.6	93	0.6	67	0.4	66	0.3
ස්විඩනය	49	0.2	46	0.3	36	0.2	40	0.2	51	0.2
ස්විට්සර්ලන්තය	99	0.5	105	0.6	98	0.6	84	0.4	64	0.3
තායිවානය	449	2.2	383	2.1	265	1.6	325	1.7	343	1.6
තුර්කිය	131	0.6	164	0.9	148	0.9	120	0.6	82	0.4
එක්සත් රාජධානිය	237	1.1	194	1.1	206	1.2	168	0.9	237	1.1
යුක්රේනය	91	0.4	48	0.3	48	0.3	12	0.1	31	0.1
උස්බෙකිස්තානය	0.2	0.0	0.1	0.0	19	0.1	18	0.1	30	0.1
වියට්නාමය	398	1.9	243	1.3	188	1.1	239	1.3	272	1.3
වෙනත්	512	2.5	1,598	8.7	692	4.1	466	2.5	353	1.6
යුරෝපා සංගමය (ආ)	1,479	7.2	1,241	6.8	1,354	8.1	1,233	6.5	1,264	5.9
ආසියානු නිෂ්පාදන සංගමය (ඈ)	5,340	25.9	5,331	29.1	3,671	21.8	4,422	23.5	4,863	22.6
දකුණු ආසියානු කලාපීය සහයෝගීතා සංගමය (ඉ)	5,323	25.8	5,319	29.1	3,660	21.8	4,414	23.4	4,856	22.6
මැද පෙරදිග රටවල් (ඊ)	2,243	10.9	1,254	6.9	2,852	17.0	2,640	14.0	2,457	11.4
ආසියා-ශාන්තිකර වෙළඳ ගිවිසුම (APTA) (උ)	9,766	47.3	8,331	45.5	6,455	38.4	8,521	45.2	9,915	46.2
බහු ආංශික තාක්ෂණික සහ ආර්ථික සහයෝගීතාව පිළිබඳ බෙංගාල බොක්ක ආශ්‍රිත රටවල මූලාරම්භය (BIMSTEC) (ඌ)	5,114	24.8	5,120	28.0	3,475	20.7	4,260	22.6	4,980	23.2
ස්වාධීන පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලය රටවල් (C.I.S.) (එ)	324	1.6	430	2.4	495	2.9	576	3.1	483	2.2

(අ) මෙහි සඳහන් කර නොමැති රටවල් සඳහා වන ආනයන සාපේක්ෂව කුඩා අගයන් වේ. මූලයන්: ශ්‍රී ලංකා පේරාදුටු

(ආ) තාවකාලික බාහිරතෙල් නීතිගත සංස්ථාව

(ඈ) යුරෝපා සංගමයේ සාමාජිකයින් වන්නේ ඔස්ට්‍රියාව, බෙල්ජියම, ලක්සම්බර්ග්, බල්ගේරියාව, ක්‍රොස්සියාව, සයිප්‍රසය, වෙක් ජනරජය, ඩෙන්මාර්ක්, එස්තෝනියාව, ෆින්ලන්තය, ප්‍රංශය, ජර්මනිය, ග්‍රීසිය, හංගේරියාව, අයර්ලන්ත ජනරජය, ඉතාලිය, ලැට්වියාව, ලිතුවේනියාව, මෝල්ටෝ, නෙදර්ලන්තය, පෝලන්තය, පාකුශාලය, රුමේනියාව, ස්ලෝවැක් ජනරජය, ස්ලෝවේනියාව, ස්පාඤ්ඤය සහ ස්විඩනයයි. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

(ඈ) ආසියානු නිෂ්පාදන සංගමයේ සාමාජිකයින් වන්නේ බංග්ලාදේශය, භූතානය, ඉන්දියාව, ඉරානය, මාලදීවයින, මියන්මාරය, නේපාලය, පාකිස්තානය සහ ශ්‍රී ලංකාවයි.

(ඉ) දකුණු ආසියානු කලාපීය සහයෝගීතා සමුළුවේ සාමාජිකයින් වන්නේ ඇෆ්ගනිස්තානය, බංග්ලාදේශය, භූතානය, ඉන්දියාව, මාලදීවයින, නේපාලය, පාකිස්තානය සහ ශ්‍රී ලංකාවයි.

(ඊ) මැද පෙරදිග රටවලට අයත් වන්නේ බහරේනය, ඉරානය, ඉරාකය, ඊශ්‍රායලය, ජෝර්දානය, කුවේටය, මිඹානය, පලස්තීනය, කටාර්, සොචි අරාබිය, සිරියාව, තුර්කිය, එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍යය සහ යේමනයයි.

(උ) ආසියා-ශාන්තිකර වෙළඳ ගිවිසුමට අයත් සාමාජිකයන් වන්නේ බංග්ලාදේශය, චීනය, ඉන්දියාව, ලාඕසය, මොන්ගෝලියාව, දකුණු කොරියාව සහ ශ්‍රී ලංකාවයි.

(ඌ) බහු ආංශික තාක්ෂණික සහ ආර්ථික සහයෝගීතාව පිළිබඳ බෙංගාල බොක්ක ආශ්‍රිත රටවල මූලාරම්භයට අයත් සාමාජිකයන් වන්නේ බංග්ලාදේශය, භූතානය, ඉන්දියාව, මියන්මාරය, නේපාලය, තායිලන්තය සහ ශ්‍රී ලංකාවයි.

(එ) ස්වාධීන පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලයට අයත් වන්නේ ආර්මේනියාව, අසර්බයිජානය, බෙලාරුස්, කසකස්තානය, කිරිගිස්තානය, මෝල්ඩෝවා, රුසියාව, තර්කිස්තානය, ටර්ක්මේනිස්තානය, යුක්රේනය සහ උස්බෙකිස්තානයයි.

ගෙවුම් තුලනය - ජංගම ගිණුම

එ.ජ. ඩොලර් මිලියන

අයිතමය	2024 (₹)			2025 (₹)		
	බැර	හර	ශුද්ධ	බැර	හර	ශුද්ධ
ජංගම ගිණුම	26,877	25,669	1,207	29,304	27,584	1,719
හාණ්ඩ හා සේවා	19,682	22,317	-2,635	20,647	24,838	-4,191
හාණ්ඩ (ඇ)	12,772	18,841	-6,069	13,581	21,480	-7,899
වෙළඳ හාණ්ඩ	12,772	18,837	-6,065	13,581	21,471	-7,890
මූල්‍ය නොවන රඳුන්		5	-5		9	-9
සේවා	6,910	3,475	3,435	7,066	3,359	3,707
නිෂ්පාදන සේවා	27	213	-186	20	116	-96
තඩත්තු සහ අලුත්වැඩියා සේවා	56	19	37	27	62	-35
ප්‍රවාහන	1,794	1,017	777	1,883	996	888
මුහුදු ප්‍රවාහන	1,177	441	736	1,393	409	985
මගී ගාස්තු	1	1	0.2	0.4	0.1	0.3
නැව් කුලී	770	411	359	795	366	429
වෙනත්	406	29	377	598	43	555
ගුවන් ප්‍රවාහන	616	570	46	489	585	-97
මගී ගාස්තු	281	279	2	337	202	135
ගුවන් කුලී	51	173	-122	35	297	-262
වෙනත්	283	118	165	116	86	30
කැපුල් සේවාවන්	1	6	-6	1	1	-1
සංචාරක (ඇ)	3,169	755	2,413	3,219	829	2,391
ඉදිකිරීම්	212	127	86	132	37	96
රක්ෂණ සහ විශ්‍රාම වැටුප් සේවා	24	57	-34	21	50	-29
මූල්‍ය සේවා	55	65	-9	46	21	25
බුද්ධිමය දේපල භාවිතය සඳහා ගාස්තු	7	148	-141	12	165	-153
විදුලි සන්දේශ සහ පරිගණක සේවා	971	244	727	903	297	606
විදුලි සන්දේශ සේවා	123	51	73	103	34	69
පරිගණක සේවා	848	194	654	800	263	537
වෙනත් ව්‍යාපාරික සේවා	540	563	-23	774	756	18
අධ්‍යාපන සේවා	49	100	-50	42	116	-74
වෘත්තීය සහ කළමනාකරණ උපදේශන සේවා	224	194	30	326	188	137
තාක්ෂණික, වෙළඳාමට අදාළ සහ අනෙකුත් ව්‍යාපාරික සේවා	267	269	-2	407	452	-45
පුද්ගලික, සංස්කෘතික සහ විනෝදාත්මක සේවා	19	15	4	15	24	-9
රජයේ හාණ්ඩ හා සේවා වියදම් (වෙනත් තැනක සඳහන් නොවන)	36	251	-215	13	7	5
ප්‍රාරම්භික ආදායම	609	3,207	-2,598	580	2,616	-2,036
සේවක වැටුප්	146	20	126	229	28	201
ආයෝජන ආදායම්	463	3,187	-2,724	350	2,587	-2,237
සෘජු ආයෝජන	73	940	-868	78	1,137	-1,059
ලාභාංශ	61	770	-710	61	871	-809
ප්‍රති-ආයෝජන ඉපයුම්	12	170	-158	16	266	-250
විවිධ ආයෝජන		877	-877		449	-449
හිමිකම්		86	-86		51	-51
පොලී		791	-791		398	-398
කෙටි කාලීන		25	-25		0.5	-0.5
දිගු කාලීන		766	-766		398	-398
ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කරවල කුපන ගෙවීම්		172			348	
ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කරවල උපවික කුපන ගෙවීම්		561			-	
අනේවාසිකයන් වෙත වූ කාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර ගෙවීම්		20			37	
අනෙකුත් අංශ වෙත වූ කුපන ගෙවීම්		-			-	
අනෙකුත් අංශ වෙත වූ උපවික කුපන ගෙවීම්		13			12	
අනෙකුත් ආයෝජන	271	1,369	-1,098	125	1,002	-877
රජය - පොලී ගෙවීම්		532			677	
රජය - උපවික පොලී ගෙවීම්		455			-	
මහ බැංකුව - පොලී ගෙවීම්		276			168	
මහ බැංකුව - උපවික පොලී ගෙවීම්		-			-	
වාණිජ බැංකු - පොලී ගෙවීම්	271	82	189	125	51	74
අනෙකුත් අංශ - පොලී ගෙවීම්		25			107	
අනෙකුත් අංශ - උපවික පොලී ගෙවීම්		-			-	
සංචිත වත්කම්	119		119	148		148
ද්විතියික ආදායම	6,585	146	6,439	8,077	130	7,947
රජය (ඉ)	10		10	1		1
පොද්ගලික සංක්‍රාම	6,575	146	6,429	8,076	130	7,946
එයින්, විදේශ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ ප්‍රේෂණ (ඊ)	6,575			8,076		
ප්‍රාග්ධන ගිණුම	20	8	12	2	9	-7
ප්‍රාග්ධන සංක්‍රාම	20	8	12	2	9	-7
රජය (උ)(ඌ)	18		18	2		2
පොද්ගලික ප්‍රාග්ධන සංක්‍රාම	2	8	-7	0.4	9	-9
ජංගම සහ ප්‍රාග්ධන ගිණුම	26,896	25,678	1,219	29,306	27,593	1,712

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

(අ) සංශෝධන
 (ආ) තාවකාලික
 (ඇ) අපනයන, නැ.වි.ස. අගය අනුවත් ආනයන, මී.ර.ගැ. අගය අනුවත් වාර්තාකර ඇත.
 (ඈ) අනේවාසිකයන්ට සැපයූ මගී සේවාවන්, ප්‍රවාහන සේවාවන්හි ඇතුළත් වේ.
 (ඉ) විවිධ යෝජනා ක්‍රම, ආහාර හා වෙළඳ ද්‍රව්‍ය, මූල්‍ය හා තාක්ෂණික ආධාර වශයෙන් ලැබුණු ප්‍රදාන ඇතුළත් වේ.
 (ඊ) විදේශ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ ප්‍රේෂණවලට දිවවා සුළු කුණාටුවෙන් පසුව ලැබුණු ප්‍රේෂණ වැනි වෙනත් ප්‍රේෂණ ඇතුළත් විය හැකිය.
 (උ) ව්‍යාපෘති ආධාර ලෙස ලැබුණු ප්‍රදාන ඇතුළත් වේ.
 (ඌ) 2025 වසර සඳහා රජයේ ප්‍රාග්ධන සංක්‍රාම දත්ත පවතිනුයේ 2025 වසරේ පළමු භාගය සඳහා පමණි.

ගෙවී තුළනය - මූල්‍ය ගිණුම

එ.ජ. ඩොලර් මිලියන

අයිතමය	2024 (අ)		2025 (ආ)	
	මූල්‍ය වත්කම්හි ශුද්ධ අත්කරගැනීම්	වගකීම්හි ශුද්ධ වෙනස්වීම්	මූල්‍ය වත්කම්හි ශුද්ධ අත්කරගැනීම්	වගකීම්හි ශුද්ධ වෙනස්වීම්
මූල්‍ය ගිණුම	1,970	1,005	1,431	527
සෘජු ආයෝජන	110	759	98	1,044
හිමිකම් සහ ආයෝජන අරමුදල් කොටස	106	497	94	352
ප්‍රති-ආයෝජන ඉපයුම් හැර හිමිකම්	94	327	78	85
ප්‍රති-ආයෝජන ඉපයුම්	12	170	16	266
ණය උපකරණ	4	262	4	692
විවිධ ආයෝජන	180	302	-259	-267
හිමිකම් සහ ආයෝජන අරමුදල් කොටස	-	3	-	-184
ණය සුරැකුම්පත්	180	299	-259	-83
තැන්පතු භාරගන්නා ආයතන	180	-	-259	-
දිගු කාලීන	180	-	-259	-
රජය	-	286	-	-95
කෙටි කාලීන (භාණ්ඩාගාර බිල්පත්)	-	-217	-	-24
දිගු කාලීන	-	504	-	-71
භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර	-	39	-	272
ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර	-	465	-	-343
කල්පිරීම්	-	-104	-	-284
අනෙව්‍යාසිකයන්ගේ ද්විතියික වෙළඳපොළ ගනුදෙනු	-	9	-	-58
උපචිත පොලිය	-	561	-	-
අනෙකුත් අංශ	-	13	-	12
දිගු කාලීන	-	13	-	12
ජාත්‍යන්තර බැඳුම්කරවල උපචිත පොලිය	-	13	-	12
මූල්‍ය ව්‍යුත්පන්න	-	-	-	-
අනෙකුත් ආයෝජන	-3	-56	973	-250
මුදල් සහ තැන්පතු	-73	-868	-374	-498
මහ බැංකුව	-	-900	-	-900
කෙටි කාලීන	-	-0.2	-	...
දිගු කාලීන	-	-900	-	-900
ජාත්‍යන්තර විදේශ විනිමය හුවමාරු පහසුකම්	-	-900	-	-900
තැන්පතු භාරගන්නා ආයතන	-73	33	-374	402
කෙටි කාලීන	-427	33	-49	402
දිගු කාලීන	354	-	-325	-
ණය	-	981	-	446
මහ බැංකුව	-	-210	-	-215
ජා.මු. අරමුදලෙන් ලද ණය	-	-210	-	-215
විස්තීර්ණ ණය පහසුකම්	-	-210	-	-215
තැන්පතු භාරගන්නා ආයතන	-	14	-	138
කෙටි කාලීන	-	145	-	218
දිගු කාලීන	-	-131	-	-80
රජය	-	1,752	-	707
දිගු කාලීන	-	1,752	-	707
ජා.මු. අරමුදලෙන් ලද ණය	-	335	-	891
ණය මුදා හැරීම්	-	1,552	-	893
උපචිත පොලිය	-	455	-	-
ගෙවීම්	-	-589	-	-1,077
අනෙකුත් අංශ (ඇ)	-	-575	-	-183
දිගු කාලීන	-	-575	-	-183
ණය මුදා හැරීම්	-	744	-	1,102
ගෙවීම්	-	-1,319	-	-1,285
වෙළඳ ණය සහ අන්තිකාරම්	111	-170	369	-199
තැන්පතු භාරගන්නා ආයතන	61	-	14	-
කෙටි කාලීන	61	-	14	-
අනෙකුත් අංශ (ඇ)	50	-170	355	-199
කෙටි කාලීන	50	-170	355	-199

(අ) සංශෝධිත

(ආ) තාවකාලික

(ඇ) රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන් සහ පෞද්ගලික අංශයේ සමාගම් ඇතුළත් වේ.

(ඈ) ලංකා බැංකුවේ නීතිගත සංස්ථාව සහ පෞද්ගලික අංශයේ සමාගම්වල වෙළඳ ණය ඇතුළත් වේ.

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

ගෙවුම් තුලනය - මූල්‍ය ගිණුම

එ.ජ. ඩොලර් මිලියන

අයිතමය	2024 (අ)		2025 (ආ)	
	මූල්‍ය වත්කම්හි ශුද්ධ අත්කරගැනීම්	වගකීම්හි ශුද්ධ වෙනස්වීම්	මූල්‍ය වත්කම්හි ශුද්ධ අත්කරගැනීම්	වගකීම්හි ශුද්ධ වෙනස්වීම්
අනෙකුත් ආයෝජන				
අනෙකුත් ලැබිය යුතු/ගෙවිය යුතු ගිණුම්	-42	-	978	-
මහ බැංකුව	-	-	-	-
කෙටි කාලීන	-	-	-	-
තැන්පතු භාරගන්නා ආයතන	-42	-	978	-
කෙටි කාලීන	-42	-	978	-
විශේෂ ගැනුම් හිමිකම්	-	-	-	-
සංචිත වත්කම්	1,682		618	
මූල්‍ය රඳුන්	-		19	
විශේෂ ගැනුම් හිමිකම්	-30		-3	
ජා.මු. අරමුදලේ සංචිත මට්ටම	-		-	
අනෙකුත් සංචිත වත්කම්	1,713		602	
මුදල් සහ තැන්පතු	103		-134	
මූල්‍ය අධිකාරීන්හි පවත්නා	437		-523	
අනෙකුත් ආයතනයන්හි පවත්නා	-334		388	
සුරැකුම්පත්	1,569		763	
ණය සුරැකුම්පත්	1,569		763	
දිගු කාලීන	1,569		763	
අනෙකුත් හිමිකම්	41		-28	
මූල්‍ය ගිණුම (ශුද්ධ)	965		904	
වැරදිම් සහ අත්හැරීම්	-254		-808	
විශේෂිත අයිතමයන්				
විදේශීය සෘජු ආයෝජන				
හිමිකම්		327		85
BOI සමාගම්		85		23
CSE සමාගම් (BOI සමඟ ලියාපදිංචි නොවූ)		242		62
ප්‍රති ආයෝජිත ඉපැයුම්		170		266
BOI සමාගම්		135		194
CSE සමාගම් (BOI සමඟ ලියාපදිංචි නොවූ)		34		72
ණය උපකරණ		262		692
BOI සමාගම්හි කොටස් හිමියන්ගේ අත්තිකාරම්		82		144
BOI සමාගම්වල අන්තර් සමාගම් ණය		180		592
අනෙකුත් සමාගම්		-		-43
ණය ආපසු ගෙවීම්		-		-
මුළු විදේශීය සෘජු ආයෝජන (1)		759		1,044
BOI සමාගම්වලට ලබාදුන් ණය (2)		85		110
BOI සමාගම්වලට ලබාදුන් ණය ද ඇතුළුව මුළු විදේශීය සෘජු ආයෝජන (1 + 2) (ඉ)		845		1,154
CSE වෙත වූ මුළු ශුද්ධ ලැබීම්		244		-122
සෘජු ආයෝජන		242		62
විවිධ ආයෝජන		3		-184
රුපියල්වලින් නාමිකය කරන ලද රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්හි ශුද්ධ විදේශීය ආයෝජන (භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සහ බැඳුම්කර)		-179		248
විදේශීය මිලදී ගැනීම්		334		431
විදේශීය විකුණුම්		513		183

(ඉ) BOI ඇස්තමේන්තු සමඟ සසඳන විට යම් වෙනසක් වේ නම් එසේ වනුයේ ආවරණ සහ ගණනය කිරීමේ ක්‍රමවේදයන්හි වෙනස්කම් හේතුවෙනි.

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

අන්තර්ජාතික ආයෝජන තත්වය

එ.ජ. ඩොලර් මිලියන
(කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේ දී තත්වය)

අයිතමය	2024 (අ)		2025 (ආ)	
	වත්කම	වගකීම්	වත්කම	වගකීම්
සෘජු ආයෝජන (අ)	1,699	16,598	1,797	18,228
ගිම්කම් සහ ආයෝජන අරමුදල් කොටස්	1,645	10,128	1,739	11,066
ණය උපකරණ	54	6,470	58	7,162
විවිධ ආයෝජන	353	10,459	95	9,297
ගිම්කම් සහ ආයෝජන අරමුදල් කොටස්		764		1,116
අනෙකුත් අංශ		764		1,116
ණය සුරැකුම්පත් (ඇ)	353	9,695	95	8,181
තැන්පතු භාරගන්නා ආයතන	353		95	
දිගු කාලීන	353		95	
රජය		9,539		8,012
කෙටි කාලීන		28		5
දිගු කාලීන		9,511		8,008
අනෙකුත් අංශ		156		169
දිගු කාලීන		156		169
මූල්‍ය ව්‍යුත්පන්න	-	-	-	-
අනෙකුත් ආයෝජන	6,367	39,050	7,341	39,464
මුදල් සහ තත්පතු	1,697	7,051	1,323	6,556
මහ බැංකුව		2,969		2,072
කෙටි කාලීන		0.1		0.1
දිගු කාලීන		2,969		2,072
තැන්පතු භාරගන්නා ආයතන	1,697	4,082	1,323	4,485
කෙටි කාලීන	584	4,082	535	4,485
දිගු කාලීන	1,113		788	
ණය		30,170		31,215
මහ බැංකුව		667		481
ජා.මු. අරමුදලෙන් ලද ණය		667		481
තැන්පතු භාරගන්නා ආයතන		897		1,035
කෙටි කාලීන		453		671
දිගු කාලීන		445		364
රජය		26,096		27,410
දිගු කාලීන		26,096		27,410
අනෙකුත් අංශ (ඉ)		2,510		2,289
දිගු කාලීන		2,510		2,289
වෙළඳ ණය සහ අන්තිකාරම්	1,741	590	2,110	391
තැන්පතු භාරගන්නා ආයතන	128		142	
කෙටි කාලීන	128		142	
අනෙකුත් අංශ (ඊ)	1,613	590	1,968	391
කෙටි කාලීන	1,613	590	1,968	391
අනෙකුත් ලැබිය යුතු/ගෙවිය යුතු ගිණුම්	2,930		3,908	
මහ බැංකුව				
කෙටි කාලීන				
තැන්පතු භාරගන්නා ආයතන	2,930		3,908	
කෙටි කාලීන	2,930		3,908	
විශේෂ ගැනුම් ගිම්කම්		1,239		1,301
සංචිත වත්කම්	6,122		6,838	
මූල්‍ය රඳුන්	40		86	
විශේෂ ගැනුම් ගිම්කම්	3		1	
ජා.මු. අරමුදලේ සංචිත මට්ටම	4		4	
අනෙකුත් සංචිත වත්කම්	6,075		6,747	
මුදල් සහ තැන්පතු	3,777		3,615	
මූල්‍ය අධිකාරීන්ගේ ගිම්කම්	1,214		631	
අනෙකුත් ආයතනයන්ගේ ගිම්කම්	2,563		2,984	
සුරැකුම්පත්	2,298		3,132	
ණය සුරැකුම්පත්	2,298		3,132	
මුළු වත්කම්/ වගකීම්	14,542	66,107	16,070	66,989
ශුද්ධ අන්තර්ජාතික ආයෝජන තත්වය		-51,565		-50,918
විශේෂ අයිතමයන්				
පරිණත කාලය අනුව අන්තර්ජාතික ආයෝජන තත්වය	14,542	66,107	16,070	66,989
කෙටි කාලීන	9,075	5,917	10,258	6,667
දිගු කාලීන	5,467	60,190	5,813	60,322

(අ) සංශෝධිත මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
 (ආ) තාවකාලික
 (ඇ) ආයෝජන මණ්ඩලයේ, කොළඹ කොටස් වෙළඳපොළේ සහ අනෙකුත් පොද්ගලික සමාගම්වල පැවති සෘජු ආයෝජන තත්වය ඇතුළත් වේ.
 (ඈ) විදේශීය මුදල් ණය සුරැකුම්පත් නිකුතු වෙළඳපොළ වටිනාකම මත පදනම් වන අතර, දේශීය මුදල් ණය සුරැකුම්පත් නිකුතු පොත් අගය මත පදනම් වේ.
 (ඉ) රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන් සහ පොද්ගලික සමාගම් ලබාගත් ණය සම්බන්ධයෙන් නොපියවා ඉතිරිව ඇති තත්වය ඇතුළත් වේ.
 (ඊ) ලංකා බැංකු තෙල් නිතිගත සංස්ථාවේ සහ අනෙකුත් පොද්ගලික සමාගම්වල නොපියවා ඉතිරිව ඇති වෙළඳ ණය තත්වය ඇතුළත් වේ.

නොපියවා ඉතිරිව ඇති විදේශීය ණය තත්ත්වය

එ.ජ. ඩොලර් මිලියන
(කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේ දී තත්ත්වය)

අයිතමය	2024 (අ)	2025 (ආ)
වෙළඳපොළ වටිනාකම මත පදනම්ව		
රජය	35,635	35,422
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සහ බැඳුම්කර (පොත් අගය මත පදනම්ව)	223	439
ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර (වෙළඳපොළ මිල මත පදනම්ව)	9,316	7,574
නොපියවා ඉතිරිව ඇති විදේශීය ණය	26,096	27,410
මහ බැංකුව	4,874	3,854
මුදල් සහ තැන්පතු (කෙටි කාලීන)	0.1	0.1
විශේෂ ගැනුම් හිමිකම් වෙන් කිරීම්	1,239	1,301
ඉන්දියානු සංචිත බැංකුවේ විශේෂ විදේශ විනිමය හුවමාරු පහසුකම	1,563	656
චීන මහජන බැංකුව සමඟ වූ විදේශ විනිමය හුවමාරු පහසුකම	1,406	1,416
ජා.මු. අරමුදලේ ණය	667	481
තැන්පතු භාර ගන්නා ආයතන	4,980	5,520
මුදල් සහ තැන්පතු (ඇ)	4,082	4,485
ණය	897	1,035
අනෙකුත් අංශ (ඈ)	3,256	2,848
වෙළඳ ණය සහ අත්තිකාරම් (ඉ)	590	391
ණය සුරැකුම්පත් (උපචිත පොලීය ඇතුළුව වෙළඳපොළ මිල මත පදනම්ව)	156	169
පෞද්ගලික අංශයේ සහ රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන්හි ණය	2,510	2,289
සාප්ත ආයෝජන: අන්තර් සමාගම් ණය (ඊ)	6,470	7,162
දළ විදේශීය ණය තත්ත්වය - වෙළඳපොළ වටිනාකම අනුව	55,215	54,807
දළ විදේශීය ණය තත්ත්වය - වෙළඳපොළ වටිනාකම අනුව ද.දේ.නි.හි ප්‍රතිශතයක් ලෙස	55.4	50.4
මුහුණත වටිනාකම මත පදනම්ව		
රජය	35,646	36,721
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සහ බැඳුම්කර (මුහුණත වටිනාකම මත පදනම්ව)	234	456
ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර (මුහුණත වටිනාකම මත පදනම්ව)	9,316	8,855
නොපියවා ඉතිරිව ඇති විදේශීය ණය	26,096	27,410
මහ බැංකුව	4,874	3,854
මුදල් සහ තැන්පතු (කෙටි කාලීන)	0.1	0.1
විශේෂ ගැනුම් හිමිකම් වෙන් කිරීම්	1,239	1,301
ඉන්දියානු සංචිත බැංකුවේ විශේෂ විදේශ විනිමය හුවමාරු පහසුකම	1,563	656
චීන මහජන බැංකුව සමඟ වූ විදේශ විනිමය හුවමාරු පහසුකම	1,406	1,416
ජා.මු. අරමුදලේ ණය	667	481
තැන්පතු භාර ගන්නා ආයතන	4,980	5,520
මුදල් සහ තැන්පතු (ඇ)	4,082	4,485
ණය	897	1,035
අනෙකුත් අංශ (ඈ)	3,307	2,898
වෙළඳ ණය සහ අත්තිකාරම් (ඉ)	590	391
ණය සුරැකුම්පත් (උපචිත පොලීය ඇතුළුව මුහුණත වටිනාකම මත පදනම්ව)	207	219
පෞද්ගලික අංශයේ සහ රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන්හි ණය	2,510	2,289
සාප්ත ආයෝජන: අන්තර් සමාගම් ණය (ඊ)	6,470	7,162
දළ විදේශීය ණය තත්ත්වය - මුහුණත වටිනාකම අනුව	55,276	56,156
දළ විදේශීය ණය තත්ත්වය - මුහුණත වටිනාකම අනුව ද.දේ.නි.හි ප්‍රතිශතයක් ලෙස	55.5	51.6
විශේෂිත අයිතමයන්		
නොපියවා ඉතිරිව ඇති මුළු ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කරවල මුහුණත වටිනාකම	10,585	10,255
අනෙවැනි සහ ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කරවල නොපියවා ඉතිරිව ඇති තත්ත්වය	9,316	8,855
නෙවැනි සහ ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කරවල නොපියවා ඉතිරිව ඇති තත්ත්වය (උ)	1,269	1,400

(අ) සංශෝධිත
(ආ) තාවකාලික
(ඇ) පුද්ගලික විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් ගිණුම් හිමියන්ගේ තැන්පතු ඇතුළත් වේ.
(ඈ) පෞද්ගලික අංශය සහ රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන් ඇතුළත් වේ.
(ඉ) ලංකා බැංකු තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ සහ පෞද්ගලික අංශයේ සමාගම්වල නොපියවා ඉතිරිව ඇති වෙළඳ ණය ඇතුළත් වේ.
(ඊ) ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයේ ලියාපදිංචි සමාගම්වල අන්තර් සමාගම් ණය සහ කොටස් හිමියන්ගේ අත්තිකාරම් ඇතුළත් වේ.
(උ) 2019 දෙසැම්බර් සිට විදේශීය ණය සංඛ්‍යාවල ඇතුළත් නොවේ.

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

විනිමය අනුපාතිකයේ හැසිරීම (විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් ඒකකයකට රුපියල් අගය)

කාලපරිච්ඡේදය	කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේ අනුපාතිකය					
	එ.ජ. ඩොලර්	බ්‍රිතාන්‍ය පවුම්	යුරෝ	ජපන් යෙන්	ඉන්දියානු රුපියල්	විශේෂ ගැනුම් හිමිකම් (අ)
2021	200.4338	270.5957	226.8610	1.7415	2.6935	280.5251
2022	363.1100	437.3478	386.9300	2.7385	4.3861	483.2413
2023	323.9233	412.6135	358.7451	2.2911	3.8964	434.5982
2024	292.5833	367.3822	304.5646	1.8702	3.4196	381.5667
2025	309.9944	417.3145	363.9644	1.9814	3.4526	424.5373
2024 ජනවාරි	317.4089	402.3158	343.4364	2.1496	3.8184	422.1157
පෙබරවාරි	310.1532	392.8245	336.0355	2.0687	3.7411	411.7470
මාර්තු	301.1837	380.5155	326.0314	1.9909	3.6146	398.5955
අප්‍රේල්	296.8561	372.4357	317.7399	1.8934	3.5573	391.2356
මැයි	301.8883	384.0774	326.6431	1.9271	3.6245	399.5612
ජූනි	305.7065	386.2296	326.9378	1.8987	3.6635	402.1080
ජූලි	302.3706	388.4253	327.3313	1.9787	3.6113	401.6752
අගෝස්තු	300.3276	395.3362	332.5077	2.0742	3.5807	404.4241
සැප්තැම්බර්	299.3565	400.4642	334.0070	2.1023	3.5759	406.0382
ඔක්තෝබර්	293.7185	382.0837	317.7594	1.9143	3.4937	390.5340
නොවැම්බර්	290.9179	369.6548	307.5148	1.9344	3.4431	382.2399
දෙසැම්බර්	292.5833	367.3822	304.5646	1.8702	3.4196	381.5667
2025 ජනවාරි	297.5797	369.6089	309.2002	1.9321	3.4345	387.9933
පෙබරවාරි	295.4981	372.0764	307.0225	1.9785	3.3839	386.8070
මාර්තු	296.3472	383.7844	319.8624	1.9649	3.4588	392.8497
අප්‍රේල්	299.6218	401.2985	340.6250	2.1042	3.5147	406.3201
මැයි	299.4393	403.5843	339.9834	2.0811	3.5070	406.2523
ජූනි	299.9674	411.5853	351.7418	2.0810	3.5095	412.1552
ජූලි	302.2079	400.6672	345.3481	2.0295	3.4467	409.4645
අගෝස්තු	302.4465	408.3784	352.6526	2.0589	3.4514	413.9404
සැප්තැම්බර්	302.6097	406.3292	354.7040	2.0357	3.4101	414.8688
ඔක්තෝබර්	304.4223	400.4980	352.3384	1.9800	3.4357	413.5242
නොවැම්බර්	308.0262	407.6881	356.8176	1.9711	3.4458	418.4752
දෙසැම්බර්	309.9944	417.3145	363.9644	1.9814	3.4526	424.5373

(අ) ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ ගිණුම් ඒකකය වන විශේෂ ගැනුම් හිමිකම් (වි.ගැ.හි.)

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

ආර්ථික වර්ගීකරණයට අනුව රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු

රුපියල් මිලියන

වර්ගය	2016	2017	2018	2019 (අ)	2020	2021	2022	2023	2024	2025 (ආ)
1. මුළු ආදායම සහ ප්‍රදාන	1,693,558	1,839,562	1,932,459	1,898,808	1,373,308	1,463,810	2,012,589	3,074,324	4,090,808	5,485,552
1.1 මුළු ආදායම	1,686,062	1,831,531	1,919,973	1,890,899	1,367,960	1,457,071	1,979,184	3,048,822	4,030,838	5,449,402
වදි ආදායම	1,463,689	1,670,178	1,712,318	1,734,925	1,216,542	1,298,019	1,751,132	2,720,563	3,704,577	5,049,192
විදේශීය වෙළඳාම මත වදි	302,538	311,782	288,341	280,965	312,334	277,275	273,926	335,266	400,149	625,518
දේශීය භාණ්ඩ හා සේවා මත වදි	747,147	921,244	959,365	843,355	555,718	629,812	857,459	1,399,126	2,181,036	3,178,313
ශුද්ධ ආදායම් හා උත්ත මත වදි	258,857	274,562	310,449	427,700	268,249	302,115	534,021	911,355	1,026,199	1,139,373
මුදල්/සේවා/සමාජ වගකීම්/ජාතීය ගොඩනැගීමේ/ජාතික ආරක්ෂක සහ විදුලි සංදේශ /ප්‍රාදේශීය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන වදි	155,147	162,591	154,162	182,904	80,241	88,817	85,726	74,816	97,193	105,988
වදි නොවන ආදායම	222,374	161,353	207,656	155,974	151,417	159,052	228,052	328,259	326,261	400,210
1.2 ප්‍රදාන	7,496	8,031	12,486	7,909	5,348	6,740	33,405	25,502	59,970	36,150
2. වියදම් සහ ශුද්ධ ණය දීම	2,333,883	2,573,056	2,693,228	3,337,896	3,040,996	3,521,735	4,472,556	5,356,591	6,130,739	6,230,415
2.1 පුනරාවර්ධන	1,757,782	1,927,693	2,089,713	2,424,582	2,548,359	2,747,512	3,519,633	4,699,679	5,339,941	5,232,388
භාණ්ඩ හා සේවා සඳහා වියදම	746,250	756,591	806,002	848,278	974,351	1,014,612	1,139,066	1,239,195	1,416,927	1,498,629
පොලී වෙරීම්	610,895	735,566	852,190	901,353	980,302	1,048,382	1,565,190	2,455,600	2,689,500	2,500,674
සංක්‍රාම වෙරීම්	400,637	435,536	431,521	551,524	717,133	684,518	815,376	1,004,884	1,233,514	1,233,085
මුදල් අමාත්‍යාංශයට අනුව නොවියදම් වෙරීම් සඳහා වන ගැලවීම්	-	-	-	123,428	-123,428	-	-	-	-	-
2.2 ප්‍රාග්ධන සහ ශුද්ධ ණය දීම	576,101	645,364	603,515	913,314	492,638	774,223	952,923	656,912	790,798	998,026
ප්‍රාග්ධන වියදම	577,036	638,343	612,561	619,069	795,368	767,606	715,429	913,601	776,571	987,457
ආපසු වෙරීම් අඩු කළ පසු ණය දීම	-934	7,021	-9,046	-4,933	-3,552	6,617	237,495	-256,689	14,227	10,569
මුදල් අමාත්‍යාංශයට අනුව, ප්‍රාග්ධන වියදම් නොවියදම් වෙරීම් සඳහා වන ගැලවීම්	-	-	-	299,178	-299,178	-	-	-	-	-
3. වර්ධන ගිණුම්වේ ශේෂය	-71,719	-96,162	-169,740	-533,683	-1,180,399	-1,290,441	-1,540,448	-1,650,857	-1,309,103	217,014
4. ප්‍රාථමික ශේෂය	-29,430	2,071	91,421	-537,736	-687,386	-1,009,542	-894,777	173,332	649,569	1,755,811
5. සමස්ත අයවැය ශේෂය	-640,325	-733,494	-760,769	-1,439,088	-1,667,688	-2,057,925	-2,459,967	-2,282,267	-2,039,931	-744,863
6. අයවැය ගිණය මුලුතය	640,325	733,494	760,769	1,439,088	1,667,688	2,057,925	2,459,967	2,282,267	2,039,931	744,863
6.1 විදේශීය මූල්‍යනය (ශුද්ධ)	391,914	439,243	323,535	542,641	-83,199	-13,901	424,822	494,655	333,241	142,408
6.2 දේශීය මූල්‍යනය (ශුද්ධ)	248,411	294,251	437,234	896,448	1,750,887	2,071,826	2,035,145	1,787,612	1,706,691	602,455

(අ) මුදල් අමාත්‍යාංශයට අනුව, 2020 අයවැයෙහි ප්‍රකාශයට පසු කළ හරිදී, 2019 වසරට අදාළ රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයේ සංඛ්‍යාලේඛන සංශෝධනය කර ඇත.

(ආ) තාවකාලික

මූලාශ්‍රය : මුදල්, කුලසම්පාදන සහ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

මධ්‍යම රජයේ නොපියවූ ණය (වසර අවසානයේ දී) (අ)

රුපියල් මිලියන

මූලය	2021	2022 (අ)	2023 (අ)	2024 (අ)(ආ)	2025 (අ)(ආ)
මුළු දේශීය ණය (අ)	11,097,223	15,033,876	17,051,854	18,309,660	18,675,325
කෙටි කාලීන	3,139,794	4,267,724	3,616,227	3,220,075	2,134,415
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් (ඉ)	2,270,508	4,113,907	4,017,035	4,061,554	3,136,291
දේශීය ඩොලර් බැඳුම්කර	-	-	-	-	10,230
මහ බැංකු තාවකාලික අත්තිකාරම්	150,129	235,639	-	-	-
බැංකු තැන්පතු ගැළපුම් කළ පසු බැංකු අංශයට ඇති වෙනත් වගකීම් (ඊ)	719,157	-81,822	-400,808	-841,479	-1,012,105
මැදි හා දිගු කාලීන	7,957,430	10,766,152	13,435,627	15,089,585	16,540,909
රුපියල් ණය	24,088	24,088	-	-	-
භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර (ඉ)	6,966,218	8,709,057	12,002,337	14,079,198	15,427,749
ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර (උ)	455,203	382,092	-	-	-
දේශීය ඩොලර් බැඳුම්කර	-	-	-	-	5,270
ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර (උ)(ඌ)	372,612	635,443	566,866	371,514	434,026
අත් වෙරළ බැංකු ඒකක	139,301	131,372	77,742	-	-
වෙනත් (එ)	7	884,101	788,682	638,873	673,865
ණය උපකරණ අනුව	11,097,223	15,033,876	17,051,854	18,309,660	18,675,325
රුපියල් ණය	24,088	24,088	-	-	-
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් (ඉ)	2,270,508	4,113,907	4,017,035	4,061,554	3,136,291
භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර (ඉ)	6,966,218	8,709,057	12,002,337	14,079,198	15,427,749
ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර (උ)	455,203	382,092	-	-	-
දේශීය ඩොලර් බැඳුම්කර	-	-	-	-	15,500
ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර (උ)(ඌ)	372,612	635,443	566,866	371,514	434,026
මහ බැංකු තාවකාලික අත්තිකාරම්	150,129	235,639	-	-	-
වෙනත් (එ)	858,466	933,651	465,616	-202,605	-338,241
ආයතන අනුව (ඒ)(ඔ)	11,097,223	15,033,876	17,051,854	18,309,660	18,675,325
බැංකු (බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු හැට)	5,247,919	8,525,718	9,102,839	9,411,206	9,183,454
මහ බැංකුව					
ණය උපකරණ අනුව	1,565,494	2,833,607	2,743,621	2,453,609	2,373,017
භාණ්ඩාගාර බිල්පත්	1,391,281	2,575,717	220,797	-	-
භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර (ඔ)	25,471	22,461	2,522,824	2,515,621	2,508,921
වෙනත්	148,742	235,429	-	-62,011	-135,903
වාණිජ බැංකු					
ණය උපකරණ අනුව	3,682,425	5,692,111	6,359,218	6,957,596	6,810,437
රුපියල් ණය	15,870	15,870	-	-	-
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් (ඔ)	568,597	657,308	1,997,773	2,707,569	2,344,255
භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර (ඔ)	1,459,183	3,116,024	3,338,017	4,027,357	4,226,437
ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර (උ)	406,317	333,611	-	-	-
දේශීය ඩොලර් බැඳුම්කර	-	-	-	-	15,500
ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර (උ)(ඌ)	372,612	635,443	566,866	371,514	434,026
වෙනත් (එ)	859,845	933,853	456,561	-148,844	-209,781
බැංකු නොවන අංශය					
ණය උපකරණ අනුව	4,822,098	6,164,063	7,506,289	8,158,550	8,490,763
රුපියල් ණය (ක)	8,218	8,218	-	-	-
භාණ්ඩාගාර බිල්පත්	220,481	837,279	1,735,925	1,258,161	698,732
භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර	4,544,506	5,270,079	5,761,309	6,892,140	7,784,588
ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර (උ)	48,886	48,480	-	-	-
වෙනත්	7	7	9,055	8,249	7,443
ආයතන අනුව (ඔ)	4,822,098	6,164,063	7,506,289	8,158,550	8,490,763
බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු	807,352	821,593	1,008,618	1,016,864	1,077,370
බලපත්‍රලාභී මූල්‍ය සමාගම්	20,401	58,297	101,661	60,799	33,698
සමාගම් (ඔ)	86,324	393,536	742,773	716,156	435,816
රක්ෂණ ආයතන	267,738	373,766	494,335	539,397	555,496
විශ්‍රාම පාරිභෝගික අරමුදල් (ච)	3,378,200	3,953,808	4,505,426	5,085,561	5,641,450
රාජ්‍ය ආයතන, අරමුදල් සහ රජය සතු ව්‍යවසායයන් (ඡ)	170,757	240,282	288,561	388,626	496,864
තනි පුද්ගලයන්	37,567	255,521	327,355	305,963	207,867
වෙනත් (ච)	53,759	67,260	37,560	45,185	42,203
ප්‍රතිමැදි ගැනුම් ගනුදෙනු වෙන් කිරීම් (ඔ)(ඔ)	1,027,207	344,096(ක)	442,727(ක)	739,904(ක)	1,001,108(ක)
භාණ්ඩාගාර බිල්පත්	90,149	43,604	62,540	95,823	93,304
භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර	937,058	300,492	380,187	644,081	907,804

(සම්බන්ධයි)

මධ්‍යම රජයේ නොපියවූ ණය (වසර අවසානයේ දී) (අ)

රුපියල් මිලියන

මූලය	2021	2022 (අ)	2023 (අ)	2024 (අ)(ආ)	2025 (අ)(ආ)
මුළු විදේශීය ණය (ල/න/ප)	6,516,958	12,458,155	11,644,094	10,429,044	11,319,363
ස්වරූපය අනුව					
ව්‍යාපෘති ණය	6,516,958	12,458,155	11,644,094	10,429,044	11,319,363
ව්‍යාපෘති නොවන ණය					
භාණ්ඩ ණය	3,789,126	7,347,329	6,893,850	6,218,727	6,991,496
වෙනත්	2,727,832	5,110,826	4,750,245	4,210,316	4,327,867
ආයතන අනුව					
බහු පාර්ශ්වීය	6,516,958	12,458,155	11,644,094	10,429,044	11,319,363
ද්වි පාර්ශ්වීය සහ වාණිජ ණය	1,895,340	3,611,552	3,816,950	3,773,453	4,374,005
එයින්,					
චාන්දන සේවාවන්ට බැඳුම්කර (උ)	4,621,618	8,846,603	7,827,144	6,655,590	6,945,358
ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර (උ)	2,243,049	3,921,587	3,498,371	2,725,389	2,745,011
විදේශ විනිමය කාලීන මූල්‍ය පහසුකම් (උ)	4,875	9,645	-	-	-
භාණ්ඩාගාර බිල්පත්වල අනෙව්‍යාපනයන් සතු ආයෝජනය	445,521	797,589	709,741	715,520	749,024
භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරවල අනෙව්‍යාපනයන් සතු ආයෝජනය	204	12,476	75,419	8,860	1,583
භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරවල අනෙව්‍යාපනයන් සතු ආයෝජනය	1,710	13,078	42,023	59,665	139,728
මධ්‍යම රජයේ නොපියවූ මුළු ණය (තැන්පතු ගැළපුම් කළ පසු)	17,614,181	27,492,031	28,695,949	28,738,704	29,994,688
මධ්‍යම රජයේ නොපියවූ මුළු ණය (තැන්පතු ගැළපුම් කිරීමට පෙර)	17,746,030	27,651,073	29,145,593	29,624,379	31,046,351

සටහන: මුදල්, ක්‍රමසම්පාදන සහ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය (මුදල් අමාත්‍යාංශය) යටතේ රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යාලය පිහිටුවීමත් සමඟ, 2024 අංක 33 දරන රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ පනතේ විධිවිධාන මගින් නියම කර ඇති පරිදි, ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය ණය වාර්තා කිරීම සහ ප්‍රකාශයට පත් කිරීමේ වගකීම රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යාලය සතු වේ. ඒ අනුව, රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යාලය විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලබන කාර්තුමය ණය සංඛ්‍යාලේඛන ප්‍රකාශනය, ණය සංඛ්‍යාලේඛන සඳහා නිල මූලාශ්‍රය ලෙස සලකනු ලැබේ. දත්ත අඛණ්ඩතාව සහතික කිරීම සඳහා මුදල් අමාත්‍යාංශය වෙතින් ලැබෙන දත්ත මත පදනම්ව මෙම ණය දත්ත සංඛ්‍යාලේඛන සම්පාදනය කර ඉදිරිපත් කර ඇත.

මූලාශ්‍රය: මුදල්, ක්‍රමසම්පාදන සහ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

- (අ) ජා.මු. අරමුදල විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද රාජ්‍ය අංශයේ ණය සංඛ්‍යාලේඛන සම්පාදනය කිරීමේ මාර්ගෝපදේශවලට අනුව, අනෙව්‍යාපනයන් සතු ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කරවල ආයෝජන විදේශීය ණය යටතේ වර්ගීකරණය කර ඇති අතර, අනෙව්‍යාපනයන් සතු චාන්දන සේවාවන්ට බැඳුම්කරවල ආයෝජන විදේශීය ණය යටතේ වර්ගීකරණය කර ඇත. තවද, ණය සංඛ්‍යාලේඛන ශුද්ධ පදනම මත (තැන්පතු ගැළපුම් කළ පසු) ඉදිරිපත් කර ඇත.
- (ආ) මුදල්, ක්‍රමසම්පාදන සහ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය විසින් 2022 අප්‍රේල් 12 වැනි දින ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශ ණය සේවාකරණය පිළිබඳ අන්තර්ජාලීන ප්‍රතිපත්තිය ඉදිරිපත් කිරීමෙන් පසුව රජය විසින් ගෙවීමට නියමිතව තිබූ සමහර විදේශ ණය සේවාකරණය ගෙවීම් මධ්‍යම රජයේ නොගෙවූ ණය ඇස්තමේන්තුව තුළ ඇතුළත් නොවේ. අන්තර්ජාලීන ප්‍රතිපත්තියට අනුව බලපෑමකට ලක් වූ විදේශ ණය කාණ්ඩවල ප්‍රාග්ධනයට එකතු කළ යුතු, ගෙවීමට නියමිත පොලී ගෙවීම් මෙම නොගෙවූ ණය සේවාකරණ ගෙවීම්වලට අයත් වේ.
- (ඇ) තාවකාලික
- (ඈ) 2023 සිට විදේශීය ණය සංඛ්‍යාලේඛන සැකසීමේ ක්‍රමවේදය වෙනස් වූ අතර මුදල්, ක්‍රමසම්පාදන සහ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය මගින් සනාථ කරන ලද දත්ත මත සිදු කෙරේ
- (ඉ) අනෙව්‍යාපනය ආයෝජනයන් සතු රජයේ සුරකුම්පත්වල වටිනාකම් ඇතුළත් නොවේ
- (ඊ) 2020 සිට 2022 දක්වා දත්ත තුළ මහ බැංකුවේ මුදල් සම්බන්ධයේ වාර්තා වූ අන්දමට වාණිජ බැංකු වෙත ඇති මධ්‍යම රජයේ වගකීම් ඇතුළත් වේ. එයින් පසු මුදල්, ක්‍රමසම්පාදන සහ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය මගින් සනාථ කරන ලද දත්ත ආශ්‍රයෙන් මෙම වගකීම් පිළිබඳ දත්ත ලබා ගන්නා ලදී.
- (උ) ණය සේවාකරණය පිළිබඳ අන්තර්ජාලීන ප්‍රතිපත්තිය ඉදිරිපත් කිරීමෙන් පසුව ගෙවීමට නියමිතව තිබූ, නොගෙවූ ණය පොලී සේවාකරණය ගෙවීම් කිහිපයක් ණය වාර්තාකරණ පද්ධතියට ඇතුළත් කිරීම අවසන් කර නොමැති හෙයින් 2022 සිට නොපියවූ ණය තුළ රජය ඇතුළත් නොවේ. 2023 වසරේ ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර සඳහා අදාළ නොවේ. තවද, 2025 අවසානය වන විට ඉතා සුළු කොටසක් හැර විදේශීය ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ ක්‍රියාවලිය අවසන් කර ඇත.
- (ඌ) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු සතුව පවතින චාන්දන සේවාවන්ට බැඳුම්කරවල නොපියවූ ණය ණය පෙන්වුම් කරයි.
- (ඍ) 2022 වසරේ සිට මධ්‍යම රජයේ නොපියවූ ණය යටතට අවශෝෂණය කරන ලද ලංකා බැංකු තුළ නිකුත් සංස්ථාව යටතේ පැවැති භාණ්ඩාගාරය විසින් ලබා දී ඇති ඇපකර යටතේ ලබාගත් නොපියවූ ණය ඇතුළත් වේ.
- (ඎ) ව්‍යාපාර සහ පුද්ගලයින් සතු ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර ආයෝජන සඳහා වන ගැළපීම් හේතුවෙන් බැංකු සහ බැංකු නොවන අංශ යටතේ පැවති විදේශීය ණය සංයුතිය 2016 වසරේ සිට සංශෝධනය කර ඇත.
- (ඏ) 2022 වාර්ෂික වාර්තාවේ සිට ආයතන අනුව වර්ගීකරණය මධ්‍යම තැන්පතු පද්ධතියෙහි පවතින තොරතුරු මත පදනම්ව සංශෝධනය කර ඇති අතර, 2021 වර්ෂයට අදාළ දත්ත ඒ අනුව සංශෝධනයට ලක් කර ඇත.
- (ඐ) විවිධ වෙළඳ කටයුතු යටතේ 2019 සැප්තැම්බර් මස 06 දින සිට බලපවත්නා පරිදි ස්ථිර පදනම මත භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර මිලදී ගැනීම් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් හඳුන්වාදෙන ලදී.
- (එ) නිදන් අරමුදල ඇතුළත් වේ.
- (ඒ) බැංකු නොවන ප්‍රාථමික අලෙවිකරුවන්, මූල්‍ය කල්බදුකරණ ආයතන, පෞද්ගලික ආයතන, අනෙක් අරමුදල් යනාදියන්හි ආයෝජන ඇතුළත් වේ.
- (උ) සේවක අර්ථසාධක අරමුදල, සේවා නියුක්තියන්තේ හාර අරමුදල, විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදල, අර්ථසාධක අරමුදල යනාදියන්හි ආයෝජන ඇතුළත් වේ.
- (ඌ) රජයේ ආයතන, රජයේ දෙපාර්තමේන්තු, අමාත්‍යාංශය යනාදියන්හි ආයෝජන ඇතුළත් වේ.
- (ඍ) සමිති, සමාජ, සංගම් යනාදීන්හි ආයෝජන ඇතුළත් වේ.
- (ඎ) පරම අයිතිකරු සොයා ගැනීමට අපහසු, ප්‍රතිලෝම ගැනුම් ගිවිසුම් යටතේ කළ ආයෝජනයන් සඳහා වෙන් කරන ලද සුරකුම්පත් ඇතුළත් වේ.
- (ඏ) විවිධ වෙළඳ කටයුතු යටතේ සිදු කරන ලද ප්‍රතිලෝම ගැනුම් ගනුදෙනුවලට අදාළ ආයෝජන, අදාළ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව හෝ බැංකු නොවන ප්‍රාථමික අලෙවිකරුවන් යටතේ වෙන් කර ඇත.
- (ආ) මුදල්, ක්‍රමසම්පාදන සහ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය මගින් පවත්වාගෙන යන පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය මහ ලේකම්-ණය වාර්තාකරණ හා කළමනාකරණ පද්ධතියෙන් 2025 පෙබරවාරි 27 දින සහ 2026 මාර්තු 06 දී ලබා ගත් දත්ත මත පදනම්ව 2024 සහ 2025 වසරවලට අදාළව විදේශීය ණය දත්ත සහ විදේශීය ණය වර්ගීකරණය සකස් කර ඇත.
- (ඇ) 2022 දෙසැම්බර් මස සිට, ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය, සීමාසහිත ශුච්චි නොටුපළ හා ශුච්චි සේවා (ශ්‍රී ලංකා) සමාගම සහ ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය යටතේ පැවති ව්‍යාපෘති ණය කිහිපයකට අදාළ නොගෙවූ ණය ණයයන්, මධ්‍යම රජයේ ණය වෙත ඇතුළත් කර ඇත.
- (ඈ) 2024 සහ 2025 වසරවලට අදාළ වන දත්ත විදේශ ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ බලපෑම පිළිබිඹු කරයි.

මහ බැංකුවේ සහ වාණිජ බැංකුවල පොලී අනුපාතික (අ)

කාලසීමාවේදී අවසානයේ දී	වාණිජ බැංකුවල ණය සඳහා පොලී අනුපාතික										වර්ගීකරණ %					
	ණය හා අයිවා					මිලට ගත් සහ වටපිට කළ බිල්පත්					අනන්‍ය බැංකු ඒකීය මුදල් අනුපාතිකය					
	වෙළඳ ගොන	අලු වශයෙන් නිකුත්වූ ලේඛණ	අනෙකුත්	අලු ගනු	අවම	වෙළඳ ගොන	අලු වශයෙන් නිකුත්වූ ලේඛණ	අනෙකුත්	අලු ගනු	අවම	අවම	අවම				
2021	28.00	4.00	28.00	3.02	28.00	1.00	3.03	18.00	3.14	8.33	9.87	10.04	6.00	5.88	5.95	
2022	42.48	5.66	39.00	2.81	36.68	1.05	39.41	6.00	35.56	8.00	18.70	20.73	26.91	15.50	15.50	
2023	28.00	5.66	34.97	1.00	32.54	3.50	36.00	1.00	26.50	7.50	12.39	14.38	14.96	9.40	9.24	
2024	26.50	5.57	32.00	1.50	28.00	3.50	32.00	1.00	24.50	6.84	8.92	10.77	11.59	8.00	8.00	
2025	26.50	5.57	32.00	4.00	28.00	3.00	32.00	1.00	24.50	5.75	8.87	11.48	11.12	8.05	7.95	8.04
2024	26.50	5.66	32.00	3.50	29.93	3.50	36.00	2.00	26.50	8.00	11.94	13.88	14.98	9.10	9.10	
ප්‍රධාන	26.50	5.66	34.00	1.00	32.54	2.00	39.40	1.00	29.65	8.00	11.59	13.74	14.72	9.30	9.15	
මාරු	26.50	5.66	35.69	1.00	28.00	3.50	36.00	1.00	24.50	8.00	11.11	13.43	12.96	9.00	8.65	
අපේල්	26.50	2.00	32.24	1.00	28.00	3.50	36.00	1.00	24.50	9.33	10.38	13.14	12.67	8.60	8.50	
මැදි	26.50	5.57	32.24	1.00	30.50	3.50	36.00	1.00	24.50	8.90	9.65	12.81	12.09	8.75	8.50	
ජනි	26.50	5.57	32.00	1.00	28.00	2.00	36.00	1.00	24.50	7.47	9.08	11.45	13.32	8.80	8.50	
ජලී	26.50	5.57	32.00	1.50	28.00	3.50	36.00	1.00	24.50	7.47	8.97	12.25	13.07	8.80	8.30	
අනෙකුත්	26.50	5.33	32.00	1.50	28.00	3.50	36.00	1.00	24.50	7.00	9.10	12.12	12.88	8.75	8.75	
සැපයීමට	26.50	5.57	32.00	1.50	28.00	3.50	36.00	1.00	24.50	7.00	9.31	12.14	11.33	8.70	8.65	
මන්මෝබර්	26.50	5.57	32.00	1.50	28.00	3.50	32.00	1.00	24.50	7.47	9.14	12.09	11.15	8.55	8.53	
නොවැට්ටර්	26.50	5.50	32.00	1.50	28.00	3.50	32.00	1.00	24.50	6.13	9.11	12.06	11.84	8.30	8.02	
දෙපැමර්	26.50	5.57	32.00	1.50	28.00	3.50	32.00	1.00	24.50	6.84	8.92	11.93	12.48	8.00	8.00	
2025	26.50	5.57	32.00	1.50	28.00	3.50	32.00	1.00	24.50	6.50	8.66	12.07	10.69	8.00	8.00	
ප්‍රධාන	26.50	5.57	32.00	5.00	28.00	4.00	32.00	1.00	24.50	6.30	8.45	11.99	12.20	8.00	7.98	
මාරු	26.50	5.57	32.00	5.00	28.00	4.00	32.00	1.00	24.50	6.25	8.39	11.80	10.46	7.95	7.95	
අපේල්	26.50	5.52	32.00	5.00	28.00	4.00	32.00	1.00	24.50	6.13	8.47	11.70	10.54	7.98	7.98	
මැදි	26.50	5.57	32.00	5.00	28.50	4.00	32.00	1.00	24.50	6.13	8.45	11.67	10.56	7.75	7.75	
ජනි	26.50	5.57	32.00	5.00	28.00	4.00	32.00	5.07	24.50	6.13	8.22	11.56	10.28	7.75	7.75	
ජලී	26.50	5.57	32.00	5.00	28.00	4.00	32.00	5.20	24.50	6.13	8.02	11.50	10.40	7.85	7.85	
අනෙකුත්	26.50	5.57	32.00	5.00	28.00	4.00	32.00	4.42	24.50	6.05	8.10	11.44	10.35	7.75	7.80	
සැපයීමට	26.50	5.57	32.00	5.00	28.00	4.00	32.00	5.20	24.50	7.00	8.10	11.37	10.27	7.87	7.86	
මන්මෝබර්	26.50	5.57	32.00	4.00	28.00	4.00	32.00	4.00	24.50	7.00	8.15	11.37	10.46	7.90	7.91	
නොවැට්ටර්	26.50	5.57	32.00	5.00	28.00	4.00	32.00	4.84	24.50	5.75	8.44	11.37	10.47	7.98	7.95	
දෙපැමර්	26.50	5.57	32.00	4.00	28.00	3.00	32.00	5.20	24.50	5.75	8.87	11.48	10.69	8.05	8.04	

(ආ) සභික තුළ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු විසින් සිය ප්‍රමුඛ ගනුදෙනුකරුවන් හට ලබා දෙන කෙටි කාලීන රුපියල් ණය සහ අත්තිකාරම් දැනට වන පොලී අනුපාතික දැනටමත් කර ගනිමින් බරිත සාමාන්‍ය ප්‍රමුඛ ණය අනුපාතිකය මත බැංකුව විසින් සහිතයා ගණනය කරනු ලබයි. අදාළ මාසයේ සියලු සම්බල සාමාන්‍ය අනුපාතිකය මඟින් අනුපාතිකය ලෙස දක්වා ඇත.

(ඈ) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු විසින් සපයන ලද නව රුපියල් ණය සහ අත්තිකාරම්වලට අදාළ පොලී අනුපාතික දැනටමත් කර ගනිමින් බරිත සාමාන්‍ය ණය අනුපාතිකය මත බැංකුව විසින් මාසිකව ගණනය කරනු ලබයි.

(ඉ) මාසයක් තුළ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු විසින් සපයන ලද නව රුපියල් ණය සහ අත්තිකාරම්වලට අදාළ පොලී අනුපාතික දැනටමත් කර ගනිමින් බරිත සාමාන්‍ය ණය අනුපාතිකය මත බැංකුව විසින් මාසිකව ගණනය කරනු ලබයි.

(ඊ) බරිත සාමාන්‍ය කුඩා සහ මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර ණය පොලී අනුපාතිකය මඟින් බලපත්‍රලාභී බැංකු විසින් ක්‍රීඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ අංශයට ලබා දී ඇති සියලුම රුපියල් ණය සඳහා අදාළ පොලී අනුපාතික පිළිබිඹු කරයි. මෙම පොලී අනුපාතික දර්ශකය මඟින් සමස්ත ව්‍යාපාර නව ණය පොලී අනුපාතිකය මඟින් සමස්ත ව්‍යාපාර නව රුපියල් ණය සඳහා පොලී අනුපාතික පිළිබිඹු කරයි. මෙම පොලී අනුපාතික දර්ශකය මඟින් සමස්ත ක්‍රීඩා සහ මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර ණය පොලී අනුපාතිකය මඟින් සමස්ත ක්‍රීඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර ණය පොලී අනුපාතිකය මත පදනම්ව බරිත සාමාන්‍ය කුඩා සහ මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර ණය පොලී අනුපාතිකය සහ බරිත සාමාන්‍ය කුඩා සහ මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර නව ණය පොලී අනුපාතිකය ගණනය කරනු ලැබේ. සමස්ත නිර්වචනයට අනුකූලව, ක්‍රීඩා, කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ අංශය නිර්වචනය කිරීම සඳහා මෙම සමීක්ෂණය රුපියල් බිලියන 1 ගොනුකළ මත වාර්ෂික පිටවැටුම් නිර්ණායකයක් භාවිතා කරයි. මෙම පොලී අනුපාතික ගණනය කිරීම 2020 ජූලි මාසයේ සිට ආරම්භ කරන ලදී.

වාණිජ බැංකු විසින් පෞද්ගලික අංශය වෙත සපයන ලද ණය හා අත්තිකාරම් (අ) (ආ)

කාණ්ඩය	2024 දෙසැම්බර් අවසානයට (අ)		2025 දෙසැම්බර් අවසානයට (ආ)		වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වෙනස %
	ප්‍රමාණය (රුපියල් බිලියන)	එකතුවෙහි වශයෙන්	ප්‍රමාණය (රුපියල් බිලියන)	එකතුවෙහි වශයෙන්	
1. කෘෂිකාර්මික සහ ධීවර	749	9.3	912	9.0	21.8
එයින්,					
නේ	169	2.1	194	1.9	14.6
රබර්	52	0.6	60	0.6	15.9
පොල්	42	0.5	62	0.6	46.7
වී	50	0.6	75	0.7	49.7
එළවළු, පලතුරු සහ සුළු ආහාර හෝඟ	58	0.7	72	0.7	23.3
පශු සම්පත් සහ කිරි ගව පාලනය	59	0.7	74	0.7	26.2
ධීවර	40	0.5	59	0.6	44.8
2. කර්මාන්ත	3,221	39.9	3,805	37.8	18.1
එයින්,					
ඉදිකිරීම්	1,524	18.9	1,813	18.0	18.9
එයින්,					
පෞද්ගලික නිවාස ඉදිකිරීම් ඇතුළු නිවාස මිලදී ගැනීම් සහ අලුත්වැඩියා කිරීම	738	9.1	903	9.0	22.3
කාර්ය මණ්ඩල නිවාස	72	0.9	82	0.8	13.9
ආහාර සහ පාන වර්ග	203	2.5	239	2.4	17.9
රෙදිපිළි සහ ඇඟලුම්	381	4.7	404	4.0	6.2
දැව, ගෘහ භාණ්ඩ සහ දැව ආශ්‍රිත නිෂ්පාදිත	38	0.5	36	0.4	-5.1
කඩදාසි සහ කඩදාසි නිෂ්පාදිත	47	0.6	59	0.6	26.5
රසායනික, බන්ධනෙල්, ඖෂධ සහ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ, සහ රබර් සහ ප්ලාස්ටික් නිෂ්පාදිත	210	2.6	226	2.2	7.5
ලෝහ නොවන බන්ධන නිෂ්පාදිත	30	0.4	13	0.1	-56.9
මූලික ලෝහ නිෂ්පාදිත	53	0.7	77	0.8	44.0
සකස් කළ ලෝහ නිෂ්පාදිත, යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ ප්‍රවාහන උපකරණ	187	2.3	316	3.1	68.8
අනෙකුත් නිෂ්පාදිත	33	0.4	53	0.5	60.3
3. සේවා	2,290	28.4	3,139	31.2	37.1
එයින්,					
කොළඹ සහ සිල්ලර වෙළඳාම	752	9.3	1,127	11.2	49.9
සංචාරක ව්‍යාපාරය	298	3.7	284	2.8	-4.4
මූල්‍ය සහ ව්‍යාපාරික සේවා	441	5.5	784	7.8	77.7
ප්‍රවාහන	57	0.7	83	0.8	47.2
සන්නිවේදන සහ කාරකුරු කාක්ෂණය	156	1.9	137	1.4	-12.1
මුද්‍රණය සහ ප්‍රකාශනය	26	0.3	24	0.2	-9.6
අධ්‍යාපන	46	0.6	54	0.5	17.5
සෞඛ්‍ය	61	0.8	61	0.6	0.6
නාවික, ගුවන් සහ භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය	59	0.7	39	0.4	-34.4
4. පෞද්ගලික ණය සහ අත්තිකාරම් (ඉ)	1,815	22.5	2,221	22.0	22.4
එයින්,					
කල් පවතින පාරිභෝගික භාණ්ඩ	39	0.5	81	0.8	105.5
උකස් ණය	660	8.2	898	8.9	36.0
ණය කාඩ්පත්	169	2.1	193	1.9	14.4
පෞද්ගලික අධ්‍යාපන කටයුතු	18	0.2	7	0.1	-59.7
පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ	1.1	...	1.5	...	32.8
වෙනත්	879	10.9	964	9.6	9.6
5. එකතුව (ඊ)	8,074	100.0	10,077	100.0	24.8

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

(අ) වාණිජ බැංකු විසින් පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දුන් ණය සහ අත්තිකාරම් පිළිබඳ මාසික සමීක්ෂණය මත පදනම් වී ඇත. මෙම සමීක්ෂණය වාණිජ බැංකු විසින් පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දුන් ණය සහ අත්තිකාරම් පිළිබඳ කාර්තුමය සමීක්ෂණය වෙනුවට 2025 අප්‍රේල් මාසයේදී ආරම්භ කරන ලදී.

(ආ) ණය, අයිරා සහ වට්ටම් කළ හා මිලට ගත් බිල්පත් ඇතුළත් වන අතර එකතුවෙහි පවත්නා මුදල් ශීර්ෂ ඇතුළත් නොවේ.

(ඇ) සංශෝධිත

(ඈ) කාවකාලික

(ඉ) 'කර්මාන්ත' යටතේ වර්ගීකරණය කර ඇති 'ඉදිකිරීම්' කාණ්ඩයට අයත්වන පෞද්ගලික නිවාස ණය ඉවත්කර ඇති අතර, සමාජ ආරක්ෂණ ජාල සම්බන්ධ ණය මෙම කාණ්ඩයේ ඇතුළත් වේ.

(ඊ) ගණනය කිරීමේ ක්‍රමවේදයන්හි වෙනස්කම් හේතුවෙන්, මාසික සමීක්ෂණයේ දැක්වෙන පෞද්ගලික අංශය වෙත සපයන ලද සමස්ත ණය, මුදල් සමීක්ෂණයේ ඇති එම අගයට වඩා වෙනස් වේ.

මූල්‍ය ශක්තිමත්භාවය පිළිබඳ දර්ශක - බැංකු අංශය

	2021	2022	2023	2024(අ)	2025(ආ)
I. ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්වය (%)					
1.1 මුළු ප්‍රාග්ධන අනුපාතය (අවදානම මත බර තැබූ වත්කම්වලට නියාමන ප්‍රාග්ධනය)	17.9	16.2	18.4	20.3	17.9
1.2 පළමු පෙළ ප්‍රාග්ධන අනුපාතය (අවදානම මත බර තැබූ වත්කම්වලට පළමු පෙළ ප්‍රාග්ධනය)	14.4	13.2	15.2	16.8	14.6
1.3 මුළු වත්කම්වලට පළමු පෙළ ප්‍රාග්ධන අනුපාතය	6.4	6.4	6.8	7.4	6.9
1.4 ප්‍රාග්ධන අරමුදල්වලට භාවිත නොකළ ණය සීමා ඇතුළුව අදියර 3හි ණය අනුපාතය (අදියර 3හි ණය හානිකරණය ගළපන ලද)	33.1	44.1	40.9	31.5	23.8
1.5 ප්‍රාග්ධන අරමුදල්වලට ණයගැනීම් අනුපාතය	161.2	117.3	79.1	62.9	70.7
1.6 මුළු වත්කම්වලට ප්‍රාග්ධන අරමුදල් අනුපාතය	8.0	8.2	8.7	9.3	9.5
1.7 තෝලන අනුපාතය	6.1	5.9	5.9	6.4	6.6
2. වත්කම්වල ගුණාත්මක බව (%)					
2.1 සම්පූර්ණ ණයට අදියර 3හි ණය අනුපාතය (භාවිත නොකළ ණය සීමා ඇතුළුව)	7.6	11.3	12.8	12.3	9.7
2.2 සම්පූර්ණ ණයට අදියර 3හි ණය අනුපාතය (භාවිත නොකළ ණය සීමා රහිතව)		11.6	12.8	12.7	9.7
2.3 සම්පූර්ණ ණය හානිකරණ (ඇ) ආවරණ අනුපාතය (භාවිත නොකළ ණය සීමා රහිතව)	5.3	8.0	8.7	8.7	7.4
2.4 අදියර 3 හි ණය හානිකරණ ආවරණ අනුපාතය (භාවිත නොකළ ණය සීමා ඇතුළුව)	46.6	45.2	49.0	54.1	58.3
2.5 සම්පූර්ණ ණය හානිකරණ (ඇ) ආවරණ අනුපාතය (භාවිත නොකළ ණය සීමා ඇතුළුව)	5.0	7.9	8.6	8.5	7.2
2.6 මුළු වත්කම්වලට සම්පූර්ණ ණය හානිකරණ (ඇ) ආවරණ අනුපාතය	3.4	4.7	4.7	4.5	4.1
2.7 මුළු වත්කම්වලට සම්පූර්ණ ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ අනුපාතය	63.8	58.2	54.0	51.8	55.9
2.8 මුළු වත්කම්වලට මුළු ආයෝජන අනුපාතය	29.5	30.6	35.8	41.0	37.6
2.9 මුළු වත්කම්වලට මුළු ආදායම් අනුපාතය	8.0	12.2	13.8	10.5	10.3
2.10 මුළු වත්කම්වලට ශුද්ධ පොලී ආදායම් අනුපාතය	3.3	3.9	3.5	4.1	4.1
2.11 මුළු වත්කම්වලට පොලී නොවන ආදායම් අනුපාතය	0.9	1.4	1.0	0.3	1.1
3. ඉපයුම් සහ ලාභදායීත්වය (%)					
3.1 හිමිකම් මත ප්‍රතිලාභ - බදු පසු	13.4	10.4	11.5	17.4	16.6
3.2 වත්කම් මත ප්‍රතිලාභ - බදු පෙර	1.4	0.9	1.5	2.6	2.4
3.3 වත්කම් මත ප්‍රතිලාභ - බදු පසු	1.1	0.8	1.0	1.6	1.5
3.4 මුළු ආදායමට පොලී ආදායම් අනුපාතය	88.6	88.1	92.6	96.9	89.3
3.5 මුළු ආදායමට ශුද්ධ පොලී ආදායම් අනුපාතය	40.8	31.8	25.4	39.3	39.9
3.6 මුළු ආදායමට පොලී නොවන ආදායම	11.4	11.9	7.4	3.1	10.7
3.7 මුළු ආදායමට පොලී නොවන වියදම (මෙහෙයුම් වියදම්) අනුපාතය	19.8	13.7	13.3	19.2	19.2
3.8 පොලී නොවන වියදමට පුද්ගල වියදම් අනුපාතය	55.1	53.5	50.8	54.3	53.9
3.9 මුළු ආදායමට පුද්ගල වියදම් අනුපාතය	10.9	7.3	6.7	10.4	10.4
3.10 මුළු ආදායමට ණය හානිකරණ අනුපාතය	11.7	19.9	6.1	-6.8	2.3
3.11 කාර්යක්ෂමතා අනුපාතය	38.0	31.4	40.5	45.3	38.0
3.12 පොලී ආනතිය (වත්කම්වල සාමාන්‍යයට ශුද්ධ පොලී ආදායම)	3.5	4.0	3.7	4.4	4.3
4. ද්‍රවශීලතාව (%)					
4.1 මුළු වත්කම්වලට මුළු උසස් තත්ත්වයේ ද්‍රවශීල වත්කම් අනුපාතය	22.5	18.5	32.2	38.6	33.7
4.2 රුපියල් ද්‍රවශීල ආවරණ අනුපාතය	217.8	237.5	340.9	349.9	283.3
4.3 සියළු මුදල් ඒකක ද්‍රවශීල ආවරණ අනුපාතය	171.8	191.4	288.4	313.8	249.7
4.4 මුළු තැන්පතු වලට මුළු උසස් තත්ත්වයේ ද්‍රවශීල වත්කම් අනුපාතය	29.4	23.5	39.4	47.6	42.2
4.5 මුළු තැන්පතු වලට ජංගම සහ ඉතිරිකිරීමේ තැන්පතු අනුපාතය	38.0	31.2	32.3	31.2	33.1
4.6 කෙටි කාලීන ගලායාම්වලට මුළු උසස් තත්ත්වයේ ද්‍රවශීල වත්කම් අනුපාතය		24.9	42.0	51.7	45.7
4.7 මුළු ණය හා ලැබිය යුතු දෑ වලට මුළු තැන්පතු අනුපාතය	120.1	135.4	150.9	156.6	143.0
4.8 ශුද්ධ ස්ථාවර අරමුදල් අනුපාතය	135.1	141.1	158.4	164.8	154.1
5. වත්කම්/ අරමුදල් ව්‍යුහය					
5.1 තැන්පතු (සමස්ත වත්කම්වල ප්‍රතිශතයක් ලෙස)	76.5	78.8	81.5	81.1	80.0
5.2 ණය ගැනීම් (සමස්ත වත්කම්වල ප්‍රතිශතයක් ලෙස)	12.9	9.6	6.9	5.8	6.7
5.3 ප්‍රාග්ධන අරමුදල් (සමස්ත වත්කම්වල ප්‍රතිශතයක් ලෙස)	8.0	8.2	8.7	9.3	9.5
5.4 අනෙකුත් වත්කම් (සමස්ත වත්කම්වල ප්‍රතිශතයක් ලෙස)	2.5	3.3	2.9	3.8	3.8
5.5 තැන්පතුවලට ණයදීම් අනුපාතය	83.3	73.9	66.3	63.9	69.9
5.6 තැන්පතුවලට හා ණය ගැනීම්වලට මුළු ණයදීම් අනුපාතය	71.3	65.8	61.1	59.6	64.5
5.7 තැන්පතු, ණය ගැනීම්වලට හා ප්‍රාග්ධනයට මුළු ණයදීම් අනුපාතය	65.4	60.2	55.7	53.8	58.1
6. මූල්‍ය යටිතල පහසුකම්					
6.1 බැංකු ශාඛා සංඛ්‍යාව (ශිෂ්‍ය ඉතුරුම් ඒකක හැර)	3,621	3,632	3,639	3,642	3,642
6.2 ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර සංඛ්‍යාව	6,439	6,702	6,942	7,285	7,412

(අ) සංශෝධිත

(ආ) තාවකාලික

(ඇ) ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ මත සම්පූර්ණ ණය හානිකරණය

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

මුදල් සමාගම් පිළිබඳ තොරතුරු

කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේ දී	2021	2022	2023(අ)	2024(ආ)(ආ)	2025(ඇ)(ඇ)
මූල්‍ය තත්ත්වය (රුපියල් බිලියන)					
වත්කම්	1,452.0	1,610.2	1,695.5	1,928.4	2,776.7
මුදල් සහ මුදල් සමාන දෑ	26.6	21.5	43.4	35.6	40.5
ආයෝජන (ඇ)	223.5	279.4	385.7	352.2	375.0
ණය සහ අත්තිකාරම්	1,112.6	1,198.4	1,164.8	1,428.3	2,227.9
අනෙකුත් වත්කම්	89.3	110.9	101.6	112.2	133.3
ගිණිකම් සහ වගකීම්	1,452.0	1,610.2	1,695.5	1,928.4	2,776.7
ගිණිකම්	289.7	363.4	412.0	468.2	531.0
තැන්පතු	783.3	864.5	935.1	1,056.4	1,265.2
ණය ගැනීම්	306.5	322.3	264.8	305.4	849.3
අනෙකුත් වගකීම්	72.6	60.0	83.6	98.4	131.3
මූල්‍ය ශක්තිමත්භාවය පිළිබඳ දර්ශක (ප්‍රතිශත)					
ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතාව					
පළමු පෙළ ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මක අනුපාතය (ඉ)	15.0	20.6	21.1	20.5	17.3
සමස්ත ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මක අනුපාතය (ඊ)	16.6	22.0	22.3	21.3	18.7
මුළු ශුද්ධ වත්කම්වලට පළමු පෙළ ප්‍රාග්ධනය	14.8	18.4	18.4	17.9	14.8
පළමු පෙළ ප්‍රාග්ධනයට 03 වන අදියරේහි ණය හානිකරණය ගැලපීමෙන් පසු අක්‍රීය ණය සහ අත්තිකාරම්	14.4	54.6	49.0	28.9	18.0
වත්කම්වල ගුණාත්මකභාවය					
මුළු ණය සහ අත්තිකාරම්වලට දළ අක්‍රීය ණය සහ අත්තිකාරම්	10.8	17.4	18.0	11.5	6.1
මුළු ණය සහ අත්තිකාරම්වලට ශුද්ධ අක්‍රීය ණය සහ අත්තිකාරම් (උ)	2.5	12.3	12.1	6.5	3.2
මුළු ණය සහ අත්තිකාරම්වලට ණය හානිකරණය (ඌ)	7.3	7.6	7.6	6.6	4.1
03 වන අදියරේහි ණය හානිකරණ ආවරණ අනුපාතය (එ)	67.3	29.6	32.6	43.4	47.8
ද්‍රවශීලතාව					
මුළු වත්කම්වලට නියාමන ද්‍රවශීල වත්කම්	9.6	10.7	15.0	11.5	8.2
තැන්පතු සහ ණයගැනීම්වලට නියාමන ද්‍රවශීල වත්කම්	13.9	15.6	21.2	16.2	10.7
අවශ්‍ය නියාමන ද්‍රවශීල වත්කම්වලට පවතින නියාමන ද්‍රවශීල වත්කම්	171.8	188.7	246.6	190.7	148.9
ඉපැයුම් (ඒ)					
ශුද්ධ පොලී ආන්තිකය (ඔ)	8.4	6.7	9.5	10.7	10.3
වත්කම් මත ප්‍රතිලාභ (ඔ)	5.3	3.7	5.2	6.0	6.7
ගිණිකම් මත ප්‍රතිලාභ (ක)	20.7	12.7	12.7	13.3	17.5
පොලී වියදමට පොලී ආදායම	249.1	172.8	175.4	226.6	244.8
මුළු ආදායමට මුළු වියදම (ඟ)	69.3	79.9	78.6	71.6	65.1
දළ අදායමට පොලී නොවන වියදම (මෙහෙයුම් වියදම) (ච)	51.6	58.1	52.8	51.1	46.3
ශාඛා ව්‍යාප්තිය					
ආයතන සංඛ්‍යාව	39	36 (ඒ)	33 (ඒ)	32 (ඒ)	32 (ඒ)
ශාඛා සංඛ්‍යාව	1,647	1,849	1,828	1,908	1,998
මධ්‍යම පළාත	178	196	195	210	214
නැගෙනහිර පළාත	137	156	147	154	173
උතුරු මැද පළාත	107	123	119	121	127
වයඹ පළාත	174	188	183	191	197
උතුරු පළාත	114	140	150	161	172
සබරගමුව පළාත	117	128	125	133	140
දකුණු පළාත	169	195	189	198	209
ඌව පළාත	77	91	91	97	101
බස්නාහිර පළාත	574	632	629	643	665

(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සකස් කරන ලද මූල්‍ය තොරතුරු මත පදනම් වේ

(ආ) සංශෝධිත

(ඇ) තාවකාලික

(ඈ) ශ්‍රී ලංකා රජයේ සුරැකුම්පත්වල ආයෝජන, කොටස් සහ ණයකරවල ආයෝජන, සහ ආයෝජන දේපළ ඇතුළත් වේ

(ඉ) අවදානම මත බර තැබූ වත්කම්වලට ගැලපීම් සිදු කිරීමෙන් පසු පළමු පෙළ ප්‍රාග්ධන අනුපාතය

(ඊ) අවදානම මත බර තැබූ වත්කම්වලට ගැලපීම් සිදු කිරීමෙන් පසු පළමු පෙළ සහ සුදුසුකම් සහිත දෙවන පෙළ ප්‍රාග්ධන අනුපාතය

(උ) මුළු ණය සහ අත්තිකාරම්වලට, 03 වන අදියරේහි ණය හානිකරණය ඉවත් කළ අක්‍රීය ණය සහ අත්තිකාරම් අනුපාතිකය සළකන ලදී. 2022ට පෙර මුළු ණය සහ අත්තිකාරම්වලට ණය අලාභ සඳහා වෙන්කිරීම් සහ අවිනිශ්චිත පොලීය ඉවත් කළ අක්‍රීය ණය සහ අත්තිකාරම් අනුපාතය සළකන ලදී.

(ඌ) 2022ට පෙර, මුළු ණය සහ අත්තිකාරම්වලට මුළු ණය අලාභ වෙන්කිරීම් අනුපාතය සළකන ලදී.

(එ) 2022ට පෙර, අක්‍රීය ණය සහ අත්තිකාරම්වලට මුළු ණය අලාභ වෙන්කිරීම් අනුපාතය සළකන ලදී.

(ඒ) ආදායම් සහ වියදම් ආශ්‍රිත අධිකම සඳහා අදාළ වන්නේ එක් එක් වසරවල දෙසැම්බර් මාසයෙන් අවසන් වන මාස 12ක කාල සීමාව වේ.

(ඔ) වත්කම්වල සාමාන්‍යයට පොලී ආදායමෙන් පොලී වියදම අඩු කළ පසු ලැබෙන අගය දක්වන අනුපාතය

(ඔ) බදු පෙර ලාභය, වත්කම්වල සාමාන්‍යයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස

(ක) බදු පසු ලාභය, ගිණිකම් ප්‍රාග්ධනයෙහි සාමාන්‍යයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස

(ඟ) පොලී ආදායම සහ මෙහෙයුම් ආදායම එකතුවට පොලී වියදම්, මෙහෙයුම් වියදම් සහ සමස්ත ණය අලාභ වෙන්කිරීම් දක්වන අනුපාතය

(ච) ශුද්ධ පොලී ආදායම සහ පොලී නොවන ආදායම එකතුවෙන් ණය අලාභ වෙන් කිරීම් සහ ණය කපා හැරීම් අඩු කළ පසු ලැබෙන අගයට පොලී නොවන වියදම (මෙහෙයුම් වියදම) දක්වන අනුපාතය

(ඒ) ඊ වී අයි ඊතැන්ස් ලිමිටඩ් ආයතනය හැර

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

විශේෂ සංඛ්‍යාලේඛන පරිශීෂ්ටය¹

	සංඛ්‍යා සටහන් අංක
1. මූර්ත අංශය	
ජනගහනය සහ ශ්‍රම බලකාය	1
ජාතික නිෂ්පාදිතය	2
මිල	3
2. විදේශීය අංශය	
ගෙවුම් කුලනය	4
සංචිත, මුළු විදේශීය වත්කම්, විදේශීය ණය සහ විනිමය අනුපාතික	5
3. රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශය	
රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු	6
මධ්‍යම රජයේ ණය	7
4. මුදල් අංශය	
පොලී අනුපාතික	8
මුදල් සමීක්ෂණය (M_{2b})	9

¹ විශේෂ සංඛ්‍යාලේඛන පරිශීෂ්ටයේ මාර්ගගත සංස්කරණය Excel පැතුරුම්පත් ආකෘතියෙන් ලබා ගත හැකි අතර අමතර දත්ත අන්තර්ගත වේ.

මූලික අංශය													I වර්ග සංඛ්‍යා සටහන		
වර්ෂය	මධ්‍ය වාර්ෂික අගයනු ලබන සංඛ්‍යා ('000)	දළ උපන් අගයනු ලබන සංඛ්‍යා (දැරියැයුණු දශමයකට)	දළ මරණ අගයනු ලබන සංඛ්‍යා (දැරියැයුණු දශමයකට)	ජනගහනය සහ ශ්‍රම බලකාය					මුළු බලකා සහ ආර්ථික අගයනු ලබන සංඛ්‍යා (%)(අ)(ආ)						
				උපතේදී ඇතුළත් වන සංඛ්‍යා (අ)(ආ)		සාක්ෂරතා අගයනු ලබන සංඛ්‍යා (%) (ඇ)	මුළු බලකා සහ ආර්ථික අගයනු ලබන සංඛ්‍යා (%)(අ)(ආ)			මධ්‍ය වාර්ෂික වෙනස (%) (ඈ)(ඉ)					
				පුරුෂ	ස්ත්‍රී		මුළු	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	මුළු	පුරුෂ	ස්ත්‍රී			
1970	12,514	29.4	7.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1971	12,690	30.4	7.7	64.0	66.9	78.5	35.4	50.7	7.7	19.1	18.7	14.3	31.1	-	
1972	12,861	30.0	8.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1973	13,091	28.0	7.7	-	-	80.8	34.4	48.5	20.2	-	18.3	13.7	26.8	-	
1974	13,284	27.5	9.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1975	13,496	27.8	8.5	-	-	-	36.6	50.2	22.1	-	19.7	14.3	33.1	-	
1976	13,717	27.8	7.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1977	13,942	27.9	7.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1978	14,190	28.5	6.6	-	-	-	38.0	50.4	26.2	-	14.8	9.2	24.9	-	
1979	14,472	28.9	6.5	-	-	86.2	-	-	-	-	-	-	-	-	
1980	14,747	28.4	6.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1981	14,847	28.2	5.9	67.7	72.1	87.2	33.8	49.4	17.1	-	17.9	13.0	32.9	-	
1982	15,196	26.9	6.1	-	-	-	34.3	49.7	19.4	-	11.7	7.8	21.3	-	
1983	15,417	26.3	6.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1984	15,603	25.1	6.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1985	15,842	24.6	6.2	-	-	-	38.9	52.7	25.4	-	13.2	9.8	20.3	-	
1986	16,127	22.4	6.0	-	-	-	-	-	-	-	15.5	11.3	23.6	-	
1987	16,373	21.8	6.0	-	-	88.6	-	-	-	-	-	-	-	-	
1988	16,599	20.7	5.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1989	16,825	21.6	6.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1990	17,015	20.8	6.0	-	-	-	51.9 (අ)	67.7 (ආ)	36.2 (ඇ)	-	15.9 (ඈ)	11.1 (ඉ)	23.4 (ඊ)	-	
1991	17,267	21.7	5.8	69.5	74.2	86.6	49.8 (අ)	65.2 (ආ)	31.1 (ඇ)	-	14.7 (ඈ)	10.1 (ඉ)	23.0 (ඊ)	-	
1992	17,426	21.5	5.9	-	-	-	48.2 (අ)	64.3 (ආ)	31.1 (ඇ)	-	14.6 (ඈ)	10.7 (ඉ)	22.8 (ඊ)	-	
1993	17,646	20.8	5.7	-	-	-	49.1 (අ)	65.3 (ආ)	33.1 (ඇ)	-	13.8 (ඈ)	9.7 (ඉ)	21.7 (ඊ)	-	
1994	17,891	20.8	5.9	-	-	90.1	48.7 (අ)	65.4 (ආ)	32.0 (ඇ)	-	13.1 (ඈ)	9.7 (ඉ)	20.1 (ඊ)	-	
1995	18,136	19.9	6.0	-	-	-	47.9 (අ)	64.4 (ආ)	31.7 (ඇ)	-	12.3 (ඈ)	9.0 (ඉ)	18.7 (ඊ)	-	
1996	18,336	19.5	7.0	70.7	75.4	-	48.6 (අ)	65.9 (ආ)	31.6 (ඇ)	-	11.3 (ඈ)	8.2 (ඉ)	17.7 (ඊ)	-	
1997	18,568	18.8	6.4	-	-	91.8	48.7 (අ)	65.7 (ආ)	32.0 (ඇ)	-	10.5 (ඈ)	7.7 (ඉ)	16.1 (ඊ)	-	
1998	18,784	18.2	6.2	-	-	-	51.7 (අ)	67.3 (ආ)	36.4 (ඇ)	-	9.2 (ඈ)	6.5 (ඉ)	14.6 (ඊ)	-	
1999	19,056	18.1	6.3	-	-	-	50.7 (අ)	67.7 (ආ)	34.1 (ඇ)	-	8.9 (ඈ)	6.7 (ඉ)	13.0 (ඊ)	-	
2000	19,102	18.2	6.1	-	-	-	50.3 (අ)	67.2 (ආ)	33.9 (ඇ)	-	7.6 (ඈ)	5.8 (ඉ)	11.0 (ඊ)	-	
2001	18,797 (ඉ)	19.1	6.0	68.8	77.2	90.7	48.8 (අ)	66.2 (ආ)	31.9 (ඇ)	-	7.9 (ඈ)	6.2 (ඉ)	11.5 (ඊ)	-	
2002	18,921 (ඉ)	19.4	5.9	-	-	-	50.3 (අ)	67.9 (ආ)	33.6 (ඇ)	-	8.8 (ඈ)	6.6 (ඉ)	12.9 (ඊ)	-	
2003	19,173 (ඉ)	19.3	6.0	-	-	-	48.9 (අ)	67.2 (ආ)	31.4 (ඇ)	-	8.4 (ඈ)	6.0 (ඉ)	13.2 (ඊ)	-	
2004	19,435 (ඉ)	18.8	5.9	-	-	92.5	48.6 (අ)	66.7 (ආ)	31.5 (ඇ)	-	8.3 (ඈ)	6.0 (ඉ)	12.8 (ඊ)	-	
2005	19,644 (ඉ)	18.9	6.7	75.6	67.9	90.7	48.3 (උ)(ඌ)	67.1 (උ)(ඌ)	30.9 (උ)(ඌ)	-	7.7 (උ)(ඌ)	5.5 (උ)(ඌ)	11.9 (උ)(ඌ)	-	
2006	19,858 (ඉ)	18.8	5.9	-	-	91.5	51.2 (අ)	68.1 (ආ)	35.7 (ඇ)	-	6.5 (ඈ)	4.7 (ඉ)	9.7 (ඊ)	-	
2007	20,039 (ඉ)	19.3	5.9	70.3	77.9	91.1	49.8 (අ)	67.8 (ආ)	33.4 (ඇ)	-	6.0 (ඈ)	4.3 (ඉ)	9.0 (ඊ)	-	
2008	20,246 (ඉ)	18.5	6.1	-	-	91.3	49.5 (අ)	67.8 (ආ)	33.2 (ඇ)	-	5.4 (ඈ)	3.7 (ඉ)	8.4 (ඊ)	-	
2009	20,476 (ඉ)	18.0	6.2	-	-	91.4	48.7 (අ)	66.6 (ආ)	32.8 (ඇ)	-	5.8 (ඈ)	4.3 (ඉ)	8.6 (ඊ)	-	
2010	20,675 (ඉ)	17.6	6.3	-	-	91.9	48.1 (අ)	67.1 (ආ)	31.2 (ඇ)	-	4.9 (ඈ)	3.5 (ඉ)	7.7 (ඊ)	-	
2011	20,892 (ඉ)	17.3	5.9	-	-	92.2	52.9 (ආ)(ඇ)	74.0 (ආ)(ඇ)	34.3 (ආ)(ඇ)	-	4.2 (ආ)(ඇ)	2.7 (ආ)(ඇ)	7.1 (ආ)(ඇ)	-	
2012	20,425 (ඈ)	17.6	6.0	72.0	78.6	92.7	52.5 (ආ)(ඇ)	74.9 (ආ)(ඇ)	32.9 (ආ)(ඇ)	-	4.0 (ආ)(ඇ)	2.8 (ආ)(ඇ)	6.3 (ආ)(ඇ)	-	
2013	20,585 (ඈ)	17.8	6.2	-	-	92.4	53.7 (ආ)(ඇ)	74.9 (ආ)(ඇ)	35.4 (ආ)(ඇ)	-	4.4 (ආ)(ඇ)	3.2 (ආ)(ඇ)	6.6 (ආ)(ඇ)	-	
2014	20,778 (ඈ)	16.8	6.2	-	-	93.2	53.2 (ආ)(ඇ)	74.6 (ආ)(ඇ)	34.6 (ආ)(ඇ)	-	4.3 (ආ)(ඇ)	3.1 (ආ)(ඇ)	6.5 (ආ)(ඇ)	-	
2015	20,970 (ඈ)	16.0	6.3	-	-	93.2	53.8 (ආ)(ඇ)	74.7 (ආ)(ඇ)	35.9 (ආ)(ඇ)	-	4.7 (ආ)(ඇ)	3.0 (ආ)(ඇ)	7.6 (ආ)(ඇ)	-	
2016	21,203 (ඈ)	15.5	6.2	-	-	93.1	53.8 (ආ)	75.1 (ආ)	35.9 (ආ)	-	4.4 (ආ)	2.9 (ආ)	7.0 (ආ)	-	
2017	21,444 (ඈ)	15.2	6.5	-	-	92.6	54.1 (ආ)	74.5 (ආ)	36.6 (ආ)	-	4.2 (ආ)	2.9 (ආ)	6.5 (ආ)	-	
2018	21,670 (ඈ)(ඉ)	15.1 (ඉ)	6.4 (ඉ)	-	-	92.5	51.8 (ආ)	73.0 (ආ)	33.6 (ආ)	-	4.4 (ආ)	3.0 (ආ)	7.1 (ආ)	-	
2019	21,811 (ඈ)(ඉ)	14.6 (ඉ)	6.7 (ඉ)	-	-	92.9	52.3 (ආ)	73.0 (ආ)	34.5 (ආ)	-	4.8 (ආ)	3.3 (ආ)	7.4 (ආ)	-	
2020	21,927 (ඈ)(ඉ)	13.8 (ඉ)	6.0 (ඉ)	-	-	93.0	50.6 (ආ)	71.9 (ආ)	32.0 (ආ)	-	5.5 (ආ)	4.0 (ආ)	8.5 (ආ)	-	
2021	22,156 (ඈ)(ඉ)	12.9 (ඉ)	7.4 (ඉ)	-	-	93.3	49.9 (ආ)	71.0 (ආ)	31.8 (ආ)	-	5.1 (ආ)	3.7 (ආ)	7.9 (ආ)	-	
2022	22,181 (ඈ)(ඉ)	12.4 (ඉ)	8.1 (ඉ)	-	-	93.1	49.8 (ආ)	70.5 (ආ)	32.1 (ආ)	-	4.7 (ආ)	3.7 (ආ)	6.5 (ආ)	-	
2023	22,037 (ඈ)(ඉ)	11.2 (ඉ)	8.2 (ඉ)	-	-	93.2	48.6 (ආ)	68.6 (ආ)	31.3 (ආ)	-	4.7 (ආ)	3.6 (ආ)	7.0 (ආ)	-	
2024	21,916 (ඈ)(ඉ)	10.1 (ඉ)	7.8 (ඉ)	-	-	93.3	47.4 (ආ)	67.4 (ආ)	29.8 (ආ)	-	4.4 (ආ)	3.0 (ආ)	7.1 (ආ)	-	
2025 (ඉ)	21,756 (ඉ)	9.9	7.9	-	-	-	49.4 (ආ)(ඊ)	69.1 (ආ)(ඊ)	32.5 (ආ)(ඊ)	-	3.9 (ආ)(ඊ)	2.8 (ආ)(ඊ)	6.1 (ආ)(ඊ)	-	

(අ) 2006 සිට ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් පවත්වනු ලබන කාර්තුමය ශ්‍රම බල සමීක්ෂණය මත පදනම් වේ. මූලාශ්‍රය: රෙජිස්ට්‍රාර් ජනගහන දෙපාර්තමේන්තුව

(ආ) 2005 දක්වා දත්ත ලබා ගත හැක්කේ ජන සංගණන පැවැත්වූ වර්ෂවල හා සමීක්ෂණ පැවැත්වූ සමහර වර්ෂවල පමණි. ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් පවත්වනු ලබන කාර්තුමය ශ්‍රම බල සමීක්ෂණය මත පදනම් වේ. 1989 දක්වා වෙනත් සමීක්ෂණ මත පදනම් වී ඇති අතර එම සමීක්ෂණ හා ඉහත කී සමීක්ෂණ අතර නිරවද්‍යතාවල වෙනස්කම් තිබිය හැකිය. ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් පවත්වනු ලබන කාර්තුමය ශ්‍රම බල සමීක්ෂණය මත පදනම් වේ. 1989 දක්වා වෙනත් සමීක්ෂණ මත පදනම් වේ.

(ඊ) 2010 වසර දක්වා කුමක් ජනගහනයෙන්, වසර අඩු, 10 සහ ෪0 වැනි කාණ්ඩය ද 2011 වසරේ පසුව වසර අඩු, 15 සහ ෪0 වැනි කාණ්ඩය ද නිශ්චිතය වේ.

(උ) උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත් දෙකෙහිම දත්ත ඇතුළත් වී නැත.

(ඌ) 2001 ජන හා නිවාස සංගණනය මත පදනම් වේ.

(ඍ) උතුරු පළාතෙහි දත්ත ඇතුළත් වී නැත.

(ඎ) කිලිනොච්චි හා මුලතිව් යන දිස්ත්‍රික්ක දෙකෙහිම දත්ත ඇතුළත් වී නැත.

(ඏ) 2005 වර්ෂයේ කාර්තුමය ශ්‍රම බල සමීක්ෂණය එක් වරක් පමණක් අගෝස්තු මාසයේ දී පවත්වන ලදී.

(ආ) මුළු දිවයිනම ආවරණය වන පරිදි දත්ත ඇතුළත් වේ.

(ඇ) ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් 2011 වසරේ සිට ඉදිරියට, කැටන බර නැඟු සහ සංවේදීතා මූලික දත්ත ඉදිරිපත් කරනු ලබන බව පවසන ලදී.

(ඈ) 2012 ජන හා නිවාස සංගණනය මත පදනම් වේ.

(ඉ) කාවකැලින

(ඊ) 2024 ජන හා නිවාස සංගණනය මත පදනම් වේ.

(උ) කාර්තු හතරෙහි සාමාන්‍යය මත දත්ත පදනම් වේ.

මූලික අංශය

2 වැනි සංඛ්‍යා සටහන

ජාතික නිෂ්පාදිතය (අ)

වර්ෂය	පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව ද.දේ.නි. (අ.මිලියන)	පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව ද.දේ.නි. (ප.ජ.සඩා. මිලියන) (ආ)	ඒක පුද්ගල ද.දේ.නි. වෙළඳපොළ මිල අනුව (අ.මිලියන) (ඇ)	ඒක පුද්ගල ද.දේ.නි. වෙළඳපොළ මිල අනුව (ප.ජ.සඩා. මිලියන) (ඈ)(ඉ)	ද.දේ.නි. වර්ධන අනුපාතය (%)	ද.දේ.නි. සම දායකත්වය (පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව)			ද.දේ.නි. සම දායකත්වය (පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව)			ද.දේ.නි. අවමනතය (1996=100) (ඊ)	
						කාඩ්පත් මිල (%)	කාර්මික (%)	සේවා (%)	නාණිව හා සේවා මත පනවන ලද සහනායාර අඩු කරන ලද බඳ	විදේශීය ජාතික උපයුම් (ද)	ආයෝජනය (ඊ)	ජාතික උපයුම් (%)	වර්ධන දර්ශකය (%)
1970	13,664	2,296	1,092	184	4.3	28.3	23.8	47.9		84.2	18.9	15.0	5.9
1971	14,050	2,365	1,107	186	0.2	27.1	24.7	48.2		84.9	17.1	14.7	6.2
1972	15,247	2,554	1,186	199	3.2	26.3	24.2	49.5		84.3	17.3	14.8	6.4
1973	18,404	2,876	1,406	220	3.7	27.3	25.4	47.3		87.5	13.7	11.5	7.5
1974	23,771	3,575	1,789	269	3.2	33.2	25.1	41.8		91.8	15.7	7.5	9.5
1975	26,577	3,791	1,969	281	2.8	30.4	26.4	43.2		91.9	15.6	7.4	10.2
1976	30,203	3,591	2,202	262	3.0	29.0	27.1	43.9		86.1	16.2	13.1	10.8
1977	36,407	4,105	2,611	294	4.2	30.7	28.7	40.6		81.9	14.4	17.7	12.8
1978	42,665	2,733	3,007	193	8.2	30.5	27.2	42.3		84.7	20.0	15.5	13.8
1979	52,387	3,365	3,620	232	6.3	26.9	28.2	44.8		86.2	25.8	14.8	16.0
1980	66,527	4,025	4,511	273	5.8	27.6	29.6	42.8		88.8	33.8	14.0	18.9
1981	85,005	4,416	5,725	297	5.8	27.7	28.0	44.3		88.3	27.8	14.3	22.8
1982	99,238	4,769	6,531	314	5.1	26.4	26.3	47.3		88.1	30.8	15.4	25.1
1983	121,601	5,168	7,887	335	5.0	28.3	26.3	45.4		86.2	28.9	16.4	28.7
1984	153,746	6,043	9,854	387	5.1	28.7	26.3	45.0		80.1	25.8	22.2	33.6
1985	162,375	5,978	10,250	377	5.0	27.7	26.2	46.1		88.1	23.8	14.2	33.9
1986	179,474	6,405	11,129	397	4.3	27.1	26.6	46.3		88.0	23.7	14.5	35.9
1987	196,723	6,680	12,015	408	1.5	27.0	27.4	45.6		87.2	23.3	15.3	38.4
1988	221,982	6,978	13,373	420	2.7	26.3	26.7	47.0		88.0	22.8	14.2	42.8
1989	251,891	6,987	14,971	415	2.3	25.6	26.8	47.6		87.8	21.7	14.6	46.9
1990	321,784	8,033	18,912	472	6.2	26.3	26.0	47.7		85.7	22.2	16.8	56.3
1991	372,345	9,000	21,564	521	4.6	26.8	25.6	47.7		87.2	22.9	15.2	62.5
1992	425,283	9,703	24,405	557	4.3	25.9	25.6	48.5		85.0	24.3	17.9	68.8
1993	499,565	10,354	28,310	587	6.9	24.6	25.6	49.8		84.0	25.6	20.2	75.3
1994	579,084	11,718	32,367	655	5.6	23.8	26.2	50.1		84.8	27.0	19.1	82.3
1995	667,772	13,030	36,820	718	5.5	23.0	26.5	50.5		84.7	25.7	19.5	89.2
1996	768,128	13,898	41,892	758	3.8	22.4	26.4	51.1		84.7	24.2	19.0	100.0
1997	890,272	15,092	47,947	813	6.3	21.9	26.9	51.2		82.7	24.4	21.5	108.6
1998	1,017,986	15,761	54,194	839	4.7	21.1	27.5	51.4		80.9	25.1	23.4	117.8
1999	1,105,963	15,711	58,038	824	4.3	20.7	27.3	52.0		80.5	27.3	23.5	123.1
2000	1,257,636	16,596	65,838	869	6.0	19.9	27.3	52.8		82.6	28.0	21.5	131.3
2001	1,407,398	15,750	74,874	838	-1.5	20.1	26.8	53.1		84.2	22.0	20.3	147.6
2002	1,636,037	17,102	86,467	904	4.0	14.3	28.0	57.7		84.0	22.5	21.0	160.0
2003	1,822,468	18,882	95,054	985	5.9	13.2	28.4	58.3		84.0	22.0	21.5	168.2
2004	2,090,841	20,663	107,581	1,063	5.4	12.5	28.6	58.8		83.6	25.3	22.0	183.0
2005	2,452,782	24,406	124,862	1,242	6.2	11.8	30.2	58.0		82.1	26.8	23.8	202.1
2006	2,938,680	28,267	147,985	1,423	7.7	11.3	30.6	58.0		83.0	28.0	22.3	224.9
2007	3,578,688	32,350	178,586	1,614	6.8	11.7	29.9	58.4		82.4	28.0	23.3	256.4
2008	4,410,682	40,714	217,855	2,011	6.0	13.4	29.4	57.2		86.1	27.6	17.8	298.3
2009	4,835,293	42,066	236,144	2,054	3.5	12.7	29.7	57.6		82.1	24.4	23.7	315.8
2010	6,413,668	56,726	310,214	2,744	8.0	8.5	26.6	54.6	10.2	76.9	30.4	28.5	338.9
2011	7,219,106	65,293	345,544	3,125	8.4	8.8	28.0	55.1	8.0	79.8	33.4	26.3	351.8
2012	8,732,463	68,434	427,538	3,351	9.1	7.4	30.1	55.6	6.8	72.8	39.1	33.3	389.9
2013	9,592,125	74,294	465,976	3,609	3.4	7.7	29.2	56.4	6.8	75.4	33.2	29.9	414.3
2014	10,361,151	79,359	498,660	3,819	5.0	8.0	28.3	56.9	6.8	75.8	32.3	29.8	426.3
2015	11,566,987	85,110	551,597	4,059	4.2	8.2	29.5	54.2	8.0	72.9	34.3	32.0	429.1
2016	12,812,975	87,992	604,129	4,149	5.1	7.3	30.5	53.4	8.8	70.4	36.5	34.5	452.5
2017	14,387,319	94,356	670,644	4,398	6.5	7.4	31.1	52.2	9.2	67.0	39.7	37.3	477.2
2018	15,351,933	94,749	708,442	4,372	2.3	7.6	30.1	53.6	8.7	68.9	38.1	35.1	497.7
2019	15,910,976	88,989	729,493	4,080	-0.2	7.3	29.2	55.7	7.8	71.7	34.1	32.0	517.0
2020	15,646,254	84,420	713,561	3,850	-4.6	8.3	28.2	57.8	5.7	73.3	32.9	31.3	533.0
2021	17,612,370	88,611	794,926	3,999	4.2	8.8	30.0	55.9	5.4	70.7	36.7	33.0	575.8
2022	24,063,162	76,841	1,084,855	3,464	-7.3	8.4	29.8	57.1	4.7	76.3	27.3	26.0	849.1
2023 (අ)	27,539,080	84,131	1,249,675	3,818	-2.0	8.0	25.7	60.1	6.2	77.9	24.3	26.0	991.8
2024 (අ/ව)	30,095,825	99,634	1,373,235	4,546	5.0	8.4	25.5	57.5	8.6	76.3	26.3	27.6	1,032.4
2025 (ඊ)	32,750,844	108,837	1,505,371	5,003	5.0	8.4	25.4	54.6	11.6	74.2	29.6	31.2	1,070.4

(අ) 1959 සිට 2001 දක්වා ජාතික ගිණුම් පොත මිලිනා මත බැංකුවේ (ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ) ඇස්තමේන්තු මත පදනම් වන අතර, 2002 වර්ෂයේ සිට වෙනම සකස් කරන ලද සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ (ජ.ස.දේ.) ඇස්තමේන්තු අනුව වේ. මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව. ජාතික ගිණුම් ඇස්තමේන්තුවල පදනම් වර්ෂ 1970, 1982 සහ 1996 වර්ෂවල දී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ විසින් ද 2002, 2010 සහ 2015 වර්ෂවල දී ජ.ස.දේ. විසින් ද සංශෝධනය කර ඇත. පදනම් වර්ෂ සංශෝධනයන්ට පෙර ඇතුළු වර්ෂය සඳහා ප්‍රකාශයට පත්කරන ලද ද.දේ.නි. සහ ද.ජා.ආ. ඇස්තමේන්තු පහත දැක්වේ.

1970: (ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ) ඇස්තමේන්තු ද.දේ.නි. (පවත්නා සාධක මිල අනුව)	-	ඊ.පී.සේ මිලියන 11,705.	ද.ජා.ආ. (පවත්නා සාධක මිල අනුව)	-	ඊ.පී.සේ මිලියන 12,671
1982: (ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ) ඇස්තමේන්තු ද.දේ.නි. (පවත්නා සාධක මිල අනුව)	-	ඊ.පී.සේ මිලියන 91,943.	ද.ජා.ආ. (පවත්නා සාධක මිල අනුව)	-	ඊ.පී.සේ මිලියන 89,609
1996: (ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ) ඇස්තමේන්තු ද.දේ.නි. (පවත්නා සාධක මිල අනුව)	-	ඊ.පී.සේ මිලියන 695,934.	ද.ජා.ආ. (පවත්නා සාධක මිල අනුව)	-	ඊ.පී.සේ මිලියන 684,676
2002: (ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ) ඇස්තමේන්තු ද.දේ.නි. (පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව)	-	ඊ.පී.සේ මිලියන 1,581,885.	ද.ජා.ආ. (පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව)	-	ඊ.පී.සේ මිලියන 1,559,867
2010: (ජ.ස.දේ. ඇස්තමේන්තු) ද.දේ.නි. (පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව)	-	ඊ.පී.සේ මිලියන 5,604,104.	ද.ජා.ආ. (පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව)	-	ඊ.පී.සේ මිලියන 5,534,327
2015: (ජ.ස.දේ. ඇස්තමේන්තු) ද.දේ.නි. (පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව)	-	ඊ.පී.සේ මිලියන 10,950,621.	ද.ජා.ආ. (පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව)	-	ඊ.පී.සේ මිලියන 10,675,880

(ආ) 2015 සිට කාර්මික සාමාන්‍ය විනිමය අනුපාතිකය යොදාගෙන ද.දේ.නි. එ.ජ. ඩොලර්වලින් ගණනය කර ඇත.

(ඇ) නවතම ජනගහන සංඛ්‍යා දත්ත අනුව ඇස්තමේන්තු ආවේණිකව කර ඇත.

(ඈ) වෙනත් පදනම් වර්ෂ සහිත දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ අවමනතය ලේඛන කිරීමට නැගවීමෙන් මෙම ලේඛනය ගණනය කර තිබේ. එබැවින් මෙය දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ පවත්නා මිල සහ ස්ථාවර මිල අගයන් භාවිත කරමින් ගණනය කරන ලද ලේඛනයට වඩා වෙනස් විය හැකිය.

(ඉ) සංශෝධන

(ඊ) කාර්මික

වර්ෂය	මූල දර්ශකයෙහි වාර්ෂික සාමාන්‍යය																මිල		වාර්ෂික සාමාන්‍යයෙහි % වෙනස									
	වෙනා.පා.මි.ද.								වෙනා.පා.මි.ද.										වෙනා.පා.මි.ද.		වෙනා.පා.මි.ද.		වෙනා.පා.මි.ද.		වෙනා.පා.මි.ද.		වෙනා.පා.මි.ද.	
	(1952 = 100)	(2002 = 100)	(2006/07 = 100)	(2013 = 100)	(2021 = 100)	(2013 = 100)	(2021 = 100)	(2021 = 100)	(1974 = 100)	(2013 4 වැනි කාර්තුව = 100)	(2018 4 වැනි කාර්තුව = 100)	(1952 = 100)	(2002 = 100)	(2006/07 = 100)	(2013 = 100)	(2021 = 100)	(2013 = 100)	(2021 = 100)	(1974 = 100)	(2013 4 වැනි කාර්තුව = 100)	(2018 4 වැනි කාර්තුව = 100)							
(අ)	(ආ)	(ඇ)	(ඈ)	(ඉ)	(ඊ)	(උ)	(ඌ)	(ඍ)	(ඎ)	(ඏ)	(ඐ)	(එ)	(ඒ)	(ඓ)	(ඔ)	(ඕ)	(ඖ)	(඗)	(඘)	(඙)	(ක)	(ඛ)	(ඛ)					
1970	138.2																						5.9					
1971	141.9																							2.7				
1972	150.9																							6.3				
1973	165.4																							9.6				
1974	185.8																							12.3				
1975	198.3							103.4																6.7				
1976	200.7							111.9																1.2				
1977	203.2							135.5																21.1				
1978	227.8							156.7																15.6				
1979	252.3							171.6																9.5				
1980	318.2							229.5																33.7				
1981	375.4							268.5																17.0				
1982	416.1							283.3																5.5				
1983	474.2							354.1																25.0				
1984	553.1							444.7																25.6				
1985	561.2							377.1																-15.2				
1986	606.0							366.0																-2.9				
1987	652.8							414.9																13.4				
1988	744.1							488.7																17.8				
1989	830.2							532.9																9.0				
1990	1,008.6							651.1																22.2				
1991	1,131.5							710.8																9.2				
1992	1,260.4							773.0																8.8				
1993	1,408.4							831.8																7.6				
1994	1,527.4							873.4																5.0				
1995	1,644.6							950.3																8.8				
1996	1,906.7							1,145.1																20.5				
1997	2,089.1							1,224.3																6.9				
1998	2,284.9							1,298.7																6.1				
1999	2,392.1							1,295.3																-0.3				
2000	2,539.8							1,317.2																1.7				
2001	2,899.4							1,471.2																11.7				
2002	3,176.4							1,628.9																10.7				
2003	3,377.0	105.8						1,679.1																3.1				
2004	3,632.8	115.3						1,889.0	115.3				9.0											12.5				
2005	4,055.5	128.0						2,105.9					11.0											11.5				
2006	4,610.8	140.8						2,351.5					10.0											11.7				
2007	5,416.1	163.1						2,924.4					15.8											24.4				
2008		199.9	129.2					3,653.6					22.6											24.9				
2009		206.8	133.6					3,500.9					3.4	3.5										-4.2				
2010		219.1	141.9					3,893.0					5.9	6.2										11.2				
2011		226.5	151.5					4,306.5					6.9	6.7										10.6				
2012			162.9					4,457.3						7.6										3.5				
2013			174.2					4,867.9						6.9										9.2				
2014			179.9	105.1		105.5		5,022.1	101.6					3.3										3.2				
2015			181.5	107.4		109.5		5,072.7	105.3					0.9	2.2			3.8				1.0	3.6					
2016			188.3	111.7		113.8		5,284.0	107.1					3.7	4.0			4.0				4.2	1.7					
2017				119.0		122.6		5,674.7	125.3						6.6			7.7				7.4	17.0					
2018				124.1		125.2		5,867.0	133.2						4.3			2.1				3.4	6.3					
2019				129.5		129.6		6,069.4	137.1	105.5					4.3			3.5				3.4	2.9					
2020				135.4		137.6		6,399.3	144.9	111.6					4.6			6.2				5.4	5.7	5.8				
2021				143.4		147.2		6,744.9		123.7					6.0			7.0				5.4	10.9					
2022				209.9	163.5	221.5	174.9	11,000.3		215.2					46.4			50.4				63.1	74.0					
2023					191.8		203.8	12,101.2		240.0						17.4			16.5			10.0	11.5					
2024					194.2		207.1			240.1							1.2		1.6				...					
2025 (ම)					193.3		207.5			237.8							-0.5		0.2				-0.9					

(අ) කොළඹ නාගරික බල ප්‍රදේශය තුළ අඩු අංශුවලින්ම පාරිභෝගික පැස නියෝජනය කරයි. මෙම දර්ශකය ගණනය කිරීම 2008 මැයි මස සිට අත්හිටුවා ඇත. මූලයන්: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

(ආ) කොළඹ දිස්ත්‍රික්කය තුළ නාගරික කුටුම්භවල පාරිභෝගික පැස නියෝජනය කරයි. මෙම දර්ශකය ගණනය කිරීම 2011 ජූනි මස සිට අත්හිටුවා ඇත. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

(ඇ) කොළඹ දිස්ත්‍රික්කය තුළ නාගරික කුටුම්භවල පාරිභෝගික පැස නියෝජනය කරයි. මෙම දර්ශකය ගණනය කිරීම 2017 ජනවාරි මස සිට අත්හිටුවා ඇත.

(ඈ) කොළඹ දිස්ත්‍රික්කය තුළ නාගරික කුටුම්භවල පාරිභෝගික පැස නියෝජනය කරයි. මෙම දර්ශකය ගණනය කිරීම 2023 පෙබරවාරි මස සිට අත්හිටුවා ඇත.

(ඉ) කොළඹ දිස්ත්‍රික්කය තුළ නාගරික කුටුම්භවල පාරිභෝගික පැස නියෝජනය කරයි.

(ඊ) මුළු දිවයිනෙහිම කුටුම්භවල පාරිභෝගික පැස නියෝජනය කරයි. මෙම දර්ශකය ගණනය කිරීම 2023 ජනවාරි මස සිට අත්හිටුවා ඇත.

(උ) මුළු දිවයිනෙහිම කුටුම්භවල පාරිභෝගික පැස නියෝජනය කරයි.

(ඌ) මුළු දිවයිනෙහිම කොඹ පෙළෙන්නන්ගේ කොඹ පැස නියෝජනය කරයි. මෙම දර්ශකය ගණනය කිරීම 2023 දෙසැම්බර් මස සිට අත්හිටුවා ඇත.

(ඍ) මුළු දිවයිනෙහිම නිෂ්පාදකයන්ගේ නිෂ්පාදන පැස නියෝජනය කරයි. මෙම දර්ශකය ගණනය කිරීම 2021 නොවැම්බර් මස සිට අත්හිටුවා ඇත.

(ඎ) මුළු දිවයිනෙහිම නිෂ්පාදකයන්ගේ නිෂ්පාදන පැස නියෝජනය කරයි.

(ම) කාඩ්කාලීන

විදේශීය අංශය													4 වැනි සංඛ්‍යා සටහන		
ගෙවුම් තුලනය													විවිධාකම එ.ජ. ඩොලර් මිලියන		
වර්ෂය	ජංගම ගිණුම						ප්‍රාග්ධන ගිණුම (ඉදිරිය)	මුලාශ්‍ර ගිණුම (අ)					මුලාශ්‍ර ගිණුම (ඊ)	සමස්ත ශේෂය	වෙළඳ මිල අනුපාතය (% වෙනස)
	අපනයන	ආනයන	සේවා සහ ප්‍රාග්ධන ආදායම් (ඉදිරිය)	සංක්‍රාම (ඉදිරිය) (ඒ)	ජංගම ගිණුම ශේෂය	ද.අ.ද.නි. යෙහි ැක ලෙස (ආ)		මුලාශ්‍ර ගිණුම (ඉදිරිය)			වෙනි කාලීන (ඉදිරිය)				
								සාධන ආදායම	වෙනත් පොදුගිණි (අ)	රජය (ආ)					
1970	338.7	391.8	-17.5	11.8	-58.8	-2.6	-	-0.3	0.0	57.6	-0.7	-	-7.0	-6.3	
1971	325.4	373.7	-2.4	14.3	-36.4	-1.5	-	0.3	0.0	74.0	-3.9	-	32.9	-5.8	
1972	317.9	360.6	-2.5	12.4	-32.8	-1.3	-	0.3	-0.2	48.6	-6.4	-	69.5	-5.6	
1973	366.4	412.9	8.1	13.3	-25.1	-0.9	-	0.5	-0.3	68.9	-1.7	-	45.9	-11.8	
1974	511.2	701.1	11.4	42.1	-136.4	-3.8	-	1.4	-0.2	84.6	-2.3	-	-57.0	-11.4	
1975	563.4	767.3	12.7	79.9	-111.4	-2.9	-	-0.1	0.0	62.7	-4.3	-	10.4	-19.8	
1976	558.8	643.1	13.3	65.1	-5.8	-0.2	-	0.0	-5.7	83.1	-7.1	-	118.3	30.5	
1977	767.1	726.2	34.3	69.0	144.1	3.5	-	-1.0	-3.3	51.1	-10.0	-	360.9	31.9	
1978	845.1	1,025.4	7.6	79.6	-93.1	-3.4	-	1.5	0.5	157.2	7.3	-	120.1	-1.8	
1979	981.4	1,449.4	47.5	192.2	-228.4	-6.8	-	47.0	9.1	156.2	0.1	-	51.9	-28.3	
1980	1,064.7	2,051.2	52.0	274.6	-660.0	-16.4	-	42.9	40.3	157.5	157.5	-	-191.9	-19.0	
1981	1,065.5	1,876.9	4.3	364.8	-442.3	-10.0	-	50.2	52.9	266.0	31.4	-	19.9	-21.3	
1982	1,013.7	1,994.1	-15.1	427.3	-568.1	-11.9	-	63.6	194.5	261.2	7.1	-	-48.0	-5.7	
1983	1,064.1	1,921.3	-60.0	444.3	-472.8	-9.1	-	37.5	94.9	281.0	37.6	-	18.0	21.6	
1984	1,462.3	1,928.1	-68.2	479.4	-54.7	-0.9	-	32.6	-4.7	341.7	-25.5	-	269.3	22.4	
1985	1,315.3	2,044.3	-134.3	443.8	-419.5	-7.0	-	24.4	31.2	273.0	4.4	-	-49.3	-17.8	
1986	1,209.7	1,973.2	-129.1	466.4	-426.1	-6.7	-	28.2	18.3	291.7	-13.5	-	-70.3	-4.3	
1987	1,395.7	2,075.1	-156.9	492.9	-343.4	-5.1	-	58.2	-13.0	198.0	39.0	-	-67.3	2.4	
1988	1,477.2	2,240.2	-153.2	526.9	-389.3	-5.6	-	43.0	-43.0	245.0	16.0	-	-90.7	-10.3	
1989	1,547.1	2,226.5	-157.7	518.7	-318.3	-4.6	-	17.9	-50.0	217.0	92.0	-	-88.0	0.5	
1990	1,983.9	2,686.4	-97.9	423.4	-377.0	-4.7	117.5	41.6	-44.6	405.3	-5.7	-	118.7	-12.5	
1991	2,039.5	3,036.6	-91.2	468.9	-619.4	-6.9	134.6	62.7	-24.4	500.2	184.6	-	290.2	1.1	
1992	2,460.8	3,505.4	-32.6	522.6	-554.6	-5.7	121.6	121.1	25.4	266.2	130.1	-	189.6	19.8	
1993	2,863.7	4,011.3	39.4	612.7	-495.5	-4.8	108.6	187.2	187.9	264.8	359.7	-	660.9	4.3	
1994	3,208.6	4,767.3	17.8	680.6	-860.3	-7.3	113.1	158.2	294.5	252.8	124.3	-	239.7	-0.7	
1995	3,806.6	5,311.1	-18.0	736.0	-786.5	-6.0	117.3	53.1	90.7	358.3	79.2	-	51.5	-0.9	
1996	4,095.1	5,438.8	-92.3	759.1	-676.9	-4.9	95.9	119.9	1.6	259.2	-17.6	-	-67.8	2.3	
1997	4,639.0	5,863.8	-0.4	832.3	-392.9	-2.6	87.1	429.8	47.4	238.6	-200.7	-	162.9	2.3	
1998	4,797.8	5,889.5	-34.9	900.7	-225.9	-1.4	79.6	193.0	1.7	203.1	-64.0	-	36.8	13.5	
1999	4,610.1	5,979.3	-106.6	912.8	-563.0	-3.6	80.3	176.9	196.0	62.1	-142.4	-	-263.2	-5.0	
2000	5,522.3	7,319.8	-267.0	997.8	-1,066.0	-6.4	50.2	176.0	82.1	47.0	88.1	393.2	-521.9	-6.1	
2001	4,816.9	5,974.4	-62.6	1,005.2	-215.1	-1.4	197.5	172.0	-257.1	249.0	200.5	364.4	219.8	-1.7	
2002	4,699.0	6,105.6	42.5	1,128.0	-236.5	-1.4	65.0	185.0	-21.0	162.0	53.3	379.3	338.0	4.6	
2003	5,133.3	6,671.9	227.0	1,241.0	-71.0	-0.4	74.0	201.0	-33.0	554.0	-73.6	648.4	502.0	-7.4	
2004	5,757.2	7,999.8	215.0	1,380.0	-648.0	-3.1	64.0	227.0	14.0	439.0	-112.6	567.4	-205.0	-5.2	
2005	6,346.7	8,863.2	38.2	1,828.1	-650.2	-2.7	249.8	233.8	10.8	553.5	176.0	974.1	501.4	-4.2	
2006	6,882.7	10,253.0	-132.3	2,004.1	-1,498.6	-5.3	290.6	451.1	-35.0	490.5	610.8	1,517.4	203.6	-3.5	
2007	7,640.0	11,296.5	-55.5	2,310.6	-1,401.5	-4.3	268.8	548.3	30.6	671.9	577.2	1,828.0	530.5	-1.0	
2008	8,110.6	14,091.2	-571.1	2,666.1	-3,885.6	-9.5	290.6	690.5	73.9	252.0	466.8	1,483.2	-1,384.8	3.0	
2009	7,084.5	10,206.6	-96.7	3,004.5	-214.3	-0.5	232.9	384.0	79.3	840.3	1,057.7	2,361.3	2,725.3	-2.7	
2010	8,625.8	13,450.9	89.8	3,660.3	-1,075.0	-1.9	163.9	435.1	148.7	1,795.5	334.0	2,713.3	921.0	27.4	
2011	10,558.8	20,268.8	451.8	4,642.8	-4,615.4	-7.1	164.4	895.9	175.3	2,236.7	790.2	4,098.1	-1,059.4	-8.9	
2012 (අ,ඊ)	9,773.5	19,190.2	42.9	5,392.0	-3,981.7	-5.8	130.3	-877.2	-718.9	-992.4	-1,674.9	-4,263.4	151.1	-1.5	
2013	10,394.3	18,002.8	-571.6	5,639.5	-2,540.6	-3.4	70.9	-867.5	-605.2	-841.4	-749.6	-3,063.7	985.2	4.6	
2014	11,130.1	19,416.8	72.0	6,227.0	-1,987.7	-2.5	58.3	-826.8	-428.7	-645.7	365.1	-1,536.1	1,369.1	4.3	
2015	10,546.5	18,934.6	312.0	6,193.3	-1,882.8	-2.2	46.3	-626.7	-8.6	-469.6	-1,207.4	-2,312.3	-1,488.7	2.7	
2016	10,309.7	19,182.8	677.7	6,453.0	-1,742.4	-2.0	25.3	-660.2	-136.3	-1,287.1	-98.2	-2,181.8	-499.8	4.0	
2017	11,360.4	20,979.8	983.8	6,326.6	-2,309.0	-2.4	10.9	-1,300.9	-210.9	-1,223.3	612.3	-2,122.8	2,068.5	1.2	
2018	11,889.6	22,232.7	1,381.5	6,162.6	-2,799.1	-3.0	14.4	-1,546.2	-113.8	-557.0	-1,160.7	-3,377.7	-1,102.9	0.02	
2019	11,940.0	19,937.1	387.7	5,766.0	-1,843.4	-2.1	23.1	-666.1	202.6	88.8	-2,085.2	-2,459.9	376.6	-1.6	
2020	10,047.4	16,055.4	-1,385.9	6,206.8	-1,187.1	-1.4	28.1	-419.5	56.2	-169.4	138.3	-394.4	-2,327.7	2.5	
2021	12,498.6	20,637.4	-372.9	5,227.5	-3,284.3	-3.7	25.1	-574.8	167.1	-873.0	-2,930.3	-4,210.9	-3,966.6	-8.6	
2022	13,106.4	18,291.0	239.7	3,496.4	-1,448.5	-1.9	19.4	-869.0	-9.0	-1,679.1	988.6	-1,568.5	-2,806.1	-11.6	
2023	11,910.7	16,811.1	505.4	5,834.2	1,439.1	1.7	37.3	-661.5	277.6	-1,845.3	3,712.1	1,482.8	2,825.6	0.6	
2024 (උ)	12,772.0	18,841.4	837.4	6,439.3	1,207.3	1.2	11.6	-649.0	575.2	-1,752.1	2,790.9	965.0	2,890.4	-1.3	
2025 (ඌ)	13,581.4	21,479.9	1,671.2	7,946.7	1,719.3	1.6	-7.1	-945.7	183.1	-706.7	2,373.5	904.2	1,798.5	-0.8	

(අ) 2012 වසරේ සිට ද්විතීයික ආදායම් වශයෙන් BPM6 සංස්කරණයට අනුව වර්ගීකරණය කර ඇත. මූලාශ්‍ර: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

(ආ) 2015 වසරේ සිට ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2015 වසර පදනම් වර්ෂය ලෙස සලකා ප්‍රකාශිත දළ දේශීය නිෂ්පාදිත ඇස්තමේන්තු මත පදනම් වේ.

(ඇ) 2012 වසරේ සිට BPM6 සංස්කරණය මත පදනම්ව, මුලාශ්‍ර ගිණුමේ (ඉදිරිය) දත්ත, 'මුලාශ්‍ර වත්කම් ගිණුම අන්තර්ගතීම් - වංශීභීති ගිණුම වෙනස්වීම්' ලෙස ඉදිරිපත් කර ඇති අතර, එබැවින් 2012 වසරේ සිට ඉදිරියට මුලාශ්‍ර ගිණුම වෙනස් වූ ඉදිරි ලැයිස්තු සඳහා කාණ්ඩ ලකුණක් යොදා ඇත.

(ඈ) 2012 වසරේ සිට BPM6 සංස්කරණයට අනුව 'වංශීභීති ගිණුම වෙනස්වීම්' යටතේ 'ණය - අනෙකුත් අංශයන් - දීමකාලීන' ලෙස වර්ගීකරණය කර ඇත.

(ඉ) BPM6 සංස්කරණයට අනුව 'වංශීභීති ගිණුම වෙනස්වීම්' යටතේ 'ණය - රජය - දීමකාලීන' ලෙස වර්ගීකරණය කර ඇත.

(ඊ) BPM6 සංස්කරණයට අනුව සංචිත වත්කම් සහ සංචිතවලට අදාළ වංශීභීති ගිණුම වැඩිවීම/ අඩුවීම ඇතුළත් වන අතර, මෙය 2012 වසරේ සිට ඉදිරියට මුලාශ්‍ර ගිණුම වෙනස් වූ අවශේෂ ගිණුම ප්‍රචාය වේ.

(උ) 2007 වසරේ සිට ඉදිරියට වඩා පුළුල් වශයෙන් ආවරණය වන පරිදි වෙළඳ ද්‍රව්‍යක ගණනය කර ඇති අතර 2010 වසර පදනම් වර්ෂය ලෙසින් සලකා ඇත.

(ඌ) සංඛ්‍යාලේඛන

(ඍ) තාවකාලික

රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශය													6 වැනි සංඛ්‍යා සටහන				
රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු (අ)													වටිනාකම දැඩියල් මිලියන				
වර්ෂය (අ)	ආදායම		ප්‍රදාන	ආදායම සහ ප්‍රදාන	විකුණු ප්‍රවාහන	විකුණු ප්‍රවාහන හා සේවාවන්	විකුණු	වර්තමාන ගිණුමේ ශේෂය	ප්‍රාග්ධන ශේෂය	සමස්ත ශේෂය	මූලධර්ම			දැරි කොටසේ දේශීය මූල්‍ය (අ)			
	බදු	වෙනත් (බදු හා වෙනත්)									විදේශීය	දේශීය (අ)	වෙනත්	විදේශීය	දේශීය	වෙනත්	
1970	2,507	2,736	63	2,799	2,659	1,013	3,672	77	-620	-873	163	710	-	873	20.5	26.9	-6.4
1971	2,354	2,815	60	2,875	2,981	918	3,899	-166	-688	-1,024	175	849	-	1,024	20.5	27.8	-7.3
1972	2,676	3,282	75	3,357	3,386	931	4,317	-104	-548	-961	209	752	-	961	22.0	28.3	-6.3
1973	3,331	4,034	47	4,081	3,857	1,169	5,026	177	-431	-945	132	813	-	945	22.2	27.3	-5.1
1974	4,013	4,787	252	5,039	4,506	1,316	5,822	281	-203	-783	126	657	-	783	21.2	24.5	-3.3
1975	4,258	5,084	404	5,488	5,153	2,033	7,186	-69	-999	-1,698	310	1,388	-	1,698	20.6	27.0	-6.4
1976	4,726	5,739	367	6,106	5,554	3,098	8,652	185	-1,707	-2,547	591	1,956	-	2,547	20.2	28.6	-8.4
1977	5,509	6,686	501	7,187	6,148	2,665	8,813	538	-613	-1,626	754	872	-	1,626	19.7	24.2	-4.5
1978	10,320	11,688	661	12,349	10,408	7,280	17,688	1,280	-3,999	-5,339	3,292	2,047	-	5,339	28.9	41.5	-12.5
1979	11,015	11,966	1,390	13,356	10,825	8,367	19,192	1,141	-4,169	-5,836	2,348	3,488	-	5,836	25.5	36.6	-11.1
1980	12,158	13,022	2,620	15,642	12,319	16,069	28,388	703	-10,505	-12,746	3,516	9,230	-	12,746	23.5	42.7	-19.2
1981	13,696	14,775	2,721	17,496	14,649	13,365	28,014	126	-6,780	-10,518	4,880	5,638	-	10,518	20.6	33.0	-12.4
1982	14,737	16,210	3,376	19,586	18,341	15,171	33,512	-2,131	-8,822	-13,926	4,744	9,182	-	13,926	19.7	33.8	-14.0
1983	19,912	23,317	3,473	26,790	22,002	17,635	39,637	1,315	-6,241	-12,847	6,372	6,475	-	12,847	22.0	32.6	-10.6
1984	29,939	34,061	3,293	37,354	24,630	23,207	47,837	9,431	-3,745	-10,483	6,492	3,991	-	10,483	24.3	31.1	-6.8
1985	30,442	36,249	3,307	39,556	32,645	22,589	55,234	3,604	-8,250	-15,678	7,109	8,569	-	15,678	24.4	34.0	-9.7
1986	31,272	37,238	3,753	40,991	33,966	25,227	59,193	3,272	-9,440	-18,202	9,061	9,141	-	18,202	22.8	33.0	-10.1
1987	35,119	42,145	4,677	46,822	39,560	24,334	63,894	2,585	-6,915	-17,072	5,716	11,356	-	17,072	23.8	32.5	-8.7
1988	35,946	41,749	6,588	48,337	46,132	30,400	76,532	-4,383	-15,605	-28,195	7,128	21,067	-	28,195	21.8	34.5	-12.7
1989	47,513	53,979	6,407	60,386	56,884	25,280	82,164	-2,905	-7,426	-21,778	9,296	15,852	-	21,778	24.0	32.6	-8.6
1990	61,206	67,964	6,698	74,662	71,771	28,043	99,814	-3,807	-4,484	-25,152	11,644	13,508	-	25,152	23.2	31.0	-7.8
1991	68,157	76,179	7,870	84,049	83,756	36,613	120,369	-7,577	-14,247	-36,320	19,329	16,149	841	36,320	22.6	32.3	-9.8
1992	76,353	85,781	8,280	94,061	89,639	30,186	119,824	-3,858	177	-25,763	7,361	15,551	2,850	25,763	22.1	28.2	-6.1
1993	85,891	98,339	8,025	106,364	102,288	39,371	141,659	-3,949	-5,092	-35,295	9,855	24,241	1,200	35,295	21.3	28.4	-7.1
1994	99,417	110,038	8,257	118,295	127,084	43,680	170,764	-17,046	-14,439	-52,470	11,778	37,696	2,995	52,470	20.4	29.5	-9.1
1995	118,543	136,258	9,028	145,286	154,159	49,325	203,484	-17,901	-19,972	-58,198	21,224	33,972	3,001	58,198	21.8	30.5	-8.7
1996	130,202	146,279	7,739	154,018	175,148	43,512	218,660	-28,869	-15,719	-64,642	10,160	49,754	4,728	64,642	20.1	28.5	-8.4
1997	142,512	165,036	7,329	172,365	184,749	50,348	235,097	-19,713	-7,486	-62,732	9,958	30,275	22,499	62,732	19.4	26.4	-7.0
1998	147,368	175,032	7,200	182,232	199,648	68,531	268,179	-24,616	-31,049	-85,947	10,197	71,362	4,389	85,947	17.9	26.3	-8.4
1999	166,029	195,905	6,761	202,666	207,271	71,888	279,159	-11,366	-14,370	-76,493	1,484	74,876	134	76,493	18.3	25.2	-6.9
2000	182,392	211,282	5,145	216,427	254,279	81,544	335,823	-42,997	-48,196	-119,396	495	118,500	401	119,396	17.2	26.7	-9.5
2001	205,840	234,296	5,500	239,796	303,361	83,157	386,518	-69,065	-52,415	-146,722	14,538	123,595	8,589	146,722	17.0	27.5	-10.4
2002	221,839	261,888	7,079	268,967	330,847	72,142	402,990	-68,959	-17,507	-134,022	1,978	126,351	5,693	134,022	17.0	25.4	-8.5
2003	231,597	276,465	7,956	284,421	334,694	82,979	417,673	-58,229	-8,125	-133,251	43,117	79,911	10,223	133,251	15.6	22.9	-7.3
2004	281,552	311,473	8,681	320,154	389,679	87,228	476,907	-78,200	-36,970	-156,752	37,071	117,243	2,437	156,752	15.3	22.8	-7.5
2005	336,828	379,746	32,640	412,387	443,350	141,433	584,783	-63,603	-52,237	-172,396	47,773	123,604	1,020	172,396	16.8	23.8	-7.0
2006	428,378	477,833	30,068	507,901	547,960	165,687	713,646	-70,127	-54,968	-205,745	41,942	163,805	-	205,745	17.3	24.3	-7.0
2007	508,947	565,051	30,508	595,559	622,758	218,846	841,604	-57,700	-63,364	-246,045	100,907	145,137	-	246,045	16.6	23.5	-6.9
2008	585,621	655,259	31,222	686,482	743,710	252,416	996,126	-88,450	-97,169	-309,644	-4,643	314,287	-	309,643	15.6	22.6	-7.0
2009	618,933	699,644	25,922	725,566	879,575	322,352	1,201,927	-179,931	-166,686	-476,361	230,807	245,554	-	476,361	15.0	24.9	-9.9
2010	724,747	817,279	16,909	834,188	937,094	343,111	1,280,205	-119,815	-93,425	-446,017	243,788	202,229	-	446,017	12.6	19.3	-6.7
2011	845,697	967,862	15,141	983,003	1,024,906	408,276	1,433,182	-57,043	-93,481	-450,180	218,956	231,224	-	450,180	13.1	19.1	-6.0
2012	908,913	1,051,460	16,071	1,067,532	1,131,023	425,476	1,556,499	-79,563	-80,469	-488,967	286,455	202,511	-	488,967	11.9	17.3	-5.4
2013	1,005,895	1,137,447	15,859	1,153,306	1,205,180	464,216	1,669,396	-67,733	-72,083	-516,090	123,700	392,390	-	516,090	11.6	16.8	-5.2
2014	1,050,362	1,195,206	9,415	1,204,621	1,322,898	472,967	1,795,865	-127,692	-154,849	-591,244	212,523	378,721	-	591,244	11.2	16.7	-5.5
2015	1,355,779	1,454,878	6,014	1,460,892	1,701,658	588,737	2,290,394	-246,779	-319,828	-829,502	236,803	592,699	-	829,502	12.6	19.8	-7.2
2016	1,463,689	1,686,062	7,496	1,693,558	1,757,782	576,101	2,333,883	-71,719	-29,430	-640,325	391,914	248,411	-	640,325	13.2	18.2	-5.0
2017	1,670,178	1,831,531	8,031	1,839,562	1,927,693	645,363	2,573,056	-96,162	2,071	-733,494	439,243	294,251	-	733,494	12.8	17.9	-5.1
2018	1,712,318	1,919,973	12,486	1,932,459	2,089,713	603,515	2,693,228	-169,740	91,421	-760,769	323,535	437,234	-	760,769	12.6	17.5	-5.0
2019(අ)	1,734,925	1,890,899	7,909	1,898,808	2,424,582	913,314	3,337,896	-533,683	-537,736	-1,439,088	542,641	896,448	-	1,439,088	11.9	21.0	-9.0
2020	1,216,542	1,367,960	5,348	1,373,308	2,548,359	492,638	3,040,996	-1,180,399	-687,386	-1,667,688	-83,199	1,750,887	-	1,667,688	8.8	19.4	-10.7
2021	1,298,019	1,457,071	6,740	1,463,810	2,747,512	774,223	3,521,735	-1,290,441	-1,009,542	-2,057,925	-13,901	2,071,826	-	2,057,925	8.3	20.0	-11.7
2022	1,751,132	1,979,184	33,405	2,012,589	3,519,633	952,923	4,472,556	-1,540,448	-894,777	-2,459,967	424,822	2,035,145	-	2,459,967	8.4	18.6	-10.2
2023	2,720,563	3,048,822	25,502	3,074,324	4,699,679	656,912	5,356,591	-1,650,857	173,332	-2,282,267	494,655	1,787,612	-	2,282,267	11.2	19.5	-8.3
2024	3,704,577	4,030,838	59,970	4,090,808	5,339,941	790,798	6,130,739	-1,309,103	649,569	-2,039,931	333,241	1,706,691	-	2,039,931	13.6(ආ)	20.4(ආ)	-6.8
2025(ආ)	5,049,192	5,449,402	36,150	5,485,552	5,232,388	998,026	6,230,415	217,014	1,755,811	-744,863	142,408	602,455	-	744,863	16.7	19.0	-2.3

(අ) 1979 සිට දත්ත ආර්ථික වර්ගීකරණය අනුව සකසා ඇත.

(ආ) 1973 දක්වා මුදල් වර්ෂය ලෙස ඔක්තෝබර් 1 දින සිට පැවැත්වීමට 30 දක්වා කාලපරිච්ඡේදය භාවිතය. 1973 සිට එය දින දර්ශන වර්ෂය ලෙස වෙනස් කර ඇත.

(ඇ) 2017 සහ 2018 වසරවල දී හමිකරණය වර්ෂය දිගුකාලීන කල්බදු මගින් පත් මුදල් ඇතුළත් වේ.

(ඈ) ජනලේඛන සහ සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සම්පාදනය කරන ලද ද.දේ.නී. ඇස්තමේන්තු මත පදනම් වේ. 2010 වසරේ දී ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නව පදනම් වර්ෂය (2015) යටතේ නිකුත් කරන ලද ද.දේ.නී. ඇස්තමේන්තු මත පදනම් වේ.

(ඉ) මුදල් අමාත්‍යාංශයට අනුව, 2020 අයවැයෙහි ප්‍රධානියාට පත් කළ පරිදි 2019 වසරට අදාළ රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයේ සංඛ්‍යාලේඛන සංශෝධනය කර ඇත.

(ඊ) ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2026 මාර්තු 17 වන දින නිකුත් කරන ලද 2024 වසර සඳහා සංශෝධිත ද.දේ.නී. ඇස්තමේන්තු මත පදනම් වේ.

(උ) කාර්තුවක

මූ

මුදල් අංශය

වැනි සංඛ්‍යා සටහන

වාර්ෂික %

කාල පරිච්ඡේදය අවසානයේදී	අන්තර්ජාතික පොලී වැටුප් අනුපාතිකය (e)	කි.ක.ප.ප. (f)	කි.ස.ප.ප. (g)	වැටුප් සංඛ්‍යා අනුපාතය (h)	පොලී අනුපාතික							මූලික අනුපාතිකය (i)	වෙනත් පොලී අනුපාතිකය/වෙනත් පොලී අනුපාතිකය (j)	
					රජයේ සුරැකුම්පත්			බැංකු සාමාන්‍ය ඒකාස්‍ර අනුපාතිකය	නැන්පාල අනුපාතික		සුරැකුම් මත ණය දීමම් අනුපාතික			
					දින 91 කාණ්ඩයට අයත්ව ඇති ප්ලාස්ටික් බැංකු අනුපාතිකය	දින 182 කාණ්ඩයට අයත්ව ඇති ප්ලාස්ටික් බැංකු අනුපාතිකය	දින 364 කාණ්ඩයට අයත්ව ඇති ප්ලාස්ටික් බැංකු අනුපාතිකය		කුඩු කිරීමේ නැන්පාල	මාස 12 ස්ථාවර නැන්පාල	වෙළඳ මත ණය			දීමම් අනුපාතික
1970	-	-	-	12.00	4.76	-	-	-	4.50	4.50-4.75	8.50-12.00	8.00-11.00	6.50	-
1971	-	-	-	12.00	5.00	-	-	-	4.50	4.50-4.75	8.50-12.00	8.00-11.00	6.50	-
1972	-	-	-	12.00	5.00	-	-	-	4.50	4.50-4.75	8.50-12.00	8.00-11.00	6.50	-
1973	-	-	-	12.00	5.00	-	-	-	4.50	4.50-4.75	8.50-12.00	8.00-11.00	6.50	-
1974	-	-	-	12.00	5.00	-	-	-	4.50	4.50-4.75	8.50-12.50	8.00-12.00	6.50	-
1975	-	-	-	12.00	5.00	-	-	-	5.50	7.00-7.50	8.50-13.00	8.50-12.00	6.50	-
1976	-	-	-	12.00	5.00	-	-	-	5.50	7.00-7.50	8.50-14.00	8.50-14.00	6.50	-
1977	-	-	-	12.00	9.00	-	-	-	7.20	14.00-15.00	13.00-19.00	13.00-19.00	10.00	-
1978	-	-	-	12.00	9.00	-	-	-	7.20	14.00-15.00	13.00-19.00	13.00-19.00	10.00	-
1979	-	-	-	12.00	9.00	-	-	-	5.00-9.00	14.00-15.00	13.00-20.00	13.00-19.00	10.00	-
1980	-	-	-	12.00	13.00	-	-	-	10.00-14.00	20.00	15.00-28.00	13.00-28.00	12.00	12.00
1981	-	-	-	14.00	13.00	-	-	-	10.00-14.00	20.00-22.00	15.00-28.00	13.00-28.00	14.00	12.00
1982	-	-	-	14.00	13.00	-	-	-	10.00-14.50	15.00-22.00	16.00-30.00	16.00-30.00	14.00	12.00
1983	-	-	-	16.00	12.00	-	-	-	10.00-15.00	16.00-25.00	13.00-30.00	18.00-28.00	13.00	12.00
1984	-	-	-	16.00	14.00	-	-	-	10.00-15.00	14.00-22.00	13.00-30.00	16.00-30.00	13.00	12.00
1985	-	-	-	18.00	11.50	-	-	-	10.00-13.50	12.00-18.00	13.00-28.00	11.00-30.00	11.00	12.00
1986	-	-	-	18.00	11.31	-	-	-	6.00-12.00	8.50-14.00	12.00-30.00	12.00-30.00	11.00	12.00
1987	-	-	-	10.00	10.77	-	-	-	6.00-11.00	8.50-14.00	14.00-30.00	12.00-30.00	10.00	12.00
1988	-	-	-	15.00	18.86	-	-	-	5.00-11.00	9.00-15.50	10.00-28.00	9.00-26.00	10.00	12.00
1989	-	-	-	15.00	18.10	18.20	19.10	-	5.00-14.00	11.00-20.50	9.80-30.00	9.80-28.00	14.00	12.00
1990	-	-	-	15.00	17.41	18.02	18.36	-	5.00-14.00	11.00-21.00	10.00-30.00	9.00-28.00	15.00	18.00
1991	-	-	-	13.00	16.33	16.38	17.43	-	6.50-14.00	10.00-20.00	9.80-30.00	9.80-28.00	17.00	18.00
1992	-	-	-	13.00	17.67	18.05	18.99	-	6.50-14.00	13.50-20.00	10.00-30.00	9.00-30.00	17.00	18.00
1993	-	16.50	-	15.00	18.09	18.47	19.38	-	5.50-14.00	13.50-17.50	16.50-30.00	16.50-28.00	17.00	18.00
1994	-	20.00	-	15.00	18.73	19.29	19.43	-	5.50-13.00	10.00-17.00	15.00-30.00	16.50-28.00	17.00	18.00
1995	-	16.50	-	15.00	19.26	18.91	18.97	-	5.00-13.00	10.00-17.00	17.00-30.00	17.00-28.00	17.00	18.00
1996	-	12.75	-	15.00	17.45	17.40	17.38	-	4.50-13.00	12.00-17.75	15.00-30.00	15.00-28.00	17.00	18.00
1997	-	11.00	12.85	12.00	9.97	10.09	10.21	-	3.00-11.00	8.50-15.25	14.00-28.00	14.00-29.00	17.00	12.70
1998	-	11.25	15.00	12.00	12.01	12.34	12.59	-	2.00-10.00	9.00-13.00	7.70-30.00	7.50-33.00	17.00	11.50
1999	-	9.25	13.48	11.00	11.79	12.29	12.77	-	2.00-10.00	9.00-12.50	12.00-28.00	13.00-29.00	16.00	9.70
2000	-	17.00	20.00	11.00	17.77	17.90	18.22	-	2.00-11.00	9.00-15.00	14.00-28.50	10.00-29.00	25.00	9.10
2001	-	12.00	14.00	10.00	12.92	13.27	13.74	12.65	4.00-12.00	9.50-14.50	12.00-26.50	12.00-30.00	18.00	9.21
2002	-	9.75	11.75	10.00	9.92	9.89	9.91	10.39	3.50-11.00	7.50-11.00	12.00-25.00	10.00-29.00	18.00	11.11
2003	-	7.00	8.50	10.00	7.35	7.30	7.24	7.59	2.10-7.25	5.00-7.75	7.00-23.00	7.00-29.00	15.00	9.58
2004	-	7.50	9.00	10.00	7.25	7.65	7.65	9.73	3.00-7.75	5.50-9.75	9.00-23.00	8.00-22.00	15.00	6.30
2005	-	8.75	10.25	10.00	10.10	10.32	10.37	10.73	3.00-10.25	5.50-11.50	9.00-23.00	10.00-22.50	15.00	5.16
2006	-	10.00	11.50	10.00	12.76	12.78	12.96	14.47	3.00-10.50	5.50-14.00	8.36-27.00	7.86-27.00	15.00	5.70
2007	-	10.50	12.00	10.00	21.30	19.99	19.96	24.99	3.00-16.50	8.50-20.00	10.00-30.00	10.00-30.00	15.00	6.86
2008	-	10.50	12.00	7.75	17.33	18.57	19.12	14.66	3.00-16.50	8.50-20.25	10.00-30.00	10.00-30.00	15.00	9.16
2009	-	7.50	9.75	7.00	7.73	8.73	9.33	9.07	1.50-10.50	7.25-19.00	9.50-30.00	9.15-30.00	15.00	11.32
2010	-	7.25	9.00	7.00	7.24	7.35	7.55	8.03	1.50-9.50	5.05-17.00	8.20-25.00	8.00-28.00	15.00	11.33
2011	-	7.00	8.50	8.00	8.68	8.71	9.31	8.97	1.00-8.50	5.55-11.00	5.15-24.00	4.50-26.00	15.00	7.26
2012	-	7.50	9.50	8.00	10.00	11.32	11.69	9.83	0.75-10.50	5.00-17.00	9.50-25.00	4.50-26.00	15.00	6.48
2013	-	6.50	8.50	6.00	7.54	7.85	8.29	7.66	0.75-9.14	6.00-16.00	8.50-23.00	5.00-26.00	15.00	8.59
2014	-	6.50	8.00	6.00	5.74	5.84	6.01	6.21	0.50-8.00	3.95-12.00	5.90-24.00	4.75-24.00	15.00	10.34
2015	-	6.00	7.50	6.00	6.45	6.83	7.30	6.40	0.50-8.00	3.95-15.00	6.00-24.00	4.74-24.00	15.00	7.76
2016	-	7.00	8.50	7.50	8.72	9.63	10.17	8.42	0.50-9.00	4.50-15.00	3.00-24.00	1.50-24.00	15.00	5.98
2017	-	7.25	8.75	7.50	7.69	8.30	8.90	8.15	0.50-9.50	4.89-15.00	5.25-28.00	4.00-30.00	15.00	7.06
2018	-	8.00	9.00	6.00	10.01	9.99	11.20	8.95	0.50-8.50	4.53-15.00	7.93-28.00	4.00-28.00	15.00	9.08
2019	-	7.00	8.00	5.00	7.51	8.02	8.45	7.45	0.20-7.50	3.55-15.00	4.47-28.00	4.00-28.00	15.00	11.50
2020	-	4.50	5.50	2.00	4.69	4.80	5.05	4.55	0.10-7.00	0.25-15.00	3.95-28.00	4.00-28.00	8.50	11.64
2021	-	5.00	6.00	4.00	8.16	8.33	8.24	5.95	0.05-6.35	0.15-15.00	4.00-28.00	3.02-28.00	9.00	10.12
2022	-	14.50	15.50	4.00	32.64	32.20	29.27	15.50	0.25-6.00	4.50-30.00	5.66-42.48	2.81-39.00	30.22	7.48
2023	-	9.00	10.00	2.00	14.51	14.16	12.93	9.24	0.25-13.00	1.00-22.00	5.66-28.00	1.00-34.97	14.50	16.97
2024	8.00	7.50	8.50	2.00	8.62	8.77	8.96	8.00	0.25-9.00	2.50-18.39	5.57-26.50	1.50-32.00	10.00	15.15
2025	7.75	7.25	8.25	2.00	7.74	8.27	8.45	8.04	0.25-9.00	2.50-12.00	5.57-26.50	4.00-32.00	9.00	12.12

(අ) 2024 නොවැම්බර් 27 වැනි දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි, එක්දින ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය ලෙස අර්ථ දැක්වේ. මහ බැංකුව විසින් නව නිර්ණය කරන ලද ආන්තික සමග, නිත්‍ය නැන්පාල පහසුකම් අනුපාතිකය සහ නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය වැනි ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකයට සම්බන්ධ කර ඇත.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය 2014 ජනවාරි මස 2 වැනි දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි නිත්‍ය නැන්පාල පහසුකම් අනුපාතිකය (කි.ක.ප.ප.) ලෙස නම් කරන ලදී.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය 2014 ජනවාරි මස 2 වැනි දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (කි.ස.ප.ප.) ලෙස නම් කරන ලදී.

(ඈ) කටු මුදල් ගැලපීමට යටත්ව පවතින බැංකු විසින් කළු වැටුප් ආදායම් නැන්පාල වැනි ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය වාර්ෂිකව නැන්පාල පහසුකම් අනුපාතිකයට වර්ධනය කර ඇත.

(ඉ) අවසාන ණය ලබා දෙන ලෙස ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් බැංකු ආයතනවලට සපයනු ලබන අන්තිකාමී සඳහා අදාළ වන පොලී අනුපාතිකය වේ. 2020 අප්‍රේල් මාසය දක්වා බැංකු අනුපාතිකය මුදල් මණ්ඩලය විසින් නිර්ණය කරනු ලැබූ ස්ථාවර අනුපාතිකයක් විය. 2020 අප්‍රේල් මස 16 වැනි දින සිට, බැංකු අනුපාතිකය නිත්‍ය නැන්පාල පහසුකම් අනුපාතිකයට වඩා දන්නම් අංක 300ක ඉහළ ආන්තිකයකින් ස්වයංක්‍රීයව නිර්ණය වීමට ඉඩවහර ලදී. 2022 නොවැම්බර් මස 03 වැනි දින සිට, බැංකු අනුපාතිකය පවතින මාසික බර්ත සමාජයානුකූලව නැන්පාල පහසුකම් අනුපාතිකයට අනුරූපව දන්නම් අංක +700ක ආන්තිකයක් සහිතව ගලපන ලදී. මෙම ආන්තිකය 2023 ජනවාරි මස 02 වැනි දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි දන්නම් අංක +300 ක් දක්වා අඩු කරන ලද අතර එය ප්‍රතිශතයෙන් හානියක් ඇතිව අනුපාතිකයට වර්ධනය ලදී. 2023 මාර්තු මස 01 වැනි දින සිට, බැංකු අනුපාතිකය මුදල් ප්‍රතිපත්ති උපකරණවලින් ඉවත් කරන ලද අතර, බැංකු සහ මුදලා පද්ධතියේ ස්ථාවර අනුපාතිකය විය. සඳහා මහ බැංකුව අවසාන ණය දෙන්නා ලෙස හැඳින්වෙන ප්‍රතිපත්ති උපකරණවලින් අනුපාතිකයට වර්ධනය කර ඇත.

(ඊ) වෙනත් පොලී අනුපාතිකය 1990 අංක 6 දරන සිවිල් විධාන සංග්‍රහය (සංස්කරණ) පනතේ නිර්වචනය කර ඇති අතර, එය මුදල් අයකර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් වූ මහා මිනිසාගේ ක්‍රියාමාර්ගයක දී අදාළ වේ. වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතිකය 1990 අංක 2 දරන ණය පහසු අය කර ගැනීමේ (විශේෂ විධිවිධාන) පනතේ නිර්වචනය කර ඇති අතර, ණය දෙන ආයතන විසින් වාණිජමය ගනුදෙනුවක් සම්බන්ධයෙන් වූ නිතිමය ක්‍රියාමාර්ගයක දී රුපියල් 150,000 කට වඩා වැඩි ණය මුදලක් අය කර ගැනීමේ දී ඒ සඳහා යොදා ගත යුතු පොලී අනුපාතිකයක් නොවැනි විධාන අදාළ වේ. සෑම වසරක් සඳහා වූ වෙනත් පොලී අනුපාතිකය සහ වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතිකය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ පොලී මණ්ඩලය විසින් නිර්ණය කරනු ලබන අතර ඉදිරි වසර සඳහා අදාළ වන පොලී අනුපාතිකය වෙර වසරේ ලැබෙන මාසයේ මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබේ. 2026 වසර සඳහා වූ වෙනත් පොලී අනුපාතිකය සහ වෙළඳපොළ අනුපාතිකය වාර්ෂිකව 11.39% ක් වේ.

මුදල් අංශය

9 වැනි සංඛ්‍යා සටහන

වටිනාකම රුපියල් මිලියන

මුදල් සමීක්ෂණය (M_{2b}) (අ)(ආ)

කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේදී	වසරාශර මුදල්	ඉල්ලුම් තැන්පතු (අ ₁)	පවු මුදල් සැපයුම (M ₁)	පුළුල් මුදල් සැපයුම (M ₂)	පුළුල් මුදල් සැපයුම (M _{2b})	මුදල් විදේශීය වත්කම්					මුදල් දේශීය වත්කම් (අ ₂)					මුදල් ඉඹයක					
						මුදල් අධිකාරීන් (ආ) (ඊ)	වාණිජ බැංකු	පනතුව	රජයට ලබාදුන් මුදල් ණය (උ)	රජය සංස්ථාවලට/ රජය සතු වාණිජ ව්‍යාපාරවලට ලබාදුන් ණය	මොදලකින අංශයට ලබාදුන් ණය	පනතුව	සංචිත මුදල්	M ₁	M ₂	M _{2b}	මුදල් සංසරණ ප්‍රවේගය (M _{2b})				
																		මුදල් විදේශීය වත්කම්	මුදල් දේශීය වත්කම්	සංචිත මුදල්	M ₁
1970	935	1,032	1,967	3,115	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,324	1.49	2.35	-	-
1971	1,115	1,034	2,149	3,435	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,495	1.44	2.30	-	-
1972	1,202	1,279	2,481	3,974	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,773	1.40	2.24	-	-
1973	1,437	1,341	2,778	4,154	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,158	1.29	1.92	-	-
1974	1,539	1,406	2,946	4,569	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,256	1.31	2.03	-	-
1975	1,610	1,478	3,088	4,777	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,144	1.44	2.23	-	-
1976	2,081	2,085	4,166	6,321	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,700	1.54	2.34	-	-
1977	2,792	2,574	5,366	8,717	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,840	1.40	2.27	-	-
1978	3,016	2,921	5,936	10,891	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,262	1.39	2.56	-	-
1979	3,774	3,895	7,669	15,057	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,299	1.45	2.84	-	-
1980	4,181	5,247	9,428	19,860	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6,286	1.50	3.16	-	-
1981	4,823	5,202	10,024	24,447	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7,505	1.34	3.26	-	-
1982	5,988	5,772	11,760	30,510	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9,119	1.29	3.35	-	-
1983	7,200	7,548	14,748	37,257	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11,642	1.27	3.20	-	-
1984	8,561	8,263	16,824	43,427	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13,710	1.23	3.17	-	-
1985	9,816	8,946	18,761	48,409	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16,895	1.11	2.87	-	-
1986	11,570	9,609	21,179	50,860	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18,031	1.17	2.82	-	-
1987	13,495	11,588	25,083	58,335	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19,273	1.30	3.03	-	-
1988	18,487	13,892	32,379	67,946	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25,564	1.27	2.66	-	-
1989	19,650	15,688	35,338	76,434	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	26,791	1.32	2.85	-	-
1990 (උආ)	22,120	17,477	39,597	90,546	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31,579	1.25	2.87	-	-
1991	24,852	21,748	46,600	110,575	120,347	9,836	468	10,304	35,747	19,812	87,767	110,043	40,056	1.16	2.76	3.00	3.09	(ආ)			
1992	27,281	22,776	50,057	129,799	143,822	18,730	-3,493	15,237	33,946	23,174	110,877	128,585	44,858	1.12	2.89	3.21	3.27				
1993	32,133	27,222	59,355	160,136	180,486	51,392	-9,527	41,865	29,766	15,414	134,181	138,622	56,468	1.05	2.84	3.20	3.12				
1994	38,906	31,555	70,461	191,670	214,306	64,571	-5,811	58,760	31,362	11,407	163,278	155,546	68,055	1.04	2.82	3.15	2.98				
1995	42,198	33,019	75,217	228,536	259,442	73,662	-8,917	64,745	38,662	13,305	210,703	194,696	78,586	0.96	2.91	3.30	2.89				
1996	42,565	35,638	78,203	253,201	288,657	73,541	-10,467	63,074	47,131	15,491	229,773	225,582	85,509	0.91	2.96	3.38	2.80				
1997	45,679	40,172	85,852	288,258	333,668	89,930	565	90,495	45,250	14,598	263,198	243,172	83,736	1.03	3.44	3.98	2.89				
1998	51,767	44,502	96,269	316,174	377,740	101,744	3,904	105,648	64,618	10,031	294,868	272,091	92,866	1.04	3.40	4.07	2.89				
1999	58,481	50,074	108,555	358,076	428,319	89,287	12,805	102,092	93,915	13,046	325,927	326,228	100,444	1.08	3.56	4.26	2.76				
2000	62,646	55,831	118,477	404,669	483,421	57,947	11,582	69,529	147,304	38,254	364,369	413,892	105,163	1.13	3.85	4.60	2.80				
2001	65,536	56,674	122,210	450,726	549,138	84,346	-10,216	74,130	201,311	40,811	396,754	475,009	112,522	1.09	4.01	4.88	2.77				
2002	75,292	64,069	139,361	510,395	622,495	117,376	-6,733	110,643	192,994	43,031	444,371	511,852	126,411	1.10	4.04	4.92	2.69				
2003	85,601	76,034	161,635	580,747	717,855	164,596	2,497	167,093	176,236	36,192	519,444	550,760	141,447	1.14	4.11	5.08	2.74				
2004	99,669	88,784	188,453	687,964	858,644	151,694	18,523	170,218	220,462	41,171	634,310	688,427	170,967	1.10	4.02	5.02	2.69				
2005	114,070	116,632	230,702	822,931	1,022,277	196,925	4,405	201,330	249,565	16,672	801,149	820,948	197,932	1.17	4.16	5.16	2.63				
2006	135,019	124,666	259,685	993,264	1,204,550	229,860	-58,669	171,191	357,289	31,555	993,159	1,033,360	239,863	1.08	4.14	5.02	2.66				
2007	147,183	119,409	266,592	1,147,742	1,404,019	292,927	-64,935	227,992	374,101	49,167	1,184,519	1,176,027	264,419	1.01	4.34	5.31	2.73				
2008	155,023	122,300	277,323	1,282,194	1,522,776	148,157	-70,457	77,700	582,907	46,991	1,267,601	1,445,076	268,425	1.03	4.78	5.67	3.01				
2009	181,840	154,870	336,710	1,536,755	1,806,169	412,202	-10,323	401,880	640,326	73,233	1,194,189	1,404,288	303,537	1.11	5.06	5.95	2.90				
2010	216,549	190,643	407,192	1,813,000	2,091,408	505,463	-128,021	377,442	627,185	144,578	1,491,099	1,713,966	360,511	1.13	5.03	5.80	3.45				
2011	242,871	195,836	438,707	2,192,603	2,491,740	340,090	-242,033	98,057	833,610	198,500	2,005,860	2,393,683	439,504	1.00	4.99	5.67	3.27				
2012	251,539	198,510	450,049	2,593,185	2,929,070	396,468	-422,299	-25,831	1,045,232	292,477	2,358,421	2,954,901	484,362	0.93	5.35	6.05	3.27				
2013	264,607	219,971	484,578	3,058,793	3,417,853	529,128	-605,453	-76,325	1,301,342	365,098	2,534,343	3,494,178	488,586	0.99	6.26	7.00	3.10				
2014	329,426	282,729	612,155	3,460,558	3,875,853	688,007	-672,881	15,126	1,435,900	450,924	2,753,322	3,860,727	577,912	1.06	5.99	6.71	2.97				
2015	388,057	326,931	714,988	4,057,212	4,565,917	576,187	-874,350	-298,163	1,759,492	530,669	3,441,874	4,864,081	673,432	1.06	6.02	6.78	2.76				
2016	429,502	347,123	776,624	4,823,559	5,405,596	558,589	-789,827	-231,238	1,972,133	513,768	4,185,777	5,636,834	856,147	0.91	5.63	6.31	2.59				
2017	439,396	353,903	793,299	5,665,313	6,308,062	846,139	-724,601	121,538	2,168,517	536,982	4,799,215	6,186,524	939,793	0.84	6.03	6.71	2.43				
2018	473,066	357,727	830,793	6,427,330	7,128,297	750,541	-817,548	-67,007	2,516,711	755,380	5,561,351	7,195,304	961,096	0.86	6.69	7.42	2.27				
2019	494,208	371,259	865,467	6,912,710	7,624,121	895,997	-795,296	-100,702	2,795,927	817,953	5,796,859	7,523,419	932,604	0.93	7.41	8.18	2.16				
2020	641,010	536,140	1,177,150	8,495,788	9,405,734	526,779	-736,247	-209,468	4,548,061	1,002,174	6,170,937	9,615,202	964,440	1.22	8.81	9.75	1.84				
2021	784,450	675,446	1,459,895	9,638,905	10,647,309	-387,263	-594,713	-981,976	5,832,420	1,188,103	6,981,428	11,629,285	1,305,809	1.12	7.38	8.15	1.73				
2022	742,042	711,555	1,453,597	10,497,052	12,289,637	-1,613,861	-152,952	-1,766,813	7,471,108	1,749,708	7,411,456	14,056,450	1,349,389	1.08	7.78	9.11	2.04				
2023	900,136	757,906	1,658,043	11,485,069	13,189,113	-837,336	381,238	-456,098	8,284,991	769,810	7,366,418	13,645,211	1,328,737	1.25	8.64	9.93	2.18 (ආ)				
2024	1,051,070	874,494	1,925,563	12,660,564	14,321,701	222,149	350,759	572,909	8,270,108	656,664	8,156,045	13,748,792	1,539,338	1.25	8.22	9.30	2.20 (ආ)				
2025	1,248,533	1,039,493	2,288,025	14,093,448	15,975,005	713,276	353,485	1,066,761	8,285,248	519,690	10,212,159	14,908,245	1,796,488	1.27	7.84	8.89	2.16				

(අ) මුදල් ඉඹයක සහ මුදල් සංසරණ ප්‍රවේගය හැර සියලු දත්ත රුපියල් මිලියනවලින් සඳහන් වේ.
 (ආ) M_{2b} මුදල් සමීක්ෂණය පදනම් වී ඇත්තේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ සහ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවල සම්පත් දත්තවලිනි.
 (ඇ) මුදල් දේශීය වත්කම් යනු රජයට ලබාදුන් මුදල් ණය, රජය සංස්ථාවලට/රජය සතු වාණිජ ව්‍යාපාරවලට ලබාදුන් ණය, මොදලකින අංශයට ලබාදුන් ණය සහ අනෙකුත් අධිකාරී (මුදල්) යන අධිකාරීවල පනතුවයි.
 (ඈ) මහජන

මාර්ගගත සංඛ්‍යාලේඛන පරිශීලනය

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු නිල වෙබ් අඩවියෙහි ඇතුළත් වන මාර්ගගත සංඛ්‍යාලේඛන පරිශීලනය වෙත පිවිසීම සඳහා QR කේතය හෝ පහත සඳහන් ප්‍රවේශ මාර්ගෝපදේශය/වෙබ් සබැඳිය භාවිතා කරන්න

ප්‍රවේශ - ප්‍රධාන මෙනුව → ප්‍රකාශන → ආර්ථික සහ මූල්‍ය වාර්තා → වාර්ෂික ආර්ථික විවරණය → වාර්ෂික ආර්ථික විවරණය 2025 → යොමුව සංඛ්‍යා ලේඛන පරිශීලනය
 වෙබ් - <https://www.cbsl.gov.lk/si/> / ප්‍රකාශන/ආර්ථික-හා-මූල්‍ය-වාර්තා/වාර්ෂික-ආර්ථික-විවරණය/වාර්ෂික-ආර්ථික-විවරණය-2025/ සබැඳිය සංඛ්‍යා-ලේඛන- පරිශීලනය

සංඛ්‍යා සටහන

1. මූර්ත අංශය

කර්මාන්ත මූල්‍ය අනුව දළ ජාතික ආදායම (පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව)	1
කර්මාන්ත මූල්‍ය අනුව දළ ජාතික ආදායම (2015 ස්ථාවර මිල අනුව)	2
ආයතනික අංශ අනුව සමස්ත එකතු කළ අගය (පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව)	3
කර්මාන්ත මූල්‍ය අනුව පළාත් දළ දේශීය නිෂ්පාදනය (පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව)	4
සම්පත් සහ ඒවායේ උපයෝජනය (පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව)	5
සම්පත් සහ ඒවායේ උපයෝජනය (2015 ස්ථාවර මිල අනුව)	6
පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව ප්‍රධාන ඓක්‍යයන්ගේ තුලනය	7
පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව දළ ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය	8
පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව පෞද්ගලික පරිභෝජන වියදමේ සංයුතිය	9
දළ දේශීය නිෂ්පාදනයේ ආදායම් සංරචක (පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව)	10
දළ දේශීය නිෂ්පාදනයේ ආදායම් සංරචක (2015 ස්ථාවර මිල අනුව)	11
ප්‍රධාන කෘෂිකාර්මික බෝගවල උපනති	12
තේ, රබර්, පොල් හා අනෙකුත් කෘෂි අපනයන බෝග නිෂ්පාදනය	13
වාර්ෂික වර්ෂාපතනය හා වැසි දින	14
දිස්ත්‍රික්ක අනුව වී වගා අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය	15
වී නිෂ්පාදනය	16
අනෙකුත් ක්ෂේත්‍ර බෝගවල ක්‍රියාකාරීත්වය	17
මහවැලි සංවර්ධන වැඩපිළිවෙල යටතේ වගා කළ ඉඩම් ප්‍රමාණය	18
සීනි නිෂ්පාදන අංශය පිළිබඳ සංඛ්‍යාත	19
වන සම්පත් අංශය පිළිබඳ සංඛ්‍යාත	20
පශු සම්පත් හා ධීවර අංශය පිළිබඳ සංඛ්‍යාත	21
ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද කාර්මික ආයෝජන	22
ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයේ ලියාපදිංචි ව්‍යවසායයන් විසින් දැනට කර ඇති ආයෝජන	23
ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයේ ලියාපදිංචි ව්‍යවසායයන්හි ආංශික විදේශීය ඍජු ආයෝජන	24
කර්මාන්ත අංශයේ ධාරිතා උපයෝජනය	25
රාජ්‍ය අංශයේ තෝරාගත් කාර්මික ව්‍යවසායයන්හි සේවා නියුක්තිය	26
රාජ්‍ය අංශයේ තෝරාගත් කාර්මික ව්‍යවසායයන්හි ක්‍රියාකාරීත්වය	27
කාර්මික ව්‍යවසායයන්හි ප්‍රාදේශීය ව්‍යාප්තිය	28
ප්‍රධාන නිෂ්පාදන කර්මාන්ත අංශයන්හි කාර්මික නිෂ්පාදන දර්ශකය	29
කාර්මික නිෂ්පාදන දර්ශකය	30
ජනගහනය පිළිබඳ මූලික දත්ත	31
ශ්‍රම බලකා සහභාගිත්ව අනුපාතිකය	32

ආර්ථික ක්‍රියාකාරීත්වය අනුව සේවා නියුක්තිය	33
ශ්‍රම බලකායෙහි ප්‍රවණතා	34
රාජ්‍ය අංශයේ සේවා නියුක්තිය	35
සේවක අර්ථසාධක අරමුදල	36
සේවා නියුක්තියන්ගේ භාරකාර අරමුදල	37
පෞද්ගලික අංශයේ කර්මාන්තවල වැඩ වර්ජන	38
විදුලි සංදේශ හා තැපැල් සේවා ක්‍රියාකාරීත්වය	39
විදුලිබල අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය	40
බනිජ තෙල් අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය	41
ප්‍රවාහන අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය	42
වරාය සේවා ක්‍රියාකාරීත්වය	43
රජයේ සෞඛ්‍ය සේවයේ මූලික ලක්ෂණ	44
අධ්‍යාපන අංශයේ මූලික ලක්ෂණ	45
කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකයේ (2021=100) විචලනය	46
ජාතික පාරිභෝගික මිල දර්ශකයේ (2021=100) විචලනය	47
කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකය (2021=100)	48
ජාතික පාරිභෝගික මිල දර්ශකය (2021=100)	49
නිෂ්පාදක මිල දර්ශකය (2018-4 වැනි කාර්තුව =100)	50
තෝරාගත් ආහාර ද්‍රව්‍ය කිහිපයක පළාත් අනුව සාමාන්‍ය සිල්ලර මිල ගණන් (2019-2025)	51
තෝරාගත් ආහාර අයිතමවල නිෂ්පාදක මිල	52
වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශකය (රාජ්‍ය අංශයේ සේවකයන්) (2016=100)	53
වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශකය (විධිමත් පෞද්ගලික අංශයේ සේවකයන්) (1978 දෙසැම්බර්=100)	54
වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශකය (අවිධිමත් පෞද්ගලික අංශයේ සේවකයන්) (2018=100)	55
අවිධිමත් පෞද්ගලික අංශයේ සාමාන්‍ය දෛනික වැටුප්	56
පළාත් අනුව අවිධිමත් පෞද්ගලික අංශයේ සාමාන්‍ය දෛනික වැටුප් (2019-2025)	57

2. විදේශීය අංශය

මහ බැංකුවේ වෙළඳ දර්ශක - වටිනාකම - අපනයන	58
මහ බැංකුවේ වෙළඳ දර්ශක - වටිනාකම - ආනයන	59
මහ බැංකුවේ වෙළඳ දර්ශක - පරිමාව - අපනයන	60
මහ බැංකුවේ වෙළඳ දර්ශක - පරිමාව - ආනයන	61
මහ බැංකුවේ වෙළඳ දර්ශක - ඒකක වටිනාකම - අපනයන	62
මහ බැංකුවේ වෙළඳ දර්ශක - ඒකක වටිනාකම - ආනයන	63
විදේශීය වෙළඳාම	64
අපනයන සංයුතිය	65
සම්මත ජාත්‍යන්තර වෙළඳ වර්ගීකරණයට අනුව අපනයන ක්‍රියාකාරීත්වය	66
සම්මත ජාත්‍යන්තර වෙළඳ වර්ගීකරණයට අනුව අපනයන සංයුතිය	67
තේ අපනයන, විකුණුම් සහ මිල ගණන්	68
තේ අපනයන පරිමාව හා වටිනාකම	69
රටවල් අනුව කෙරෙන තේ අපනයන	70
රබර් අපනයන සහ මිල ගණන්	71

රටවල් අනුව කෙරෙන රඹර් අපනයන	72
රටවල් අනුව කෙරෙන ඇගලුම් අපනයන	73
ප්‍රධාන පොල් නිෂ්පාදිත අපනයන පරිමාව, වටිනාකම් සහ මිල ගණන්	74
අනෙකුත් කෘෂිකාර්මික අපනයන පරිමාව සහ වටිනාකම්	75
තෝරාගත් කාර්මික සහ බිනිජමය අපනයන	76
ආනයන සංයුතිය	77
ප්‍රධාන ආනයන භාණ්ඩ වර්ග	78
සම්මත ජාත්‍යන්තර වෙළඳ වර්ගීකරණයට අනුව ආනයන ක්‍රියාකාරීත්වය	79
සම්මත ජාත්‍යන්තර වෙළඳ වර්ගීකරණයට අනුව ආනයන සංයුතිය	80
ප්‍රධාන වෙළඳ ද්‍රව්‍ය අපනයන හා ආනයන	81
අපනයන වෙළඳ දිශාව	82
ආනයන වෙළඳ දිශාව	83
සංචාරක අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය	84
සංචාරක ව්‍යාපාරයේ ප්‍රාදේශීය ව්‍යාප්තිය පිළිබඳ දර්ශක කිහිපයක්	85
ජංගම හා ප්‍රාග්ධන ගිණුම	86
මූල්‍ය ගිණුම	87
අන්තර්ජාතික ආයෝජන තත්ත්වය	88
නොපියවා ඉතිරිව ඇති විදේශීය ණය (වෙළඳපොළ අගය මත පදනම්ව)	89
නොපියවා ඉතිරිව ඇති විදේශීය ණය (මුහුණත අගය මත පදනම්ව)	90
විදේශීය ණය සේවාකරණ ගෙවීම්	91
ගමනාන්ත රට අනුව විදේශ සේවා නියුක්තියන්ගේ ප්‍රේෂණ	92
විදේශීය සෘජු ආයෝජන - ආසන්නතම ආයෝජන ආර්ථිකය අනුව රටවල් වර්ගීකරණය	93
විදේශීය සෘජු ආයෝජන - ආයෝජනයේ ආරම්භක මූල්‍ය ආර්ථිකය අනුව රටවල් වර්ගීකරණය	94
විදේශීය සෘජු ආයෝජන - ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිති කර්මාන්ත වර්ගීකරණයේ (ISIC) 4වන සංශෝධනයට අනුව කර්මාන්ත වර්ගීකරණය	95
කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේ දී විනිමය අනුපාතික	96
සාමාන්‍ය විනිමය අනුපාතික	97
නාමික සඵල විනිමය අනුපාතික (නා.ස.වි.අ.) සහ මූර්ත සඵල විනිමය අනුපාතිකවල (මූ.ස.වි.අ.) මාසික දර්ශක අගයන්	98
අන්තර් බැංකු වෙළඳපොළ ගනුදෙනු	99
මහ බැංකුව විසින් විදේශ විනිමය අවශෝෂණය කිරීම් සැපයීම්	100

3. රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශය

ආර්ථික වර්ගීකරණයට අනුව රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු	101
ආර්ථික වර්ගීකරණයට අනුව රජයේ ආදායම	102
ආර්ථික වර්ගීකරණයට අනුව රජයේ වියදම සහ ආපසු ගෙවීම් අඩු කළ පසු ණය දීම්	103
කාර්යයන් අනුව රජයේ වියදම සහ ණය දීම් වර්ගීකරණය	104
ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුවේ සම්මත වියදම - 2025	105
ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුවේ සම්මත වියදම - 2026	106
රාජ්‍ය සංස්ථාවන්ට සහ ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩලවලට කරන ලද වර්තන පැවරුම්	107
රාජ්‍ය සංස්ථාවන්ට සහ ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩලවලට කරන ලද ප්‍රාග්ධන පැවරුම්	108
මධ්‍යම රජයේ නොපියවූ ණය සංයුතිය (වසර අවසානයේ දී)	109

මධ්‍යම රජයේ ණය අයිතිය (වසර අවසානයේ දී)	110
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හිමිකම (වසර අවසානයේ දී)	111
භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර හිමිකම (වසර අවසානයේ දී)	112
රුපියල් ණය හිමිකම්	113
හිමිකම් අනුව පියවීමට ඇති විදේශ ණය	114
ශුද්ධ විදේශාධාර ලැබීම්	115
නොපියවූ රාජ්‍ය ණය (වසර අවසානයේ දී)	116
මධ්‍යම රජයේ ණය සේවාකරණ ගෙවීම්	117
මධ්‍යම රජයේ ණය පිළිබඳ දර්ශක	118
පළාත් සභාවල අයවැය තත්ත්වය	119
ඒකාබද්ධ අයවැය	120

4. මුදල් හා මූල්‍ය අංශය

මුදල් සමස්ත - M_1 සහ M_2	121
මුදල් සමීක්ෂණය - M_2	122
ඒකාබද්ධ පුළුල් මුදල් සමීක්ෂණය - M_{2h}	123
මූල්‍ය සමීක්ෂණය - M_4	124
මුදල් සමස්ත - සාරාංශය	125
මහ බැංකුවේ සහ වාණිජ බැංකුවල පොලී අනුපාතික	126
සුරැකුම් වර්ගය අනුව වාණිජ බැංකු ණය සහ අත්තිකාරම්	127
වාණිජ බැංකු විසින් පෞද්ගලික අංශය වෙත සපයන ලද ණය සහ අත්තිකාරම්	128
මහ බැංකුවේ වත්කම් හා වගකීම්	129
වාණිජ බැංකුවල දේශීය බැංකු ඒකකවල වත්කම් හා වගකීම්	130
වාණිජ බැංකුවල අක්වෙරළ බැංකු ඒකකවල වත්කම් හා වගකීම්	131
මූල්‍ය ශක්තිමත්භාවය පිළිබඳ දර්ශක - බැංකු අංශය	132
මූල්‍ය ශක්තිමත්භාවය පිළිබඳ දර්ශක - බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු	133
මූල්‍ය ශක්තිමත්භාවය පිළිබඳ දර්ශක - බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු	134
මුදල් සමාගම්වල වත්කම් හා වගකීම්	135
මුදල් සමාගම් පිළිබඳ තොරතුරු	136
තැන්පතු භාරගන්නා ආයතනවල ඉතිරිකිරීමේ සහ ස්ථාවර තැන්පතු	137
රක්ෂණ සමාගම්වල තොරතුරු	138
මුදල් වෙළඳපොළ ගනුදෙනු	139
කොටස් වෙළඳපොළ කටයුතු	140
ණය දෙන බැංකු විසින් ප්‍රදානය කරන ලද සමස්ත වගා ණය	141
නව සපිරි ග්‍රාමීය (සරුසාර) ණය යෝජනා ක්‍රමය - අතුරු ආහාර බෝග සඳහා ණය දෙන බැංකු විසින් ප්‍රදානය කරන ලද ණය	142
වගා රක්ෂණ ක්‍රමයේ ක්‍රියාකාරිත්වය - වී වගා අංශය	143
සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුවල තැන්පතු සහ අත්තිකාරම් සහ දිස්ත්‍රික්ක අනුව වර්ගීකරණය	144
සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු සංගම්වල තැන්පතු හා අත්තිකාරම් සහ දිස්ත්‍රික්ක අනුව වර්ගීකරණය	145

මාර්ගගත විශේෂ සංඛ්‍යාලේඛන පරිශීලනය

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු නිල වෙබ් අඩවියෙහි ඇතුළත් වන මාර්ගගත විශේෂ සංඛ්‍යාලේඛන පරිශීලනය වෙත පිවිසීම සඳහා QR කේතය හෝ පහත සඳහන් ප්‍රවේශ මාර්ගෝපදේශය/ වෙබ් සබැඳිය භාවිතා කරන්න

ප්‍රවේශ යොමුව - ප්‍රධාන මෙහුව → ප්‍රකාශන → ආර්ථික සහ මූල්‍ය වාර්තා → වාර්ෂික ආර්ථික විවරණය → වාර්ෂික ආර්ථික විවරණය 2025 → විශේෂ සංඛ්‍යාලේඛන පරිශීලනය
 වෙබ් සබැඳිය - <https://www.cbsl.gov.lk/si/ප්‍රකාශන/ආර්ථික-හා-මූල්‍ය-වාර්තා/වාර්ෂික-ආර්ථික-විවරණය/වාර්ෂික-ආර්ථික-විවරණය-2025/විශේෂ-සංඛ්‍යා-ලේඛන-පරිශීලනය>

සංඛ්‍යා සටහන

1	මූර්ත අංශය			
	ජනගහනය සහ ශ්‍රම බලකාය	1
	ජාතික නිෂ්පාදිතය	2
	මිල	3
2	විදේශීය අංශය			
	ගෙවුම් තුලනය	4
	සංචිත, මුළු විදේශීය වත්කම්, විදේශීය ණය සහ විනිමය අනුපාතික	5
3	රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශය			
	රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු	6
	මධ්‍යම රජයේ ණය	7
4	මුදල් අංශය			
	පොලී අනුපාතික	8
	මුදල් සමීක්ෂණය (M_{2b})	9

ISBN 978-624-6764-26-5

9 786246 764265

Rs. 800.00